PRINCE HARRY
SPARE

PRINȚUL HARRY

SPARE

RANDOM HOUSE
NEW YORK

Copyright © 2023 de Prinţul Harry, Ducele de Sussex Toate drepturile rezervate.

Publicată în Statele Unite de Random House, un imprint şi o divizie a Penguin Random House LLC, New York.

RANDOM HOUSE şi colophon HOUSE sunt mărci înregistrate ale Penguin Random House LLC.

Publicat în Marea Britanie de Transworld Publishers Ltd, o divizie a Penguin Random House UK şi în Canada de Random House Canada.

Fotografia de deschidere a părţii a doua © MoD/Newspix International

Prinţul Harry doreşte să sprijine organizaţii caritabile britanice prin donaţii din încasările sale de la SPARE. Ducele de Sussex a donat
1.500.000 de dolari către Sentebale, o organizaţie pe care a fondat-o împreună cu Prinţul Seeiso în moştenirea mamelor lor, care sprijină copiii şi tinerii vulnerabili din Lesotho şi Botswana afectaţi de HIV/SIDA. Prinţul Harry va dona, de asemenea, organizaţiei nonprofit WellChild suma de 300.000 de lire sterline. WellChild, al cărei patron regal este de fiecare fiecare an, face posibil ca copiii şi tinerii cu nevoi complexe de sănătate să fie îngrijiţi la domiciliu în loc de spital, ori de câte ori este posibil.

Copertă cartonată ISBN 9780593593806
Ebook ISBN 9780593593813

randomhousebooks.com

Design de *carte de Simon M. Sullivan, adaptat pentru ebook*
Design de copertă: Christopher Brand
Fotografie pe prima copertă: Ramona Rosales
Fotografie pe coperta din spate: © Martin Keene - PA Images/PA Images via Getty Images ep_prh_6.0_142385339_c0_ro

Cuprins

Coperta
Pagina de titlu
Pagina de titlu
Copyright
Epigraf

Prologul

Partea 1 Din noaptea care mă acoperă

Partea 2 Sângeros, dar neînduplecat

Partea 3 Căpitanul sufletului meu

Epilog

Dedicaţie Mulţumiri
Recunoştinţe

Trecutul nu este niciodată mort. Nici măcar nu este trecut.

-WILLIAM FAULKNER

WAM CONVENIT SĂ NE ÎNTÂLNIM la câteva ore după înmormântare. În grădinile Frogmore, lângă vechea ruină gotică. Am primit
acolo first.

M-am uitat în jur, nu am văzut pe nimeni.

Mi-am verificat telefonul. Niciun mesaj, niciun mesaj vocal.

Probabil că întârzie, m-am gândit, sprijinindu-mă de zidul de piatră.

Mi-am pus telefonul deoparte şi mi-am spus: Rămâi calm.

Vremea a fost tipic lunii aprilie. Nu chiar iarnă, nu încă primăvară. Copacii erau goi, dar aerul era moale. Cerul era cenuşiu, dar lalelele răsăreau. Lumina era palidă, dar lacul indigo, care se înşira prin grădini, strălucea.

Cât de frumos este totul, m-am gândit. Şi, de asemenea, cât de trist.

Cândva, aceasta urma să fie casa mea pentru totdeauna. În schimb, se dovedise a fi doar o altă scurtă oprire.

Când eu şi soţia mea am părăsit acest loc, temându-ne pentru sănătatea noastră mintală şi pentru siguranţa noastră fizică, nu eram sigur că mă voi mai întoarce vreodată. Asta a fost în ianuarie 2020. Acum, fiecare cincisprezece luni mai târziu, iată-mă aici, la câteva zile după ce m-am trezit la treizeci şi două de apeluri pierdute şi apoi la o discuţie scurtă şi sfâşietoare cu bunica: *Harry... Bunicul a murit*.

Vântul s-a înteţit, a devenit mai rece. Mi-am cocoşat umerii, mi-am frecat braţele, am regretat subţirimea cămăşii albe. Mi-am dorit să nu mă fi schimbat din costumul de înmormântare. Mi-aş fi dorit să mă fi gândit să-mi aduc o haină. M-am întors cu spatele la vânt şi am văzut, apărând în spatele meu, ruina gotică, care în realitate nu era mai gotică decât Roata Mileniului. Un arhitect isteţ, o mică punere în scenă. Ca multe altele de pe aici, m-am gândit.

M-am mutat de pe zidul de piatră pe o mică bancă de lemn. Aşezat, mi-am verificat din nou telefonul, am privit în sus şi în jos pe aleea din grădină.

Unde sunt?

O altă rafală de vânt. Ciudat, mi-a amintit de bunicul. Comportamentul său de iarnă, poate. Sau de simţul său de umor de gheaţă. Mi-am amintit de un anumit weekend de vânătoare, cu ani în urmă. Un amic, încercând doar să facă conversaţie, l-a întrebat pe bunicul ce părere are despre noua mea barbă, care stârnise îngrijorare în familie şi controverse în presă. *Ar trebui Regina să-l oblige pe Prinţul Harry să se radă?* Bunicul s-a uitat la amicul meu, s-a uitat la bărbia mea şi a schiţat un zâmbet diabolic. *AŞA nu e barbă!*

Toată lumea a râs. Să-şi facă sau nu barbă, aceasta era întrebarea, dar lasă-l pe bunicul să ceară *mai multă* barbă. *Să crească părul luxuriant al unui viking nenorocit!*

M-am gândit la opiniile puternice ale bunicului, la numeroasele lui pasiuni - condusul trăsurilor, grătarele, tirul, mâncarea, berea. La felul în care îmbrăţişa *viaţa*. Avea asta în comun cu mama mea. Poate că de aceea fusese un asemenea fan. Cu mult înainte ca ea să fie prinţesa Diana, pe vremea când era pur şi simplu Diana Spencer, educatoare la grădiniţă, iubita secretă a prinţului Charles, bunicul meu fusese cel mai zgomotos susţinător al ei. Unii au spus că el a fost cel care a intermediat căsătoria părinţilor mei. Dacă e aşa, s-ar putea argumenta că bunicul a fost cauza principală în lumea mea. Dacă nu ar fi fost el, eu nu aş fi fost aici.

Nici fratele meu mai mare.

Dar poate că mama noastră *ar fi* fost aici. Dacă nu s-ar fi căsătorit cu tata...

Mi-am amintit de o discuţie recentă, doar eu şi bunicul, la puţin timp după ce împlinise 97 de ani. Se gândea la sfârşit. Nu mai era capabil să îşi urmeze pasiunile, el

a spus. Şi totuşi, lucrul care îi lipsea cel mai mult era munca. Fără muncă, spunea el, totul se prăbuşeşte. Nu părea trist, ci doar pregătit. *Trebuie să ştii când e timpul să pleci, Harry*.

Am aruncat acum o privire în depărtare, spre mini orizontul de cripte şi monumente de lângă Frogmore. Cimitirul regal de înmormântare. Locul de odihnă finală pentru atât de mulţi dintre noi, inclusiv pentru Regina Victoria. De asemenea, faimoasa Wallis Simpson. De asemenea, soţul ei de două ori mai notoriu, Edward, fostul rege şi stră-stră-străunchiul meu. După ce Edward a renunţat la tronul său pentru Wallis, după ce au părăsit Marea Britanie, amândoi s-au frământat cu privire la întoarcerea lor finală - amândoi au fost obsedaţi să fie îngropaţi chiar aici. Regina, bunica mea, le-a îndeplinit rugămintea. Dar i-a aşezat la distanţă de toţi ceilalţi, sub un platan încovoiat. O ultimă mişcare de finger, poate. Un final exil, poate. M-am întrebat cum se simţeau acum Wallis şi Edward în legătură cu toate frământările lor. A contat ceva din toate astea în cele din urmă? M-am întrebat dacă se întrebau vreodată. Oare zăboveau pe un tărâm aerian, meditând în continuare la alegerile lor, sau nu erau nicăieri, gândindu-se la nimic? Ar putea exista cu adevărat Nimic după asta? Conştiinţa, ca şi timpul, are o oprire? Sau poate, m-am gândit, poate că sunt aici, chiar acum, lângă ruina gotică falsă, sau lângă mine, trăgând cu urechea la gândurile mele. Şi dacă e aşa... *poate că şi mama mea este?*

Gândul la ea, ca întotdeauna, mi-a dat o tresărire de speranţă şi o explozie de energie.

Şi o înjunghiere de tristeţe.

Mi-a fost dor de mama în fiecare zi, dar în acea zi, în pragul acelei întâlniri stresante de la Frogmore, m-am trezit tânjind după ea, fără să pot spune exact de ce. La fel ca multe alte lucruri despre ea, era greu de exprimat în cuvinte.

Deşi mama mea era o prinţesă, botezată după o zeiţă, ambii termeni au fost întotdeauna consideraţi slabi,

inadecvaţi.

Oamenii au comparat-o în mod obişnuit cu icoane şi sfinţi, de la Nelson Mandela la Maica Tereza şi Ioana d'Arc, dar fiecare comparaţie, deşi înaltă şi plină de dragoste, a fost, de asemenea, departe de ţintă. Cea mai uşor de recunoscut femeie de pe planetă, una dintre cele mai iubite, mama mea era pur şi simplu de nedescris, ăsta era pur şi simplu adevărul. Şi totuşi... cum putea cineva atât de departe de limbajul cotidian să rămână atât de real, atât de palpabil prezent, atât de rafinat de viu în mintea mea? Cum era posibil să o pot vedea, limpede ca o lebădă care aluneca spre mine pe acel lac indigo? Cum am putut să-i aud râsul, tare ca păsările cântătoare din copacii goi - nemişcaţi? Erau atât de multe lucruri pe care nu mi le aminteam, pentru că eram atât de tânăr când a murit, dar cel mai mare miracol a fost tot ceea ce am făcut. Zâmbetul ei devastator, ochii ei vulnerabili, dragostea ei copilărească pentru filme şi muzică, haine şi dulciuri - şi pentru noi. Oh, cât de mult ne-a iubit pe mine şi pe fratele meu. În mod *obsesiv*, a mărturisit odată unui intervievator.

Ei bine, mamă... viceversa.

Poate că era omniprezentă din acelaşi motiv pentru care era indescriptibilă - pentru că era lumină, lumină pură şi radiantă, şi cum poţi descrie cu adevărat lumina? Chiar şi Einstein s-a luptat cu această întrebare. Recent, astronomii şi-au rearanjat cele mai mari telescoape, le-au îndreptat spre o mică crăpătură din cosmos şi au reuşit să întrezărească o sferă uluitoare, pe care au numit-o Earendel, cuvântul din engleza veche pentru Steaua Dimineţii. Miliarde de mile off, şi probabil dispărută de mult timp, Earendel este mai aproape de Big Bang, momentul Creaţiei, decât propria noastră Cale Lactee, şi totuşi este cumva încă vizibilă pentru ochii muritorilor, deoarece este atât de îngrozitor de strălucitoare şi orbitoare.

A fost mama mea.

De aceea puteam să o văd, să o simt, întotdeauna, dar mai ales în acea după-amiază de aprilie la Frogmore.

Asta - şi faptul că îi purtam povara. Venisem în acele grădini pentru că voiam pace. O doream mai mult decât orice. Am vrut-o de dragul familiei mele şi al meu, dar şi al ei.

Oamenii uită cât de mult a luptat mama mea pentru pace. A făcut de multe ori înconjurul globului, a străbătut câmpurile miniere, a îmbrăţişat bolnavi de SIDA, a consolat orfani de război, lucrând mereu pentru a aduce pacea undeva, şi ştiam cât de mult şi-ar fi dorit - nu, *îşi* dorea - pacea între băieţii ei, şi între noi doi şi tata. Şi între întreaga familie.

De luni de zile, familia Windsor se afla în război. Au existat lupte în rândurile noastre, offi încoace şi încolo, de secole, dar asta era different. Aceasta a fost o ruptură publică la scară largă, şi ameninţa să devină ireparabilă. Aşa că, deşi floi fi flost acasă specific şi exclusiv pentru înmormântarea bunicului, în timp ce eram acolo cerusem această întâlnire secretă cu fratele meu mai mare, Willy, şi cu tatăl meu, pentru a discuta despre starea de lucruri.

Să fie găsită o cale de ieşire.

Dar acum m-am uitat încă o dată la telefon şi încă o dată în sus şi în jos pe aleea din grădină şi m-am gândit: "Poate că s-au răzgândit. Poate că nu vor mai veni.

Pentru o jumătate de secundă m-am gândit să renunţ, să mă plimb singură prin grădini sau să mă întorc acasă, unde toţi verii mei beau şi împărtăşeau poveşti despre bunicul.

Apoi, în sfârşit, i-am văzut. Umăr lângă umăr, păşind spre mine, păreau sumbri, aproape ameninţători. Mai mult, păreau strâns aliniaţi. Mi-a căzut stomacul. În mod normal, s-ar fi certat din cauza unui lucru sau altul, dar acum păreau să fie la unison.

Mi-a venit gândul: Stai puţin, ne întâlnim pentru o plimbare... sau pentru un duel?

M-am ridicat de pe banca de lemn, am făcut un pas timid spre ei, am schiţat un zâmbet slab. Ei nu mi-au răspuns cu un zâmbet. Acum inima mea a început să se zbată cu adevărat în piept. Respiră adânc, mi-am spus.

În afară de frică, simţeam un fel de hiperconştientizare şi o vulnerabilitate extrem de intensă, pe care o mai experimentasem şi în alte momente cheie din viaţa mea.

Mergând în spatele coffinului

mamei mele. Mergând în luptă

pentru fiecare dată.

Să ţii un discurs în mijlocul unui atac de panică.

Am avut acelaşi sentiment de a porni într-o misiune, fără să ştiu dacă sunt în stare să o fac, dar ştiind în acelaşi timp că nu mai există cale de întoarcere. Că soarta era în şa.

Bine, mami, m-am gândit eu, accelerând ritmul, iată că începe.

Uraţi-mi noroc.

Ne-am întâlnit în mijlocul drumului. *Willy? Tata?*

Bună. *Harold*.

Dureros de călduţă.

Am luat roata, am format un rând, ne-am aşezat off de-a lungul căii de pietriş peste micul pod de piatră acoperit de iederă.

Felul în care am căzut pur şi simplu în această aliniere sincronă, felul în care ne-am asumat fără cuvinte aceiaşi paşi măsuraţi şi aceleaşi capete plecate, plus apropierea acelor morminte - cum ar putea cineva să nu-şi amintească de înmormântarea lui Mummy? Mi-am spus să nu mă gândesc la asta, să mă gândesc în schimb la crocitul plăcut al paşilor noştri şi la felul în care cuvintele noastre fleceau ca nişte şuviţe de fum în vânt.

Fiind britanici, fiind Windsor, am început să discutăm cu dezinvoltură despre vreme. Am comparat notiţele despre înmormântarea bunicului. El însuşi plănuise totul, până la

cel mai mic detaliu, ne-am amintit unul altuia cu zâmbete pline de tristeţe.

Discuţii mărunte. Cele mai mici. Am atins toate subiectele secundare şi tot aşteptam să ajungem la cel principal, întrebându-mă de ce durează atât de mult şi, de asemenea, cum naiba puteau tatăl şi fratele meu să pară atât de calmi.

M-am uitat în jur. Acoperisem o bună bucată de teren şi acum ne aflam chiar în mijlocul Cimitirului Regal, cu trupurile mai mult până la glezne decât Prinţul Hamlet. Dacă stau să mă gândesc bine... nu am cerut eu însumi odată să fiu îngropat aici? Cu câteva ore înainte de a pleca offi la război, secretarul meu particular mi-a spus că trebuie să aleg locul în care să fie îngropate rămăşiţele mele. *În cazul în care se întâmplă ce e mai rău, Alteţă Regală... războiul fiind un lucru nesigur...*

Existau mai multe opţiuni. Capela St. George? Bolta regală de la Windsor, unde bunicul era instalat în acest moment?

Nu, o alesesem pe aceasta, pentru că grădinile erau frumoase şi pentru că părea liniştită.

Cu picioarele aproape deasupra feţei lui Wallis Simpson, Pa s-a lansat într-o micro-lecţie despre acest personaj de aici, despre acel văr regal de acolo, despre toţi ducii şi ducesele, lorzii şi doamnele, care au locuit cândva sub peluză. Un student de o viaţă întreagă la istorie, avea o mulţime de informaţii de împărtăşit, iar o parte din mine se gândea că vom sta acolo ore întregi şi că la sfârşit ar putea fi un test. Din fericire, s-a oprit, iar noi am continuat pe iarba de pe marginea lacului, ajungând la un mic şi frumos petic de daffodils.

Acolo, în cele din urmă, am trecut la treabă.

Am încercat să explic cum stau lucrurile. Nu eram în cea mai bună formă. Pentru început, eram încă nervos, fiindcă mă luptam să-mi ţin emoţiile sub control, străduindu-mă în acelaşi timp să fiu succint şi precis. Mai mult, îmi jurasem să nu las această întâlnire să se transforme într-o altă ceartă. Dar am descoperit rapid că

nu a depins de mine. Tata şi Willy aveau rolurile lor de jucat şi au venit pregătiţi pentru o luptă. De fiecare dată când mă aventuram cu o nouă explicaţie, începeam o nouă linie de gândire, unul sau amândoi îmi tăiau calea off. Willy, în special, nu voia să audă nimic. După ce mi-a închis gura de mai multe ori, eu şi el am început să ne certăm, spunând unele dintre aceleaşi lucruri pe care le spuneam de luni de zile. S-a încins atât de tare încât tata a ridicat mâinile. *Ajunge!*

Stătea între noi, uitându-se la feţele noastre flucite: *Vă rog, băieţi, nu-mi faceţi din ultimii ani de viaţă o suferinţă.*

Vocea lui părea răguşită, fragilă. Părea, dacă e să fiu sincer, bătrână.

M-am gândit la bunicul.

Dintr-o dată, ceva s-a schimbat în mine. M-am uitat la Willy, m-am uitat cu adevărat la el, poate pentru prima dată de când eram băieţi. Am asimilat totul: încruntarea lui familiară, care fusese întotdeauna obişnuită în relaţiile cu mine; chelia lui alarmantă, mai avansată decât a mea; faimoasa lui asemănare cu mami, care se estompa cu timpul. Cu vârsta. Într-un fel, era oglinda mea, într-un fel, era opusul meu. Fratele meu iubit, duşmanul meu cel mare, cum se întâmplase asta?

M-am simţit foarte obosit. Voiam să mă duc acasă şi mi-am dat seama ce concept complicat devenise acasă. Sau poate că a fost întotdeauna. Am făcut un gest spre grădini, spre oraşul de dincolo, spre naţiune şi am spus: *Willy, asta trebuia să fie casa noastră. Urma să trăim aici tot restul vieţii noastre.*

Ai plecat, Harold. Da, şi
ştii de ce. Eu nu ştiu.
Tu... nu?
Sincer, nu ştiu.

M-am aplecat pe spate. Nu-mi venea să cred ce auzeam. Era un lucru să nu fii de acord cu cine era de vină sau cum ar fi putut fi lucrurile altfel, dar ca el să pretindă o ignoranţă totală a motivelor pentru care am părăsit ţara în care m-am născut - ţara pentru care am luptat şi pentru care am fost gata să mor - ţara mea mamă? Acea frază plină de încărcătură. Să pretindă că nu ştie nimic despre motivele pentru care eu şi soţia mea am făcut pasul drastic de a ne lua copilul şi de a fugi ca dracu', lăsând totul în urmă - casă, prieteni, mobilă? Chiar aşa?

M-am uitat în sus, spre copaci: *Tu nu ştii!*

Harold... Sincer, nu ştiu.

M-am întors spre tata. Se uita la mine cu o expresie care spunea: *"Nici eu nu ştiu.*

Wow, m-am gândit. Poate că ei chiar nu

ştiu. Uimitor. Dar poate că era adevărat.

Şi dacă nu ştiau de ce am plecat, poate că pur şi simplu nu mă cunoşteau. Deloc.

Şi poate că nu au făcut-o niciodată

cu adevărat. Şi, ca să fim corecţi,

poate că nici eu nu am făcut-o.

Gândul m-a făcut să mă simt mai rece şi teribil de singură. Dar m-a şi fierbinte. M-am gândit: *Trebuie să le spun. Cum să le spun?*

Nu pot. Ar dura prea mult.

În plus, e clar că nu sunt în starea de spirit potrivită pentru a asculta.

Nu acum, oricum. Nu astăzi.

Şi aşa:

Tată?

Willy?

Lumea?

Poftiţi.

partea 1din noaptea care mă acoperă

1.

AU EXISTAT ÎNTOTDEAUNA POVEŞTI.

Oamenii mai şopteau din când în când despre oameni care nu se descurcaseră prea bine la Balmoral. De exemplu, regina de demult. Înnebunită de durere, s-a închis în castelul Balmoral şi a jurat să nu mai iasă niciodată. Şi fostul prim-ministru foarte corect: numise locul "suprarealist" şi "complet ciudat".

Totuşi, nu cred că am auzit aceste poveşti decât mult mai târziu. Sau poate că le-am auzit şi nu le-am înregistrat. Pentru mine, Balmoral a fost întotdeauna pur şi simplu Paradisul. O încrucişare între Disney World şi o livadă sacră a druizilor. Întotdeauna am fost prea ocupat să firesc, să trag, să alerg în sus şi în josul "dealului" pentru a observa ceva offi despre feng shui-ul vechiului castel.

Ceea ce încerc să spun este că am fost fericit acolo.

De fapt, este posibil să nu fi fost niciodată mai fericit decât în acea zi de vară aurie de la Balmoral: 30 august 1997.

Eram la castel de o săptămână. Planul era să mai rămânem încă una. La fel ca în anul precedent, la fel ca în anul precedent. Balmoral era propriul microsezon, un interludiu de două săptămâni în ţinuturile înalte scoţiene pentru a marca trecerea de la vara înaltă la începutul toamnei.

Şi bunica a fost acolo. Bineînţeles. Îşi petrecea cea mai mare parte a verii la Balmoral. Şi bunicul. Şi Willy. Şi tata. Toată familia, cu excepţia mamei, pentru că mama nu mai făcea parte din familie. Ori a fugit, ori a fost dată afară, în funcţie de cine o întrebaţi, deşi eu nu am întrebat pe nimeni. Oricum ar fi fost, îşi petrecea vacanţa în altă parte. Grecia, a spus cineva. Nu, în Sardinia, a spus cineva. Nu, nu, a intervenit cineva, mama ta e la Paris! Poate că mama însăşi a fost cea care a spus asta. Când a sunat mai devreme în acea zi pentru o discuţie? Din păcate, amintirea zace, alături de un milion de altele, de cealaltă parte a unui zid mental înalt. Un sentiment atât de oribil şi ispititor, să ştii că sunt

acolo, chiar de cealaltă parte, la câţiva centimetri distanţă - dar zidul este întotdeauna prea înalt, prea gros. De neînvins.

Nu se deosebeşte de turnuleţele de la Balmoral.

Oriunde ar fi fost mama, am înţeles că era cu noua ei *prietenă*. Acesta era cuvântul pe care îl folosea toată lumea. Nu iubit, nu amant. Prieten. Un tip destul de drăguţ, am crezut. Willy şi cu mine abia îl cunoscusem. De fapt, fusesem cu mama cu câteva săptămâni mai devreme, când l-a întâlnit *prima* dată, în St. Tropez. Ne distram de minune, doar noi trei, stând la vila unui domn bătrân. Râdeam mult, ne jucam de-a calul, ceea ce era normal de fiecare dată când eram împreună cu Mummy şi Willy, dar şi mai mult în acea vacanţă. Totul în acea excursie la St. Tropez a fost un paradis. Vremea a fost sublimă, mâncarea a fost gustoasă, mama zâmbea.

Cel mai bun lucru este că erau şi schiuri cu reacţie.

Ale cui erau? Nu ştiu. Dar îmi amintesc foarte bine cum Willy şi cu mine le călăream până în cea mai adâncă parte a canalului, învârtindu-ne în cerc în timp ce aşteptam să vină feriboturile mari. Ne foloseam de valurile lor masive pe post de rampe pentru a ne ridica în aer. Nu sunt sigur cum de nu am fost ucişi.

După ce ne-am întors din aventura cu jet-ski a apărut prima dată prietenul lui Mummy? Nu, cel mai probabil a fost chiar înainte. *Bună, tu trebuie să fii Harry*. Părul ca de corb, bronzul de piele, zâmbetul alb ca osul. *Ce mai faci azi? Numele meu este bla bla bla*. A vorbit cu noi, a vorbit cu mama. Mai ales cu mama. În mod punctual pe Mummy. Ochii lui se umflau în inimioare roşii.

A fost obraznic, fără îndoială. Dar, din nou, destul de drăguţ. I-a dat mamei un cadou. O brăţară cu diamante. Se pare că i-a plăcut. O purta des. Apoi a dispărut din conştiinţa mea.

Atâta timp cât mami e fericită, i-am spus lui Willy, care a spus că şi el simte la fel.

2.

ŞOC PENTRU SISTEM, să treci de la St. Tropez, unde e soare, la Balmoral, unde e umbră. Îmi amintesc vag acel şoc, deşi nu-mi amintesc prea multe alte lucruri despre prima noastră săptămână la castel. Cu toate acestea, pot să garantez că a fost petrecut în mare parte în aer liber. Familia mea trăia pentru a fi în aer liber, în special bunica, care se supăra dacă nu respira cel puţin o oră de aer curat în fiecare zi. Ce făceam în aer liber, însă, ce spuneam, ce purtam, ce mâncam, nu pot să evoc. Există unele relatări potrivit cărora am călătorit cu iahtul regal de pe Insula Wight până la castel, finalul voiaj al iahtului. Sună minunat.

Ceea ce am reţinut, în detaliu, este decorul fizic. Pădurile dense. Dealul cu cerbi. Râul Dee care şerpuieşte prin Highlands. Lochnagar care se înalţă pe cer, veşnic stropit de zăpadă. Peisaj, geografie, arhitectură, aşa îmi merge memoria. Datele? Îmi pare rău, va trebui să le caut. Dialogul? O să fac tot ce pot, dar nu voi face afirmaţii textuale, mai ales când vine vorba de anii '90. Dar întrebaţi-mă despre orice spaţiu pe care l-am ocupat - castel, cabină de pilotaj, sală de clasă, cabină, dormitor, palat, grădină, bar - şi îl voi recrea până la cele mai mici detalii.

De ce ar trebui ca memoria mea să organizeze experienţa în acest fel? Este vorba de genetică? Trauma? O combinaţie de genul Frankenstein a celor două? Este vorba de soldatul meu interior, care evaluează fiecare spaţiu ca pe un potenţial câmp de luptă? Este natura mea înnăscută de familist, care se răzvrăteşte împotriva unei existenţe nomade forţate? Este vorba de o teamă de bază că lumea este în esenţă un labirint şi că nu ar trebui să fii niciodată prins într-un labirint fără o hartă?

Oricare ar fi cauza, memoria mea este memoria mea, ea face ceea ce face, adună şi conservă după cum consideră necesar şi există la fel de mult adevăr în ceea ce îmi amintesc şi în modul în care îmi amintesc ca şi în aşa-numitele fapte obiective. Lucruri precum cronologia şi cauza şi effectul sunt adesea doar fabule pe care ni le spunem despre trecut. *Trecutul nu este niciodată mort. Nici măcar nu este trecut.* Când am descoperit acest citat, nu cu mult timp în urmă, pe BrainyQuote.com, am rămas uimit. M-am gândit: "Cine *naiba* este Faulkner? Şi ce legătură are el cu noi, Windsor?

Şi aşa: Balmoral. Închizând ochii, pot vedea intrarea principală, ferestrele din faţă cu panouri, porticul larg şi cele trei trepte de granit cu pete gri-negru care duc la uşa masivă din stejar de culoarea whisky-ului, adesea susţinută de o piatră grea de curbură şi adesea condusă de un singur lacheu cu mantie roşie, iar înăuntru holul spaţios şi floierul său de piatră albă, cu gresie gri în formă de stea, şi fiecare imensă cu frumoasa şemineuţă din lemn întunecat sculptat ornamental, şi într-o parte un fel de debara, iar în stânga, lângă ferestrele înalte, cârlige pentru fiecare tijă de fiscărie şi bastoane de mers pe jos şi vâsle de cauciuc şi impermeabile grele - atât de multe impermeabile, pentru că vara putea fi umedă şi rece peste tot în Scoţia, dar era mustoasă în acest noian siberian - şi apoi uşa de lemn maro deschis care ducea spre coridorul cu covorul purpuriu şi pereţii tapetaţi în crem, cu un model de flock auriu, reliefat ca braille, şi apoi numeroasele încăperi de-a lungul coridorului, fiecare cu un scop specific, cum ar fi şederea sau cititul, televizorul sau ceaiul, şi o cameră specială pentru pagini, mulţi dintre ei pe care i-am iubit ca pe nişte unchi punctuali, şi final, camera principală a castelului, construită în secolul al XIX-lea, aproape pe locul unui alt castel datând din secolul al XIV-lea, la câteva generaţii distanţă de un alt prinţ Harry, care s-a făcut exilat, apoi s-a întors şi a anihilat tot şi pe toţi cei care se aflau la vedere. Rudele mele îndepărtate. Spiritul meu înrudit, ar spune unii. Dacă nu altceva, omonimul meu. Născut la 15 septembrie 1984, am fost botezat Henry Charles Albert David de Wales.

Dar din prima zi, toată lumea mi-a spus Harry.

În inima acestei camere principale se afla scara mare. Învăluitoare, dramatică, rareori folosită. Ori de câte ori bunica se îndrepta spre dormitorul ei de la etajul al doilea, cu corgi pe tocuri, ea prefera liftul.

Şi corgis o preferau.

Lângă liftul bunicii, printr-o pereche de uşi de salon purpurii şi de-a lungul unui etaj din tartan verde, se afla o scară mai mică, cu o balustradă grea de fier; ducea până la etajul doi, unde se afla o statuie a reginei Victoria. Întotdeauna mă înclinam în faţa ei când treceam pe lângă ea. *Majestate!* Willy făcea şi el la fel. Ni se spusese să o facem, dar eu aş fi făcut-o.

oricum. Am găsit-o pe "bunica Europei" extrem de convingătoare, şi nu doar pentru că bunica o iubea, nici pentru că tata a vrut odată să mă numească după soţul ei. (Mama l-a blocat.) Victoria a cunoscut o mare iubire, o fericire înălţătoare - dar viaţa ei a fost în esenţă tragică. Se spune că tatăl ei, Prinţul Edward, Duce de Kent şi Strathearn, era un sadic, excitat sexual de vederea soldaţilor biciuiţi de cai, iar dragul ei soţ, Albert, a murit sub ochii ei. De asemenea, în timpul domniei sale lungi şi singuratice, a fost împuşcată de opt ori, în opt ocazii diferite, de către şapte supuşi diffinşi diferiţi.

Nici un glonţ nu a nimerit ţinta. Nimic nu a putut să o doboare pe Victoria.

Dincolo de statuia Victoriei, lucrurile au devenit dificile. Uşile deveneau identice, camerele se întrepătrundeau. Era uşor să te pierzi. Deschideai uşa greşită şi puteai da buzna peste Pa în timp ce valetul său îl ajuta să se îmbrace. Mai rău, puteai să intri pe neaşteptate în timp ce-şi făcea echilibristica. Prescrise de fizioterapeutul său, aceste exerciţii erau singurul remediu effectiv pentru durerea constantă din gâtul şi spatele lui Pa. Vechi răni de polo, în mare parte. Le executa zilnic, în doar o pereche de boxeri, sprijinit de o uşă sau atârnând de o bară ca un acrobat priceput. Dacă puneai un finger mic pe clanţă, îl auzeai cerşind de partea cealaltă: *Nu! Nu! Nu deschideţi! Te rog, Doamne, nu deschide!*

Balmoral avea fiecare cincizeci de dormitoare, dintre care unul fusese împărţit pentru mine şi Willy. Adulţii îl numeau camera copiilor. Willy avea jumătatea cea mai mare, cu un pat dublu, un lighean de dimensiuni bune, un dulap cu uşi în oglindă, o fereastră frumoasă care dădea spre curte, fântâna, statuia de bronz a unui cerb de căprioară. Jumătatea mea de cameră era mult mai mică, mai puţin luxoasă. Nu am întrebat niciodată de ce. Nu mi-a păsat. Dar nici nu era nevoie să întreb. Cu doi ani mai în vârstă decât mine, Willy era Moştenitorul, în timp ce eu eram cel de rezervă.

Acesta nu era doar modul în care presa se referea la noi - deşi era definit. Era o stenogramă folosită adesea de tata, de mama şi de bunicul. Şi chiar şi de bunica. Moştenitorul şi Rezerva - nu era nicio judecată în legătură cu asta, dar nici ambiguitate. Eu eram umbra, sprijinul, planul B. Am fost adus pe lume în

în cazul în care i se întâmplă ceva lui Willy. Am fost chemat pentru a oferi sprijin, distragere, diversiune şi, dacă era necesar, o piesă de schimb. Un rinichi, poate. O transfuzie de sânge. O bucată de măduvă osoasă. Toate acestea mi-au fost explicate în mod explicit încă de la începutul călătoriei vieţii şi au fost întărite cu regularitate după aceea. Aveam douăzeci de ani când am auzit pentru prima dată povestea a ceea ce tata i-ar fi spus mamei în ziua naşterii mele: *Minunat! Acum mi-ai dat un moştenitor şi un rezervă- treaba mea e gata*. O glumă. Probabil. Pe de altă parte, la câteva minute după ce a livrat această bucată de comedie de înaltă ţinută, se spune că Pa ar fi plecat off să se întâlnească cu prietena lui. Aşa că... Multe vorbe adevărate spuse în glumă.

Nu am luat nicio offensiune. Nu am simţit nimic în legătură cu asta, nimic din toate astea. Succesiunea era ca vremea, sau poziţia planetelor, sau schimbarea anotimpurilor. Cine avea timp să se îngrijoreze de lucruri atât de neschimbătoare? Cine putea să se deranjeze să fie deranjat de o soartă gravată în piatră? A fi un Windsor însemna să afli care adevăruri erau atemporale şi apoi să le alungi din minte. Însemna să asimilezi parametrii de bază ai propriei identităţi, ştiind din instinct cine eşti, ceea ce era pentru totdeauna un produs secundar a ceea ce nu erai.

Eu nu eram
bunica. Nu am
fost tata.
Eu nu eram Willy.
Eram al treilea la rând în spatele lor.

Fiecare băiat şi fiecare fată, cel puţin o dată, îşi imaginează că este un prinţ sau o prinţesă. Prin urmare, cu sau fără rezervă, nu era chiar atât de rău să *fii* unul. Mai mult, să stai cu hotărâre în spatele oamenilor pe care îi iubeai, nu era asta definirea onoarei?

De dragoste?

Cum ar fi să te înclini în faţa Victoriei când treci pe lângă ea?

3.

NEXT DE LA DORMITORUL MEU era un fel de salon rotund. Oglindă rotundă de perete cu file rotunde, birou, fiecare şemineu cu căminul înconjurat de perne. În colţul îndepărtat se afla o uşă mare de lemn.

care ducea la o baie. Cele două chiuvete de marmură păreau prototipuri pentru primele chiuvete fabricate vreodată. Totul la Balmoral era fie vechi, fie făcut să pară astfel. Castelul era un loc de joacă, o cabană de vânătoare, dar şi o scenă.

Baia era dominată de o cadă cu picioare în formă de gheară şi chiar şi apa care ţâşnea din robinetele ei părea veche. Nu într-un sens rău. Veche ca lacul în care Merlin l-a ajutat pe Arthur să-şi finalizeze sabia magică. Maronie, sugerând un ceai slab, apa îi alarma adesea pe oaspeţii din weekend. Îmi *pare rău, dar se pare că e ceva în neregulă cu apa din toaleta mea?* Tata zâmbea întotdeauna şi îi asigura că nu era nimic în neregulă cu apa; dimpotrivă, era filtrată şi îndulcită de turba scoţiană. *Acea apă venea direct de pe deal, iar ceea ce urmează să experimentaţi este una dintre cele mai fine plăceri ale vieţii - o baie în Highland.*

În funcţie de preferinţele tale, baia din Highland putea fi rece ca un arctic sau fierbinte ca un ibric; robinetele din tot castelul erau fine- tunate. Pentru mine, puţine plăceri se comparau cu o baie fierbinte, dar mai ales în timp ce priveam pe ferestrele cu fante ale castelului, unde arcaşii, mi-am imaginat, stăteau cândva de pază. Priveam cerul înstelat sau coboram spre grădinile împrejmuite de ziduri, mă imaginam fluind pe marea peluză, netedă şi verde ca o masă de snooker, datorită unui batalion de grădinari. Gazonul era atât de perfect, fiecare fir de iarbă era cosit cu atâta precizie, încât Willy şi cu mine ne simţeam vinovaţi să trecem pe el, darămite să ne plimbăm cu bicicleta. Dar o făceam oricum, tot timpul. Odată, l-am urmărit pe vărul nostru pe gazon. Noi eram pe quad-uri, vărul era pe un kart. Totul a fost o distracţie până când s-a izbit frontal de un stâlp de iluminat verde. Nebunie curată - singurul stâlp de iluminat pe o rază de o mie de mile. Am ţipat de râs, deşi stâlpul de iluminat, care fusese de curând un copac într-una din pădurile din apropiere, s-a rupt curat în două şi a căzut peste ea. A fost norocoasă că nu a fost rănită grav.

Pe 30 august 1997, nu am petrecut prea mult timp uitându-mă la gazon. Atât eu cât şi Willy ne-am grăbit să ne facem băile de seară, am sărit

în pijamale, ne-am aşezat nerăbdători în faţa televizorului. Au sosit lacheii, cărând tăvi acoperite cu farfurii, fiecare fiind încununată cu o cupolă de argint. Lacheii au aşezat tăvile pe suporturi de lemn, apoi au glumit cu noi, aşa cum făceau întotdeauna, înainte de a ne ura bon appétit.

Picioare, os de porţelan - sună elegant, şi presupun că aşa era, dar sub acele cupole fanteziste era doar o chestie de copii. Peşte fingers, plăcinte de cabană, pui prăjit, mazăre verde.

Mabel, bona noastră, care fusese cândva bona lui tata, ni s-a alăturat. În timp ce toţi ne stuffam feţele, l-am auzit pe Pa trecând în papuci, venind de la baie. Avea la el "wireless-ul", aşa îşi numea el CD player-ul portabil, la care îi plăcea să asculte "cărţile lui de poveşti" în timp ce se înmuia. Pa era ca un ceas, aşa că atunci când îl auzeam pe hol ştiam că era aproape ora opt.

Jumătate de oră mai târziu, am auzit primele sunete ale adulţilor care îşi începeau migraţia de seară la parter, apoi primele note de cimpoi. Pentru următoarele două ore, adulţii aveau să fie ţinuţi captivi în Temniţa Cinei, forţaţi să stea în jurul acelei mese lungi, forţaţi să se holbeze unii la alţii în penumbra unui candelabru proiectat de prinţul Albert, forţaţi să rămână drepţi ca nişte berbecuţi în faţa farfuriilor de porţelan şi a paharelor de cristal aşezate cu precizie matematică de către staffi (care foloseau benzi de măsură), forţaţi să ciugulească ouă de prepeliţă şi calcan, forţaţi să facă conversaţii inutile în timp ce se stuffau în cel mai elegant echipament. Cravată neagră, pantofi negri tari, trews. Poate chiar şi kilturi.

M-am gândit: Ce naiba, să fii adult!

Tata a trecut pe aici în drum spre cină. Întârziase, dar s-a dat mare ridicând o cupolă de argint-Yum*, aş fi vrut să mănânc şi eu aşa ceva!- şi* a tras un lung fum. Întotdeauna lua câte ceva. Mâncare, trandafiri, părul nostru. Trebuie să fi fost un câine de vânătoare într-o altă viaţă. Poate că lua toate acele sniffuri lungi pentru că era greu să miroasă ceva peste mirosul lui personal. *Eau Sauvage*. Îşi dădea cu stufful pe obraji, pe gât, pe cămaşă. Înflorit, cu o notă de ceva aspru, ca piperul sau praful de puşcă, era făcut la Paris. Aşa scria pe sticlă. Ceea ce m-a făcut să mă gândesc la mămăligă.

Da, Harry, mami e la Paris.

Divorţul lor devenise final cu exact un an înainte. Aproape la zi.

Fiţi cuminţi,

băieţi.

Aşa vom face,

Pa.

Nu staţi treaz prea târziu.

A plecat. Mirosul lui a rămas.

Willy şi cu mine am finalizat cina, ne-am mai uitat la televizor, apoi ne-am trezit pentru a ne face giumbuşlucurile tipice de dinainte de culcare. Ne-am cocoţat pe ultima treaptă a unei scări laterale şi i-am tras cu urechea la adulţi, sperând să auzim un cuvânt sau o poveste obraznică. Am alergat în sus şi în jos pe coridoarele lungi, sub privirile atente a zeci de capete de cerbi morţi. La un moment dat, am dat peste cimpoiul bunicii. Zbârcit, în formă de pară, cu sprâncene sălbatice şi un kilt de tweed, mergea oriunde mergea bunica, pentru că ea iubea sunetul cimpoaielor, la fel ca Victoria, deşi se presupune că Albert le numea un "instrument bestial". În timp ce îşi petrecea vara la Balmoral, Granny a cerut ca cimpoierul să o trezească şi să îi cânte la cină.

Instrumentul său arăta ca o caracatiţă beată, doar că braţele sale floppate erau gravate în argint şi mahon închis. Văzusem chestia înainte, de multe ori, dar în acea seară a offat să ne lase să o ţinem în mână. Încearcă-l.

Serios?

Contin

uă.

Nu am putut scoate nimic din ţevi decât câteva scârţâituri mărunte. Pur şi simplu nu am avut pufful. Cimpoierul, însă, avea un piept de mărimea unui butoi de whisky. Îl făcea să gemă şi să ţipe.

I-am mulţumit pentru lecţie şi i-am urat noapte bună, apoi ne-am întors la grădiniţă, unde Mabel supraveghea spălatul pe dinţi şi spălatul feţelor. Apoi, la culcare.

Patul meu era înalt. A trebuit să sar pentru a mă urca în el, după care m-am rostogolit în centrul său adânc. M-am simţit ca şi cum m-aş fi urcat pe o bibliotecă, apoi aş fi căzut într-un şanţ cu fante. Lenjeria de pat era curată, crocantă, în diverse nuanţe de alb. Cearşafuri de alabastru. Pături crem. Cuverturi din coajă de ou.

(Multe dintre ele erau ştampilate cu ER, *Elizabeth Regina.)* Totul era strâns ca o tobă, atât de expert.

netezite, astfel încât puteai să observi cu uşurinţă găurile şi rupturile peticite în valoare de un secol.

Am tras cearşafurile şi pătura până la bărbie, pentru că nu-mi plăcea întunericul. Nu, nu e adevărat, am urât întunericul. Şi mămica la fel, aşa mi-a spus. Am moştenit asta de la ea, credeam, împreună cu nasul ei, ochii ei albaştri, dragostea ei pentru oameni, ura ei pentru îngâmfare şi falsitate şi tot ce era elegant. Mă pot vedea sub acele pături, privind în întuneric, ascultând clicurile insectelor şi bufniţele. Mi-am imaginat forme alunecând de-a lungul pereţilor? Mă uitam la bara de lumină de-a lungul uşii, care era mereu acolo, pentru că eu insistam mereu ca uşa să fie lăsată deschisă puţin? Cât timp s-a scurs până când am scăpat offul? Cu alte cuvinte, cât de mult a rămas din copilăria mea şi cât de mult am preţuit-o, am savurat-o, înainte de a conştientiza groggy că...

Tată?

Stătea la marginea patului, privind în jos. Halatul lui alb îl făcea să pară o fantomă într-o piesă de teatru.

Da, dragul meu băiat.

A schiţat un semisâmbet, şi-a ferit privirea.

Camera nu mai era întunecată. Nu era nici lumină. Ciudată între nuanţe, aproape maronie, aproape ca apa din cada antică.

S-a uitat la mine într-un mod ciudat, un mod în care nu se mai uitase la mine până atunci. Cu... teamă?

Ce este, tată?

S-a aşezat pe marginea patului. Mi-a pus o mână pe genunchi. *Dragul meu, mami a avut un accident de maşină.*

Îmi amintesc că m-am gândit: Crash...OK. Dar ea e în regulă? Da?

Îmi amintesc foarte bine acest gând care mi-a trecut prin minte. Şi îmi amintesc că aşteptam cu răbdare ca Pa să confirme că într-adevăr mama era bine. Şi îmi amintesc că nu a făcut asta.

Apoi a avut loc o schimbare pe plan intern. Am început să implor în tăcere pe tata, sau pe Dumnezeu, sau pe amândoi: *Nu, nu, nu, nu.*

Tata s-a uitat în faldurile plăpumilor, păturilor şi aşternuturilor vechi. *Existau complicaţii. Mami a fost rănită destul de grav şi a fost dusă la spital, dragul meu băiat.*

Întotdeauna îmi spunea "băiat drag", dar acum o spunea destul de des. Vocea lui era moale. Părea să fie în stare de şoc.

Oh. La spital?

Da. Cu o rană la cap.

A menţionat paparazzi? A spus că a fost urmărită? Nu cred. Nu pot să jur, dar probabil că nu. Paparudele erau o astfel de problemă pentru mami, pentru toată lumea, nu era nevoie să fie spus.

M-am gândit din nou: Rănită... dar e bine. A fost dusă la spital, îi vor fixa capul şi vom merge să o vedem. Azi. În seara asta, cel târziu.

Au încercat, dragă băiete. Mă tem că nu a reuşit.

Aceste fraze îmi rămân în minte ca nişte săgeţi pe tablă. El a spus-o în acest fel, ştiu asta cu siguranţă. *Ea nu a reuşit*. Şi atunci totul a părut să se oprească.

Nu este corect. Nu *pare*. Nu *părea* nimic.
Totul s-a oprit în mod clar, sigur, irevocabil.

Nimic din ceea ce i-am spus atunci nu mi-a rămas în memorie. Este posibil să nu fi spus nimic. Ceea ce îmi amintesc cu o claritate surprinzătoare este că nu am plâns. Nici măcar o lacrimă.

Tata nu m-a îmbrăţişat. Nu se pricepea prea bine să îşi arate emoţiile în condiţii normale, cum ar fi putut să se aştepte să le arate într-o astfel de criză? Dar mâna lui a mai căzut o dată pe genunchiul meu şi a spus: *"O să fie bine.*

A fost destul de mult pentru el. Tată, plin de speranţă, amabil. Şi atât de neadevărat.

S-a ridicat şi a plecat. Nu-mi amintesc de unde am ştiut că fusese deja în cealaltă cameră, că îi spusese deja lui Willy, dar am ştiut.

Stăteam acolo, sau stăteam acolo. Nu m-am ridicat. Nu am făcut baie, nu am făcut pipi. Nu m-am îmbrăcat. Nu i-am strigat pe Willy sau pe Mabel. După zeci de ani de muncă pentru a reconstrui acea dimineaţă, am ajuns la o concluzie inevitabilă: Trebuie să fi rămas în acea cameră, fără să spun nimic, fără să văd pe nimeni, până la ora nouă fix, când cimpoiul a început să cânte afară.

Aş vrea să-mi amintesc ce a cântat. Dar poate că nu contează. La cimpoi nu contează melodia, ci tonul. Mii de oameni

de ani, cimpoiul este construit pentru a amplifica ceea ce este deja în inimă. Dacă te simţi prost, cimpoiul te face şi mai prost. Dacă eşti furios, cimpoiul îţi aduce sângele la un nivel mai ridicat de fierbere. Iar dacă eşti îndurerat, chiar dacă ai 12 ani şi nu ştii că eşti îndurerat, poate *mai ales* dacă nu ştii, cimpoiul te poate înnebuni.

4.

IA FOST DUMINICĂ. Aşa că, ca de obicei, am mers la biserică.

Crathie Kirk. Pereţi de granit, acoperiş mare din pin scoţian, vitralii donate cu zeci de ani mai devreme de Victoria, poate pentru a ispăşi supărarea pe care a provocat-o prin faptul că s-a închinat acolo. Ceva legat de faptul că şeful Bisericii Angliei se închina în Biserica Scoţiei - a provocat o agitaţie pe care nu am înţeles-o niciodată.

Am văzut fotografii cu noi intrând în biserică în acea zi, dar nu-mi aduc nicio amintire. A spus ceva preotul? A înrăutăţit situaţia? L-am ascultat sau m-am uitat în spatele băncii şi m-am gândit la mama?

Pe drumul de întoarcere spre Balmoral, la două minute de mers cu maşina, ni s-a sugerat să ne oprim. Oamenii se adunaseră toată dimineaţa în faţa porţilor din faţă, iar unii începuseră să lase lucruri. Animale stuffate, flori, cărţi. Ar trebui să se facă o recunoştinţă.

Am tras pe dreapta, am coborât. Nu vedeam nimic altceva decât o matrice de puncte colorate. Flori. Şi mai multe flori. Nu auzeam nimic altceva decât un pocnet ritmic de peste drum. Presa. Am întins mâna spre mâna tatălui meu, pentru alinare, apoi m-am blestemat, pentru că acel gest a declanşat off o explozie de clicuri.

Le-am dat exact ceea ce îşi doreau. Emoţie. Dramă.
Durere.

Au fixat şi fixat şi fixat.

5.

HMAI TÂRZIU, PA A PLECAT LA PARIS. Însoţit de surorile mamei, mătuşa Sarah şi mătuşa Jane. Trebuiau să înveţe mai multe despre accident, a spus cineva. Şi trebuiau să aranjeze întoarcerea cadavrului Mumiei.

Corp. Oamenii continuau să folosească acest cuvânt. Era un pumn în gât şi o minciună sfruntată, pentru că mumia nu era moartă.

Aceasta a fost intuiţia mea bruscă. Neavând altceva de făcut decât să hoinăresc prin castel şi să vorbesc singur, o suspiciune s-a instalat, care apoi a devenit o convingere firmă. Totul era un truc. Şi, pentru prima dată, păcăleala nu era jucată de oamenii din jurul meu, sau de presă, ci de Mummy. *Viaţa ei a fost mizerabilă, a fost hărţuită, hărţuită, minţită, minţită. Aşa că a înscenat un accident ca diversiune şi a fugit*.

Realizarea mi-a tăiat respiraţia, m-a făcut să gâfâi de uşurare. *Bineînţeles că da! Totul e un şiretlic, ca să poată să o ia de la capăt! Chiar în acest moment, fără îndoială, închiriază un apartament la Paris sau aranjează* *un nou* *flowers* *în ei* *în secret* *cumpărat în secret* *jurnal* *cabană undeva sus în Alpii elveţieni. În curând, în curând, va trimite după mine şi Willy. Totul este atât de evident! De ce nu mi-am dat seama până acum? Mami nu e moartă! Ea se ascunde!*

M-am simţit mult mai bine. Apoi a apărut îndoiala.

Ţine-te bine! Mama nu ne-ar face niciodată aşa ceva. Durerea asta de nedescris, ea nu ar permite asta, darămite să o provoace.

Apoi, înapoi la uşurare: *Nu a avut de ales. Era singura ei speranţă de libertate.*

Apoi, îndoiala din nou: *Mami nu s-ar ascunde, e prea luptătoare.*

Apoi uşurare: *Ăsta e modul ei de a lupta. Se va întoarce. Trebuie să se întoarcă. Peste două săptămâni e ziua mea de naştere.*

Dar tata şi mătuşile mele s-au întors primii. Întoarcerea lor a fost raportată de toate canalele de televiziune. Lumea a privit cum au păşit pe pista de la RAF Northolt. Un canal chiar

a adăugat muzică la sosire: cineva care cânta cu jale un psalm. Willy şi cu mine am fost ţinuţi departe de televizor, dar cred că am auzit asta.

Următoarele câteva zile au trecut în vid, fără ca nimeni să spună nimic. Am rămas cu toţii în interiorul castelului. Era ca şi cum am fi fost în interiorul unei cripte, cu excepţia unei cripte în care toată lumea poartă treze şi respectă rutine şi programe normale. Dacă cineva vorbea despre ceva, eu nu-l auzeam. Singura voce pe care o auzeam era cea care bâzâia în capul meu, certându-se cu ea însăşi.

A plecat.

Nu, se ascunde.

E moartă.

Nu, face pe *mortul.*

Apoi, într-o dimineaţă, a venit timpul. Înapoi la Londra. Nu-mi amintesc nimic despre călătorie. Am condus? Am zburat cu zborul regal? Pot să văd reuniunea cu tata, cu mătuşile şi întâlnirea crucială cu mătuşa Sarah, deşi este învăluită în ceaţă şi s-ar putea să fie puţin deplasată. Uneori, memoria mea o plasează chiar acolo, în acele fiecare dintre acele fierbinţi zile de septembrie. Dar alteori memoria o aruncă înainte, la mulţi ani mai târziu.

Ori de câte ori se întâmpla, se întâmpla aşa:

William? Harry? Mătuşa Sarah are ceva pentru voi, băieţi.

A făcut un pas înainte, ţinând în mână două cutii mici şi albastre. *Ce sunt astea? Deschide-le.*

Am ridicat partea de sus a cutiei mele albastre.

Înăuntru era... o molie? Nu.

O mustaţă?

Nu.

Ce este...?

Părul ei, Harry.

Mătuşa Sarah a explicat că, în timp ce se afla la Paris, îi tăiase două şuviţe de pe cap lui Mummy.

Aşa că aşa a fost. Dovada. *Chiar a plecat.*

Dar apoi a venit imediat îndoiala liniştitoare, incertitudinea salvatoare: *Nu, ar putea fi părul oricui.* Mama, cu frumosul ei păr blond intact, era undeva acolo.

Aş fi ştiut dacă nu era. Corpul meu ar şti. Inima mea ar şti. Şi niciuna dintre ele nu ştie aşa ceva.

Amândoi erau la fel de plini de dragoste pentru ea ca întotdeauna.

6.

WILLY ŞI I WALKED UP şi pe pe mulţimea în faţa Palatului Kensington, zâmbind, dând mâna. De parcă am fi alergat pentru office. Sute şi sute şi sute de mâini au fost împinse continuu în feţele noastre, fiecare fiecare dintre ele fiind adesea udă.

De la ce? M-am întrebat.

Lacrimi, mi-am dat seama.

Nu-mi plăcea cum simţeam acele mâini. Mai mult, uram cum mă făceau să mă simt. Vinovată. De ce plângeau toţi oamenii ăştia când eu nu plângeam - şi nici nu plânsesem?

Îmi venea să plâng, şi încercasem să plâng, pentru că viaţa mamei fusese atât de tristă încât simţise nevoia să dispară, să inventeze această masivă şaradă. Dar nu am putut să scot nici măcar o picătură. Poate că învăţasem prea bine, absorbisem prea adânc, ethosul familiei, că plânsul nu era o opţiune - niciodată.

Îmi amintesc de mormanele de fluviţe din jurul nostru. Îmi amintesc că am simţit o durere de nedescris şi totuşi am fost de o politeţe de nezdruncinat. Îmi amintesc bătrânele spunând: *Oh, Doamne, ce politicos e bietul băiat!* Îmi amintesc că am mormăit mulţumiri, la nesfârşit, mulţumesc că aţi venit, mulţumesc că aţi spus asta, mulţumesc că aţi campat aici timp de câteva zile. Îmi amintesc că am consolat câţiva oameni care erau prosternaţi, copleşiţi, de parcă o cunoşteau pe mămica, dar şi gândindu-mă: Nu aţi făcut-o, totuşi. Vă comportaţi ca şi cum aţi fi *cunoscut-o... dar nu aţi cunoscut-o.*

Adică... *nu* o cunoşti. La timpul prezent.

După ce ne-am offerit în faţa mulţimii, am intrat în Palatul Kensington. Am intrat pe două uşi mari şi negre, în apartamentul mamei, am parcurs un coridor lung şi am intrat într-o cameră

off la stânga. Acolo se afla un coffin mare. De culoare maro închis, stejar englezesc. Îmi amintesc sau îmi imaginez că *era* drapat în...*Union Jack?*

Acel flag m-a hipnotizat. Poate din cauza jocurilor mele copilăreşti de război. Poate din cauza patriotismului meu precoce. Sau poate pentru că auzisem zvonuri de câteva zile despre flag, flag, flag, flag. Numai despre asta se vorbea. Oamenii erau revoltaţi pentru că flagul nu fusese coborât la jumătate de catarg deasupra Palatului Buckingham. Nu le păsa că Drapelul Regal nu flecea niciodată la jumătate de catarg, indiferent de situaţie, că flecea când bunica era la reşedinţă şi nu flecea când era plecată, punct. Nu le păsa decât să vadă un spectacol official de doliu, şi erau înfuriaţi de absenţa lui. Adică, au fost înfuriaţi de ziarele britanice, care încercau să deflectă atenţia de la rolul lor în dispariţia Mumiei. Îmi amintesc un titlu de primă pagină, adresat direct bunicii: *Arată-ne că îţi pasă*. Cât de *bogat*, venind din partea aceloraşi fie care "ţineau" atât de mult la Mummy încât au urmărit-o într-un tunel din care nu a mai ieşit niciodată.

Până acum auzisem această versiune "official" a evenimentelor: Paps a urmărit-o pe Mummy pe străzile Parisului, apoi într-un tunel, unde Mercedesul ei s-a izbit de un zid sau de un stâlp de ciment, omorând-o pe ea, pe prietena ei şi pe şofer.

Stând în faţa coflictului înfăşurat în flag, m-am întrebat: Mama este patriotă? Ce părere are cu adevărat Mummy despre Marea Britanie? S-a deranjat cineva să o întrebe?

Când voi putea să o întreb eu însumi?

Nu-mi amintesc nimic din ceea ce a spus familia în acel moment, nici între ei, nici către coffin. Nu-mi amintesc niciun cuvânt care a trecut între mine şi Willy, deşi îmi amintesc că oamenii din jurul nostru spuneau că "băieţii" par "şocaţi". Nimeni nu s-a deranjat să şoptească, ca şi cum am fi fost atât de şocaţi de obuze încât am fi devenit surzi.

S-a discutat despre înmormântarea de a doua zi. Conform ultimului plan, coffinutul urma să fie tras pe străzi pe o trăsură trasă de cai de către trupa regelui, în timp ce Willy şi cu mine îl urmau pe jos. Părea mult cerut de la doi băieţi tineri.

Mai mulţi adulţi au fost îngroziţi. Fratele mamei, unchiul Charles, a făcut scandal. *Nu poţi să-i faci pe aceşti băieţi să meargă în spatele coffinului mamei lor! E o barbarie.*

A fost prezentat un plan alternativ. Willy ar merge singur. Avea fiecare paisprezece ani, până la urmă. *Lasă-l pe cel mai tânăr deoparte.* Scuteşte-l pe cel mai mic. Acest plan alternativ a fost trimis în lanţ.

Înapoi a venit răspunsul.

Trebuie să fie ambii prinţi. Pentru a atrage simpatia, probabil.

Unchiul Charles era furios. Dar eu nu am fost. Nu am vrut ca Willy să treacă printr-o astfel de încercare fără mine. Dacă rolurile ar fi fost inversate, el nu ar fi vrut niciodată să mă lase - de fapt, nu mi-ar fi permis să merg singură.

Aşa că, dimineaţa, de dimineaţă, ne-am dus, cu toţii împreună. Unchiul Charles în dreapta mea, Willy în dreapta lui, urmat de bunicul. Iar în stânga mea era tata. Am remarcat de la început cât de senin arăta bunicul, ca şi cum ar fi fost doar o altă logodnă regală. Îi puteam vedea ochii, clar, pentru că privea drept înainte. Toţi erau aşa. Dar eu îi ţineam pe ai mei jos, pe drum. La fel a făcut şi Willy.

Îmi amintesc că mă simţeam amorţit. Îmi amintesc că îmi strângeam fiecare din fiecare parte. Îmi amintesc că am păstrat o fracţiune din Willy mereu în colţul vederii mele şi că am tras o grămadă de putere de acolo. Cel mai mult îmi amintesc sunetele, zgomotul frâielor şi al copitelor celor şase cai maro transpiraţi, roţile scârţâitoare ale trăsurii cu arme pe care o trăgeau. (O relicvă din Primul Război Mondial, a spus cineva, ceea ce mi s-a părut corect, deoarece mama, oricât de mult iubea pacea, părea adesea un soldat, fie că se războia cu papagalii sau cu tata.) Cred că îmi voi aminti acele câteva sunete pentru tot restul vieţii, deoarece erau un contrast atât de puternic cu liniştea care, altfel, cuprindea totul. Nu era nici un motor, nici un camion, nici o pasăre. Nu se auzea nici o voce umană, ceea ce era imposibil, pentru că două milioane de oameni se aliniau pe drumuri. Singurul indiciu că mărşăluim printr-un canion de umanitate a fost un geamăt ocazional.

După douăzeci de minute am ajuns la Westminster Abbey. Am fixat într-o bancă lungă. Înmormântarea a început cu o serie de lecturi şi

elogii şi a culminat cu Elton John. S-a ridicat încet, stifflat, ca şi cum ar fi fost unul dintre marii regi îngropaţi de secole sub abaţie, trezit brusc la viaţă. A mers în faţă, s-a aşezat la un pian cu coadă. Există cineva care să nu ştie că a cântat "Candle in the Wind", o versiune pe care a refăcut-o pentru Mummy? Nu pot fi sigur că notele din capul meu sunt din acel moment sau din clipurile pe care le-am văzut de atunci. Posibil să fie vestigii ale unor coşmaruri recurente. Dar am o amintire pură, incontestabilă, a cântecului atingând punctul culminant, iar ochii mei au început să mă usture şi aproape că mi-au dat lacrimile.

Aproape.

Spre sfârşitul slujbei a venit unchiul Charles, care şi-a folosit timpul alocat pentru a le reproşa tuturor - familiei, naţiunii, presei - că au urmărit-o pe mămica până la moarte. Puteai simţi cum abaţia, naţiunea de afară, se retrăgea de la lovitură. Adevărul doare. Apoi, opt gărzi galeze au înaintat, au înălţat coffinul enorm căptuşit cu plumb, care era acum drapat în Stindardul Regal, o ruptură extraordinară de protocol. (De asemenea, au cedat presiunilor şi au coborât flagul la jumătate de catarg; nu Royal Standard, desigur, ci Union Jack - totuşi, un compromis fără precedent). Stindardul regal era întotdeauna rezervat membrilor Familiei Regale, ceea ce, mi se spusese, mama nu mai era. Însemna asta că era iertată? De către bunica? Se pare că da. Dar acestea erau întrebări pe care nu prea puteam să le formulez, darămite să le pun unui adult, în timp ce coffinul era purtat încet afară şi încărcat în spatele unui dric negru. După o lungă aşteptare, maşina mortuară a offat, rostogolindu-se în mod constant prin Londra, care se revărsa din toate părţile cu cea mai mare mulţime pe care acel oraş fără vârstă o văzuse vreodată - de două ori mai mare decât mulţimea care a sărbătorit sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. A trecut pe lângă Palatul Buckingham, a urcat pe Park Lane, spre periferie, a trecut pe Finchley Road, apoi pe Hendon Way, apoi pe Brent Cross flyover, apoi pe North Circular, apoi pe M1 până la intersecţia 15a şi spre nord până la Harlestone, înainte de a trece prin poarta de fier a proprietăţii unchiului Charles.

Althorp.

Willy şi cu mine am urmărit cea mai mare parte a călătoriei cu maşina la televizor. Eram deja la Althorp. Fusesem grăbiţi înainte, deşi s-a dovedit că nu era nevoie să ne grăbim. Nu numai că maşina mortuară a făcut un drum lung, dar a fost întârziată de mai multe ori din cauza tuturor oamenilor care au îngrămădit flori pe ea, blocând gurile de aerisire şi provocând supraîncălzirea motorului. Şoferul a fost nevoit să tragă mereu pe dreapta pentru ca garda de corp să poată coborî şi să cureţe florile de pe parbriz. Bodyguardul a fost Graham. Willy şi cu mine îl plăceam foarte mult. Întotdeauna îi spuneam Crackers, ca în Graham Crackers. Credeam că era isteric.

Când maşina mortuară a ajuns final la Althorp, coffinul a fost scos din nou şi transportat peste iaz, peste un pod de fier verde poziţionat în grabă de inginerii militari, până la o mică insulă, iar acolo a fost aşezat pe o platformă. Willy şi cu mine am traversat pe jos acelaşi pod până la insulă. S-a raportat că mâinile mamei erau împreunate pe pieptul ei şi între ele era aşezată o fotografie cu mine şi Willy, probabil singurii doi bărbaţi care au iubit-o cu adevărat. Cu siguranţă, cei doi care au iubit-o cel mai mult. Pentru eternitate îi zâmbeam în întuneric, şi poate că această imagine, în timp ce flagul se offa şi coffinul cobora pe fundul găurii, a fost cea care m-a frânt final. Corpul meu s-a convulsionat, mi-a căzut bărbia şi am început să plâng incontrolabil în mâini.

Mi-a fost ruşine că am încălcat ethosul familiei, dar nu m-am mai putut abţine.

Este în regulă, m-am asigurat, este în regulă. Nu sunt camere de luat vederi prin preajmă.

În plus, nu plângeam pentru că am crezut că mama mea era în acea gaură. Sau în acel coffin. Mi-am promis că nu voi crede asta niciodată, indiferent ce ar fi spus oricine.

Nu, plângeam la simpla idee.

Ar fi atât de tragic şi insuportabil, m-am gândit, dacă ar fi adevărat.

7.

APOI TOATĂ LUMEA A TRECUT MAI DEPARTE.

Familia s-a întors la muncă, iar eu m-am întors la şcoală, aşa cum făceam după fiecare vacanţă de vară.

Înapoi la normalitate, a spus toată lumea veselă.

De pe scaunul pasagerului din Aston Martin-ul cu acoperiş deschis al tatei, totul părea la fel. Şcoala Ludgrove, situată în zona rurală de smarald din Berkshire, arăta ca întotdeauna ca o biserică de ţară. (Dacă stau să mă gândesc bine, motto-ul şcolii era din Eclesiastul: *Tot ce-ţi găseşte mâna ta de făcut, fă-o cu puterea ta*). Dar, din nou, nu multe biserici de ţară se puteau lăuda cu două sute de acri de pădure şi pajişti, cu terenuri de sport şi de tenis, cu laboratoare de ştiinţă şi capele. Plus o bibliotecă bine aprovizionată.

Dacă ai fi vrut să mă găseşti în septembrie 1997, biblioteca ar fi fost ultimul loc unde m-ai fi căutat. Mai bine să verifici în pădure. Sau pe terenurile de sport. Întotdeauna încercam să mă mişc, să fiu ocupat.

De asemenea, de cele mai multe ori, am fost singur. Îmi plăceau oamenii, eram sociabilă din fire, dar tocmai atunci nu voiam pe nimeni prea aproape. Aveam nevoie de spaţiu.

Cu toate acestea, era o sarcină dificilă la Ludgrove, unde mai mult de o sută de băieţi locuiau în apropiere. Mâncam împreună, făceam baie împreună, dormeam împreună, uneori câte zece într-o cameră. Toată lumea cunoştea treburile tuturor, până la cine era circumcis şi cine nu era circumcis. (Îi spuneam Roundheads versus Cavaliers).

Şi totuşi, nu cred că vreun băiat a pomenit-o măcar pe mama mea când a început acel nou mandat. Din respect?

Mai degrabă frică.

Cu siguranţă nu am spus nimic nimănui.

La câteva zile după ce m-am întors am avut o zi de naştere. 15 septembrie 1997. Am împlinit treisprezece ani. Conform unei tradiţii vechi din Ludgrove, urma să fie un tort, un sorbet, iar eu aveam voie să aleg două florese. Am ales coacăze negre.

Şi mango.

Preferatul mamei.

Zilele de naştere au fost întotdeauna o afacere uriaşă la Ludgrove, pentru că fiecare băiat, şi majoritatea profesorilor, aveau o poftă de dulciuri. Deseori se dădea o luptă violentă pentru locul de lângă sărbătorit: acolo erai asigurat de prima şi cea mai mare felie. Nu-mi amintesc cine a reuşit să câştige locul de lângă mine.

Pune-ţi o dorinţă, Harry!

Vrei o dorinţă? Bine, îmi doresc ca mama mea să fi fost...

Apoi, de nicăieri... Mătuşa

Sarah?

Ţinând în mână o cutie. *Deschide-o, Harry*.

Am rupt hârtia de împachetat, panglica. Am aruncat o privire înăuntru.

Ce...?

Mama ţi-a cumpărat-o. Cu puţin timp

înainte... Vrei să spui la Paris?

Da. La Paris.

A fost un Xbox. Am fost mulţumit. Îmi plăceau jocurile video.

Cel puţin asta este povestea. A apărut în multe relatări despre viaţa mea, ca o evanghelie, şi nu am nicio idee dacă este adevărată. Tata a spus că mama s-a rănit la cap, dar poate că eu am fost cea cu leziuni cerebrale? Ca un mecanism de apărare, cel mai probabil, memoria mea nu mai înregistra lucrurile aşa cum o făcea odată.

8.

În ciuda celor doi şefi de sex masculin - dl Gerald şi dl Marston, ambii legendari - Ludgrove a fost în mare parte condusă de femei. Le numeam matroanele. Câtă tandreţe primeam, de la o zi la alta, venea de la de la de la ele. La matroane au îmbrăţişat ne-au îmbrăţişat, sărutat ne-au bandajat rănile, ne-au şters lacrimile. (Toate, cu excepţia mea, adică. După acea izbucnire de la mormânt nu am mai plâns niciodată). Îşi închipuiau ei înşişi noştri surogate. "Mame-departe-de-mame", ciripeau mereu, ceea ce fusese întotdeauna ciudat, dar acum era...

deosebit de confuz, din cauza dispariţiei Mumiei, dar şi pentru că matroanele erau brusc... fierbinţi.

M-am îndrăgostit de domnişoara Roberts. Eram sigur că mă voi căsători cu ea într-o zi. Îmi amintesc, de asemenea, două domnişoare Lynn. Miss Lynn Major şi Miss Lynn Minor. Erau surori. Am fost profund îndrăgostit de cea din urmă. Eram convins că mă voi căsători şi cu ea.

De trei ori pe săptămână, după cină, matroanele îi ajutau pe cei mai tineri băieţi la spălarea de noapte. Încă mai pot vedea rândul lung de băi albe, fiecare cu un băiat întins ca un mic faraon, aşteptând spălarea personalizată a părului său. (Pentru băieţii mai mari, care ajunseseră la pubertate, existau două căzi într-o cameră separată, în spatele unei uşi galbene). Matroanele coborau pe rândul de căzi cu perii stiffi, cu batoane de săpun floral. Fiecare băiat avea propriul prosop, cu numărul şcolii în relief. Al meu era 116.

După ce spălau un băiat cu şampon, matroanele îi dădeau capul pe spate şi îl clăteau încet şi luxuriant.

Confuz ca naiba.

Matroanele ar ajuta, de asemenea, la extragerea crucială a păduchilor. Epidemiile erau frecvente. Aproape în fiecare săptămână, un alt băiat se îmbolnăvea de un caz de fierbinte. Toţi arătam cu degetul şi râdeam. *Nyah, nyah, ai păduchi!* În scurt timp, o matroană îngenunchea deasupra pacientului, îi freca scalpul cu o soluţie, apoi răzuia fiarele moarte cu un pieptene special.

La treisprezece ani am absolvit de la asistenţa matroană la baie. Dar încă depindeam de îmbrăţişările lor de noapte, încă le preţuiam salutul de dimineaţă. Erau primele feţe pe care le vedeam în fiecare zi. Intrau în camerele noastre, ne deschideau perdelele. *Bună dimineaţa, băieţi!* Înspăimântată, priveam un chip frumos, încadrat de o aureolă de soare...

Asta e... ar putea fi...?

Nu a fost niciodată.

Matroana cu care am avut cel mai mult de-a face a fost Pat. Spre deosebire de celelalte matroane, Pat nu era sexy. Pat era rece. Pat era micuţă, mofturoasă, zbârcită, iar părul îi cădea unsuros în ochii ei mereu obosiţi. Pat nu părea să se bucure prea mult de viaţă, deşi găsea două lucruri care o satisfăceau în mod sigur - prinderea unui

băiat undeva unde nu era

ar trebui să fie, şi să oprească orice atac de hărmălaie. Înainte de fiecare bătaie cu perne, puneam o santinelă la uşă. Dacă Pat (sau directorii) se apropiau, santinela era instruită să plângă: *KV! KV!* În latină, cred? Cineva a spus că înseamnă: Vine şeful! Altcineva a spus că înseamnă: Atenţie!

Oricare ar fi, când ai auzit-o ai ştiut că trebuie să pleci de acolo. Sau să te prefaci că dormi.

Numai cei mai noi şi mai proşti băieţi s-ar duce la Pat cu o problemă. Sau, mai rău, cu o tăietură. Ea nu o bandaja: o împungea cu un finger sau stropea ceva în ea care durea de două ori mai mult. Nu era o sadică, părea doar "lipsită de empatie". Ciudat, pentru că ea ştia despre sufferinţă. Pat avea multe cruci de purtat.

Cele mai mari păreau a fi genunchii şi coloana vertebrală. Aceasta din urmă era strâmbă, iar prima era cronic stiffată. Mersul pe jos era greu, scările erau o tortură. Ea cobora cu spatele, glacial. De multe ori stăteam pe palierul de sub ea, făcând dansuri antic, făcând feţe.

Mai trebuie să spun care băiat a făcut asta cu cel mai mare entuziasm?

Niciodată nu ne-am făcut griji că Pat ne-ar putea prinde. Ea era o broască ţestoasă, iar noi eram broaşte de copac. Totuşi, din când în când, ţestoasa avea noroc. Se năpustea, apuca o fiecare băiat. Aha! Băiatul ăla era bine şi cu adevărat futut.

Nu ne-a oprit. Am continuat să ne batem joc de ea în timp ce cobora scările. Răsplata merita riscul. Pentru mine, răsplata nu a fost să o chinui pe biata Pat, ci să-mi fac prietenii să râdă. Mă simţeam atât de bine să-i fac pe alţii să râdă, mai ales când eu nu mai râsesem de luni de zile.

Poate că Pat ştia asta. Din când în când se întorcea, mă vedea cum mă comport ca un măgar perfect şi râdea şi ea. Asta a fost cel mai bun. Îmi plăcea să-mi distrez colegii, dar nimic nu mă făcea mai bine decât să o fac pe Pat, altfel nefericită, să râdă.

WLE SPUNEAM ZILE DE GRUB.

Au fost marţi, joi şi sâmbătă, cred. Imediat după prânz, stăteam la coadă pe coridor, de-a lungul peretelui, înclinându-ne să vedem, chiar în faţă, masa cu mâncare, plină de dulciuri. Munchies, Skittles, batoane Mars şi, cel mai bun dintre toate, Opal Fruits. (M-am simţit foarte offensat când Opal Fruits şi-a schimbat numele în Starburst. Erezie pură. Ca şi Marea Britanie care îşi schimbă numele).

Doar la vederea mesei cu mâncare am leşinat. Cu gura plină de apă, vorbeam despre iminenta avalanşă de zahăr aşa cum fermierii în timpul secetei vorbesc despre prognoza de ploaie. Între timp, am găsit o modalitate de a-mi supradimensiona pofta de zahăr. Îmi luam toate fructele Opal şi le strângeam împreună într-un singur gât masiv, apoi mi-l băgam în partea laterală a gurii. Pe măsură ce se topea, sângele meu devenea o cataractă spumoasă de dextroză. *Tot ceea ce mâna ta fie să facă, fă-o cu puterea ta.*

Opusul zilei de grub era ziua în care se scriau scrisori. Fiecare băiat trebuia să se aşeze şi să compună o scrisoare pentru părinţii săi. În cele mai bune momente, acest lucru era o corvoadă. Abia îmi aminteam când tata şi mama nu erau divorţaţi, aşa că a le scrie fără să atingă nemulţumirile lor reciproce, despărţirea lor dezordonată, necesita fiecare fiecare diplomat de carieră.

Dragă tată, ce mai face
mama? Hm. Nu.

Dragă mami, tata spune că nu ai... Nu.

Dar după ce a dispărut mama, a devenit imposibilă ziua de scris scrisori.

Mi s-a spus că matroanele m-au rugat să scriu o scrisoare "finală" pentru mami. Am o vagă amintire a faptului că am vrut să protestez că încă mai trăieşte şi totuşi nu am făcut-o, de teamă că vor crede că sunt nebună. În plus, care era rostul? Mami ar fi citit scrisoarea când ar fi ieşit din ascunzătoare, aşa că nu ar fi fost o pierdere totală de effort.

Probabil că am schiţat off ceva pro forma, spunând că mi-a fost dor de ea, că şcoala a fost fine, şi aşa mai departe. Probabil că am împăturit-o o dată şi i-am înmânat-o matroanei. Îmi amintesc, imediat după aceea,

regretând că nu am luat scrisul mai în serios. Mi-aş fi dorit să fi săpat adânc, să-i spun mamei mele toate lucrurile care mă apasă pe inimă, în special regretul meu pentru ultima dată când am vorbit la telefon. O sunase seara devreme, în noaptea accidentului, dar eu alergam cu Willy şi cu verii mei şi nu voiam să mă opresc din joacă. Aşa că am fost scurt cu ea. Nerăbdătoare să mă întorc la jocurile mele, o grăbisem pe mami offi la telefon. Mi-aş fi dorit să-mi cer scuze pentru asta. Mi-aş fi dorit să fi căutat cuvintele pentru a-i descrie cât de mult o iubeam.

Nu ştiam că această căutare va dura zeci de ani.

10.

A O LUNĂ MAI TÂRZIU era jumătatea semestrului. Mă duceam în sfârşit acasă.

Aşteaptă - nu, nu am fost.

Se pare că tata nu voia ca eu să-mi petrec vacanţa hoinărind fără ţintă prin Palatul St. James, unde locuia în mare parte de când se despărţise de mami şi unde Willy şi cu mine locuiam ori de câte ori ne era alocat timpul cu tata. Se temea de ceea ce aş putea să fac în acel palat mare de unul singur. Se temea că aş putea zări un ziar, că aş putea auzi un radio. Mai mult, se temea că aş putea fi fotografiat printr-o fereastră deschisă sau în timp ce mă jucam cu soldaţii mei de jucărie în grădini. Îşi putea imagina reporteri încercând să vorbească cu mine, strigând întrebări. *Bună, Harry, ţi-e dor de mama ta?* Naţiunea era într-o stare de durere isterică, dar isteria presei virase spre psihoză.

Cel mai rău, Willy nu va mai fi acasă să aibă grijă de mine. Era la Eton.

Aşa că tata m-a anunţat că mă va lua cu el într-o călătorie de lucru planificată. În Africa de Sud.

Africa de Sud, Pa? Serios?

Da, dragul meu băiat. Johannesburg.

A avut o întâlnire cu Nelson Mandela... şi cu Spice Girls?

Am fost încântată. Şi baffled. The Spice Girls, Pa? Mi-a explicat că Spice Girls dădeau un concert în Johannesburg, aşa că îl chemau pe preşedintele Mandela pentru a-i prezenta omagiile lor. Minunat, m-am gândit, asta explică de ce *Spice Girls* vor fi acolo... dar noi? Nu am înţeles. Nu sunt sigur că tata a vrut să înţeleg.

Adevărul a fost că, stafful lui Pa a sperat că o fotografie cu el stând alături de cel mai venerat lider politic din lume şi de cea mai populară actriţă muzicală din lume îi va aduce câteva titluri pozitive, de care avea mare nevoie. De la dispariţia lui Mami fusese sălbăticit. Oamenii îl învinovăţeau pentru divorţ şi, prin urmare, pentru tot ceea ce a urmat. Rata de aprobare a lui în întreaga lume era de o singură cifră. În Fiji, ca să luăm doar un exemplu, o sărbătoare naţională în cinstea lui fusese anulată.

Oricare ar fi fost motivul official al călătoriei, nu mi-a păsat. Eram doar bucuros că mergeam cu ei. Era o şansă de a scăpa de Marea Britanie. Şi mai bine, era un timp propriu-zis cu tata, care părea oarecum stingherit.

Nu că tata nu ar fi fost întotdeauna un pic cam neatent. Întotdeauna a dat impresia că nu era pregătit pentru a fi părinte - responsabilităţile, răbdarea, timpul. Chiar şi el, deşi era un om mândru, ar fi recunoscut asta. Dar să fie părinte singur? Tata nu era făcut pentru aşa ceva.

Ca să fim corecţi, a încercat. Seara, strigam jos: Mă *duc la pat, tată!* Îi răspundea mereu vesel: *Voi fi acolo în curând, dragul meu băiat! Şi, ţinându-se de* cuvânt, câteva minute mai târziu se aşeza pe marginea patului meu. Nu a uitat niciodată că nu-mi plăcea întunericul, aşa că mă gâdila uşor pe faţă până adormeam. Am cele mai frumoase amintiri cu mâinile lui pe obrajii mei, pe frunte, apoi mă trezeam şi îl fieşteam plecat, ca prin magie, uşa lăsată mereu, cu consideraţie, deschisă cu o crăpătură.

Cu toate acestea, în afară de acele momente de întâlnire, eu şi Pa am coexistat în mare parte. Avea probleme în a comunica, în a asculta, în a fi intim faţă în faţă. Ocazional, după o cină lungă cu mai multe feluri de mâncare, urcam la etaj şi fieam găsit o scrisoare pe pernă. Scrisoarea spunea cât de mândru era de mine pentru că

ceva ce am făcut sau am realizat. Zâmbeam, o puneam sub pernă, dar mă întrebam şi de ce nu-mi spusese asta cu câteva clipe în urmă, în timp ce stătea chiar în faţa mea.

Astfel, perspectiva zilelor şi zilelor de timp liber pentru Pa era entuziasmantă.

Apoi a venit realitatea. Aceasta a fost o călătorie de lucru pentru Pa. Şi pentru mine. Concertul Spice Girls reprezenta prima mea apariţie publică de la înmormântare şi ştiam, prin intuiţie, prin frânturi de conversaţii auzite, că curiozitatea publicului în legătură cu bunăstarea mea era mare. Nu voiam să-i dezamăgesc, dar voiam, de asemenea, să dispară cu toţii. Îmi amintesc că am păşit pe covorul roşu, înşurubându-mi un zâmbet pe faţă, dorindu-mi brusc să mă aflu în patul meu de la Palatul St. James.

Lângă mine era Baby Spice, purtând pantofi albi de plastic cu tocuri groase cu platformă de 12 inci. M-am fixat pe acele tocuri în timp ce ea se fixa pe obrajii mei. Îi tot ciupea. Atât de dolofană! Atât de drăguţ! Apoi Posh Spice a năvălit în faţă şi m-a strâns de mână. Mai încolo am zărit-o pe Ginger Spice, singura Spice cu care am simţit vreo legătură - o colegă roşcată. De asemenea, era faimoasă în toată lumea pentru că purta recent o minivestire făcută din Union Jack. *De ce este un Union Jack pe coffin?* Ea şi celelalte Spice se răţoiau la mine, spunând lucruri pe care nu le înţelegeam, în timp ce glumeau cu jurnaliştii, care strigau la mine. *Harry, aici, Harry, Harry, Harry, ce mai faci, Harry?* Întrebări care nu erau întrebări. Întrebări care erau capcane. Întrebări care îmi flugeau în cap ca nişte topoare. Jurnaliştii nu dădeau doi bani pe ce făceam, încercau să mă facă să spun ceva murdar, o ştire.

M-am uitat în genele lor, mi-am arătat dinţii şi nu am spus nimic.

Dacă eu eram intimidată de flashes, Spice Girls erau intoxicate. Da, da, de o mie de ori da, aceasta era atitudinea lor de fiecare dată când o altă flash se offeau. Mie îmi convine. Cu cât erau mai înfumurate, cu atât mai mult puteam să mă estompez în tăcere. Îmi amintesc că au vorbit cu presa despre muzica şi misiunea lor. Nu ştiam că au o misiune, dar un Spice a comparat

de la cruciada grupului împotriva sexismului la lupta lui Mandela împotriva apartheidului.

În cele din urmă, cineva a spus că a sosit momentul să înceapă concertul. *Off te duci. Urmează-l pe tatăl tău.*

Concert? Pa?

Imposibil de crezut. Cu atât mai imposibil cu cât se întâmpla cu adevărat. Dar am văzut-o cu ochii mei, Pa dând din cap în ritm şi bătând din picior:

Dacă vrei viitorul meu, uită trecutul meu
Dacă vrei să te întâlneşti cu mine, mai bine ai face-o repede.

După aceea, la ieşire, au fost mai multe flash-uri. De data aceasta, Spice Girls nu erau acolo pentru a deflecta atenţia. Eram doar eu şi tata.

M-am întins spre el, l-am apucat de mână şi m-am agăţat de el. Îmi amintesc, strălucitoare ca flulgii: Îl iubeam.

Aveam nevoie de el.

11.

A doua zi dimineaţa, PA şi cu mine am mers la o cabană frumoasă pe un râu şerpuitor. KwaZulu-Natal. I ştiam că despre acest loc, unde s-au confruntat războinicii Redcoats şi Zulu în vara anului 1879. Auzisem toate poveştile, legendele şi văzusem filmul *Zulu de* nenumărate ori. Dar acum aveam să devin un expert de bona fide, a spus Pa. A aranjat să stăm pe scaune de tabără în faţa unui fiecare buştean şi să ascultăm un istoric de renume mondial, David Rattray, să recreeze bătălia.

S-ar putea să fi fost primul curs la care am fost cu adevărat atent.

Oamenii care au luptat pe acest teren, a spus dl Rattray, au fost eroi. De ambele părţi - eroi. Zuluţii erau feroce, complet

vrăjitori cu o suliţă scurtă cunoscută sub numele de *iklwa*, care era numită astfel după sunetul de supt pe care îl scotea din pieptul victimei. Şi totuşi, doar 150 de soldaţi britanici aflaţi la îndemână au reuşit să ţină off patru mii de zuluţi, iar acea poziţie improbabilă, numită Rorke's Drift, a devenit instantaneu parte din mitologia britanică. Unsprezece soldaţi au primit Crucea Victoria, cel mai mare număr de distincţii obţinute vreodată într-o bătălie de către un singur regiment. Alţi doi soldaţi, care i-au ţinut offaţi pe zuluţi cu o zi înainte de Rorke's Drift, au devenit primii care au primit Crucea Victoria postum.

Postum, tată? Er, da.
Ce înseamnă acest
lucru? După ei, ştii
tu. Ce?
A murit, dragul meu băiat.

Deşi a fost o sursă de mândrie pentru mulţi britanici, Rorke's Drift a fost rezultatul imperialismului, colonialismului, naţionalismului - pe scurt, al furtului. Marea Britanie a încălcat o proprietate privată, invadând o naţiune suverană şi încercând să o fure, ceea ce înseamnă că sângele preţios al celor mai fierbinţi băieţi britanici a fost irosit în acea zi, în ochii unora, printre care şi domnul Rattray. El nu a glăsuit asupra unor astfel de fapte difficte. Atunci când era necesar, îi condamna pe britanici în mod categoric. (Localnicii îi spuneau Zulu cel Alb.) Dar eu eram prea tânăr: l-am auzit şi, de asemenea, nu l-am auzit. Poate că văzusem filmul *Zulu* de prea multe ori, poate că purtasem prea multe bătălii imaginare cu paltoanele roşii de jucărie. Aveam o viziune asupra bătăliei, asupra Marii Britanii, care nu permitea fapte noi. Aşa că am făcut zoom pe părţile despre curajul bărbătesc şi puterea britanică, iar când ar fi trebuit să fiu oripilat, am fost inspirat.

În drum spre casă mi-am spus că întreaga călătorie a fost un succes. Nu doar o aventură teribilistă, ci şi o experienţă de legătură cu tata. Cu siguranţă că viaţa ar fi fost acum cu totul differentă.

12.

Majoritatea profesorilor mei au fost suflete bune, care m-au lăsat să fiu, care au înţeles cu ce mă confruntam şi nu au vrut să mai dă-mi mai mult. Domnul Dawson, care cânta la orgă în capelă, era extrem de blând. Domnul Little, profesorul de tobe, a fost extrem de răbdător. Configurat într-un scaun cu rotile, se prezenta la lecţiile de tobe în duba sa şi ne lua o veşnicie să îl scoatem din dubă şi să îl ducem în clasă, iar apoi trebuia să lăsăm suficient timp pentru a-l urca înapoi în dubă după lecţie, aşa că nu aveam niciodată mai mult de douăzeci de minute de predare efectivă. Nu m-a deranjat, iar în schimb domnul Little nu s-a mai plâns niciodată că nu-mi îmbunătăţesc cu adevărat modul de a cânta la tobe.

Cu toate acestea, unii profesori nu mi-au dat niciun ban. Cum ar fi profesorul meu de istorie, domnul Hughes-Games.

Zi şi noapte, din bungalow-ul domnului Hughes-Games de lângă terenurile de sport, veneau urletele stridente ale arătătorilor săi, Tosca şi Beade. Erau frumoşi, pătaţi, cu ochi cenuşii, iar domnul Hughes- Games îi preţuia ca pe nişte copii. Ţinea fotografii cu rame argintii cu ei pe birou, ceea ce era unul dintre motivele pentru care mulţi băieţi îl considerau pe domnul Hughes-Games un pic excentric. Aşa că a fost un şoc zdravăn când mi-am dat seama că domnul Hughes-Games credea că eu sunt cel ciudat. Ce poate fi mai ciudat, mi-a spus într-o zi, decât un prinţ britanic care nu cunoaşte istoria britanică?

Nu pot să înţeleg, Wales. Vorbim despre sângele tău rude - asta nu înseamnă nimic pentru tine?

Mai puţin decât nimic, domnule.

Nu era vorba doar de faptul că nu ştiam nimic despre istoria familiei mele: Nu am vrut să ştiu nimic.

Mi-a plăcut istoria britanică *în teorie*. Anumite părţi mi s-au părut intrigante. Ştiam câteva lucruri despre semnarea Magna Carta, de exemplu - iunie 1215, la Runnymede -, dar asta pentru că odată am zărit locul în care a avut loc prin geamul maşinii tatei. Chiar lângă râu. Părea frumos. Un loc perfect pentru a stabili pacea, m-am gândit. Dar microdetalii despre cucerirea normandă? Sau detaliile despre conflictul dintre Henric al VIII-lea şi Papa? Sau diferenţele dintre prima şi a doua cruciadă?

Vă rog.

Totul a luat amploare într-o zi, când domnul Hughes-Games vorbea despre Charles Edward Stuart, sau Charles III, ca aşa cum se considera el însuşi. Pretendent la tron. Domnul Hughes-Games avea opinii puternice despre acest individ. În timp ce el ni le împărtăşea, înfierbântat, eu mă holbam la creionul meu şi încercam să nu adorm. Dintr-o dată, domnul Hughes-Games s-a oprit şi a pus o întrebare despre viaţa lui Charles. Răspunsul era floare la ureche dacă făceai lectură. Nimeni nu avea.

Ţara Galilor - trebuie să ştiţi
asta. De ce trebuie să ştiu?
Pentru că este familia ta!

Râdeţi.

Mi-am lăsat capul în jos. Ceilalţi băieţi ştiau că sunt regală, desigur. Dacă uitau pentru o jumătate de secundă, omniprezenta mea gardă de corp (înarmată) şi poliţia în uniformă împrăştiată pe teren ar fi fost mai mult decât fericită să le reamintească. Dar oare era nevoie ca domnul Hughes-Games să strige asta de pe acoperişuri? Avea nevoie să folosească această familie de cuvinte încărcate? Familia mea mă declarase nul. Cel de rezervă. Nu mă plângeam de asta, dar nici nu trebuia să mă gândesc la asta. Mult mai bine, în mintea mea, să nu mă gândesc la anumite fapte, cum ar fi regula cardinală pentru călătoriile regale: Pa şi William nu puteau fi niciodată împreună în acelaşi flurnal, pentru că nu trebuie să existe nicio şansă ca primul şi al doilea în linia de succesiune la tron să fie nimiciţi. Dar nimănui nu-i păsa cu cine călătoream; cei de rezervă puteau fi întotdeauna cruţaţi. Ştiam asta, îmi cunoşteam locul, aşa că de ce să mă străduiesc să-l studiez? De ce să memorez numele celor care au fost cruţaţi în trecut? Ce sens avea asta?

Mai mult, de ce să-mi urmăresc arborele genealogic când toate urmele duceau la
aceeaşi creangă tăiată-Mumie?

După ore, m-am dus la biroul domnului Hughes-Games şi l-am rugat să se oprească.

Ce să oprească,
Wales? Să mă faci de
ruşine, domnule.

Sprâncenele îi fleceau până la linia părului, ca nişte păsări

speriate.

Am susţinut că ar fi fost o cruzime să se ia de orice alt băiat în felul în care el s-a luat de mine, să pună oricărui alt elev de la Ludgrove întrebări atât de ascuţite despre stră-stră-străbunicul său.

Domnul Hughes-Games a harbuşit şi a făcut snuffled. Depăşise măsura, ştia asta. Dar era încăpăţânat.

E bine pentru tine, Wales. Cu cât apelez mai mult la tine, cu atât vei învăţa mai mult.

Câteva zile mai târziu, însă, la începutul orei, domnul Hughes-Games a făcut un proffer de pace, în stilul Magna Carta. Mi-a prezentat una dintre acele rigle de lemn, pe ambele părţi fiind gravate numele fiecărui monarh britanic de la Harold încoace, în 1066. (Rulers, înţelegeţi?) Linia regală, centimetru cu centimetru, până la bunica. Mi-a spus că o pot ţine la birou, să mă refer la ea la nevoie.

Doamne, am spus eu. Mulţumesc.

13.

Noaptea, DUPĂ stingerea luminilor, unii dintre noi se furişau afară, se plimbau pe coridoare. O încălcare strictă a regulilor, dar mă simţeam singur şi mi-era dor de casă, probabil eram neliniştit şi deprimat, şi nu suportam să fiu închis în dormitor.

A existat un profesor care, de câte ori mă prindea, îmi dădea o palmă extraordinară, întotdeauna cu un exemplar din *Noua Biblie în limba engleză*. Versiunea cartonată. Este într-adevăr, am crezut întotdeauna, un spate foarte tare. Faptul că eram lovit cu ea mă făcea să mă simt prost cu mine însumi, prost cu profesorul şi prost cu Biblia. Cu toate acestea, în seara următoare mă întorceam imediat la flutatul regulilor.

Dacă nu umblam pe coridoare, umblam pe terenurile şcolii, de obicei cu cel mai bun prieten al meu, Henners. Ca şi mine, Henners era officialmente un Henry, dar eu îi spuneam mereu Henners, iar el îmi spunea Haz.

Slăbănog, fără muşchi şi cu părul care se ridica permanent în semn de abandon, Henners era numai inimă. Ori de câte ori zâmbea, oamenii se topeau. (A fost singurul băiat care mi-a pomenit de mami după ce aceasta a dispărut.) Dar zâmbetul acela cuceritor, firea aceea tandră, te făceau să uiţi că Henners putea fi *destul de* obraznic.

O imensă fermă de "culege-ţi singur" se afla dincolo de terenul şcolii, de cealaltă parte a unui gard mic, iar într-o zi Henners şi cu mine am sărit pe acolo, aterizând cu faţa-ntâi în brazdele de morcovi. Rând după rând. În apropiere se aflau nişte căpşuni grase şi suculente. Am mers mai departe, stuffând din gură, apărând din când în când ca nişte suricate ca să ne asigurăm că nu mai e nimeni. De fiecare dată când muşc dintr-o căpşună sunt din nou acolo, în acele brazde, cu minunatele Henners.

Câteva zile mai târziu ne-am întors. De data aceasta, după ce ne-am mâncat fiecare lucru şi am sărit peste gard, ne-am auzit numele.

Ne îndreptam pe o căruţă în direcţia terenurilor de tenis şi încet ne-am întors. Venind drept spre noi era unul dintre profesori.

Tu acolo!
Opriţi-vă!
Bună ziua,
domnule.
Ce faceţi voi doi? Nimic,
domnule.
Ai fost la fermă. Nu!
Deschideţi mâinile.

Am făcut-o. Am fost prinşi. Palme purpurii. A reacţionat ca şi cum ar fi fost sânge.

Nu-mi amintesc ce pedeapsă am primit. O altă lovitură cu *Noua Biblie în limba engleză*? Detenţie? (Adesea numit det.) O excursie la officea domnului Gerald? Orice ar fi fost, ştiu că nu m-a deranjat. Nu exista nicio tortură pe care Ludgrove o putea împărţi care să depăşească ceea ce se întâmpla în interiorul meu.

MR. MARSTON, în timp ce patrula în sala de mese, purta adesea un clopoţel. Îmi amintea de soneria de la recepţia unui hotel. *Ding, ai o cameră?* Suna din clopoţel ori de câte ori voia să atragă atenţia unui grup de băieţi. Sunetul era constant. Şi complet inutil.

Copiilor abandonaţi nu le pasă de un clopoţel.

Deseori, domnul Marston simţea nevoia să facă un anunţ în timpul meselor. Începea să vorbească şi nimeni nu-l asculta, sau chiar nu-şi cobora vocea, aşa că suna din clopoţel.

Ding.

O sută de băieţi continuau să vorbească, să râdă.

El ar suna mai tare.

Ding! Ding! Ding!

De fiecare dată când clopoţelul nu aducea linişte, faţa domnului Marston se înroşea şi mai mult. *Băieţi! Vreţi să ascultaţi?*

Nu, a fost răspunsul simplu. Nu vom face asta. Totuşi, nu a fost vorba de lipsă de respect, ci de o simplă acustică. Nu-l puteam auzi. Sala era prea cavernoasă, iar noi eram prea absorbiţi de conversaţiile noastre.

El nu a acceptat acest lucru. Părea suspicios, ca şi cum nerespectarea noastră faţă de clopotul lui făcea parte dintr-un complot coordonat mai mare. Nu ştiu despre ceilalţi, dar eu nu făceam parte din niciun complot. De asemenea, nu-l ignoram. Dimpotrivă: Nu-mi puteam lua ochii de la omul acela. M-am întrebat adesea ce ar putea spune un străin dacă ar putea asista la acest spectacol, o sută de băieţi care discutau în timp ce un bărbat în toată firea stătea în faţa lor abuzând frenetic şi inutil de un clopoţel de alamă.

La acest sentiment general de dezordine se adăuga şi spitalul de psihiatrie de la capătul drumului. Broadmoor. Cu ceva timp înainte de a veni la Ludgrove, un pacient de la Broadmoor evadase şi omorâse un copil într-unul dintre satele din apropiere. Ca răspuns, Broadmoor a instalat o sirenă de avertizare şi, din când în când, o testau, pentru a se asigura că este în stare de funcţionare. Un sunet asemănător cu cel al Judecăţii de Apoi. Clopotul domnului Marston pe steroizi.

I-am spus asta lui Pa într-o zi. A dat din cap cu înţelepciune. Vizitase de curând un loc similar în cadrul activităţii sale caritabile. La

pacienţii erau în mare parte blânzi, m-a asigurat el, deşi unul a ieşit în evidenţă. Un tip micuţ care pretindea că este Prinţul de Wales.

Tata a spus că a dat din fier la acest impostor şi l-a mustrat aspru. *Uite aici. Nu poţi fi Prinţul de Wales! Eu sunt Prinţul de Wales.*

Pacientul nu a făcut decât să dea din nou din fier. *Imposibil! Eu sunt prinţul de Wales!*

Lui tata îi plăcea să spună poveşti, iar aceasta era una dintre cele mai bune din repertoriul său. Întotdeauna încheia cu o izbucnire de filozofie: dacă acest bolnav mintal a putut fi atât de profund convins de identitatea sa, nu mai puţin decât Pa, asta ridica într-adevăr nişte întrebări foarte mari. Cine ar putea spune care dintre noi era sănătos la cap? Cine putea fi sigur că nu *era* pacientul psihic, iluzionat fără speranţă, umilit de prieteni şi familie? *Cine ştie dacă eu sunt cu adevărat Prinţul de Wales? Cine ştie dacă sunt chiar tatăl tău adevărat? Poate că tatăl tău adevărat este în Broadmoor, dragul meu!*

Râdea şi râdea, deşi era o glumă remarcabil de puţin amuzantă, având în vedere zvonul care circula chiar atunci că tatăl meu adevărat era unul dintre foştii iubiţi ai lui Mami: maiorul James Hewitt. O cauză a acestui zvon era părul roşcat flamant al maiorului Hewitt, dar o altă cauză era sadismul. Cititorii tabloidelor au fost încântaţi de ideea că cel mai tânăr copil al Prinţului Charles nu era copilul Prinţului Charles. Nu se mai săturau de această "glumă", nu se ştie de ce. Poate că îi făcea să se simtă mai bine în legătură cu viaţa lor faptul că viaţa unui tânăr prinţ era de râs.

Nu contează că mama mea nu l-a întâlnit pe maiorul Hewitt decât la mult timp după ce mă născusem eu, povestea era pur şi simplu prea bună pentru a renunţa la ea. Presa a reluat-o, a brodat-o şi s-a vorbit chiar că unii reporteri îmi căutau ADN-ul pentru a o dovedi - primul meu indiciu că, după ce au torturat-o pe mama şi au trimis-o să se ascundă, în curând vor veni după mine.

Până în ziua de azi, aproape toate biografiile despre mine, toate profilurile lungi din ziare sau reviste, îl ating pe maiorul Hewitt, tratează cu o oarecare seriozitate perspectiva paternităţii sale, inclusiv o descriere a momentului în care Pa final m-a aşezat la masă pentru o discuţie sinceră, asigurându-mă că maiorul Hewitt

nu era adevăratul meu

tată. Scenă vie, pregnantă, emoţionantă şi complet inventată. Dacă tata a avut gânduri despre maiorul Hewitt, le-a ţinut pentru el.

15.

MAMA MEA a spus, în mod legendar, că în căsnicia ei au fost trei persoane. Dar matematica ei era off.

Ne-a lăsat pe Willy şi pe mine în afara ecuaţiei.

Nu înţelegeam ce se întâmpla cu ea şi cu Pa, cu siguranţă, dar intuiam suficient, simţeam prezenţa Celei de Altă Femeie, pentru că suffeam effectele din aval. Willy nutrea de mult timp suspiciuni în legătură cu Cealaltă Femeie, care îl derutau, îl chinuiau, iar când aceste suspiciuni s-au confirmat, a simţit o vină imensă pentru că nu a făcut nimic, nu a spus nimic, mai devreme.

Eram prea tânăr, cred, pentru a avea suspiciuni. Dar nu m-am putut abţine să nu simt lipsa de stabilitate, lipsa de căldură şi de iubire din casa noastră.

Acum, cu mama dispărută, calculele s-au înclinat puternic în favoarea lui tata. Era liber să o vadă pe Cealaltă Femeie, în mod deschis, oricât de des dorea. Dar a o vedea nu era sufficient. Pa voia să fie public în legătură cu asta. Vroia să fie deasupra bordului. Iar primul pas spre acest scop era să îi aducă pe "băieţi" în rândul ei.

Willy a fost primul. Se mai întâlnise cu Cealaltă Femeie, o dată, la palat, dar acum fusese convocat oficial de la Eton pentru o întâlnire privată cu miză mare. La Highgrove, cred. La un ceai, cred. A mers bine, am aflat mai târziu de la Willy, deşi nu a intrat în detalii. Mi-a dat doar impresia că Cealaltă Femeie, Camilla, a făcut un effort, pe care l-a apreciat, şi asta a fost tot ce a ţinut să spună.

A venit rândul meu. Mi-am spus: Nu-i mare lucru. E ca şi cum aş face o injecţie. Închizi ochii, se termină înainte să-ţi dai seama.

Am o vagă amintire despre Camilla, care era la fel de calmă (sau plictisită) ca şi mine. Niciuna dintre noi nu s-a agitat prea mult de părerea celeilalte. Ea nu era mama mea, iar eu nu eram cel mai mare obstacol al ei. Cu alte cuvinte, eu nu eram Moştenitorul. Partea asta cu mine era o simplă formalitate.

Mă întreb despre ce am găsit să vorbim. Despre cai, probabil. Camilla îi iubea, iar eu ştiam să călăresc. E greu să mă gândesc la un alt subiect pe care l-am fi putut găsi.

Îmi amintesc că mă întrebam, chiar înainte de ceai, dacă va fi rea cu mine. Dacă va fi ca toate mamele vitrege rele din cărţile de poveşti. Dar nu a fost aşa. La fel ca Willy, am simţit o adevărată recunoştinţă pentru asta.

În cele din urmă, cu aceste culmi tensionate ale Camiliei în urmă, a avut loc o finală conferinţă cu Pa.

Deci, ce părere aveţi voi, băieţi?

Ne-am gândit că ar trebui să fie fericit. Da, Camilla jucase un rol esenţial în destrămarea căsniciei părinţilor noştri, şi da, asta însemna că jucase un rol în dispariţia mamei noastre, dar înţelegeam că fusese prinsă ca toată lumea în vâltoarea evenimentelor. Nu o învinovăţeam şi, de fapt, am fi iertat-o cu plăcere dacă ar fi putut să o facă pe Pa fericită. Vedeam că, la fel ca noi, nu era aşa. Recunoşteam privirile goale, suspinele goale, frustrarea mereu vizibilă pe faţa lui. Nu puteam fi absolut siguri, pentru că tata nu vorbea despre sentimentele sale, dar ne făcusem, de-a lungul anilor, un portret destul de precis al lui, pe baza unor lucruri mărunte pe care le scăpase.

De exemplu, Pa a mărturisit în această perioadă că a fost "persecutat" când era copil. Bunica şi bunicul, ca să-l întărească, îl trimiseseră off la Gordonstoun, un internat, unde a fost hărţuit îngrozitor. Victimele cele mai probabile ale bătăuşilor de la Gordonstoun, spunea el, erau tipuri creative, tipuri sensibile, tipuri livreşti - cu alte cuvinte, Pa. Cele mai fine calităţi ale sale erau momeală pentru durii. Îmi amintesc că a murmurat ameninţător: *Era cât pe ce să nu supravieţuiesc.* Cum a reuşit? Cu capul plecat, strângându-şi ursuleţul de pluş, pe care încă îl mai avea ani mai târziu. Ursuleţul mergea peste tot cu tata. Era un obiect jalnic, cu braţele rupte şi firele atârnate, cu găuri peticite ici şi colo. Arăta, mi-am imaginat, ca şi cum tata ar fi putut...

avea după ce bătăuşii au finit cu el. Teddy a exprimat elocvent, mai bine decât ar fi putut-o face vreodată Pa, singurătatea esenţială a copilăriei sale.

Willy şi cu mine am fost de acord că tata merita mai mult. Îmi cer scuze lui Teddy, dar Pa merita un partener adecvat. De aceea, când am fost întrebaţi, Willy şi cu mine i-am promis lui Pa că o vom primi pe Camilla în familie.

Singurul lucru pe care l-am cerut în schimb a fost să nu se căsătorească cu ea. Nu trebuie să te recăsătoreşti, am rugat-o noi. O nuntă ar stârni controverse. Ar incita presa. Ar face ca întreaga ţară, întreaga lume, să vorbească despre Mummy, să compare Mummy şi Camilla, şi nimeni nu voia asta. Cu atât mai puţin Camilla.

Noi vă susţinem, am spus. Noi o susţinem pe Camilla, am spus. *Doar*

Te rog, nu te căsători cu ea. Doar fiţi împreună, tată.

El nu a răspuns.

Dar ea a răspuns. Imediat. La scurt timp după întâlnirile noastre private cu ea, a început să joace un joc pe termen lung, o campanie care viza căsătoria şi, în cele din urmă, Coroana. (Cu binecuvântarea tatei, am presupus.) Au început să apară peste tot, în toate ziarele, poveşti despre conversaţia ei privată cu Willy, poveşti care conţineau detalii foarte precise, dintre care niciuna nu venea de la Willy, desigur.

Acestea nu puteau fi divulgate decât de către cealaltă persoană prezentă.

Iar scurgerea de informaţii a fost, evident, favorizată de noul doctor de presă pe care Camilla l-a convins pe Pa să-l angajeze.

16.

ÎN PRIMUL AN DE TOAMNĂ 1998, după ce în primăvara precedentă îmi terminasem studiile la Ludgrove, am intrat la Eton.

Un şoc profund.

Cea mai firească şcoală din lume pentru băieţi, Eton *trebuia să fie* un şoc, cred. Şocul trebuie să fi făcut parte din statutul său original, poate chiar o parte din instrucţiunile date primilor săi arhitecţi de către fondatorul şcolii, strămoşul meu Henry al VI-lea. El a considerat Eton un fel de sanctuar sfânt, un templu sacru şi, în acest scop, a vrut ca ea să copleşească simţurile, astfel încât vizitatorii să se simtă ca nişte pelerini umili şi umiliţi.

În cazul meu, misiune îndeplinită.

(Henry a înzestrat şcoala cu artefacte religioase nepreţuite, inclusiv o parte din Coroana de Spini a lui Iisus. Un mare poet a numit locul "umbra sfântă a lui Henry").

De-a lungul secolelor, misiunea lui Eton devenise ceva mai puţin pioasă, dar programa şcolară devenise mai şocant de riguroasă. Exista un motiv pentru care Eton nu se numea acum o şcoală, ci pur şi simplu... Şcoală. Pentru cei care ştiau, pur şi simplu nu exista altă opţiune. Optsprezece prim-miniştri fuseseră modelaţi în clasele de la Eton, plus treizeci şi şapte de câştigători ai Crucii Victoria. Rai pentru băieţii străluciţi, deci nu putea fi decât purgatoriu pentru un băiat foarte puţin strălucit.

Situaţia a devenit incontestabil de evidentă în timpul primei mele lecţii de franceză. Am fost uimit să-l aud pe profesor conducând întreaga clasă într-o franceză rapidă, fără oprire. El a presupus, dintr-un motiv oarecare, că eram cu toţii fluenţi.

Poate că toţi ceilalţi au fost. Dar eu? Fluent? Pentru că m-am descurcat destul de bine la examenul de admitere? *Dimpotrivă, prietene!*

După aceea m-am dus la el şi i-am explicat că a fost o greşeală îngrozitoare şi că eram în clasa greşită. Mi-a spus să mă relaxez şi m-a asigurat că voi fi la zi în scurt timp. Nu a înţeles; a avut încredere în mine. Aşa că m-am dus la profesorul meu, l-am implorat să mă pună cu cei care vorbesc mai încet, cu cei care învaţă mai greu, cu cei care învaţă mai greu, cu băieţii *exact ca mine*.

A făcut cum i-am cerut. Dar a fost o simplă soluţie de avarie.

O dată sau de două ori am mărturisit unui profesor sau unui coleg că nu eram doar în clasa greşită, ci şi în locul greşit. Eram mult, mult peste capul meu. Întotdeauna mi-au spus acelaşi lucru:

Nu-ţi face griji, vei fi bine. *Şi nu uita că-l ai mereu pe fratele tău aici!*

Dar nu eu am fost cel care a uitat. Willy mi-a spus să mă prefac că nu-l cunosc.

Ce?

Tu nu mă cunoşti, Harold. Iar eu nu te cunosc.

În ultimii doi ani, a explicat el, Eton a fost sanctuarul său. Niciun frate mai mic care să îl însoţească, să îl sâcâie cu întrebări, să îl împingă în cercul său social. Îşi făurise propria viaţă şi nu era dispus să renunţe la asta.

Nimic din toate acestea nu era atât de nou. Willy a urât întotdeauna când cineva făcea greşeala să creadă că suntem un pachet. Ura când mami ne îmbrăca în aceleaşi haine. (Nu ajuta faptul că gustul ei în materie de haine pentru copii mergea până la extrem; adesea arătam ca gemenii din *Alice în Ţara Minunilor*). Eu abia dacă am băgat de seamă. Nu-mi păsa de haine, nici de ale mele, nici de ale altora. Atâta timp cât nu purtam kilturi, cu acel cuţit îngrijorător în ciorap şi cu briza aia în fund, eram bine. Dar pentru Willy era o agonie pură să poarte acelaşi blazer, aceiaşi pantaloni scurţi şi strâmţi ca şi mine. Iar acum, să meargă la aceeaşi şcoală, era o crimă pură.

I-am spus să nu-şi facă griji. *Voi uita că te-am cunoscut vreodată.*

Dar Eton nu avea de gând să facă asta uşor. Gândindu-se să fie de ajutor, ne-au pus sub acelaşi acoperiş nenorocit. Manor House.

Cel puţin am fost pe pământ.

Willy era la etaj, cu băieţii mai mari.

17.

MNICIUNUL DIN CEI ŞASEZECI DE BĂIEŢI din Manor House nu era la fel de primitor ca Willy. Indifferenţa lor, totuşi, nu mă neliniştea la fel de mult ca

cât şi *uşurinţa* lor. Chiar şi cei de vârsta mea se purtau ca şi cum s-ar fi născut în incinta şcolii. Ludgrove avea problemele sale, dar cel puţin eu ştiam cum să mă descurc, ştiam cum să o păcălesc pe Pat, ştiam când

dulciuri s-au împărţit, cum să supravieţuieşti zilelor de scrisori. În timp, am reuşit să ajung în vârful piramidei Ludgrove. Acum, la Eton, mă aflam din nou la bază.

O luăm de la capăt.

Mai rău, fără cel mai bun prieten al meu, Henners. Mergea la o altă şcoală.

Nici măcar nu ştiam cum să mă îmbrac dimineaţa. Fiecare Etonian era obligat să poarte frac negru, cămaşă albă fără guler, guler alb stiffat de cămaşă cu un cui-plus pantaloni cu dungi, pantofi negri grei şi o cravată care nu era o cravată, ci mai degrabă o fâşie de pânză pliată în gulerul alb detaşabil. Kit formal, îi spuneau ei, dar nu era formal, ci funebru. Şi exista un motiv. Trebuia să fim în doliu perpetuu pentru bătrânul Henric al VI-lea. (Sau pentru regele George, un susţinător timpuriu al şcolii, care obişnuia să-i invite pe băieţi la castel pentru ceai - sau ceva de genul ăsta). Deşi Henry era stră-stră-stră-stră-stră-stră-stră-stră-străbunicul meu şi deşi îmi părea rău pentru moartea sa şi pentru orice durere pe care le-o provocase celor care îl iubeau, nu eram dornic să îl jelesc non-stop. Orice băiat s-ar fi împotrivit să ia parte la o înmormântare fără sfârşit, dar pentru un băiat care tocmai îşi pierduse mama era un şut zilnic în boaşe.

Prima dimineaţă: Mi-a luat o veşnicie să-mi închei pantalonii, să-mi închei nasturii

vesta, îmi împăturesc gulerul stiffului, înainte de a ieşi final pe uşă. Eram frenetic, disperat să nu întârzii, ceea ce ar fi însemnat să fiu obligat să-mi scriu numele într-un registru mare, Tardy Book, una dintre multele tradiţii noi pe c a r e va trebui să le învăţ, alături de o listă lungă de cuvinte şi expresii noi. Clasele nu mai erau clase: erau divs. Profesorii nu mai erau profesori: erau ciocoi. Ţigările erau tabieturi. (Se părea că toată lumea avea un viciu înflăcărat de tabbage.) Chambers era întâlnirea de la mijlocul dimineţii a ciocoilor, când discutau despre elevi, în special despre elevii cu probleme. De multe ori simţeam că îmi ard urechile în timpul Chambers.

Am decis că sportul va fi ceea ce voi face la Eton. Băieţii sportivi erau împărţiţi în două grupuri: băieţii care făceau sport şi băieţii care făceau sport. Dry bobs jucau cricket, fotbal, rugby sau polo. Cei cu picioarele umede vâsleau, navigau sau...

a înotat. Eram un uscat care se uda ocazional. Am practicat toate sporturile uscate, deşi rugby-ul mi-a cucerit inima. Joc frumos, plus o scuză bună pentru a da foarte tare în stuff. Rugby-ul îmi permitea să-mi dau frâu liber furiei, pe care unii ajunseseră acum să o numească "ceaţă roşie". În plus, pur şi simplu nu simţeam durerea aşa cum o simţeau ceilalţi băieţi, ceea ce mă făcea înfricoşător pe un teren. Nimeni nu avea un răspuns pentru un băiat care *căuta de* fapt o durere exterioară care să se potrivească cu cea interioară.

Mi-am făcut câţiva prieteni. Nu a fost uşor. Am avut cerinţe speciale. Aveam nevoie de cineva care să nu mă tachineze pentru că sunt regală, cineva care să nu pomenească nici măcar că sunt de rezervă. Aveam nevoie de cineva care să mă trateze normal, ceea ce însemna să ignor garda de corp înarmată care dormea în capătul holului, a cărei sarcină era să mă împiedice să fiu răpită sau asasinată. (Ca să nu mai spun nimic despre dispozitivul electronic de urmărire şi alarma de panică pe care le purtam cu mine tot timpul). Colegii mei îndeplineau toţi aceste criterii.

Uneori, eu şi noii mei prieteni evadam şi ne îndreptam spre Podul Windsor, care făcea legătura între Eton şi Windsor peste râul Tamisa. În mod special, ne îndreptam spre partea de jos a podului, unde puteam fuma tabieturi în intimitate. Prietenii mei păreau să se bucure de obrăznicia asta, în timp ce eu o făceam doar pentru că eram pe pilot automat. Sigur, aveam chef de o ţigară după un McDonald's, cine nu avea? Dar dacă era să ne culcăm, aş fi preferat să mergem pe terenul de golf de la castelul Windsor, să batem o minge în timp ce bem o bere.

Cu toate acestea, ca un robot, am luat fiecare ţigară pe care mi-o oferea şi, în acelaşi mod automat şi nechibzuit, am trecut curând la iarbă.

18.

TJOCUL necesita o bâtă de baseball, o minge de tenis şi un dispreţ total pentru siguranţa fizică. Erau patru jucători: un jucător de bowling, un jucător de baseball şi doi fielders staţionaţi la mijlocul coridorului, fiecare cu un picior pe coridor şi unul într-o cameră.

Nu întotdeauna camerele noastre. Noi

adesea îi deranja pe ceilalţi băieţi care încercau să lucreze. Ne implorau să plecăm.

Ne pare rău, am spus. *Aceasta* este munca *noastră*.

Radiatorul a reprezentat ghişeul. A existat o dezbatere nesfârşită cu privire la ceea ce constituia o captură. Off peretele? Da, prinde. Off o fereastră? Nu se prinde. O mână, o săritură? Jumătate afară.

Într-o zi, cel mai sportiv membru al grupului nostru s-a aruncat spre o minge, încercând să prindă o minge dificilă, şi a aterizat cu faţa spre un stingător de incendiu agăţat de perete. Limba i s-a despicat larg. Ai fi crezut că după asta, după ce covorul a fost murdărit permanent cu sângele lui, am fi pus capăt jocului Corridor Cricket.

Nu am făcut-o.

Când nu jucam Cricket pe coridor, stăteam în camerele noastre. Am devenit foarte buni la affectarea unor posturi de indolenţă supremă. Ideea era să arăţi de parcă nu aveai niciun scop, de parcă te-ai fi înduioşat doar pentru a face ceva rău sau, mai bine zis, o prostie. Aproape de sfârşitul fiecărei jumătăţi am nimerit la ceva extrem de stupid.

Cineva a sugerat că părul meu era un dezastru total. Ca iarba de pe mlaştină.

Ei bine... ce se poate face?

Lăsaţi-mă să încerc şi eu.

Tu?

Da. Lasă-mă să te rad.

Hm. Asta nu sună bine.

Dar am vrut să merg cu el. Am vrut să fiu un tip de top. Un tip amuzant.

În regulă.

Cineva a adus maşina de tuns. Cineva m-a împins pe un scaun. Cât de repede, cât de vesel, după o viaţă întreagă de creştere sănătoasă, totul s-a dus în cascadă off capul meu. Când tunsul a fost gata, m-am uitat în jos, am văzut o duzină de piramide de ghimbir pe flor, ca nişte vulcani roşii văzuţi din avion, şi am ştiut că făcusem o greşeală legendară.

Am alergat la oglindă. Suspiciune confirmată. Am ţipat de groază. Şi colegii mei au ţipat. Cu râs.

Am alergat în cercuri. Am vrut să inversez timpul. Am vrut să iau părul de pe podea şi să-l lipesc la loc. Am vrut să mă trezesc din acest coşmar. Neştiind încotro să mă îndrept, am încălcat regula sacră, singura poruncă strălucitoare care nu trebuie încălcată niciodată, şi am fugit sus, în camera lui Willy.

Bineînţeles, Willy nu putea face nimic. Speram doar să-mi spună că totul va fi bine, să nu mă sperii, să mă calmez, Harold. În schimb, a râs ca şi ceilalţi. Îmi amintesc că stătea la biroul lui, aplecat asupra unei cărţi, chicotind, în timp ce eu stăteam în faţa lui, fiind înţepenit de nuieluşe pe scalpul meu proaspăt dezgolit.

Harold, ce ai făcut?

Ce întrebare. Parcă era Stewie din "*Family Guy*".

Nu era evident?

Nu trebuia s-o faci, Harold!

Deci, acum spunem doar ceea ce este evident?

A mai spus câteva lucruri extrem de nefolositoare şi am plecat.

O batjocură şi mai mare avea să vină. Câteva zile mai târziu, pe prima pagină a *Daily Mirror*, unul dintre tabloide, eram acolo cu noua mea tunsoare.

Titlul: *Harry Skinhead*.

Nu-mi puteam imagina cum de au aflat de poveste. Un coleg de şcoală trebuie să fi povestit cuiva care a povestit cuiva care a povestit ziarelor. Nu aveau nicio fotografie, slavă Domnului. Dar au improvizat. Imaginea de pe prima pagină era o reprezentare "generată pe calculator" a lui Spare, chel ca un ou. O minciună. Mai mult decât o minciună, de fapt.

Arătam rău, dar nu chiar atât de rău.

19.

I NU CREDEAM că se poate şi mai rău. Ce greşeală gravă este pentru un membru al Familiei Regale, atunci când se gândeşte la mass-media, să

imaginează-ţi că lucrurile nu pot deveni mai rău.

Săptămâni mai târziu pe acelaşi ziar m-a pus din nou pe prima pagină.

HARRY A AVUT UN ACCIDENT.

Îmi rupsesem un os de la degetul mare jucând rugby, nu era mare lucru, dar ziarul a decis să scrie că eram conectat la aparate. De prost gust, în orice condiţii, dar la puţin mai mult de un an de la presupusul accident al mamei?

Haideţi, băieţi.

Am avut de-a face cu presa britanică toată viaţa mea, dar niciodată nu m-au remarcat. De fapt, de la moartea mamei, un acord tacit a guvernat modul în care presa i-a tratat pe ambii fii ai ei, iar acordul a fost următorul: *Lay off*.

Lăsaţi-i să-şi facă educaţia în pace.

Se pare că acel acord expirase acum, pentru că eram acolo, împrăştiată pe prima pagină, făcându-mă să par o floare delicată. Sau un măgar. Sau ambele.

Şi bătând la uşa morţii.

Am citit articolul de mai multe ori. În ciuda subtextului sumbru - ceva este foarte în neregulă cu Prinţul Harry - am fost uimit de tonul său: alambicat. Existenţa mea era doar distracţie şi jocuri pentru aceşti oameni. Nu eram o fiinţă umană pentru ei. Nu eram un băiat de paisprezece ani care să atârne de finele lui. Eram un personaj de desene animate, o marionetă cu mănuşi care să fie manipulată şi batjocorită pentru distracţie. Şi ce dacă amuzamentul lor îmi făcea zilele deja difficile şi mai difficile, mă făcea de râs în faţa colegilor mei de şcoală, ca să nu mai vorbim de lumea întreagă? Şi ce dacă torturau un copil? Totul era justificat pentru că eram regală, iar în mintea lor regală era sinonimă cu non-persoană. Cu secole în urmă, bărbaţii şi femeile regale erau consideraţi divini; acum erau insecte. Ce distracţie, să le smulgi aripile!

Officele lui Pa a depus o plângere oficială, a cerut public scuze, a acuzat ziarul de intimidare a fiului său mai mic.

Ziarul i-a spus lui Pa's office să se ducă naibii.

Înainte de a încerca să-mi continui viaţa, am aruncat o ultimă privire asupra articolului. Dintre toate lucrurile care m-au surprins la el, lucrul cu adevărat flaburitor a fost scrisul absolut de rahat. Am fost o

un elev slab, un scriitor îngrozitor, şi totuşi aveam suficientă educaţie pentru a recunoaşte că acest lucru de aici era o clasă de master în analfabetism.

Să luăm un exemplu: După ce a explicat că am fost grav rănit, că am fost aproape de moarte, articolul a continuat să avertizeze cu însufleţire că natura exactă a rănii mele nu poate fi dezvăluită deoarece Familia Regală a interzis editorilor să facă acest lucru. (De parcă familia mea ar avea vreun control asupra acestor spiriduşi.) "Pentru a vă linişti, putem spune că rănile lui Harry NU sunt grave. Dar accidentul a fost considerat suficient de grav pentru ca el să fie dus la spital. Dar credem că sunteţi îndreptăţit să ştiţi dacă un moştenitor al tronului este implicat în orice accident, oricât de mic, dacă acesta se soldează cu răni."

Cele două "daruri" la rând, autocompătimirea îngâmfată, lipsa de coerenţă şi absenţa oricărui punct de vedere real, nimicnicia isterică a tuturor. Se spune că acest paragraf a fost editat - sau, mai probabil, scris - de un tânăr jurnalist al cărui nume l-am scanat şi apoi l-am uitat repede.

Nu credeam că o să mai dau vreodată peste el sau peste el. Felul în care a scris? Nu-mi puteam imagina că va mai fi un jurnalist activ mult timp.

20.

IUITAȚI CINE A FOLOSIT PRIMUL ACEST CUVÂNT. Cineva din presă, probabil. Sau unul dintre profesorii mei. Oricine - a prins contur şi a circulat. Fusesem distribuit în rolul meu din Melodrama regală de la Rolling Royal. Cu mult înainte de a fi suficient de mare pentru a bea o bere (legal), a devenit dogma.

Harry? Da, el e cel obraznic.

Obraznicul a devenit valul împotriva căruia am înotat, vântul împotriva căruia am înotat, aşteptarea zilnică de care nu am putut spera să mă scutur.

Nu am vrut să fiu obraznică. Am vrut să fiu nobilă. Am vrut să fiu bun, să muncesc din greu, să cresc şi să fac ceva semnificativ cu

zilele mele. Dar fiecare păcat, fiecare pas greşit, fiecare eşec, fiecare eşec declanşa aceeaşi etichetă obosită şi aceleaşi condamnări publice şi, astfel, întărea înţelepciunea convenţională conform căreia eram obraznică înnăscută.

Lucrurile ar fi putut fi diferite dacă aş fi obţinut note bune. Dar nu am făcut-o şi toată lumea ştia asta. Rapoartele mele erau în domeniul public. Întregul Commonwealth era la curent cu dificultăţile mele academice, care se datorau în mare parte faptului că am fost depăşit la Eton.

Dar nimeni nu a discutat niciodată despre *cealaltă*

cauză probabilă. Mămica.

Studiul, concentrarea, necesită o alianţă cu mintea, iar în anii adolescenţei mele purtam un război total cu a mea. Mă luptam mereu cu cele mai întunecate gânduri ale sale, cu cele mai josnice temeri - cu cele mai plăcute amintiri. (Cu cât era mai dragă amintirea, cu atât mai adâncă era durerea.) Găsisem strategii pentru a face acest lucru, unele sănătoase, altele nu, dar toate destul de effective, şi ori de câte ori acestea nu erau disponibile - de exemplu, când eram forţată să stau în linişte cu o carte - mă speriam. În mod firesc, am evitat astfel de situaţii.

Am evitat cu orice preţ să stau în linişte cu o carte.

La un moment dat, mi-am dat seama că întreaga bază a educaţiei este memoria. O listă de nume, o coloană de numere, o formulă matematică, o poezie frumoasă - pentru a o învăţa trebuia să o încarci în partea creierului care stoca stuff, dar aceasta era aceeaşi parte a creierului meu căreia îi rezistam. Memoria mea era pătată de când dispăruse Mumia, în mod intenţionat, şi nu voiam să o fixez, pentru că memoria era egală cu durerea.

Să nu-ţi aminteşti a fost balsam.

De asemenea, este posibil să îmi amintesc greşit propriile mele probleme de memorie de atunci, pentru că îmi amintesc că eram foarte bun la memorarea *unor* lucruri, cum ar fi pasaje lungi din *Ace Ventura* şi *The Lion King*. Le recitam des, pentru colegi, pentru mine însumi. De asemenea, există o fotografie cu mine, stând în camera mea, la biroul meu extensibil, iar acolo, printre cutiuţe şi hârtii haotice, se află o fotografie cu ramă argintie a Mumiei. Deci... În ciuda faptului că îmi aminteam clar că nu voiam să mi-o amintesc, încercam, de asemenea, să nu o uit.

Difficil pe cât era de dificil pentru mine să fiu eu cea obraznică şi cea proastă, pe atât era de anevoios pentru Pa, pentru că asta însemna că eu eram opusul lui.

Ceea ce l-a deranjat cel mai mult a fost faptul că mă străduiam să evit cărţile. Tata nu doar că se bucura de cărţi, ci le exalta. Mai ales Shakespeare. Îl adora pe *Henric al V-lea*. Se compara cu Prinţul Hal. Au existat mai mulţi Falstaffi în viaţa lui, cum ar fi lordul Mountbatten, iubitul său unchi-străbunic, şi Laurens van der Post, irascibilul acolit intelectual al lui Carl Jung.

Când aveam vreo şase sau şapte ani, tata s-a dus la Stratford şi a ţinut o apărare fierbinte publică a lui Shakespeare. Stând în locul în care s-a născut şi a murit cel mai mare scriitor britanic, Pa a denunţat neglijarea pieselor lui Shakespeare în şcoli, dispariţia lui Shakespeare din sălile de clasă britanice şi din conştiinţa colectivă a naţiunii. Pa a presărat această oratorie fierică cu citate din *Hamlet, Macbeth, Othello, Furtuna, Neguţătorul din* Veneţia - *a* smuls replicile din aer, ca nişte petale dintr-unul dintre trandafirii lui de casă, şi le-a aruncat în public. Era un spectacol, dar nu într-un mod gol. Voia să sublinieze: "Ar trebui să puteţi face cu toţii acest lucru". Toţi ar trebui să ştiţi aceste replici. Sunt moştenirea noastră comună, ar trebui să le preţuim, să le protejăm şi, în schimb, le lăsăm să moară.

Nu m-am îndoit niciodată cât de mult îl supăra pe Pa că făceam parte din hoardele fără Shakespeare. Şi am încercat să mă schimb. Am deschis *Hamlet*. Hmm: Prinţ singuratic, obsedat de părintele mort, priveşte cum părintele rămas se îndrăgosteşte de uzurpatorul părintelui mort...?

Am trântit-o. Nu, mulţumesc.

Tata nu a încetat niciodată să lupte pentru binele comun. Îşi petrecea mai mult timp la Highgrove, proprietatea sa de 350 de acri din Gloucestershire, care se afla chiar în josul drumului de Stratford, aşa că îşi făcea un scop din când în când să mă ia cu el. Apăream neanunţat, ne uitam la orice piesă se juca, nu conta pentru tata. Nu conta nici pentru mine, deşi din motive diferite.

Totul a fost o tortură.

În multe seri nu înţelegeam aproape nimic din ceea ce se întâmpla sau se spunea pe scenă. Dar când înţelegeam, mai rău pentru

Eu. Cuvintele ardeau. M-au tulburat. De ce aş fi vrut să aud despre un regat îndurerat "contractat într-un singur frunte de suferinţă"? Asta m-a dus cu gândul la august 1997. De ce aş vrea să meditez la faptul inalterabil că "tot ceea ce trăieşte trebuie să moară, trecând prin natură spre eternitate..."? Nu aveam timp să mă gândesc la eternitate.

Singura piesă de literatură de care îmi amintesc că m-am bucurat, chiar am savurat-o, a fost un roman american subţire. *De şoareci şi bărbaţi,* de John Steinbeck. Ne-a fost repartizat în cadrul cursurilor de engleză.

Spre deosebire de Shakespeare, Steinbeck nu a avut nevoie de un traducător. El a scris într-o limbă vernaculară simplă, simplă. Şi mai bine, a păstrat-o în mod riguros. *De şoareci şi bărbaţi*: 150 de pagini.

Cel mai bun lucru este că intriga sa a fost distractivă. Doi tipi, George şi Lennie, umblând prin California, căutând un loc pe care să-l numească al lor, încercând să-şi depăşească limitele. Niciunul dintre ei nu este un geniu, dar problema lui Lennie pare să fie mai mult decât un IQ scăzut. Ţine un şoarece mort în buzunar, îl mângâie cu degetul mare - pentru confort. De asemenea, iubeşte atât de mult un căţeluş încât îl ucide.

O poveste despre prietenie, despre fraternitate, despre loialitate, a fost plină de teme pe care le-am găsit uşor de abordat. George şi Lennie m-au făcut să mă gândesc la Willy şi la mine. Doi amici, doi nomazi, care trec prin aceleaşi lucruri, asigurându-şi unul altuia spatele. Aşa cum Steinbeck îl face pe un personaj să spună: "Un tip are nevoie de cineva - să fie lângă el. Un tip înnebuneşte dacă nu are pe nimeni."

Atât de adevărat. Am vrut să o împărtăşesc cu Willy.

Păcat că încă se prefăcea că nu mă cunoaşte.

21.

MAŢI FOST LA PRIMĂVARĂ primăvara anului 1999. Cred că am fost acasă de la Eton în weekend.

M-am trezit şi l-am găsit pe Pa pe marginea patului meu, spunându-mi că mă întorc în Africa.

Africa, tată?

Da, dragul meu

băiat. De ce?

Era aceeaşi problemă veche, a explicat el. Aveam o vacanţă şcolară mai lungă, de Paşte, şi trebuia să se facă ceva cu mine. Deci, Africa. Botswana, mai exact. Un safari.

Safari! Cu tine, tată?

Nu. Din păcate, de data asta nu va merge cu el. Dar Willy va merge.

Oh, bine.

Şi cineva foarte special, a adăugat el, care ne va fi ghid african.

Cine,

tata?

Marko.

Marko? Abia îl cunoşteam, deşi auzisem lucruri bune despre el. Era supraveghetorul lui Willy, iar Willy părea să-l placă foarte mult. Toată lumea îl plăcea, de altfel. Dintre toţi oamenii lui tata, exista un consens că Marko era cel mai bun. Cel mai aspru, cel mai dur, cel mai elegant.

O gardă galeză de lungă durată. Raconteur. Un om al omului, până la capăt.

Eram atât de entuziasmată de perspectiva acestui safari condus de Marko, încât nu ştiu cum am reuşit să trec de următoarele săptămâni de şcoală. De fapt, *nu-mi amintesc să fi* trecut prin ele. Memoria clipeşte complet, imediat după ce tata mi-a dat vestea, apoi revine în atenţie când mă îmbarc în avionul British Airways cu Marko, Willy şi Tiggy - una dintre bonele noastre. Bona noastră preferată, ca să fiu mai exact, deşi Tiggy nu suporta să i se spună aşa. Ar fi muşcat de cap pe oricine ar fi încercat. *Nu sunt bona, sunt prietena ta!*

Mama, din păcate, nu a văzut lucrurile aşa. Mami nu o vedea pe Tiggy ca pe o bonă, ci ca pe o rivală. Este de notorietate faptul că Mummy bănuia că Tiggy era pregătită pentru a fi viitoarea ei înlocuitoare. (Oare Mummy o vedea pe Tiggy ca pe rezerva ei?) Acum, aceeaşi femeie de care Mummy se temea ca fiind posibila ei înlocuitoare era înlocuitoarea ei reală - ce groaznic pentru Mummy. Fiecare îmbrăţişare sau mângâiere pe cap

de la Tiggy, prin urmare, trebuie să fi declanşat un sentiment de vinovăţie, un fior de neloialitate, şi totuşi nu-mi amintesc asta. Îmi amintesc doar bucuria de a o avea pe Tiggy lângă mine, spunându-mi să îmi pun centura de siguranţă.

Am zburat direct la Johannesburg, apoi cu un avion cu elice până la Maun, cel mai mare oraş din nordul Botswanei. Acolo ne-am întâlnit cu un grup mare de ghizi de safari, care ne-au dirijat către un convoi de Land Cruiser cu acoperiş deschis. Am condus off, direct în pură sălbăticie, spre vasta Deltă Okavango, despre care am descoperit în curând că este probabil cel mai rafinat loc din lume.

Okavango este adesea numit râu, dar este ca şi cum ai numi castelul Windsor o casă. O vastă deltă interioară, situată în mijlocul deşertului Kalahari, unul dintre cele mai mari deşerturi de pe Pământ, Okavango inferior este uscat o parte din an. Dar, la sfârşitul verii, începe să se umple cu floodwaters din amonte, picături mici care încep ca precipitaţii în zona înaltă a Angolei şi care se umflă încet până la un firicel, apoi un flow, care transformă constant delta nu într-un râu, ci în zeci. Din spaţiul cosmic arată ca şi cum camerele unei inimi care se filtrează cu sânge.

Odată cu apa vine şi viaţa. O profuzie de animale, probabil cea mai biodiversă colecţie de animale de oriunde, care vin să bea, să se scalde, să se împerecheze. Imaginaţi-vă că Arca a apărut brusc, apoi s-a răsturnat.

Pe măsură ce ne apropiam de acest loc fermecat, mi-a fost greu să-mi recapăt respiraţia. Lei, zebre, giraffe, hipopotami - cu siguranţă că totul era un vis. În sfârşit ne-am oprit - locul nostru de campare pentru următoarea săptămână. Locul era animat de mai mulţi ghizi, mai mulţi urmăritori, cel puţin o duzină de oameni. O mulţime de five de sus, îmbrăţişări de urs, nume flute la noi. *Harry, William, salutaţi-l pe Adi!* (Douăzeci de ani, păr lung, zâmbet dulce.) *Harry, William, salutaţi-i pe Roger şi David.*

Iar în centrul tuturor stătea Marko, ca un poliţist traffic, dirijând, mângâind, îmbrăţişând, lătrând, râzând, râzând mereu.

În cel mai scurt timp, ne-a pus tabăra în formă. Corturi mari de pânză verde, scaune din pânză moale grupate în cercuri, inclusiv un cerc enorm în jurul unui campfire cu margini de piatră. Când mă gândesc la acea excursie, gândul îmi vine imediat la acel fire - la fel ca şi la firetul meu

corpul slab a făcut atunci. fiecare era locul unde ne adunam cu toţii la intervale regulate pe parcursul zilei. La prima oră dimineaţa, din nou la prânz, din nou la amurg - şi, mai ales, după cină. Ne uitam în acel fire, apoi în sus, la univers. Stelele arătau ca nişte scântei din buşteni.

Unul dintre ghizi a numit fiecare fierbere Bush TV.

Da, am spus, de fiecare dată când se introduce un nou jurnal, este ca şi cum ai schimba canalul.

Tuturor le-a plăcut asta.

Am observat că focul hipnotiza, sau narcotiza, fiecare adult din grupul nostru. În strălucirea sa portocalie, feţele lor deveneau mai blânde, limbile lor erau mai dezlegate. Apoi, pe măsură ce ora se făcea mai târzie, ieşea whisky-ul şi toţi treceau printr-o altă schimbare de mare.

Râsetele lor deveneau... mai puternice.

M-aş gândi: *Mai mult din asta, te rog*. Mai mult fire, mai multă vorbărie, mai multe râsete zgomotoase. Mi-a fost frică de întuneric toată viaţa mea şi s-a dovedit că Africa avea un leac.

La campfire.

22.

MARKO, CEL MAI MARE MEMBRU AL GRUPULUI, a râs şi el cel mai tare. Exista un anumit raport între dimensiunea corpului său şi raza de acţiune a burdufului său. De asemenea, exista o legătură similară între volumul vocii sale şi nuanţa strălucitoare a părului său. Eu eram roşcat, conştient de asta, dar Marko era un roşcat *extrem* şi îşi însuşise acest lucru.

M-am holbat la el şi m-am gândit: "*Învaţă-mă să fiu aşa*.

Marko, însă, nu era un profesor obişnuit. Mereu în mişcare, mereu în *acţiune*, iubea multe lucruri - mâncarea, călătoriile, natura, armele, noi - dar nu era interesat să ţină prelegeri. Îi plăcea mai mult să conducă prin exemplu. Şi să se distreze. Era un mare Mardi Gras roşcat, iar dacă voiai să i te alături

petrecerea, minunat, iar dacă nu, a fost la fel de grozav. M-am întrebat de multe ori, privindu-l cum îşi sorbea cina, cum îşi sorbea ginul, cum mai striga o glumă, cum mai dădea o palmă pe spate unui urmăritor, de ce nu sunt mai mulţi oameni ca el.

De ce nu au încercat mai mulţi măcar?

Am vrut să-l întreb pe Willy cum era să aibă un astfel de om care să se ocupe de el, să-l îndrume, dar se pare că regula Eton s-a transmis şi în Botswana: Willy nu a vrut să mă cunoască în tufişuri mai mult decât la şcoală.

Singurul lucru care m-a pus pe gânduri în legătură cu Marko a fost perioada petrecută în Gărzile galeze. Uneori mă uitam la el în acea călătorie şi îi vedeam pe cei opt galezi din Garda Galeză în tunicile lor roşii, ridicând acel coffin pe umeri şi mărşăluind pe culoarul abaţiei... Am încercat să-mi amintesc că Marko nu a fost acolo în acea zi. Am încercat să-mi amintesc că, oricum, cutia era goală.

Totul era în regulă.

Când Tiggy mi-a "sugerat" să mă duc la culcare, întotdeauna înaintea celorlalţi, nu am cârâit. Zilele erau lungi, iar cortul era un cocon binevenit. Pânza sa mirosea plăcut a cărţi vechi, florul său era acoperit cu piei moi de antilopă, iar patul meu era învelit într-un covor african confortabil. Pentru fiecare dată după luni, ani, mă lăsam offată imediat. Bineînţeles că mă ajuta să am acel campfire care strălucea pe perete, să-i aud pe acei adulţi de dincolo şi animalele de dincolo. Ţipete, behăituri, răgete, ce gălăgie făceau după lăsarea întunericului - timpul lor ocupat. Ora lor de vârf. Cu cât se făcea mai târziu, cu atât făceau mai multă gălăgie. Mi se părea liniştitor. Mi s-a părut, de asemenea, amuzant: oricât de tare ar fi fost animalele, tot îl auzeam pe Marko râzând.

Într-o seară, înainte de a adormi, mi-am făcut o promisiune: voi găsi o modalitate de a-l face pe tipul acela să râdă.

23.

LCA ŞI MINE, MARKO AVEA O POFTĂ DE DULCE. Ca şi mine, îi plăceau în mod deosebit budincile. (Întotdeauna le spunea "budinci.") Aşa că mi-a venit ideea de a-i condimenta budinca cu sos Tabasco.

La fiecare fiecare, a urlat. Dar apoi îşi dădea seama că era un truc şi râdea. Oh, cum ar râde! Apoi şi-ar da seama că sunt eu. Şi ar fi râs şi mai tare!

Nu am putut aştepta.

A doua seară, în timp ce toată lumea lua cina, eu am ieşit în vârful picioarelor din cortul de masă. Am coborât pe potecă, fiecare cincizeci de metri, în cortul bucătăriei şi am turnat o ceaşcă întreagă de Tabasco în bolul de budincă al lui Marko. (Era pâine cu unt, preferata lui Mami.) Echipa de bucătari m-a văzut, dar mi-am pus un finger la buze. Ei au râs.

Grăbindu-mă să mă întorc în cortul de masă, i-am făcut lui Tiggy cu ochiul. O luasem deja în confidenţă şi ea credea că toată capcana fusese genială. Nu-mi amintesc dacă i-am spus lui Willy ce aveam de gând. Probabil că nu. Ştiam că nu ar fi fost de acord.

M-am contorsionat, numărând minutele până când desertul era servit, fiind înfrântă de râs.

Deodată, cineva a strigat: *Oau!*

Altcineva a plâns: *Ce naiba...!*

La unison ne-am întors cu toţii. Chiar în afara cortului deschis se zbătea în aer o coadă de taur.

Leopard!

Toată lumea a îngheţat. Cu excepţia mea. Am făcut un

pas spre ea. Marko m-a apucat de umăr.

Leopardul s-a îndepărtat, ca o prim-balerină, peste poteca pe care tocmai fusesem.

M-am întors la timp ca să văd cum adulţii se uită unii la alţii, cu gurile deschise. *Sfinte Sisoe.* Apoi ochii lor s-au întors spre mine. *Sfinte Sisoe.*

Cu toţii se gândeau la acelaşi lucru, imaginându-şi acelaşi titlu de afiş acasă.

Prinţul Harry a fost sfâşiat de un leopard.

Lumea ar fi înnebunit. Ar cădea capete.

Nu mă gândeam la nimic din toate astea. Mă gândeam la mami. Leopardul acela era în mod *clar* un semn de la ea, un mesager pe care îl trimisese să-mi spună:

Totul este în regulă. Şi totul va fi bine.

În acelaşi timp, m-am gândit şi eu: Ce groază!

Ce s-ar întâmpla dacă mămica ar ieşi în sfârşit din ascunzătoare, doar pentru a afla că fiul ei cel mic a fost mâncat de viu?

24.

AS A ROYAL AȚI FOST ÎNTOTDEAUNA ÎNVĂȚAT să menţineţi o zonă buffer între voi şi restul Creaţiei. Chiar şi lucrând o mulţime ai păstrat întotdeauna o distanţă discretă între Tine şi Ei. Distanţa era corectă, distanţa era sigură, distanţa însemna supravieţuire. Distanţa era o parte esenţială a faptului de a *fi* regal, nu mai puţin decât să stai la balcon, salutând mulţimea din faţa Palatului Buckingham, cu familia ta în jurul tău.

Bineînţeles, familia includea şi distanţa. Oricât de mult ai iubi pe cineva, nu ai putea niciodată să depăşeşti prăpastia dintre, să zicem, monarh şi copil. Sau moştenitor şi rezervă. Din punct de vedere fizic, dar şi emoţional. Nu era vorba doar de edictul lui Willy privind acordarea de spaţiu; generaţia mai în vârstă menţinea o interdicţie de toleranţă aproape zero faţă de orice contact fizic. Fără îmbrăţişări, fără sărutări, fără mângâieri. Din când în când, poate o uşoară atingere a obrajilor... la ocazii speciale.

Dar în Africa nimic din toate acestea nu era adevărat. În Africa, distanţa se dizolva. Toate creaturile se amestecau liber. Doar leul mergea cu capul în aer, doar elefantul avea o pasiune de împărat, şi chiar şi aceştia nu erau total distanţi. Ei se amestecau zilnic printre supuşii lor. Nu aveau de ales. Da, existau prădători şi pradă, viaţa putea fi urâtă, brutală şi scurtă, dar pentru ochii mei de adolescent totul părea o democraţie distilată. Utopia.

Şi asta fără să punem la socoteală îmbrăţişările de urs şi îmbrăţişările de sus de la toţi urmăritorii şi ghizii.

Pe de altă parte, poate că nu simpla apropiere a lucrurilor vii era ceea ce îmi plăcea. Poate că a fost numărul uluitor. În doar câteva ore am trecut de la un loc arid, steril, mort, la o zonă umedă de o fertilitate abundentă. Poate că asta era ceea ce tânjeam cel mai mult - viaţa.

Poate că acesta a fost adevăratul miracol pe care l-am găsit în Okavango în aprilie 1999.

Nu cred că am clipit nici măcar o dată în toată săptămâna aceea. Nu cred că am încetat să rânjesc, chiar şi în timp ce dormeam. Dacă aş fi fost transportat înapoi în perioada jurasică, nu aş fi putut fi mai uimit - şi nu doar *T.* rexurile m-au captivat. Mi-au plăcut şi cele mai mici creaturi. Şi păsările. Mulţumită lui Adi, în mod clar cel mai iscusit ghid din grupul nostru, am început să recunosc vulturii cu glugă, egretele de bovine, apicultorii carminului de sud, vulturii fiscălii africani, la flit. Chiar şi insectele erau convingătoare. Adi m-a învăţat să le *văd cu* adevărat. Priveşte în jos, spunea el, observă differentele specii de gândaci, admiră frumuseţea larvelor. De asemenea, apreciaţi arhitectura barocă a termitierelor - cele mai înalte structuri construite de orice alt animal în afară de om.

Sunt atât de multe de ştiut, Harry. De
apreciat. Bine, Adi.

Ori de câte ori mergeam cu el la plimbare, ori dădeam peste o carcasă proaspătă, plină de viermi sau de câini sălbatici, ori dădeam peste un munte de balegă de elefant în care răsăreau ciuperci care semănau cu pălăria de sus a lui Artful Dodger, Adi nu se strâmbă niciodată. *Cercul vieţii, Harry.*

Dintre toate animalele din mijlocul nostru, spunea Adi, cea mai măreaţă era apa. Okavango era doar o altă fiinţă vie. Îl parcursese pe jos pe toată lungimea sa când era copil, împreună cu tatăl său, purtând doar paturi de campanie. Cunoştea Okavango pe dinăuntru şi pe dinafară şi simţea pentru el ceva asemănător unei iubiri romantice. Suprafaţa ei era un obraz fără pori, pe care îl mângâia adesea uşor.

Dar simţea pentru râu şi un fel de admiraţie sobră. Respect. Interiorul său era moarte, spunea el. Crocodili înfometaţi, hipopotami irascibili,

Erau toţi acolo, în întuneric, aşteptând să faci o greşeală. Hipopotamii omorau fiecare cinci sute de oameni pe an; Adi mi-a băgat asta în cap la nesfârşit şi, după atâţia ani, încă îl mai aud: *Să nu intri niciodată în apa întunecată, Harry*.

Într-o seară, în jurul focului, toţi ghizii şi căutătorii de urme au discutat despre râu, strigând poveşti despre cum să-l călărească, cum să-l înoate, cum să-l navigheze, cum să se teamă de el, toţi vorbind unii peste alţii. Am auzit totul în acea noapte, misticismul râului, sacralitatea râului, ciudăţenia râului.

Apropo de ciudăţenii... Mirosul de marijuana plutea în aer.

Poveştile deveneau din ce în ce
mai zgomotoase, mai prosteşti.
Am întrebat dacă aş putea
încerca.

Toată lumea a guffat. La *naiba!*

Willy s-a uitat la mine cu groază.

Dar eu nu m-aş da înapoi off. Mi-am pledat cauza. Aveam *experienţă,* am spus.

Capetele s-au învârtit. *Oh, serios?*

Henners şi cu mine am ciupit recent două pachete de şase pachete de Smirnoff Ice şi le-am băut până am leşinat, m-am lăudat. În plus, Tiggy mă lăsa întotdeauna să beau o gură din flasculta ei în timpul călătoriilor de urmărire. (Sloe gin, nu se lipsea niciodată de el.) M-am gândit că cel mai bine ar fi fost să las la o parte toată amploarea experienţei mele.

Adulţii au făcut un schimb de priviri viclene. Unul dintre ei a ridicat din umeri, a rulat un nou joint şi mi l-a dat mie.

Am luat un puff. Am tuşit, am vomitat. Iarba africană era mult mai dură decât cea de la Eton. Şi high-ul era mai puţin.

Dar cel puţin eram
bărbat. Nu. Eram încă un
bebeluş.

"Jointul" era doar busuioc proaspăt înfăşurat într-o bucată de hârtie de rulat filtă.

HUGH ŞI EMILIE au fost vechi prieteni vechi de la Pa's. Ei trăiau pe în Norfolk, iar noi mergeam adesea în vizită la ei pentru o săptămână sau două, în timpul vacanţelor şcolare şi al verii. Aveau patru fii, cu care Willy şi cu mine eram mereu aruncaţi împreună, ca nişte căţei într-un o grămadă de pitbuli.

Ne-am jucat jocuri. Într-o zi "Ascunde-te şi caută", iar în următoarea "Capturează steagul". Dar oricare ar fi fost jocul, acesta era întotdeauna o scuză pentru o mare bătaie de cap. Indiferent de ce bătaie de cap, nu existau câştigători, deoarece nu existau reguli. Tragerea de păr, smulgerea ochilor, răsucirea braţelor, strângerile de somn, totul era corect în dragoste şi în război şi la casa de la ţară a lui Hugh şi Emilie.

Fiind cea mai mică şi cea mai tânără, am fost întotdeauna cea mai afectată. Dar tot eu am fost cea care a escaladat cel mai mult, cea care a cerut-o cel mai mult, aşa că am meritat tot ce am primit. Ochi învineţit, vânătaie violetă, buză puffată, nu mă deranja. Dimpotrivă. Poate că am vrut să par dură. Poate că voiam să simt *ceva*. Oricare ar fi fost motivaţia mea, filozofia mea simplă atunci când venea vorba de scraping era: Mai mult, vă rog.

Cei şase dintre noi ne-am ascuns bătăliile imaginare în nume istorice. Casa lui Hugh şi a lui Emilie era adesea transformată în Waterloo, Somme, Rorke's Drift. Parcă ne văd atacându-ne unul pe celălalt, ţipând: *Zulu!*

Liniile de luptă erau adesea linii de sânge, deşi nu întotdeauna. Nu a fost întotdeauna Windsor împotriva celorlalţi. Amestecam şi potriveam. Uneori mă luptam alături de Willy, alteori împotriva lui. Indiferent de alianţe, însă, se întâmpla adesea ca unul sau doi dintre băieţii lui Hugh şi Emilie să se întoarcă şi să se îndrepte împotriva lui Willy. Îl auzeam strigând după ajutor şi atunci cobora ceaţa roşie, ca un vas de sânge care se spargea în spatele ochilor mei. Îmi pierdeam orice control, orice capacitate de a mă concentra asupra a altceva în afară de familie, ţară, trib, şi mă aruncam asupra cuiva, asupra tuturor. Lovituri, pumni, strangulări, scoaterea picioarelor.

Băieţii lui Hugh şi Emilie nu au putut face faţă. Nu a *fost* nici o să se ocupe de ea.

Luaţi-l de aici, e nebun!

Nu ştiu cât de effectiv sau priceput fiind un fihrer am fost. Dar

întotdeauna reuşeam să îi ofer lui Willy suficientă diversiune pentru a obţine

departe. Îşi verifica rănile, îşi ştergea nasul, apoi sărea direct în apă. Când lupta final s-a terminat final pentru totdeauna, când ne-am îndepărtat şchiopătând împreună, am simţit întotdeauna atâta dragoste pentru el şi am simţit dragoste în schimb, dar şi o oarecare jenă. Eram jumătate din mărimea lui Willy, jumătate din greutatea lui. Eu eram fratele mai mic: el trebuia să mă salveze pe mine, nu invers.

Cu timpul, resturile au devenit mai mult mai piperate. A fost introdus fiul cu arme mici. Aruncam cu lumânări romane unul în celălalt, făceam lansatoare de rachete din tuburi de mingi de golf, puneam în scenă bătălii nocturne în care doi dintre noi apărau o cazemată de piatră în mijlocul unui câmp deschis. Încă mai simt mirosul fumului şi aud şuieratul când un proiectil se îndrepta spre o victimă, a cărei singură armură era o jachetă de puffer, nişte mănuşi de lână, poate nişte ochelari de schi, deşi de multe ori nu.

Cursa înarmărilor s-a accelerat. Aşa cum se întâmplă. Am început să folosim pistoale cu bile. De aproape. Cum de nu a fost nimeni mutilat? Cum de nu şi-a pierdut nimeni un ochi?

Într-o zi, toţi şase ne plimbam prin pădurea de lângă casa lor, căutând veveriţe şi porumbei pe care să-i sacrificăm. Acolo era un Land Rover vechi al armatei. Willy şi băieţii au zâmbit.

Harold, urcă-te în maşină, pleacă şi te vom
împuşca. Cu ce?
Shotgun.
Nu,
mulţumesc.
Ne încărcăm. Ori te urci şi conduci, ori te împuşcăm chiar aici.

Am sărit în maşină şi am plecat.

Câteva momente mai târziu, *bang*. Alicele zdrăngăneau în spate. Am chicotit şi am apăsat acceleraţia.

Undeva, pe domeniul lor, se afla un şantier de construcţii. (Hugh şi Emilie construiau o casă nouă.) Acesta a devenit decorul pentru probabil cea mai fierbinte bătălie a noastră. Era în jurul amurgului. Unul dintre fraţi se afla în cochilia noii case, încasând un fier puternic. Când s-a retras, l-am bombardat cu rachete.

Şi apoi... a dispărut.

Unde e Nick?

Am aprins o lanternă. Fără Nick.

Am mers înainte, în mod constant, am dat peste o gaură uriaşă în pământ, aproape ca o fântână pătrată, lângă şantier. Ne-am uitat peste margine şi am luminat cu lanterna în jos. Mult mai jos, întins pe spate, Nick gemea. Al naibii de norocos că era în viaţă, am fost cu toţii de acord.

Ce ocazie minunată, am spus.

Am aprins nişte fiecrackeri, mari, şi i-am aruncat în groapă.

26.

WCÂND NU EXISTAu alţi băieţi prin preajmă, nici alţi duşmani comuni, Willy şi cu mine ne întorceam unul împotriva celuilalt.

Se întâmpla cel mai adesea pe bancheta din spate, în timp ce tata ne ducea undeva. O casă la ţară, să zicem. Sau la un râu cu somon. Odată, în Scoţia, în drum spre râul Spey, am început să ne scufflăm şi în curând am ajuns la o bătaie în toată regula, rostogolindu-ne înainte şi înapoi, schimbând lovituri.

Tata a virat pe marginea drumului şi i-a strigat lui Willy să coboare.

Eu? De ce eu?

Tata nu a simţit nevoia să explice. *Afară.*

Willy s-a întors spre mine, furios. Simţea că am scăpat de tot. A ieşit din maşină, s-a dus la maşina de rezervă cu toate gărzile de corp şi s-a legat cu centura. (Purtam întotdeauna centuri de siguranţă după dispariţia mamei.) Convoiul a fost reluat.

Din când în când mă uitam pe geamul din spate.

În spatele nostru, îl puteam distinge pe viitorul rege al Angliei, care îşi plănuia răzbunarea.

27.

PRIMA DATĂ când am omorât ceva, a spus Tiggy: *Bine lucrat, dragă!*

Şi-a scufundat fincurile lungi şi subţiri în corpul iepurelui, sub flaptele de blană zdrobită, a scos o bucată de sânge şi mi l-a întins cu tandreţe pe frunte, pe obraji şi pe nas. *Acum*, a spus ea, cu vocea ei guturală, *eşti însângerat*.

Sângele - o tradiţie dintotdeauna. O dovadă de respect pentru cel ucis, un act de comuniune din partea ucigaşului. De asemenea, un mod de a marca trecerea de la copilărie la... nu bărbăţie. Nu, nu asta. Dar ceva apropiat.

Şi astfel, în ciuda trunchiului meu fără păr şi a vocii mele chirăielnice, mă consideram, după însângerare, o hărţuitoare cu drepturi depline. Dar în jurul celei de-a fiecelea aniversări am fost informat că voi întreprinde adevărata iniţiere a hărţuitorului.

Cerb roşu.

S-a întâmplat la Balmoral. Dimineaţa devreme, ceaţă pe dealuri, ceaţă în goluri. Ghidul meu, Sandy, avea o mie de ani. Arăta de parcă ar fi urmărit mastodonţi. De modă veche, aşa l-am descris Willy şi cu mine şi alţi domni de acest fel. Sandy vorbea ca de şcoală veche, mirosea a şcoală veche şi se îmbrăca definitiv ca de şcoală veche. Jachetă de camuflaj decolorată peste pulovere verzi zdrenţuite, tweed Balmoral plus patru, şosete acoperite de buburuze, cizme de mers pe jos Gore-Tex. Pe cap avea o şapcă clasică de tweed flat, de trei ori mai veche decât mine, rumenită de eoni de transpiraţie.

M-am strecurat alături de el prin urzici, prin mlaştină, toată dimineaţa. Cerbul meu a apărut în faţă. Ne apropiam tot mai mult, tot mai mult, ne-am oprit în cele din urmă şi am privit cum cerbul ronţăia nişte iarbă uscată. Sandy s-a asigurat că eram încă sub vânt.

Acum a arătat spre mine, a arătat spre rifla mea.

Timpul. S-a rostogolit, lăsându-mi spaţiu.

Şi-a ridicat binoclul. Îi puteam auzi respiraţia sacadată în timp ce am ţintit încet şi am apăsat pe trăgaci. O pocnitură ascuţită şi fulgerătoare. Apoi, tăcere.

Ne-am ridicat, am mers înainte. Când am ajuns la cerb, m-am simţit uşurat. Ochii îi erau deja tulburi. Îngrijorarea a fost întotdeauna că pur şi simplu i-ai provoca o rană flesh şi ai trimite bietul animal să fugă în pădure pentru a suffe singur ore întregi. În timp ce ochii lui

a devenit din ce în ce mai opacă, Sandy a îngenuncheat în faţa ei, a scos cuţitul său strălucitor, a sângerat-o de la gât şi i-a tăiat burta. Mi-a făcut semn să îngenunchez. Am îngenuncheat.

Am crezut că ne vom ruga.

Sandy s-a răstit la mine: *Mai aproape!*

Am îngenuncheat mai aproape, suficient de aproape pentru a-i mirosi subsuorile lui Sandy. Mi-a pus uşor o mână în spatele gâtului, iar acum am crezut că vrea să mă îmbrăţişeze, să mă felicite. *Bravo, băiete. În* schimb, mi-a împins capul în interiorul carcasei.

Am încercat să mă îndepărtez, dar Sandy m-a împins mai adânc. Am fost şocată de puterea lui nebună. Şi de mirosul infernal. Micul dejun mi-a sărit în sus din stomac. Te *rog, te rog, te rog, nu mă lăsa să vomit în interiorul unei carcase de cerb.* După un minut nu mai simţeam nimic, pentru că nu mai puteam respira. Nasul şi gura îmi erau pline de sânge, de maţe şi de o căldură adâncă şi supărătoare.

Ei bine, m-am gândit, deci asta e moartea. Ultima sângerare. Nu e ceea ce mi-am imaginat.

Am devenit moale. La revedere, tuturor. Sandy m-a tras afară.

Mi-am filtrat plămânii cu aerul proaspăt al dimineţii. Am început să mă şterg pe faţă, care picura, dar Sandy m-a apucat de mână. *Nae, băiete, nae.*

Ce?

Lasă-l să se usuce, băiete! Lasă-l să se usuce!

Am transmis prin radio către soldaţii din vale. Au fost trimişi cai. În timp ce aşteptam, ne-am apucat de treabă, am făcut o "gralloching" completă, cuvântul scoţian vechi pentru spintecare. Am îndepărtat stomacul, am împrăştiat bucăţile de gunoi pe deal pentru şoimi şi vulturi, am scos ficatul şi inima, am tăiat penisul, având grijă să nu rupem cordonul, care te-ar fi împroşcat cu urină, o duhoare pe care zece băi în Highland nu ar fi putut-o curăţa.

Au sosit caii. Ne-am înhămat cerbul graloşat pe un armăsar cu tobă albă, l-am trimis off la cămară, apoi am mers umăr la umăr înapoi la castel.

Pe măsură ce mi se usca faţa, pe măsură ce mi se liniştea

stomacul, am simţit o mândrie care se umfla. Fusesem bun cu acel cerb, aşa cum fusesem învăţat. Un singur foc, curat.

prin inimă. Pe lângă faptul că era nedureroasă, uciderea instantanee a conservat carnea. Dacă l-aş fi rănit pur şi simplu, sau dacă l-aş fi lăsat să ne vadă, inima i s-ar fi accelerat, sângele i s-ar fi fi umplut de adrenalină, iar fripturile şi filetele ar fi fost necomestibile. Sângele acesta de pe faţa mea nu conţinea adrenalină, un merit al ţintelor mele.

Am fost bun şi cu Natura. Gestionarea numărului lor a însemnat salvarea întregii populaţii de căprioare, asigurând că vor avea suficientă hrană pentru iarnă.

În sfârşit, am fost bun cu comunitatea. Un cerb mare în cămară însemna o mulţime de carne bună pentru cei care locuiau în jurul Balmoralului.

Aceste virtuţi îmi fuseseră predate de la o vârstă fragedă, dar acum le trăisem şi le simţeam pe chipul meu. Nu eram religioasă, dar acest "sânge pe faţă" era, pentru mine, botezal. Tata era profund religios, se ruga în fiecare seară, dar acum, în acest moment, mă simţeam şi eu aproape de Dumnezeu. Dacă iubeai natura, spunea mereu tata, trebuia să ştii când să o laşi în pace şi când să o gestionezi, iar gestionarea însemna sacrificare, iar sacrificarea însemna ucidere. Totul era o formă de închinare.

La cămară, Sandy şi cu mine ne-am luat hainele şi ne-am verificat reciproc de căpuşe. Cerbii roşii din acele păduri erau în număr mare şi, odată ce o căpuşă ajungea pe piciorul tău, se înfunda adânc sub piele şi adesea se târa până la boaşe. Un biet paznic de vânătoare fusese recent doborât de boala Lyme.

M-am panicat. Fiecare pistrui arăta ca o condamnare. *E o căpuşă? Este*
Asta?

Nu, băiete, nu!

M-am îmbrăcat.

Întorcându-mă spre Sandy pentru a-mi lua rămas bun, i-am mulţumit pentru experienţă. Am vrut să-i strâng mâna, să-l îmbrăţişez. Dar o voce mică şi liniştită din mine mi-a spus:

Nu, băiete. Nae.

28.

WŞi ILLY se bucura de STALKING, aşa că asta a fost scuza lui pentru a nu veni la Klosters în acel an. A preferat să rămână în urmă la moşia bunicii din Norfolk, 20.000 de acri pe care amândoi îi adoram: Sandringham.

Mai degrabă să împuşte potârnichi, i-a spus el lui Pa.

O minciună. Tata nu ştia că e o minciună, dar eu ştiam. Adevăratul motiv pentru care Willy stătea acasă era că nu putea să înfrunte Zidul.

Înainte de a schia la Klosters, trebuia întotdeauna să mergem la un loc desemnat la poalele muntelui şi să stăm în faţa a aproximativ şaptezeci de fotografi, aranjaţi în trei sau patru rânduri ascendente - Zidul. Îşi îndreptau obiectivele, ne strigau numele şi ne fotografiau în timp ce noi ne strâmbam din ochi şi fiecare şi îl ascultam pe Pa să răspundă la întrebările lor stupide. Zidul a fost preţul pe care l-am plătit pentru o oră fără probleme pe pârtii. Doar dacă mergeam înainte de Zid ne lăsau briefly în pace.

Lui tata nu-i plăcea Zidul - era faimos pentru că nu-i plăcea - dar Willy şi cu mine îl *dispreţuiam*.

Prin urmare, Willy era acasă, luându-şi revanşa faţă de potârnichi. Aş fi rămas cu el, dacă aş fi putut, dar nu eram suficient de mare pentru a mă afirma în felul acesta.

În absenţa lui Willy, tata şi cu mine a trebuit să înfruntăm singuri Zidul, ceea ce a făcut-o cu atât mai neplăcută. Am rămas aproape de Pa, în timp ce camerele de luat vederi se mişcau şi clipeau. Amintiri despre Spice Girls. Amintiri despre mami, care, de asemenea, dispreţuia Klosters.

De asta se ascunde, m-am gândit. Asta chiar aici. Rahatul ăsta.

Mumia avea şi alte motive în afară de Zid pentru a-l urî pe Klosters.

Când aveam trei ani, tata şi un prieten au fost implicaţi într-un accident groaznic pe pârtiile de acolo. O avalanşă masivă i-a surprins. Tata a scăpat la limită, dar prietenul nu. Îngropat sub acel zid de zăpadă, ultimele respiraţii ale prietenului trebuie să fi fost nişte gâfâieli pline de zăpadă. Mami vorbea adesea despre el cu lacrimi în ochi.

După Zid, am încercat să mă gândesc la distracţie. Îmi plăcea să schiez şi mă pricepeam la asta. Dar, odată ce mama era în

gândurile mele, eram îngropată sub avalanşa mea privată de emoţii. Şi

întrebări. *Este greşit să te bucuri de un loc pe care mămica îl disprețuiește? Sunt rău cu ea dacă mă distrez astăzi pe aceste pârtii? Sunt un fiu rău dacă mă simt încântat să mă urc în telescaun singur cu tata? Va înțelege mama că mi-e dor de ea şi de Willy, dar că mă bucur şi de faptul că îl am pe Pa briefly pentru mine?*

Cum îi voi explica toate astea când se va întoarce? La ceva timp după acea călătorie la Klosters, am împărtăşit teoria mea cu Willy, în legătură cu faptul că mami se ascunde. Acesta a recunoscut că a avut cândva o teorie similară. Dar, în cele din urmă, a renunţat la ea.

A plecat, Harold. Nu se mai întoarce.

Nu, nu, nu, nu, n-aş auzi aşa ceva. *Willy, ea a spus mereu că vrea să dispară pur şi simplu! Ai auzit-o!*

Da, a făcut-o. Dar, Harold, nu ne-ar face niciodată aşa ceva!

Am avut acelaşi gând, i-am spus. *Dar nici ea nu va muri, Willy! Nici ea nu ne-ar face asta!*

Ai dreptate, Harold.

29.

WAM PORNIT pe aleea lungă, trecând pe lângă poneii albi ai bunicii, pe terenul de golf, pe lângă terenul unde regina mamă a marcat o dată o gaură de unu, pe lângă poliţistul din coliba lui mică (salut cu tărie) şi peste câteva limitatoare de viteză, apoi peste un mic pod de piatră şi apoi pe un drum liniştit de ţară.

Tata, care conducea, a privit prin parbriz. *Splendidă seară, nu-i aşa?*

Balmoral. Vara. 2001.

Am urcat un deal abrupt, am trecut pe lângă distileria de whisky, pe o cărare cu vânt şi am coborât între fiecare câmp de oi, care era invadat de iepuri. Adică, cei care au avut norocul să ne scape. Împuşcasem o grămadă mai devreme în acea zi. După câteva minute am virat pe o potecă prăfuită, am condus patru sute de metri până la un gard de cerbi. Am sărit afară, am deschis poarta cu lacăt. Acum, în sfârşit, pentru că ne aflam pe

drumuri private îndepărtate, am avut voie să conduc. M-am urcat la volan, am apăsat acceleraţia, am pus în practică toate lecţiile de condus primite de la tata de-a lungul anilor, de multe ori aşezat în poala lui. Ne-am condus prin urzicile purpurii până în cele mai adânci falduri ale acelei imense mlaştini scoţiene. În faţă, ca un vechi prieten, se afla Lochnagar, pătat de zăpadă.

Am ajuns la ultimul pod de lemn, iar anvelopele făceau acel cântec de leagăn liniştitor pe care l-am asociat întotdeauna cu Scoţia. *Da dong, da dong... da dong, da dong*. Chiar mai jos de noi, un arşiţă curgea după ploaia puternică recentă de sus. Aerul era înţesat de mlaştini. Printre copaci, în ultimele clipe de lumină, puteam distinge slab cerbi uriaşi care ne priveau. Acum am ajuns într-un luminiş mare, cu o veche cabană de vânătoare din piatră în dreapta, cu pârâul rece care se scurgea spre râu prin pădure în stânga noastră, şi iată că ea era acolo. Inchnabobart!

Am fugit în interiorul cabanei. Bucătăria caldă! Vechiul şemineu! Am căzut pe apărătoare, cu perna ei roşie şi uzată, şi am inhalat mirosul acelei uriaşe piramide de fier de mesteacăn argintiu stivuite lângă ea. Dacă există un miros mai îmbătător sau mai primitor decât cel de mesteacăn argintiu, nu ştiu care ar putea fi. Bunicul, care se aşezase off cu o jumătate de oră înaintea noastră, îşi îngrijea deja grătarul din spatele cabanei. Stătea în mijlocul unui nor gros de fum, cu lacrimi curgându-i din ochi. Purta o şapcă de flat, pe care o scotea din când în când pentru a-şi şterge fruntea sau pentru a da o palmă la un fluviu. În timp ce filetele de vânat sfârâiau, el le întorcea cu o pereche imensă de cleşti, apoi punea o buclă de cârnaţi Cumberland. În mod normal, l-aş fi implorat să facă o oală cu specialitatea lui, spaghete bolognese. În această seară, dintr-un motiv oarecare, nu am făcut-o.

Specialitatea bunicii era sosul pentru salată. Bătuse un lot mare. Apoi a aprins lumânările pe masa lungă şi ne-am aşezat cu toţii pe scaune de lemn cu scaune de paie scârţâitoare. Deseori aveam un invitat pentru aceste cine, vreun personaj celebru sau eminent. De multe ori am discutat cu un prim-ministru sau cu un episcop despre temperatura cărnii sau despre răcoarea serii. Dar în seara asta era doar familia.

A sosit străbunica mea. Am sărit în sus şi i-am întins mâna. Întotdeauna îi dădeam mâna... Mama îmi băgase asta în minte.
-dar în acea seară am văzut că Gan-Gan chiar avea nevoie de ajutor suplimentar. Tocmai împlinise 101 ani şi părea fragilă.

Totuşi, tot natty. Purta albastru, îmi amintesc, tot albastru. Cardigan albastru, fustă albastră, pălărie albastră. Albastrul era culoarea ei preferată.

A cerut un martini. Câteva momente mai târziu, cineva i-a înmânat un pahar rece ca gheaţa filtrat cu gin. Am privit-o cum lua o înghiţitură, evitând cu măiestrie lămâia floată de-a lungul vârfului, şi, dintr-un impuls, am decis să mă alătur ei. Nu mai băusem niciodată un cocktail în faţa familiei mele, aşa că acesta ar fi fost un eveniment. Un pic de rebeliune.

O rebeliune goală, s-a dovedit a fi. Nimănui nu i-a păsat. Nimeni nu a observat. Cu excepţia lui Gan-Gan. A tresărit pentru o clipă la vederea mea făcând pe adultul, cu gin tonic în mână.

M-am aşezat lângă ea. Conversaţia noastră a început ca o glumă vie, apoi a evoluat, stabilindu-se treptat în ceva mai profund. O conexiune. Gan-Gan îmi vorbea cu adevărat în acea seară, mă asculta cu adevărat. Nu-mi venea să cred. M-am întrebat de ce. Să fi fost din cauza ginului? Era din cauza celor 10 cm pe care îi crescusem de vara trecută? La 1,80 m eram acum unul dintre cei mai înalţi membri ai familiei. Combinat cu micşorarea lui Gan-Gan, mă înălţam deasupra ei.

Aş vrea să-mi amintesc cu exactitate despre ce am vorbit. Mi-aş fi dorit să fi pus mai multe întrebări şi să fi notat răspunsurile ei. Ea fusese regina războiului. Trăise la Palatul Buckingham în timp ce bombele lui Hitler plouau din ceruri. (Nouă lovituri directe asupra palatului.) Luase cina cu Churchill, Churchill din timpul războiului. Cândva a posedat o elocvenţă bisericească proprie. Era faimoasă pentru că spunea că, indiferent cât de rău ar fi mers lucrurile, nu va părăsi niciodată, niciodată Anglia, iar oamenii o iubeau pentru asta. Eu am iubit-o pentru asta. Îmi iubeam ţara, iar ideea de a declara că nu o vei părăsi niciodată mi s-a părut minunată.

Ea era, bineînţeles, *celebră* pentru că spunea alte lucruri. A venit dintr-o epocă diferentă, s-a bucurat să fie regină într-un mod care pentru unii părea nepotrivit. Eu nu am văzut nimic din toate astea. Ea era Gan-Gan a mea. Se născuse cu trei ani înainte de inventarea

avionului, dar încă mai cânta la tobe bongo la împlinirea a 100 de ani. Acum a luat

mâna mea ca şi cum aş fi fost un cavaler întors de la război şi mi-a vorbit cu dragoste şi umor şi, în acea noapte, acea noapte magică, cu respect.

Mi-aş fi dorit să o fi întrebat despre soţul ei, Regele George al VI-lea, care a murit tânăr. Sau despre cumnatul ei, Regele Edward al VIII-lea, pe care se pare că îl detesta. A renunţat la coroană din dragoste. Gan-Gan a crezut în dragoste, dar nimic nu a transcendat Coroana. De asemenea, se pare că o dispreţuia pe femeia pe care el o alesese.

Mi-aş fi dorit să o fi întrebat despre strămoşii ei îndepărtaţi din Glamis, casa lui Macbeth.

Văzuse atât de multe, ştia atât de multe, era atât de mult de învăţat de la ea, dar eu nu eram suficient de matur, în ciuda creşterii, sau suficient de curajos, în ciuda ginului.

Totuşi, am făcut-o să râdă. În mod normal, asta era treaba lui tata; el avea un talent aparte pentru a finaliza osul amuzant al lui Gan-Gan. O iubea la fel de mult ca pe oricine pe lume, poate chiar mai mult. Îmi amintesc că s-a uitat de mai multe ori şi părea mulţumit că îi smulgeam un râs atât de bun persoanei sale preferate.

La un moment dat, i-am povestit lui Gan-Gan despre Ali G, personajul interpretat de Sacha Baron Cohen. Am învăţat-o să spună *Booyakasha*, arătându-i cum să îşi flăcăreze fiecare fiecare din fingeri aşa cum făcea Sacha. Nu putea să priceapă, habar n-avea despre ce vorbeam, dar s-a distrat atât de bine încercând să flăcălească şi să spună cuvântul. Cu fiecare repetare a acelui cuvânt, *Booyakasha,* ea ţipa, ceea ce îi făcea pe toţi ceilalţi să zâmbească. Mă gâdila, mă încânta. Mă făcea să mă simt... o parte a lucrurilor.

Aceasta era familia mea, în care eu, cel puţin pentru o noapte, aveam un rol deosebit.

Iar acest rol, pentru prima dată, nu a fost cel de "Obraznic".

30.

Câteva ore mai târziu, întorcându-mă la Eton, treceam pe lângă două uşi albastre, aproape exact de acelaşi albastru ca unul dintre kilturile lui Gan-Gan.

I-ar fi plăcut aceste uşi, m-am gândit.

Erau uşile de la camera TV, unul dintre sanctuarele mele.

Aproape în fiecare zi, imediat după masa de prânz, eu şi prietenii mei ne duceam în sala de televizor şi ne uitam la *Neighbours*, sau poate la *Home and Away*, înainte de a merge la sport. Dar în această zi, în septembrie 2001, camera era plină şi *Neighbours* nu era difuzat.

Ştirile au fost difuzate.

Iar ştirile au fost un coşmar.

Câteva clădiri în flăcări?

Oh, wow, unde e asta? La

New York.

Am încercat să văd ecranul prin toţi băieţii adunaţi în cameră. L-am întrebat pe băiatul din dreapta mea ce se întâmplă.

El a spus că America este atacată.

Teroriştii au aruncat avioane în Turnurile Gemene din New York.

Oamenii... săreau. Din vârful clădirilor înalte de o jumătate de kilometru.

Tot mai mulţi băieţi se adunau, stăteau în picioare, îşi muşcau buzele, unghiile, îşi trăgeau urechile. Într-o tăcere uimită, într-o confuzie de băieţi, am privit cum singura lume pe care o cunoşteam dispărea în nori de fum toxic.

Al treilea război mondial, a murmurat cineva.

Cineva a deschis uşile albastre. Băieţii au continuat să intre. Nici unul nu scotea un sunet.

Atât de mult haos, atât de multă durere.

Ce se poate face? Ce putem face? Ce

vom fi chemaţi să facem?

Câteva zile mai târziu am împlinit şaptesprezece ani.

31.

I'D DE FIECARE dată dimineaţa, mi-o spun de multe ori: *Poate că asta e ziua cea mare.*

Aş spune-o după micul dejun: *Poate că o să reapară în această dimineaţă.*

Aş spune-o după prânz: *Poate că o să reapară după-amiaza asta.*

Trecuseră patru ani, până la urmă. Cu siguranţă se stabilise până acum, îşi făurise o nouă viaţă, o nouă identitate. *Poate că, în sfârşit, va ieşi la iveală astăzi, va ţine o conferinţă de presă - va şoca lumea.* După ce va răspunde la întrebările strigate de reporterii uimiţi, se va apleca spre microfon: *William! Harry! Dacă mă auziţi, veniţi la mine!*

Noaptea aveam cele mai elaborate vise. În esenţă, erau aceleaşi, deşi scenariile şi costumele erau uşor differente. Uneori orchestra o întoarcere triumfătoare; alteori pur şi simplu mă întâlneam cu ea undeva. La un colţ de stradă. Un magazin. Întotdeauna purta o deghizare - o perucă mare şi blondă. Sau ochelari de soare mari şi negri. Şi totuşi, o recunoşteam mereu.

Aş face un pas înainte, aş şopti: *Mami? Tu eşti?*

Înainte ca ea să poată răspunde, înainte de a putea fie unde fusese, de ce nu se mai întorsese, mă trezisem brusc.

Mă uitam prin cameră, simţind o dezamăgire zdrobitoare. Doar un vis. Din nou.

Dar apoi mi-am spus: *Poate că asta înseamnă că... azi e ziua cea mare?*

Eram ca acei fanatici religioşi care cred că lumea se va sfârşi la o anumită dată. Şi când data trece fără evenimente, credinţa lor rămâne neclintită.

Cred că am citit greşit semnele. Sau calendarul.

Presupun că ştiam adevărul în adâncul inimii mele. Iluzia că mumia se ascunde, pregătindu-se să se întoarcă, nu a fost niciodată atât de reală încât să poată şterge complet realitatea. Dar a estompat-o suficient de mult încât să pot amâna cea mai mare parte a durerii mele. Încă nu jelisem, încă nu plânsesem, cu excepţia acelei singure dăţi la mormântul ei, încă nu procesasem faptele goale. O parte din creierul meu ştia, dar o altă parte era complet izolată, iar diviziunea dintre aceste două părţi a continuat

parlamentul conştiinţei mele divizat, polarizat, blocat. Exact aşa cum mi-am dorit.

Uneori aveam o discuţie dură cu mine însumi. *Toată lumea pare să creadă că mami e moartă, punct şi de la capăt, aşa că poate ar trebui să te bagi şi tu.*

Dar apoi m-aş gândi: voi crede când voi avea dovezi.

Cu o dovadă solidă, m-am gândit, aş putea să jelesc, să plâng şi să merg mai departe.

32.

INU-ŢI AMINTEŞTI cum am primit stufful. Unul dintre colegii mei, cred. Sau poate mai mulţi. Ori de câte ori ne găseam în posesie, rechiziţionam o baie mică de la etaj, în care puneam în aplicare o linie de asamblare surprinzător de atentă şi ordonată. Fumătorul se căţăra pe toaleta de lângă fereastră, al doilea băiat se sprijinea de bazin, al treilea şi al patrulea băiat stăteau în cada goală, cu picioarele atârnând, aşteptându-şi rândul. Făceai un fum sau două, suflai fumul pe fereastră, apoi treceai la următoarea staţie, prin rotaţie, până când splifful dispărea. Apoi ne îndreptam cu toţii spre una dintre camerele noastre şi ne prăpădeam de râs la un episod sau două dintr-un nou serial. *Family Guy*. Am simţit o legătură inexplicabilă cu Stewie, profet fără onoare.

Ştiam că acesta este un comportament rău. Ştiam că este greşit. Şi colegii mei ştiau. Vorbeam des despre asta, în timp ce eram drogaţi, despre cât de proşti eram să irosim o educaţie la Eton. Odată, am făcut chiar un pact. La începutul perioadei de examene, numite Probe, am jurat să ne lăsăm de fumat, până după proba finală. Dar chiar în noaptea următoare, stând în pat, mi-am auzit colegii pe hol, chicotind, şoptind. Mă îndreptam spre toaletă. *La naiba, deja încalcă pactul!* M-am dat jos din pat şi m-am alăturat lor. În timp ce linia de asamblare a pornit, de la baie la bazin la toaletă, în timp ce iarba începea să aibă effect, am clătinat din cap.

Ce idioţi am fost, crezând că ne putem schimba.

Dă-mi splifful, amice.

Într-o seară, în timp ce eram la toaletă, am tras o gură mare şi am privit în sus la lună, apoi în jos, la terenul şcolii. Am privit mai mulţi officeri ai poliţiei din Thames Valley mărşăluind înainte şi înapoi. Erau staţionaţi acolo din cauza mea. Dar nu m-au făcut să mă simt în siguranţă. Mă făceau să mă simt în colivie.

Dincolo de ele, însă, acolo se afla siguranţa. Totul era liniştit şi liniştit *acolo*. M-am gândit: Ce frumos. Atâta pace în lumea largă... pentru unii. Pentru cei care sunt liberi să o caute.

În acel moment am văzut ceva săltând peste teren. A îngheţat sub unul dintre felinarele portocalii. Am îngheţat şi eu şi m-am aplecat pe fereastră.

O vulpe! *Se holbează direct la mine!*

Priveşte! Ce, amice?

Nimic.

I-am şoptit vulpii: *Bună, amice. Ce mai faci? Despre ce vorbeşti?*

Nimic, nimic.

Poate că a fost din cauza buruienilor - fără îndoială că a fost din cauza buruienilor - dar am simţit o înrudire puternică şi pătrunzătoare cu acea vulpe. Mă simţeam mai legat de acea vulpe decât de băieţii din baie, de ceilalţi băieţi de la Eton - chiar şi de Windsor din castelul îndepărtat. De fapt, această vulpiţă, ca şi leopardul din Botswana, părea un mesager, trimis la mine de pe un alt tărâm. Sau poate din viitor.

Dacă aş şti cine l-a trimis.

Şi ce mesaj a fost.

33.

Ori de câte ori mă întorceam acasă de la şcoală, mă ascundeam.

M-am ascuns la etaj, în camera copilului. M-am ascuns în noile mele jocuri video. Am jucat Halo la nesfârşit împotriva unui american care îşi spunea Prophet şi care mă cunoştea doar ca BillandBaz.

M-am ascuns în subsolul de sub Highgrove, de obicei cu Willy.

L-am numit Club H. Mulţi au crezut că H vine de la Harry, dar de fapt era de la Highgrove.

Subsolul fusese cândva un adăpost antiaerian. Ca să ajungi în adâncurile sale, intrai pe o uşă albă şi grea de la nivelul solului, apoi coborai pe o fluviţă abruptă de scări de piatră, apoi te târai pe o fluviţă de piatră umedă, apoi coborâi încă trei scări, păşeai pe un coridor lung şi umed cu un acoperiş boltit, apoi treceai pe lângă mai multe pivniţe de vinuri, în care Camilla îşi ţinea cele mai sofisticate sticle, apoi pe lângă un congelator şi câteva magazii pline de tablouri, echipament de polo şi cadouri absurde de la guverne şi potentaţi străini. (Nimeni nu le dorea, dar nu puteau fi dăruite sau donate, sau aruncate, aşa că fuseseră înregistrate cu grijă şi sigilate). Dincolo de acea magazie finală se aflau două uşi verzi cu mici mânere de alamă, iar de cealaltă parte a acestora se afla Clubul
H. Nu avea ferestre, dar pereţii de cărămidă, vopsiţi în alb osos, au împiedicat senzaţia de claustrofobie. De asemenea, am amenajat spaţiul cu piese frumoase din diverse reşedinţe regale. Covor persan, canapele roşii marocane, masă de lemn, panou electric de darts. De asemenea, am instalat un sistem stereo uriaş. Nu suna grozav, dar era tare. Într-un colţ stătea un cărucior de băuturi, bine aprovizionat, datorită împrumuturilor creative, aşa că exista mereu o aromă slabă de bere şi alte băuturi alcoolice. Dar, datorită unei guri de aerisire mari şi în stare bună de funcţionare, mai era şi miros de fluori. Aerul proaspăt din grădinile lui Pa era pompat constant, cu note de lavandă şi caprifoi.

Willy şi cu mine începeam o seară tipică de weekend strecurându-ne într-un pub din apropiere, unde beam câteva pahare, câteva halbe de Snake Bite, apoi adunam un grup de prieteni şi îi aduceam înapoi la Club H. Nu eram niciodată mai mult de fiecare dintre noi, deşi, cumva, nici mai puţin de fiecare.

Numele îmi revin. Bursuc. Casper. Nisha. Lizzie. Skippy. Emma. Rose. Olivia. Cimpanzeu. Pell. Cu toţii ne înţelegeam bine, şi uneori mai mult decât bine. Erau o mulţime de inocenţi

giugiuleală, care a mers mână în mână cu băutura nu atât de inocentă. Rom şi Coca-Cola, sau vodcă, de obicei în pahare, cu stropi generoşi de Red Bull.

Eram deseori ameţiţi, iar uneori beţi, dar nu s-a întâmplat niciodată ca cineva să fi consumat sau să fi adus droguri acolo jos. Gărzile noastre de corp erau întotdeauna în apropiere, ceea ce a ţinut lucrurile sub control, dar a fost mai mult decât atât. Aveam un simţ al limitelor.

Clubul H era ascunzătoarea perfectă pentru un adolescent, dar mai ales pentru acest adolescent. Când voiam linişte, Club H mi-o oferea. Când voiam să fac prostii, Clubul H era cel mai sigur loc unde puteam acţiona. Când îmi doream singurătate, ce era mai bun decât un adăpost antiatomic în mijlocul ţinutului britanic?

Willy a simţit acelaşi lucru. Deseori mi s-a părut că părea mai liniştit acolo jos decât oriunde altundeva pe pământ. Şi cred că a fost o uşurare să fiu undeva unde nu simţea nevoia să pretindă că sunt un străin.

Când eram doar noi doi acolo jos, ne jucam, ascultam muzică, vorbeam. Cu Bob Marley, Fatboy Slim, DJ Sakin sau Yomanda pe fundal, Willy încerca uneori să vorbească despre mama. Clubul H părea singurul loc suficient de sigur pentru a aborda acest subiect tabu.

Doar o singură problemă. Nu am fost de acord. De câte ori se ducea acolo... schimbam subiectul.

Se simţea frustrat. Iar eu nu-i recunoşteam frustrarea. Cel mai probabil, nici măcar nu aş putea să o recunosc.

Să fiu atât de obtuz, atât de indisponibil emoţional, nu a fost o alegere pe care am făcut-o. Pur şi simplu nu am fost capabilă. Nu eram nici pe departe pregătită.

Un subiect care a fost întotdeauna sigur a fost cât de minunat este să fii nevăzut. Am vorbit îndelung despre gloria, despre luxul intimităţii, despre intimitatea de a petrece o oră sau două departe de ochii curioşi ai presei. Singurul nostru refugiu adevărat, spuneam, unde cei mulţi nu ne pot fi găsi niciodată.

Şi apoi ne-au găsit.

La sfârşitul anului 2001, Marko m-a vizitat la Eton. Ne-am întâlnit la prânz la o cafenea din inima oraşului, ceea ce mi s-a părut o adevărată plăcere. Plus o scuză pentru a pleca de la şcoală? Eram numai zâmbete.

Dar nu. Marko, cu o privire sumbră, a spus că aceasta nu era o excursie cu larve.

Care-i treaba, Marko?

Mi s-a cerut să aflu adevărul, Harry. Despre ce?

Am bănuit că se referea la recenta mea pierdere a virginităţii. Un episod îngrozitor, cu o femeie mai în vârstă. Îi plăceau caii, destul de mult, şi m-a tratat ca pe un armăsar tânăr. O plimbare rapidă, după care m-a plesnit peste fund şi m-a trimis off să pasc. Printre multele lucruri care nu erau în regulă: s-a întâmplat într-un fiecare câmp cu iarbă din spatele unui pub aglomerat.

Evident, cineva ne văzuse.

Adevărul, Marko?

Despre faptul că te droghezi sau nu, Harry. Ce?

Se părea că editorul celui mai mare tabloid britanic telefonase recent la officea tatălui meu pentru a spune că a descoperit "dovezi" că aş fi consumat droguri în diferite locuri, inclusiv în Clubul
H. De asemenea, o magazie de biciclete în spatele unui pub. (Nu pub-ul în care îmi pierdusem virginitatea.) Officele tatălui meu l-a trimis imediat pe Marko să aibă o întâlnire clandestină cu unul dintre locotenenţii acestui editor, într-o cameră de hotel dubioasă, iar locotenentul a expus cazul tabloidului. Acum, Marko mi-a expus-o mie.

A întrebat din nou dacă era
adevărat. Minciuni, am spus.

Numai minciuni.

A trecut punct cu punct prin dovezile editorului. Le-am contestat pe toate. Greşit, greşit, greşit, greşit. Faptele de bază, detaliile, totul era greşit.

L-am interogat apoi pe Marko. Cine naiba este acest editor?

O broască dezgustătoare, mi-am dat seama. Toţi cei care o cunoşteau erau de acord că era o pustulă infectată pe fundul umanităţii, plus o scuză de rahat pentru un jurnalist. Dar nimic din toate astea nu conta, pentru că reuşise să se strecoare într-o poziţie de mare putere şi în ultima vreme îşi concentra toată această putere asupra... mea. Îl vâna pe Spare, direct, şi nu-şi cerea scuze pentru asta. Nu s-ar fi oprit până când nu mi-ar fi bătut ouăle în cuie pe peretele ei de gheaţă.

Eram pierdut. *Pentru că ai făcut o chestie de adolescenţă, Marko? Nu, băiete, nu.*

În opinia acestui editor, a spus Marko, eram un dependent de droguri. Un *ce?*

Şi într-un fel sau altul, a spus Marko, aceasta era povestea pe care avea de gând să o publice.

I-am oftat o sugestie despre ce ar putea face acest editor cu povestea ei. I-am spus lui Marko să se întoarcă şi să-i spună că a greşit.

A promis că o va face.

M-a sunat câteva zile mai târziu, mi-a spus că a făcut ce i-am cerut, dar editorul nu l-a crezut, iar ea a jurat nu numai că mă va prinde pe mine, ci şi pe Marko.

Cu siguranţă, am spus eu, tata va face ceva. O va opri. Tăcere lungă.

Nu, a spus Marko. Officele lui Pa decisese o...differentă abordare. În loc să-i spună redactorului să cheme off câinii, Palatul opta să joace mingea cu ea. Ei făceau ca Neville Chamberlain.

Mi-a spus Marko de ce? Sau am aflat abia mai târziu că forţa călăuzitoare din spatele acestei strategii putrede era acelaşi spin doctor pe care Pa şi Camilla îl angajaseră de curând, acelaşi spin doctor care dezvăluise detaliile întâlnirilor noastre private cu Camilla? Marko a spus că acest specialist în publicitate decisese că cea mai bună abordare în acest caz ar fi să mă facă pe mine să mă dau de gol - chiar sub autobuz. Dintr-o singură lovitură, acest lucru ar fi liniştit editorul şi, de asemenea, ar fi consolidat reputaţia şubredă a lui Pa. În mijlocul acestei neplăceri, a acestui şantaj şi a acestui joc, doctorul de imagine descoperise o căptuşeală de argint, un premiu de consolare strălucitor pentru Pa. Nu mai era soţul infidel, Pa urma să fie prezentat lumii ca un tată singur şi hărţuit care se descurca cu un copil dependent de droguri.

34.

Îm-am întorcut la Eton, am încercat să-mi scot toate astea din minte, am încercat să mă concentrez asupra temelor de la şcoală.

Am încercat să fiu calm.

Am ascultat iar şi iar CD-ul meu liniştitor: "*Sunetele din Okavango*". Patruzeci de piese: Greieri. Babuini. Furtună de ploaie. Tunet. Păsări. Leii şi hienele care se luptă pentru o pradă. Noaptea, s t i n g â n d luminile, apăsam play. Camera mea suna ca un afluent al Okavango. Era singurul mod în care puteam să dorm.

După câteva zile, întâlnirea cu Marko a dispărut din conştiinţă. A început să pară un coşmar.

Dar apoi m-am trezit la coşmarul real.

Un titlu de prima pagină: *Harry's Drugs Shame*.

Ianuarie 2002.

Pe şapte pagini de ziar se aflau toate minciunile pe care mi le prezentase Marko şi multe altele. Povestea nu numai că m-a catalogat ca fiind un consumator de droguri obişnuit, dar m-a şi trimis recent la dezintoxicare. *Dezintoxicare!* Redactorul pusese mâna pe nişte fotografii în care Marko şi cu mine făcusem o vizită la un centru de dezintoxicare din suburbii, cu câteva luni mai devreme, o parte tipică a activităţii mele caritabile princiare, şi a refolosit fotografiile, făcându-le suport vizual pentru fiecare dintre ele, pentru fiecare calomnie.

Am privit fotografiile şi am citit povestea în stare de şoc. M-am simţit scârbit, oripilat. Mi-am imaginat că toată lumea, toţi compatrioţii mei, citeau aceste lucruri, le credeau. Puteam să aud oamenii din toată Comunitatea Statelor Unite bârfind despre mine.

Crikey, băiatul e o ruşine.

Săracul lui tată, după toate prin câte a trecut?

Mai mult, mi s-a frânt inima la ideea că acest lucru a fost în parte opera propriei mele familii, a tatălui meu şi a viitoarei mele mame vitrege. Ei au sprijinit această prostie. Pentru ce? Pentru a-şi face vieţile lor un pic mai uşoare?

L-am sunat pe Willy. Nu puteam să vorbesc. Nici el nu putea. A fost înţelegător, şi nu numai. (*Afacere crudă, Harold.*) În unele momente, era chiar mai furios decât mine în legătură cu toată povestea, pentru că era la curent cu mai multe detalii despre

medicul de imagine şi afacerile de culise care au dus la acest sacrificiu public al Spare.

Şi totuşi, în acelaşi timp, m-a asigurat că nu mai este nimic de făcut. Acesta era tata. Aceasta era Camilla. Asta era viaţa regală.

Aceasta era viaţa noastră.

L-am sunat pe Marko. Şi el a offat simpatie.

L-am rugat să-mi amintească: Cum îl chema pe acest editor? L-a spus, iar eu l-am memorat, dar în anii care au trecut de atunci am evitat să îl pronunţ şi nu doresc să îl repet aici. Scuteşte-l pe cititor, dar şi pe mine însumi. În plus, poate fi oare o coincidenţă faptul că numele femeii care a pretins că am fost la *dezintoxicare* este o anagramă perfectă pentru... *Rehabber* Kooks? Nu cumva universul spune ceva acolo?

Cine sunt eu să nu ascult?

Timp de câteva săptămâni, ziarele au continuat să reia calomniile lui Rehabber Kooks, împreună cu diverse relatări noi şi la fel de inventate despre ceea ce se întâmpla în Club H. Clubul nostru destul de inocent de adolescenţi a fost făcut să pară ca şi cum ar fi fost dormitorul lui Caligula.

În această perioadă, unul dintre cei mai dragi prieteni ai lui tata a venit la Highgrove. Era cu soţul ei. Tata m-a rugat să le fac un tur. Le-am plimbat prin grădini, dar nu le-a păsat de lavanda şi caprifoiul lui Pa.

a întrebat femeia cu nerăbdare: *Unde este Club H?*

Un cititor avid al tuturor ziarelor.

Am condus-o la uşă şi am deschis-o. I-am arătat cu degetul treptele întunecate. Ea a inspirat adânc, a zâmbit. *Oh, miroase chiar a iarbă!*

Totuşi, nu a fost aşa. Mirosea a pământ umed, piatră şi muşchi. Mirosea a flori tăiate, a murdărie curată - şi poate un pic de bere. Un miros încântător, total organic, dar puterea de sugestie pusese stăpânire pe această femeie. Chiar şi atunci când i-am jurat că nu există iarbă, că nu ne-am drogat niciodată acolo jos, mi-a făcut cu ochiul.

Am crezut că o să mă roage să-i vând o geantă.

35.

O FAMILIA TA NU se mai mărea. Nu mai existau noi soţi la orizont, nici noi copii. Mătuşile şi unchii mei, Sophie şi Edward, Fergie şi Andrew, nu-şi mai măreau familiile. Şi tata, bineînţeles. O eră de stagnare se instalase în.

Dar acum, în 2002, mi-am dat seama, ne-am dat seama cu toţii, că familia nu era statică până la urmă. Eram pe cale să devenim mai mici.

Prinţesa Margareta şi Gan-Gan erau amândoi bolnavi.

Nu o cunoşteam pe Prinţesa Margareta, pe care o numeam mătuşa Margo. Era mătuşa mea străbună, da, împărtăşeam 12,5 la sută din ADN-ul nostru, petreceam cele mai mari sărbători împreună, şi totuşi era aproape o străină totală. La fel ca majoritatea britanicilor, ştiam în principal *despre* ea. Cunoşteam contururile generale ale tristei ei vieţi. Marile iubiri zădărnicite de Palat. Străfulgerări exuberante de autodistrugere stropite de tabloide. O căsătorie pripită, care părea condamnată de la bun început şi care a sfârşit prin a fi mai rea decât se aştepta. Soţul ei lăsând prin casă bileţele otrăvitoare, liste scorojite de lucruri în neregulă cu ea. *Douăzeci şi patru de motive pentru care te urăsc!*

Crescând, nu am simţit nimic pentru ea, decât puţină milă şi multă...

de salt. Ar putea omorî o plantă de casă cu o singură privire încruntată. De cele mai multe ori, când era prin preajmă, mă ţineam la distanţă. În acele ocazii mai mult decât rare în care drumurile noastre se intersectau, când se învrednicea să mă observe, să vorbească cu mine, mă întrebam dacă avea vreo părere despre mine. Se părea că nu avea. Sau altfel, având în vedere tonul ei, răceala ei, părerea nu era mare lucru.

Apoi, într-un Crăciun, a lămurit misterul. Întreaga familie s-a adunat pentru a deschide cadourile în Ajunul Crăciunului, ca întotdeauna, o tradiţie germană care a supravieţuit anglicizării numelui de familie din Saxe-Coburg-Gotha în Windsor. Eram la Sandringham, într-o cameră mare, cu o masă lungă acoperită cu o pânză albă şi cu cărţi albe cu nume. Conform obiceiului, la începutul serii, fiecare dintre noi şi-a localizat locul, a stat în faţa

mormanului de cadouri. Apoi, deodată, toată lumea a început să deschidă în acelaşi timp. A free-

pentru toţi, cu zeci de membri ai familiei vorbind în acelaşi timp, trăgând de fundiţe şi rupând hârtia de împachetat.

Stând în faţa teancului meu, am ales să deschid mai întâi cel mai mic cadou. Pe etichetă scria: *De la mătuşa Margo*.

M-am uitat, am strigat: *Mulţumesc, mătuşă*

Margo! Sper să-ţi placă, Harry.

Am rupt offul hârtiei. Era...

Un pix?

Am spus: *Oh. Un pix. Uau.*

Ea a spus: *Da. Un pix.*

Am spus: *Mulţumesc foarte mult.*

Dar nu era un pix oarecare, a precizat ea. Avea un mic fisculiţă de cauciuc înfăşurată în jurul ei.

Am spus: *Oh. Un pix de* fish*! BINE.*

Mi-am spus: Asta e sânge rece.

Din când în când, pe măsură ce îmbătrâneam, mi-am dat seama că eu şi mătuşa Margo ar fi trebuit să fim prietene. Aveam atât de multe în comun. Două rezerve. Relaţia ei cu bunica nu era un analog *exact al relaţiei* mele cu Willy, dar era destul de apropiată. Rivalitatea mocnită, competiţia intensă (condusă în mare parte de fratele mai mare), totul mi se părea familiar. Mătuşa Margo nu era nici ea atât de diferită de Mummy. Amândouă rebele, ambele etichetate ca sirene. (Pablo Picasso s-a numărat printre numeroşii bărbaţi obsedaţi de Margo.) Aşa că primul meu fiecare gând când am aflat la începutul anului 2002 că s-a îmbolnăvit a fost să-mi doresc să fi avut mai mult timp să o cunosc. Dar trecusem cu mult peste asta. Era incapabilă să aibă grijă de ea însăşi. După ce şi-a ars grav picioarele într-o baie, a fost configurată într-un scaun cu rotile şi se spunea că era în declin rapid.

Când a murit, la 9 februarie 2002, primul meu gând a fost că aceasta va fi o lovitură grea pentru Gan-Gan, care era şi el în declin.

Bunica a încercat să-l convingă pe Gan-Gan să nu participe la înmormântare. Dar Gan-Gan s-a târât din patul ei de boală şi, la scurt timp după aceea, a căzut rău de tot.

Tata a fost cel care mi-a spus că fusese confinită în patul ei de la Royal Lodge, casa de ţară întinzându-se în care locuise cu jumătate de normă în ultimii fiecare cincizeci de ani, când nu era la

reşedinţă, Clarence House. Royal Lodge se afla la cinci kilometri la sud de Castelul Windsor, tot în Windsor Great Park, tot parte a proprietăţii Coroanei, dar, la fel ca şi castelul, avea un picior în altă lume. Plafoane ameţitor de înalte. O alee cu pietriş care şerpuia senină prin grădini vii.

Construit la scurt timp după moartea lui Cromwell.

M-am simţit liniştit să aud că Gan-Gan era acolo, un loc pe care ştiam că îl iubea. Era în patul ei, a spus Pa, şi nu suffera.

Bunica era adesea cu ea.

Câteva zile mai târziu, la Eton, în timp ce învăţam, am răspuns la telefon. Aş vrea să-mi amintesc a cui era vocea de la celălalt capăt al firului; un curtean, cred. Îmi amintesc că era chiar înainte de Paşte, vremea era luminoasă şi caldă, lumina se strecura prin fereastra mea, fiind plină de culori vii.

Alteţa Voastră Regală, Regina Mamă a murit.

Revenim la Willy şi la mine, câteva zile mai târziu. Costume închise la culoare, feţe abătute, ochi filtraţi de deja vu. Mergeam încet în spatele trăsurii cu arme, în timp ce cimpoaiele cântau, sute de cimpoaie. Sunetul m-a aruncat înapoi în timp.

Am început să tremur.

Din nou am făcut acel drum hidos până la Westminster Abbey. Apoi ne-am urcat într-o maşină şi ne-am alăturat cortegiului - din centrul oraşului, de-a lungul Whitehall, pe Mall, până la Capela St. George.

Pe tot parcursul acelei dimineţi, privirea mea s-a tot îndreptat spre vârful coffinţii lui Gan- Gan, unde se aşezase coroana. Cele trei mii de diamante şi crucea ei bijuterie clipeau în lumina soarelui de primăvară. În centrul crucii se afla un diamant de mărimea unei mingi de cricket. De fapt, nu un simplu diamant; Marele Diamant al Lumii, un monstru de 105 karate numit Koh-i-Noor. Cel mai mare diamant văzut vreodată de ochiul uman. "Achiziţionat" de Imperiul Britanic la apogeul său. Furat, au crezut unii. Am auzit că era hipnotizant şi am auzit că era blestemat. Bărbaţii au luptat pentru el, au murit pentru el, şi astfel blestemul se spunea că este masculin.

Numai femeile aveau voie să o poarte.

36.

STRANGE, DUPĂ atâta doliu, să... *petrecem*. Dar câteva luni mai târziu a venit Jubileul de Aur. Cea de-a cincizecea aniversare a
Domnia bunicii.

Timp de patru zile, în acea vară a anului 2002, Willy şi cu mine am îmbrăcat în permanenţă un alt set de haine elegante, ne-am urcat într-o altă maşină neagră, ne-am grăbit spre un alt loc pentru o altă petrecere sau paradă, recepţie sau gală.

Marea Britanie era în stare de ebrietate. Oamenii făceau jiguri pe străzi, cântau de la balcoane şi de pe acoperişuri. Toată lumea purta o versiune a Union Jack. Într-o naţiune cunoscută pentru reticenţa sa, aceasta a fost o expresie surprinzătoare de bucurie dezlănţuită.

Oricum, pentru mine a fost surprinzător. Bunica nu părea surprinsă. Am fost surprinsă de cât de puţin surprinsă a fost. Nu era vorba că nu simţea emoţii. Dimpotrivă, întotdeauna am crezut că bunica a simţit toate emoţiile umane normale. Doar că ştia mai bine decât noi, restul muritorilor, cum să le controleze.

Am stat alături sau în spatele ei în timpul weekend-ului Jubileului de Aur şi m-am gândit adesea: "Dacă asta nu o poate zdruncina, atunci şi-a câştigat cu adevărat reputaţia de seninătate imperturbabilă. În acest caz, mă gândeam, poate că sunt un copil găsit? Pentru că sunt o epavă nervoasă.

Existau mai multe motive pentru nervii mei, dar principalul era un scandal care se pregătea. Chiar înainte de Jubileu fusesem chemat de unul dintre curteni la micul său office şi fără prea multă pregătire mă întrebase: *Harry - faci cocaină?*

Nuanţe de prânzul meu cu Marko.

Ce? Sunt eu...? Cum aş putea...? Nu!

Hm. Ei bine... Ar putea fi o fotografie acolo? Este posibil ca cineva, undeva, să aibă o fotografie cu tine făcând cocaină?

Doamne, nu! Asta e ridicol! De ce?

El a explicat că a fost abordat de un editor de ziar care pretindea că a intrat în posesia unei fotografii în care apare prinţul Harry trăgând pe nas o linie.

Este un mincinos. Nu este adevărat.

Înțeleg. Oricum ar fi, acest editor este dispus să închidă fotografia în seiful său pentru totdeauna. Dar, în schimb, vrea să stea de vorbă cu tine şi să-ţi explice că ceea ce faci este foarte dăunător. Vrea să-ţi dea un sfat de viață.

Ah. Înfiorător. Şi viclean. Diabolic, de fapt, pentru că dacă sunt de acord cu această întâlnire, atunci îmi recunosc vina.

Da.

Mi-am spus: "După Rehabber Kooks, toţi vor să se ia de mine. Ea a dat o lovitură directă, iar acum concurenţii ei se aliniază pentru a fi următorii.

Când se va termina?

M-am liniştit că editorul nu avea nimic, că era doar firesc. Probabil că auzise un zvon şi îl urmărea. Rămâneţi pe poziţii, mi-am spus, apoi i-am spus curtezanului să sune la blufful jurnalistului, să respingă energic afirmaţia, să refuze afacerea. Mai presus de toate, să respingă întâlnirea proffictată.

Nu am de gând să mă supun şantajului.

Curtezanul a dat din cap. S-a făcut.

Bineînţeles... luasem cocaină în acea perioadă. La casa de la ţară a cuiva, în timpul unui weekend de filmare, fusesem offered o linie, iar de atunci am mai făcut câteva. Nu era prea distractiv şi nu mă făcea deosebit de fericită, aşa cum părea să îi facă pe toţi cei din jurul meu, dar mă făcea să mă simt *differentă,* iar acesta era scopul principal. Simţiţi-vă. Different. Eram un băiat de şaptesprezece ani, profund nefericit, dispus să încerc aproape orice care să modifice status quo-ul.

Cel puţin aşa mi-am spus. Pe atunci, puteam să mă mint pe mine însumi la fel de effortless cum îl minţisem pe acel curtean.

Dar acum îmi dădeam seama că cocaina nu a meritat lumânarea. Riscul depăşea cu mult recompensa. Amenințat cu expunerea, confruntat cu perspectiva de a strica Jubileul de Aur al bunicii, mergând pe muchie de cuţit cu presa nebună - nimic nu merita toate astea.

Partea bună a lucrurilor este că am jucat bine. După ce l-am făcut pe jurnalistul bluff, acesta a tăcut. După cum bănuiam, nu avea nicio poză, iar când jocul său de escrocherie nu a funcţionat, s-a strecurat offi. (Sau nu chiar. S-a strecurat în Clarence House, şi a devenit foarte

prieteni buni cu Camilla şi Pa.) Mi-a fost ruşine că am minţit. Dar şi mândră. Într-o situaţie dificilă, o criză extrem de înfricoşătoare, nu simţisem seninătate, ca bunica, dar cel puţin reuşisem să o proiectez. Canalizasem *ceva* din superputerea ei, din stoicismul ei eroic. Am regretat că i-am dat curtezanului o poveste de doi bani, dar alternativa ar fi fost de zece ori mai rea.

Deci... treabă bine făcută?

Poate că nu am fost un copil găsit până la urmă.

37.

ON MARŢI, CULMINAREA zi a a Jubileu, milioane de oameni au privit Bunica pe de pe Palatul la biserică. A slujbă specială de mulţumire. A călătorit cu bunicul într-o trăsură de aur. -tot, fiecare centimetru pătrat, aur strălucitor. Uşi de aur, roţi de aur, acoperiş de aur şi, deasupra tuturor, o coroană de aur, ţinută în sus de trei îngeri turnate în aur strălucitor. Trăsura a fost construită cu treisprezece ani înainte de Revoluţia Americană şi încă mergea ca un top. În timp ce o conducea pe ea şi pe bunicul pe străzi, undeva în depărtare un cor masiv răsuna imnul încoronării. *Bucuraţi-vă! Bucuraţi-vă!* Am reuşit! Am reuşit! Chiar şi pentru cei mai morocănoşi anti-monarhişti, a fost greu să nu simtă cel puţin un fior de piele de găină.

A fost un prânz în acea zi, cred, şi o cină, dar totul a părut puţin anticlimatizat. Evenimentul principal, după cum a recunoscut toată lumea, avusese loc cu o seară înainte, în grădinile din faţa Palatului Buckingham - un spectacol susţinut de unii dintre cei mai mari artişti muzicali ai secolului. Paul McCartney a cântat "Majestatea Sa". Brian May, de pe acoperiş, a cântat "God Save the Queen". Cât de minunat, au spus mulţi. Şi cât de miraculos că bunica era atât de la modă, atât de modernă, încât permitea, ba chiar savura, tot acest rock modern.

Stând chiar în spatele ei, nu m-am putut abţine să nu mă gândesc la acelaşi lucru. Când am văzut-o cum bătea din picior şi se legăna în ritmul ei, mi-am dorit

să o îmbrăţişez, deşi bineînţeles că nu am făcut-o. Nici nu se pune problema. Nu o făcusem niciodată şi nu puteam să-mi imaginez nicio împrejurare în care un astfel de act ar putea fi sancţionat.

A existat o poveste celebră despre mama care încerca să o îmbrăţişeze pe bunica. De fapt, a fost mai mult o fentă decât o îmbrăţişare, dacă e să dăm crezare martorilor oculari; bunica a virat pentru a evita contactul, iar totul s-a terminat foarte ciudat, cu priviri plecate şi scuze murmurate. De fiecare dată când încercam să-mi imaginez scena, îmi amintea de un furt de buzunare zădărnicit sau de o lovitură de rugby. Mă întrebam, privind-o pe bunica cântând Brian May, dacă tata a încercat vreodată? Probabil că nu. Când avea fiecare cinci sau şase ani, Granny l-a părăsit, a plecat officând un turneu regal care a durat câteva luni, iar când s-a întors, i-a offat o strângere de mână firmă. Ceea ce s-ar putea să fi fost mai mult decât a primit vreodată de la bunicul. Într-adevăr, bunicul era atât de distant, atât de ocupat cu călătoriile şi munca, încât abia dacă l-a văzut pe Pa în primii câţiva ani din viaţa lui.

Pe măsură ce concertul se prelungea, am început să mă simt obosită. Mă durea capul din cauza muzicii puternice şi a stresului din ultimele săptămâni. Bunica, însă, nu dădea semne de slăbire. Încă mai era puternică. Încă bătea şi se legăna.

Dintr-o dată, m-am uitat mai atent. Am observat ceva în urechile ei.

Ceva de aur?

Aur ca şi trăsura de aur.

Aur ca îngerii de aur.

M-am aplecat în faţă. Poate că nu chiar

auriu. Nu, poate că era mai degrabă

galben.

Da. Dopuri galbene pentru urechi.

M-am uitat în poala mea şi am zâmbit. Când mi-am ridicat din nou capul, am privit cu bucurie cum bunica ţinea ritmul unei muzici pe care ea nu o putea auzi, sau a unei muzici pe care găsise o modalitate inteligentă şi subtilă de a se... distanţa. De a o controla.

Mai mult ca oricând, am vrut să o îmbrăţişez pe bunica mea.

38.

IA stat cu PA în acea vară, probabil la Balmoral, deşi ar fi putut fi la Clarence House, unde locuia acum, mai mult
sau mai puţin cu normă întreagă. Se mutase aici la scurt timp după moartea lui Gan-Gan, iar acolo unde locuia el, locuiam şi eu.

Când nu locuiam la Manor House.

În apropierea ultimului meu an la Eton, Pa a vrut să discutăm despre cum mi-am imaginat viaţa după Eton. Majoritatea colegilor mei urmau să se îndrepte offi spre universitate. Willy era deja la St. Andrews şi prospera. Henners tocmai îşi finise nivelul A la Harrow School şi plănuia să meargă la Newcastle.

Şi tu, dragul meu băiat? Te-ai gândit vreodată la...
viitor?

De ce, da. Da, am avut. De câţiva ani vorbeam cu toată seriozitatea de a lucra la staţiunea de schi din Lech am Arlberg, unde ne ducea mama. Ce amintiri minunate. Mai precis, voiam să lucrez la cabana de fondue din centrul oraşului, pe care mama o adora. Acel fondue îţi putea schimba viaţa. (Chiar eram atât de nebună.) Dar acum i-am spus lui Pa că am renunţat la fantezia cu fondue, iar el a suspinat uşurat.

În schimb, am fost luat cu noţiuni de a deveni instructor de schi... Pa s-a încordat din nou. *Nici nu se pune problema.*

BINE.

Pauză lungă.

Ce zici de... ghid de
safari? Nu, dragă băiete.

Nu avea să fie uşor.

O parte din mine a vrut cu adevărat să facă ceva total în afara cutiei, ceva care să-i facă pe toţi cei din familie, din ţară, să se ridice şi să spună: *Ce naiba...? O* parte din mine a vrut să renunţ, să dispar, aşa cum a făcut mama. Şi alţi prinţi. Nu a fost unul în India, cu mult timp în urmă, un tip care a ieşit pur şi simplu din palat şi s-a aşezat sub un banyan minunat? Am citit despre el la şcoală. Sau, trebuia să citim.

Dar o altă parte din mine se simţea extrem de ambiţioasă. Oamenii au presupus că un Spare nu ar fi avut sau nu ar trebui să aibă nicio ambiţie. Oamenii presupuneau că, în general, membrii familiei regale nu aveau dorinţe sau nelinişti legate de carieră. Eşti membru al familiei regale, totul e făcut pentru tine, de ce să-ţi faci griji? Dar, de fapt, mi-am făcut destul de multe griji pentru a-mi croi propriul drum, pentru a-mi finaliza scopul în această lume. Nu voiam să fiu unul dintre acei leneşi care sorbesc cocktailuri, care fac să se ridice ochii şi pe care toată lumea îi evita la reuniunile de familie. Existau o mulţime de astfel de persoane în familia mea, cu secole în urmă.

Tata, de fapt, ar fi putut deveni unul. Întotdeauna a fost descurajat de munca grea, mi-a spus. Fusese sfătuit că Moştenitorul nu ar trebui să "facă prea multe", nu ar trebui să se străduiască prea mult, de teamă să nu-l eclipseze pe monarh. Dar el se răzvrătise, îşi ascultase vocea interioară, descoperise o muncă care îl entuziasma.

El a vrut asta pentru mine.

De aceea nu m-a presat să merg la universitate. Ştia că nu era în ADN-ul meu. Nu că aş fi fost împotriva universităţii, *în sine*. De fapt, Universitatea din Bristol părea interesantă. Am studiat literatura de specialitate, chiar am luat în considerare un curs de istoria artei. (O mulţime de fete drăguţe urmau această materie.) Dar nu mă puteam imagina petrecând ani de zile aplecată asupra unei cărţi. Nici profesorul meu de la Eton nu se putea imagina. Mi-a spus direct: "*Nu eşti genul universitar, Harry*. Acum tata şi-a dat acordul. Nu era un secret, a spus el cu blândeţe, că nu eram "eruditul familiei".

Nu a vrut să spună asta ca pe o insultă. Totuşi, am tresărit.

Ne-am tot învârtit în jurul lui şi în capul meu, iar în mintea mea am mers înainte şi înapoi şi, printr-un proces de eliminare, am ajuns la armată. Avea sens. Se potrivea cu dorinţa mea de a fi în afara cutiei, de a dispărea. Armata m-ar fi dus departe de ochii curioşi ai publicului şi ai presei. Dar s-a fixat şi cu speranţa mea de a face o diferenţă.

Şi se potrivea cu personalitatea mea. Jucăriile mele preferate în copilărie au fost întotdeauna soldaţii în miniatură. Am petrecut mii de ore planificând şi purtând bătălii epice cu ei la Palatul Kensington şi în grădinile proiectate de Rosemary Verey la

Highgrove. De asemenea, am

a tratat fiecare meci de paintball ca şi cum viitorul Comunităţii ar fi depins de rezultat.

Pa a zâmbit. *Da, dragul meu băiat. Armata pare a fi exact ceea ce trebuie.*

Dar, mai întâi, a adăugat...

Mulţi oameni au luat un an sabatic ca pe o chestiune de rutină. Cu toate acestea, Pa a considerat că un an sabatic este una dintre cele mai formative perioade din viaţa unei persoane.

Vezi lumea, dragul meu băiat! Să ai parte de aventuri.

Aşa că am stat de vorbă cu Marko şi am încercat să decid cum ar putea arăta aceste aventuri. Ne-am hotărât mai întâi asupra Australiei. Să petrecem jumătate de an lucrând la o fermă.

Excelent.

În ceea ce priveşte a doua jumătate a anului, Africa. I-am spus lui Marko că aş vrea să mă alătur luptei împotriva SIDA. Faptul că acesta ar fi un omagiu adus lui Mummy, o continuare explicită a operei ei, nu a fost nevoie să fie explicitat.

Marko a plecat, a făcut câteva cercetări, s-a întors la mine şi mi-a spus: Lesotho.

N-am auzit niciodată de el, am mărturisit.

El m-a educat. O ţară fără ieşire la mare. O ţară minunată. Se învecinează cu Africa de Sud. Multe nevoi, multă muncă de făcut.

Am fost foarte bucuros. Un plan - în sfârşit.

La scurt timp după aceea, am vizitat Henners. Un weekend în Edinburgh. Toamna anului 2002. Am mers la un restaurant şi i-am povestit totul. *Bravo ţie, Haz!* Şi el îşi făcea un an sabatic, în Africa de Est. Uganda, din câte îmi amintesc. Lucra într-o şcoală rurală. În acest moment, însă, avea o slujbă cu jumătate de normă - la Ludgrove. Lucrând ca un marionetă. (Cuvântul ludgrovean pentru "handyman".) Era o slujbă foarte mişto, spunea el. Trebuia să stea cu copiii, trebuia să fixeze lucruri pe tot terenul.

În plus, l-am tachinat: *Câte căpşuni şi morcovi gratis poţi mânca!*

Dar era destul de serios în privinţa asta. *Îmi place să predau, Haz. Oh.*

Am vorbit cu entuziasm despre Africa, ne-am făcut planuri să ne întâlnim acolo. După Uganda, după facultate, Henners va merge probabil şi el în armată. Urma să fie o Veste Verde. Nu a fost chiar o decizie; familia lui era în uniformă de generaţii. Am vorbit să ne întâlnim şi noi acolo. Poate, ne-am spus, ne vom fi unul lângă altul într-o zi, mărşăluind în luptă sau ajutând oamenii din cealaltă parte a lumii.

Viitorul. Ne-am întrebat cu voce tare ce ne rezervă. Eu îmi făceam griji în legătură cu el, dar nu şi Henners. El nu lua viitorul în serios, nu lua nimic în serios. Viaţa aşa cum vine, Haz. Ăsta era Henners, întotdeauna şi pentru totdeauna. Îi invidiam liniştea.

Deocamdată, însă, se îndrepta spre unul dintre cazinourile din Edinburgh. M-a întrebat dacă vreau să vin şi eu. Ah, nu pot, am spus. N-aş putea fi văzut într-un cazinou. Ar fi provocat un scandal imens.

Păcat, a spus el.

Noroc, am spus amândoi, promiţând să vorbim din nou în curând.

Două luni mai târziu, într-o dimineaţă de duminică - chiar înainte de Crăciunul din 2002. Vestea trebuie să fi venit sub forma unui apel telefonic, deşi îmi amintesc doar vag că am ţinut telefonul în mână, că am auzit cuvintele. Henners şi un alt băiat, plecând de la o petrecere lângă Ludgrove, au intrat cu maşina într-un copac. Deşi apelul este neclar, îmi amintesc foarte bine reacţia mea. La fel ca atunci când tata mi-a spus despre mama. *Corect... deci Henners a avut un accident. Dar e în spital, nu? O să fie bine?*

Nu, nu a fost.

Iar celălalt băiat, şoferul, fusese grav rănit.

Willy şi cu mine am mers la înmormântare. O mică biserică parohială, în josul drumului de unde a crescut Henners. Îmi amintesc sute de oameni înghesuindu-se în bănci de lemn scârţâitoare. Îmi amintesc că, după slujbă, am stat la coadă pentru a-i îmbrăţişa pe părinţii lui Henners, Alex şi Claire, şi pe fraţii săi, Thomas şi Charlie.

Cred că, în timp ce aşteptam, am auzit discuţii în şoaptă despre accident.

Era ceaţă, ştii... Nu mergeau prea departe...

Dar unde se duceau? Şi la
acea oră din noapte?
Erau la o petrecere şi sistemul de sunet era la pământ! Aşa
că au fugit să ia altul.
Nu!
S-au dus să împrumute un CD player de la un prieten. O distanţă scurtă, ştii tu...
Deci nu s-au deranjat cu centurile de siguranţă...
La fel ca mama.
Şi totuşi, spre deosebire de Mumia, nu a existat nicio modalitate de a prezenta acest lucru ca pe o dispariţie. Asta a fost moarte, fără îndoială.
De asemenea, spre deosebire de Mummy, Henners nu
mergea atât de repede. Pentru că nu era urmărit.
Cu 30 de kilometri pe oră, maximum, spunea
toată lumea. Şi totuşi, maşina a intrat direct
într-un copac bătrân.
Cei bătrâni, a explicat cineva, sunt mult mai dificili decât cei tineri.

39.

TNU M-AU LĂSAT să plec de la Eton până nu am jucat. Asta au spus: Trebuia să iau parte la una din dramele lor formale.
înainte de a-mi da biletul şi de a mă elibera în sălbăticie.
Părea ridicol, dar teatrul era extrem de serios la Eton. Departamentul de teatru punea în scenă mai multe producţii în fiecare an, iar producţia de sfârşit de an era întotdeauna cea mai importantă dintre toate.
La sfârşitul primăverii anului 2003, a fost vorba de "*Mult zgomot pentru nimic"* de Shakespeare.
Am fost distribuit în rolul lui Conrade. Un personaj minor. Era, poate, un beţiv, poate un beţiv, ceea ce a oferit presei tot felul de prilejuri ingenioase pentru a mă numi şi pe mine beţiv.
Ce-i asta? Un pic de tipare, nu-i aşa?
Poveştile se scriau singure.

Profesorul de teatru de la Eton nu a spus nimic despre tipare când mi-a dat rolul. Mi-a spus doar că sunt *Conrade - distrează-te,* Harry - *şi* nu i-am pus la îndoială motivele. Nu le-aş fi pus sub semnul întrebării nici dacă aş fi bănuit că îşi bate joc de mine, pentru că voiam să plec de la Eton, iar pentru a pleca de la Eton trebuia să joci.

Printre altele, am învăţat, studiind piesa, că a fost greşit şi reductiv să ne concentrăm asupra consumului de alcool al lui Conrade. A fost un tip fascinant, într-adevăr. Loial, dar şi imoral. Plin de sfaturi, dar în esenţă un adept. Mai presus de toate, era un slugarnic, un acolit, a cărui funcţie principală, aparent, era să ofere publicului un râs sau două. Mi-a fost uşor să mă arunc într-un astfel de rol şi am descoperit, în timpul repetiţiilor generale, că aveam un talent ascuns. S-a dovedit că a fi regal nu era atât de departe de a fi pe scenă. A juca era a juca, indiferent de context.

În seara premierei, tatăl meu a stat în mijlocul unui Farrer Theatre plin până la refuz şi nimeni nu s-a simţit mai bine. Iată că visul lui devenise realitate, un fiu care îl interpreta pe Shakespeare, iar el îşi primea banii pe măsură. A răcnit, a urlat, a aplaudat. Dar, în mod inexplicabil, în toate momentele nepotrivite. Sincronizarea lui era ciudat de ciudată. Stătea mut când toţi ceilalţi râdeau. A râs când toţi ceilalţi tăceau. Mai mult decât vizibil, era al naibii de deranjant. Publicul a crezut că Pa era o instalaţie, o parte a spectacolului. *Cine e ăla de acolo, care râde degeaba? Oh,*
-E vorba de Prinţul de Wales?

Mai târziu, în culise, Pa era numai complimente. *Ai fost minunat, dragă băiete.*

Dar nu m-am putut abţine să nu mă uit încruntat.

Ce s-a întâmplat, dragă băiete?

Tată, ai râs în momentele nepotrivite!

A fost bafflat. Şi eu am fost. Cum se putea să nu aibă nicio idee despre ce vorbeam?

Încet-încet a devenit clar. Mi-a spus odată că, atunci când era de vârsta mea, jucând în propria lui reprezentaţie şcolară a lui Shakespeare, bunicul a apărut şi a făcut exact acelaşi lucru. A râs de toate

momente nepotrivite. A făcut un spectacol complet. Tata a fost un model pentru tatăl său? Pentru că nu ştia alt mod de a fi părinte? Sau era mai mult subliminal, o genă recesivă care se exprima? Este fiecare generaţie condamnată să repete fără să vrea păcatele ultimei? Am vrut să ştiu şi aş fi putut să întreb, dar nu era genul de lucru pe care să-l poţi aborda cu tata. Sau cu bunicul. Aşa că mi-am scos asta din minte şi am încercat să mă concentrez asupra lucrurilor bune.

Tata e aici, mi-am spus, şi e mândru, şi asta nu e nimic. Asta era mai mult decât au avut mulţi copii.

I-am mulţumit că a venit, i-am dat un sărut pe fiecare obraz.

Aşa cum spune Conrade: *Nu poţi să nu-ţi foloseşti nemulţumirea?*

40.

Mi-au finalizat educația la Eton în iunie 2003, datorită orelor de muncă asiduă şi a unor meditaţii suplimentare organizate de tata. Nu este o performanţă mică pentru cineva atât de neştiutor, atât de limitat, atât de distras şi, deşi nu eram mândru de mine, mai exact, pentru că nu ştiam cum să fiu mândru de mine, am simţit o pauză distinctă în autocontrolul meu intern non-stop critici.

Şi apoi am fost acuzată că am trişat.

Un profesor de artă a venit cu dovezi de fraudă, care s-au dovedit a nu fi dovezi de fraudă. S-a dovedit a nu fi nimic, iar comisia de examinare m-a exonerat ulterior. Dar răul a fost făcut. Acuzaţia a rămas.

Cu inima frântă, am vrut să dau o declaraţie, să ţin o conferinţă de presă, să spun lumii: Am făcut treaba! Nu am trişat!

Palatul nu m-a lăsat. În acest caz, ca în majoritatea lucrurilor, Palatul s-a ţinut tare de motto-ul familiei: "*Nu te plânge niciodată, nu da explicaţii*". Mai ales dacă cel care se plângea era un băiat de optsprezece ani.

Astfel, am fost obligat să stau şi să nu spun nimic, în timp ce ziarele mă făceau zilnic trişor şi prostănac. (Din cauza unei arte

proiect! Adică, cum să "trişezi" la un proiect de artă?). Acesta a fost începutul official al acelui temut titlu: Prince Thicko. Aşa cum am fost distribuit în rolul lui Conrade fără consultarea sau consimţământul meu, acum eram distribuit în acest rol. Differenţa era că am jucat "*Mult zgomot pentru nimic*" timp de trei seri. Acesta avea aspectul unui rol care avea să dureze o viaţă întreagă.

Prinţul Harry? Oh, da, nu prea inteligent.

Nu poţi trece un simplu test fără să trişezi, asta am citit!

Am vorbit cu Pa despre asta. Eram aproape disperată. Mi-a spus ceea ce spunea întotdeauna.

Dragă băiete, nu o citi.

Nu a citit-o niciodată. A citit orice altceva, de la Shakespeare până la cărţi albe despre schimbările climatice, dar niciodată ştiri. (Se uita la BBC, dar de multe ori ajungea să arunce cu controlerul în televizor). Problema era că toţi ceilalţi o citeau. Toată lumea din familia mea pretindea că nu citeşte, la fel ca tata, dar chiar şi în timp ce îţi făceau această afirmaţie în faţă, lacheii în livrea se agitau în jurul lor, vânturând fiecare ziar britanic pe platouri de argint, la fel de bine ca şi scones şi marmelade.

41.

Ferma se numea Tooloombilla. Cei care o deţineau erau cei din Hills.

Noel şi Annie. Au fost prieteni ai mamei. (Annie fusese colega de cameră a lui Mummy când a început să se întâlnească cu Pa.) Marko m-a ajutat să-i găsesc şi i-a convins cumva să mă lase să le fiu "jackaroo" de vară neplătit.

Soţii Hills au avut trei copii. Nikki, Eustie şi George. Cel mai mare, George, era exact de vârsta mea, deşi părea mult mai bătrân, poate din cauza anilor şi anilor de muncă sub soarele clocotitor al Australiei. La sosire, am aflat că George va fi

mentorul meu, şeful meu, directorul meu, într-un fel. Deşi Tooloombilla nu seamănă deloc cu Eton.

De fapt, nu semăna cu niciun alt loc în care am fost vreodată.

Am venit dintr-un loc verde. Ferma familiei Hills era o odă la maro. Veneam dintr-un loc în care fiecare mişcare era monitorizată, catalogată şi supusă judecăţii. Ferma Hills era atât de vastă şi de îndepărtată încât nu mă vedea nimeni în cea mai mare parte a zilei în afară de George. Şi câte un wallaby.

Mai presus de toate, veneam dintr-un loc temperat, ploios, răcoros.

La ferma Hills era cald.

Nu eram sigură că aş putea îndura o asemenea căldură. Outback-ul australian avea o climă pe care nu o înţelegeam şi pe care corpul meu nu părea să o poată accepta. La fel ca Pa, mă ofilisem la simpla *menţiune* a căldurii: cum aş fi putut să suport un cuptor în interiorul unui furnal în interiorul unui reactor nuclear amplasat deasupra unui vulcan activ?

Un loc rău pentru mine, dar şi mai rău pentru gărzile mele de corp. Acei bieţi băieţi

-din toate sarcinile. În plus, locuinţa lor era foarte spartană, o anexă la marginea fermei. Îi vedeam rar şi mi-i imaginam adesea acolo, stând în slip în faţa unui ventilator electric zgomotos, lustruindu-şi morocănos CV-urile.

Cei din Hills m-au lăsat să stau cu ei în casa principală, un bungalow mic şi drăguţ, cu scânduri albe, cu trepte de lemn care duceau la o verandă largă, cu o uşă din faţă care scotea un scârţâit de pisică de fiecare dată când o deschideai şi un pocnet puternic de fiecare dată când o lăsai să se închidă. Uşa avea o plasă etanşă, pentru a ţine la distanţă ţânţarii, care erau mari cât păsările. În acea fiecare seară, stând la cină, nu am putut auzi nimic în afară de plescăitul ritmic al sugătorilor de sânge pe plasă.

Nu mai era mare lucru de auzit. Eram cu toţii un pic stânjeniţi, încercând să ne prefacem că eram un şacal, nu un prinţ, încercând să ne prefacem că nu ne gândim la mama, care o iubise pe Annie şi pe care Annie o iubise la rândul ei. Annie voia în mod clar să vorbească despre mama, dar, ca şi în cazul lui Willy, eu pur şi simplu nu puteam. Aşa că am înghiţit mâncarea, am lăudat-o, am cerut a doua oară şi mi-am căutat în creier subiecte anodine de conversaţie. Dar eu

nu m-am putut gândi la niciuna. Căldura îmi afectase deja capacităţile cognitive.

Când adormeam în primele nopţi în Outback, îmi venea în minte imaginea lui Marko şi îl întrebam îngrijorată: *Chiar ne-am gândit bine la asta, amice?*

42.

TREMEDIUL LA TOATE problemele, ca întotdeauna, a fost munca. Muncă grea, transpirată, non-stop, asta era ceea ce aveau de offer cei din Hills,

şi din belşug, iar eu nu mă puteam sătura. Cu cât munceam mai mult, cu atât mai puţin simţeam căldura şi cu atât mai uşor era să vorbesc - sau să nu vorbesc - în jurul mesei.

Dar nu era vorba doar de muncă. A fi un şacalau necesita rezistenţă, cu siguranţă, dar necesita şi o anumită măiestrie. Trebuia să fii un şoptitor cu animalele. Trebuia să fii un cititor al cerului şi al pământului.

De asemenea, trebuia să ai un nivel superior de îndemânare a călăreţilor. Venisem în Australia crezând că mă pricep la cai, dar cei din Hills erau huni, fiecare născut în şa. Noel era fiul unui jucător profesionist de polo. (Fusese fostul antrenor de polo al lui tata.) Annie putea să mângâie nasul unui cal şi să-ţi spună ce gândea bestia aia. Iar George se urca într-o şa mai uşor decât se urcă majoritatea oamenilor în pat.

O zi de lucru obişnuită începea la miezul nopţii. Cu câteva ore înainte de răsărit, George şi cu mine ne împiedicam afară, ne ocupam de primele treburi, încercând să facem cât mai multe înainte de răsăritul soarelui. La fiecare ziuă, puneam şaua în şa, galopam până la marginea celor patruzeci de mii de acri de pe Hills (dublu faţă de Balmoral) şi începeam să ne adunăm. Adică să mutăm turma de vite de aici încolo. De asemenea, căutam vacile individuale care se rătăciseră peste noapte şi le conduceam înapoi în turmă. Sau să le încărcăm pe unele într-o remorcă şi să le ducem în altă secţiune. Rareori ştiam exact

de ce mutam vacile astea sau alea, dar am înţeles esenţialul:

Vacile au nevoie de spaţiu. Le-am simţit.

Ori de câte ori George şi cu mine găseam un grup de animale rătăcite, o mică cabală rebelă de vite, asta era o provocare deosebită. Era vital să le ţinem împreună. Dacă se împrăştiau, eram terminaţi. Ar fi durat ore întregi să le adunăm şi apoi ziua ar fi fost distrusă. Dacă unul dintre ei se arunca în copaci, să zicem, George sau eu ar trebui să mergem cu toată viteza după el. Din când în când, în mijlocul urmăririi, erai trântit din şa de o creangă atârnată jos, poate că erai lovit de frig. Când îţi reveneai, făceai o verificare pentru oase rupte, hemoragii interne, în timp ce calul tău stătea morocănos deasupra ta.

Trucul era să nu lase niciodată o urmărire să dureze prea mult. Urmăririle lungi uzează vaca, îi reduc grăsimea corporală şi îi reduc valoarea de piaţă. Grăsimea însemna bani şi nu exista nicio marjă de eroare în cazul vitelor australiene, care aveau atât de puţină grăsime la început. Apa era puţină, iarba era puţină, iar cea puţină era adesea mâncată de canguri, pe care George şi familia sa îi priveau aşa cum alţi oameni privesc şobolanii.

Întotdeauna m-am amuzat şi am chicotit la felul în care George vorbea cu vitele rătăcite. Le hărţuia, le abuza, le blestema, favorizând în special un cuvânt de înjurătură, un cuvânt pe care mulţi oameni trec o viaţă întreagă fără să-l folosească. George nu putea rezista nici fiecare cinci minute. Majoritatea oamenilor se scufundă sub masă când aud acest cuvânt, dar pentru George era cuţitul elveţian al limbajului - aplicaţii şi utilizări infinite. (De asemenea, îl făcea să sune aproape fermecător, cu accentul său australian).

Era doar unul dintre zecile de cuvinte din lexicul complet al lui George. De exemplu, o *grasă* era o vacă grăsuţă pregătită pentru sacrificare. Un *bou* era un taur tânăr care ar fi trebuit să fie castrat, dar nu fusese încă. Un *înţărcat* era un viţel abia despărţit de mama sa. Un *smoko* era o pauză de ţigară. *Tucker* era mâncare. Mi-am petrecut mult timp la sfârşitul anului 2003 stând sus în şa, privind un viţel înţărcat în timp ce sugeam un smoko şi visând la următorul meu tucker.

Uneori grea, alteori plictisitoare, adunarea poate fi neaşteptat de emoţionantă. Tinerele femele erau mai uşoare, mergeau acolo unde le împingeai, dar tinerilor masculi nu le plăcea să fie dirijaţi, iar ceea ce nu le plăcea deloc era să fie despărţiţi de mamele lor. Plângeau, se plângeau, uneori te acuzau. Un corn zvârlit cu sălbăticie putea distruge un membru sau secţiona o arteră. Dar mie nu mi-a fost frică. În schimb... eram empatic. Iar masculii tineri păreau să ştie.

Singura treabă pe care nu aş fi vrut să o fac, singura muncă grea de care mă feream, era tăierea mingilor. De fiecare dată când George scotea lama aia lungă şi strălucitoare, ridicam mâinile. *Nu, amice, nu pot s-o fac.*

Fă cum vrei.

La sfârşitul zilei, făceam un duş fierbinte, mâncam o cină gargantuescă, apoi stăteam cu George pe verandă, rulând ţigări şi sorbind beri reci. Uneori ascultam micul său CD player, care mă făcea să mă gândesc la radioul lui tata. Sau la Henners. *El şi celălalt băiat s-au dus să împrumute un alt CD player... De* multe ori stăteam şi priveam în depărtare. Pământul era atât de table flat încât puteai să vezi furtunile care se pregăteau cu ore înainte de momentul în care ajungeau, primele fulgere păianjenate flicând pământul de departe. Pe măsură ce fulgerele deveneau mai groase şi mai apropiate, vântul alerga prin casă, rufflând perdelele. Apoi camerele se umpleau de lumină albă. Primele tunete fierbinţi ar zgudui mobila. În cele din urmă, potopul. George ofta. Părinţii lui ar suspina. Ploaia era iarbă, ploaia era grăsime. Ploaia era bani.

Dacă nu ploua, era o binecuvântare, pentru că după o furtună de vânt, cerul senin era împânzit de stele. Îi arătam lui George ceea ce îmi arătase şi mie gaşca din Botswana. *O vezi pe cea strălucitoare de lângă lună? E Venus. Iar acolo, Scorpius - cel mai bun loc pentru a-l vedea este emisfera sudică. Şi acolo sunt Pleiadele. Şi asta e Sirius - cea mai strălucitoare stea de pe cer. Iar acolo este Orion: Vânătorul. Totul se reduce la vânătoare, nu-i aşa? Vânători, vânat...*

Ce-i asta, Harry?

Nimic, amice.

Ceea ce mă fascina la nesfârşit la stele era cât de departe erau toate. Lumina pe care o vedeai se născuse cu sute de secole în urmă. Cu alte cuvinte, când priveai o stea, te uitai în trecut, într-o perioadă cu mult înainte ca cineva pe care îl cunoşteai sau îl iubeai să fi trăit.

Sau a murit.

Sau a dispărut.

George şi cu mine ne culcăm de obicei pe la opt şi jumătate. De multe ori eram prea obosiţi ca să ne mai scoatem hainele. Nu-mi mai era frică de întuneric, ci îl pofteam. Dormeam ca un mort, mă trezeam ca şi cum aş fi renăscut. Dureros, dar pregătit pentru mai mult.

Nu au existat zile off. Între munca necruţătoare, căldura necruţătoare, vacile necruţătoare, mă simţeam cum mă albesc, mai uşoară în fiecare dimineaţă cu un kilogram, mai liniştită cu câteva zeci de cuvinte. Chiar şi accentul meu britanic era îndepărtat. După şase săptămâni, nu semănam deloc cu Willy şi Pa. Semănam mai mult cu George.

Şi se îmbrăca un pic ca el, de asemenea. Am început să port o pălărie de cowboy din pâslă, ca a lui. Am purtat una dintre vechile lui bice din piele.

În cele din urmă, pentru a însoţi acest nou Harry, am dobândit un nou nume.

Spike.

S-a întâmplat aşa. Părul meu nu-şi mai revenise complet după ce îi lăsasem pe colegii mei de la Eton să-l radă. Unele şuviţe se înălţau ca iarba de vară, altele zăceau flăcute, ca fânul lăcuit. George îmi arăta adesea cu degetul spre cap şi spunea: *Arăţi ca un dezastru!* Dar, într-o excursie la Sydney, pentru a vedea Cupa Mondială de Rugby, mi-am făcut o apariţie offcială la Grădina Zoologică Taronga, şi am fost rugat să pozez pentru o fotografie cu ceva numit echidna. O încrucişare între un arici şi un furnicar, avea părul tare şi ţepos, motiv pentru care îngrijitorii grădinii zoologice l-au numit Spike. Arăta, cum ar fi spus George, ca o adevărată mizerie.

Mai exact, semăna cu mine. Foarte mult ca mine. Şi când George a văzut din întâmplare o poză cu mine pozând cu Spike, a ţipat.

Haz, chestia aia ţi-a prins părul!

După aceea, nu mi-a mai spus decât Spike. Şi apoi gărzile mele de corp au preluat refrenul. Într-adevăr, au făcut din Spike numele meu de cod la radio. Unii chiar au imprimat tricouri pe care le-au purtat în timp ce mă păzeau: *Spike 2003*.

Destul de curând, colegii mei de acasă au aflat de această nouă poreclă şi au adoptat-o. Am *devenit* Spike, atunci când nu eram Haz, sau Baz, sau Prince Jackaroo, sau Harold, sau Darling Boy, sau Scrawny, o poreclă dată de nişte staffi de palat. Identitatea fusese întotdeauna problematică, dar cu o jumătate de duzină de nume formale şi o duzină întreagă de porecle se transforma într-o sală a oglinzilor.

În cele mai multe zile nu-mi păsa cum îmi spuneau oamenii. În majoritatea zilelor mă gândeam: Nu-mi pasă cine sunt, atâta timp cât e cineva nou, altcineva în afară de Prinţul Harry. Dar apoi sosea un pachet official de la Londra, de la Palat, şi vechea mea persoană, vechea viaţă, viaţa regală, se întorcea în viteză.

Pachetul ajungea de obicei prin poşta de zi cu zi, deşi uneori ajungea sub braţul unui nou bodyguard. (Exista o schimbare constantă a gărzilor, la fiecare două săptămâni, pentru a le menţine proaspete şi pentru a le permite să-şi vadă familiile). În interiorul pachetului se aflau scrisori de la tata, documente de office, plus câteva rezumate despre organizaţii de caritate în care eram implicat. Toate ştampilate: ATH PRINŢUL HENRY DE GALLES.

Într-o zi, pachetul conţinea o serie de memo-uri de la echipa de comunicare a Palatului despre o chestiune delicată. Fostul majordom al mamei scrisese un articol care, de fapt, nu spunea nimic. Era doar versiunea unui om care se autojustifica şi se autocentra pe sine. Mama îl numise cândva pe acest majordom un prieten drag şi avea încredere implicită în el. Şi noi aveam. Şi acum asta. Îşi băga banii pe seama dispariţiei ei. Mi-a făcut sângele să fiarbă. Am vrut să mă duc acasă, să-l confrunt. L-am sunat pe tata, l-am anunţat că mă urc în avion. Sunt sigură că a fost singura conversaţie pe care am avut-o cu el cât timp am fost în Australia. El - şi apoi, într-un apel telefonic separat, Willy - m-a convins să renunţ.

Tot ce puteam face, au spus amândoi, era să emitem o condamnare unitară.

Aşa că am făcut-o. Sau ei au făcut-o. Eu nu am avut nimic de-a face cu redactarea. (Personal, aş fi mers mult mai departe.) Pe un ton măsurat, l-a numit pe majordom pentru trădarea sa şi a solicitat public o întâlnire cu el, pentru a-i descoperi motivele şi a explora aşa-zisele sale revelaţii.

Majordomul ne-a răspuns public, spunând că salută o astfel de întâlnire. Dar nu în vreun scop constructiv. Pentru un ziar, el a jurat: "Mi-ar plăcea să le spun ce gândesc."

A vrut să *ne* spună ce gândeşte?

Am aşteptat cu nerăbdare întâlnirea. Am numărat

zilele. Bineînţeles că nu s-a întâmplat.

Nu ştiam de ce; am presupus că Palatul a anulat-o.

Mi-am spus: Ruşine.

M-am gândit la acel om ca la un *bou* rătăcit care a scăpat în acea vară.

43.

Nu-mi amintesc cum am aflat despre primul om care a încercat să se strecoare în pe fermă. Poate că de pe George? În timp ce noi am fostafară adunare?

Îmi amintesc că poliţia locală a fost cea care l-a prins pe intrus şi a scăpat de el.

Decembrie 2003.

Poliţia era mulţumită de ea însăşi. Dar eu eram trist. Ştiam ce avea să se întâmple. Poliţiştii erau ca nişte furnici. Niciodată nu era doar una.

Cu siguranţă, chiar a doua zi, alţi doi s-au strecurat în fermă. E

timpul să plecăm.

Le datoram atât de multe celor de la Hills, încât nu voiam să le răsplătesc distrugându-le viaţa. Nu am vrut să fiu cauza pierderii singurei resurse mai preţioase decât apa - intimitatea. Am mulţumit

pentru nouă dintre cele mai frumoase săptămâni din viaţa mea şi am plecat acasă, ajungând chiar înainte de Crăciun.

M-am dus direct la un club în prima mea seară acasă. Şi în noaptea următoare. Şi în următoarea. Presa credea că sunt încă în Australia, iar eu am decis că ignoranţa lor îmi dădea carte albă.

Într-o seară am întâlnit o fată, am stat de vorbă cu ea la un pahar de băutură. Nu ştiam că era o fată de la pagina trei (acesta era termenul acceptat, misogin şi obiectivist pentru tinerele femei topless care apăreau în fiecare zi pe pagina trei a ziarului *The Sun* al lui Rupert Murdoch). Nu mi-ar fi păsat dacă aş fi ştiut. Părea inteligentă şi amuzantă.

Am părăsit clubul purtând o şapcă de baseball. Erau poliţişti peste tot. Atât de mult pentru carte blanche. Am încercat să mă amestec în mulţime, am mers cu dezinvoltură pe drum cu garda mea de corp. Am trecut prin St. James's Square şi am urcat într-o maşină de poliţie nesemnalizată. În momentul în care ne-am îndepărtat, un Mercedes cu geamurile înnegrite a sărit pe trotuar şi ne-a acroşat maşina, aproape izbindu-se frontal de portiera pasagerului din spate. Puteam să o vedem venind, şoferul nu se uita în faţă, prea ocupat să încerce să facă fotografii. Povestea din ziarele de a doua zi dimineaţă ar fi trebuit să fie despre Prinţul Harry aproape ucis de un papă nesăbuit. În schimb, a fost despre faptul că Prinţul Harry s-a întâlnit şi se presupune că a sărutat o fată de pagina trei, împreună cu multe comentarii frenetice despre ororile întâlnirii cu Spare... o femeie atât de decăzută.

Al treilea în linia de succesiune la tron... se întâlneşte cu *ea*?

Snobismul, clasismul, era dezgustător. Priorităţile neordonate erau bafflante.

Dar toate acestea mi-au sporit foarte mult sentimentul de bucurie şi uşurare că am fugit. Din nou.

Gap Year, partea a doua.

Câteva zile mai târziu eram într-un avion spre Lesotho.

Mai mult, s-a decis că pot lua cu mine un partener. Planul, cândva, a fost să merg cu Henners. În locul lui l-am rugat acum pe George.

44.

LESOTHO A FOST FRUMOS. Dar şi unul dintre cele mai sumbre locuri de pe pământ. Era epicentrul pandemiei mondiale de SIDA şi în 2004, guvernul tocmai declarase un dezastru medical. Zeci de mii de oameni căzuseră pradă bolii, iar naţiunea se transformase într-un imens orfelinat. Ici şi colo, vedeai copii mici alergând, cu priviri pierdute.

Unde e tati? Unde e mami?

George şi cu mine ne-am înscris pentru a ajuta la mai multe organizaţii de caritate şi şcoli. Amândoi am fost cuceriţi de oamenii drăguţi pe care i-am întâlnit, de rezistenţa lor, de graţia lor, de curajul şi buna dispoziţie în faţa atâtor suferinţe. Am muncit la fel de mult ca şi la ferma lui, cu bucurie şi nerăbdare. Am construit şcoli. Am reparat şcoli. Am amestecat pietriş, am turnat ciment, orice era necesar.

În acelaşi spirit de serviciu, am acceptat într-o zi să îndeplinesc o sarcină care altfel ar fi fost de neconceput - un interviu. Dacă voiam cu adevărat să arăt în lumină condiţiile de aici, nu aveam de ales: trebuia să colaborez cu temuta presă.

Dar asta a fost mai mult decât cooperare. Aceasta ar fi fost prima mea sesiune solo cu un reporter.

Ne-am întâlnit pe un deal cu iarbă, într-o dimineaţă devreme. A început prin a mă întreba: De ce acest loc? Dintre toate locurile?

I-am spus că copiii din Lesotho au probleme, iar eu iubeam copiii, îi înţelegeam pe copii, aşa că, în mod natural, am vrut să ajut.

A apăsat. De ce iubeam copiii?

Am dat cea mai bună presupunere: imaturitatea mea incredibilă?

Am fost lipsit de eleganţă, dar reporterul a chicotit şi a trecut la următoarea întrebare. Subiectul copiilor deschisese uşa către subiectul copilăriei mele, iar acesta era poarta de acces către singurul subiect despre care el, sau oricine altcineva, dorea cu adevărat să mă întrebe.

Te gândeşti mult la... ea... prin aşa ceva?

M-am uitat off, în josul dealului, am răspuns cu o serie de cuvinte dezarticulate: Din *păcate, a trecut mult timp de când a murit, ăăă, nu pentru mine, ci pentru majoritatea oamenilor, a trecut mult timp de când a murit,*

dar toate chestiile care au ieşit au fost rele, toate chestiile care au ieşit, toate aceste casete...

Mă refeream la înregistrările pe care mama mea le făcuse înainte de a muri, un fel de cvasi-confesiune, care tocmai fuseseră dezvăluite presei, pentru a coincide cu publicarea memoriilor majordomului. La şapte ani după ce fusese hăituită să se ascundă, mama mea era încă hăituită şi calomniată - nu avea sens. În 1997 avusese loc o reglare de conturi la nivel naţional, o perioadă de remuşcare şi reflecţie colectivă în rândul tuturor britanicilor. Toată lumea fusese de acord că presa era o haită de monştri, dar şi consumatorii îşi acceptaseră vina. Cu toţii trebuia să facem mai bine, spunea majoritatea oamenilor. Acum, mulţi ani mai târziu, totul a fost uitat. Istoria se repeta zilnic, iar eu i-am spus reporterului că este "păcat".

Nu este o declaraţie importantă. Dar a reprezentat prima dată când Willy sau eu am vorbit în public despre Mummy. Am fost uimită să fiu cea care a fost prima. Willy era întotdeauna primul, în toate lucrurile, şi mă întrebam cum va trece asta - cu el, cu lumea, dar mai ales cu tata. (Nu prea bine, mi-a spus Marko mai târziu. Pa era categoric împotriva abordării acestui subiect de către mine; nu voia ca niciunul dintre fiii lui să vorbească despre Mummy, de teamă că ar fi provocat agitaţie, că i-ar fi distras atenţia de la munca lui şi poate că ar fi aruncat o lumină nefloritoare asupra Camillei).

În cele din urmă, cu un aer complet fals de bravadă, am ridicat din umeri şi i-am spus reporterului: "*Veştile proaste se vând". Simplu ca bună ziua.*

Apropo de veşti proaste... reporterul a făcut acum referire la cel mai recent scandal al meu.

Fata de la pagina trei, bineînţeles.

A menţionat *că unii se întrebau* dacă am învăţat ceva din vizita mea la clinica de reabilitare. M-am "convertit" cu adevărat? Nu-mi amintesc dacă a folosit acest cuvânt, "*convertit",* dar cel puţin o lucrare a făcut-o.

Avea Harry nevoie să fie

convertit? Harry ereticul?

Abia îl puteam distinge pe reporter prin ceaţa roşie şi bruscă. Cum de mai vorbim despre asta? Am scăpat ceva despre faptul că nu sunt normal, ceea ce a făcut ca reporterul să rămână cu gura

căscată.

deschis. *Să începem*. Îşi primea titlul, ştirea fixă. Îşi întorcea ochii în cap?

Şi *eu* trebuia să fiu dependentă?

Am explicat ce am vrut să spun prin normal. Nu am dus o viaţă normală, pentru că nu puteam să duc una. *Chiar şi tatăl meu îmi aminteşte că, din păcate, Willy şi cu mine nu putem fi normali.* I-am spus reporterului că nimeni, în afară de Willy, nu înţelegea cum era să trăieşti în acest fiecare surreal, în care evenimentele normale erau tratate ca fiind anormale, iar anormalul era normalizat în mod curent.

Asta încercam să spun, începusem să spun, dar apoi m-am mai uitat o dată pe coasta dealului. Sărăcie, boală, orfani, moarte. A făcut ca orice altceva să fie un gunoi. În Lesotho, indiferent prin ce treceai, erai bine-offat în comparaţie cu ceilalţi. M-am simţit brusc ruşinat şi m-am întrebat dacă jurnalistul avea destulă minte ca să se ruşineze şi el. Stând aici, deasupra întregii mizerii, şi vorbind despre fete de pagina trei? Haideţi să fim serioşi.

După interviu, m-am dus şi l-am găsit pe George şi am băut bere. Multă bere. Galoane de bere.

Cred că aceea a fost şi noaptea în care am fumat o pungă întreagă de iarbă.

Nu o recomand.

Pe de altă parte, ar fi putut fi o altă noapte. E greu să fii precis când e vorba de o pungă de cumpărături plină de iarbă.

45.

GEu şi EORGE am zburat din Lesotho la Cape Town, pentru a ne întâlni cu nişte prieteni şi cu Marko.

Martie 2004.

Stăteam în casa consulului general şi, într-o seară, am discutat să invităm nişte oameni la noi. La cină. Doar o mică problemă. Nu cunoşteam pe nimeni în Cape Town.

Dar staţi puţin - asta nu era complet adevărat. Cunoscusem pe cineva cu ani în urmă, o fată din Africa de Sud. La Berkshire Polo Club.

Chelsy.

Îmi aminteam că era...

Diferită.

Mi-am căutat în telefon şi am găsit numărul

ei. Sun-o, a spus Marko.

Serios?

De ce nu?

Spre şocul meu, numărul a funcţionat. Şi ea a răspuns. Bâlbâindu-

mă, i-am reamintit cine sunt, i-am spus că mă aflu în oraşul ei, mă întrebam dacă nu cumva ar vrea să vină la noi...

Părea nesigură. Părea că nu crede că sunt eu. Agitat, i-am dat telefonul lui Marko, care mi-a promis că eram chiar eu, că invitaţia era sinceră şi că seara va fi una foarte discretă, fără să mă îngrijorez. Fără dureri. Poate chiar distractivă.

A întrebat dacă poate veni cu prietena ei. Şi pe fratele ei.

Bineînţeles că da! Cu cât mai mulţi, cu atât mai bine.

Câteva ore mai târziu, era acolo, intrând pe uşă. Se pare că memoria mea nu mă minţise. Ea era... *diferită*. Acesta era cuvântul care îmi venise în minte când am fiecare dată când am întâlnit-o, şi mi-a venit imediat în minte şi acum, şi apoi din nou şi din nou în timpul grătarului. Differentă.

Spre deosebire de atâţia oameni pe care îi cunoşteam, ea părea complet nepăsătoare faţă de aparenţe, de bun simţ, de regalitate. Spre deosebire de atâtea fete pe care le-am cunoscut, ea nu se pregătea vizibil pentru o coroană în momentul în care mi-a strâns mâna. Părea imună la acea afflicţiune comună numită uneori *sindromul tronului*. Era similar cu effectul pe care actorii şi muzicienii îl au asupra oamenilor, doar că în cazul actorilor şi al muzicienilor cauza principală este talentul. Eu nu aveam talent - aşa mi se spusese, din nou şi din nou - şi, prin urmare, toate reacţiile faţă de mine nu aveau nimic de-a face cu mine. Erau din cauza familiei mele, a titlului meu şi, în consecinţă, mă jenau întotdeauna, pentru că erau atât de nemeritate. Întotdeauna am vrut să ştiu cum ar fi să întâlnesc o femeie şi să nu i se deschidă ochii la menţionarea

din titlul meu, ci să le lărgesc eu însumi, folosindu-mi mintea, inima. Cu Chelsy, asta părea o posibilitate reală. Nu numai că nu era interesată de titlul meu, dar părea plictisită de el. *Oh, eşti prinţ? Da.*

Nu ştia nimic despre biografia mea, mai puţin decât nimic despre familia mea. Bunica, Willy, tata... cine sunt ei? Şi mai mult, era remarcabil de curioasă. Probabil că nu ştia nici măcar despre mama mea; probabil că era prea tânără pentru a-şi aminti evenimentele tragice din august 1997. Nu puteam fi sigur că acest lucru era adevărat, bineînţeles, pentru că, spre cinstea lui Chelsy, nu vorbeam despre asta. În schimb, am vorbit despre principalul lucru pe care îl aveam în comun - Africa. Chelsy, născută şi crescută în Zimbabwe, care locuia acum în Cape Town, iubea Africa din tot sufletul ei. Tatăl ei deţinea o fermă de vânat mare, iar acesta era punctul de sprijin al lumii ei. Deşi se bucurase de anii petrecuţi la un internat britanic, Stowe, se grăbea întotdeauna să se întoarcă acasă pentru vacanţe. I-am spus că o înţeleg. I-am povestit despre experienţele care mi-au schimbat viaţa în Africa, primele mele călătorii formative. I-am povestit despre strania vizită a leopardului. Ea a dat din cap. A înţeles. *Genial. Africa offer momente ca acesta, dacă eşti pregătit. Dacă eşti demn.*

La un moment dat, în timpul serii, i-am spus că în curând voi intra în armată. Nu i-am putut măsura reacţia. Poate că nu a avut niciuna? Cel puţin nu părea să fie un motiv de ruptură.

Apoi i-am spus că eu, George şi Marko şi cu mine plecam cu toţii a doua zi spre Botswana. Urma să ne întâlnim cu Adi, cu alţii, float în amonte de râu. *Vii cu noi?*

A zâmbit timid, s-a gândit puţin. Ea şi prietena ei aveau alte planuri...

Oh. Păcat.

Dar le-ar fi anulat, a spus ea. Le-ar plăcea să vină cu noi.

46.

WAM TREI ZILE de plimbare, râs, băutură, amestecat cu animalele. Nu doar cu animale sălbatice. Din întâmplare, ne-am întâlnit cu un şarpe cu un vânător de şerpi, care i-a arătat ne-a arătat lui cobra, lui şarpe cu clopoţei. El a manipulat pe şerpiipână la şi în jos pe umeri, pe braţe, oferindu-ne un spectacol privat.

Mai târziu în acea noapte, Chelsy şi cu mine ne-am sărutat pentru prima dată sub stele.

George, între timp, s-a îndrăgostit iremediabil de prietena ei.

Când a sosit momentul ca Chelsy şi prietena ei să se întoarcă acasă, George să se întoarcă în Australia, iar Marko să se întoarcă la Londra, au fost despărţiri triste peste tot.

Dintr-o dată m-am trezit singur în tufişuri, doar cu Adi.

Şi acum?

Am auzit de o tabără în apropiere. Doi filmari făceau un documentar despre viaţa sălbatică şi am fost invitaţi să mergem să ne întâlnim cu ei.

Ne-am urcat într-un Land Cruiser şi în curând ne-am trezit în mijlocul unei petreceri zgomotoase în tufişuri. Bărbaţi şi femei care beau, dansau, toţi purtau măşti bizare de animale făcute din carton şi din curăţători de ţevi. Un carnaval din Okavango.

Liderii acestui haos au fost un cuplu în vârstă de 30 de ani: Teej şi Mike. Ei erau realizatorii de film, am înţeles. De fapt, ei deţineau o întreagă companie de film, plus această tabără. M-am prezentat, i-am complimentat pentru capacitatea lor de a organiza o petrecere cu adevărat epică. Au râs şi au spus că vor plăti pentru asta mâine.

Amândoi trebuiau să se trezească devreme pentru muncă.

L-am întrebat dacă pot veni cu el. Mi-ar plăcea să văd cum s-a făcut filmarea.

S-au uitat la mine, apoi unul la altul. Ştiau cine eram şi, deşi era destul de surprinzător să mă întâlnească în tufişuri, ideea de a mă angaja ca ajutor era foarte greu de asimilat.

Mike a spus: *Bineînţeles că poţi veni. Dar va trebui să munceşti. Să ridici cutii grele, să cari camere de filmat.*

Am putut vedea pe feţele lor că se aşteptau ca acesta să fie finalul.

Am zâmbit şi am spus: *Sună grozav.*

Au fost şocaţi. Şi mulţumiţi.

Am simţit ceva asemănător cu dragostea la prima vedere. De ambele părţi.

Teej şi Mike erau africani. Ea era din Cape Town, iar el din Nairobi. Totuşi, ea se născuse în Italia, îşi petrecuse primii ani în Milano şi se mândrea în mod special cu rădăcinile sale milaneze, sursa sufletului ei, spunea ea, ceea ce era cât se poate de aproape de o laudă pe care o puteai auzi vreodată din partea lui Teej. Crescuse chiar şi vorbind italiana, deşi o uitase, a spus ea cu tristeţe. Doar că nu uitase. De fiecare dată când intra într-un spital, îi şoca pe toţi ieşind din anestezie vorbind fluent italiana.

Mike crescuse la o fermă, învăţase să călărească cai la scurt timp după ce învăţase să meargă. Din întâmplare, vecinul său de alături a fost unul dintre primii filmari de filmari de animale sălbatice. De fiecare dată când Mike avea un minut liber, alerga alături şi stătea cu acest vecin, bombardându-l cu întrebări. Mike îşi găsise adevărata sa vocaţie, iar vecinul o recunoscuse şi o încuraja.

Atât Teej, cât şi Mike erau talentaţi, strălucitori şi dedicaţi în totalitate vieţii sălbatice. Am vrut să petrec cât mai mult timp posibil cu ei doi, nu doar în această călătorie, ci în general. Problema era dacă m-ar fi lăsat?

Deseori o surprindeam pe Teej uitându-se în direcţia mea, mă evalua, cu un zâmbet curios pe faţă - ca şi cum aş fi fost ceva sălbatic care se rătăcise pe neaşteptate în tabăra lor. Dar în loc să mă alunge sau să se folosească de mine, aşa cum ar fi făcut mulţi, ea s-a întins şi... m-a mângâiat. Zeci de ani de observare a vieţii sălbatice îi dăduseră un simţ al sălbăticiei, o veneraţie pentru ea ca pe o virtute şi chiar ca pe un drept fundamental. Ea şi Mike au fost primii oameni care au preţuit sălbăticia care mai era încă în mine, cea care nu fusese pierdută de durere şi de papagali. Erau indignaţi că alţii voiau să elimine această ultimă părticică, că alţii erau dornici să mă bage într-o cuşcă.

În acea călătorie, sau poate în următoarea, i-am întrebat pe Teej şi Mike cum s-au cunoscut. Au zâmbit cu vinovăţie.

Prieten comun, a mormăit
Mike. O întâlnire pe nevăzute,
a şoptit Teej.

Cadrul era un mic restaurant. Când Mike a intrat, Teej era deja la masă, cu spatele la uşă. Nu-l putea vedea pe Mike, îi auzea doar vocea, dar chiar înainte de a se întoarce ştia, după ton, timbru, schimbarea temperaturii din încăpere, că avea mari probleme.

S-au înţeles de minune la cină, iar a doua zi Teej s-a dus la Mike acasă pentru coffee. Aproape că a leşinat când a intrat. Pe raftul de sus al bibliotecii lui se afla o carte a bunicului ei, Robert Ardrey, un om de ştiinţă, eseist şi scriitor legendar. (Fusese nominalizat la Oscar pentru scenariul filmului *Khartoum*.) Pe lângă cărţile bunicului ei, Mike avea toate celelalte cărţi preferate ale lui Teej *aranjate în aceeaşi ordine în care erau aranjate pe propriile ei rafturi*. Şi-a dus o mână la gură. Asta era sincronicitate. Acesta era un semn. Nu s-a mai întors în apartamentul ei, decât pentru a-şi împacheta stufful. De atunci, ea şi Mike erau împreună.

Mi-au spus această poveste în jurul taberei. Cu Marko şi cu ceilalţi, campfire-ul era central, dar cu Teej şi Mike era sacrosanct. Aceleaşi băuturi au circulat, aceleaşi poveşti captivante, dar părea mai ritualic. Sunt puţine locuri în care m-am simţit mai aproape de adevăr sau mai viu.

Teej a văzut-o. Şi-a dat seama cât de bine mă simţeam cu ei. Mi-a spus: "*Cred că trupul tău s-a născut în Marea Britanie, dar sufletul tău s-a născut aici, în Africa.*

Posibil cel mai mare compliment pe care l-am primit vreodată.

După câteva zile în care am mers cu ei, am mâncat cu ei, m-am îndrăgostit de ei, am simţit o pace copleşitoare.

Şi o nevoie la fel de copleşitoare de a o revedea pe Chelsy.

Ce trebuie făcut? M-am întrebat. Cum să fac să se întâmple asta? Cum să ajung în Cape Town fără ca presa să vadă şi să strice totul?

a spus Adi: Să mergem cu maşina!

Conduci? Huh. Da. E genial!

Au fost doar două zile, până la urmă.

Ne-am urcat într-o maşină, am condus fără oprire, bând whisky şi înghiţind ciocolată pentru energie. Am ajuns la uşa din faţă a lui Chelsy desculţ, scruffat, încununat cu o căciulă filtă, un zâmbet imens încreţindu-mi faţa murdară.

A oftat... apoi a râs. Apoi... a deschis uşa un pic mai larg.

47.

CHELS ŞI EU AM ÎNVĂŢAT o lecţie importantă. Africa a fost Africa... dar Marea Britanie a fost întotdeauna Marea Britanie.

La scurt timp după ce ne-am întors la Heathrow, am fost fotografiaţi.

Niciodată nu a fost amuzant pentru mine, dar nici nu a fost un şoc. Au fost câţiva ani, după dispariţia mamei, în care abia dacă am fost fotografiată, dar acum era ceva constant. Am sfătuit-o pe Chelsy să o trateze ca pe o boală cronică, ceva ce trebuie gestionat.

Dar nu era sigură că vrea să aibă o boală cronică.

I-am spus că am înţeles. Un sentiment perfect valabil. Dar asta era viaţa mea şi dacă voia să împărtăşească o parte din ea, trebuia să împărtăşească şi asta.

Te obişnuieşti cu asta, am minţit.

După aceea, am pus şansele la fifty-fifty, poate şaizeci şi patruzeci, că o voi mai vedea vreodată pe Chels. Şansele erau ca presa să mă coste o altă persoană la care ţineam. Am încercat să mă asigur că era fine, că nu prea aveam timp pentru o relaţie chiar atunci.

Aveam treabă de făcut.

Pentru început, trebuia să dau examenele de admitere la Academia Militară Regală de la Sandhurst.

Au durat patru zile şi nu seamănă deloc cu examenele de la Eton. Existau *nişte lucrări de* carte, *nişte* stuffări scrise, dar în cea mai mare parte erau teste de rezistenţă psihologică şi abilităţi de conducere.

S-a dovedit că... le aveam pe amândouă. Am trecut cu brio.

Am fost încântată. Problemele mele de concentrare, trauma provocată de mama mea, nimic din toate acestea nu a intrat în joc. Nimic din toate acestea nu a contat împotriva mea în armata britanică. Dimpotrivă, am descoperit că acele lucruri mă făceau cu atât mai ideal. Armata căuta băieţi ca mine.

Ce spui, tinere? Părinţii au divorţat? Mama a murit? Durere nerezolvată sau traume psihologice? Pe aici!

Împreună cu vestea că am trecut, am primit şi o dată de prezentare a raportului, la câteva luni distanţă. Ceea ce însemna că aveam timp să-mi adun gândurile, să pun lucrurile la punct. Chiar mai bine, timp de petrecut cu Chels... dacă m-ar fi acceptat?

Ea ar face-o. M-a invitat să mă întorc la Cape Town, să-i cunosc părinţii.

Am făcut-o. Şi mi-au plăcut imediat. Era imposibil să nu-mi placă. Le plăceau poveştile amuzante, ginul şi tonicul, mâncarea bună, urmărirea. Tatăl ei era de mărimea unui urs, cu umerii largi, drăgălaş, dar şi un alfa definit. Mama ei era micuţă, o ascultătoare extraordinară şi o dăruitoare frecventă de îmbrăţişări epice. Nu ştiam ce ne rezervă viitorul, nu voiam să pun nicio căruţă înaintea cailor, dar mă gândeam: Dacă ai proiectat socrii de la zero, nu ai putea face ceva mai bun decât tipii ăştia.

48.

TAICI TREBUIA să fie ceva în aer. Tocmai când mă angajam în noua mea poveste de dragoste, tata a anunţat că a decis să se căsătorească. Îi ceruse permisiunea bunicii, iar ea i-a spus a acordat-o. Cu reticenţă, s-a raportat.

În ciuda faptului că Willy şi cu mine îl îndemnam să nu o facă, tata a continuat. I-am bătut mâna, i-am urat succes. Fără resentimente. Recunoşteam că în sfârşit urma să fie cu femeia pe care o iubea, femeia pe care o iubise dintotdeauna, femeia pe care soarta i-o fi destinat de la bun început. Oricare ar fi fost amărăciunea sau tristeţea pe care o simţeam din cauza închiderii unei alte bucle din povestea lui Mummy, am înţeles că nu era important.

De asemenea, i-am simpatizat pe Pa şi Camilla ca şi cuplu. Au dus relaţia dintre ei la un nou nivel. După ani de dorinţă zădărnicită, acum erau la doar câţiva paşi de fericire... şi de o nouă

obstacolele au continuat să apară. În primul rând, a existat o controversă cu privire la natura ceremoniei. Curtenii au insistat că va trebui să fie o ceremonie civilă, deoarece Pa, în calitate de viitor guvernator suprem al Bisericii Angliei, nu putea să se căsătorească cu o divorţată în biserică. Acest lucru a declanşat off o dezbatere furibundă despre locaţii. Dacă ceremonia civilă urma să aibă loc la Castelul Windsor, prima alegere a cuplului, atunci Windsor ar fi trebuit mai întâi să primească licenţă pentru nunţi civile, iar dacă acest lucru se întâmpla, atunci toată lumea din Marea Britanie ar fi avut voie să se căsătorească civil acolo. Nimeni nu a dorit acest lucru.

Prin urmare, s-a luat decizia ca nunta să aibă loc la Windsor Guildhall.

Dar apoi Papa a murit.

Derutat, l-am întrebat pe Willy: *Ce legătură are Papa cu tata?*

O mulţime, s-a dovedit a fi. Pa şi Camilla nu au vrut să se căsătorească în aceeaşi zi în care Papa era înmormântat. Karma rea. Mai puţină presă. Mai exact, bunica a vrut ca tata să o reprezinte la înmormântare.

Planurile de nuntă au fost din nou schimbate.

Amânare după amânare - dacă ascultai cu atenţie, puteai auzi, plutind pe terenul Palatului, ţipetele şi gemetele disperării. Pur şi simplu nu puteai spune ale cui erau: ale organizatorului de nunţi sau ale Camillei (sau ale lui tata).

În afară de faptul că îmi părea rău pentru ei, nu m-am putut abţine să nu mă gândesc că o forţă din univers (mama?) le bloca mai degrabă decât le binecuvânta uniunea. Poate că universul întârzie ceea ce dezaprobă?

Când nunta a avut loc în cele din urmă - fără bunica, care a ales să nu participe - a fost aproape cathartic pentru toată lumea, chiar şi pentru mine. Stând lângă altar, mi-am ţinut în mare parte capul plecat, cu ochii pe podea, aşa cum făcusem în timpul înmormântării mamei, dar am aruncat câteva priviri lungi pe furiş la mire şi la mireasă şi de fiecare dată m-am gândit: Bravo ţie.

Deşi, de asemenea: La revedere.

Ştiam fără îndoială că această căsătorie o va îndepărta pe Pa de noi. Nu într-un sens real, nu într-un mod deliberat sau rău intenţionat, dar totuşi, departe. El intra într-un spaţiu nou, într-un

spaţiu închis, un spaţiu strâns insular. Willy şi cu mine îl vom vedea mai puţin pe Pa, am prezis, iar asta mi-a lăsat sentimente amestecate. Nu-mi plăcea să pierd un al doilea părinte şi aveam sentimente complexe în legătură cu obţinerea unui părinte vitreg care, credeam eu, mă sacrificase recent pe altarul ei personal de PR. Dar am văzut zâmbetul lui Pa şi mi-a fost greu să mă contrazic cu asta, şi încă şi mai greu să neg cauza: Camilla. Îmi doream atât de multe lucruri, dar am fost surprinsă să descopăr la nunta lor că unul dintre lucrurile pe care mi le doream cel mai mult, încă, era ca tata să fie fericit.

Într-un mod ciudat, chiar îmi doream ca Camilla să fie fericită. Poate că ar fi mai puţin periculoasă dacă ar fi fericită?

Există rapoarte publicate conform cărora Willy şi cu mine ne-am furişat afară din biserică şi am agăţat pe maşina lor pancarte JUST MARRIED. Eu nu cred asta. S-ar putea să fi agăţat un semn: BE HAPPY. Dacă m-aş fi gândit la asta la momentul respectiv.

Îmi amintesc că îi priveam cum conduceau şi mă gândeam: Sunt fericiţi. Sunt cu adevărat fericiţi.

La naiba, aş vrea ca noi toţi să fim fericiţi.

49.

ÎN ACEASTĂ PERIOADĂ, chiar înainte de nuntă, sau poate chiar după, m-am dus cu Willy să mă antrenez în cadrul Serviciului Special Britanic de Nave. Nu a fost o pregătire oficială. Doar un pic de băieţi şi jucării, cum îi spuneam noi. În mare parte o glumă, deşi a trecut de mult timp... tradiţie permanentă şi solemnă.

Familia noastră a păstrat întotdeauna legături strânse cu armata britanică. Uneori asta însemna o vizită oficială, alteori un prânz ocazional. Uneori însemna o discuţie privată cu bărbaţii şi femeile care se întorceau din războaie. Dar uneori însemna să participi la exerciţii riguroase. Nimic nu arăta mai mult respect pentru militari decât să faci sau să încerci să faci ceea ce făceau ei.

Astfel de exerciţii au fost întotdeauna ţinute în secret faţă de presă. Armata prefera să fie aşa, şi Dumnezeu ştie că şi familia

regală prefera acest lucru.

Mami a fost cea care ne-a dus pe Willy şi pe mine la primul nostru exerciţiu militar - o "casă de omor" în Herefordshire. Noi trei am fost băgaţi într-o cameră şi ni s-a spus să nu ne mişcăm. Apoi, camera s-a întunecat. Un pluton a spart uşa cu piciorul. Au aruncat cu flash bang-uri, speriindu-ne de moarte, ceea ce era scopul lor. Au vrut să ne înveţe cum să reacţionăm "dacă vreodată" vieţile noastre ar fi fost în pericol.

Dacă vreodată? Asta ne-a făcut să râdem. *Ai văzut corespondenţa noastră?*

Dar această zi cu Willy a fost diferentă. Mult mai fizică, mai participativă. Mai puţin despre predare, mai mult despre adrenalină. Ne-am întrecut prin portul Poole Harbour pe bărci rapide, am "atacat" o fregată, ne-am căţărat pe scările sale de cablu în timp ce trăgeam cu MP5-uri de 9 mm încărcate cu gloanţe de paintball. Într-un exerciţiu, am coborât pe o scară de metal în cala fregatei. Cineva a tăiat luminile, pentru a face totul mai interesant, presupun. În întuneric beznă, la patru paşi de jos, am căzut, am aterizat pe genunchiul stâng, care a fost imediat împuns în ţeapă de un şurub fixat care ieşea din floarte.

O durere orbitoare m-a cuprins.

Am reuşit să mă ridic, să continui, să finalizez exerciţiul. Dar, la sfârşitul exerciţiului, am sărit off elicopterul vasului, în apă, şi am constatat că genunchiul meu nu mai funcţiona. Întregul meu picior nu mai funcţiona. Când am ieşit din apă şi m-am dezbrăcat de costumul uscat, Willy s-a uitat în jos şi a devenit palid.

Genunchiul meu era plin de sânge.

Paramedicii au ajuns acolo în câteva minute.

Palatul a anunţat câteva săptămâni mai târziu că intrarea mea în armată va fi amânată. Indefinit.

Reporterii au cerut să afle de ce.

Echipa de comunicaţii a Palatului le-a spus: *Prinţul Harry s-a accidentat la genunchi jucând rugby*.

Citind ziarele, cu piciorul acoperit cu gheaţă şi înălţat, mi-am dat capul pe spate şi am râs. Nu m-am putut abţine să nu savurez o mică particulă de bucurie autoindulgentă, în timp ce ziarele, pentru prima dată, tipăreau *fără să vrea* o minciună despre mine.

Cu toate acestea, ei s-au răzbunat curând. Au început să împingă o poveste cum că mi-ar fi fost *frică* să intru în armată, că mă ascundeam,

folosind o falsă accidentare la genunchi ca o modalitate de a trage de timp.

Am fost, spuneau ei, un laş.

50.

O țară, în apropiere de Gloucestershire. Mai mult decât o petrecere de ziua de naştere, era o petrecere în costum elegant, cu o temă de prost gust. Nativi şi coloniale. Oaspeţilor li s-a *cerut* să se îmbrace în consecinţă.

Unul dintre prietenii lui WILLY a dat o petrecere de ziua lui. La

Ianuarie 2005.

Nu-mi plăceau petrecerile în rochii elegante. Şi nu suportam temele. La ultima zi de naştere a lui Willy, sau la cea dinainte, a avut o petrecere în costum elegant cu o temă: "*Out of Africa*". Mi s-a părut iritant şi baffling. De fiecare dată când am fost în Africa am purtat pantaloni scurţi şi un tricou, poate un *kikoi*. *Ar merge, Willy?* Dar asta era mult mai rău.

În garderoba mea nu era nici măcar un singur articol de îmbrăcăminte nativă sau colonială. Stăteam cu tata şi Camilla, unele zile la St. James's, altele la Highgrove, trăind în mare parte dintr-o valiză, aşa că nu-mi păsa de haine. În majoritatea zilelor arătam ca şi cum m-aş fi îmbrăcat într-o cameră foarte întunecată şi dezordonată. Prin urmare, o petrecere în costum elegant, *cu o temă,* era coşmarul meu.

Treceţi. Pasă greu.

Willy, însă, a insistat. *Îţi vom găsi ceva de îmbrăcat, Harold.*

Noua lui prietenă a promis că îl va ajuta.

Mi-a plăcut noua lui prietenă. Era lipsită de griji, dulce, amabilă. Făcuse un an sabatic în Florenţa, ştia despre fotografie, artă. Şi despre haine. Îi plăceau hainele.

Numele ei era Kate. Nu mai ştiu ce lucru nativ sau colonial purta la petrecere, dar cu ajutorul ei Willy îşi alesese un fel de... outfit felin. Un maiou mulat cu (îmi amintesc bine?) o coadă elastică şi săltăreaţă. A încercat-o.

pentru noi şi arăta ca o încrucişare între Tigru şi Baryshnikov. Kate şi cu mine ne-am distrat de minune arătându-l cu figurii spre el şi rostogolindu-ne pe podea. A fost ridicol, mai ales într-o oglindă cu trei direcţii. Dar ridicol, au spus amândoi, era scopul petrecerii care urma să aibă loc.

Mi-a plăcut să o văd pe Kate râzând. Ba mai mult, îmi plăcea să o fac să râdă. Şi eram destul de bun la asta. Latura mea transparent prostuţă se potrivea cu latura ei prostuţă puternic mascată. Ori de câte ori îmi făceam griji că Kate va fi cea care mi-l va lua pe Willy, mă consolam cu gândul la toate viitoarele noastre fiecare râs împreună şi îmi spuneam cât de grozav va fi totul când voi avea o prietenă serioasă care să râdă împreună cu noi. Poate că ar fi Chelsy.

Poate, m-am gândit, o pot face pe Kate să râdă cu costumul meu.

Dar ce să fie? Ce va fi Harold? Acesta a devenit subiectul nostru constant.

În ziua petrecerii, s-a hotărât să merg într-un sat din apropiere, Nailsworth, unde se afla un magazin de costume foarte cunoscut. Cu siguranţă aş putea fi găsit ceva acolo.

Este un pic neclar, deşi unele lucruri revin cu o certitudine totală. Magazinul avea un miros de neuitat. Îmi amintesc mirosul său de mucegai, de mucegai, cu un curent de fond de altceva, ceva indefinibil, un produs secundar transportat prin aer de o încăpere închisă ermetic, care conţinea sute de perechi de pantaloni, împărţite de-a lungul mai multor decenii, de mii de oameni.

Am mers în sus şi în jos pe rânduri, răscolind rafturile, fără să văd nimic care să-mi placă. Cum timpul se scurgea, mi-am redus opţiunile la două.

O uniformă de pilot britanic.

Şi o uniformă nazistă de culoarea

nisipului. Cu o banderolă cu svastică.

Şi o şapcă flat.

I-am sunat pe Willy şi pe Kate şi i-am întrebat ce

părere au. Uniforma nazistă, au spus ei.

L-am închiriat, plus o mustaţă caraghioasă, şi m-am întors acasă. Am probat totul. Amândoi au urlat. Mai rău decât costumul lui Willy.

outfit! Mult mai ridicol!

Ceea ce, din nou, a fost ideea.

Dar mustaţa trebuia tăiată, aşa că i-am tăiat bucăţile lungi de la capete şi l-am transformat într-un adevărat Hitler mouser. Apoi am adăugat nişte pantaloni cargo.

Off am mers la petrecere, unde nimeni nu s-a uitat de două ori la costumul meu. Toţi băştinaşii şi coloniştii erau mai mult concentraţi să se îmbete şi să se pipăie între ei. Nimeni nu m-a băgat în seamă, lucru pe care l-am considerat un mic câştig.

Cineva, însă, a făcut fotografii. Câteva zile mai târziu, acest cineva a văzut o şansă de a face nişte bani sau de a avea probleme şi a căutat un reporter. *Cât costă fotografiile de la o petrecere recentă la care au participat tineri din familia regală? Se* credea că bijuteria coroanei fotografiilor era Willy în costumul său.

Dar reporterul a mai observat ceva. Alo, ce e asta?
Rezerva? Ca un nazist?

Au existat unele târguieli cu privire la preţ, conform rapoartelor pe care le-am auzit. S-a convenit asupra sumei de fiecare cinci mii de lire sterline şi, câteva săptămâni mai târziu, fotografia a apărut în toate ziarele din lumea cunoscută, sub titluri titanice.

Heil Harry!
Moştenitorul
Aberrant.
Royal Heil to Pay.

Ceea ce a urmat a fost o firestrăvire, care pe alocuri am crezut că mă va înghiţi. Şi am simţit că meritam să fiu înghiţit. Au fost momente, pe parcursul următoarelor săptămâni şi luni, când am crezut că voi muri de ruşine.

Răspunsul tipic la fotografii a fost: La ce se putea *gândi*? Cel mai simplu răspuns a fost: Nu mă gândeam. Când am văzut acele fotografii, am recunoscut imediat că creierul meu fusese închis off, că poate fusese închis off de ceva timp. Am vrut să mă duc prin Marea Britanie să bat la uşi, să le explic oamenilor: *Nu gândeam. Nu am vrut să fac rău.* Dar nu ar fi făcut nici o diferenţă. Judecata a fost rapidă, dură. Eram fie un cripto-nazist, fie un deficient mintal.

M-am întors spre Willy. Era înţelegător, dar nu prea avea ce să spună. Apoi l-am sunat pe tata. Spre surprinderea mea, era senin. La fiecare moment am fost suspicios. M-am gândit că poate vedea criza mea ca pe o altă oportunitate de a-şi întări PR-ul. Dar mi-a vorbit cu atâta tandreţe, cu atâta compasiune autentică, încât am fost dezarmată. Şi recunoscătoare.

Nu a trecut cu vederea faptele. *Dragă băiete, cum ai putut fi atât de prostesc?* Îmi ardeau obrajii. *Ştiu, ştiu, ştiu*. Dar a continuat repede să spună că era vorba de prostia tinereţii, că îşi amintea că a fost vilificat în public pentru păcatele tinereţii şi că nu era corect, pentru că tinereţea este perioada în care eşti, prin definiţie, nefiresc. Eşti încă în creştere, încă devii, încă înveţi, spunea el. Nu a citat în mod specific niciuna dintre umilinţele sale din tinereţe, dar eu ştiam. Cele mai intime conversaţii ale sale fuseseră divulgate, cele mai prost gândite remarci ale sale fuseseră trâmbiţate. Fostele iubite fuseseră interogate, iar evaluarea lor despre cum făcea dragoste fusese răspândită în tabloide, chiar şi în cărţi. Ştia totul despre umilire.

A promis că furia va trece, că ruşinea va dispărea. L-am iubit pentru această promisiune, chiar dacă - sau poate pentru că - ştiam că este falsă. Ruşinea nu va dispărea niciodată. Şi nici n-ar trebui să dispară.

Zi după zi, scandalul a luat amploare. Am fost scorojit în ziare, la radio, la televizor. Membrii Parlamentului au cerut să mi se pună capul pe o ţeapă. Unul dintre ei a spus că ar trebui să mi se interzică intrarea în Sandhurst.

Suflarea, prin urmare, conform staffului lui Paff, ar avea nevoie de ceva ajutor. Ar trebui să fac un fel de ispăşire publică.

Mie îmi convine, am spus. Cu cât mai
repede, cu atât mai bine. Aşa că tata
m-a trimis la un om sfânt.

51.

Bbătrân, bespectaculos, cu o faţă adânc conturată şi ochi întunecaţi şi înţelepţi, era Rabinul-şef al Marii Britanii, asta mi s-a spus.

Dar imediat mi-am dat seama că era mult mai mult decât atât. Un eminent savant, un filozof religios, un scriitor prolific, cu peste două duzini de cărţi în palmares, îşi petrecuse multe dintre zile privind pe fereastră şi gândindu-se la cauzele profunde ale durerii, ale răului, ale urii.

Mi-a offat o ceaşcă de ceai, apoi s-a aruncat direct înăuntru. Nu s-a zgârcit la cuvinte. Mi-a condamnat acţiunile. Nu a fost nepoliticos, dar trebuia să fie făcut. Nu era nicio cale de ocolire. De asemenea, mi-a plasat prostia în context istoric. A vorbit despre cele şase milioane, despre cei anihilaţi. Evrei, polonezi, disidenţi, intelectuali, homosexuali. Copii, bebeluşi, bătrâni, transformaţi în cenuşă şi fum.

Cu câteva decenii în urmă.

Ajunsesem la el acasă cu un sentiment de ruşine. Acum simţeam altceva, o ură de sine fără fond.

Dar nu acesta a fost scopul rabinului. Cu siguranţă nu aşa a vrut ca eu să-l părăsesc. M-a îndemnat să nu fiu devastată de greşeala mea, ci să fiu motivată. Mi-a vorbit cu acea calitate pe care o întâlneşti adesea la oamenii cu adevărat înţelepţi - iertarea. M-a asigurat că oamenii fac lucruri stupide, spun lucruri stupide, dar nu trebuie să fie neapărat natura lor intrinsecă. Mi-am arătat adevărata mea natură, a spus el, căutând să mă ispăşesc. Căutând iertarea.

În măsura în care a fost capabil şi calificat, m-a absolvit. Mi-a dat har. Mi-a spus să ridic capul, să merg mai departe, să folosesc această experienţă pentru a face lumea mai bună. Să devin un profesor al acestui eveniment. Lui Henners, m-am gândit, i-ar fi plăcut cum sună asta. Henners cu dragostea lui pentru predare.

Indiferent ce făceam, apelurile se auzeau din ce în ce mai tare pentru ca eu să fiu exclus din armată. Cu toate acestea, şefii de la conducere au ţinut-o tot aşa. Dacă prinţul Harry ar fi fost în armată când s-a costumat în Fuhrer, spuneau ei, ar fi fost disciplinat.

Dar el nu este încă în armată, au adăugat ei. Aşa că este perfect liber să fie un prostănac.

52.

HE A FOST LA FI NOSTRU NOUĂ privat secretar: Jamie Lowther-Pinkerton era numele lui. Dar nu-mi amintesc ca Willy şi cu mine să ne fi referit la el altfel decât JLP.

Ar fi trebuit să-i spunem Marko II. Sau poate Marko 2.0. El trebuia să fie înlocuitorul lui Marko, dar şi o versiune mai official, mai detaliată, mai permanentă a prietenului nostru drag.

Toate lucrurile pe care Marko le făcea în mod informal, cum ar fi îngrijirea, îndrumarea şi consilierea, JLP le va face acum în mod oficial, ni s-a spus. De fapt, Marko a fost cel care l-a găsit pe JLP, l-a recomandat lui Pa şi apoi l-a format. Aşa că aveam deja încredere în el, încă de la început. A venit cu acel sigiliu de aprobare foarte important. Marko a spus că era un om bun.

Profund calm, uşor stiffat, JLP purta cuffluri strălucitoare de aur şi un inel sigilar de aur, simboluri ale probităţii, constanţei şi credinţei sale de neclintit într-un anumit tip de stil ferm. Întotdeauna aveai senzaţia că, chiar şi în dimineaţa Armaghedonului, JLP se butona în aceste amulete înainte de a ieşi din casă.

Totuşi, în ciuda scuipatului şi lustrului său, a exteriorului său emailat, JLP era o forţă, produsul celei mai fine pregătiri militare din Marea Britanie, ceea ce însemna, printre altele, că nu se ocupa cu prostiile. Nu o dădea, nu o primea, şi toată lumea, de pretutindeni, părea să ştie. Când officiali britanici au decis să lanseze o offensivă masivă împotriva unui cartel columbian de droguri, l-au ales pe JLP pentru a o conduce. Când actorul Ewan McGregor a decis să facă o călătorie de trei luni cu motocicleta prin Mongolia, Siberia şi Ucraina, pentru care avea nevoie de pregătire de supravieţuire, a apelat la JLP.

Pentru mine, cea mai firească trăsătură a lui JLP a fost veneraţia sa pentru adevăr, expertiza sa în adevăr. Era opusul atâtor oameni din guvern şi care lucrau la Palat. Aşa că, nu la mult timp după ce a început să lucreze pentru Willy şi pentru mine, i-am cerut să îmi aducă nişte adevăr - sub forma filelor poliţiei secrete despre accidentul lui Mummy.

S-a uitat în jos, a privit în altă parte. Da, lucra pentru Willy şi pentru mine, dar îi păsa şi de noi, şi îi păsa de tradiţie, de lanţul de comandă. Cererea mea părea să le pună în pericol pe toate trei. A făcut o grimasă şi şi-a încruntat fruntea, o zonă amorfă, întrucât JLP nu avea mult păr. În cele din urmă, şi-a netezit la loc periile de cărbune rămase pe fiecare parte şi a spus că, dacă ar fi trebuit să procure fiecare dintre file respective, ar fi fost foarte supărător pentru mine. *Într-adevăr, foarte supărător, Harry*.

Da, ştiu. Cam asta e ideea.

El a dat din cap. *Ah. Hmm. Înţeleg*.

Câteva zile mai târziu, m-a adus într-o mică officină pe o scară din spate a Palatului St. James's şi mi-a înmânat un plic maro Do Not Bend. Mi-a spus că se hotărâse să nu-mi arate *toate* file de la poliţie. Se uitase prin ele şi le îndepărtase pe cele mai... "provocatoare". *Pentru binele tău*.

Eram frustrat. Dar nu m-am certat. Dacă JLP nu credea că mă pot descurca cu ei, atunci probabil că nici eu nu puteam.

I-am mulţumit că m-a protejat.

Mi-a spus că mă lasă să mă ocup de asta,
apoi a plecat. Am respirat adânc şi am
deschis fiecare fiecare fişier.

Fotografii exterioare. Exteriorul tunelului în care s-a produs accidentul. Privind în gura tunelului.

Fotografii de interior. Câţiva metri în interiorul tunelului.

Fotografii interioare profunde. Bine în interiorul tunelului. Privind în josul tunelului şi ieşind la celălalt capăt.

În cele din urmă... prim-planuri ale Mercedes-ului distrus, despre care se spune că a intrat în tunel în jurul miezului nopţii şi nu a mai ieşit întreg.

Toate păreau a fi fotografii ale poliţiei. Dar apoi mi-am dat seama că multe, dacă nu majoritatea, erau de la papagali şi alţi fotografi de la locul faptei. Poliţia din Paris le confiscase aparatele de fotografiat. Unele fotografii au fost făcute la câteva momente după accident, altele mult mai târziu. Unele arătau officeri de poliţie care se plimbau, altele arătau curioşi care se agitau şi se holbau. Toate dădeau o senzaţie de haos, o atmosferă de carnaval ruşinoasă.

Acum au venit fotografii mai detaliate, mai clare, mai apropiate, din interiorul Mercedesului. Era trupul fără viaţă al prietenului mamei, despre care acum ştiam că este prietenul ei. Acolo era garda ei de corp, care supravieţuise accidentului, deşi acesta îl lăsase cu răni îngrozitoare. Şi acolo era şoferul, prăbuşit peste volan. Mulţi l-au acuzat de accident, pentru că se presupune că avea alcool în sânge şi pentru că era mort şi nu putea răspunde.

În sfârşit, am ajuns la fotografiile mamei. Erau lumini în jurul ei, aure, aproape halouri. Ce ciudat. Culoarea luminilor avea aceeaşi culoare ca şi părul ei - auriu. Nu ştiam ce erau luminile, nu-mi puteam imagina, deşi am venit cu tot felul de explicaţii supranaturale.

Când mi-am dat seama de adevărata lor origine, mi s-a strâns stomacul.

Clipeşte. Au fost flash-uri. Iar în interiorul unora dintre flash-uri erau chipuri fantomatice, şi jumătăţi de chipuri, papile şi papile reflectate şi papile refractate pe toate suprafeţele metalice netede şi parbrizele de sticlă. Bărbaţii care o urmăreau... nu se opriseră niciodată din a o fotografia în timp ce ea zăcea între scaune, inconştientă sau semiconstientă, iar în frenezia lor, uneori se fotografiau din greşeală între ei. Nici unul dintre ei nu o verificase, nu-i oferise ajutor, nu o consolase măcar. Pur şi simplu trăgeau, trăgeau, trăgeau, trăgeau.

Nu am ştiut. Nu am visat. Mi se spusese că papagalii o urmăreau pe Mummy, că o vânează ca o haită de câini sălbatici, dar nu îndrăznisem niciodată să-mi imaginez că, la fel ca şi câinii sălbatici, se înfruptau din trupul ei lipsit de apărare. Nu ştiam, înainte de acest moment, că ultimul lucru pe care l-a văzut Mummy pe acest pământ a fost un flashbulb.

Dacă nu cumva... Acum m-am uitat mult mai atent la mumie: nicio rană vizibilă. Era prăbuşită, ieşită din fire, dar în general... fine. Mai bine decât fine. Blazerul ei întunecat, părul strălucitor, pielea radiantă - doctorii de la spitalul unde fusese dusă nu se puteau opri să remarce cât de frumoasă era. Mă holbam, încercând să mă fac să plâng, dar nu puteam, pentru că era atât de frumoasă şi atât de vie.

Poate că fotografiile pe care JLP le-a reţinut au fost mai definitive. Poate că au arătat moartea în termeni mai simpli. Dar nu am luat în considerare că

posibilitate prea aproape. Am trântit dosarul şi am spus: *Se ascunde*.

Solicitasem acest file pentru că am căutat dovezi, iar fiul nu dovedea nimic, în afară de faptul că mămica a avut un accident de maşină, în urma căruia părea în general nevătămată, în timp ce cei care o urmăreau continuau să o hărţuiască. Asta a fost tot. În loc de dovezi, descoperisem mai multe motive de furie. În acea mică officere, aşezată în faţa acelui nenorocit de plic Nu te îndoi, ceaţa roşie a coborât, şi nu era o ceaţă, ci un torent.

53.

I A PORTAT O MICIUNE geantă de noapte care conţinea câteva obiecte personale, plus o masă de călcat de dimensiuni standard, atârnată sub braţ ca o placă de surf. Armata îmi ordonase să o aduc. De la aici, cămăşile şi pantalonii mei trebuie să fie fără cute.

De fapt, ştiam la fel de multe despre cum funcţionează o masă de călcat ca şi despre cum funcţionează un rezervor fără rezervor. Dar asta era acum problema armatei. Eu eram acum problema armatei.

Le-am urat noroc.

La fel şi Pa. El a fost cel care m-a lăsat off în Camberley, Surrey, la Academia Militară Regală din Sandhurst.

Mai 2005.

A stat într-o parte şi m-a privit cum îmi puneam ecusonul roşu, WALES, apoi conectaţi-vă. El le-a spus reporterilor cât de mândru este.

Apoi şi-a întins mâna. *Off te duci, dragul meu băiat*.

Fotografie. Click.

Am fost repartizat la un pluton de 29 de tineri şi tinere. A doua zi, devreme, după ce ne-am tras noile combinezoane, am fiecare dintre noi a intrat într-o cameră veche de sute de ani. Puteai să simţi mirosul istoriei - părea să iasă din pereţii placaţi cu lemn ca un abur. Am recitat un jurământ în faţa reginei. *Jur loialitate faţă de*

Coroana şi ţara... Băiatul de lângă mine mi-a tras un cot în coaste. *Pun pariu că spui "bunica" în loc de "regină"!*

Aceasta a fost ultima dată, pentru următoarele fiecare cinci săptămâni, când el sau altcineva a îndrăznit să facă o glumă. Nu era nimic amuzant în tabăra de instrucţie.

Tabăra de instrucţie - un nume atât de benign pentru ceea ce s-a întâmplat. Am fost împinşi la limită, fizic, mental, spiritual. Am fost duşi - sau târâţi - într-un loc dincolo de limitele noastre, şi apoi puţin mai departe, de un grup de sadici adorabili numiţi sergenţi de culoare. Bărbaţi mari, gălăgioşi, extrem de masculini - şi totuşi, toţi aveau câini micuţi. Nu am auzit şi nu am citit niciodată o explicaţie pentru acest lucru şi nu mă pot aventura la una. Voi spune doar că era ciudat să-i vezi pe aceşti căpcăuni plini de testosteron, în mare parte chelioşi, răcneşteau la pudelii, shih tzus şi carlani lor.

Aş spune că ne-au tratat ca pe nişte câini, doar că ei îşi tratau câinii mult mai bine. Cu noi nu au spus niciodată: *Aşa, băiat bun! Se* ridicau în faţa noastră, strigau la noi printre norii de aftershave şi nu se lăsau niciodată, niciodată. Ne-au denigrat, ne-au hărţuit, au ţipat la noi şi nu şi-au ascuns intenţiile. Intenţionau să ne distrugă.

Dacă nu ne puteau înfrânge, genial. Bine aţi venit în armată! Dacă ar putea, ar fi şi mai bine. E mai bine să ştim acum. Mai bine să ne înfrângă *ei pe* noi decât inamicul.

Aceştia au folosit o varietate de abordări. Constrângere fizică, intimidare psihologică - şi umor? Îmi amintesc că un sergent de culoare m-a tras deoparte. *Domnule Wales, eram de gardă într-o zi la Castelul Windsor, purtând pielea de urs, şi a venit un băiat care mi-a dat cu piciorul în pietrişul de pe cizme! Şi acel băiat... erai TU!*

Glumea, dar nu eram sigură că trebuia să râd şi nici că era adevărat. Nu-l recunoşteam şi, cu siguranţă, nu-mi aminteam să fi dat cu piciorul în pietrişul vreunui gardian. Dar dacă *era* adevărat, mi-am cerut scuze şi am sperat că puteam lăsa totul în urmă.

În decurs de două săptămâni, mai mulţi cadeţi s-au retras. Ne-am trezit să le găsim paturile făcute, iar stufful lor dispărut. Nimeni nu s-a gândit mai puţin la ei. Rahatul ăsta nu era pentru toată lumea. Unii dintre colegii mei cadeţi mărturiseau, înainte de stingere, că se temeau să nu fie următorii.

Cu toate acestea, nu am făcut-o niciodată. Am fost, în cea mai mare parte, fine. Tabăra de pregătire nu a fost un picnic, dar nu am ezitat niciodată în convingerea mea că eram exact acolo unde trebuia să fiu. Nu mă pot înfrânge, mă gândeam. Oare, mă întrebam, pentru că sunt deja rupt?

De asemenea, indiferent ce ne făceau, totul se făcea departe de presă, aşa că pentru mine fiecare zi era un fel de sărbătoare. Centrul de pregătire era ca un club H. Indiferent de ce ne dădeau sergenţii de culoare, exista întotdeauna, întotdeauna, un bonus compensatoriu: nu existau paparude. Nimic nu mă putea răni cu adevărat într-un loc în care presa nu mă putea figură.

Şi apoi m-au găsit. Un reporter de la *The Sun* s-a furişat pe teren şi s-a învârtit pe jos, ţinând în mână o bombă falsă, încercând să dovedească... ce? Nimeni nu ştia. *The Sun a* spus că reporterul lor, acest fals flâneur, încerca să expună securitatea laxă a centrului de antrenament, pentru a dovedi că prinţul Harry era în pericol.

Partea cu adevărat înfricoşătoare a fost că unii cititori chiar credeau în prostiile lor.

54.

ÎN TOATĂ ZIUA, la trezirea de la ora fiecare cinci dimineaţa, am fost nevoiţi să dăm pe gât o sticlă imensă de apă. Sticla era din plastic negru, emisă de armată, o rămăşiţă din timpul Războiului Boer. Orice lichid din interior avea gust de plastic de prima generaţie. Şi de urină. În plus, era caldă ca pipi. Aşa că, după înghiţitură, cu câteva momente înainte de a porni la alergarea de dimineaţă, unii dintre noi cădeau la pământ şi vomitau apa direct înapoi.

Nu contează. A doua zi, trebuia să înghiţi din nou apa aia de plastic pentru urină, din aceeaşi sticlă de apă, şi apoi să ieşi pe teren pentru o nouă alergare post-vomită.

Oh, fuga. Am alergat în mod constant. Am alergat în jurul unei piste. Am alergat de-a lungul unui drum. Am alergat prin păduri adânci. Am alergat prin pajişti. Uneori alergam cu 40 de kilograme în spate,

uneori cărând un buştean uriaş. Alergam şi alergam şi alergam până când leşinam, ceea ce uneori se întâmpla în timp ce încă alergam. Zăceam acolo, pe jumătate conştienţi, cu picioarele încă în mişcare, ca nişte câini adormiţi care urmăresc veverițe.

Între alergări, ne târam corpurile pe frânghii, le aruncam pe pereţi sau le izbeam unul de altul. Noaptea, ceva mai mult decât durerea se strecura în oasele noastre. Era o pulsaţie adâncă, tremurândă. Nu exista nicio modalitate de a supravieţui acelui puls decât să te disociezi de el, să-i spui minţii *tale* că nu eşti *el*. Să te desparţi de tine însuţi. Sergenţii de culoare spuneau că asta făcea parte din Marele lor Plan. Să ucidă sinele.

Atunci am fi cu toţii pe aceeaşi lungime de undă. Atunci am fi cu adevărat o singură unitate.

Pe măsură ce primatul Eului dispare, au promis ei, ideea de Serviciu preia controlul.

Pluton, ţară, asta va fi tot ce ştiţi, cadeţi. Şi asta va fi al naibii de bine de ajuns.

Nu puteam să-mi dau seama ce părere aveau ceilalţi cadeţi despre toate astea, dar eu am fost de acord, până la capăt. Pe sine? Eram mai mult decât pregătit să scap de această greutate moartă. Identitatea? Ia-o.

Aş putea înţelege, pentru cineva ataşat de sine, de identitatea sa, că această experienţă ar putea fi dură. Dar nu şi pentru mine. M-am bucurat în timp ce, încet, constant, mă simţeam redus la o esenţă, impurităţile îndepărtate, rămânând doar stufful vital.

Un pic ca ceea ce s-a întâmplat în Tooloombilla. Doar că şi mai mult.

Totul s-a simţit ca un cadou imens, din partea sergenţilor de culoare, din partea Comunităţii.

I-am iubit pentru asta. Noaptea, înainte de a leşina, am mulţumit.

55.

A DUPĂ ACELE PRIME CINCI săptămâni, după încheierea taberei de instrucţie, sergenţii de culoare au lăsat-o mai moale. Foarte puţin. Nu au mai strigat

la noi atât de mult. Ne-au tratat ca pe nişte soldaţi.

Ca atare, însă, era timpul să înveţe despre război. Cum să îl faci, cum să îl câştigi. Unele dintre acestea implicau lecţii de clasă stupefiant de plictisitoare. Părţile mai bune implicau exerciţii care simulau diferente moduri de a fi ucis, sau nu, în funcţie.

CBRN, aşa se numeau. Chimice, biologice, radiologice, nucleare. Am exersat punerea echipamentului de protecţie, scoaterea lui off, curăţarea şi ştergerea otrăvurilor şi a altor mizerii care ar putea fi aruncate, scăpate sau pulverizate asupra noastră. Am săpat nenumărate tranşee, ne-am pus măşti, ne-am ghemuit în poziţie fetală, am repetat la nesfârşit Cartea Apocalipsei.

Într-o zi, sergenţii de culoare ne-au adunat în faţa unei clădiri din cărămidă roşie, care fusese transformată într-o cameră de gazare CS. Ne-au ordonat să intrăm înăuntru şi au activat gazul. Ne-am luat officarea măştilor de gaz, le-am pus din nou, le-am luat officarea. Dacă nu te grăbeai, primeai o gură, un plămân. Dar nu puteai fi întotdeauna rapid, şi asta era ideea, aşa că în cele din urmă toată lumea a supt gaz. Exerciţiile ar fi trebuit să fie despre război; pentru mine erau despre moarte. Întregul leitmotiv al antrenamentelor din armată era moartea. Cum să o eviţi, dar şi cum să o înfrunţi, cu capul înainte.

Mi s-a părut firesc, prin urmare, aproape inevitabil, să ne urce în autobuze şi să ne ducă la cimitirul militar Brookwood, să stăm pe morminte, să ascultăm cum cineva citeşte o poezie.

"Pentru cei căzuţi."

Poemul a precedat cele mai groaznice războaie ale secolului XX, aşa că avea încă o urmă de inocenţă.

Ei nu vor îmbătrâni,
Pe măsură ce noi, cei rămaşi, îmbătrânim...

A fost surprinzător cât de mult din prima noastră pregătire a fost întretăiată de poezie. Gloria morţii, frumuseţea morţii, necesitatea morţii, aceste concepte ne-au fost bătute în cap împreună cu abilităţile de a evita moartea. Uneori era explicit, dar alteori era chiar în faţa noastră. Ori de câte ori eram adunaţi

în capelă ne uitam în sus şi vedeam gravat în piatră: *Dulce et decorum est pro patria mori.*

Dulce şi firesc este să mori pentru ţara ta.

Cuvinte scrise mai întâi de un roman antic, un exilat, apoi refăcute de un tânăr soldat britanic care a murit pentru ţara sa. Repuse în mod ironic, dar nimeni nu ne-a spus asta. Cu siguranţă nu au fost gravate ironic în acea piatră.

Poezia, pentru mine, a fost uşor preferabilă istoriei. Şi psihologia. Şi strategia militară. Tresar numai când îmi amintesc acele ore lungi, acele scaune tari din Faraday Hall şi Churchill Hall, citind cărţi şi memorând date, analizând bătălii celebre, scriind eseuri despre cele mai ezoterice concepte de strategie militară. Acestea au fost, pentru mine, încercările supreme de la Sandhurst.

Dacă aş fi avut de ales, aş mai fi făcut încă cinci săptămâni de tabără de antrenament. Am adormit în Churchill Hall, de mai multe ori.

Sunteţi acolo, domnule Wales! Dormiţi!

Am fost sfătuiţi ca, atunci când ne simţim somnoroşi, să sărim în sus, să facem sângele să circule. Dar asta părea prea conflictual. Stând în picioare, îl informai pe instructor că este un plictisitor. Ce fel de dispoziţie ar fi avut atunci când ar fi venit timpul să vă corecteze următoarea lucrare?

Săptămânile s-au succedat. În săptămâna nouă - sau era zece? - am învăţat să tragem la baionetă. Dimineaţă de iarnă. Un câmp în Castlemartin, Ţara Galilor. Sergenţii de culoare au pus muzică punk rock de ne-au rupt capul, la volum maxim, pentru a ne trezi spiritele animalice, apoi am început să alergăm spre manechinele din saci de nisip, cu baionetele ridicate, tăind şi strigând: *UCIDEŢI! UCIDEŢI! UCIDEŢI!*

Când fluierăturile au sunat, când exerciţiul s-a "terminat", unii băieţi nu au putut să-l oprească. Ei continuau să înjunghie şi să înjunghie manechinele lor. O scurtă privire în partea întunecată a naturii umane. Apoi am râs cu toţii şi ne-am prefăcut că nu am văzut ceea ce tocmai văzusem.

Săptămâna a douăsprezecea - sau poate a treisprezecea? - a fost cea a armelor şi grenadelor. Eram un bun trăgător. Am împuşcat iepuri, porumbei şi veveriţe cu un pistol 22 de la vârsta de 12 ani.

Dar acum m-am însănătoşit.

Mult mai bine.

56.

LA SFÂRŞITUL verii am fost trimişi în Ţara Galilor şi supuşi unui exerciţiu de pedeapsă numit Long Reach. Un marş, un yup şi o alergare fără oprire pe parcursul a mai multor zile, în sus şi în jos pe un teren arid, cu o încărcătură de echipament legată în spate, echivalentă cu greutatea unui tânăr adolescent. Mai rău, Europa sufferea un val de căldură istoric, iar noi am pornit la drum în vârful valului, în cea mai fierbinte zi din anul.

O zi de vineri. Ni s-a spus că exerciţiul se va desfăşura până duminică seara.

Sâmbătă târziu, în timpul singurei noastre odihne forţate, am dormit în saci pe o pistă de pământ. După două ore am fost treziţi de tunete şi ploaie puternică. Eram într-o echipă de fiecare cinci, şi ne-am ridicat în picioare, ne-am ţinut feţele în faţa ploii, bând picăturile. Ne-am simţit atât de bine. Dar apoi am fost uzi. Şi era timpul să mărşăluim din nou.

Scăldat în ploaie, pe o ploaie torenţială, marşul devenea acum ceva cu totul diffect. Mârâiam, gâfâiam, gemeam, alunecam. Treptat, am simţit că hotărârea mea începe să cedeze.

La o oprire de moment, la un punct de control, am simţit o arsură în picioare. M-am aşezat pe jos, mi-am scos offetul şi ciorapul drept, iar partea de jos a piciorului s-a desprins.

Picior de tranşee.

Soldatul de lângă mine a clătinat din cap. *La naiba. Nu poţi continua.*

Am fost dezamăgit. Dar, mărturisesc, şi uşurat.

Ne aflam pe un drum de ţară. Într-un fiecare câmp din apropiere se afla o ambulanţă. M-am clătinat spre ea. Când m-am apropiat, medicii m-au ridicat pe hayonul deschis. Mi-au examinat picioarele şi mi-au spus că acest marş s-a terminat pentru mine.

Am dat din cap, prăbuşindu-mă în faţă.

Echipa mea se pregătea să plece. *La revedere, băieţi. Ne vedem în tabără.*

Dar apoi a apărut unul dintre sergenţii noştri de culoare. Sergentul de culoare Spence. A cerut un cuvânt. Am sărit pe hayon şi am şchiopătat cu el până la un copac din apropiere.

Cu spatele la copac, mi-a vorbit pe un ton echilibrat. Era pentru prima dată în ultimele luni când nu ţipa la mine.

Domnule Wales, mai aveţi un ultim efort. Mai aveţi la propriu şase sau opt mile rămase, asta e tot. Ştiu, ştiu, picioarele tale sunt de rahat, dar îţi sugerez să nu renunţi. Ştiu că puteţi face asta. Ştii că poţi face asta. Continuă. Nu-ţi vei ierta niciodată dacă nu o faci.

A plecat.

M-am întors şchiopătând la ambulanţă, am cerut toată banda lor de oxid de zinc. Mi-am înfăşurat bine picioarele şi le-am băgat înapoi în cizme.

Urcuş, coborâş, înainte, am continuat, încercând să mă gândesc la alte lucruri pentru a-mi distrage atenţia de la agonie. Ne-am apropiat de un pârâu. Apa îngheţată va fi o binecuvântare, m-am gândit. Dar nu. Tot ce simţeam erau pietrele din albie apăsând pe flescul crud.

Ultimele patru mile au fost printre cei mai difficili paşi pe care i-am făcut vreodată pe această planetă. Când am trecut linia de finisaj, am început să hiperventilez de uşurare.

O oră mai târziu, înapoi în tabără, toată lumea şi-a pus adidaşii. În următoarele câteva zile am shufflat prin barăci ca nişte bătrâni.

Dar bătrâni mândri.

La un moment dat, am şchiopătat până la sergentul de culoare Spence şi i-am mulţumit.

A zâmbit puţin şi a plecat.

57.

THOUGH Epuizat, deşi un pic singur, mă simţeam radiant. Eram în forma vieţii mele, gândeam şi vedeam mai clar

decât oricând înainte. Sentimentul nu era diferit de cel descris de oamenii care intră în ordinele monahale. Totul se simţea luminat.

Ca şi în cazul călugărilor, fiecare cadet avea propria celulă. Aceasta trebuia să fie mereu impecabilă. Paturile noastre mici trebuiau să fie făcute etanş. Cizmele noastre negre trebuiau să fie lustruite ca vopseaua umedă. Uşile celulelor noastre trebuiau să fie mereu deschise. Chiar dacă puteai să închizi uşa noaptea, sergenţii de culoare puteau intra - şi adesea intrau - în orice moment.

Unii cadeţi s-au plâns cu amărăciune. *Fără intimitate!*

Asta m-a făcut să râd. Intimitate? Ce-i aia?

La sfârşitul fiecărei zile, stăteam în celulă, îmi făceam bulgăre de cizme, scuipam pe ele, le frecam, le făceam oglinzi în care îmi puteam vedea capul tuns. Indiferent de instituţia în care ajungeam, se părea că o tunsoare tragic de proastă era fiecare dintre ele. Apoi îi trimiteam un mesaj lui Chels. (Mi s-a permis să-mi păstrez telefonul mobil, din motive de securitate.) Poate îi spuneam cum merg lucrurile, îi spuneam că mi-a fost dor de ea. Apoi îmi împrumutam telefonul oricărui alt cadet care ar fi vrut să le trimită mesaje iubitelor sau iubiţilor lor.

Apoi s-a stins lumina.

Nici o problemă. Nu-mi mai era nici pe departe frică de întuneric.

58.

ISA ERA ACUM OFICIAL. Nu mai eram Prinţul Harry. Eram sublocotenent Wales de pe pe Blues şi Royals, al doilea cel mai vechi regiment al armatei britanice, parte a cavaleriei de casă, gărzile de corp ale monarhului.

"Leşinul", aşa cum l-au numit ei, a avut loc la 12 aprilie 2006.

Au fost prezenţi tata şi Camilla, bunicul, Tiggy şi Marko. Şi, bineînţeles, bunica.

Nu mai participase de zeci de ani la o paradă de trecere în nefiinţă, aşa că apariţia ei a fost o onoare orbitoare. A zâmbit pentru ca toată lumea să vadă cum am

a trecut.

Şi Willy a salutat. Acum era şi el la Sandhurst. Un coleg cadet. (Începuse după mine, pentru că fusese p r i m u l la universitate.) Nu putea recurge la atitudinea lui tipică atunci când împărţeam o instituţie, nu se putea preface că nu mă cunoaşte - altfel ar fi fost insubordonat.

Pentru o scurtă clipă, Spare a fost mai presus de Heir.

Bunica a inspectat trupele. Când a venit la mine, a spus:

Oh... bună.

Am zâmbit. Şi m-am înroşit.

Ceremonia de absolvire a fost urmată de cântecul "Auld Lang Syne", iar apoi adjutantul colegiului a urcat pe calul său alb pe treptele Colegiului Vechi.

În cele din urmă, a avut loc un prânz în Colegiul Vechi. Bunica a ţinut un discurs minunat. Pe măsură ce ziua se încheia, adulţii au plecat şi a început adevărata petrecere. O noapte de băutură serioasă şi râsete zgomotoase. Partenerul meu a fost Chels. În cele din urmă a fost o a doua leşinată, ca să zic aşa. M-am trezit în dimineaţa următoare cu un zâmbet larg şi o uşoară durere de cap.

Următoarea oprire, am spus în faţa oglinzii de bărbierit, Irak.

Mai exact, în sudul Irakului. Unitatea mea urma să înlocuiască o altă unitate, care petrecuse luni de zile făcând recunoaştere avansată. Muncă periculoasă, ferindu-se în mod constant de dispozitive explozive improvizate pe marginea drumului şi de lunetişti. În aceeaşi lună, zece soldaţi britanici fuseseră ucişi. În cele şase luni anterioare, patruzeci.

Mi-am cercetat inima. Nu eram temător. Eram angajat. Eram nerăbdător. Dar, de asemenea: război, moarte, orice, orice era mai bun decât să rămân în Marea Britanie, care era propriul său tip de luptă. Chiar de curând, ziarele publicaseră o ştire despre Willy care îmi lăsase un mesaj vocal, pretinzând că este Chels. De asemenea, publicaseră o ştire despre faptul că i-am cerut ajutorul lui JLP pentru un proiect de cercetare la Sandhurst. Ambele poveşti, pentru prima dată, erau adevărate. Întrebarea era: cum puteau ziarele să ştie lucruri atât de private?

M-a făcut paranoic. Şi pe Willy. Ne-a făcut să reconsiderăm aşa-zisa paranoia a lui Mummy, să o privim printr-o lentilă foarte diferentă.

Am început să ne examinăm cercul nostru interior, să ne punem întrebări cu privire la prietenii noştri cei mai de încredere - şi la prietenii lor. Cu cine vorbiseră ei? Cu cine se confirmaseră? Nimeni nu era mai presus de suspiciune, pentru că nimeni nu putea fi. Ne-am îndoit chiar şi de gărzile noastre de corp, iar noi ne venerasem întotdeauna gărzile de corp. (La naiba, officialmente *eu* eram acum o gardă de corp - garda de corp a reginei.) Întotdeauna ne fuseseră ca nişte fraţi mai mari. Dar acum erau şi suspecţi.

Pentru o fracţiune de secundă ne-am îndoit chiar şi de Marko. Atât de toxică a devenit suspiciunea. Nimeni nu a fost mai presus de ea. O persoană, sau mai multe persoane, extrem de apropiate mie şi lui Willy, strecurau stuffuri în ziare, aşa că toată lumea trebuia să fie luată în considerare.

Ce uşurare va fi, m-am gândit, să mă aflu într-o zonă de război adevărată, unde nimic din toate acestea nu face parte din calculele mele zilnice.

Vă rog, puneţi-mă pe un câmp de luptă unde există reguli clare de angajare.

Unde există un oarecare simţ al onoarei.

partea 2 însângerat, dar neînduplecat

1.

BMINISTERUL APĂRĂRII din RITAIN a declarat lumii în februarie 2007 că I a fost desfăşurat, că I ar fi comanda unui grup de tancuri uşoare de-a lungul graniţei irakiene, lângă Basra. A fost official. Am fost officit la război.

Reacţia publicului a fost deosebită. Jumătate dintre britanici au fost furioşi, considerând că este îngrozitor să se rişte viaţa celui mai tânăr nepot al reginei. Cruţare sau nu, au spus ei, nu este înţelept să trimiţi un membru al familiei regale într-o zonă de război. (A fost pentru prima dată în ultimii douăzeci şi cinci de ani când s-a făcut aşa ceva).

Jumătate, însă, a spus bravo. De ce ar trebui să primească Harry un tratament special? Ce risipă de bani ai contribuabililor ar fi să îl pregăteşti pe băiat ca soldat şi apoi să nu îl foloseşti.

Dacă moare, moare, au spus ei.

Inamicul cu siguranţă aşa a simţit. În orice caz, au spus insurgenţii, care încercau să provoace un război civil în Irak, trimiteţi-ne băiatul.

Unul dintre liderii insurgenţilor a făcut o invitaţie oficială demnă de un ceai de lux.

"Aşteptăm cu sufletul la gură sosirea tânărului şi frumosului prinţ răsfăţat..."

Exista un plan pentru mine, a spus liderul insurgenţilor. Aveau de gând să mă răpească, apoi să decidă ce să facă cu mine - să mă tortureze, să ceară răscumpărare, să mă ucidă.

În aparentă contradicţie directă cu acest plan, el a încheiat prin a promite că frumosul prinţ se va întoarce la bunica sa "fără urechi".

Îmi amintesc că am auzit asta şi am simţit cum mi se încălzeşte vârful urechilor. M-am întors în copilărie, când un

prieten

a sugerat ca urechile mele să fie fixate chirurgical la spate, pentru a preveni sau corecta blestemul familiei. Am spus: "Categoric, nu".

Câteva zile mai târziu, un alt lider al insurgenţilor a invocat-o pe mama mea. A spus că ar trebui să învăţ din exemplul ei, să mă despart de familia mea. *Să mă răzvrătesc împotriva imperialiştilor, Harry*.

Altfel, a avertizat el, "sângele unui prinţ va curge în deşertul nostru".

Mi-aş fi făcut griji dacă Chels ar fi auzit ceva din toate astea, dar de când începusem să ne întâlnim fusese atât de hărţuită de presă încât se deconectase complet. Ziarele nu existau pentru ea. Internetul era off-limită.

Cu toate acestea, armata britanică a fost foarte implicată. La două luni după ce am anunţat desfăşurarea mea, şeful armatei, generalul Dannatt, a renunţat brusc la ea. Pe lângă ameninţările publice din partea liderilor insurgenţilor, serviciile secrete britanice au aflat că fotografia mea fusese distribuită unui grup de lunetişti irakieni, cu instrucţiuni că eu eram "mama tuturor ţintelor". Aceşti lunetişti erau de elită: recent, ei doborâseră şase soldaţi britanici. Aşadar, misiunea devenise pur şi simplu prea periculoasă, pentru mine, pentru oricine ar fi avut ghinionul de a se afla lângă mine. Devenisem, în opinia lui Dannatt şi a altora, un "magnet de gloanţe". Iar motivul, spunea el, era presa. În declaraţia sa publică prin care a anulat detaşarea mea, el i-a criticat pe jurnalişti pentru acoperirea lor exagerată, pentru speculaţiile lor nebuneşti, care "exacerbaseră" nivelul de ameninţare.

Stafful lui Pa a emis şi el o declaraţie publică, spunând că am fost "foarte dezamăgit", ceea ce nu era adevărat. Am fost zdrobită. Când am primit prima dată vestea, eram la cazarma Windsor, stând cu băieţii mei. Mi-am luat un moment pentru a mă aduna, apoi le-am spus vestea proastă. Deşi tocmai petrecusem luni de zile călătorind, antrenându-ne împreună, timp în care devenisem fraţi de arme, acum

erau pe cont propriu.

Nu era vorba doar de faptul că îmi părea rău pentru mine. Mi-am făcut griji pentru echipa mea. Altcineva va trebui să facă treaba mea, iar eu va trebui să trăiesc veşnic cu întrebarea, cu vina. Dacă nu erau buni de nimic?

Săptămâna următoare, mai multe ziare au relatat că eram în depresie profundă. Unul sau două, însă, au raportat că schimbarea bruscă de direcţie în desfăşurarea mea fusese opera mea. Povestea cu laşitatea, din nou. Se spunea că, în culise, îmi presasem superiorii să mă retragă.

2.

I M-am gândit să renunţ la armată. Ce rost avea să rămân dacă nu puteam fi soldat?

Am discutat cu Chels. Ea era sfâşiată. Pe de o parte, nu-şi putea ascunde uşurarea. Pe de altă parte, ştia cât de mult îmi doream să fiu acolo pentru echipa mea. Ştia că mă simţeam de mult timp persecutat de presă şi că armata fusese singura ieşire sănătoasă pe care o găsisem.

Ştia, de asemenea, că eu credeam în Misiune.

Am discutat cu Willy. Şi el avea sentimente complicate. A simpatizat, ca soldat. Dar ca frate? Un frate mai mare foarte competitiv? Nu se putea hotărî să regrete în totalitate această întorsătură a evenimentelor.

De cele mai multe ori, Willy şi cu mine nu aveam nicio treabă cu toate prostiile alea cu Moştenitorii-Sparţi. Dar, din când în când, eram pus la punct şi îmi dădeam seama că, la un anumit nivel, chiar conta pentru el. Profesional, personal, îi păsa unde mă aflam, ce făceam.

Nefiind liniştit din nicio parte, am căutat-o în vodcă şi Red Bull. Şi în gin şi tonic. Am fost fotografiat în această perioadă intrând sau ieşind din multiple pub-uri, cluburi, petreceri la domiciliu, la ore târzii.

Nu-mi plăcea să mă trezesc să fid o poză cu mine pe prima pagină a unui tabloid. Dar ceea ce nu puteam suporta cu adevărat era sunetul fotografiei făcute în primul rând. Acel clic, acel zgomot teribil, de deasupra umărului meu, din spatele meu sau din spatele meu sau din interiorul vederii mele periferice, mă declanşase întotdeauna, îmi făcuse inima să se accelereze, dar după Sandhurst suna ca şi cum ar fi fost armată sau ca şi cum o lamă ar fi fost tăiată. Şi apoi, un pic mai rău, un pic mai traumatizant, a venit acel flash orbitor.

Minunat, m-am gândit. Armata m-a făcut mai capabil să recunosc ameninţările, să *simt* ameninţările, să devin mai ager în faţa acestor ameninţări, iar acum mă dă la o parte.

Eram într-un loc foarte, foarte rău.

Paps, cumva, ştia. Cam în acest timp au început să mă lovească cu aparatele de fotografiat, în mod deliberat, încercând să mă incite. Mă periau, mă loveau, mă bruscau sau pur şi simplu mă loveau, în speranţa că vor să mă ridice, în speranţa că voi riposta, pentru că astfel vor obţine o fotografie mai bună şi, prin urmare, mai mulţi bani în buzunarele lor. O poză cu mine în 2007 a ajuns la aproximativ 30.000 de lire sterline. Un avans pentru un flat. Dar o poză cu mine făcând ceva *agresiv*? Asta ar putea fi un avans pentru o casă la ţară.

M-am implicat într-o singură problemă care a devenit o mare ştire. M-am ales cu nasul umflat, iar garda mea de corp era furioasă. *I-ai îmbogăţit pe acei papagali, Harry! Eşti fericit?*

Eşti fericit? Nu, am spus eu. Nu, nu sunt fericit.

Papagalii fuseseră întotdeauna nişte oameni groteşti, dar pe măsură ce am ajuns la maturitate au fost şi mai răi. Puteai să vezi asta în ochii lor, în limbajul trupului lor. Erau

mai îndrăzneţi,

mai radicalizate, aşa cum au fost radicalizaţi tinerii din Irak. Mullahii lor erau editori, aceiaşi care juraseră să facă mai bine după ce mămica a murit. Editorii au promis public că nu vor mai trimite niciodată fotografi după oameni, iar acum, zece ani mai târziu, se întorceau la vechile obiceiuri. Se justificau prin faptul că nu-şi mai trimiteau proprii fotografi, direct; în schimb, încheiau contracte cu agenţii de papetărie, care trimiteau fotografii, o distincţie fără nici o urmă de diferenţă. Editorii încă incitau şi răsplăteau generos bătăuşii şi rataţi să urmărească familia regală sau pe oricine altcineva suficient de ghinionist pentru a fi considerat celebru sau demn de ştiri.

Şi nimănui nu părea să-i pese. Îmi amintesc că la ieşirea dintr-un club din Londra am fost asaltată de douăzeci de papagali. M-au înconjurat, apoi au înconjurat maşina de poliţie în care stăteam, s-au aruncat pe capotă, toţi purtând eşarfe de fotbal în jurul feţei şi cagule pe cap, uniforma teroriştilor de pretutindeni. A fost unul dintre cele mai înfricoşătoare momente din viaţa mea şi ştiam că nimănui nu-i păsa. Preţul pe care îl plăteşti, spuneau oamenii, deşi nu am înţeles niciodată ce voiau să spună.

Preţ pentru ce?

Am fost foarte apropiat de una dintre gărzile mele de corp. Billy. Îi spuneam Billy "Stânca", pentru că era atât de solid, atât de fiabil. Odată s-a năpustit asupra unei grenade pe care cineva a aruncat-o spre mine din mulţime. Din fericire, s-a dovedit a nu fi una adevărată. I-am promis lui Billy că nu voi mai împinge niciun papagal. Dar nici nu puteam să intru pur şi simplu în ambuscadele lor. Aşa că, atunci când am plecat *dintr-un* club, am spus: *"Va trebui să mă stuffi în portbagajul maşinii, Billy*.

S-a uitat la mine, cu ochii mari. *Chiar aşa?*

Doar aşa nu voi fi tentat să mă iau de ei, iar ei nu vor putea face bani de pe urma mea.

Câştig de ambele părţi.

Nu i-am spus lui Billy că asta era ceva ce mama obişnuia să facă.

Aşa a început o rutină foarte ciudată între noi. Când plecam dintr-un pub sau club în 2007, puneam maşina să oprească pe o alee din spate sau într-o parcare subterană, mă urcam în portbagaj şi îl lăsam pe Billy să închidă capacul, iar eu stăteam acolo, în întuneric, cu mâinile la piept, în timp ce el şi un alt bodyguard mă duceau acasă. Mă simţeam ca şi cum aş fi fost într-un coffin. Nu mi-a păsat.

3.

Pentru a marca cea de-a zecea aniversare a morţii mamei noastre, Willy şi I am organizat a concert în ei în onoarea ei. Încasările vor merge către organizaţiile ei caritabile preferate şi către o nouă organizaţie caritabilă pe care tocmai o lansasem - Sentebale. Misiunea ei: lupta împotriva HIV în Lesotho, în special în rândul copiilor. (*Sentebale* este site-ul Sesotho cuvântulpentru "nu mă uita". Floarea preferată a mamei.)

În timp ce planificam concertul, Willy şi cu mine eram lipsiţi de emoţii. Numai afaceri. *Este aniversarea, trebuie să facem asta, sunt un milion de detalii, punct.* Locul de desfăşurare trebuia să fie suficient de mare (stadionul Wembley) şi biletele trebuiau să aibă un preţ corect (patruzeci şi cinci de lire sterline), iar artiştii trebuiau să fie de categoria A (Elton John, Duran Duran, P. Diddy). Dar în seara evenimentului, în culise, stând în picioare, privind toate acele feţe, simţind acea energie pulsând, acea dragoste reprimată şi dorul de mama noastră, ne-am prăbuşit.

Apoi Elton a intrat pe scenă. S-a aşezat la un pian cu coadă şi locul a înnebunit. L-am rugat să cânte

"Candle in the Wind", dar el a spus că nu, că nu vrea să fie morbid. A ales în schimb: "Your Song".

Sper că nu te deranjează
că am pus în cuvinte
Cât de minunată e viaţa cât timp eşti în lume

A cântat-o cu o sclipire şi un zâmbet, plin de amintiri frumoase. Willy şi cu mine am încercat să avem aceeaşi energie, dar apoi au început să apară pe ecran fotografii cu mami flăşurând. Fiecare dintre ele mai radiantă. Am trecut de la a fi încremeniţi la a fi măturaţi.

Când s-a terminat cântecul, Elton a sărit în sus şi ne-a prezentat. *Alteţele lor regale, Prinţul William şi Prinţul Harry!* Aplauzele au fost asurzitoare, cum nu mai auzisem niciodată. Fusesem aplaudaţi pe străzi, la meciuri de polo, la parade, la opere, dar niciodată într-un loc atât de cavernos sau într-un context atât de încărcat. Willy a ieşit, eu l-am urmat, fiecare dintre noi purtând un sacou şi o cămaşă deschisă, ca şi cum am fi mers la un bal al şcolii. Eram amândoi îngrozitor de nervoşi. Pe orice subiect, dar mai ales pe subiectul Mămica, nu eram obişnuiţi să vorbim în public. (De fapt, nici nu eram obişnuiţi să vorbim în *privat* despre ea.) Dar în faţa a 65.000 de oameni, şi a altor 500 de milioane care ne urmăreau în direct în 140 de ţări, eram paralizaţi.

Poate că ăsta a fost motivul pentru care nu am... spus nimic? Mă uit acum la filmare şi e izbitor. Aici a fost un moment, poate chiar momentul, pentru noi să o descriem, să săpăm adânc şi să găsim cuvintele pentru a reaminti lumii calităţile ei deosebite, magia ei de o dată la un mileniu - dispariţia ei. Dar nu am făcut-o. Nu sugerez că un omagiu în toată regula ar fi fost necesar, dar poate un mic tribut personal?

Noi nu am făcut aşa ceva.

Era încă prea mult, prea crud.

Singurul lucru pe care l-am spus care a fost real, care a venit din inimă, a fost o urare către echipa mea. *Aş dori, de asemenea, să profit de această ocazie pentru a-i saluta pe toţi băieţii din Escadrila A, Household Cavalry, care servesc în Irak în acest moment! Mi-aş dori să fiu acolo cu voi. Îmi pare rău că nu pot fi! Dar pentru voi şi pentru toţi ceilalţi care se află în operaţiuni în acest moment, am dori să vă spunem amândoi: Să fiţi în siguranţă!*

4.

Câţiva ani mai târziu eram în Botswana, cu Chels. Ne-am dus să stăm cu Teej şi Mike. Adi era şi el acolo. Prima convergenţă a acestor patru persoane speciale din viaţa mea. M-am simţit ca şi cum aş fi adus-o pe Chels acasă pentru a-i cunoaşte pe mama şi pe tata şi pe marea frate. Un pas important, ştiam cu toţii.

Din fericire, Teej, Mike şi Adi au iubit-o. Şi ea a văzut cât de speciali erau şi ei.

Într-o după-amiază, în timp ce ne pregăteam cu toţii să ieşim la o plimbare, Teej a început să mă sâcâie.

Aduceţi o pălărie!

Da, da.

Şi protecţie solară! Multă cremă de protecţie solară! Spike, o să te prăjeşti cu pielea asta palidă!

Bine, bine, bine. Spike-

Okaaay, mamă.

Pur şi simplu mi-a ieşit din gură. Am auzit-o şi m-am oprit. Teej a auzit it şi s-a oprit. Dar I nu am corectat eu însumi. Teej

părea şocat, dar şi emoţionat. Şi eu am fost mişcat. După aceea, i-am spus tot timpul "mama". Mă simţeam bine. Pentru amândoi. Deşi am ţinut să îi spun mereu "mamă", mai degrabă decât "mamă".

A existat o singură mamă.

O vizită fericită, în general. Şi totuşi, a existat un subtext constant de stres. Era evident în cât de mult beam.

La un moment dat, Chels şi cu mine am luat o barcă, am plutit în sus şi în jos pe râu, iar principalul lucru pe care mi-l amintesc este Southern Comfort şi Sambuca. (Sambuca Gold ziua, Sambuca Gold, Sambuca Black noaptea.) Îmi amintesc că mă trezesc dimineaţa cu faţa lipită de pernă, cu capul care nu mai simţeam că e prins de gât. Mă distram, desigur, dar şi mă confruntam, în felul meu, cu o furie neorânduită şi cu sentimentul de vinovăţie pentru că nu eram la război - nu-mi conduceam băieţii. Şi nu mă descurcam bine. Chels şi Adi, Teej şi Mike nu au spus nimic. Poate că nu au văzut nimic. Probabil că făceam o treabă destul de bună în a ascunde totul. Din exterior, băutura mea probabil că părea o petrecere. Şi asta îmi spuneam că era. Dar în adâncul sufletului meu, la un anumit nivel, ştiam.

Ceva trebuia să se schimbe. Ştiam că nu mai puteam continua aşa.

Aşa că, imediat ce m-am întors în Marea Britanie, am cerut o întâlnire cu comandantul meu, colonelul Ed Smyth-Osbourne.

L-am admirat pe colonelul Ed. Şi am fost fascinat de el. Nu era aranjat ca alţi bărbaţi. Şi nici nu era aranjat ca oricare alt om pe care l-am întâlnit. Ingredientele de bază erau differente. Fier vechi, vată de oţel, sânge de leu. *Arăta* şi el diffect. Faţa îi era lungă, ca a unui cal, dar nu netedă ca a unui cal; avea un smoc de păr distinctiv pe fiecare obraz. Ochii lui erau mari, calmi, capabili de înţelepciune şi stoicism. Ochii mei, în schimb, erau încă

injectată de sânge de la petrecerea mea de la Okavango, şi care se uita în jurul meu în timp ce îmi prezentam discursul.

Domnule colonel, trebuie să găsesc o modalitate de a mă întoarce la operaţiuni, altfel va trebui să renunţ la armată.

Nu sunt sigur că colonelul Ed a crezut în ameninţarea mea. Nu sunt sigur că eu am făcut-o. Totuşi, din punct de vedere politic, diplomatic, strategic, nu a putut afford să nu o ia în considerare. Un prinţ în rânduri era un mare atu în relaţiile publice, un instrument puternic de recrutare. Nu putea ignora faptul că, dacă aş fi fugit, superiorii lui l-ar fi putut învinovăţi pe el şi pe superiorii lor, şi astfel ar fi putut urca în lanţ.

Pe de altă parte, ceea ce am văzut la el în acea zi a fost umanitate autentică. Tipul a înţeles. Ca soldat, a simţit pentru mine. Se cutremura la gândul de a fi ţinut departe de o bucată. Chiar a vrut să ajute.

Harry, ar putea fi o cale...

Irakul a fost permanent offat pe masă, a spus el. Din păcate. *Mă tem că nu există două moduri de a face asta.* Dar poate, a adăugat el, Afganistanul era o opţiune.

Am întredeschis ochii. *Afganistan?*

A mormăit ceva despre faptul că era "opţiunea cea mai sigură".

Corect... mai sigur...

Despre ce naiba vorbea? Afganistanul a fost mult mai periculos decât Irakul. În acel moment, Marea Britanie avea şapte mii de soldaţi în Afganistan şi în fiecare zi îi găsea angajaţi în unele dintre cele mai dure lupte de la cel de-al Doilea Război Mondial încoace.

Dar cine eram eu să mă cert? Dacă colonelul Ed credea că Afganistanul este mai sigur şi dacă era dispus să mă trimită acolo, grozav.

Ce slujbă aş face în Afganistan, colonele? FAC.

Controlor aerian avansat.

Am clipit.

Un loc de muncă foarte căutat, a explicat acesta. FAC-urile aveau sarcina de a orchestra întreaga putere aeriană, de a oferi acoperire băieţilor de la sol, de a solicita raiduri - ca să nu mai vorbim de salvări, evacuări medicale, iar lista a continuat. Nu era o slujbă nouă, cu siguranţă, dar era vitală în acest nou tip de război.

De ce, domnule?

Pentru că nenorociţii de talibani sunt peste tot! Şi nicăieri! Pur şi simplu nu-i puteai *fi* găsi, a explicat el. Terenul era preaaccidentat, prea mare. îndepărtat. Munţii şi deşerturi pline de tuneluri şi peşteri - era ca şi cum ai vâna... capre. Sau fantome. Trebuia să vezi cu ochii de pasăre.

Deoarece talibanii nu aveau nici o forţă aeriană, nici un avion, a fost uşor. Noi, britanicii, plus americanii, deţineam aerul. Dar FAC-urile ne-au ajutat să menţinem acest avantaj. Să zicem că o escadrilă de patrulare trebuia să ştie despre ameninţările din apropiere. FAC-ul a verificat cu dronele, a verificat cu piloţii de figuri, a verificat cu elicopterele, şi-a verificat laptopul de înaltă tehnologie, a creat o imagine de 360 de grade a câmpului de luptă.

Să zicem că aceeaşi escadrilă a intrat brusc în foc. FAC a consultat un meniu - Apache, Tornado, Mirage, F-15, F-16, A-10 - şi a comandat avionul cel mai potrivit pentru situaţia respectivă sau cel mai bun avion disponibil, apoi a ghidat acel avion spre inamic. Folosind hardware de ultimă generaţie, FAC-urile nu se limitau să facă să plouă cu fire pe capetele inamicului, ci le plasau acolo, ca pe o coroană.

Apoi mi-a spus că toate FAC-urile au şansa de a se urca într-un Hawk şi de a experimenta zborul în aer.

Până când colonelul Ed a încetat să mai vorbească, deja salivam.

FAC este, domnule. Când trebuie să plec?

Nu atât de repede.

FAC a fost o slujbă importantă. Toată lumea o dorea. Aşa că ar fi fost nevoie de ceva de făcut. De asemenea, era un

post complex. Toată acea tehnologie şi responsabilitate necesitau o mulţime de pregătire.

Mai întâi de toate, a spus el. Va trebui să trec printr-un proces de certificare dificil.

Unde, domnule?

La RAF Leeming. În...

Yorkshire Dales?

5.

EARLY AUTUMN. Ziduri de piatră uscată, fiecare petic, oi care gustă pe pantele ierboase. Cliffe dramatice de calcar. şi stânci şi povârnişuri. În fiecare direcţie, o altă mlaştină frumoasă şi purpurie. Peisajul nu era la fel de faimos ca Lake District, aflat chiar la vest, dar era totuşi uluitor şi a inspirat unii dintre marii artişti din istoria Marii Britanii. Wordsworth, de exemplu. Reuşisem să evit să citesc stuffurile acelui bătrân în şcoală, dar acum mă gândeam că trebuie să fie al naibii de bun dacă îşi petrecea timpul prin părţile astea.

Se simţea ca un sacrilegiu să stai pe o cliffă deasupra acestui loc şi să încerci să îl nimiceşti.

Bineînţeles că a fost un simulacru de ştergere. Nu am aruncat în aer nici măcar un singur deal. Cu toate acestea, la sfârşitul fiecărei zile am simţit că am făcut-o. Studiam Arta Distrugerii, iar primul lucru pe care l-am învăţat a fost că distrugerea este parţial creativă. Începe cu imaginaţia. Înainte de a distruge ceva, trebuie să ţi-l imaginezi distrus, iar eu devenisem foarte bun la a-mi imagina dalele ca pe un infern fumegând.

Exerciţiul din fiecare zi a fost acelaşi. Trezirea în zori. Un pahar de suc de portocale, un castron de terci, apoi o porţie completă de mâncare englezească, după care plecam pe câmp. Pe măsură ce lumina zilei se revărsa peste

orizont Aş începe să vorbesc cu o aeronavă, de obicei un Hawk. Avionul ajungea la IP, punctul iniţial, la o distanţă de fiecare cinci până la opt mile marine, iar apoi dădeam ţinta, dădeam semnalul de fugă. Aeronava se întorcea şi începea. Îi vorbeam pe cer, deasupra câmpului, folosind differente repere. Pădure în formă de L. Un dig în formă de T. Un hambar argintiu. La selectarea reperelor fusesem instruit să încep cu ceva mare, să trec la ceva mediu, apoi să aleg ceva mic. Imaginaţi-vă lumea, mi s-a spus, ca o ierarhie.

Ierarhie, spuneţi? Cred că mă pot descurca cu asta.

De fiecare dată când am strigat un punct de reper, pilotul mi-a răspuns: *Affirm*.

Sau altfel: *sunt vizual*. Mi-a plăcut asta.

M-am bucurat de ritmuri, de poezie, de cântecul meditativ al tuturor. Şi am găsit înţelesuri mai profunde în acest exerciţiu. Deseori mă gândeam: Ăsta e tot jocul, nu-i aşa? Să-i faci pe oameni să vadă lumea aşa cum o vezi tu? Şi să-ţi spună totul înapoi?

De obicei, pilotul era la joasă înălţime, la cinci sute de picioare de pe punte, la nivelul soarelui care răsărea, dar uneori îl trimiteam mai jos şi îl puneam într-un pop-up. În timp ce se îndrepta spre mine cu viteza sunetului, se retrăgea, trăgea în sus la un unghi de patruzeci şi cinci de grade. Apoi începeam o nouă serie de descrieri, noi detalii. Când ajungea în vârful ascensiunii şi îşi înfăşura aripile, când se ridica la nivel şi începea să simtă forţa G negativă, vedea lumea exact aşa cum o pictasem, apoi se prăbuşea.

Dintr-o dată a strigat: *Ţinta de calcul!* Apoi: *În uscat!*

Atunci aş spune: *Clar uscat*.

Adică, bombele sale nu erau decât spirite care se topeau în aer. Apoi aşteptam, ascultând cu atenţie pretinsele explozii. Săptămânile treceau pe nesimţite.

6.

O DACĂ ERAM UN FAC PREGĂTIT, trebuia să devin pregătit de luptă, ceea ce însemna să stăpânesc douăzeci şi opt de differente de luptă.

"controale."

Un control era practic o interacţiune cu o aeronavă. Fiecare control era un scenariu, o mică piesă de teatru. De exemplu, imaginaţi-vă că două aeronave intră în spaţiul aerian. *Bună dimineaţa, aici Dude Zero One şi Dude Zero Two. Suntem o pereche de F-15 cu două PGM-uri la bord, plus un JDAM, avem un timp de joc de nouăzeci de minute şi ne aflăm în prezent la două mile nautice est de locaţia dumneavoastră la nivelul de zbor 150, aşteptând să vorbim...*

Trebuia să ştiu exact ce spuneau şi cum să le răspund exact în jargonul lor.

Din păcate, nu aş putea face acest lucru într-o zonă normală de antrenament. Zonele obişnuite, cum ar fi Salisbury Plain, erau prea în aer liber. Cineva m-ar fi văzut şi ar fi dat un pont presei, iar acoperirea mea ar fi fost distrusă; m-aş fi întors de unde am plecat. În schimb, colonelul Ed şi cu mine am decis că ar trebui să învăţ comenzile într-un loc îndepărtat... undeva ca...

Sandringham.

Amândoi am zâmbit când ne-a venit acest gând. Apoi am râs.

Ultimul loc în care cineva s-ar gândi la Prinţul Harry pregătindu-se de luptă. Proprietatea de la ţară a bunicii.

Am luat o cameră la un hotel mic de lângă Sandringham-Knights Hill. Cunoscusem locul de o viaţă, trecusem pe lângă el de un milion de ori. De câte ori o vizitam pe bunica de Crăciun, gărzile noastre de corp dormeau acolo. Camera standard: 100 de lire.

În timpul verii, Knights Hill tindea să fie plin de observatori de păsări şi de nunţi. Dar acum, toamna, era pustiu.

Intimitatea a fost palpitantă şi ar fi fost totală, dacă nu ar fi existat o doamnă mai în vârstă în pubul conectat la hotel. Mă privea, cu ochii mari, de fiecare dată când treceam pe lângă ea.

Singură, *aproape* anonimă, cu existenţa mea redusă la o singură sarcină interesantă, am delirat. Am încercat să nu-i spun acest lucru lui Chelsy când o sunam seara, dar era genul de fericire greu de ascuns.

Îmi amintesc o discuţie diffictă. Ce făceam? Încotro ne îndreptam?

Ştia că îmi pasă de ea. Dar se simţea nevăzută. *Eu nu sunt vizual.*

Ştia cât de disperat eram să merg la război. Cum putea să nu mă ierte că eram puţin detaşat? Am fost luat prin surprindere. I-am explicat că asta era ceea ce trebuia să fac, lucrul pe care îmi doream să-l fac toată viaţa şi că trebuia să o fac din toată inima şi din tot sufletul. Dacă asta însemna că rămânea mai puţină inimă şi suflet pentru orice sau pentru oricine altcineva, ei bine... îmi părea rău.

7.

PA ŞTIUT că locuiesc la Knights Hill, ştia ce fac. Iar el era în josul drumului, la Sandringham.
o vizită prelungită. Şi totuşi, nu a trecut niciodată pe aici.
Cred că îmi dădea spaţiu.

De asemenea, el era încă în faza de proaspăt căsătorit, chiar dacă nunta fusese cu mai bine de doi ani înainte.

Apoi, într-o zi, s-a uitat pe cer şi a văzut un avion Typhoon care făcea treceri la joasă înălţime de-a lungul digului şi s-a gândit că trebuie să fiu eu. Aşa că s-a urcat în Audi-ul său şi s-a grăbit.

M-a găsit în mlaştini, pe un quad, vorbind cu un taifun la câţiva kilometri distanţă. În timp ce aşteptam ca taifunul să apară pe cerul de deasupra noastră, am avut o discuţie rapidă. Mi-a spus că vede cât de bine mă descurc în noua mea meserie. Mai presus de toate, a putut vedea cât de mult mă străduiam la ea, iar asta l-a încântat.

Tata fusese întotdeauna un muncitor. El credea în muncă. Toată lumea trebuie să *muncească*, spunea adesea. Dar munca lui era, de asemenea, un fel de religie, pentru că încerca cu furie să salveze planeta. Se fiecare deceniu se lupta de zeci de ani pentru a-i alerta pe oameni cu privire la schimbările climatice, fără să flăcăreze niciodată, în ciuda faptului că era batjocorit cu cruzime de presă ca un Henny Penny. De nenumărate ori, târziu în noapte, Willy şi cu mine îl fierăm la biroul său, printre munţi de saci poştali albaştri umflaţi - corespondenţa sa. De mai multe ori l-am descoperit, cu faţa pe birou, dormind adânc. Îi scuturam umerii şi el se ridica, cu o bucată de hârtie lipită de frunte.

Dar, pe lângă importanţa muncii, el credea şi în magia luminii. Era pilot de elicopter, până la urmă, aşa că îi plăcea în mod deosebit să mă vadă cum pilotez aceste avioane cu reacţie peste flaţurile mlăştinoase la viteze nebănuite. Am menţionat că bunii cetăţeni din Wolferton nu-i împărtăşeau entuziasmul. Un avion cu reacţie de zece mii de kilograme care răcnea chiar deasupra acoperişurilor lor de ţiglă nu prea provoca jubilaţie. RAF Marham a primit zeci de plângeri. Sandringham trebuia să fie o zonă interzisă.

Toţi reclamanţii au fost informaţi: Acesta este războiul.

Îmi plăcea să-l văd pe tata, îmi plăcea să-i simt mândria şi mă simţeam încurajată de laudele sale, dar trebuia să mă întorc la muncă. Am fost

în mijlocul controlului, nu a putut spune Typhoonului să aştepte o clipă.

Da, da, dragă băiete, înapoi la muncă.

A condus off. În timp ce mergea pe pistă, i-am spus lui Typhoon: O *nouă ţintă. Audi gri. Se îndreaptă spre sud-est de la poziţia mea pe pistă. Spre un hambar mare argintiu orientat est-vest.*

Typhoon l-a urmărit pe Pa, a făcut o trecere joasă direct peste el, aproape spărgând geamurile Audi-ului său.

Dar în cele din urmă l-a cruţat. La ordinele mele.

Acesta a continuat să arunce în aer un hambar de argint.

8.

ENGLAND A FOST ÎN SEMIFINALA Cupei Mondiale de rugby din 2007. Nimeni nu prevăzuse acest lucru. Nimeni nu crezuse că Anglia era bună de data aceasta, iar acum era pe punctul de a câştiga totul. Milioane de britanici au fost cuprins de febra rugby-ului, inclusiv eu.

Aşa că, atunci când am fost invitat să particip la semifinală, în octombrie, nu am ezitat. Am spus da imediat.

Bonus: Semifinala avea loc în acel an la Paris - un oraş pe care nu-l vizitasem niciodată.

Cupa Mondială mi-a pus la dispoziţie un şofer, iar în prima mea noapte în Oraşul Luminilor l-am întrebat dacă ştie care este tunelul în care mama mea...

I-am privit ochii în oglinda retrovizoare, devenind mari.

Era irlandez, cu o faţă blândă şi deschisă, iar eu îi puteam distinge cu uşurinţă gândurile: *Ce naiba? Nu am semnat pentru asta.*

Tunelul se numeşte Pont de l'Alma, i-am spus.

Da, da, da. Ştia asta.

Vreau să trec prin ea.

Vrei să treci prin tunel?

Cu şaizeci şi cinci de kilometri pe oră, mai exact. Şaizeci şi cinci?

Da.

Viteza exactă cu care ar fi circulat, potrivit poliţiei, maşina mămicii în momentul producerii accidentului. Nu 120 de mile pe oră, aşa cum a relatat iniţial presa.

Şoferul s-a uitat spre scaunul pasagerului. Billy the Rock a dat grav din cap. *Să o facem.* Billy a adăugat că, dacă şoferul ar fi dezvăluit vreodată unui alt om că noi i-am cerut să facă asta, îl vom fi găsit şi va fi iadul plătit.

Şoferul a dat solemn din cap.

Off am plecat, şerpuind prin traffic, trecând pe lângă Ritz, unde mami a luat ultima masă, cu prietenul ei, în acea noapte de august. Apoi am ajuns la gura tunelului. Am trecut cu viteză, am trecut peste buza de la intrarea în tunel, denivelarea care se presupune că a făcut ca Mercedesul lui Mummy să se abată de la curs.

Dar buza nu era nimic. Abia am simţit-o.

Când maşina a intrat în tunel, m-am aplecat în faţă, am privit cum lumina se schimbă într-un fel de portocaliu apos, am privit pilonii de beton trecând pe lângă mine. I-am numărat, mi-am numărat bătăile inimii şi, în câteva secunde, am ieşit de cealaltă parte.

M-am aşezat pe spate. Am spus în linişte: *Asta e tot? Este... nimic.*

Doar un tunel drept.

Întotdeauna mi-am imaginat tunelul ca pe un pasaj înşelător, periculos prin natura lui, dar era doar un tunel scurt, simplu, fără complicaţii.

Nu există niciun motiv pentru care cineva ar trebui să moară vreodată înăuntru.

Şoferul şi Billy the Rock nu au răspuns. M-am uitat pe fereastră: *Din nou.*

Şoferul s-a uitat fix la mine în oglinda retrovizoare. *Iar? Da. Vă rog.*

Am trecut din nou prin ea.

Ajunge. Mulţumesc.

A fost o idee foarte proastă. Avusesem o mulţime de idei proaste în cei 23 de ani ai mei, dar aceasta era o idee unică, prost concepută. Îmi spusesem că vreau să închei, dar nu voiam cu adevărat. În adâncul sufletului, speram să simt în acel tunel ceea ce simţisem când JLP îmi dăduse filele de poliţie - neîncredere. Îndoială. În schimb, aceea a fost noaptea în care toate îndoielile au dispărut.

E moartă, am crezut. *Doamne, chiar a murit pentru totdeauna.*

Am obţinut încheierea pe care mă prefăceam că o caut. Am obţinut-o din plin. Şi acum nu voi mai putea scăpa niciodată de ea.

Credeam că mersul prin tunel va aduce un sfârşit, sau o scurtă încetare, a durerii, a deceniului de durere necruţătoare. În schimb, a adus începutul durerii, partea a doua.

Era aproape de ora unu dimineaţa. Şoferul ne-a lăsat pe mine şi pe Billy la un bar, unde am băut şi am băut. Erau acolo câţiva colegi, am băut cu ei şi am încercat să mă iau la fiecare fiecare cu mai mulţi. Când barul ne-a dat afară, când Billy the Rock m-a escortat înapoi la hotel, am încercat să mă iau la fiecare fiecare cu el şi eu. Am mârâit la el, l-am lovit, i-am dat o palmă peste cap.

Abia dacă a reacţionat. Doar s-a încruntat ca un părinte ultra-răbdător.

L-am pălmuit din nou. Îl iubeam, dar eram hotărâtă să îl rănesc.

Mă mai văzuse aşa. O dată, poate de două ori. L-am auzit spunându-i unui alt bodyguard: "*E o pacoste în seara asta.*

Oh, vrei să vezi o mână de oameni? Poftim, iată o mână.

Cumva, Billy şi celălalt bodyguard m-au dus în camera mea şi m-au turnat pe pat. Dar după ce au plecat, m-am ridicat din nou.

M-am uitat prin cameră. Soarele abia răsărea. Am ieşit afară, în hol. Era un bodyguard pe un scaun de lângă uşă, dar dormea adânc. Am trecut pe vârfuri, m-am urcat în lift şi am părăsit hotelul.

Dintre toate regulile din viaţa mea, aceasta era considerată cea mai inviolabilă. Să nu-ţi părăseşti niciodată gărzile de corp. Niciodată să nu rătăceşti off singur, oriunde, dar mai ales nu într-un oraş străin.

M-am plimbat de-a lungul Senei. Am întredeschis ochii spre Champs-Elysées în depărtare. Am stat lângă o roată mare. Am trecut pe lângă tarabe mici de cărţi, pe lângă oameni care beau coffee, mâncau croissante. Fumam, ţinându-mi privirea nefocalizată. Am o vagă amintire a câtorva oameni care m-au recunoscut şi s-au holbat la mine, dar din fericire asta a fost înainte de era smartphone-urilor. Nimeni nu m-a oprit să îmi facă o fotografie.

Mai târziu, după ce am dormit, l-am sunat pe Willy şi i-am povestit despre noaptea mea.

Nimic din toate acestea nu a fost o noutate pentru el. Se pare că şi el condusese tunelul.

El venea la Paris pentru finalul de rugby. Am decis să o facem împreună.

După aceea, am vorbit despre accident, pentru prima dată. Am vorbit despre ancheta recentă. O glumă, am fost amândoi de acord. Raportul final scris a fost o insultă. Fantezist, plin de greşeli factuale de bază şi de găuri logice uriaşe. A ridicat mai multe întrebări decât a răspuns.

După atâţia ani, am spus noi, şi după atâţia bani - cum?

Mai presus de toate, concluzia sumară, conform căreia şoferul lui Mummy era beat şi, prin urmare, singura cauză a accidentului, a fost convenabilă şi absurdă. Chiar dacă bărbatul ar fi băut, chiar dacă ar fi fost beat criţă, nu ar fi avut nicio problemă să navigheze prin acel tunel scurt.

Doar dacă nu cumva papagalii l-au urmărit şi l-au orbit.

De ce nu au fost acei papagali învinuiţi mai aspru? De ce nu au fost în închisoare?

Cine le-a trimis? Şi de ce nu *au* fost în închisoare?

De ce, într-adevăr - dacă nu cumva corupţia şi muşamalizările au fost la ordinea zilei?

Am fost uniţi în toate aceste puncte, dar şi în ceea ce priveşte paşii următori. Vom emite o declaraţie, vom solicita în comun redeschiderea anchetei. Poate vom organiza o conferinţă de presă.

Puterile care ne-au convins să renunţăm la ea.

9.

O LUNĂ MAI TÂRZIU M-am dus la RAF Brize Norton şi m-am urcat la bordul unui C-17. Erau zeci de alţi soldaţi în avion, dar eu eram singurul pasager clandestin. Cu ajutorul colonelului Ed şi al lui JLP, m-am îmbarcat în secret, apoi m-am strecurat într-o nişă din spatele cabinei de pilotaj.

Alcovul avea paturi suprapuse pentru echipajul care dormea peste noapte. În timp ce motoarele mari fierau, în timp ce avionul vâjâia pe pistă, m-am întins pe un pat de jos, cu micul meu rucsac pe post de pernă. Undeva mai jos, în cala de marfă, Bergen-ul meu era bine împachetat cu trei perechi de pantaloni de camuflaj, trei tricouri curate, o pereche de ochelari de protecţie, un pat pneumatic, un mic caiet, un tub de cremă de soare. Se simţea ca şi cum

mai mult decât suficient. Puteam spune cu sinceritate că nimic din ceea ce aveam nevoie sau îmi doream în viaţă nu rămăsese în urmă, în afară de câteva bijuterii ale mamei, de şuviţa ei de păr din cutiuţa albastră şi de fotografia cu ramă argintie cu ea care stătea pe biroul meu de la Eton, toate acestea fiind ascunse într-un loc sigur. Şi, bineînţeles, armele mele. Pistolul meu de 9 mm şi SA80A fuseseră predate unui funcţionar cu o faţă severă, care le-a încuiat într-o cutie de oţel care a ajuns, de asemenea, în cală. Le-am simţit absenţa cel mai acut, întrucât, pentru prima dată în viaţa mea, în afară de acea plimbare şovăielnică de dimineaţă la Paris, urma să mă aventurez în lumea largă fără gărzi de corp înarmate.

Lumina era eternă. Şapte ore? Nouă? Nu pot spune. Mi s-a părut că a fost ca o săptămână. Am încercat să dorm, dar aveam capul prea plin. Mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului uitându-mă în gol. La patul de sus. La picioarele mele. Am ascultat motoarele, i-am ascultat pe ceilalţi soldaţi de la bord. Mi-am revăzut viaţa. M-am gândit la tata şi la Willy. Şi la Chels.

Ziarele au anunţat că ne-am despărţit. (Un titlu: "URAH HARRY A PĂRĂSIT.") Distanţa, obiectivele de viaţă diferite erau prea mult. Era deja destul de greu să menţii o relaţie în aceeaşi ţară, dar cu mine plecând off la război, pur şi simplu nu părea fezabil. Desigur, nimic din toate acestea nu era adevărat. Nu ne despărţisem. Îmi dăduse un rămas bun emoţionant şi tandru şi promisese că mă va aştepta.

Ştia, aşadar, să nu ţină cont de toate celelalte poveşti din ziare, despre cum am reacţionat la despărţire. Se pare că am plecat la un pub şi am băut câteva zeci de vodcă înainte de a mă prăbuşi într-o maşină care mă aştepta. Un ziar chiar a întrebat-o pe mama unui soldat recent ucis în misiune ce părere are despre faptul că mă aflam în stare de ebrietate în public.

(Ea a fost împotrivă.)

Dacă voi muri în Afganistan, m-am gândit, cel puţin nu va trebui să mai văd un alt titlu fals, să citesc o altă minciună ruşinoasă despre mine.

M-am gândit mult la acea noapte la moarte. Ce ar însemna asta? Mi-a păsat? Am încercat să-mi imaginez înmormântarea mea. Ar fi o înmormântare de stat? Privată? Am încercat să-mi imaginez titlurile din ziare: *La revedere, Harry*.

Cum voi fi ţinut minte de istorie? Pentru titlurile din ziare? Sau pentru cine am fost de fapt?

Willy ar merge în spatele coffinului meu? Ar face-o bunicul şi tata?

Înainte de a pleca, JLP m-a aşezat la masă şi mi-a spus că trebuie să-mi actualizez testamentul.

Voinţa mea? Chiar aşa?

Dacă se întâmpla ceva, a spus el, Palatul trebuia să ştie ce vreau să se facă cu puţinele mele lucruri şi unde doresc să fiu... îngropat. A întrebat atât de simplu, atât de calm, aşa cum ai întreba pe cineva unde ar vrea să ia masa de prânz. Dar ăsta era darul lui. Adevărul era adevărul, n-avea rost să se ferească de el.

M-am uitat în altă parte. Nu mă puteam gândi cu adevărat la un loc în care aş fi vrut să-mi petrec viaţa de apoi. Nu puteam să mă gândesc la niciun loc care să mi se pară sacru, în afară de Althorp, poate, iar acela era exclus. Aşa că am spus: Frogmore Gardens?

Era frumos şi uşor îndepărtat de lucruri.
Liniştită.

JLP a dat din cap. Avea să se ocupe de asta.

În mijlocul acestor gânduri şi amintiri am reuşit să aţipesc câteva minute, iar când am deschis ochii, coboram în picaj spre aerodromul Kandahar.

E timpul să ne punem vestele antiglonţ. E timpul să ne punem Kevlarul. I am aşteptat pentru toată lumea ceilalţi să să debarce, apoi nişte tipi din Forţele Speciale au apărut în nişă. S-au întors

armele mele şi mi-a înmânat o fiolă de morfină, pe care să o păstrez tot timpul asupra mea. Ne aflam acum într-un loc unde durerea, rănile, traumele erau ceva obişnuit. M-au grăbit să mă offe în avion într-un patru pe patru cu geamurile înnegrite şi scaunele prăfuite. Am condus până într-o parte diferentă a bazei, apoi ne-am grăbit să intrăm într-o Portakabin.

Gol. Nici un suflet.

Unde este toată lumea? La naiba, a fost declarată pacea în timp ce eram în aer?

Nu, toată baza era în misiune.

M-am uitat în jur. Se pare că plecaseră în mijlocul unei mese. Mesele erau acoperite cu cutii de pizza pe jumătate goale. Am încercat să-mi amintesc ce mâncasem în timpul nopţii. Nimic. Am început să-mi bag pizza rece în gură.

Am dat testul în teatru, o ultimă barieră de intrare, o ultimă măsură pentru a dovedi că ştiu cum să fac treaba asta. La scurt timp după aceea, m-am urcat într-un Chinook şi am zburat aproximativ fiecare kilometru până la un avanpost mult mai mic. Baza de operaţiuni înaintate Dwyer. Un nume lung şi greoi pentru ceea ce era puţin mai mult decât un castel de nisip făcut din saci de nisip.

Am fost întâmpinat de un soldat acoperit de nisip care mi-a spus că i s-a ordonat să-mi arate împrejurimile.

Bine aţi venit la

Dwyer.

Mulţumesc.

L-am întrebat de unde provine numele localului.

Unul dintre băieţii noştri. K-I-A. Vehiculul a lovit o mină de teren.

Turul rapid a arătat că Dwyer era chiar mai spartan decât părea din Chinook. Fără căldură, puţine lumini, puţină apă. Existau instalaţii sanitare, într-un fel, dar ţevile erau de obicei înfundate sau îngheţate. Exista, de asemenea, o clădire care pretindea a fi un "bloc de duşuri", dar am fost sfătuit: folosiţi-o pe riscul dumneavoastră.

Practic, mi-a spus ghidul meu turistic, renunţă la a mai fi curat.

Concentraţi-vă mai degrabă pe menţinerea căldurii.

Se face atât de frig aici?

A chicotit.

Dwyer găzduia aproximativ fiecare cincizeci de soldaţi, majoritatea artilerie şi cavalerie de casă. Îi întâlneam câte doi sau trei. Toţi aveau părul nisipos, adică părul lor era împletit cu nisip. Feţele, gâturile şi genele lor - de asemenea, încrustate. Arătau ca nişte fileţi de fiecare fiecare care fuseseră pesmetuiţi înainte de a fi prăjiţi.

În decurs de o oră, am făcut-o şi eu.

Toată lumea şi toate lucrurile de la Dwyer erau fie acoperite cu nisip, fie presărate cu nisip, fie vopsite în culoarea nisipului. Iar dincolo de corturile de culoarea nisipului, de sacii de nisip şi de pereţii de nisip era un ocean infinit de... nisip. Nisip fin, fin, ca pudra de talc. Băieţii şi-au petrecut mare parte din zi privind tot acel nisip. Aşa că, după ce mi-am terminat turul, mi-am luat patul şi ceva de mâncare, am făcut şi eu la fel.

Ne-am spus că scanăm după inamic, şi aşa a fost, cred. Dar nu puteai să priveşti atâtea boabe de nisip fără să te gândeşti la eternitate. Tot nisipul acela mişcător, învârtitor, rotitor, simţeai că îţi spune ceva despre nişa ta minusculă din cosmos. Din cenuşă în cenuşă. Nisip la nisip. Chiar şi atunci când m-am retras, m-am aşezat pe patul meu de metal, am alunecat offi în somn, nisipul era în prim-planul minţii mele. Îl auzeam acolo, purtând conversaţii şoptite cu el însuşi. Am simţit un bob pe limbă. Pe globul meu ocular. L-am visat.

Şi când m-am trezit, aveam o lingură în gură.

10.

AN CENTRUL DWYER-ului se afla un vârf înalt, un fel de Coloană a lui Nelson improvizată. De el erau bătute în cuie zeci de

de săgeţi, arătând în toate direcţiile, fiecare săgeată fiind pictată cu numele unui loc pe care un soldat de la Dwyer îl numea acasă.

Sydney Australia 7223 mile

Glasgow 3654 mile

Bridgwater Somerset 3610 mile

În acea fiecare dimineaţă, trecând pe lângă ţeapă, am avut un gând. Poate că ar trebui să-mi scriu propria mea casă acolo sus.

Clarence House 3456 mile

Asta ar stârni un râs.

Dar nu. La fel cum niciunul dintre noi nu era dornic să atragă atenţia talibanilor, aşa şi eu eram dornic să nu atrag atenţia colegilor mei de pluton. Scopul meu principal era să mă amestec.

Una dintre săgeţi arăta spre "Tunurile", două tunuri enorme de 105 mm aflate în spatele blocului de duşuri nefuncţional. Aproape în fiecare zi, de mai multe ori pe zi, Dwyer fiecare zi, Dwyer offăra acele tunuri mari, lansa obuze masive într-o parabolă fumegândă spre poziţiile talibanilor. Zgomotul îţi făcea sângele să se oprească, îţi prăjea creierul. (Într-o zi, tunurile au fost fixate de cel puţin o sută de ori.) Pentru tot restul vieţii mele, ştiam că voi auzi un vestigiu al acelui sunet; va răsuna pentru totdeauna într-o parte a fiinţei mele. De asemenea, nu aveam să uit niciodată, când armele s-au oprit final, acea tăcere imensă.

11.

Sala de operaţiuni a lui WYER era o cutie învelită în camuflaj de deşert. Uşa era groasă negru negru şi negru de plastic făcut din piese legate între ele, ca un puzzle. Făcea un zgomot ciudat atunci când treceai peste el. Punctul focal al camerei, de fapt al întregii tabere, era peretele principal, pe care era reprezentată o hartă uriaşă a provinciei Helmand, cu ace (galben, portocaliu, verde, albastru) care reprezintă unităţile din grupul de luptă.

Am fost întâmpinat de caporalul de cavalerie Baxter. Mai în vârstă decât mine, dar de culoarea mea. Am schimbat câteva glume ironice, un zâmbet de ciudă despre apartenenţa involuntară la Liga Domnilor cu capul roşu. De asemenea, la Frăţia Cheilor. Ca şi mine, Baxter îşi pierdea rapid acoperirea în top.

L-am întrebat de unde este.

Comitatul Antrim.

Irlandez, nu?

Sigur.

Accentul său duios m-a făcut să cred că ar putea fi păcălit. I-am dat o replică despre irlandezi, iar el mi-a răspuns firesc, râzând, dar ochii lui albaştri păreau nesiguri. *Crikey, am luat peste picior un prinţ.*

Ne-am apucat de treabă. Mi-a arătat mai multe staţii radio stivuite de-a lungul unui birou sub hartă. Mi-a arătat terminalul Rover, un laptop micuţ şi grăsuţ, cu puncte de busolă inscripţionate pe părţile laterale. *Aceste staţii radio sunt urechile tale. Roverul ăsta e ochii tăi.* Prin intermediul lor îmi făceam o imagine a câmpului de luptă, apoi încercam să controlez ceea ce se întâmpla în interiorul şi deasupra lui. Într-un sens, nu aş fi cu nimic different de controlorii aerieni de la Heathrow: mi-aş petrece timpul ghidând avioanele cu reacţie încoace şi încolo. Dar, de multe ori, slujba nu ar fi nici măcar atât de fascinantă: aş fi un agent de securitate, monitorizând cu atenţie fluxurile de la zeci de camere, montate pe orice, de la avioane de recunoaştere la drone. Singura fiecare fiecare luptă pe care

aş duce-o ar fi împotriva dorinţei de a dormi.

Intră. Ia loc, locotenente Wales.

Mi-am curăţat gâtul şi m-am aşezat. M-am uitat la Rover. Şi am privit.

Procesul-verbal a fost aprobat. Am mărit volumul la radio. A refuzat-o.

Baxter a chicotit. *Asta e treaba. Bun venit în război.*

12.

THE ROVER AVEA UN NUME ALTERNATIV, pentru că orice lucru în armată avea nevoie de un nume alternativ.

Kill TV.

Ca şi

în:

Ce faci?

Mă uitam puţin la Kill TV.

Numele a fost menit să fie ironic, am figurat. Sau, altfel, era doar o publicitate falsă în mod flagrant. Pentru că singurul lucru care a fost ucis a fost timpul.

Aţi urmărit un complex abandonat despre care se crede că a fost folosit de talibani.

Nu s-a întâmplat nimic.

Aţi urmărit un sistem de tuneluri suspectat că ar fi fost folosit de talibani.

Nu s-a întâmplat nimic.

Ai privit o dună de nisip. Şi încă o dună de nisip.

Dacă există ceva mai plictisitor decât să priveşti cum se usucă vopseaua, atunci e să priveşti deşertul... *deşertul*. Mă întrebam cum de Baxter nu a înnebunit.

Aşa că l-am întrebat.

A spus că după ore întregi de nimic, va fi ceva. Şmecheria era să rămâi în alertă pentru *asta*.

Dacă Kill TV era plictisitor, Kill Radio era nebun. Toate handseturile de-a lungul pupitrului dădeau offtamburească constantă, într-o duzină de accente, britanice, americane, olandeze, franceze, ca să nu mai vorbim de diferitele personalităţi.

Am început să încerc să potrivesc accentele cu indicativele de apel. Piloţii americani erau Dude. Piloţii olandezi erau Rammit. Francezii erau Mirage sau Rage. Britanicii erau Vapor.

Elicopterele Apache se numeau Ugly.

Indicativul meu personal era Widow Six Seven.

Baxter mi-a spus să iau un telefon şi să spun "bună ziua". Să *te prezinţi*. Când am făcut-o, toate vocile s-au ridicat în picioare, şi-au îndreptat atenţia spre mine. Erau ca nişte pui de pasăre care cereau să fie hrăniţi. Hrana lor era informaţia.

Cine eşti tu? Ce se întâmplă acolo jos? Unde mă duc?

Pe lângă informaţii, ceea ce îşi doreau cel mai des era permisiunea. Să intre în spaţiul meu aerian sau să îl părăsească. Regulile le interziceau piloţilor să treacă pe deasupra lor fără să se asigure că este sigur, că nu se desfăşoară o bătălie, că Dwyer nu îşi aruncă în aer tunurile grele. Cu alte cuvinte, era o ROZ (zonă de operare restricţionată)? Sau rece? Totul despre război se învârtea în jurul acestei întrebări binare. Ostilităţile, vremea, apa, mâncarea - caldă sau rece?

Mi-a plăcut acest rol, de păstrător al ROZ. Îmi plăcea ideea de a lucra îndeaproape cu artileria de vârf, de a fi ochii şi urechile unor astfel de bărbaţi şi femei atât de pricepuţi, ultima lor legătură cu terra firma, alfa şi omega lor. Eram... Pământul.

Nevoia lor de mine, dependenţa lor, a creat legături instantanee. Emoţii ciudate au apărut, intimităţi ciudate au luat formă.

Bună, văduvă Şase Şapte.

Hei, amice. Ce
mai faci azi?
Linişte până acum, Dude.
Am fost imediat prieteni. Tovarăşi. Se simţea asta. După ce se înregistrau la mine, îi dădeam la
FAC în Garmsir, un orăşel riveran din apropiere.
Mulţumesc, Văduva Şase Şapte. Noapte
bună. Am înţeles, Dude. Ai grijă.

13.

DUPĂ CE A PRIMIT PERMISUL de a traversa spaţiul meu aerian, un pilot nu ar trebui să întotdeauna nu ar fi fost în croazieră pe să treacă, el săgeată, iar uneori nevoia sa de a cunoaşte condiţiile de la sol era urgentă. Fiecare secundă conta. Viaţa şi moartea erau în mâinile mele. Eram aşezat calm la un birou, ţinând în mână o băutură fizică şi un *pix* (*Oh. Un pix. Uau.*), dar mă aflam şi în mijlocul acţiunii. A fost antrenant, lucrul Am antrenat pentru care m-am antrenat, dar terifiant. La scurt timp înainte de sosirea mea, un FAC a greşit o cifră atunci când a citit coordonatele geografice pentru un F-15 american; rezultatul a fost o bombă rătăcită care a aterizat pe forţele britanice în loc de cele inamice. Trei soldaţi au fost ucişi, doi au fost mutilaţi în mod oribil. Aşa că fiecare cuvânt şi cifră I am spus ar fi ar fi avut consecinţe. Noi ofeream "sprijin", aceasta era expresia folosită în mod constant, dar mi-am dat seama cât de eufemistic era. Nu mai puţin decât piloţii, uneori aduceam moartea, iar când aceasta a venit vorba de moarte, mai mult decât de viaţă, trebuia să fii precis.

Mărturisesc: am fost fericit. Era o muncă importantă, o muncă patriotică. I a fost folosind abilităţi

perfecţionate în pe Dales, şi la

Sandringham, şi tot drumul înapoi în copilărie. Chiar şi la Balmoral. Exista o linie clară care lega urmărirea mea cu Sandy şi munca mea de acum aici. Eram un soldat britanic, pe un câmp de luptă, în sfârşit, un rol pentru care mă pregătisem toată viaţa mea.

Am fost, de asemenea, văduva Şase Şapte. Avusesem o mulţime de porecle în viaţa mea, dar aceasta a fost prima poreclă care mi s-a părut mai mult un pseudonim. Puteam să mă *ascund cu* adevărat şi cu adevărat în spatele ei. Pentru fiecare dată eram *doar* un nume, un nume oarecare şi un număr oarecare. Fără titlu. Şi fără gardă de corp. *Oare aşa se simt şi alţi oameni în fiecare zi?* Am savurat normalitatea, m-am complăcut în ea şi m-am gândit, de asemenea, cât de departe am călătorit pentru a o fi găsii. În centrul Afganistanului, în toiul iernii, în mijlocul nopţii, în mijlocul unui război, în timp ce vorbeam cu un om aflat la fiecare mie de metri deasupra capului meu - cât de anormală este viaţa ta dacă acesta este primul loc în care te simţi normal?

După fiecare acţiune se producea o pauză, care era uneori mai greu de gestionat din punct de vedere psihologic. Plictiseala era duşmanul şi o combatem jucând rugby, mingea noastră fiind o rolă de hârtie igienică lipită cu bandă adezivă, sau alergând pe loc. De asemenea, am făcut o mie de flotări şi am construit un echipament primitiv de haltere, lipind cu bandă adezivă lăzi de lemn de bare de metal. Am făcut saci de box din duffeli. Am citit cărţi, am organizat meciuri maraton de şah, am dormit ca pisicile. Am privit oameni în toată firea cum înregistrau douăsprezece ore pe zi în pat.

De asemenea, am mâncat şi am mâncat. Dwyer avea o bucătărie completă. Paste. Chipsuri. Fasole. În fiecare săptămână ni se acordau 30 de minute la telefonul prin satelit. Cartela telefonică se numea Paradigm şi avea un cod pe spate, pe care îl introduceai în tastatură. Apoi, un robot, o femeie cu voce frumoasă, îţi spunea câte minute mai

aveai. Următorul lucru pe care îl ştii...

Spike, tu eşti?

Chels.

Vechea ta viaţă, în josul liniei. Sunetul te făcea mereu să-ţi tragi răsuflarea. Să te gândeşti la casă nu a fost niciodată uşor, dintr-un set complex de motive. Să *auzi* "acasă" era ca o lovitură de cuţit în piept.

Dacă nu o sunam pe Chels, îl sunam pe tata.

Ce mai faci, dragă băiete?

Nu-i rău. Ştii cum e.

Dar m-a rugat să îi scriu, în loc să îl sun. Îi plăceau scrisorile mele.

A spus că ar prefera o scrisoare.

14.

DE MULTE ORI M-AM ÎNGRIJORĂTORIT că pierd de fapt adevăratul război. Oare stăteam oare în sala de aşteptare a războiului? Adevăratul război, mă temeam, era chiar la vale; puteam vedea . groasă puffs de de fum, de pene de fum de la explozii, în mare parte pe şi în jurul Garmsir.A loc de o importanţă strategică extraordinară. O poartă de intrare critică, un port fluvial prin care aprovizionarea, în special cu arme, ajungea la talibani. În plus, un punct de intrare pentru noi l u p t ă t o r i . Ei ar fi primit un AK-47, a fizică de gloanţe, şi a spus să să se îndrepte spre noi prin labirintul lor de tranşee. Acesta a fost testul de iniţiere, pe care talibanii îl numeau "sângerare".

Sandy şi Tiggy lucrau pentru talibani?

Se întâmpla des. Un recrut taliban apărea, trăgea în noi, iar noi ripostăm cu o forţă de douăzeci de ori mai mare. Orice recrut taliban care supravieţuia acelui baraj era apoi promovat, trimis să se lupte şi să moară într-unul dintre oraşele mai mari, cum ar fi Gereshk sau Lashkar Gah, pe care unii îl numeau Lash

Vegas. Cu toate acestea, majoritatea nu au supravieţuit. Talibanii le-au lăsat trupurile să putrezească. Am văzut câini de mărimea lupilor mestecând mulţi recruţi pe câmpul de luptă.

Am început să mă rog de comandanţii mei officeri: Scoateţi-mă de aici. Câţiva băieţi au făcut aceeaşi rugăminte, dar din motive differente. Eu imploram să merg mai aproape de front. *Trimiteţi-mă la Garmsir*.

În cele din urmă, în ajunul Crăciunului din 2007, cererea mea a fost aprobată. Trebuia să înlocuiesc un FAC care urma să plece la Baza de Operaţiuni Înaintată Delhi, care se afla în interiorul unei şcoli Garmsir abandonate.

Curte mică cu pietriş, acoperiş din tablă ondulată. Cineva a spus că şcoala a fost o universitate agricolă. Altcineva a spus că fusese o madrassa. Pentru moment, însă, făcea parte din Commonwealth-ul britanic. Şi noua mea casă.

De asemenea, aici se afla şi o companie de gurkha.

Recrutaţi din Nepal, din cele mai îndepărtate sate de la poalele munţilor Himalaya, Gurkhas au luptat în toate războaiele britanice din ultimele două secole şi s-au distins în fiecare dintre ele. Au luptat ca nişte tigri, nu au renunţat niciodată şi, ca urmare, au ocupat un loc special în armata britanică - şi în inima mea. Auzisem despre Gurkhas încă de când eram copil: una dintre primele uniforme pe care le-am purtat a fost o uniformă Gurkha. La Sandhurst, gurkhazii jucau întotdeauna rolul inamicului în exerciţiile militare, ceea ce întotdeauna mi s-a părut un pic ridicol, deoarece erau iubiţi.

După exerciţii, un Gurkha se apropia invariabil de mine şi îmi offergea o ceaşcă de ciocolată caldă. Aveau o reverenţă solemnă faţă de regalitate. Un rege, în mintea lor, era divin. (Se credea că propriul lor rege era zeul hindus reîncarnat Vishnu.) Un prinţ, prin urmare, nu era departe offi. Simţisem acest

în copilărie, dar acum a simţit-o din nou. În timp ce mă plimbam prin Delhi, toţi Gurkhas se înclinau. Mi-au spus *saab*.

Da, saab. Nu, saab.

I-am implorat: Nu o face. Sunt doar locotenentul Wales. Sunt doar Văduva Şase Şapte.

Au râs. *Nici o şansă, saab.*

Şi nici nu ar fi visat să mă lase să merg undeva de una singură. Persoanele regale aveau nevoie de o escortă regală. Deseori mă îndreptam spre popotă sau spre toaletă şi, deodată, deveneam conştient de o umbră în dreapta mea. Apoi o alta în stânga mea. *Bună, saab*. A fost jenant, deşi emoţionant. I-am adorat, la fel ca şi afganii locali, care le vindeau gurkhazilor multe găini şi capre şi chiar se certau cu ei despre reţete. Armata vorbea mult despre câştigarea "inimilor şi minţilor" afgane, adică despre convertirea localnicilor la democraţie şi libertate, dar numai Gurkhas păreau să facă acest lucru cu adevărat.

Atunci când nu mă escortau, Gurkhas erau hotărâţi să mă îngraşe. Mâncarea era limbajul lor de dragoste. Şi, deşi fiecare Gurkha se credea un bucătar de fiecare cinci stele, toţi aveau aceeaşi specialitate. Curry de capră.

Îmi amintesc că într-o zi am auzit rotoare deasupra capului. M-am uitat în sus. Toată lumea din bază s-a uitat în sus. Un elicopter care cobora încet. Şi atârnând de patine, înfăşurată într-o plasă, era o capră. Un cadou de Crăciun pentru Gurkhas.

Într-o mare explozie de praf, elicopterul a aterizat. Din el a sărit un bărbat, chel, blond, imaginea unui officer britanic.

Era, de asemenea, vag familiar.

Îl cunosc pe tipul ăsta, am spus cu voce tare.

Mi-am pocnit figurile. *E bătrânul Bevan!*

El ar fi... a lucrat pentru Pa pentru a câteva ani. El chiar ne-a însoţit într-o iarnă în Klosters. (Îmi amintesc că a schiat

într-o jachetă Barbour, atât de aristocratică prin excelenţă). Acum, se pare că era numărul doi al comandantului brigăzii. Şi, astfel, livra capre în numele comandantului iubiţilor Gurkhas.

Am fost floorată să dau peste el, dar el a fost doar puţin surprins - sau interesat. Era prea preocupat de acele capre. În afară de cea din plasă, mai legănase una între genunchi pe toată floarea, iar acum o călăuzea pe aceasta micuţă în lesă, ca un cocker spaniel, până la un Gurkha.

Săracul Bevan. Mi-am dat seama cum s-a legat de capra aia, cât de nepregătit era pentru ceea ce avea să vină.

Gurkha şi-a scos kukri-ul şi i-a tăiat capul.

Faţa bronzată şi bărboasă a căzut la pământ ca una dintre rolele de toaletă lipite cu bandă adezivă pe care le foloseam ca mingi de rugby.

Gurkha a colectat apoi cu grijă, cu pricepere, sângele într-o cană. Nimic nu trebuia să fie irosit.

În ceea ce priveşte a doua capră, Gurkha mi-a întins kukri-ul şi m-a întrebat dacă vreau să fac onorurile.

Acasă am avut mai multe kukri. Fuseseră cadouri de la Gurkhas. Ştiam cum să mânuiesc unul. Dar nu, am spus, nu, mulţumesc, nu aici, nu chiar acum.

Nu ştiam sigur de ce am spus nu. Poate pentru că erau destule crime în jurul meu fără să mai adaug şi altele. M-am flăcut să îi spun lui George că nu voiam neapărat să tai offi bile. Unde am trasat linia de demarcaţie?

La suffering, iată unde. Nu am vrut să fac pe Henric al VIII-lea cu capra aia mai ales pentru că nu eram priceput în această artă, iar dacă aş fi ratat sau calculat greşit, bietul de el ar fi sufferat.

Gurkha a dat din cap. *Cum doreşti, saab*. A învârtit kukri-ul.

Chiar şi după ce capul caprei a căzut la pământ, îmi amintesc că ochii galbeni ai acesteia continuau să clipească.

15.

MJOBUL MEU LA DELHI A FOST similar cu cel pe care îl avusesem la Dwyer.

Doar orele erau diferite. Constant. La Delhi am fost de gardă, zi şi noapte.

Sala de operaţiuni era o fostă sală de clasă. La fel ca aparent orice altceva în Afganistan, şcoala care găzduia Delhi fusese bombardată - grinzi de lemn atârnate, birouri răsturnate, podele împrăştiate cu hârtii şi cărţi împrăştiate - dar sala de operaţiuni arăta ca şi cum ar fi fost punctul zero. O zonă de dezastru. Partea bună era că, în timpul turelor de noapte, numeroasele găuri din pereţi ofereau o privelişte uimitoare asupra stelelor.

Îmi amintesc că într-o tură, în jurul orei 1:oo dimineaţa, am cerut codul unui pilot de deasupra capului, pentru a-l introduce în Rover-ul meu şi a-i vedea semnalul.

Pilotul mi-a răspuns acru că nu am făcut-o bine.

Cu ce greşesc?

Nu e vorba de Rover, ci de Longhorn. Long ce?

Eşti nou, nu?

Mi-a descris Longhornul, o maşină despre care nimeni nu se obosise să-mi vorbească. M-am uitat în jur şi am găsit-o. O servietă mare şi neagră, acoperită de praf. Am curăţat-o şi am pornit-o. Pilotul mi-a vorbit despre cum să-l fac operaţional. Nu ştiam de ce i se cerea Longhorn-ul în locul Rover-ului, dar nu aveam de gând să întreb şi să-l enervez şi mai tare.

Mai ales că experienţa fusese una de legătură.
După aceea, el şi cu mine am fost colegi.

Indicativul său de apel era Magic.

Deseori îmi petreceam o noapte întreagă discutând cu Magic. Lui şi echipei sale le plăcea să vorbească, să râdă, să mănânce. (Îmi amintesc vag că într-o seară s-au ospătat cu crabi proaspeţi.) Mai presus de toate, le plăceau glumele. După o ieşire, Magic a dat zoom la aparatul de fotografiat şi mi-a spus să mă uit. M-am aplecat spre ecran. De la douăzeci de mii de picioare, priveliştea lui asupra curburii Pământului era uimitoare.

Încet, şi-a întors camera.

Ecranul meu s-a filtrat cu sâni. O revistă porno.

Ah, m-ai prins, Magic.

Unii piloţi erau femei. Schimburile cu ele au decurs foarte different. Într-o seară m-am trezit vorbind cu un pilot britanic care a menţionat cât de superbă era luna.

Este plin, a spus ea. *Ar trebui să-l vezi, Văduvă Şase Şapte. Am văzut-o. Prin una din găurile din peretele meu. Minunat.*

Dintr-o dată, radioul a prins viaţă: un refren strident. Băieţii de la Dwyer ne-au spus să "luăm o cameră". Am simţit că mă înroşesc. Speram ca pilotul să nu fi crezut că flirtam. Speram să nu creadă asta acum. Mai presus de toate, speram ca ea, şi toţi ceilalţi piloţi, să nu-şi dea seama cine eram şi să spună presei britanice că mă foloseam de război pentru a cunoaşte femei. Speram ca presa să nu o trateze apoi aşa cum o făcuse cu toate celelalte fete cu care avusesem vreodată o relaţie.

Totuşi, înainte ca tura să se încheie, pilotul şi cu mine am depăşit această scurtă stângăcie şi am făcut o treabă bună împreună. Ea m-a ajutat să monitorizez un buncăr taliban, chiar în inima tărâmului nimănui, nu departe de zidurile Delhi-ului. În jurul buncărului se aflau forme termale... umane. O duzină, am presupus. Poate fiecare.

Talibani, cu siguranţă, am spus. Cine altcineva s-ar fi mişcat în acele tranşee?

Am parcurs lista de verificare pentru a mă asigura. Model de viaţă, aşa îi spunea armata. Poţi vedea femei? Poţi vedea copii? Poţi vedea câini? Pisici? Este ceva care să indice că ţinta ar putea fi lângă un spital? O şcoală?

Orice fel de civil (civili)? Nu. Nu.

Totul se rezuma la talibani, şi nimic altceva decât talibani.

Am planificat o grevă pentru a doua zi. Am fost desemnat să o rezolv cu doi piloţi americani. Dude Zero One şi Dude Zero Two. I-am informat cu privire la ţintă şi le-am spus că vreau o bombă JDAM (Joint Direct Attack Munition) de 2.000 de kilograme. M-am întrebat de ce am folosit acest nume greoi. De ce să nu-i spunem doar bombă? Poate pentru că aceasta nu era o bombă obişnuită; avea sisteme de ghidare controlate prin radar. Şi era grea. Cântărea cât un rinocer negru.

În mod obişnuit, cu o puzderie de luptători talibani, cererea standard era de 500 de lire. Dar nu am crezut că ar fi suficientă forţă pentru a penetra buncărele fortificate pe care le vedeam pe ecran.

De acord, FAC nu a crezut niciodată că 500 de lire sterline sunt suficiente. Întotdeauna am vrut să fie de 2.000 de lire. Întotdeauna am spus că trebuie să mergem acasă sau să ne ducem la mare. Dar în acest caz, am simţit cu tărie că numai un avion mare ar fi făcut treaba. Sistemul de buncăre ar fi rezistat la ceva mai puţin. Nu numai că am vrut un JDAM de 2.000 de kilograme pe vârful buncărului, dar am vrut ca al doilea avion să urmeze cu un 20 mm, să mitralieze tranşeele dinspre buncăr, să ia băieţii în timp ce se "ex-filmau".

Negativ, spuse Dude Zero One.

Americanii nu au văzut necesitatea unei bombe de 2.000 de kilograme.

Preferăm să aruncăm două bombe de 500 de kilograme, Văduva Şase Şapte.

Cât de ne-american.

Am simţit cu tărie că am dreptate şi am vrut să argumentez, dar eram nou şi nu aveam încredere în mine. Aceasta a fost prima mea lovitură aeriană. Aşa că am spus doar:

Am înţeles.

Ajunul Anului Nou. Am ţinut avioanele F-15 la distanţă, la aproximativ opt kilometri, pentru ca zgomotul motoarelor lor să nu sperie ţintele. Când condiţiile păreau a fi tocmai bune, toate calme, le-am chemat.

Văduva Şase Şapte, suntem în pericol.

Dude Zero Unu, Dude Zero Doi, sunteţi în regulă.

Liber.

S-au îndreptat în viteză spre ţintă.

Pe ecranul meu am urmărit cum reticulul pilotului se aşeza deasupra buncărului.

O secundă.

Două.

Alb flash. Bătaie puternică. Peretele sălii de operaţiuni a tresărit. Praf şi bucăţi de piatră au plouat din tavan.

Am auzit vocea lui Dude Zero One: *Delta Hotel* (lovitură directă).

Pregătiţi-vă pentru BDA (evaluarea pagubelor de luptă).

Coloane de fum se ridicau din deşert.

Câteva clipe mai târziu... aşa cum mă temusem, talibanii au ieşit în fugă din tranşee. Am gemut la Roverul meu, apoi am ieşit afară.

Aerul era rece, iar cerul era albastru pulsant. Îi puteam auzi pe Dude Zero One şi Dude Zero Two mult mai sus, urmărindu-i pe off. Puteam auzi ecoul bombelor lor. Apoi totul a fost tăcut.

Nu toţi au scăpat, m-am consolat. Zece, cel puţin, nu au reuşit să iasă din tranşeea aceea.

Totuşi, o bombă mai mare ar fi fost de ajuns. Data viitoare, mi-am spus. Data viitoare, voi avea încredere în instinctul meu.

16.

I A FOST PROMOVAT, ÎNTR-UN FEL. La un mic observator deasupra câmpului de luptă. De ceva timp, observatorul îi înnebunea pe talibani. Noi îl aveam, ei îl voiau, iar dacă nu-l puteau obţine, atunci erau obligaţi să-l distrugă. Atacaseră punctul de observaţie de zeci de ori în lunile de dinainte de a ajunge acolo.

La câteva ore după ce am ajuns la punctul de observaţie, au venit din nou.

AK-47 zăngănind, gloanţe zbârnâind. Parcă cineva ar fi aruncat cu stupi de albine prin fereastra noastră. Erau patru Gurkhas cu mine, iar ei au lansat o rachetă Javelin în direcţia fiecărui fier.

Apoi mi-au spus să mă aşez în spatele calibrului 50. *Sari, Saab!*

M-am urcat în cuibul de arme, am apucat mânerele mari. Mi-am băgat dopurile de urechi, am ţintit prin plasa care atârna de fereastră. Am apăsat pe trăgaci. Senzaţia a fost ca un tren prin mijlocul pieptului meu. Sunetul era şi el asemănător cu cel al unei locomotive. *Chugga chugga chugga chugga*. Pistolul a scuipat gloanţe prin deşert, iar tuburile de cartuşe fleceau în jurul postului de observaţie ca popcornul. A fost prima dată când am tras cu un calibru 50. Pur şi simplu nu-mi venea să cred ce putere avea.

În raza mea vizuală directă se aflau terenuri agricole abandonate, şanţuri, copaci. Am aprins totul. Era o clădire veche cu

două cupole care arătau ca nişte ochi de broască. Am dat cu piper pe acele cupole.

Între timp, Dwyer a început să arunce cu artileria grea. Totul a fost un haos.

Nu-mi amintesc prea multe după aceea, dar nu am nevoie să... există o înregistrare video. Presa era acolo, lângă mine, fiind acolo, filmărind. Nu-mi plăcea să fie acolo, dar mi se ordonase să îi duc într-o excursie. În schimb, fuseseră de acord să stea cu orice imagini sau informaţii pe care le-ar fi adunat până când aş fi plecat din ţară.

Câţi am omorât? a vrut să ştie presa. Nu am putut fi siguri.

Indeterminat, am spus.

Credeam că voi sta mult timp în acel post de veghe. Dar la scurt timp după acea zi am fost chemat în nord, la FOB Edinburgh. M-am urcat într-un Chinook plin de saci poştali şi m-am întins printre ei ca să mă ascund. Patruzeci de minute mai târziu săream off, în noroi până la genunchi. *Când naiba a plouat?* Am fost condus în cabina mea, într-o casă cu saci de nisip. Un pat micuţ.

Şi un coleg de cameră. Semnalele estoniene officer.

Am dat lovitura. Mi-a dat una dintre insignele sale ca un cadou de bun venit.

La opt kilometri distanţă se afla Musa Qala, un oraş care fusese cândva o fortăreaţă talibană. În 2006 îl cucerisem, după unele dintre cele mai grave lupte pe care soldaţii britanici le văzuseră în ultima jumătate de secol. Mai mult de o mie de talibani fuseseră supuşi. După ce a plătit un asemenea preţ, însă, oraşul a fost pierdut din nou, rapid şi cu nepăsare. Acum îl câştigasem a doua oară şi urmăream să îl păstrăm.

Şi a fost o treabă urâtă. Unul dintre băieţii noştri tocmai fusese aruncat în aer de un dispozitiv exploziv improvizat.

În plus, eram dispreţuiţi în oraş şi în împrejurimi. Localnicii care au cooperat cu noi au fost torturaţi, iar capetele lor au fost puse pe ţepi de-a lungul zidurilor

oraşului.

Nu ar fi câştigat nici inimi, nici minţi.

17.

IA PLECAT ÎN PATRULARE. Am condus cu un convoi de tancuri Scimitar de la FOB Edinburgh prin Musa Qala şi mai departe.

Drumul ne-a dus printr-un wadi, în care am dat curând peste un dispozitiv exploziv improvizat.

Primul pe care l-am întâlnit.

Treaba mea era să chem experţii în bombe. O oră mai târziu a sosit Chinook-ul. Am găsit un loc sigur pentru aterizare, am aruncat o grenadă fumigenă pentru a indica cel mai bun loc şi pentru a arăta în ce direcţie sufla vântul.

O echipă a coborât rapid şi s-a apropiat de dispozitivul exploziv improvizat. O muncă lentă şi minuţioasă. Le-a luat o veşnicie. Între timp, eram cu toţii complet expuşi. Ne aşteptam la un contact cu talibanii în orice secundă; în jurul nostru auzeam şuierături de motociclete. Cercetaşi talibani, fără îndoială. Ne urmăreau locaţia. Când motocicletele se apropiau prea mult, am fixat flare armele, avertizându-i offi.

În depărtare se vedeau câmpuri de mac. M-am uitat off, m-am gândit la celebrul poem. *Pe câmpurile din Flandra, maci suflă...* În Marea Britanie, macul era un simbol al amintirii, dar aici era doar moneda de schimb a regatului. Toţi acei maci aveau să fie în curând transformaţi în heroină, ale cărei vânzări aveau să plătească gloanţele talibanilor fiecare ne-ar fi împuşcat şi IED-urile lăsate pentru noi sub drumuri şi wadisuri.

Cum ar fi acesta.

În cele din urmă, genieştii au aruncat în aer dispozitivul exploziv improvizat. Un nor de ciuperci a ieşit în aer, care era atât de saturat de praf încât

nu credeam că ar mai fi fost loc pentru mai mult.

Apoi şi-au făcut bagajele şi au plecat, iar noi am continuat spre nord, tot mai adânc în deşert.

18.

WE A FĂCUT UN PIAŢAJ al vehiculelor noastre, pe care l-am numit port. A doua zi, şi a doua zi, şi aşa mai departe, ne-am aventurat să patrulăm prin oraş.

Demonstraţie de prezenţă, ni s-a spus. Continuaţi să vă mişcaţi, ni s-a spus.

Ţineţi-i pe talibani să se întrebe, ni s-a spus. Ţineţi-i în echilibru.

În general, însă, misiunea bazei era de a sprijini o ofensivă americană în curs de desfăşurare. Se auzea un vuiet constant al avioanelor americane deasupra capului şi se auzeau explozii într-un sat din apropiere. Am lucrat în foarte strânsă colaborare cu americanii, angajându-i pe talibani în firefite frecvente.

La o zi sau două după ce ne-am stabilit portul, stăteam pe un teren înalt şi priveam ciobanii din depărtare. Tot ce puteam vedea pe kilometri întregi erau aceşti oameni şi oile lor. Scena părea destul de inocentă. Dar ciobanii se apropiau prea mult de americani, făcându-i pe aceştia să devină nervoşi. Americanii au tras câteva focuri de avertisment. Inevitabil, au nimerit unul dintre ciobani. Acesta călătorea o motocicletă. Nu ne-am putut da seama de la distanţa noastră dacă a fost un accident sau intenţionat. Am privit oile împrăştiindu-se, apoi i-am văzut pe americani cum s-au năpustit şi i-au luat pe ciobani.

După ce au plecat, am ieşit în câmp, împreună cu câţiva soldaţi fijieni, şi am luat motocicleta. Am şters-o şi am pus-o deoparte. Am avut grijă de ea. După ce americanii l-au interogat pe cioban, l-au bandajat şi l-au eliberat, a venit la noi.

A fost şocat că i-am recuperat motocicleta. A fost şi mai şocat că am curăţat-o.

Şi aproape că a leşinat când i-am dat-o înapoi.

19.

A doua zi, sau poate chiar a doua zi, trei jurnalişti s-au alăturat convoiului nostru. Mi s-a ordonat să îi duc în câmpul de luptă, să le facă un tur - cu înţelegerea explicită că embargoul asupra ştirilor era încă în effect.

Eram într-un Spartan, în faţa convoiului, iar jurnaliştii erau înăuntru. Au continuat să apară, să mă sâcâie. Voiau să iasă, să facă nişte poze, să ia nişte film. Dar nu era sigur. Americanii încă curăţau zona.

Stăteam în turelă când un jurnalist m-a bătut pe picior şi mi-a cerut din nou permisiunea de a ieşi.

Am suspinat: *BINE. Dar ai grijă la mine. Şi stai aproape.*

S-au îngrămădit cu toţii în Spartan şi au început să îşi pregătească camera.

Câteva momente mai târziu, cei din faţa noastră au fost atacaţi.

Gloanţele au trecut pe deasupra capetelor noastre.

Jurnaliştii au încremenit, s-au uitat la mine, neputincioşi.

Nu staţi acolo! Intră înapoi!

Nu le voiam acolo de la bun început, dar mai ales nu voiam să li se întâmple nimic pe

ceas. Nu voiam ca viaţa vreunui jurnalist să fie trecută în registrul meu. Nu puteam suporta ironia.

Oare după câteva ore, sau zile, am aflat că americanii au lansat o rachetă Hellfire asupra celui mai apropiat sat? Au fost mulţi răniţi. Un băiat a fost scos din sat, pe creastă, într-o roabă, cu picioarele atârnând pe margine. Erau sfâşiate în bucăţi.

Doi bărbaţi împingeau o roabă, direct spre noi. Nu i-am putut spune băiatului cine erau. Familia? Prieteni? Când au ajuns la noi, nu au fost în stare să explice. Niciunul nu vorbea engleza. Dar băiatul era într-o stare de rahat, asta era clar, şi am privit cum medicii noştri au început rapid să-l trateze.

Un terp (interpret) a încercat să îl calmeze pe băiat, încercând în acelaşi timp să afle faptele de la escortă.

Cum s-a întâmplat acest lucru?

Americanii.

Mă apropiam din ce în ce mai mult, dar am fost oprit de un sergent aflat la a şasea tură. *Nu, şefu', nu vrei să vezi asta. Nu vei putea să ţi-o scoţi din cap dacă o faci.*

Am susţinut off.

Câteva minute mai târziu, un fluierat, apoi un fermoar. O explozie uriaşă în spatele nostru.

Am simţit-o în creierul meu.

M-am uitat în jur. Toată lumea era pe burtă. Cu excepţia mea şi a altor doi.

De unde a apărut asta?

Câţiva dintre băieţii noştri au arătat cu degetul în depărtare. Erau disperaţi să se întoarcă fire şi mi-au cerut permisiunea.

Da!

Dar pe Talibanii care fired au fost deja plecaţi. Ne pierdusem şansa.

Am aşteptat ca adrenalina să dispară, ca să nu ne mai sune în urechi. A durat mult timp. Îmi amintesc că unul dintre băieţii noştri şoptea întruna: *La naiba, a fost cât pe ce.*

Am încercat ore întregi să punem cap la cap ce s-a întâmplat. Unii dintre noi credeau că americanii l-au rănit pe acel băiat; alţii credeau că băiatul fusese un pion într-o înscenare clasică a talibanilor. Chestia cu roaba fusese o mică şaradă menită să ne ţină pe deal, distraşi, imobili, astfel încât talibanii să ne poată fixa poziţia. Inamicul îl încurcase pe băiatul din roabă, apoi îl folosise ca momeală.

De ce băiatul şi bărbaţii au fost de acord cu asta? Pentru că, dacă nu o făceau, erau ucişi. Împreună cu toţi cei pe care îi iubeau.

20.

WE POATEAU SĂ VADĂ LUMINILE din Musa Qala în depărtare. Februarie 2008.

Tancurile noastre se aflau într-un port şi luam cina din saci, vorbind cu voce joasă.

După masă, pe la miezul nopţii, am plecat la radio. Stăteam în spatele unui Spartan, cu uşa mare deschisă, aveam biroul tras în jos şi luam notiţe officite la radio. Singura mea lumină era un bec slab deasupra capului, într-o cuşcă de sârmă. Stelele de pe cerul deşertului erau mai strălucitoare decât acel bec şi păreau mai aproape.

Am folosit radioul de pe bateria Spartanului, aşa că din când în când porneam motorul pentru a da bateria.

o taxă. Nu-mi plăcea să fac zgomot, de teamă să nu atrag atenţia talibanilor, dar nu aveam de ales.

După o vreme am aranjat Spartanul, mi-am turnat o ceaşcă de ciocolată caldă dintr-un termos, care nu m-a încălzit. Nimic nu putea. Deşertul putea deveni atât de rece. Purtam combinezon de deşert, cizme de deşert, un puffer verde, o căciulă de lână.

-şi încă tremura.

Am ajustat volumul radioului, am încercat să prind vocile dintre scârţâiturile şi steluţele sale. Rapoarte de misiune trimise. Informaţii despre livrările de corespondenţă. Mesaje transmise prin reţeaua grupului de luptă, dintre care niciunul nu avea legătură cu escadrila mea.

Cred că era în jurul orei unu noaptea când am auzit mai multe persoane vorbind despre Red Fox.

Zero Alpha, officerul la comandă, îi spunea cuiva că Vulpea Roşie asta şi Vulpea Roşie aia... Am luat câteva notiţe, dar m-am oprit din scris şi m-am uitat la stele când i-am auzit menţionând... Escadrila C.

Vocile spuneau că această Vulpe Roşie avea probleme, fără îndoială.

Mi-am dat seama că Vulpea Roşie era o persoană. Făcuse el ceva rău?

Nu.

Plănuiau alţii să-i facă rău? Da.

Judecând după tonul vocilor, Vulpea Roşie era pe cale să fie ucisă. Am înghiţit o gură de ciocolată caldă, am clipit la radio şi am ştiut cu certitudine totală că Vulpea Roşie eram eu.

Acum, vocile spuneau mai explicit că acoperirea lui Red Fox fusese descoperită, că era expus inamicului şi că trebuia să fie extras imediat.

La naiba, am spus. La naiba, la naiba, la *naiba, la naiba*.

Gândul meu s-a întors la Eton. La vulpea pe care o zărisem, când eram drogat, de la fereastra de la toaletă. Deci, chiar fusese un mesager din viitor, până la urmă. *Într-o zi vei fi singur, noaptea târziu, în întuneric, vânat ca şi mine... să vezi cum îţi place.*

A doua zi am plecat în patrulare şi eram complet paranoic, îngrijorat că voi fi recunoscut. Am purtat un *shemagh* strâns pe faţă, cu ochelari de schi înnegriţi, ţinându-mi în acelaşi timp capul pe o rotiţă şi fingerul strâns pe trăgaciul mitralierei mele.

După lăsarea întunericului, forţele speciale m-au luat cu Chinook-ul lor escortat de două Apache cu care vorbeam prin radio. M-au dus peste vale, înapoi la FOB Edinburgh. Am aterizat în întuneric şi nu puteam vedea nimic. Am fugit în FOB, apoi într-un cort de pânză verde, unde era şi mai întuneric.

Am auzit un scârţâit.

O lumină blândă s-a aprins.

Un bărbat stătea în faţa mea, înşurubând un bec mic într-o priză care atârna de acoperiş.

Colonel Ed.

Faţa lui lungă părea mai lungă decât îmi aminteam, iar el purta un pardesiu lung şi verde, ca ceva desprins din Primul Război Mondial. Mi-a filtrat ce s-a întâmplat. O revistă australiană mă scosese la iveală, spusese lumii că mă aflam în Afganistan. Revista era inconsecventă, aşa că nimeni nu a observat la început, dar apoi un clovn din America a preluat povestea, a postat-o pe site-ul său fără valoare, iar acesta a fost preluat de târâtoare. Acum ştirea era peste tot. Cel mai prost păstrat secret din Calea Lactee era prezenţa unui anume prinţ Harry în provincia Helmand.

Deci, eşti afară.

Colonelul Ed şi-a cerut scuze. Ştia că nu era momentul sau modul în care voiam să-mi închei serviciul. Pe de altă parte, a vrut să ştiu că superiorii săi făceau presiuni de săptămâni întregi pentru a mă retrage, aşa că am fost norocos că turul nu a fost mai scurt. Am evitat puterile şi talibanii şi am reuşit să am un stagiu respectabil de lungă durată, cu un dosar excelent. Bravo, a spus el.

Eram pe punctul de a mă ruga să rămân, dar vedeam că nu am nicio şansă. Prezenţa mea i-ar fi pus pe toţi cei din jurul meu în mare pericol. Inclusiv pe colonelul Ed. Acum, că talibanii ştiau că mă aflu în ţară, şi aproximativ unde, ar fi aruncat tot ce aveau pentru a mă ucide. Armata nu voia ca eu să mor, dar era aceeaşi poveste ca şi cu un an înainte: Armata era foarte interesată ca alţii să nu moară din cauza mea.

Am împărtăşit acest sentiment.

I-am strâns mâna colonelului Ed şi am părăsit cortul. Mi-am luat cele câteva lucruri, mi-am luat rămas-bun rapid, apoi am sărit înapoi în Chinook, care încă se rotea şi ardea.

Într-o oră eram din nou în Kandahar.

Am făcut duş, m-am bărbierit, m-am pregătit să prind un avion mare cu destinaţia Anglia. Mai erau şi alţi soldaţi care se înghesuiau, aşteptând şi ei să se îmbarce. Starea lor de spirit era foarte diferentă. Erau cu toţii bucuroşi. Se întorceau acasă.

M-am uitat fix la pământ.

În cele din urmă, am început să ne dăm seama cu toţii că procesul de îmbarcare dura excesiv de mult.

Ce se întâmplă? am întrebat noi, nerăbdători.

Un membru al echipajului a spus că aşteptăm un ultim pasager.

Cine?

Coffinul unui soldat danez a fost încărcat în cala de marfă.

Am tăcut cu toţii.

Când în cele din urmă ne-am urcat şi am decolat, cortina din faţa avionului s-a deschis brieflic. Am putut vedea trei tipi pe paturi de spital. Mi-am desfăcut centura de siguranţă, am mers pe culoar şi am descoperit trei soldaţi britanici grav răniţi. Unul, îmi amintesc, avea răni groaznice provocate de un dispozitiv exploziv improvizat. Altul era înfăşurat din cap până în picioare în plastic. În ciuda faptului că era inconştient, ţinea în mână o eprubetă care conţinea bucăţi de şrapnel extrase din gât şi din cap.

Am vorbit cu doctorul care se ocupa de ei şi l-am întrebat dacă băieţii vor trăi. Nu ştia. Dar chiar dacă ar fi supravieţuit, a spus el, aveau un drum foarte greu de parcurs.

M-am simţit supărată pe mine însămi pentru că am fost atât de egocentrică. Mi-am petrecut restul nopţii gândindu-mă la mulţi tineri şi tinere care se întorceau acasă în condiţii similare şi la toţi cei care nu se întorceau deloc acasă. M-am gândit la oamenii de acasă care nu ştiau nimic despre acest război - prin alegere. Mulţi se opuneau, dar puţini ştiau ceva despre el. M-am întrebat de ce. A cui era treaba să le spună?

Oh, da, m-am gândit. Presa.

21.

Ateriza pe martie 1, 2008. Site-ul obligatoriu conferinţă de presă a stat între mine şi o masă adecvată. Mi-am ţinut respiraţia, m-am prezentat în faţa reporterului ales, am răspuns la întrebările acestuia. El a folosit cuvântul "*erou*", pe care eu nu l-am acceptat. *Eroii sunt cei din avion. Ca să nu mai vorbim de băieţii care sunt încă la Delhi şi Dwyer şi Edinburgh.*

Am ieşit din cameră şi am dat direct peste Willy şi Pa. Cred că Willy m-a îmbrăţişat. Cred că i-am dat lui Pa un sărut pe fiecare obraz. S-ar putea să mă fi... apăsat pe umăr? Ar fi părut, pentru oricine aflat la distanţă, un salut şi o interacţiune familială normală, dar pentru noi a fost o demonstraţie flamboaiantă, fără precedent, de affecţie fizică.

Apoi s-au uitat amândoi la mine, cu ochii mari. Eu păream epuizat. Bântuit.

Arăţi mai în vârstă, a spus tata.

Eu sunt.

Ne-am îngrămădit în Audi-ul lui tata şi am pornit spre Highgrove. De-a lungul drumului am vorbit ca şi cum am fi fost într-o bibliotecă. Foarte tăcut.

Ce mai faci, Harold?

Oh, nu ştiu. Ce mai faci? Nu

prea rău.

Ce mai face

Kate?

Bine.

Am ratat ceva? Nu.

Acelaşi lucru vechi.

Am lăsat geamul jos şi am privit peisajul rural. Ochii mei nu reuşeau să absoarbă toată acea culoare, tot acel verde. Am respirat aerul proaspăt şi m-am întrebat care a fost visul, lunile în Afganistan sau această călătorie în maşină? Armele lui Dwyer, caprele decapitate, băiatul din cărucior - era asta realitatea? Sau realitatea erau aceste scaune din piele moale şi apa de colonie a lui tata?

22.

Ia primit o lună liberă. Am petrecut prima parte a ei cu colegii. Au auzit că sunt acasă, m-au sunat, m-au întrebat la o băutură.

Bine, dar doar una.

Un loc numit "Pisica şi oala cu cremă". Eu: stând într-un colţ întunecat, îngrijind un gin tonic. Ei: râzând şi vorbind şi făcând tot felul de planuri pentru călătorii, proiecte şi vacanţe.

Toată lumea părea atât de gălăgioasă. Întotdeauna fuseseră atât de gălăgioşi?

Toţi au spus că păream liniştită. Da, am spus, da, aşa cred.

Cum aşa?

Fără

motiv.

Am simţit că vreau să tac.

Mă simţeam nelalocul meu, un pic distant. Uneori mă simţeam un pic panicată. Alteori m-am simţit furios. *Ştiţi ce se întâmplă în acest moment în cealaltă parte a lumii?*

După o zi sau două am sunat-o pe Chels şi am cerut să o văd. Am implorat-o.

Ea se afla în Cape Town.

Ea m-a invitat să vin.

Da, m-am gândit. De asta am nevoie acum. O zi sau două cu Chels şi cu părinţii ei.

După aceea, eu şi ea am fugit off la Botswana, ne-am întâlnit cu gaşca. Am început la casa lui Teej şi Mike. Îmbrăţişări şi sărutări mari la uşă; erau foarte îngrijoraţi din cauza mea. Apoi m-au hrănit, iar Mike îmi tot dădea de băut, iar eu eram în locul pe care îl iubeam cel mai mult, sub cerul pe care îl iubeam cel mai mult, atât de fericită încât la un moment dat m-am întrebat dacă nu cumva o să am lacrimi în ochi.

O zi sau două mai târziu, Chels şi cu mine am plecat în amonte pe o barcă închiriată. *Kubu Queen*. Am gătit mese simple, am dormit pe puntea superioară a bărcii, sub stele.

Privind Centura lui Orion, Ursa Mică, am încercat să mă decomprim, dar nu am reuşit.

a fost greu. Presa a aflat de călătoria noastră şi ne-au fotografiat constant, de fiecare dată când barca se apropia de ţărm.

După aproximativ o săptămână ne-am întors la Maun, am luat o cină de adio cu Teej şi Mike. Toată lumea s-a culcat devreme, dar eu am stat cu Teej şi i-am povestit câte ceva despre război. Doar un pic. A fost prima dată când am vorbit despre asta de când am ajuns acasă.

Willy şi tata au întrebat. Dar nu au întrebat aşa cum a întrebat Teej.

Nici Chelsy nu a făcut-o. A evitat oare subiectul pentru că încă nu-i plăcea că plec? Sau pentru că ştia că mi-ar fi greu să vorbesc despre asta? Nu eram sigur, şi simţeam că nici ea nu era sigură, că niciunul dintre noi nu era sigur de nimic.

Şi eu şi Teej am vorbit despre asta.

Mă place, am spus. *Mă iubeşte, cred. Dar nu-i place bagajul care vine cu mine, nu-i place tot ceea ce vine cu statutul de membru al familiei regale, presa şi aşa mai departe, şi nimic din toate astea nu va dispărea vreodată. Deci, ce speranţă mai există?*

Teej m-a întrebat fără menajamente dacă mă văd căsătorit cu Chels.

Am încercat să explic. Am preţuit spiritul lipsit de griji şi autentic al lui Chels. Nu-şi făcea niciodată griji cu privire la ceea ce credeau ceilalţi. Purta fuste scurte şi cizme înalte, dansa cu dezinvoltură, bea la fel de multă tequila ca şi mine, iar eu preţuiam toate aceste lucruri la ea... dar nu mă puteam abţine să nu mă îngrijorez de ceea ce ar putea simţi bunica în legătură cu ele. Sau publicul britanic. Şi ultimul lucru pe care mi-l doream era ca Chels să se schimbe pentru a le face pe plac.

Îmi doream atât de mult să fiu un soţ, un tată... dar nu eram sigur. *Este nevoie de un anumit tip de persoană pentru a rezista*

şi nu ştiu dacă Chels poate face faţă. Nu ştiu dacă vreau să-i cer să se descurce.

23.

TPRESA A REPORTAT CU SUFLETUL la întoarcerea noastră în Marea Britanie, cum ne-am grăbit să ajungem la campusul lui Chelsy din Leeds, unde locuia cu două fete, în care aveam încredere şi care, mai important, aveau încredere în mine, şi cum m-am furişat în flatul lor deghizat într-un hanorac şi o şapcă de baseball, făcându-i să râdă colegii ei, şi cum îmi plăcea să mă prefac că sunt un student universitar, mergând la pizza şi ieşind în pub-uri, chiar şi întrebându-mă dacă Mă întrebam făcut pe corect alegere în a sări peste universitate - nici un cuvânt nu era adevărat.

Am fost de două ori la Chels's Leeds Leeds flat. Abia îi cunoşteam colegii.

Şi nu am regretat nici măcar o dată decizia de a renunţa la facultate. Dar presa era din ce în ce mai rea. Acum, ei nu făceau decât să vândă fantezii, fantasme, în timp ce fizic mă urmăreau şi mă hărţuiau fizic pe mine şi pe toţi cei din cercul meu intim.

Chels mi-a spus că papagalii au urmărit-o la şi de la cursuri - m-a rugat să fac ceva în acest sens.

I-am spus că voi încerca. I-am spus cât de rău îmi pare.

Când s-a întors în Cape Town, m-a sunat şi mi-a spus că oamenii o urmăreau peste tot şi că asta o înnebunea. Nu-şi putea imagina cum de ştiau mereu unde era şi unde va fi. Era speriată. Am discutat cu Marko, care m-a sfătuit să-l rog pe fratele lui Chels să verifice partea de jos a maşinii.

Sigur: dispozitiv de urmărire.

Marko şi cu mine am putut să-i spunem fratelui ei exact ce să verifice şi unde să verifice, pentru că i se întâmplase multor alte persoane din jurul meu.

Chels a spus din nou că nu era sigură că este pregătită pentru asta. O viaţă întreagă de hărţuire?

Ce aş putea spune?

Mi-ar fi lipsit atât de mult. Dar am înţeles pe deplin dorinţa ei de libertate.

Dacă aş avea de ales, nici eu nu mi-aş dori această viaţă.

24.

FLACK, I-AU SPUS.

A fost amuzantă. Şi drăguţă. Şi tare. Am întâlnit-o la un restaurant cu nişte prieteni, la câteva luni după ce Chels şi cu mine ne despărţisem.

Spike, sunt Flack.

Bună. Cu ce te ocupi, Flack?

Era la televizor, a explicat ea. Era o prezentatoare.

Îmi pare rău, am spus. *Nu prea mă uit la televizor.*

Nu a fost surprinsă că nu am recunoscut-o, ceea ce mi-a plăcut. Nu avea un ego prea mare.

Chiar şi după ce mi-a explicat cine era şi ce făcea, tot nu eram sigur. *Care este numele tău complet?*

Caroline Flack.

Câteva zile mai târziu ne-am întâlnit la cină şi jocuri. Seara de poker la Marko's flat, Bramham Gardens. După aproximativ o oră am ieşit afară, deghizat într-una dintre pălăriile de cowboy ale lui Marko, pentru a vorbi cu Billy the Rock. În timp ce ieşeam din clădire am aprins un

ţigară şi s-a uitat în dreapta. Acolo, în spatele unei maşini parcate... două perechi de picioare.

Şi două capete care se mişcă.

Oricine ar fi fost, nu m-a recunoscut în pălăria lui Marko. Aşa că am putut să mă plimb cu dezinvoltură până la Billy, să mă aplec în maşina lui de poliţie şi să-i şoptesc: *Bogey la ora trei.*

Ce? Nu!

Billy, cum ar fi putut şti? Căutaţi-

mă.

Nimeni nu ştie că sunt aici. Mă urmăresc? Au acces la telefonul meu? Sau pe cel al lui Flack?

Billy a fugit din maşină, a luat-o la fugă după colţ şi i-a surprins pe cei doi papagali. A ţipat la ei. Dar ei au ţipat înapoi. Cu titlu. Încurajaţi.

Nu şi-au făcut poza în acea seară - mică victorie. Dar, la scurt timp după aceea, ne-au fotografiat pe mine şi pe Flack, iar acele fotografii au stârnit off nebunie. În câteva ore, o mulţime a fost campată în faţa casei părinţilor lui Flack, a tuturor prietenilor ei şi a casei bunicii ei. Ea a fost descrisă într-un ziar ca fiind "puţin cam dură", pentru că lucrase cândva într-o fabrică sau aşa ceva.

Iisuse, m-am gândit, chiar suntem o ţară de snobi insufferabili?

Am continuat să mă văd cu Flack on şi off, dar nu ne mai simţeam liberi. Am continuat, cred, pentru că ne plăcea cu adevărat compania celuilalt şi pentru că nu voiam să ne recunoaştem înfrânţi în faţa acestor găuri de cur. Dar relaţia a fost pătată, iremediabil, şi în timp am convenit că pur şi simplu nu merita durerea şi hărţuirea.

Mai ales pentru familia ei.

La revedere, am spus. La revedere şi mult noroc.

25.

I A FOST CU JLP la Palatul Kensington pentru un cocktail cu generalul Dannatt.

Când am bătut la uşa apartamentului generalului, m-am simţit mai săritor decât mă simţeam când plecasem la război.

The general şi lui soţia, Pippa, au salutat ne călduros, m-a felicitat pentru serviciul meu.

Am zâmbit, dar apoi m-am încruntat. Da, au spus ei. Le-a părut rău că misiunea mea a fost întreruptă.

Presa strică totul, nu-i aşa? Da, cu siguranţă.

Generalul mi-a turnat un gin tonic. Ne-am adunat pe scaune, într-o zonă de relaxare, iar eu am luat o înghiţitură mare, am simţit cum ginul se duce pe gât şi am rostit că trebuie să mă întorc. Trebuia să fac un tur complet şi adecvat.

Generalul se holba. *Oh. Înţeleg. Ei bine, dacă aşa stau lucrurile...*

A început să gândească cu voce tare, trecând în revistă diffective opţiuni, analizând toate politicile şi ramificaţiile fiecăreia.

Ce zici de... a deveni pilot de elicopter?

Wow. M-am aplecat pe spate. Nu m-am gândit niciodată la asta. Poate pentru că Willy şi tatăl meu - şi bunicul şi unchiul Andrew - erau piloţi. Întotdeauna am fost dornic să urmez propria linie, să-mi fac propriul meu lucru, dar generalul Dannatt a spus că asta ar fi cea mai bună cale. Singura cale. Aş fi mai în siguranţă, ca să spun aşa, deasupra luptei, printre nori. La fel şi toţi ceilalţi care servesc cu mine. Chiar dacă presa ar fi aflat că m-am întors în Afganistan, chiar dacă ar fi făcut din nou o prostie - chiar dacă ar fi făcut din nou o prostie - şi ce dacă? Poate că talibanii ar putea şti unde mă aflu, dar mult noroc pentru ei să mă urmărească în aer.

Cât timp mai durează până când mă pot califica ca pilot, domnule general?

Aproximativ doi ani.

Am clătinat din cap. *Prea mult timp, domnule.*

A ridicat din umeri. *E nevoie de ce e nevoie. Şi pentru un motiv întemeiat.*

Acolo a fost a mare mult de teme şcolare implicate, a explicat el.

La naiba. La fiecare pas, viaţa era hotărâtă să mă tragă înapoi într-o sală de clasă.

I-am mulţumit şi i-am spus că mă voi gândi la asta.

26.

Bi-am petrecut acea vară din 2008 fără să mă gândesc la asta. Nu mă gândeam la nimic, în afară de cei trei soldaţi răniţi care fuseseră cu mine în avionul de întoarcere. Am vrut ca şi alţi oameni să se gândească la ei şi să vorbească despre ei. Nu erau destui oameni care să se gândească şi să vorbească despre soldaţii britanici care se întorceau de pe câmpul de luptă.

Cu fiecare minut liber încercam să găsesc o modalitate de a schimba această situaţie.

Între timp, Palatul mă ţinea ocupat. Am fost trimis în America, prima mea fiecare călătorie de lucru official acolo. (Fusesem o dată în Colorado, făcusem rafting pe ape albe şi vizitasem Disney World cu Mummy). JLP a fost implicat în întocmirea itinerariului şi ştia exact genul de lucruri pe care voiam să le fac. Am vrut să vizitez soldaţi răniţi şi am vrut să depun o coroană de flori la locul unde a fost construit World Trade Center. Şi am vrut să mă întâlnesc cu familiile celor care au murit la 11 septembrie 2001. El a făcut ca toate acestea să se întâmple.

Îmi amintesc puţine lucruri din acea călătorie în afară de acele momente. Mă uit în urmă şi citesc poveşti despre agitaţia de peste tot pe unde mergeam, despre discuţiile ameţitoare ale mamei mele, în mare parte din cauza dragostei ei pentru America şi a vizitelor istorice pe care le făcuse acolo, dar ceea ce îmi amintesc cel mai mult este faptul că am stat cu soldaţi răniţi, am vizitat morminte militare, am vorbit cu familii copleşite de durere.

I-am ţinut de mână, am dat din cap şi le-am spus: *Ştiu*. Cred că ne-am făcut cu toţii să ne simţim mai bine. Durerea este un lucru pe care este mai bine să-l împărtăşim.

M-am întors în Marea Britanie firm mai mult în convingerea mea că trebuie făcut mai mult pentru toţi cei affectaţi de războiul împotriva terorii. M-am forţat din greu - prea tare. Eram epuizat şi nu ştiam asta, iar în multe dimineţi mă trezeam slăbit de oboseală. Dar nu vedeam cum aş putea încetini, pentru că atât de mulţi îmi cereau ajutorul. Atât de mulţi suffeau în suferinţă.

În această perioadă am aflat despre o nouă organizaţie britanică: Help for Heroes. Mi-a plăcut ceea ce făceau, conştientizarea pe care o aduceau la situaţia dificilă a soldaţilor. Willy şi cu mine am luat legătura cu ei. *Ce putem face?*

Există ceva, au spus fondatorii, părinţii unui soldat britanic. *Vreţi să purtaţi brăţara noastră?*

Bineînţeles că da! Am purtat unul la un meci de fotbal, cu Kate, iar effectul a fost electrizant. Cererea pentru brăţară a crescut vertiginos, iar donaţiile au început să curgă. A fost începutul unei relaţii lungi şi semnificative. Mai mult, a fost o reamintire viscerală a puterii platformei noastre.

Cu toate acestea, mi-am desfăşurat cea mai mare parte a activităţii în spatele scenei. Mi-am petrecut multe zile la spitalul Selly Oak şi la Headley Court, discutând cu soldaţii, ascultându-le poveştile, încercând să le ofer un moment de linişte sau un râs. Nu am alertat niciodată presa şi nu am lăsat Palatul să o facă decât o singură dată, cred. Nu am vrut

ca un reporter să se afle la mai puţin de un kilometru de acele întâlniri, care

ar putea să arate casual pe pe la suprafaţă, dar au fost în realitate extrem de intime.

Aţi fost şi în provincia Helmand? Da, da.

A pierdut vreun băiat de acolo? Da.

Pot să fac ceva? Te descurci, amice.

Am stat la căpătâiul unor bărbaţi şi femei aflaţi într-o stare îngrozitoare, şi adesea alături de familiile lor. Un tânăr băiat era înfăşurat în bandaje, din cap până în picioare, într-o comă indusă. Mama şi tatăl său erau acolo şi mi-au spus că au ţinut un jurnal despre recuperarea lui; m-au rugat să îl citesc. Aşa am făcut. Apoi, cu permisiunea lor, am scris ceva în jurnal pentru ca el să citească atunci când se trezea. După aceea, ne-am îmbrăţişat cu toţii, iar când ne-am luat rămas bun, ne-am simţit ca într-o familie.

În cele din urmă, am mers la un centru de reabilitare fizică pentru un angajament official şi m-am întâlnit cu unul dintre soldaţii de la flight home. Ben. Mi-a povestit cum IED-ul i-a luat offetul stâng şi piciorul drept. Zi fierbinte, a spus el. Alerga, a auzit o explozie, apoi a simţit că se flăcea la şase metri în aer.

Îşi amintea că şi-a *văzut* piciorul părăsindu-i corpul. Mi-a spus acest lucru cu un zâmbet slab şi curajos.

Cu o zi înainte de vizita mea primise noua proteză de picior. Am aruncat o privire în jos. *Foarte elegant, amice. Pare destul de puternic!* Vom vedea în curând, a spus el. Regimul său de reabilitare prevedea ca în acea zi să urce şi să coboare pe un perete de căţărare.

Am stat prin preajmă, am privit.

S-a aşezat într-un ham, a apucat o frânghie şi s-a căţărat pe perete. A dat un strigăt de încurajare şi o urare în vârf, apoi a făcut cu mâna, apoi a coborât înapoi.

Am fost uimit. Nu fusesem niciodată atât de mândru - să fiu britanic, să fiu soldat, să fiu fratele lui de arme. I-am spus acest lucru. I-am spus că vreau să-i cumpăr o bere pentru că a ajuns în vârful acelui zid. Nu, nu, o ladă de bere.

A râs. *N-aş spune nu la asta, amice!*

A spus ceva despre dorinţa de a alerga un maraton.

I-am spus că dacă o va face vreodată, atunci când o va face, mă va găsi aşteptând la linia de sosire.

27.

Spre sfârşitul verii, am plecat în Botswana, m-am întâlnit cu cu Teej şi Mike. Ei recent făcut capodopere la serialul lui David Attenborough, *Planeta Pământ*, şi la alte câteva filme BBC, iar acum filmau un film important despre elefanţi. Mai multe turme, stresate de invadarea habitatului şi de secetă, intrau în fugă în Namibia în căutare de hrană, alergând direct în braţele braconierilor - sute, înarmaţi cu AK-47. Teej şi Mike au sperat că film ar putea strălucească a lumină pe acest de rulare masacru.

Am întrebat dacă pot ajuta. Ei nu au ezitat. *Desigur, Spike.*

De fapt, au refuzat să mă angajeze ca şi cameraman creditat, deşi neplătit.

Încă din prima zi au vorbit despre cât de differentă păream. Nu că nu aş fi fost mereu un muncitor, dar era clar că învăţasem din armată cum să primesc indicaţii. Niciodată nu a trebuit să-mi spună ceva de două ori.

De multe ori, în timpul filmărilor, mergeam prin tufişuri în camionul lor cu platformă, iar eu mă uitam la el şi mă gândeam: Ce ciudat. Toată viaţa mea i-am dispreţuit pe fotografi, pentru că ei sunt specializaţi în a-ţi fura libertatea, iar acum sunt un fotograf care lucrează, fiind fizicând pentru a păstra libertatea acestor animale maiestuoase. Şi mă simt mai liber în acest proces.

Şi mai ironic, am urmărit medicii veterinari în timp ce puneau dispozitive de urmărire pe animale. (Dispozitivele urmau să ajute cercetătorii să înţeleagă mai bine modelele de migraţie ale turmei). Până acum, nu am avut cele mai fericite asocieri cu dispozitivele de urmărire.

Într-o zi, am văzut un veterinar cum a tras o săgeată unui elefant taur mare, apoi i-a înfăşurat o zgardă de urmărire în jurul gâtului. Dar săgeata nu a atins decât pielea dură a elefantului, aşa că acesta a reuşit să se adune şi să plece.

Mike a ţipat: *Ia camera, Spike! Fugiţi!*

Elefantul străbătea tufişuri groase, în mare parte pe o potecă de nisip, deşi uneori nu era nicio potecă. Eu şi veterinarul am încercat să rămânem pe urmele lui. Nu-mi venea să cred viteza animalului. A parcurs opt kilometri înainte de a încetini, apoi de a se opri. Am păstrat distanţa, iar când veterinarul m-a ajuns din urmă, l-am văzut cum a mai înfipt o săgeată în elefant. În cele din urmă, uriaşul a căzut.

Câteva clipe mai târziu, Mike a venit cu camionul său. *Bună treabă, Spike!*

Eram gâfâind, cu mâinile pe genunchi, scăldat în sudoare.

Mike se uita în jos în groază. *Spike. Unde sunt pantofii tăi?*

Oh. Da. Le-am lăsat în camion. Nu m-am gândit că am avut timp să le iau.

Tu a fugit opt kilometri... prin pe tufişuri... în fără pantofi?

Am râs. *Mi-ai spus să fug. Aşa cum ai spus, armata m-a învăţat cum să primesc indicaţii.*

28.

La începutul noului an 2009, un videoclip a devenit viral.

Eu, ca cadet, cu trei ani mai devreme, stând alături de alţi cadeţi.

La un aeroport. În Cipru, poate? Sau poate că aşteaptă să plece în Cipru?

Videoclipul a fost filmat de mine. Petrecându-mi timpul înainte de seara noastră, am făcut o panoramă a grupului, am făcut un comentariu despre fiecare băiat, iar când am ajuns la colegul meu cadet şi bun prieten Ahmed Raza Kahn, un pakistanez, am spus: *Ah, micul nostru prieten pakistanez...*

Nu ştiam că Paki este o insultă. Crescând, am auzit mulţi oameni folosind acest cuvânt şi nu am văzut niciodată pe nimeni să se strâmbe sau să se strâmbe, nu i-am suspectat niciodată că sunt rasişti. Nici nu ştiam nimic despre prejudecăţile inconştiente. Aveam douăzeci şi unu de ani, inundată de izolare şi privilegii, iar dacă mă gândeam la ceva despre acest cuvânt, mă gândeam că era ca Aussie. Inofensiv.

Am trimis imaginile unui coleg cadet, care făcea un videoclip de sfârşit de an. De atunci, a circulat, flitted de la un computer la altul şi, în cele din urmă, a ajuns în mâinile cuiva care a vândut-o celor de la *News of the World*.

Au început să curgă condamnări aprinse. Oamenii spuneau că nu am învăţat nimic.

Oamenii spuneau că nu m-am maturizat deloc după dezastrul cu naziştii.

Prinţul Harry este mai rău decât un prost, au spus ei, mai rău decât un petrecăreţ - este un rasist.

Liderul conservator m-a denunţat. Un ministru al cabinetului s-a dus la televizor pentru a mă defăima. Unchiul lui Ahmed m-a condamnat la BBC.

Stăteam în Highgrove, urmărind această furie, abia reuşind să o procesez.

Officele tatălui meu a emis scuze în numele meu. Am vrut să emit şi eu una, dar curtenii m-au sfătuit să nu o fac.

Nu este cea mai bună strategie, domnule.

La naiba cu strategia. Nu-mi păsa de strategie. Mi-a păsat ca oamenii să nu creadă că sunt rasist. Mi-a păsat să *nu fiu* rasist.

Mai presus de toate, îmi păsa de Ahmed. Am intrat în legătură directă cu el, mi-am cerut scuze. Mi-a spus că ştia că nu sunt rasist. Nu e mare lucru.

Dar a fost. Iar iertarea lui, graţia lui uşoară, nu făcea decât să mă facă să mă simt mai rău.

29.

AS CĂ CONTROVERSIA a continuat să se răspândească, am expediat off la RAF Barkston Heath. Ciudat timp la începe un antrenament corect, pentru a începe orice fel de antrenament. Slăbiciunea mea congenitală puterile mele congenitale de concentrare au fost niciodată mai slabe. Dar poate, mi-am spus, este şi cel mai bun moment. Am vrut să

să se ascundă de umanitate, să se ascundă de planetă şi, din moment ce nu era disponibilă o rachetă, poate că un avion ar fi fost suficient.

Totuşi, înainte de a mă putea urca în vreun avion, armata trebuia să se asigure că am stufful potrivit. Timp de mai multe săptămîni mi-au împuns corpul, mi-au sondat mintea.

Fără droguri, au concluzionat ei. Ei păreau surprinşi.

De asemenea, în pofida videoclipurilor care arată contrariul, nu este un grosolan total.

Aşa că... continuă.

Prima mea aeronavă va fi un Firefly, au spus ei. Galben strălucitor, aripă fixă, cu o singură elice.

O maşinărie simplă, după cum spunea primul meu instructor de zbor, sergentul major Booley.

M-am urcat şi m-am gândit: Serios? Nu mi s-a părut simplu.

M-am întors spre Booley, l-am studiat. Nici el nu era simplu. Scund, solid, dur, luptase în Irak şi în Balcani şi ar fi trebuit să fie un caz greu, având în vedere tot ceea ce văzuse şi prin ce trecuse, dar de fapt părea să nu suffe nici un fel de efecte negative în urma călătoriilor sale de luptă. Dimpotrivă, era numai blândeţe.

Avea nevoie să fie. Cu atâtea lucruri în minte, am intrat în şedinţele noastre extrem de distrasă şi asta s-a văzut. Mă tot aşteptam ca Booley să-şi piardă răbdarea, să înceapă să ţipe la mine, dar nu a făcut-o niciodată. De fapt, după o şedinţă, m-a invitat la o plimbare cu motocicleta la ţară. *Să mergem să ne limpezim mintea, locotenente Wales*.

A funcţionat. Ca un farmec. Iar motocicleta, un superb Triumph 675, a fost o reamintire oportună a ceea ce urmăream în aceste lecţii uşoare. Viteză şi putere.

Şi libertate.

Apoi am descoperit că nu eram liberi: presa ne urmărise tot drumul şi ne-a fotografiat în faţa casei lui Booley.

După o perioadă de aclimatizare în cabina de pilotaj a Firefly, familiarizându-ne cu panoul de comandă, am finalat-o. La una dintre primele noastre fiecare zboruri împreună, fără niciun avertisment, Booley a aruncat aeronava în staţionare. Am simţit cum aripa stângă se scufundă, o senzaţie dezgustătoare de dezordine, de entropie, apoi, după câteva secunde care mi s-au părut decenii, a recuperat aeronava şi a nivelat aripile.

M-am holbat la el. *Ce naiba...?*

A fost o tentativă de sinucidere avortată?

Nu, a spus el cu blândeţe. Aceasta a fost următoarea etapă a pregătirii mele. Nenumărate lucruri pot merge prost în aer, mi-a explicat el, şi trebuia să-mi arate ce să fac - dar şi cum să fac.

Rămâneţi. Eşti în regulă.

La următoarea noastră noapte, a făcut aceeaşi cascadorie. Dar de data aceasta nu a recuperat aeronava. În timp ce ne învârteam şi făceam piruete spre Pământ, a spus: *"E timpul.*

Pentru ce?

Pentru ca VOI să... faceţi-o.

S-a uitat la comenzi. Le-am apucat, am băgat cizma înăuntru şi am recuperat aeronava în ceea ce mi s-a părut a fi o nimica toată.

M-am uitat la Booley, aşteptând felicitări.

Nimic. Abia dacă a avut vreo reacţie.

De-a lungul timpului, Booley făcea acest lucru din nou şi din nou, tăia curentul, ne punea în cădere liberă. Pe măsură ce scârţâitul metalului şi zgomotul alb al motorului oprit deveneau asurzitoare, el se întorcea calm spre stânga: *E timpul.*

Timpul?

Aveţi controlul.

Eu am controlul.

După ce am restabilit curentul, după ce ne-am întors la bază în siguranţă, nu a existat nicio fanfară. Nici măcar nu

s-a vorbit prea mult. Nici o medalie în carlinga lui Booley pentru că ţi-ai făcut pur şi simplu treaba.

În cele din urmă, într-o dimineaţă senină, după o mână de circuite de rutină deasupra aerodromului, am aterizat uşor şi Booley a sărit afară ca şi cum Firefly ar fi fost în flăcări.

Ce s-a întâmplat?

E timpul, locotenente

Wales. E timpul?

Pentru ca tu să

fii singur. Oh.

BINE.

M-am dus sus. (După ce m-am asigurat mai întâi că paraşuta mea era legată.) Am făcut unul sau două circuite în jurul aerodromului, vorbind singur în tot acest timp: *Putere maximă. Ţine roata pe linia albă. Ridică-te... încet! Întoarceţi botul. Nu intraţi în pierdere de viteză! Întoarce-te în urcare. Nivelează-te. OK, acum eşti în vânt. Contactează turnul prin radio. Verifică-ţi reperele de la sol.*

Verificări înainte de

aterizare. Reduceţi

puterea!

Începeţi să coborâţi în viraj.

Poftim, acum eşti stabil.

Du-te acolo, aliniază-te, aliniază-te, aliniază-te.

Traiectorie de trei grade flight, ajungeţi cu nasul pe clapele pianului. Cereţi autorizaţia de aterizare.

Îndreptaţi aeronava spre locul unde doriţi să aterizeze...

Am făcut o aterizare fără incidente şi am rulat pe pistă. Pentru o persoană obişnuită, ar fi părut cea mai banală aterizare din istoria aviaţiei. Pentru mine a fost unul dintre cele mai minunate momente din viaţa mea.

Eram pilot acum? Cu greu. Dar eram pe drumul meu.

Am sărit afară, am mărşăluit până la Booley. Doamne, am vrut să mă culc cu el, să-l scot la un pahar de băutură, dar nici nu se punea problema.

Singurul lucru pe care nu voiam neapărat să îl fac era să îmi iau rămas bun de la el, dar asta trebuia să se întâmple în

continuare.

Acum, că am făcut-o singur, trebuia să mă angajez în următoarea fază a antrenamentului meu.

Aşa cum îi plăcea atât de mult lui Booley să spună, era timpul.

30.

I A fost trimis la RAF Shawbury şi a descoperit că elicopterele erau mult mai complexe decât Firefly-urile.

Chiar şi verificările de dinaintea zborului au fost mai ample.

M-am uitat la galaxia de butoane şi întrerupătoare şi m-am gândit: *Cum voi reuşi să memorez toate astea?*

Cumva am făcut-o. Încet, sub ochii vigilenţi ai celor doi noi instructori ai mei, sergenţii majori Lazel şi Mitchell, le-am învăţat pe toate.

În scurt timp ne-am ridicat off, rotoarele bătând norii spumoşi, una dintre cele mai mari senzaţii fizice pe care le poate experimenta cineva. Cea mai pură formă de fliere, în multe feluri. Prima dată când am urcat, direct pe verticală, m-am gândit: "M-am născut pentru asta.

Dar, am aflat că nu era greu să pilotez elicopterul. Să pluteşti a fost. Cel puţin şase lecţii lungi au fost dedicate acestei sarcini, care părea uşoară la început şi care a ajuns repede să pară imposibilă. De fapt, cu cât exersai mai mult zborul în aer liber, cu atât mai imposibil părea.

Motivul principal a fost un fenomen numit "maimuţele zburătoare". Chiar deasupra solului, un elicopter cade pradă unei confluenţe fizice de factori: fluenţa aerului, curentul descendent, gravitaţia. Mai întâi se clatină, apoi se clatină, apoi se înclină şi se clatină - ca şi cum maimuţe invizibile atârnă de ambele sale patine, trăgând. Ca să aterizezi elicopterul trebuie să scuturi offectele.

maimuţe hover, iar singurul mod de a face asta este să le... ignori.

Mai uşor de spus. De nenumărate ori maimuţele care zburau au reuşit să mă învingă, şi era o mică consolare faptul că au reuşit să învingă şi pe toţi ceilalţi piloţi care se antrenau cu mine. Vorbeam între noi despre aceşti mici ticăloşi, aceşti gremlini invizibili. Am ajuns să le urâm, să ne temem de ruşinea şi furia pe care le producea faptul că eram învinşi din nou de ele. Niciunul dintre noi nu reuşea să-şi dea seama cum să restabilească echilibrul aeronavei şi să o pună pe punte fără să lovească fuselajul. Sau să zgârii patinele. Să pleci de la o aterizare cu o urmă lungă şi strâmbă pe pistă în spatele tău - asta era umilinţa supremă.

În ziua primelor noastre solo-uri, eram cu toţii ca nişte nebuni. *Maimuţele zburătoare, maimuţele zburătoare,* asta era tot ce se auzea în jurul ceainicului şi a oalei de coffee. Când mi-a venit rândul m-am urcat în elicopter, am spus o rugăciune, am cerut turnului autorizaţia. *Totul e liber*. Am pornit-o, am ridicat-off, am făcut câteva ture în jurul fiecărui câmp, fără probleme, în ciuda vântului puternic.

Acum era ora zero.

Pe şorţ erau opt cercuri. Trebuia să aterizezi în interiorul unuia. În stânga platformei se afla o clădire din cărămidă portocalie cu ferestre uriaşe de sticlă, unde ceilalţi piloţi şi studenţi îşi aşteptau rândul. Ştiam că stăteau cu toţii la acele ferestre, privind, în timp ce simţeam cum maimuţele de hover îşi fac loc. Avionul se legăna. *Ia o*ff, am strigat, *lasă-mă în pace.*

M-am luptat cu comenzile şi am reuşit să fixez elicopterul în interiorul unuia dintre cercuri.

Intrând în interiorul clădirii portocalii, mi-am aruncat pieptul şi mi-am ocupat cu mândrie locul la ferestre pentru a-i privi pe ceilalţi. Transpirat, dar zâmbitor.

Mai mulţi elevi-piloţi au fost nevoiţi să îşi anuleze aterizările în acea zi. Unul dintre ei a fost nevoit să aterizeze pe un petic de iarbă din apropiere. Unul a aterizat atât de fierbinte şi de clătinat, încât camioanele de pompieri şi o ambulanţă s-au grăbit să ajungă la faţa locului.

Când a intrat în clădirea portocalie, am putut vedea în ochii lui că se simţea aşa cum m-aş fi simţit şi eu în locul lui.

O parte din el îşi dorea sincer să se fi prăbuşit şi să fi ars.

31.

DÎN ACEASTĂ perioadă locuiam în Shropshire, cu Willy, care se pregătea şi el să devină pilot. Găsise o cabană la zece minute de bază, pe proprietatea cuiva, şi m-a invitat să stau cu el.

Sau poate că m-am invitat singur? La cabană era confortabilă, fermecătoare, doar pe a pe un drum îngust de ţară şi în spatele unor copaci cu boltă groasă. Frigiderul era stuffat cu mâncăruri ambalate în vid trimise de bucătarii lui Pa. Pui cremos şi orez, carne de vită cu curry. În spatele casei se aflau nişte grajduri frumoase, ceea ce explica miros de cal în fiecare cameră.

Fiecare dintre noi s-a bucurat de acest aranjament: era prima dată când locuiam împreună de la Eton. A fost distractiv. Şi mai bine, am fost împreună pentru momentul decisiv, destrămarea triumfală a imperiului mediatic al lui Murdoch. După luni de investigaţii, o gaşcă de reporteri şi redactori de la cel mai traseişti ziar al lui Murdoch erau final identificaţi, încătuşaţi, arestaţi, acuzaţi de hărţuirea politicienilor, a celebrităţilor - şi a Familiei Regale. Corupţia era demascată, finalmente, şi pedepsele urmau să fie aplicate.

Printre răufăcătorii care urmau să fie expuşi în curând se număra Degeţelul, acelaşi jurnalist care publicase cu mult timp în urmă o poveste absurdă despre rănirea mea la degetul mare la Eton. Mă vindecasem frumos, dar Degeţelul nu se mai schimbase niciodată. Dimpotrivă, se înrăutăţise şi mai mult. A urcat în ierarhia ziariştilor, devenind şef, cu o întreagă echipă de Degete la comanda sa (sub degetul său?), mulţi dintre ei accesând telefoanele oamenilor. Criminalitate flagrantă, despre care Degeţelul pretindea, în mod ridicol, că nu ştia nimic.

De asemenea, merge în jos? Rehabber Kooks! Acelaşi editor dezgustător care a pus la cale şarada mea de dezintoxicare - a fost "demis". Două zile mai târziu, poliţiştii au arestat-o.

Oh, ce uşurare am simţit când am auzit. Pentru noi şi pentru ţara noastră.

O soartă similară avea să li se întâmple în curând şi celorlalţi, tuturor complotiştilor, urmăritorilor şi mincinoşilor. În curând, cu toţii aveau să-şi piardă slujbele şi averile obţinute în mod ilicit, acumulate în timpul uneia dintre cele mai nebuneşti crime din istoria Marii Britanii.

Justiţie.

Am fost foarte bucuros. La fel şi Willy. Mai mult, a fost glorios să ne vedem în sfârşit suspiciunile validate şi cercul nostru de prieteni cei mai apropiaţi justificat, să ştim că nu fuseserăm paranoici în toată regula. Lucrurile chiar fuseseră în neregulă. Fusesem trădaţi, aşa cum bănuiserăm dintotdeauna, dar nu de gărzile de corp sau de cei mai buni prieteni. Erau din nou acele nevăstuici de pe Fleet Street. Şi Poliţia Metropolitană, care, în mod inexplicabil, nu-şi făcuse treaba, refuzând de fiecare dată să investigheze şi să aresteze infractori evidenţi.

Întrebarea era de ce? De ce să plătească?

Coluziune? Frica? În curând am fi aflat.

Publicul a fost oripilat. Dacă jurnaliştii puteau folosi în rău puterile puternice cu care erau investiţi, atunci

democraţia era

în stare deplorabilă. Mai mult, dacă jurnaliştilor li s-ar permite să sondeze şi să zădărnicească măsurile de securitate de care figurii notabili şi officiali guvernamentali au nevoie pentru a rămâne în siguranţă, atunci, în cele din urmă, le-ar arăta şi teroriştilor cum să facă acest lucru. Şi atunci ar fi un liber la toate. Nimeni nu ar mai fi în siguranţă.

De generaţii întregi, britanicii au spus cu un râs ironic: Ah, bine, desigur, ziarele noastre sunt de rahat - dar ce poţi face? Acum nu mai râdeau. Şi a existat un acord general: Trebuie să facem ceva.

Au existat chiar şi zvonuri de moarte din partea celui mai popular ziar de duminică, *News of the World* al lui Murdoch. Principalul vinovat în scandalul hacking-ului, însăşi supravieţuirea sa era pusă sub semnul întrebării. Publicitarii vorbeau despre fleeding, cititorii vorbeau despre boicoturi. Era posibil? Copilul lui Murdoch - grotescul său copil de circ cu două capete - ar putea fi în final să expire?

O nouă eră era la îndemână?

Ciudat. Deşi toate acestea ne-au pus pe Willy şi pe mine într-o dispoziţie veselă, nu am vorbit prea mult despre asta în mod explicit. Am râs mult în acea căsuţă, am petrecut multe ore fericite vorbind despre tot felul de lucruri, dar rareori despre asta. Mă întreb dacă nu cumva era prea dureros. Sau poate că era încă prea nerezolvat. Poate că nu am vrut să aducem ghinion, nu am îndrăznit să deschidem dopul de la şampanie până nu am văzut fotografii cu Rehabber Kooks şi Degeţelul împărţind o celulă.

Sau poate că între noi exista o tensiune sub suprafaţă, pe care eu nu o înţelegeam pe deplin. În timp ce împărţeam acea căsuţă, am fost de acord să acordăm un interviu comun rar, într-un hangar de avioane din Shawbury, în timpul căruia Willy s-a plâns la nesfârşit de obiceiurile mele. Harry e un leneş, spunea el. Harry sforăie.

M-am întors şi i-am aruncat o privire. Glumea?

Am curăţat după mine şi nu am sforăit. În plus, camerele noastre erau separate de pereţi groşi, aşa că, chiar dacă sforăiam, nu avea cum să mă audă. Reporterii aveau fiecare fiecare chicoteală în legătură cu toate astea, dar eu le-am tăiat calea: *Minciuni! Minciuni!*

Asta nu a făcut decât să-i facă să râdă şi mai tare. Şi Willy.

Am râs şi eu, pentru că deseori ne certam în felul acesta, dar când mă gândesc acum la asta, nu pot să nu mă întreb dacă nu cumva a fost altceva la mijloc. Mă antrenam pentru a ajunge în prima linie, acelaşi loc în care Willy se antrenase pentru a ajunge, dar Palatul îi spulberase planurile. Rezerva, sigur, lasă-l să alerge pe un câmp de luptă ca un pui cu capul tăiat off, dacă asta îi place.

Dar Moştenitorul? Nu.

Aşadar, Willy se antrena acum pentru a deveni pilot de căutare şi salvare şi probabil că se simţea frustrat în mod discret. În acest caz, el vedea totul greşit. Făcea o muncă remarcabilă, vitală, mă gândeam, salvând vieţi în fiecare săptămână. Eram mândru de el şi plin de respect pentru modul în care se dedica din toată inima pregătirii sale.

Totuşi, ar fi trebuit să-mi dau seama cum s-ar fi putut simţi. Cunoşteam prea bine disperarea de a fi smuls dintr-o luptă pentru care te-ai pregătit ani de zile.

32.

FROM SHAWBURY I A TRECUT la Middle Wallop. Acum ştiam cum să pilotez un elicopter, a recunoscut armata, dar în continuare trebuia să învăţ cum să pilotez unul din punct de vedere *tactic*. În timp ce făceam alte lucruri. Multe alte lucruri. Cum ar fi citirea unei hărţi şi localizarea unei ţinte şi fiecare rachetă şi vorbitul la radio şi

să faci pipi într-o pungă. Multitasking în aer la 140 de noduri - nu este pentru toată lumea. Pentru a realiza acest truc mental Jedi, creierul meu ar trebui mai întâi să fie remodelat, sinapsele mele să fie reconectate, iar Yoda al meu în această masivă neuro-reglare ar fi Nigel.

A.k.a. Nige.

El a fost cel care a atras sarcina deloc de invidiat de a deveni al patrulea, şi probabil cel mai important, instructor de zbor.

Aeronava pe care urma să ne desfăşurăm sesiunile era Squirrel. Acesta era numele colocvial al micului elicopter monomotor de fabricaţie franceză pe care se antrenau majoritatea studenţilor britanici. Dar Nige era mai puţin concentrat pe Squirrel-ul propriu-zis în care stăteam, decât pe veveriţele din capul meu. Veveriţele din cap erau vechii duşmani ai concentrării umane, m-a asigurat Nige. Fără ca eu să fiu conştient de asta, ele îşi stabiliseră reşedinţa în conştiinţa mea. Mai viclene decât maimuţele zburătoare, spunea el, erau şi mult mai periculoase.

Singura modalitate de a scăpa de veveriţele de cap, a insistat Nige, era o disciplină de fier. Un elicopter este uşor de stăpânit, dar capul necesită mai mult timp şi mai multă răbdare.

Timp şi răbdare, m-am gândit cu nerăbdare. Nu prea am niciuna din ele, Nige, aşa că hai să ne apucăm de treabă...

Este nevoie şi de un fel de iubire de sine, a spus Nige, iar aceasta se manifestă sub forma confidenţei. *Confidence, locotenente Wales. Crede în tine însuţi - asta e totul.*

Am văzut adevărul în cuvintele lui, dar nu-mi puteam imagina cum ar fi putut pune în practică acel adevăr. Adevărul era că *nu* credeam în mine însumi, nu credeam în mare lucru, cu atât mai puţin în mine. Ori de câte ori făceam o greşeală, ceea ce se întâmpla des, eram destul de dură cu Harry. Simţeam că mintea mea se blochează ca un motor supraîncălzit, că ceaţa roşie cobora, iar eu nu mai gândeam, nu mai funcţionam.

Nu, spunea Nige cu blândeţe ori de câte ori se întâmpla asta. *Nu lăsa o greşeală să distrugă asta, locotenent Wales.*

Dar am lăsat o greşeală să strice multe nopţi.

Uneori, dezgustul meu de sine se revărsa asupra lui Nige. După ce se lua de mine, mă luam şi eu de el. La *dracu',* tu să te *duci naibii!*

El dădea din cap. *Locotenent Wales, nu mă ating de comenzi. Vom ajunge la sol şi tu ne vei duce acolo, iar apoi vom vorbi despre toate acestea după aceea.*

Avea o voinţă herculeană. N-ai fi ghicit niciodată după înfăţişarea sa. Înălţime medie, constituţie medie, părul gri ca oţelul pieptănat frumos într-o parte. Purta o salopetă verde imaculată, ochelari transparenţi şi imaculaţi. Era un civil din marină, un bunic amabil care iubea navigaţia - un tip de top. Dar avea o inimă de ninja.

Şi în acel moment aveam nevoie de un ninja.

33.

NIGE Ninja a reuşit să-mi arate cum să pilotez un elicopter în timp ce făceam alte lucruri, nenumărate alte lucruri, şi, mai mult, să fac acest lucru cu ceva apropiat de iubirea de sine. Acestea au fost lecţii fliitoare, dar mă gândesc la ele ca la nişte lecţii de viaţă şi treptat au fost mai multe bune decât rele.

Cu toate acestea, bune sau rele, fiecare sesiune de nouăzeci de minute în Nige's Squirrel Dojo m-a lăsat cu ochii în soare. La aterizare mă gândeam: *am nevoie de un pui de somn.*

Dar firmează: debriefingul.

Aici a fost momentul în care Nige the Ninja m-a pus cu adevărat la încercare, pentru că nu a îndulcit nimic. Vorbea fără menajamente şi rănea fără menajamente. Erau lucruri pe care trebuia să le aud, iar lui nu-i păsa de tonul pe care îl avea când mi le spunea.

Am devenit
defensiv. El a
insistat.
I-am aruncat priviri de ură pentru
totdeauna. El a continuat.
Am spus: "*Da, da, am*
înţeles. El a continuat.
Am încetat să mai ascult.
Săracul Nige... A continuat.

Îmi dau seama acum că era unul dintre cei mai sinceri oameni pe care i-am cunoscut vreodată şi ştia un secret despre adevăr pe care mulţi oameni nu sunt dispuşi să-l accepte: de *obicei* este dureros. A vrut ca eu să cred în mine, dar această credinţă nu se putea baza niciodată pe promisiuni false sau complimente false. Drumul regal spre măiestrie era pavat cu fapte.

Nu că s-ar fi opus categoric complimentelor. Într-o zi, aproape în treacăt, mi-a spus că păream lipsită de orice... teamă. *Nu eşti foarte preocupat, dacă îmi permiţi, locotenente Wales, de moarte.*

Este adevărat.

I-am explicat că nu mi-a fost frică de moarte de la vârsta de 12 ani.

A dat din cap o dată. A înţeles. Am mers mai departe.

IGE M-A ELIBERAT, m-a eliberat ca pe o pasăre rănită, readusă la sănătate şi, cu certificatul său, armata m-a declarat gata să zbor cu apaşii.

Dar nu - a fost un truc. N-aveam de gând să mă lupt cu apaşii. Aveam de gând să stau într-o clasă fără ferestre şi să *citesc* despre apaşi.

M-am gândit: Ar putea fi ceva mai crud? Să-mi promiţi un elicopter, să-mi dai un teanc de teme?

Cursul a durat trei luni, timp în care aproape am înnebunit. În fiecare seară, mă prăbuşeam în camera mea de tip celulă din mizeria officerilor şi mă descărcam la telefon cu un coleg, sau cu garda mea de corp. M-am gândit să părăsesc cursul cu totul. Nici măcar nu mi-am dorit vreodată să flucrez la Apaches, le-am spus tuturor, cu mânie. Am vrut să mă ocup de Lynx. Era mai simplu de învăţat şi m-aş fi întors mai repede la război. Dar comandantul meu, colonelul David Meyer, a anulat această idee. *Nici o şansă, Harry.*

De ce, colonele?

Pentru că ai avut experienţă operaţională la sol în recunoaştere, ai fost un FAC foarte fine şi eşti un pilot al naibii de bun. O să te ocupi de Apaches.

Dar...

Îmi dau seama după felul în care te comporţi, după felul în care citeşti pământul, că asta e ceea ce ţi s-a propus să faci.

Ce ar trebui să facă? Cursul a fost o tortură!

Şi totuşi, am ajuns la timp în fiecare zi. Am venit cu dosarele mele cu trei inele pline de informaţii despre motoarele Apache, am ascultat cursurile şi m-am luptat ca un nebun să ţin pasul. Am încercat să mă bazez pe tot ceea ce învăţasem de la instructorii mei de zbor, de la Booley la Nige, şi am tratat sala de clasă ca pe un avion care se prăbuşeşte. Treaba mea era să recâştig controlul.

Şi apoi, într-o zi... s-a terminat. Mi-au spus că mi se va permite, în sfârşit, să mă cuplez la un Apache adevărat.

Pentru... rularea la sol.

Glumeşti?

Patru lecţii, au spus ei.

Patru lecţii... de rulare?

După cum s-a dovedit, patru lecţii abia dacă au fost suficiente pentru a absorbi tot ce era de ştiut despre rularea la sol a acestei păsări masive. În timpul rulajului, mă simţeam ca şi cum avionul ar fi fost pe picioroange, aşezat pe un pat de gelatină. Au fost momente în care m-am întrebat cu adevărat dacă voi reuşi vreodată să o fac, dacă nu cumva toată această călătorie s-ar putea încheia aici, înainte de a începe.

Am dat vina în parte pe aranjamentul scaunelor. La Firefly, la Squirrel, instructorul era întotdeauna chiar lângă mine. Putea să se întindă, să-mi fixeze imediat greşelile sau, dacă nu, să-mi modeleze calea corectă. Booley punea mâna pe comenzi, sau Nige se ocupa de pedale, iar eu făceam la fel. Mi-am dat seama că o mare parte din ceea ce am învăţat în viaţă a venit prin acest tip de modelare. Mai mult decât majoritatea oamenilor, aveam nevoie de un ghid, de un guru - un partener.

Dar în Apache, instructorul era fie în faţă, fie în spate, fără să fie văzut.

Eram singur.

35.

TAranjamentul locurilor a devenit în cele din urmă o problemă mai puţin importantă. Pe zi ce trece, apaşii s-au simţit mai puţin străini, iar unii

Zilele în care s-a simţit chiar bine.

Am învăţat să fiu singur acolo, să gândesc singur, să funcţionez singur. Am învăţat să comunic cu această bestie mare, rapidă, urâtă şi frumoasă, să vorbesc limba ei, să

ascult atunci când

vorbit. Am învăţat să realizez un set de abilităţi cu mâinile, în timp ce făceam altele cu picioarele. Am învăţat să apreciez cât de fenomenală era această maşinărie: incredibil de grea, dar capabilă de o supleţe asemănătoare cu cea a unui balet. Cel mai complex din punct de vedere tehnologic elicopter din lume, dar şi cel mai agil. Am putut înţelege de ce doar o mână de oameni de pe Pământ ştiau cum să piloteze Apaches şi de ce a costat milioane de dolari antrenarea fiecăruia dintre acei oameni.

Şi apoi... era timpul să facem totul noaptea.

Am început cu un exerciţiu numit "sacul", care era exact cum suna. Geamurile Apache-ului erau acoperite şi te simţeai ca şi cum te-ai afla în interiorul unui sac de hârtie maro. Trebuia să preiei toate datele despre condiţiile din afara avionului prin intermediul instrumentelor şi al manometrelor. Ciudat, neliniştitor
-dar effectiv. Aţi fost nevoit să dezvoltaţi un fel de a doua vedere.

Apoi am luat Apache-ul pe cerul nopţii, ne-am făcut drum în jurul bazei şi ne-am extins încet dincolo de ea. Am tremurat puţin în fiecare moment în care am navigat peste Salisbury Plain, peste acele văi şi păduri pustii în care mă târâsem şi mă târâsem în fund în timpul acelor fiecare exerciţii. Apoi am zburat deasupra unor zone mai populate. Apoi: Londra. Tamisa sclipind în întuneric. Roata Mileniului care făcea cu ochiul la stele. Casele Parlamentului, Big Ben şi palatele. M-am întrebat dacă bunica era înăuntru şi dacă era trează. Oare corgis se liniştea în timp ce eu făceam aceste rotiri graţioase deasupra capetelor lor pufoase?

Era sus flagul?

În întuneric am devenit pe deplin proficient cu monoclul, cea mai uimitoare şi emblematică parte a tehnologiei apaşilor. Un senzor din nasul lui Apache transmitea imagini printr-un cablu, până în cabina de pilotaj, unde alimentau

monoclul, care era prins de cască, în faţa globului meu ocular drept. Prin intermediul acelui monoclu am obţinut toate cunoştinţele mele despre lumea exterioară. Toate simţurile mele erau reduse la acel mic portal. La fiecare început m-am simţit ca şi cum aş fi scris cu degetul de la picior sau aş fi respirat prin ureche, iar apoi a devenit o a doua natură. Şi apoi a devenit mistic.

Într-o noapte, în timp ce mă învârteam în jurul Londrei, am fost brusc orbit şi am crezut pentru o jumătate de secundă că voi cădea în Tamisa. Am văzut culori strălucitoare, mai ales verde smarald, iar după câteva secunde mi-am dat seama: cineva de la sol ne lovise cu un stilou laser. Eram dezorientat. Şi furios. Dar mi-am spus să fiu recunoscător pentru experienţă, pentru exerciţiu. Am fost, de asemenea, pervers de recunoscător pentru amintirea rătăcită pe care mi-a eliberat-o. Mohamed Al Fayed, oferindu-ne lui Willy şi mie pixuri cu laser de la Harrods, care îi aparţinea. Era tatăl iubitului mamei, aşa că poate încerca să ne cucerească. Dacă era aşa, treabă făcută. Noi credeam că acele lasere erau geniale.

Le-am biciuit ca pe nişte săbii de lumină.

36.

NLA SFÂRŞITUL antrenamentului meu cu Apache, la Wattisham Airfield din Suffolk, am mai primit un instructor.

Treaba lui era să pună ultimele detalii.

La întâlnire, dându-şi mâna, mi-a zâmbit complice.

I-am răspuns cu
un zâmbet. El a
continuat să
zâmbească.

I-am zâmbit înapoi, dar am început să mă întreb: Ce?

Am crezut că era pe cale să-mi facă un compliment. Sau să-mi ceară o favoare.

În schimb, m-a întrebat dacă îi recunosc vocea.

Nu.

A făcut parte din echipa care m-a extras, a spus el.

Oh, în 2008? Da.

Vorbisem briefly la radio în acea seară, mi-am amintit.

Îmi amintesc cât de distrus ai fost.

Da, aşa e.

Am putut să o aud în vocea

ta. Da. Am fost devastată.

A zâmbit mai larg. *Acum uită-te la tine.*

37.

Împlinea 25 de ani peste câteva zile şi am simţit că este mai mult decât o altă zi de naştere. Colegii mi-au spus că douăzeci şi cinci de ani reprezintă vârsta de cumpănă, momentul în care mulţi tineri şi tinere ajung la o bifurcaţie în drumul lor personal. La douăzeci şi cinci de ani faci un pas concret înainte... sau începi să alunece înapoi. Eram gata să merg înainte. Am simţit, în multe feluri, pe care le făceam de ani de zile.

Mi-am reamintit că era o chestie de familie, că anul douăzeci şi cinci fusese un an important pentru mulţi dintre noi. Bunica, ca să numesc unul. La douăzeci şi cinci de ani devenise al şaizeci şi unule monarh din istoria Angliei.

Aşa că am decis să marchez această aniversare importantă cu o călătorie. Din nou în Botswana.

Toată gaşca a fost acolo şi, între tort şi cocktailuri, au spus cât de differentă păream - din nou. Păream mai bătrân, mai dur, după primul meu tur de luptă. Dar acum, spuneau ei, păream mai... cu picioarele pe pământ.

Ciudat, m-am gândit. Prin antrenamentul de vedere... am devenit mai împământenit?

Nimeni nu m-a lăudat şi nu m-a iubit mai mult decât Teej şi Mike. Cu toate acestea, într-o seară târziu, Mike m-a aşezat la masă pentru o discuţie sinceră şi sumbră. La masa din bucătăria lor, a vorbit îndelung despre relaţia mea cu Africa. A venit timpul, a spus el, ca această relaţie să se schimbe. Până atunci, relaţia fusese numai de tipul ia, ia, ia, ia - o dinamică destul de tipică pentru britanicii din Africa. Dar acum trebuia să dau înapoi. De ani de zile îi auzisem pe el, pe Teej şi pe alţii deplângând crizele cu care se confruntă acest loc. Schimbările climatice. Braconajul. Seceta. Incendiile. Eram singura persoană pe care o cunoşteau care avea un fel de influenţă, un fel de megafon global - singura persoană care ar putea face ceva.

Ce pot să fac, Mike?

Aprinde o lumină.

38.

A GRUPUL NOI s-a îngrămădit în bărci cu fundul în jos şi a pornit în susul râului.

Am campat câteva zile, am explorat câteva insule îndepărtate. Nimeni pe o rază de kilometri întregi.

Într-o după-amiază ne-am oprit off pe insula Kingfisher, am amestecat nişte băuturi şi am privit apusul. Ploaia cădea, ceea ce făcea ca lumina să pară roz. Am ascultat

muzică, totul melodioasă, visătoare, şi a pierdut orice noţiune a timpului. În timp ce ne împingeam off, revenind pe râu, ne-am lovit brusc de două mari probleme.

Întuneric.

Şi o furtună majoră.

Fiecare era o problemă pe care nu ai vrea să o întâlneşti niciodată în Okavango. Dar amândouă în acelaşi timp? Aveam probleme.

Acum a venit vântul.

În întuneric, în vârtejul de vânt, râul era imposibil de navigat. Apa se înclina şi se rostogolea. În plus, şoferul de pe barca noastră a fost irosit. Ne-am tot lovit de bancuri de nisip.

M-am gândit: S-ar putea să ajungem în râul ăsta

în seara asta. Am strigat că preiau eu volanul.

Îmi amintesc fulgere strălucitoare, tunete seismice. Eram doisprezece persoane pe două bărci şi nimeni nu scotea un cuvânt. Chiar şi cele mai experimentate mâini africane aveau feţele strâmbe, deşi încercam să ne prefacem că deţinem controlul continuând să dăm drumul la muzică.

Dintr-o dată, râul s-a îngustat. Apoi s-a curbat brusc. Eram disperaţi să ne întoarcem, dar trebuia să avem răbdare. Să ne supunem râului. Să mergem acolo unde ne ducea.

În acel moment, un flash masiv. Totul luminos ca la amiază pentru aproximativ două secunde, timp suficient pentru a vedea, stând chiar în faţa noastră, în mijlocul râului, un grup de elefanţi enormi.

În flare-up am dat cu ochii de unul. I-am văzut colţii ei albi ca zăpada, care se aplecau în sus, i-am văzut fiecare rid pe pielea ei întunecată şi umedă, linia dură a apei de deasupra umerilor. I-am văzut urechile uriaşe, în formă de aripi de înger.

Cineva a şoptit: *Sfinte Sisoe*.

Cineva a tăiat muzica.

Ambii şoferi au oprit motoarele.

În liniște totală am zăcut pe râul umflat, așteptând următoarea explozie de fulgere. Când a venit, iată-le din nou, acele creaturi maiestuoase. De data aceasta, când mă uitam fix la elefantul cel mai apropiat de mine, când mă uitam adânc în ochiul ei, când ea se uita înapoi în al meu, mă gândeam la ochiul atotvăzător al apașilor, mă gândeam la diamantul Koh-i- Noor și mă gândeam la lentila unui aparat de fotografiat, convexă și sticloasă ca ochiul elefantului, doar că lentila unui aparat de fotografiat mă făcea întotdeauna să fiu nervos, iar acest ochi mă făcea să mă simt în siguranță. Acest ochi nu judeca, nu lua - pur și simplu *era*. În orice caz, ochiul era ușor... lacrimogen? Era posibil așa ceva?

Se știe că elefanții plâng. Aceștia organizează înmormântări pentru cei dragi, iar atunci când întâlnesc un elefant mort în tufișuri, se opresc și își prezintă omagiile. Au deranjat bărcile noastre o astfel de ceremonie? Un fel de adunare? Sau poate că am întrerupt un fel de repetiție. Din antichitate vine povestea unui elefant care a fost observat exersând în particular pași de dans complicați pe care trebuia să-i execute la o paradă viitoare.

Furtuna se înteța. Trebuia să plecăm. Am repornit bărcile și am plecat. La revedere, le-am șoptit elefanților. M-am lăsat în mijlocul curentului, mi-am aprins o țigară și i-am spus memoriei mele să rețină această întâlnire, acest moment ireal în care linia dintre mine și lumea exterioară a devenit neclară sau a dispărut complet.

Pentru o jumătate de secundă, totul a fost un singur lucru. Totul avea sens.

Încearcă să-ți amintești, m-am gândit, cum te-ai simțit să fii atât de aproape de adevăr, de adevărul adevărat:

Că viața nu este numai bună, dar nici rea.

Încercați să vă amintiți cum v-ați simțit, final, să înțelegeți ceea ce Mike încercase să spună.

Aprindeți o lumină.

39.

IMI-AM LUAT ARIPILE. Tata, în calitate de colonel-şef al Corpului Aerian al Armatei, mi le-a prins pe piept.

Mai 2010.

O zi fericită. Tata, purtând bereta sa albastră, mi-a prezentat officit pe a mea. Am îmbrăcat-o şi ne-am salutat reciproc. Mi s-a părut aproape mai intim decât o îmbrăţişare.

Camilla a fost prezentă. Şi surorile lui mami. Şi Chels. Eram din nou împreună.

Apoi s-au despărţit la scurt timp după aceea.

Nu am avut de ales - încă o dată. Aveam aceleaşi probleme vechi, nimic nu fusese rezolvat. De asemenea, Chels voia să călătorească, să se distreze, să fie tânără, dar eu eram din nou pe calea războiului. În curând aveam să mă expediez off. Dacă rămâneam împreună, aveam să fim norocoşi să ne vedem de o mână de ori în următorii doi ani, iar asta nu era un fel de relaţie. Niciunul dintre noi nu a fost surprins când ne-am trezit în aceeaşi veche fundătură emoţională.

La revedere,

Chels. La

revedere, Hazza.

În ziua în care mi-am luat aripile, am crezut că şi ea şi le-a luat pe ale ei.

Am mers în Botswana pentru ultima oară. O ultimă călătorie în amonte, am spus. O ultimă vizită la Teej şi Mike.

Ne-am distrat foarte bine şi, firește, am avut îndoieli în privinţa deciziei noastre. Am încercat din când în când, şi am vorbit din când în când, de differente moduri în care acest lucru ar mai putea funcţiona. Chels a fost de acord. Eram atât de evident, atât de voit iluzorii, încât Teej a simţit nevoia să intervină.

S-a terminat, copii. Amânaţi inevitabilul. Şi vă înnebuniţi pe voi înşivă în acest proces.

Stăteam într-un cort în grădina ei. Ea stătea cu noi în cort, livrând aceste adevăruri difficte în timp ce ne ţinea de mână pe fiecare dintre noi. Privindu-ne în ochi, ne-a îndemnat să lăsăm această despărţire să fie finală.

Nu irosiţi cel mai preţios lucru care există. Timpul.

Avea dreptate, ştiam. Aşa cum a spus sergentul major Booley: E timpul.

Aşa că m-am forţat să-mi scot relaţia din minte.

-de fapt, toate relaţiile. Rămâi ocupat, mi-am spus în timp ce plecam din Botswana. În scurtul timp rămas înainte de a te trimite în Afganistan, rămâi ocupat.

În acest scop, am mers în Lesotho cu Willy. Am vizitat mai multe şcoli construite de Sentebale. Prinţul Seeiso era cu noi; el a co-fondat organizaţia caritabilă împreună cu mine în 2006, la scurt timp după ce şi-a pierdut propria mamă. (Mama sa fusese, de asemenea, o luptătoare în războiul împotriva HIV.) Ne-a dus să întâlnim zeci de copii, fiecare cu o poveste sfâşietoare. Speranţa medie de viaţă în Lesotho la acea vreme era de patruzeci şi ceva de ani, în timp ce în Marea Britanie era de şaptezeci şi nouă de ani pentru bărbaţi şi optzeci şi doi pentru femei. A fi copil în Lesotho era ca şi cum ai fi de vârstă mijlocie în Manchester şi, deşi existau diverse motive complicate pentru acest lucru, principalul era HIV.

Un sfert din toţi adulţii din Lesotho erau seropozitivi.

După două sau trei zile am pornit off cu Prinţul Seeiso spre şcoli mai îndepărtate, offate în reţea. Calea offată. Ca un cadou, Prinţul Seeiso ne-a dat ponei sălbatici, pentru a călări o parte din drum, şi pături tribale pentru frig. Le-am purtat pe post de pelerine.

Prima noastră oprire a fost un sat îngheţat în nori: Semonkong. La aproximativ şapte mii de metri deasupra nivelului mării, se afla între munţi cu vârfuri de zăpadă. Din nasul cailor ţâşneau pene de aer cald în timp ce îi împingeam în sus, în sus, dar când urcuşul a devenit prea abrupt, am trecut la camioane.

La sosire, am intrat direct în şcoală. Băieţii din Shepherd veneau aici de două ori pe săptămână, luau o masă caldă, mergeau la un curs. Am stat în semiîntuneric, lângă o lampă de paraffin, urmărind o lecţie, apoi ne-am aşezat pe jos cu o duzină de băieţi, unii de doar opt ani. I-am ascultat descriind drumul lor zilnic spre şcoala noastră. Era definit de credinţă: după douăsprezece ore de îngrijit vitele şi oile lor, mergeau două ore pe jos prin trecători de munte doar pentru a învăţa matematică, citire, scriere. Atât de mare era foamea lor de a învăţa. Au înfruntat picioarele dureroase, frigul aspru - şi mult mai rău. Erau atât de vulnerabili pe drum, atât de expuşi la intemperii, încât mai mulţi au murit din cauza fulgerelor. Mulţi au fost atacaţi de câini vagabonzi. Şi-au scăzut vocea şi ne-au spus că mulţi dintre ei fuseseră, de asemenea, abuzaţi sexual de hoinari, hoţi de vite, nomazi şi alţi băieţi.

Mi-a fost ruşine să mă gândesc la toate nemulţumirile mele legate de şcoală.

Despre orice.

În ciuda a ceea ce suffeau, băieţii erau tot băieţi. Bucuria lor era irepresibilă. Erau încântaţi de cadourile pe care le adusesem - paltoane călduroase, căciuli de lână. Au îmbrăcat hainele, au dansat, au cântat. Ne-am alăturat şi noi lor.

Un băiat se ţinea deoparte. Faţa lui era rotundă, deschisă, transparentă. Era evident că avea o povară teribilă pe inimă. Am simţit că ar fi indiscret să întreb. Dar mai aveam un cadou în geantă, o lanternă, şi i-am dat-o.

I-am spus că sper că îi va lumina drumul spre şcoală în fiecare zi. El a zâmbit.

Am vrut să-i spun că zâmbetul lui îl va lumina pe al meu. Am încercat.

Din păcate, Sesotho-ul meu nu era foarte bun.

40.

S DUPĂ CE NE-AM ÎNTORS în Marea Britanie, Palatul a anunţat că Willy se va căsători.

Noiembrie 2010.

E o noutate pentru mine. În tot acest timp petrecut împreună în Lesotho, el nu a menţionat niciodată asta.

Ziarele au publicat poveşti floride despre momentul în care mi-am dat seama că Willy şi Kate se potriveau bine, despre momentul în care am apreciat profunzimea iubirii lor şi astfel am decis să-i dăruiesc lui Willy inelul pe care îl moştenisem de la mama, legendarul safir, despre un moment de tandreţe între fraţi, despre un moment de legătură între noi trei şi despre prostii absolute: nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Nu i-am dăruit niciodată lui Willy acel inel pentru că nu era al meu pentru a-l dărui. El îl avea deja. Mi l-a cerut după ce a murit mama, iar eu am fost mai mult decât fericită să i-l dau.

Acum, în timp ce Willy se concentra asupra pregătirilor de nuntă, i-am urat succes şi m-am întors brusc spre interior. M-am gândit îndelung şi intens la burlăcia mea. Întotdeauna am presupus că eu voi fi prima care se va căsători, pentru că mi-am dorit atât de mult acest lucru. Întotdeauna am presupus că voi fi un soţ tânăr, un tată tânăr, pentru că mă hotărâsem să nu devin tatăl meu. El fusese un tată mai în vârstă, iar eu simţisem întotdeauna că asta crease probleme, punea bariere între noi. În anii de mijloc devenise mai sedentar, mai obişnuit. Îi plăceau rutinele lui. Nu era genul de tată care să se joace la nesfârşit sau să arunce o minge până mult după lăsarea întunericului. Fusese aşa cândva. Ne fugărise peste tot prin Sandringham, inventând jocuri minunate, cum ar fi acela în care ne înfăşura în pături, ca pe nişte hot-dog, până când ţipam de râs neputincioşi, iar apoi smulgea pătura şi

ne-au împuşcat de la celălalt capăt. Nu ştiu dacă Willy sau eu am râs vreodată mai tare. Dar, cu mult înainte de a fi pregătiţi, a încetat să se mai implice în acest tip de distracţie fizică. Pur şi simplu nu mai avea entuziasmul - pufful.

Dar o voi face, mi-am promis mereu. O voi face.

Acum mă întrebam: O voi face?

Să fi fost eu cel adevărat cel care a făcut acea promisiune de a deveni un tânăr tată? Sau era acesta adevăratul eu, care se străduia să găsească persoana potrivită, partenerul potrivit, în timp ce se străduia, de asemenea, să afle cine eram?

De ce acest lucru, pe care se presupune că mi-l doresc atât de mult, nu se întâmplă?

Şi dacă nu se va întâmpla niciodată? Ce va însemna viaţa mea?

Care va fi scopul meu final?

Războiul, am considerat. Când toate celelalte eşuau, aşa cum se întâmpla de obicei, încă mai aveam soldatul. (Dacă aş fi avut o dată de desfăşurare.)

Şi după războaie, m-am gândit, va exista întotdeauna muncă de caritate. De la călătoria în Lesotho, mă simţeam mai pasionată ca niciodată de continuarea cauzelor lui Mummy. Şi eram hotărâtă să mă ocup de cauza pe care Mike mi-a oferit-o la masa din bucătăria lui. Este suficient pentru o viaţă plină, mi-am spus.

Prin urmare, mi s-a părut o întâmplare fericită, ca o sinteză a tuturor gândurilor mele, când am auzit de un grup de soldaţi răniţi care plănuiau o călătorie la Polul Nord. Ei sperau să strângă milioane de dolari pentru Walking With The Wounded şi, de asemenea, să devină primii amputaţi care să ajungă la Polul Nord fără sprijin. M-au invitat să mă alătur lor.

Am vrut să spun da. Abia aşteptam să spun da. Doar o singură problemă. Excursia era la începutul lui aprilie, periculos de aproape de data anunţată a nunţii lui Willy. Trebuia să ajung acolo şi să mă întorc fără probleme, altfel

riscam să pierd ceremonia.

Dar Polul Nord nu era un loc unde puteai fi sigur că vei ajunge şi pleca fără probleme. Polul Nord era

un loc cu piedici infinite. Existau întotdeauna variabile, de obicei legate de vreme. Aşa că eram nervos la această perspectivă, iar Palatul era de două ori mai nervos.

I-am cerut sfatul lui JLP.

A zâmbit. *Este o ocazie unică în viaţă. Da. Da, este.*

Trebuie să pleci.

Dar mai întâi, a spus el, mai era un loc în care trebuia să merg.

În continuarea directă a conversaţiilor pe care le începusem cu el şi cu mine cu fiecare cinci ani mai devreme, după debandada mea nazistă, organizase o excursie la Berlin.

Şi aşa. Decembrie 2010. O zi extrem de friguroasă. Mi-am pus vârful degetelor de fier pe găurile de glonţ din zidurile oraşului, cicatricele încă proaspete ale jurământului nebunesc al lui Hitler de a lupta până la ultimul om. Am stat în faţa fostului amplasament al Zidului Berlinului, care fusese, de asemenea, locul camerelor de tortură SS, şi am jurat că pot auzi în vânt ecourile ţipetelor agonizante. Am întâlnit o femeie care fusese trimisă la Auschwitz. Mi-a descris confingerea ei, ororile pe care le-a văzut, le-a auzit, le-a mirosit. Poveştile ei erau la fel de difficile de auzit pe cât erau de vitale. Dar nu le voi povesti din nou. Nu sunt ale mele pentru a le povesti.

Înţelegeam de mult timp că poza cu mine în uniformă nazistă fusese rezultatul mai multor eşecuri - eşecuri de gândire, eşecuri de caracter. Dar a fost şi un eşec al educaţiei. Nu doar al educaţiei şcolare, ci şi al autoeducaţiei. Nu ştiam suficient despre nazişti, nu mă învăţasem suficient, nu pusesem suficiente întrebări profesorilor, familiilor şi supravieţuitorilor.

Mi-am propus să schimb asta.

Nu puteam deveni persoana care speram să fiu până nu schimbam acest lucru.

41.

MAVIONUL A ATERIZAT pe un arhipelag numit Svalbard. Martie 2011.

Ieşind din avion am făcut o întoarcere lentă, luând totul în primire. Alb, alb, alb şi iar alb. Atât cât vedeam cu ochii, nimic altceva decât albul de fildeş, alb ca zăpada. Munţi albi, nămeţi albi, dealuri albe, iar printre ele se înşirau drumuri albe şi înguste, şi nu prea multe. Cei mai mulţi dintre cei două mii de locuitori din zonă aveau un snowmobil, nu o maşină. Peisajul era atât de minimalist, atât de crud, mi-am zis: "Poate că mă voi muta aici.

Poate că *acesta* este scopul meu.

Apoi am aflat despre legea locală care interzicea tuturor să părăsească oraşul *fără* o armă, deoarece dealurile de dincolo erau patrulate de urşi polari înfometaţi, şi m-am gândit: Poate că nu.

Am condus până într-un oraş numit Longyearbyen, cel mai nordic oraş de pe Pământ, la doar opt sute de mile de vârful planetei. Mi-am întâlnit colegii de drumeţie. Căpitanul Guy Disney, un cavaler de cavalerie care îşi pierduse partea inferioară a piciorului drept din cauza unui RPG. Căpitanul Martin Hewitt, un paraşutist al cărui braţ a paralizat după ce a fost împuşcat. Soldatul Jaco Van Gass, un alt paraşutist, care îşi pierduse o mare parte din piciorul stâng şi jumătate din braţul stâng din cauza unui RPG. (I-a dat braţului rămas o poreclă veselă, Nemo, care ne-a făcut mereu să râdem). Sergentul Steve Young, un galez, al cărui spate fusese rupt de un dispozitiv exploziv improvizat. Medicii au spus că nu va mai merge niciodată, iar acum era pe cale să tragă o sanie de 200 de kilograme până la Polul Nord.

Lot de inspiraţie. Le-am spus că sunt onorat să mă alătur lor, onorat doar să fiu în compania lor, şi că nu contează

că temperatura era de minus 30 de grade. De fapt, vremea a fost atât de rea încât am întârziat să ne punem în mişcare.

Ugh, nunta lui Willy, m-am gândit, cu faţa în mâini.

Am petrecut câteva zile aşteptând, antrenându-ne, mâncând pizza şi cartofi prăjiţi la pub-ul local. Am făcut câteva exerciţii pentru a ne aclimatiza la temperaturile aspre. Ne-am pus costumele portocalii de imersiune şi am sărit în Oceanul Arctic. Şocant cât de mult mai caldă era apa decât aerul brutal de rece.

Dar mai ales am ajuns să ne cunoaştem, am legat prietenii.

Când vremea s-a înseninat în cele din urmă, ne-am urcat într-un Antonov şi am zburat până la o tabără de gheaţă improvizată, apoi am trecut la elicoptere şi am zburat până la mai puţin de două sute de mile de Polul Nord. Era aproape unu dimineaţa când am aterizat, dar era luminos ca la amiază într-un deşert. Acolo sus nu era întuneric: întunericul fusese alungat. Am salutat elicopterele cu mâna şi am început.

Experţii în condiţii arctice i-au îndemnat pe membrii echipei să evite să transpire, deoarece orice umezeală îngheaţă instantaneu la Polul Nord, ceea ce cauzează tot felul de probleme. Dar nimeni nu mi-a spus. Pierdusem acele sesiuni de antrenament cu experţii. Aşa că iată-mă acolo, după fiecare zi de mers pe jos, după tragerea săniilor grele, absolut transpirat şi, sigur, hainele mele se transformau în gheaţă solidă. Şi mai alarmant, începusem să observ primele pete de probleme pe fingeri şi urechi.

Frostnip.

Nu m-am plâns. Cum aş fi putut, printre acei oameni? Dar nici nu aveam chef să mă plâng. În ciuda disconfortului, am simţit doar recunoştinţă pentru că mă aflam alături de astfel de eroi, pentru că serveam o cauză atât de nobilă, pentru că vedeam un loc pe care atât de puţini oameni ajung să îl vadă. De fapt, în ziua a patra, când a venit timpul să plec, nu am vrut să plec. De asemenea, nu ajunsesem încă la Polul Nord.

Din păcate, nu am avut de ales. Trebuia să plec acum sau să ratez nunta fratelui meu.

M-am urcat într-un elicopter, cu destinaţia Barneo Airfield, de unde urma să decoleze avionul meu off.

Pilotul a ezitat. A insistat că trebuie să văd Polul înainte de a pleca. *Nu poţi veni până aici şi să nu-l vezi, a* spus el. Aşa că m-a condus acolo şi am sărit în albie totală. Împreună, am localizat locul exact cu ajutorul GPS-ului.

Stând în vârful lumii. Singur.

Ţinând în mână Union Jack.

Înapoi în elicopter, off la Barneo. Dar chiar atunci, o furtună puternică a venit peste vârful pământului, anulând zborul meu fli toate zborurile. Vânturile de uragan au lovit zona, devenind atât de intense încât au crăpat pista.

Ar fi necesare reparaţii.

În timp ce aşteptam, am stat cu o serie de ingineri. Am băut vodcă, am stat în sauna lor improvizată, apoi am sărit în oceanul rece ca gheaţa. De multe ori mi-am dat capul pe spate, am mai dat pe gât încă o duşcă de vodcă delicioasă şi mi-am spus să nu mă stresez în legătură cu pista, cu nunta, cu nimic.

Furtuna a trecut, pista a fost refăcută sau mutată, nu mai ştiu cum. Avionul meu a coborât în vuiet pe gheaţă şi m-a ridicat în cerul albastru. Am făcut cu mâna pe fereastră. La revedere, fraţii mei.

42.

O În ajunul nunţii, Willy şi cu mine am luat cina la Clarence House cu tata. Au fost prezenţi şi James şi
Cei mai buni oameni ai lui Thomas-Willy.

Publicului i se spusese că eu voi fi cavaler de onoare, dar aceasta era o minciună sfruntată. Publicul se aştepta ca eu să fiu cavaler de onoare şi, prin urmare, Palatul nu a avut de ales decât să spună că aşa a fost. În realitate, Willy nu voia ca eu să ţin un discurs de cavaler de onoare. El nu a considerat că este sigur să-mi dea un microfon în direct şi să mă pună în situaţia de a ieşi din scenariu. Aş putea spune ceva extrem de nepotrivit.

Nu s-a înşelat.

De asemenea, minciuna i-a acoperit pe James şi Thomas, doi civili, doi nevinovaţi. Dacă ar fi fost descoperiţi ca fiind cei mai buni oameni ai lui Willy, presa turbata i-ar fi urmărit, i-ar fi depistat, i-ar fi piratat, i-ar fi investigat, ar fi ruinat vieţile familiilor lor. Amândoi băieţii erau timizi, tăcuţi. Nu puteau face faţă unui asemenea atac şi nici nu ar fi trebuit să se aştepte să o facă.

Willy mi-a explicat toate astea şi nu am clipit. Am înţeles. Chiar am râs pe tema asta, speculând asupra lucrurilor nepotrivite pe care le-aş fi putut spune în discursul meu. Şi astfel, cina de dinaintea nunţii a fost plăcută, veselă, în ciuda faptului că Willy era vizibil sufferit de emoţiile standard ale mirelui. Thomas şi James l-au forţat să dea pe gât câteva romuri şi Cola, ceea ce a părut să-i calmeze nervii. Între timp, am încântat compania cu poveşti despre Polul Nord. Pa a fost foarte interesat şi înţelegător cu privire la disconfortul urechilor şi obrajilor mei îngheţaţi, şi a fost un effort să nu exagerez şi să-i povestesc şi despre penisul meu la fel de sensibil. La sosirea acasă, am fost îngrozit să descopăr că şi regiunile mele inferioare erau de asemenea îngheţate şi, în timp ce urechile şi obrajii se vindecau deja, tocilarul nu.

Devenea din ce în ce mai mult o problemă pe zi ce trecea.

Nu ştiu de ce aş fi fost reticent să discut despre penisul meu cu tata sau cu toţi domnii prezenţi. Penisul meu era un subiect de interes public şi, într-adevăr, o curiozitate publică. Presa scrisese pe larg despre el. Existau nenumărate poveşti în cărţi şi în ziare (chiar şi în *The New York Times*) despre faptul că Willy şi cu mine nu eram circumcişi. Mama ne interzisese, spuneau toţi, şi, deşi este absolut adevărat că şansele de a suferi degerături ale penisului sunt mult mai mari dacă nu eşti circumcis, toate poveştile erau false. Am fost tăiat când eram copil.

După cină, ne-am mutat în camera cu televizor şi am urmărit ştirile. Reporterii intervievau oameni care campaseră chiar în faţa Clarence House, în speranţa de a obţine un loc în primul rând la nuntă. Ne-am dus la fereastră şi ne-am uitat la miile de oameni, în corturi şi în saltele de dormit, sus şi jos pe Mall, care se întinde între Palatul Buckingham şi Trafalgar Square. Mulţi dintre ei beau, cântau. Unii găteau mese pe sobe portabile. Alţii se plimbau, cântau, sărbătoreau, ca şi cum s-ar fi căsătorit dimineaţa.

Willy, încălzit de rom, a strigat: *Ar trebui să mergem să-i vedem!*

El a trimis un mesaj echipei sale de securitate pentru a spune că doreşte să facă acest lucru. Echipa de securitate a răspuns: Îl *sfătuiesc cu tărie să nu o facă*.

Nu, a ripostat el. *Este ceea ce trebuie să faci. Vreau să merg acolo. Trebuie să-i* văd*!*

M-a rugat să vin. M-a implorat.

Am putut vedea în ochii lui că romul îl lovise foarte tare. Avea nevoie de un însoţitor.

Un rol dureros de familiar pentru mine. Dar în regulă.

Am ieşit, am mers pe marginea mulţimii, dând mâna. Oamenii îi urau bine lui Willy, îi spuneau că îl iubesc, că o iubesc pe Kate. Ne-au oferit amândurora aceleaşi zâmbete înlăcrimate, aceleaşi priviri de afecţiune şi milă pe care le văzusem în acea zi în

August 1997. Nu m-am putut abţine să nu scutur din cap. Era în ajunul marii zile a lui Willy, una dintre cele mai fericite din viaţa lui, şi pur şi simplu nu se puteau evita ecourile celei mai proaste zile. Cea mai proastă zi a noastră.

M-am uitat la el de mai multe ori. Obrajii îi erau de un roşu aprins, de parcă el ar fi fost cel cu degerături. Poate că ăsta era motivul pentru care ne-am luat rămas bun de la mulţime, ne-am întors mai devreme. Era ameţit.

Dar, de asemenea, emoţional, fizic, eram amândoi implicaţi. Aveam nevoie de odihnă.

Prin urmare, am fost şocată când m-am dus să îl iau dimineaţa şi am văzut că arăta de parcă nu dormise deloc. Avea faţa slabă, ochii roşii.

Eşti bine?

Da, da, fine.

Dar nu a fost aşa.

Purta uniforma roşie aprinsă a Gărzilor Irlandeze, nu uniforma sa de cavalerie de la Household Cavalry. M-am întrebat dacă asta era problema. O întrebase pe bunica dacă poate purta echipamentul de cavalerie şi ea îl refuzase. În calitate de Moştenitor, trebuie să poarte Ceremonialul Numărul Unu, a decretat ea. Willy era posomorât că avea atât de puţin cuvânt de spus în ceea ce purta pentru a se căsători, că i se lua autonomia cu o asemenea ocazie. Îmi spusese de mai multe ori că se simţea frustrat.

L-am asigurat că arăta al naibii de bine în Harpa Irlandei, cu Coroana Imperială şi cu şapca de forjă cu motto-ul regimentului: *Quis Separabit? Cine ne va despărţi?*

Nu părea să facă impresie.

Eu, pe de altă parte, nu arătam elegant şi nici nu mă simţeam confortabil în uniforma mea Blues and Royals, pe care protocolul îmi dicta să o port. Nu o mai purtasem niciodată înainte şi

speram să nu o mai port prea curând. Avea umerii şi cutele uriaşe şi îmi puteam imagina oamenii spunând: *Cine e idiotul ăsta?* Mă simţeam ca o versiune kitsch a lui Johnny Bravo.

Ne-am urcat într-un Bentley de culoarea prunei. Niciunul dintre noi nu a spus nimic în timp ce aşteptam ca şoferul să iasă din maşină.

În timp ce maşina se îndepărta, final, am rupt tăcerea. *Miroşi urât.*

Urmările romului de aseară.

Am spart în glumă un geam, mi-am ciupit nasul-offat nişte bomboane mentolate.

Colţurile gurii i s-au îndoit uşor în sus.

După două minute, Bentley s-a oprit. *Călătorie scurtă,* am spus. Am aruncat o privire pe fereastră:

Westminster Abbey.

Ca de obicei, stomacul meu a început să se agite. M-am gândit: Nimic nu se compară cu a te căsători în acelaşi loc unde ai înmormântat-o pe mama ta.

I-am aruncat o privire lui Willy. Se gândea şi el la acelaşi lucru?

Am intrat înăuntru, umăr lângă umăr. M-am uitat din nou la uniforma lui, la şapca lui. *Cine ne va despărţi?* Eram soldaţi, oameni în toată firea, dar mergeam cu acelaşi mers ezitant, băieţesc, ca atunci când ne luasem urma coffinului lui Mami. *De ce ne făcuseră adulţii asta?* Am mărşăluit în biserică, am coborât pe culoar, ne-am îndreptat spre o încăpere laterală offată la altar - numită Cripta. Totul în acea clădire vorbea despre moarte.

Nu erau doar amintirile de la înmormântarea mamei. Mai mult de trei mii de cadavre zăceau sub noi, în spatele nostru. Erau îngropate sub bănci, înfipte în pereţi. Eroi de război şi poeţi, oameni de ştiinţă şi sfinţi, crema Commonwealth-ului. Isaac Newton, Charles Dickens, Chaucer, plus treisprezece regi şi optsprezece regine, toţi erau îngropaţi acolo.

Era încă atât de greu să te gândeşti la Mumia pe tărâmul Morţii. Mumia, care dansase cu Travolta, care se certase cu Elton, care îi uimise pe Reagan - oare chiar putea fi în lumea de dincolo cu spiritele lui Newton şi Chaucer?

Între aceste gânduri legate de mama, de moarte şi de penisul meu îngheţat, riscam să devin la fel de neliniştit ca şi mirele. Aşa că am început să mă plimb, scuturându-mi braţele, ascultând murmurul mulţimii din bănci. Se aşezaseră cu două ore înainte de sosirea noastră. *Ştii doar că mulţi dintre ei au nevoie să facă pipi*, i-am spus lui Willy, încercând să sparg tensiunea.

Nici o reacţie. S-a ridicat în picioare şi a început să se plimbe şi el.

Am încercat din nou. *Verigheta! Oh, unde este? Unde am pus chestia aia nenorocită?*

Apoi am scos-o. *Uf!*

A zâmbit şi s-a întors la plimbare.

N-aş fi putut să pierd acel inel nici dacă aş fi vrut. O pungă specială de cangur fusese cusută în interiorul tunicii mele. Ideea mea, de fapt, atât de serios luasem datoria şi onoarea solemnă de a-l purta.

Acum am scos inelul din pungă şi l-am ţinut la lumină. O bandă subţire de aur galez, rasă offi o bucată dăruită familiei regale cu aproape un secol înainte. Aceeaşi bucată furnizase un inel pentru bunica atunci când s-a căsătorit şi pentru Prinţesa Margareta, dar era aproape epuizat acum, auzisem. Până când mă voi căsători, dacă mă voi căsători vreodată, s-ar putea să nu mai existe niciunul.

Nu-mi amintesc să fi părăsit Cripta. Nu-mi amintesc să fi mers la altar. Nu-mi amintesc nimic despre lecturi, despre scoaterea inelului sau despre înmânarea lui fratelui meu. Ceremonia este în mare parte un gol în mintea mea. Îmi amintesc că Kate a coborât pe culoar, arătând incredibil, iar Willy a condus-o înapoi pe culoar, iar când au dispărut pe uşă, în

trăsura care îi va transporta la Palatul Buckingham, în parteneriatul etern pe care îl făgăduiseră, îmi amintesc că m-am gândit: La revedere.

O iubeam pe noua mea cumnată, simţeam că era mai mult *soră* decât cumnată, sora pe care nu o avusesem niciodată şi pe care mi-o dorisem dintotdeauna, şi eram mulţumită că va fi pentru totdeauna alături de Willy. Era o pereche bună pentru fratele meu mai mare. Se făceau vizibil fericiţi unul pe celălalt şi, prin urmare, eram şi eu fericită. Dar în sinea mea nu mă puteam abţine să nu simt că era încă o despărţire sub acest acoperiş oribil. O altă despărţire. Fratele pe care îl escortasem în dimineaţa aceea în Westminster Abbey dispăruse pentru totdeauna. Cine putea nega asta? Nu va mai fi niciodată în primul rând Willy. Niciodată nu vom mai călări împreună prin Lesotho, cu pelerinele fluturând în spatele nostru. Niciodată nu vom mai împărţi o căsuţă cu miros de cal în timp ce învăţam să flăm. *Cine ne va despărţi?*

Viaţa, iată cine.

Avusesem acelaşi sentiment atunci când tata se căsătorise, aceeaşi presimţire, şi nu cumva se adeverise? În epoca Camilla, aşa cum prevăzusem, l-am văzut din ce în ce mai rar. Nunţile erau ocazii de bucurie, desigur, dar erau şi înmormântări discrete, pentru că, după ce îşi rosteau jurămintele, oamenii aveau tendinţa de a dispărea. Mi-am dat seama atunci că identitatea este o ierarhie. Suntem în primul rând un lucru, apoi suntem în primul rând altul, apoi altul, şi aşa mai departe, până la *moarte* - în *succesiune*. Fiecare nou identitate îşi asumă pe tronul de Sinelui, dar ia ne îndepărtează şi mai mult de sinele nostru originar, poate de sinele nostru principal - copilul. Da, evoluţia, maturizarea, calea spre înţelepciune, este totul natural şi sănătos, dar există a puritate a copilăriei, care se diluează cu fiecare iteraţie. Ca şi în cazul acelui bucată de aur, este cioplit.

Cel puţin, acesta a fost gândul pe care l-am avut în acea zi. Fratele meu mai mare, Willy, trecuse mai departe, urcase pe linie şi, după aceea, avea să fie fie mai întâi soţ, apoi tată, apoi bunic şi aşa mai departe. Ar fi fost o persoană nouă, multe persoane noi, şi niciuna dintre ele nu ar fi fost Willy. Ar fi Ducele de Cambridge, titlul ales pentru el de către bunica. Bravo lui, m-am gândit. Minunat pentru el. Dar tot o pierdere pentru mine.

Cred că reacţia mea a fost, de asemenea, o oarecare reminiscenţă a ceea ce am simţit prima dată când am urcat în interiorul unui Apache. După ce fusesem obişnuit să am pe cineva lângă mine, cineva care să mă modeleze, m-am trezit teribil de singur.

Şi un eunuc pe deasupra.

Ce a vrut universul să demonstreze luându-mi penisul în acelaşi moment în care mi-a luat fratele?

Câteva ore mai târziu, la recepţie, am făcut câteva remarci rapide. Nu un discurs, doar o scurtă introducere de două minute pentru adevăraţii cavaleri de onoare. Willy mi-a spus de mai multe ori că trebuia să fiu "compère".

A trebuit să caut cuvântul.

Presa a relatat pe larg despre pregătirile mele pentru acest intro, despre cum am sunat-o pe Chels şi am testat câteva dintre replici pe ea, m-am enervat, dar în cele din urmă am cedat când m-a îndemnat să nu fac referire la "picioarele ucigaşe ale lui Kate", toate acestea fiind nişte prostii. Nu i-am telefonat niciodată lui Chels în legătură cu comentariile mele; noi doi nu păstram legătura în mod regulat, motiv pentru care Willy a verificat cu mine înainte de a o invita la nuntă. Nu voia ca niciunul dintre noi să se simtă inconfortabil.

Adevărul este că am testat câteva rânduri pe JLP, dar în mare parte am improvizat. Am spus câteva glume despre copilăria noastră, o poveste prostească despre zilele în care Willy juca polo pe apă şi apoi am citit câteva fragmente hilare extrase din scrisorile de susţinere trimise de către publicul

larg. Un american a scris

că a vrut să facă ceva special pentru noua ducesă de Cambridge, aşa că a vrut să captureze o tonă de hermină, blana tradiţională a regalităţii. Acest yankeu prea entuziast a explicat că intenţiona să prindă *o mie de hermine* pentru articolul vestimentar pe care îl avea în minte (Doamne, era un cort?), dar din păcate a reuşit să prindă doar... două.

Un an greu pentru hermină, am spus.

Totuşi, am adăugat eu, yankeul a improvizat, a făcut tot ce a putut, aşa cum fac yankeii, şi a pus laolaltă ceea ce avea, pe care eu îl ţineam acum în mână.

Sala a lăsat să iasă un oftat
colectiv. Era un tanga.

Moale, cu blană, câteva şnururi de mătase ataşate de o pungă de hermină în formă de V, nu mai mare decât punga cu inele din interiorul tunicii mele.

După oftatul colectiv a urmat un val de râs cald şi satisfăcător.

Când s-a stins, am încheiat pe o notă serioasă. Mami: *Cât de mult i-ar fi plăcut să fi fost aici. Cât de mult ar fi iubit-o pe Kate şi cât de mult i-ar fi plăcut să vadă dragostea pe care aţi găsit-o împreună.*

În timp ce rosteam aceste cuvinte nu mi-am ridicat privirea. Nu am vrut să risc să am contact vizual cu tata sau cu Camilla - şi mai ales cu Willy. Nu mai plânsesem de la înmormântarea mamei şi nu aveam de gând să întrerup această serie acum.

De asemenea, nu am vrut să văd faţa nimănui în afară de cea a mamei. Aveam cea mai clară viziune în minte a ei radiind în ziua cea mare a lui Willy şi râzând cu poftă de acea hermină moartă.

43.

UÎNCEPÂND să ajungă în vârful lumii, cei patru soldaţi răniţi au destupat o sticlă de şampanie şi au băut în cinstea bunicii.

Au fost destul de amabili să mă sune şi să-mi spună să le asculţi bucuria.

Au stabilit un record mondial, au strâns o grămadă de bani pentru veteranii răniţi şi au ajuns la nenorocitul de Polul Nord. Ce lovitură. I-am felicitat, le-am spus că mi-a fost dor de ei, că mi-aş fi dorit să fiu acolo.

O minciună albă. Penisul meu oscila între extrem de sensibil şi la limita traumatizării. Ultimul loc în care voiam să fiu era Frostnipistan.

Am încercat câteva remedii de casă, inclusiv unul recomandat de un prieten. Ea m-a îndemnat să aplic crema Elizabeth Arden.

Mama mea folosea asta pe buze. Vrei să-mi dau cu ea pe copilul meu?

Merge, Harry. Ai încredere în mine.

Am găsit un tub, iar în momentul în care l-am deschis, mirosul m-a transportat în timp. M-am simţit ca şi cum mama mea ar fi fost chiar acolo, în cameră.

Apoi am luat un strop şi l-am aplicat... acolo jos.

"Ciudat" nu-i face dreptate sentimentului.

Trebuia să merg la un doctor, cât mai repede. Dar nu puteam să cer Palatului să-mi găsească unul. Un curtezan ar fi aflat de starea mea şi ar fi divulgat presei, iar următorul lucru pe care îl ştiam ar fi fost că tocilarul meu ar fi apărut pe toate primele pagini. De asemenea, nu puteam să sun un doctor de unul singur, la întâmplare. În circumstanţe normale ar fi fost imposibil, dar acum era de două ori mai mult decât atât. *Bună, sunt Prinţul Harry - ascultă, se pare că sunt...*

Am o problemă cu regiunile mele inferioare şi mă întrebam dacă aş putea să trec pe aici şi să...

Am rugat un alt amic să-mi fie găsit, foarte discret, un dermatolog specializat în anumite apendice... şi anumite personaje. O sarcină importantă.

Dar amicul s-a întors şi a spus că tatăl său îl cunoştea pe tipul potrivit. Mi-a dat un nume şi o adresă şi am sărit într-o maşină cu gărzile mele de corp. Ne-am îndreptat spre o clădire necunoscută de pe Harley Street, unde erau cazaţi mulţi doctori. Un bodyguard m-a strecurat pe o uşă din spate, într-o office. L-am văzut pe doctor, aşezat în spatele unui birou mare de lemn, luând notiţe, probabil despre pacientul anterior. Fără să-şi ridice privirea de la notiţe, a spus: *Da, da, intraţi.*

Am intrat, l-am privit scriind pentru o perioadă care mi s-a părut exagerat de lungă. Bietul băiat care a intrat înaintea mea, m-am gândit, trebuie să fi avut multe pe cap.

Tot fără să ridice privirea, doctorul mi-a ordonat să trec în spatele cortinei, să-mi iau offturile, că va veni cu mine imediat.

M-am dus în spate, m-am dezbrăcat şi am sărit pe masa de examinare. Au trecut cinci minute.

În cele din urmă, cortina s-a tras şi a apărut doctorul.

S-a uitat la mine, a clipit o dată şi a spus: *Oh. Am înţeles. Tu eşti.*

Da. Am crezut că ai fost avertizat, dar am impresia că nu.

Da. Deci, eşti aici. Bine. BINE. Eşti tu. Hm. Îmi aminteşti care e problema?

I-am arătat tocilarul meu, înmuiat de Elizabeth Arden.

Nu a putut vedea nimic.

Nimic de văzut, am explicat. Era un flagel invizibil. Din nu ştiu ce motiv, cazul meu particular de degerătură se manifesta ca o *senzaţie* foarte accentuată...

Cum s-a întâmplat asta? a vrut să ştie.

Polul Nord, i-am spus. M-am dus la Polul Nord şi acum Polul Sud este defect.

Faţa lui spunea: Din ce în ce mai curios.

Am descris disfuncţiile în cascadă. *Totul e difficult, doctore. Staţi jos. Mersul pe jos.* Sexul, am adăugat, era exclus. Mai rău, tocilarul meu simţea constant că *face* sex. Sau era gata să facă. Îmi cam pierdusem cumpătul, i-am spus. Făcusem greşeala de a căuta pe Google această leziune şi citisem poveşti de groază despre *penectomii parţiale*, o expresie pe care nu vrei să o întâlneşti niciodată când îţi cauţi simptomele pe Google.

Medicul m-a asigurat că este puţin probabil să am nevoie de una dintre acestea.

Puţin probabil?

El a spus că va încerca să excludă şi alte lucruri. Mi-a făcut o examinare completă, care a fost mai mult decât invazivă. Nicio piatră neîntoarsă, ca să spun aşa.

Cel mai probabil leac, a anunţat el în cele din urmă, ar fi timpul.

Ce vrei să spui? Timpul?

Timpul, spunea el, *vindecă.*

Serios, doctore? Nu asta a fost experienţa mea.

44.

IT A fost greu să o vezi pe CHELS la nunta lui Willy. Erau o mulţime de sentimente încă acolo, sentimente I'd reprimate, sentimente pe care nu le bănuiam. De asemenea, am simţit un anumit fel de sentimente faţă de înfometat înfometaţi care urmăreau după ei, în jurul ei, o sâcâie să danseze.

Gelozia m-a copleşit în acea seară şi i-am spus acest lucru, ceea ce m-a făcut să mă simt şi mai rău. Şi un pic patetică.

Trebuia să merg mai departe, să cunosc pe cineva nou. Timpul, aşa cum a prezis doctorul, avea să-mi fixeze tocilarul. Când îşi va face magia asupra inimii mele?

Colegii au încercat să ajute. Au menţionat nume, au aranjat întâlniri, date.

Nimic nu a ieşit bine. Aşa că abia am ascultat când au menţionat un alt nume în vara anului 2011. Mi-au spus câte ceva despre ea - genială, frumoasă, cool - şi au menţionat statutul ei de relaţie. Spuneau că de curând devenise singură. Şi nu va fi singură mult timp, Spike!

E liberă, omule. Eşti liber.

Sunt liber?

Şi sunteţi bine asortaţi! Nu mă îndoiesc că voi doi o să vă potriviţi.

Mi-am dat ochii peste cap. Când se adevereşte vreodată această predicţie?

Dar apoi, minune a minunilor, s-a întâmplat. Am făcut-o. Ne-am aşezat la bar, am stat de vorbă şi am râs, în timp ce prietenii care ne însoţeau s-au topit, împreună cu pereţii, băuturile şi barmanul. Am sugerat ca întregul grup să se întoarcă la Clarence House pentru un pahar de vorbă.

Am stat de vorbă, am ascultat muzică. Un grup plin de viaţă. Un grup vesel. Când petrecerea s-a terminat, când toată lumea a plecat, am dus-o pe Florence acasă. Aşa o chema. Florence. Deşi toată lumea îi spunea Flea.

Locuia în Notting Hill, a spus ea. O stradă liniştită. Când am oprit în faţa locuinţei ei, m-a invitat să urc la o ceaşcă de ceai. Sigur, am spus.

I-am cerut gărzii mele de corp să se plimbe cu maşina în jurul blocului de câteva sute de ori.

Oare în noaptea aceea sau în alta mi-a povestit Flea despre strămoşul ei îndepărtat? De fapt, probabil că nu a fost nici una, nici alta. Un amic mi-a spus mai târziu, cred. În orice caz, el a condus Încărcarea Brigăzii uşoare, înaintarea condamnată a tunurilor ruseşti în Crimeea. Incompetent, posibil nebun, a provocat moartea a o sută de oameni. Un capitol ruşinos, opusul lui Rorke's Drift, iar acum luam o pagină din cartea lui şi porneam cu toată îndârjirea înainte. La prima ceaşcă de Earl Grey, mă întrebam: Ar putea fi ea persoana mea?

Legătura era atât de puternică.

Dar eram şi atât de supărat. Şi puteam vedea că ea ştia asta, o citea pe faţa mea de non-poker. Am sperat că a găsit-o fermecătoare.

Se pare că da. Săptămânile care au urmat au fost idilice. Ne vedeam des, râdeam mult şi nimeni nu ştia.

Speranţa m-a copleşit.

Apoi presa a aflat şi a căzut cortina peste idila noastră.

Purice m-a sunat în lacrimi. *Erau opt papagali în faţa casei ei.* Au urmărit-o jumătate din Londra.

Tocmai se văzuse descrisă de un ziar ca fiind "un model de lenjerie intimă". Bazându-se pe o şedinţă foto făcută cu ani şi ani înainte! Viaţa ei se reducea la o fotografie, spunea ea. Era atât de reductiv, atât de degradant.

Da, am spus în linişte. *Ştiu cum e să te simţi.*

Săpau, săpau, săpau, sunând la toţi cei pe care îi cunoscuse vreodată. Erau deja pe urmele familiei ei. Îi aplicau tratamentul complet al lui Caroline Flack, dar în acelaşi timp i-l aplicau şi lui Caroline.

Flea nu făcea decât să repete: *Nu pot să fac asta.*

Ea a spus că se afla sub supraveghere 24 de ore din 24. Ca un fel de infractor. Puteam auzi sirenele în

fundal.

Era supărată, plângea, iar mie îmi venea să plâng, dar bineînţeles că nu am făcut-o.

A spus pentru ultima oară: *Nu mai pot face asta, Harry*.

Aveam telefonul pe speaker. Mă aflam la etajul al doilea al Clarence House, lângă fereastră, înconjurat de mobilier frumos. O cameră minunată. Lămpile erau joase, covorul de la picioarele mele era o operă de artă. Mi-am apăsat faţa de sticla rece şi lustruită a ferestrei şi l-am rugat pe Flea să mă vadă pentru ultima oară, măcar să discutăm.

Soldaţii au trecut în marş pe lângă casă. Schimbarea gărzii.

Nu.

Ea era firmată.

Săptămâni mai târziu am primit un telefon de la unul dintre prietenii care ne făcuseră lipeala la bar. *Ai auzit? Flea s-a împăcat cu fostul iubit!*

A făcut-o?

Nu a fost menit să fie, cred.

Aşa e.

Prietenul mi-a spus că a auzit că mama lui Flea a fost cea care i-a spus să pună capăt lucrurilor, care a avertizat-o că presa îi va distruge viaţa. *Te vor vâna până la porţile iadului*, a spus mama ei.

Da, i-am spus prietenului. *Mamele ştiu cel mai bine.*

45.

A ÎNCETAT SĂ MAI DOARMĂ.

Pur şi simplu m-am oprit. Eram atât de dezamăgit, atât de profund abătut, încât am stat treaz noapte de noapte, gândindu-mă. Îmi doream să am un televizor.

Dar acum locuiam într-o bază militară, într-o cameră de tip celulă.

Apoi, dimineaţa, fără somn, încercam să fac un Apache. Reţetă pentru dezastru.

Am încercat remedii pe bază de plante. M-au ajutat, puţin, am reuşit să dorm o oră sau două, dar m-au lăsat în stare de moarte cerebrală în majoritatea dimineţilor.

Apoi, armata m-a informat că voi pleca la drum - o serie de manevre şi exerciţii.

Poate că este exact ceea ce trebuie, m-am gândit.

Să mă trezesc din asta. Sau ar putea fi ultima picătură.

Mai întâi m-au trimis în America. În sud-vest. Am petrecut o săptămână sau cam aşa ceva plutind deasupra unui loc sumbru numit Gila Bend. Se spunea că condiţiile erau similare cu cele din Afganistan. Am devenit mai fluid cu Apache-ul, mai letal cu rachetele sale. Mai mult acasă în praf. Am aruncat în aer o mulţime de cactuşi. Aş vrea să pot spune că nu a fost distractiv.

Apoi am mers în Cornwall. Un loc pustiu numit Bodmin Moor.

Ianuarie 2012.

De la o căldură toridă la un frig pătrunzător. În ianuarie, mlaştinile sunt întotdeauna reci, dar am sosit chiar în momentul în care o furtună de iarnă fierbinte se abătea asupra lor.

Am fost cazat cu alţi douăzeci de soldaţi. Ne-am petrecut primele zile încercând să ne aclimatizăm. Ne-am trezit la fiecare cinci dimineaţa, ne-am făcut sângele fluviu cu o fugă şi o vomă, apoi ne-am înghesuit în sălile de clasă şi am învăţat despre cele mai noi metode pe care actorii răi le inventaseră pentru a răpi oameni. Multe dintre aceste metode urmau să fie folosite împotriva noastră în următoarele zile, în timp ce

încercam să navigăm într-un lung marş prin frigul

mlaştină. Exerciţiul a fost numit "Escape and Evasion" şi a fost unul dintre ultimele obstacole pentru echipajele şi piloţii de avioane uşoare înainte de desfăşurare.

Camioanele ne-au dus într-un loc izolat, unde am făcut câteva lecţii pe teren, am învăţat câteva tehnici de supravieţuire. Am prins un pui, l-am omorât, l-am jumulit, l-am mâncat. Apoi a început să plouă. Am fost imediat uzi. Şi epuizaţi. Superiorii noştri păreau amuzaţi.

M-au luat pe mine şi pe alte două persoane, ne-au urcat într-un camion şi ne-au dus într-un loc şi mai izolat.

Afară.

Am privit cu atenţie terenul, cerul. *Chiar aşa? Aici?*

A început să plouă mai rece şi mai tare. Instructorii au strigat că trebuie să ne imaginăm că elicopterul nostru tocmai s-a prăbuşit în spatele liniilor inamice, iar singura noastră speranţă de supravieţuire era să mergem pe jos de la un capăt la altul al mlaştinii, pe o distanţă de 16 km. Ni se dăduse o meta naraţiune, pe care ne-o aminteam acum: Eram o armată creştină, luptând cu o miliţie simpatizantă a musulmanilor.

Misiunea noastră: Să evităm inamicul, să scăpăm de terenul interzis.

Du-te.

Camionul a pornit în trombă.

Uzi, reci, ne uitam în jur, ne uitam unii la alţii. *Ei bine, asta e nasol.*

Aveam o hartă, o busolă şi fiecare om avea un sac de bivuac, în esenţă o şosetă impermeabilă de lungimea corpului, în care dormea. Nu aveam voie să mâncăm nimic.

Pe unde? Pe

aici?

BINE.

Bodmin era pustiu, presupus nelocuit, dar ici şi colo, în depărtare, am văzut ferme. Iluminat

ferestre, fumul ieşind din coşurile de cărămidă. Cât de mult ne doream să batem la o uşă. În vremurile bune, oamenii îi ajutau pe soldaţi la exerciţii, dar acum lucrurile erau differente. Localnicii fuseseră certaţi de multe ori de armată; ştiau să nu deschidă uşile străinilor cu saci de bivuac.

Unul dintre cei doi bărbaţi din echipa mea era prietenul meu, Phil. Îmi plăcea Phil, dar am început să simt ceva asemănător unei iubiri nemărginite pentru celălalt bărbat, pentru că ne-a spus că vizitase Bodmin Moor în calitate de excursionist de vară şi ştia unde ne aflam. Mai mult, ştia cum să ne scoată de acolo.

El a condus, noi l-am urmat ca nişte copii, prin întuneric şi până a doua zi.

În zorii zilei am găsit o pădure de firmuri. Temperatura se apropia de îngheţ, iar ploaia cădea şi mai tare. Am spus la naiba cu sacii noştri solitari de bivuac şi ne-am ghemuit împreună, de fapt, cu linguriţa, fiecare încercând să ajungă în mijloc, unde era mai cald. Pentru că îl cunoşteam, îmbrăţişarea lui Phil cu linguriţa mi s-a părut mai puţin ciudată şi, în acelaşi timp, mult mai ciudată. Dar acelaşi lucru a fost valabil şi pentru al treilea bărbat. *Scuze, e mâna ta?* După câteva ore de ceva care seamănă vag cu somnul, ne-am desprins şi am început din nou lungul marş.

Exerciţiul a necesitat oprirea la mai multe puncte de control. La fiecare dintre ele trebuia să îndeplinim o sarcină. Am reuşit să atingem fiecare punct de control, să îndeplinim fiecare sarcină, iar la ultimul punct de control, un fel de casă sigură, ni s-a spus că exerciţiul s-a încheiat.

Era miezul nopţii. Era întuneric beznă. A apărut stafful de regie şi a anunţat: *Bravo, băieţi! Aţi reuşit*.

Aproape că am leşinat în picioare.

Ne-au urcat într-un camion şi ne-au spus că ne întoarcem la bază. Dintr-o dată a apărut un grup de bărbaţi în jachete de camuflaj şi cagule negre. Primul meu fiecare gând a fost că Lord Mountbatten a fost prins într-o ambuscadă de IRA - nu ştiu de ce. Circumstanţe cu totul differente, dar poate o amintire vestigială a terorismului, adânc în ADN-ul meu.

Au fost explozii, focuri de armă, tipi care au luat cu asalt camionul şi au ţipat la noi să ne uităm la pământ. Ne-au înfăşurat pe ochi nişte ochelari de schi înnegriţi, ne-au legat mâinile cu fermoar şi ne-au târât off.

Am fost împinşi în ceea ce părea a fi un sistem de buncăre subteran. Pereţi umezi, umezi. Eco. Am fost duşi din cameră în cameră. Sacii de pe capetele noastre au fost smulşi, apoi puşi la loc. În unele camere am fost trataţi bine, în altele am fost trataţi ca nişte gunoaie. Emoţiile au urcat şi au coborât. Într-un minut ni se offa un pahar cu apă, în următorul eram împinşi în genunchi şi ni se spunea să ne ţinem mâinile deasupra capului. Treizeci de minute. O oră. De la o poziţie de stres la alta.

Nu prea dormisem de şaptezeci şi două de ore.

Mare parte din ceea ce ne-au făcut a fost ilegal în conformitate cu normele Convenţiilor de la Geneva, ceea ce a fost scopul.

La un moment dat, am fost legat la ochi, mutat într-o cameră, unde am simţit că nu eram singur. Aveam senzaţia că era Phil acolo cu mine, dar poate că era celălalt tip. Sau un tip de la una din celelalte echipe. Nu am îndrăznit să întreb.

Acum se auzeau voci slabe, undeva deasupra sau dedesubt, în interiorul clădirii. Apoi, un zgomot ciudat, ca o apă curgătoare.

Încercau să ne deruteze, să ne dezorienteze.

Mi-a fost teribil de frig. Nu-mi fusese niciodată atât de frig. Mult mai rău decât la Polul Nord. Odată cu frigul a venit şi amorţeala, somnolenţa. Mi-am revenit când uşa s-a spart.

s-a deschis şi răpitorii noştri au dat buzna înăuntru. Ne-au luat legăturile de la ochi. Aveam dreptate, Phil era acolo. Şi celălalt tip. Ni s-a ordonat să ne dezbrăcăm. Ne-au arătat cu degetul spre corpurile noastre, spre mădularele noastre acide. Au continuat să ne vorbească despre cât de mici. Am vrut să spun: Nu ştiţi nici măcar jumătate din ce e în neregulă cu acest apendice.

Ne-au interogat. Nu le-am dat nimic.

Ne-au dus în camere separate şi ne-au mai interogat.

Mi s-a spus să îngenunchez. Doi bărbaţi au intrat şi au ţipat la mine. Au plecat.

A fost difuzată muzică atonală. O vioară zgâriată de un copil de doi ani furios.

Ce este asta?

O voce a răspuns: *Linişte!*

M-am convins că muzica nu era o înregistrare, ci un copil real, poate şi el ţinut prizonier. Ce naiba făcea acel copil cu vioara? Mai mult, ce-i făceau ei copilului?

Bărbaţii s-au întors. Acum îl aveau pe Phil. I-au verificat reţelele de socializare, l-au studiat şi au început să spună lucruri despre familia lui, despre prietena lui, ceea ce l-a speriat. Era uimitor cât de multe ştiau. Cum pot nişte străini perfecţi să ştie atât de multe?

Am zâmbit: Bine ai venit la petrecere, amice.

Nu am luat-o suficient de în serios. Unul dintre bărbaţi m-a apucat şi m-a împins împotriva unui perete. Purta o cagulă neagră. Şi-a apăsat antebraţul în gâtul meu, scuipând fiecare cuvânt din gură. Mi-a apăsat umerii de beton. Mi-a ordonat să stau la un metru şi jumătate de perete, cu braţele deasupra capului, toate cele zece vârfuri ale fingerilor lipite de perete.

Poziţia de stres.

Două minute.

Zece minute.

Umerii mei au început să se
blocheze. Nu mai puteam să
respir.

A intrat o femeie. Purta un *shemagh* pe faţă. Vorbea întruna despre ceva ce nu am înţeles. Nu am putut să o urmăresc.

Apoi mi-am dat seama. Mami. Vorbea despre mama mea.

Mama ta era însărcinată când a murit, nu? Cu fratele tău? Un copil musulman!

M-am luptat să întorc capul, să mă uit la ea. Nu am spus nimic, dar am ţipat la ea cu ochii. *Faci asta pentru binele meu acum - sau al tău? Ăsta e exerciţiul? Sau te bucuri de un fior ieftin?*

A ieşit furioasă. Unul dintre răpitori m-a scuipat în
faţă. Am auzit focuri de armă.

Şi un elicopter.

Am fost târâţi într-o cameră differentă şi cineva a strigat: *OK, asta e. Sfârşitul exerciţiului!*

A avut loc o şedinţă de bilanţ, în timpul căreia unul dintre instructori a offat o jumătate de scuză cu privire la stufful de a face cu mama mea.

Greu pentru noi să fie ceva despre tine pe care ai fi şocat că îl ştim.

Nu am răspuns.

Am simţit că trebuie să fiţi testat.

Nu am răspuns.

Dar asta a mers un pic prea
departe. Destul de corect.

Mai târziu am aflat că alţi doi soldaţi din exerciţiu au înnebunit.

46.

I' D abia se recuperase din Bodmin Moor când s-a aflat de pe Bunica. Ea a vrut mă să să merg la la Caraibe. Un turneu de două săptămâni pentru a comemora cei şaizeci de ani pe tron, primul meu fiecare turneu regal official reprezentând ei.

A fost ciudat să fiu chemat atât de brusc, cu o pocnitură de finger, de la îndatoririle mele din armată, mai ales atât de aproape de desfăşurare.

Dar apoi mi-am dat seama că nu era deloc ciudat. La urma urmei, ea era comandantul meu.

Martie 2012. Am sosit în Belize, am condus de la aeroport la primul meu eveniment pe drumuri pline de oameni, toţi fluturând pancarte şi pancarte. La prima mea fiecare oprire, şi la fiecare oprire ulterioară, am băut toasturi pentru bunica şi gazdele mele cu alcool de casă şi am executat multe runde ale unui dans local numit punta.

De asemenea, am gustat pentru prima dată supa de picioare de vacă, care avea mai multă forţă decât alcoolul de casă.

La o oprire am spus unei mulţimi: "*Unu vino, fă-ne să mergem*. În creolă asta înseamnă: *Haideţi, să petrecem*. Mulţimea a luat-o razna.

Oamenii îmi aclamau numele, îmi strigau numele, dar mulţi strigau numele mamei mele. La o oprire, o doamnă m-a îmbrăţişat şi a plâns: *Copilul Dianei!* Apoi a leşinat.

Am vizitat un oraş pierdut numit Xunantunich. O metropolă mayaşă înfloritoare, cu secole în urmă, mi-a spus un ghid. Am urcat pe un templu de piatră, El Castillo, care era sculptat în mod complicat cu hieroglife, frize, chipuri. În vârf, cineva mi-a spus că acesta este cel mai înalt punct din întreaga naţiune. Privelişte a era uimitoare, dar nu m-am putut abţine să nu mă uit în jos, la picioarele mele.

Mai jos se aflau oasele unui număr incalculabil de membri ai familiei regale mayaşe morţi. O Westminster Abbey mayaşă.

În Bahamas am întâlnit miniştri, muzicieni, jurnalişti, sportivi, preoţi. Am participat la slujbe religioase, la festivaluri de stradă, la o cină de stat şi am băut mai multe toasturi. Am mers până la Harbour Island într-o barcă rapidă care s-a stricat şi a început să se scufunde. Pe măsură ce am luat apă, a venit şi barca presei. Am vrut să spun "nu mulţumesc, niciodată", dar era ori să mă alătur lor, ori să înot.

Am cunoscut-o pe India Hicks, fina tatei, una dintre domnişoarele de onoare ale mamei. Ea m-a dus pe plaja din Harbour Island. Nisipul era roz aprins. *Nisip roz?* M-a făcut să mă simt drogată. Nu chiar neplăcut. Mi-a spus de ce nisipul era roz, o explicaţie ştiinţifică, pe care nu am înţeles-o.

La un moment dat am vizitat un stadion plin de copii. Trăiau într-o sărăcie abjectă, se confruntau cu provocări zilnice şi totuşi m-au întâmpinat cu urale şi râsete pline de bucurie. Ne-am jucat, am dansat, am făcut puţin box. Întotdeauna am iubit copiii, dar am simţit o legătură şi mai strânsă cu acest grup, deoarece tocmai devenisem naş - pentru fiul lui Marko, Jasper. O mare onoare. Şi un reper important, credeam, speram, în evoluţia mea ca om.

Spre finalul vizitei, copiii din Bahamas s-au adunat în jurul meu şi mi-au oferit un cadou. O coroană gigantică de argint şi o pelerină roşie uriaşă.

Unul dintre ei a spus: *Pentru Majestatea Sa. Voi avea grijă să o primească.*

I-am îmbrăţişat pe mulţi dintre ei la ieşirea de pe stadion, iar în avionul spre următoarea escală am îmbrăcat cu mândrie coroana lor. Era de mărimea unui coş de Paşte, iar stafful meu s-a dizolvat în fiecare fiecare râs isteric.

Arătaţi ca un idiot perfect, domnule.

S-ar putea să fie aşa. Dar o voi purta la următoarea oprire. Oh, domnule, nu, domnule, vă rog!

Nici acum nu ştiu cum m-au convins să renunţ.

Am fost în Jamaica, am stabilit o legătură cu primul ministru, am alergat cu Usain Bolt. (Am câştigat, dar am trişat.) Am dansat cu o femeie pe melodia "One Love" a lui Bob Marley.

Să ne adunăm pentru a lupta împotriva acestui sfânt Armagiddyon (o singură dragoste).

La fiecare oprire, se pare că am plantat un copac, sau mai mulţi. Tradiţie regală - deşi am adăugat o întorsătură. În mod normal, atunci când ajungi la o plantare de copac, copacul este deja în pământ, iar tu doar arunci un pic de pământ ceremonial în groapă. Eu am insistat să plantez efectiv copacul, să-i acopăr rădăcinile, să-i dau puţină apă. Oamenii păreau şocaţi de această ruptură de protocol. Au tratat-o ca pe o chestie radicală.

Le-am spus: *Vreau doar să mă asigur că pomul va trăi.*

47.

WCÂND AM AJUNGAT ACASĂ, recenziile au fost entuziaste. Am reprezentat bine Coroana, conform curtenilor. I-am raportat bunicii, i-am povestit despre excursie.

Minunat. Foarte bine, a spus ea.

Am vrut să sărbătoresc, am simţit că merit să sărbătoresc. De asemenea, cu războiul în desfăşurare, era vorba de a sărbători acum sau poate niciodată.

Petreceri, cluburi, pub-uri, am ieşit foarte mult în acea primăvară şi am încercat să nu-mi pese că, indiferent unde mergeam, doi papagali mă urmăreau.

au fost întotdeauna prezente. Doi papagali cu un aspect jalnic şi extrem de teribil: Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber.

În cea mai mare parte a vieţii mele de adult, am fost aşteptată de papagali în afara locurilor publice. Uneori o mulţime, alteori o mână de oameni. Feţele variau întotdeauna, iar de multe ori nici măcar nu le puteam vedea. Dar acum existau întotdeauna aceste două feţe, şi întotdeauna erau clar vizibile. Când era o gloată, ei erau chiar în mijloc. Când nu era nimeni altcineva, erau acolo singuri.

Dar nu a fost vorba doar de locuri publice. Mergeam pe o stradă lăturalnică, pe care mă hotărâsem să o parcurg cu doar câteva secunde înainte, şi ei săreau dintr-o cabină telefonică sau de sub o maşină parcată. Ieşeam din apartamentul unui prieten, sigur că nimeni nu ştia că am fost acolo, iar ei stăteau în faţa clădirii, în mijlocul străzii.

Pe lângă faptul că erau peste tot, erau nemiloşi, mult mai agresivi decât alţi papagali. Îmi blocau calea, mă urmăreau până la maşina de poliţie. Mă împiedicau să mă urc în maşină, apoi urmăreau maşina pe stradă.

Cine au fost? Cum făceau asta? Nu credeam că au un al şaselea simţ sau o percepţie extrasenzorială. Dimpotrivă, păreau să nu aibă nici măcar un cortex frontal complet între ei. Aşadar, ce truc ascuns foloseau? Un dispozitiv de urmărire invizibil? O sursă din interiorul poliţiei?

Şi ei îl urmăreau pe Willy. El şi cu mine am vorbit mult despre ei în acel an, am vorbit despre aspectul lor tulburător, despre cruzimea şi idioţenia lor complementare, despre abordarea lor de a nu lua prizonieri. Dar mai ales am discutat despre omniprezenţa lor.

De unde ştiu ei? Cum de ştiu întotdeauna?

Willy nu avea nicio idee, dar era hotărât să afle.

Billy the Rock a fost şi el determinat. S-a apropiat de mai multe ori de familia Tweedles, i-a interogat, s-a uitat adânc în ochii lor. A reuşit să-şi facă o idee despre ei. Cel mai în vârstă, Tweedle Dumb, era gogonat, a relatat el, cu părul negru tuns scurt şi un zâmbet care îţi îngheţa sângele. Tweedle Dumber, pe de altă parte, nu zâmbea niciodată şi rareori vorbea. Părea să fie un fel de ucenic. Cel mai adesea doar se holba.

Care era jocul lor? Billy nu ştia.

Să mă urmărească peste tot, să mă chinuie, să se îmbogăţească din cauza mea, nici măcar asta nu era de ajuns pentru ei. Le plăcea, de asemenea, să mă frece la nas. Alergau alături de mine, mă tachinau, în timp ce apăsau butoanele aparatelor lor de fotografiat, derulând off două sute de fotografii în zece secunde. Mulţi papagali doreau o reacţie, o încăierare, dar ceea ce Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber păreau să vrea era o fie până la moarte. Orbită, aveam fantezia de a-i pocni. Apoi respiram adânc, îmi aminteam: Nu o face. Asta e exact ceea ce vor ei. Ca să poată da în judecată şi să devină faimoşi.

Pentru că, în cele din urmă, am decis *că acesta* era jocul lor. Despre asta era vorba: doi tipi care nu erau faimoşi, care se gândeau că trebuie să fie fabulos să fii faimos, încercând să devină faimoşi atacând şi distrugând viaţa cuiva faimos.

De ce au vrut să fie faimoşi? Acesta a fost lucrul pe care nu l-am înţeles niciodată. Pentru că faima este libertatea supremă? Ce glumă. Unele tipuri de faimă oferă un plus de libertate, poate, presupun, dar faima regală era o captivitate de lux.

Cei din familia Tweedles nu puteau înţelege acest lucru. Erau copii, incapabili să înţeleagă ceva nuanţat. În cosmologia lor simplificată: Eşti regal. Deci. Acesta este preţul pe care îl plăteşti pentru că trăieşti într-un castel.

Uneori mă întrebam cum ar fi mers dacă aş fi putut să le vorbesc, calm, să le explic că nu locuiesc într-un castel, că bunica mea a locuit într-un castel, că, de fapt, Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber aveau amândoi un stil de viaţă mult mai măreţ decât al meu. Billy făcuse o scufundare adâncă în finanţele lor, aşa că ştiam. Fiecare Tweedle deţinea mai multe case şi mai multe maşini de lux, cumpărate cu veniturile obţinute din fotografiile pe care le făceau cu mine şi cu familia mea. (Conturi bancare Offshore, de asemenea, ca şi sponsorii lor, baronii media care i-au finanţat, chiefly Murdoch şi Jonathan Harmsworth, al 4-lea viconte Rothermere, cu o sonoritate imposibil de dickensiană).

În această perioadă am început să cred că Murdoch era malefic. Nu, nu mai spune. Am început să ştiu că era. La prima mână. Odată ce ai fost urmărit de securiştii cuiva pe străzile unui oraş modern şi aglomerat, îţi pierzi orice dubiu cu privire la locul pe care îl ocupă pe Marele Continuum Moral. Toată viaţa mea auzisem glume despre legăturile dintre comportamentul regal nepotrivit şi secolele de consangvinizare, dar atunci mi-am dat seama: Lipsa de diversitate genetică nu era nimic în comparaţie cu lumina de gazare a presei. Să te căsătoreşti cu vărul tău este mult mai puţin riscant decât să devii un centru de profit pentru Murdoch Inc.

Bineînţeles că nu mi-a păsat de politica lui Murdoch, care se afla chiar la dreapta talibanilor. Şi nu mi-a plăcut nici răul pe care îl făcea în fiecare zi Adevărului, profanarea gratuită a faptelor obiective. Într-adevăr, nu mă puteam gândi la o singură fiinţă umană din istoria de 300.000 de ani a speciei care să fi făcut mai mult rău simţului nostru colectiv al realităţii. Dar ceea ce m-a îmbolnăvit şi m-a speriat cu adevărat în 2012 a fost cercul tot mai larg de flunkies al lui Murdoch: bărbaţi tineri, frânţi, disperaţi, dispuşi să facă orice era necesar pentru a câştiga unul dintre zâmbetele lui Grinchy.

Iar în centrul acelui cerc... se aflau aceşti doi proşti, Tweedles.

Au fost atât de multe întâlniri de coşmar cu Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber, dar una iese în evidenţă. Nunta unui prieten. Grădină îngrădită, complet izolată. Stăteam de vorbă cu câţiva invitaţi, ascultând cântecul păsărilor, zgomotul vântului în frunze. Printre aceste sunete liniştitoare, însă, am devenit conştient de un mic... *clic*.

M-am întors. Acolo, în gardul viu. Un ochi. Şi o lentilă sticloasă.

Apoi: faţa aceea dolofană.

Apoi: rictusul acela

demonic. Tweedle Dumb.

48.

UNUL LUCRU BUN despre Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber a fost că m-au făcut să fiu pregătit pentru război. M-au umplut de o furie sufocantă, întotdeauna un bun precursor pentru luptă. Ei de asemenea, au făcut ca să mă facă să fiu să vreau să să fiu oriunde decât Anglia. *Unde sunt ordinele mele nenorocite?*

Vă rog să-mi trimiteţi comenzile.

Şi apoi, desigur, aşa cum se întâmplă adesea...

Eram la un festival de muzică şi vărul meu m-a bătut pe umăr. *Harry, ea este prietena mea Cressida.*

Oh. Um. Bună.

Cadrul a fost unul neprielnic. O mulţime de oameni, nicio intimitate. De asemenea, încă sufeream de o inimă frântă. Pe de altă parte, peisajul era încântător, muzica era bună, vremea era fine.

Au fost scântei.

La scurt timp după acea zi am mers la cină. Mi-a povestit despre viaţa ei, despre familia ei, despre visele ei. Voia să fie actriţă. Era atât de blândă şi de timidă, încât actoria era ultima profesie pe care mi-aş fi imaginat-o pentru ea, şi i-am spus-o. Dar mi-a mărturisit că asta o făcea să se simtă vie. Liberă. Făcea să sune ca şi cum ar fi fost o minciună.

Săptămâni mai târziu, la sfârşitul unei alte întâlniri, am dus-o acasă. *Sunt pe King's Road.* Am oprit în faţa unei case mari de pe o stradă bine îngrijită.

Locuieşti aici? Asta e casa ta? Nu.

Ea a explicat că stătea câteva zile la o mătuşă.

Am condus-o pe scări. Nu m-a invitat înăuntru. Nu mă aşteptam să o facă, nu voiam să o facă. Să o luăm încet, m-am gândit. M-am aplecat să-i dau un sărut, dar ţinta mea era offată. Puteam să dobor un cactus de la cinci kilometri distanţă cu o rachetă Hellfire, dar nu reuşeam să-i fiz cu adevărat buzele. Ea s-a întors, am încercat din nou la întoarcere şi am reuşit ceva asemănător cu o zgârietură. Dureros de ciudat.

A doua zi dimineaţă l-am sunat pe vărul meu. Descurajată, i-am spus că întâlnirea a decurs bine, dar finalul a lăsat de dorit. Ea nu m-a dezaprobat. Vorbise deja cu Cressida. A suspinat. E *ciudat*.

Dar apoi au venit veştile bune. Cressida era dispusă să încerce din nou.

Ne-am întâlnit câteva zile mai târziu pentru o altă cină.

Întâmplarea a făcut ca prietena ei să se întâlnească cu Charlie, prietenul meu de mult timp. Fratele regretatului meu prieten Henners.

Am glumit: *Evident că aşa trebuie să fie. Noi patru am putea să ne distrăm atât de mult*.

Dar nu glumeam în totalitate.

Am încercat un alt sărut. Nu atât de
ciudat. Aveam speranţă.

La următoarea noastră întâlnire, ea şi colega ei de apartament ne-au invitat pe mine şi pe Charlie. Băuturi, râsete. Înainte de a şti ce se întâmpla, eram o chestie.

Din păcate, însă, nu am putut să o văd pe Cress decât în weekenduri. Eram mai ocupat ca niciodată, făcându-mi pregătirile finale pentru desfăşurare. Şi apoi am primit ordinele official, data reală de desfăşurare, iar ceasul ticăia acum cu zgomot. Pentru a doua oară în viaţa mea trebuia să îi spun unei tinere pe care abia o cunoscusem că în curând voi pleca offi la război.

Voi aştepta, a spus ea. *Dar nu la nesfârşit*, a adăugat ea
repede.

Cine ştie ce se va întâmpla, Haz?

Da. Cine ştie?

E mai uşor să-mi spun mie şi altora că nu suntem împreună.

Da. E mai uşor, cred. Dar
când te vei întoarce...

Când. Ea a spus *când*. Nu *dacă*.

Am fost
recunoscător. Unii
oameni au spus că
dacă.

49.

MY MATES A VENIT LA mine şi mi-a amintit de Plan.

Planul?

Ştii, Spike. Planul? Nu-i
aşa? Planul.

Mai vorbisem despre asta înainte, cu câteva luni înainte. Dar acum nu mai eram sigură.

Mi-au făcut o vânzare dură. *Vei merge la război. Să priveşti moartea în faţă.*

Da, mulţumesc.

Aveţi datoria de a trăi. Acum. Profită de

această zi. Profită de...?

Carpe diem.

Bine... ce?

Carpe diem. Profitaţi de zi.

Ah, deci sunt două moduri de a spune acelaşi lucru...

Vegas, Spike! Îţi aminteşti? Planul.

Da, da, Planul, dar... pare riscant.

Prindeţi...!

Ziua. Am înţeles.

Am trăit o experienţă recentă care m-a făcut să cred că nu se înşelau cu totul, că *carpe diem* era mai mult decât nişte vorbe goale. Jucând polo în acea primăvară în Brazilia, pentru a strânge bani pentru Sentebale, am văzut un jucător căzând de pe cal. Când eram copil, îl văzusem pe tata căzând la fel, calul cedând, pământul lovindu-l şi înghiţindu-l în acelaşi timp. Îmi amintesc că m-am gândit: "De ce sforăie tata? Şi apoi cineva a strigat: *Şi-a înghiţit limba!* Un jucător cu gândire rapidă a sărit de pe cal şi i-a salvat viaţa lui Pa. Rememorând acel moment, în subconştient, am făcut la fel: am sărit off calul meu, am alergat la om, i-am scos limba.

Bărbatul a tuşit, a început să respire din nou.

Sunt destul de sigur că a scris un cec considerabil mai târziu în acea după-amiază pentru Sentebale.

Dar la fel de valoroasă a fost şi lecţia. Să vă bucuraţi cât mai puteţi.

Aşa că le-am spus colegilor mei: *OK. Vegas. Să mergem.*

Cu un an înainte, după exerciţiile din Gila Bend, eu şi prietenii mei am închiriat motociclete Harley şi am mers de la Phoenix la Vegas. Majoritatea

de călătorie a trecut neobservată. Aşa că acum, după un weekend de adio cu Cressida, am fleşit în Nevada pentru a o face din nou.

Am mers chiar la acelaşi hotel şi am plătit cu toţii pentru acelaşi apartament.

Avea două niveluri, conectate de o scară grandioasă din marmură albă, care arăta de parcă Elvis şi Wayne Newton urmau să coboare braţ la braţ. Totuşi, nu era nevoie să o iei pe scări, deoarece apartamentul avea şi un lift. Şi o masă de biliard.

Cea mai bună parte a fost camera de zi: şase ferestre masive care dădeau spre Strip, iar în faţa ferestrelor era dispusă o canapea joasă în formă de L, de unde puteai să priveşti Strip, sau munţii îndepărtaţi, sau televizorul masiv cu plasmă montat pe perete. Câtă opulenţă. Am fost în câteva palate la vremea mea, iar acesta era un palat.

În prima seară, sau în următoarea - e puţin neclar - cineva a comandat mâncare, altcineva a comandat cocktailuri şi ne-am aşezat cu toţii în jurul nostru şi am stat de vorbă cu voce tare, pentru a ne pune la curent. Ce se întâmplase cu toată lumea de când fusesem ultima oară în Vegas?

Deci, locotenent Wales, eşti gata să te întorci la război? Sunt, chiar sunt.

Toată lumea părea surprinsă.

La cină am mers la o friptură şi am mâncat ca nişte regi. Fâşii de New York, trei feluri de paste, vin roşu foarte bun. După aceea, am mers la un cazinou, am jucat blackjack şi ruletă, am pierdut. Obosit, m-am scuzat şi m-am întors în apartament.

Da, m-am gândit cu un oftat, alunecând sub pătură, sunt tipul acela, care se culcă devreme, spunând tuturor să nu facă zgomot.

În dimineaţa următoare am comandat micul dejun, Bloody Marys. Ne-am îndreptat cu toţii spre piscină. Era sezonul petrecerilor la piscină în

Vegas, aşa că se anunţa o mare explozie. Am cumpărat fiecare fiecare minge de plajă şi am împărţit-o, ca să spargem gheaţa.

Chiar eram atât de tocilari. Şi nevoiaşi.

Adică, colegii mei erau. Nu căutam să-mi fac prieteni noi. Aveam o prietenă şi voiam să rămână aşa. I-am trimis mai multe mesaje de la piscină, pentru a o linişti.

Dar oamenii continuau să-mi dea de băut. Şi până când soarele a coborât peste munţi, eram într-o formă dură şi mă umpleam de... idei.

Am nevoie de ceva care să comemoreze această călătorie, am decis. Ceva care să simbolizeze sentimentul meu de libertate, sentimentul meu de carpe diem.

De exemplu... un tatuaj?

Da! Exact ce trebuie!

Poate pe umărul meu?

Nu, prea vizibil.

În partea de jos

a spatelui? Nu,

e prea... picant.

Poate piciorul

meu?

Da. Talpa piciorului meu! Acolo unde pielea s-a desprins odată. Straturi peste straturi de simbolism!

Acum, care ar fi tatuajul?

M-am gândit şi m-am gândit. Ce este important pentru mine? Ce este sacru?

Bineînţeles, Botswana.

Văzusem un salon de tatuaje în josul blocului. Speram să aibă un atlas bun, cu o hartă clară a Botswanei.

M-am dus să-l găsesc pe Billy the Rock ca să-i spun unde mergem. El a zâmbit.

Nu se poate.

Prietenii mei l-au susţinut. *Nici vorbă de aşa ceva.*

De fapt, au promis că mă vor opri fizic. Nu aveam de gând să-mi fac un tatuaj, au spus, nu sub ochii lor, cu atât mai

puţin

toate un tatuaj de picior din Botswana. Mi-au promis că mă vor ţine la pământ, mă vor pune la pământ, orice ar fi nevoie.

Un tatuaj e permanent, Spike! Este pentru totdeauna!

Certurile şi ameninţările lor sunt una dintre ultimele mele amintiri clare din acea seară.

Am cedat. Tatuajul putea aştepta până a doua zi.

În schimb, ne-am îndreptat spre un club, unde m-am ghemuit într-un colţ al unei banchete de piele şi am privit o procesiune de femei tinere care veneau şi plecau, vorbind cu colegii mei. Am vorbit cu una sau două, şi le-am încurajat să se concentreze asupra amicilor mei. Dar, în cea mai mare parte, m-am uitat în gol şi m-am gândit la faptul că am fost forţat să renunţ la visul meu de tatuaj.

În jurul orei două dimineaţa ne-am întors în apartamentul nostru. Colegii mei au invitat patru sau five femei care lucrau la hotel să ni se alăture, împreună cu două femei pe care le cunoscuseră la mesele de blackjack. Curând, cineva a sugerat să jucăm biliard, iar asta chiar părea distractiv. Am strâns bilele şi am început să joc opt bile cu gărzile mele de corp.

Apoi am observat că fetele de la blackjack se învârteau. Păreau dubioase. Dar când au întrebat dacă pot juca, nu am vrut să fiu nepoliticos. Toată lumea a jucat pe rând şi nimeni nu era foarte bun.

Am sugerat să ridicăm miza. Ce zici de un joc de biliard pe dezbrăcate?

Aplauze entuziaste.

Zece minute mai târziu eram marele perdant, redus la chiloţii mei. Apoi mi-am pierdut chiloţii. A fost ceva inofensiv, o prostie, sau cel puţin aşa credeam eu. Până a doua zi. Stând în faţa hotelului, în soarele orbitor al deşertului, m-am întors şi l-am văzut pe unul dintre colegii mei uitându-se la telefon, cu gura căscată. Mi-a spus: Spike, una dintre fetele alea de la blackjack a făcut câteva poze în secret... şi le-a vândut.

Spike... eşti peste tot, amice.

Mai precis, ceea ce era peste tot era fundul meu. Eram goală în faţa ochilor lumii... apucându-mi diemul.

Billy the Rock, care acum îşi studia telefonul, continua să spună: *Asta nu e bine, H.*

Ştia că va fi greu pentru mine. Dar ştia, de asemenea, că nu va fi deloc distractiv pentru el şi pentru celelalte gărzi de corp. Şi-ar putea pierde cu uşurinţă slujbele din cauza asta.

M-am mustrat: Cum de am lăsat să se întâmple aşa ceva? Cum de am fost atât de proastă? De ce am avut încredere în alţi oameni? Mă bazasem pe bunăvoinţa străinilor, mă bazasem pe faptul că fetele acelea dubioase au dat dovadă de o decenţă *elementară,* iar acum aveam să plătesc preţul pentru totdeauna. Aceste fotografii nu vor dispărea niciodată. Erau permanente. Ar face ca un tatuaj pe picior din Botswana să arate ca o pată de cerneală indiană.

Sentimentul meu de vinovăţie şi ruşine a făcut ca în unele momente să îmi fie greu să respir curat. Între timp, ziarele de acasă începuseră deja să mă jupoaie de viu. *Întoarcerea lui Harry Ura Harry. Prinţul Thicko loveşte din nou.*

M-am gândit la Cress citind poveştile. M-am gândit la superiorii mei din armată.

Cine m-ar da afară primul?

În timp ce aşteptam să aflu, am plecat în Scoţia, m-am întâlnit cu familia mea la Balmoral. Era august şi erau cu toţii acolo. Da, m-am gândit, da, singurul lucru care lipseşte din acest coşmar kafkian este Balmoral, cu toate amintirile sale complicate şi cu aniversarea în aşteptare a morţii mamei la doar câteva zile distanţă.

La scurt timp după sosirea mea, l-am întâlnit pe Pa la Birkhall, în apropiere. Spre surprinderea mea, spre uşurarea mea, era blând. Chiar uimit. Mi-a spus că simţea pentru mine, că fusese acolo, deşi nu fusese niciodată dezbrăcat pe prima pagină. De fapt, asta nu era adevărat. Când aveam aproximativ opt ani, un ziar german a avut

a publicat fotografii cu el dezbrăcat, realizate cu un teleobiectiv în timp ce se afla în vacanţă în Franţa.

Dar atât el, cât şi eu, am scos acele fotografii din mintea noastră. Cu siguranţă că se *simţise* gol de multe ori în faţa lumii,

şi acesta a fost punctul nostru comun. Ne-am aşezat lângă o fereastră şi am vorbit destul de mult timp despre această existenţă ciudată a noastră, în timp ce priveam veveriţele roşii din Birkhall cum se zbenguiau pe gazon.

Carpe diem, veveriţelor.

50.

M SUPERIORII ARMATEI Y, CA PA, au fost nedumeriţi. Nu le păsa că jucam biliard în intimitate.

dintr-o cameră de hotel, goală sau nu. Statutul meu a rămas neschimbat, au spus ei. Toate sistemele funcţionează.

Colegii mei soldaţi mi-au luat apărarea. Bărbaţi şi femei în uniformă, din întreaga lume, au pozat goi, sau aproape goi, acoperindu-şi părţile intime cu căşti, arme, berete, şi au postat fotografiile online, în semn de solidaritate cu Prinţul Harry.

Cât despre Cress: După ce mi-a ascultat explicaţia mea atentă şi ruşinată, a ajuns la aceeaşi concluzie. Fusesem un prostănac, nu un desfrânat.

Mi-am cerut scuze că am făcut-o de râs.

Cel mai bun lucru este că niciuna dintre gărzile mele de corp nu a fost concediată şi nici măcar nu a fost disciplinată - în principal pentru că am ţinut secret faptul că au fost cu mine în acel moment.

Dar ziarele britanice, chiar dacă ştiau că am fost officit la război, au continuat să se descarce şi să fumeze ca şi cum aş fi comis un offens capital.

A fost un moment bun pentru a pleca.

Septembrie 2012. Aceeaşi veşnică flight, dar de data aceasta nu mai eram pasager clandestin. De data aceasta nu existau alcovuri ascunse, nici paturi suprapuse secrete. De data aceasta mi s-a permis să stau cu toţi ceilalţi soldaţi, să mă simt parte a unei echipe.

Când am aterizat la Camp Bastion, mi-am dat seama că nu eram chiar unul dintre băieţi. Unii păreau nervoşi, aveau gulerele mai strânse, merele lui Adam mai mari. Îmi aminteam acel sentiment, dar pentru mine asta însemna să mă întorc acasă. După mai bine de patru ani, şi împotriva tuturor şanselor, eram finalmente înapoi. În calitate de căpitan. (Fusesem promovat încă din prima mea misiune).

De data aceasta, cazarea mea a fost mai bună. De fapt, în comparaţie cu ultimul meu turneu, era ca în Vegas. Piloţii erau trataţi ca şi cum - cuvântul era inevitabil, toată lumea îl folosea

-regalitate. Paturi moi, camere curate. Mai mult, camerele erau camere adevărate, nu tranşee sau corturi. Fiecare avea chiar şi propriul aparat de aer condiţionat.

Am avut la dispoziţie o săptămână pentru a învăţa cum să ne descurcăm în Bastion şi pentru a ne reface din decalajul orar. Ceilalţi bastionieni au fost de ajutor, mai mult decât bucuroşi să ne arate cum funcţionează lucrurile.

Căpitane Wales, aici sunt latrinele!

Căpitane Wales, aici e locul unde vei găsi pizza fierbinte!

M-am simţit un pic ca într-o excursie, până când, în ajunul celei de-a douăzeci şi opta aniversări a mea, stăteam în camera mea, organizându-mi stufful, şi sirenele au început să se audă. Mi-am deschis uşa şi am aruncat o privire afară. Pe tot holul, alte uşi se fleau deschise, alte capete ieşeau afară.

Acum ambele gărzi de corp au venit în fugă. (Spre deosebire de ultimul tur de serviciu, de data aceasta am avut gărzi de corp, în principal pentru că existau spaţii de cazare adecvate pentru ele şi pentru că se puteau amesteca:

Locuiam cu mii de alte persoane). Unul dintre ei a spus: *Suntem atacaţi!*

Am auzit explozii în depărtare, în apropierea hangarelor de avioane. Am început să fug spre Apache, dar gărzile mele de corp m-au oprit.

Mult prea periculos.

Am auzit strigăte afară. *Pregătiţi-vă! PREGĂTIȚI-VĂ!*

Ne-am îmbrăcat cu toţii în veste antiglonţ şi am stat în uşă pentru a aştepta următoarele instrucţiuni. În timp ce îmi verificam de două ori vesta şi casca, unul dintre bodyguarzi a continuat să mă bată la cap în mod constant: *Ştiam că se va întâmpla asta, ştiam, am spus tuturor, dar nimeni nu a vrut să mă asculte. Taci din gură, spuneau ei, dar le-am spus, le-am spus, Harry va fi rănit! La naiba, au spus ei, şi acum iată-ne aici.*

Era scoţian, cu o voce groasă, şi deseori semăna cu Sean Connery, ceea ce era fermecător în condiţii normale, dar acum semăna cu Sean Connery având un atac de panică. I-am tăiat offul lungii sale poveşti despre faptul că era o Casandră neapreciată şi i-am spus să pună o şosetă în ea.

M-am simţit goală. Aveam pistolul meu de 9 mm, dar SA80A era încuiat. Aveam gărzile mele de corp, dar aveam nevoie de Apache-ul meu. Acela era singurul loc în care mă simţeam în siguranţă şi util. Trebuia să fac să plouă cu focuri de armă asupra atacatorilor noştri, oricine ar fi fost ei.

Mai multe explozii, explozii mai puternice. Ferestrele au scâncetit. Acum am văzut flame. Cobrele americane au venit bubuind deasupra capului şi întreaga clădire s-a cutremurat. Cobrele au fixat. Apaşii s-au aprins. Un vuiet impresionant a umplut sala. Cu toţii am simţit groază şi adrenalină. Dar noi, piloţii de Apache, eram deosebit de agitaţi, abia aşteptam să intrăm în cabinele noastre.

Cineva mi-a amintit că Bastionul era cam cât Reading. Cum am putea să ne orientăm de aici până la elicoptere fără o hartă, în timp ce luăm fire?

Atunci am auzit că totul este în regulă.

Sirenele s-au oprit. Zgomotul rotoarelor a dispărut. Bastionul era din nou în siguranţă.

Dar cu un preţ teribil, am aflat. Doi soldaţi americani au fost ucişi. Şaptesprezece soldaţi britanici şi americani au fost răniţi.

Pe parcursul acelei zile şi a zilei următoare am pus cap la cap ce s-a întâmplat. Luptătorii talibani făcuseră rost de uniforme americane, au făcut o gaură în gard şi s-au strecurat înăuntru.

Au făcut o gaură în gard?

Da.

De ce?

Pe scurt, eu.

Îl căutau pe prinţul Harry, au spus ei.

Talibanii au emis o declaraţie: Prinţul Harry a fost ţinta noastră. Şi data atacului fusese de asemenea aleasă cu grijă.

Au anunţat că au programat totul pentru a coincide cu ziua mea de naştere.

Nu ştiam dacă am crezut asta.

Nu am vrut să cred asta.

Dar un lucru era de necontestat. Talibanii aflaseră despre prezenţa mea în bază şi despre detaliile granulare ale turneului meu, prin intermediul reportajului non-stop din acea săptămână din presa britanică.

51.

TAICI S-AU VORBIT, după atac, să mă scoată off pe câmpul de luptă. Din nou.

Nu puteam suporta să mă gândesc la asta. Era prea îngrozitor să mă gândesc la asta.

Pentru a-mi ţine mintea offată la această posibilitate, am căzut la treabă, am intrat în ritmul de lucru.

Programul meu era foarte rigid: două zile de operaţiuni planificate, trei zile de VHR (very high readiness). Cu alte cuvinte, stăteam în jurul unui cort, aşteptând să fiu chemat.

Cortul VHR avea aspectul unei camere de student la universitate. Colegialitatea, plictiseala, mizeria. Existau mai multe canapele din piele crăpată, un Union Jack mare pe perete, gustări peste tot. Ne petreceam timpul jucând FIFA, bând litri de coffee, răsfoind reviste pentru băieţi. (*Loaded* era destul de popular.) Dar apoi suna alarma şi zilele mele de student, împreună cu orice altă epocă a vieţii mele, se simţeau la un milion de kilometri distanţă.

Unul dintre băieţi a spus că eram glorificaţi firefighters. Nu s-a înşelat. Niciodată complet adormiţi, niciodată complet relaxaţi, întotdeauna gata de plecare. Puteam să sorbim o ceaşcă de ceai, să mâncăm o îngheţată, să plângem din cauza unei fete, să discutăm despre fotbal, dar simţurile noastre erau mereu acordate şi muşchii noştri erau mereu încordaţi, aşteptând acea alarmă.

Alarma în sine era un telefon. Roşu, simplu, fără butoane, fără cadran, doar o bază şi un combinat. Soneria sa era veche, de tip britanic desăvârşit. *Brrrang*. Sunetul îmi era vag familiar; nu l-am putut localiza la fiecare început. În cele din urmă mi-am dat seama. Era exact ca telefonul bunicii de la Sandringham, pe biroul ei mare, în salonul uriaş unde primea apeluri între partidele de bridge.

În cortul VHR eram întotdeauna patru persoane. Două echipaje uşoare de câte doi oameni fiecare, un pilot şi un mitralior. Eu eram artilerist, iar pilotul meu era Dave - înalt, slab, construit ca un maratonist de cursă lungă, ceea ce, de fapt, era. Avea părul scurt şi negru şi un bronz epic de deşert.

Mai mult decât atât, avea un simţ al umorului profund enigmatic. De câteva ori pe zi mă întrebam: Dave vorbeşte serios? Este sarcastic? Niciodată nu mi-am putut da seama. O să-mi ia ceva timp să-l rezolv pe tipul ăsta, mă gândeam. Dar nu am reuşit niciodată.

Când auzeam telefonul roşu sunând, trei dintre noi lăsau totul baltă şi fugeau spre Apache, în timp ce al patrulea răspundea la telefon şi afla detalii despre operaţiune de la vocea de la celălalt capăt al firului. A fost o evacuare medicală? (Evacuare medicală.) Un TIC? (Trupe în contact.) În cazul celei din urmă, cât de departe erau trupele, cât de repede puteam ajunge la ele?

Odată ajunşi în interiorul Apache, am pornit aerul condiţionat, ne-am pus hamurile şi vestele de protecţie. Dădeam click pe unul dintre cele patru radiouri, obţineam mai multe detalii despre misiune, introduceam coordonatele GPS în computerul de bord. Prima dată când porneşti un Apache, parcurgerea verificărilor preflexterne durează o oră, dacă nu mai mult. După câteva săptămâni la Bastion, Dave şi cu mine am reuşit să reducem acest timp la opt minute. Şi tot părea o eternitate.

Am fost mereu grei. Plini de combustibil, cu o dotare completă de rachete, plus destule gloanţe de 30 mm pentru a transforma o clădire de apartamente din beton în brânză elveţiană - puteai simţi cum toată acea *stuffă* te ţinea în jos, te lega de Pământ. În prima mea fiecare misiune, o TIC, *m-am resemnat cu* acest sentiment, cu contrastul dintre urgenţa noastră şi gravitaţia Pământului.

Îmi amintesc că am curăţat pereţii de saci de nisip din Bastion cu câţiva centimetri în plus, fără să mă zgârcesc, fără să mă gândesc o clipă la acel perete. Aveam treabă de făcut, vieţi de salvat. Apoi, câteva secunde mai târziu, o lumină de avertizare din cabina de pilotaj a început să sune. *ENG CHIPS*.

Adică: Pământ. Acum.

La naiba. Va trebui să aterizăm pe teritoriul talibanilor.

Am început să mă gândesc la Bodmin Moor.

Apoi m-am gândit... poate că am putea ignora lumina de avertizare?

Nu, Dave deja ne întorcea la Bastion.

El era cel mai experimentat flier. Făcuse deja trei tururi, ştia totul despre acele lumini de avertizare. Pe unele le puteai ignora - clipeau tot timpul şi scoteai siguranţele ca să le faci să tacă - dar nu şi pe aceasta.

M-am simţit înşelat. Am vrut să plec, să plec, să plec. Eram dispus să risc să mă prăbuşesc, să fiu luat prizonier - orice. Nu e al nostru să motivăm de ce, cum spunea străbunicul lui Flea sau Tennyson. Nu contează. Ideea era: "Până la breşă".

52.

NICIODATĂ NU M-AU UITAT pe deplin cât de rapid era Apache.

De obicei, navigam deasupra unei zone ţintă la o viteză civilizată de 70 de noduri. Dar adesea, grăbindu-ne spre zona ţintă, o deschideam, o împingeam până la 145. Şi, din moment ce abia dacă eram la sol, ne simţeam de trei ori mai rapizi. Ce privilegiu, mă gândeam, să experimentez acest tip de putere brută şi să o pun la lucru pentru partea noastră.

Zborul foarte jos era procedura standard de operare. Mai greu pentru luptătorii talibani să te vadă venind. Din păcate, era mai uşor pentru copiii din zonă să arunce cu pietre în noi. Ceea ce făceau tot timpul. Copiii care aruncau cu pietre era cam tot ce aveau talibanii în materie de capacitate antiaeriană, în afară de câteva SAM-uri ruseşti.

Problema nu era să-i evităm pe talibani, ci să-i finalizăm. În cei patru ani de la prima mea misiune, au devenit mult mai buni la evadare. Oamenii sunt adaptabili, dar niciodată mai mult decât în război. Talibanii şi-au dat seama exact câte minute aveau la dispoziţie de la primul contact cu trupele noastre.

până când cavaleria se ivea la orizont, iar ceasurile lor interne erau finel calibrate: trăgeau în cât mai mulţi indivizi, apoi fugeau.

Şi ei se ascundeau mai bine. Puteau să se topească effortlessly într-un sat, să se amestece în populaţia civilă sau să se vaporizeze în reţeaua lor de tuneluri. Nu fugeau - era mult mai diffinut decât atât, mai mistic.

Nu am renunţat uşor la căutări. Ne-am învârtit în cerc, am măturat înainte şi înapoi, uneori timp de două ore. (Apache-ul rămânea fără combustibil după două ore.) Uneori, la sfârşitul celor două ore, încă nu eram dispuşi să renunţăm. Aşa că făceam plinul.

Într-o zi am realimentat de trei ori, petrecând în total opt ore în aer.

Când ne-am întors final la bază, situaţia era gravă: rămăsesem fără saci de urină.

53.

IA FOST PRIMUL din escadrila mea care a apăsat pe trăgaci la furie.

Îmi amintesc acea noapte la fel de bine ca oricare alta din viaţa mea. Eram în cortul VHR, a sunat telefonul roşu şi am alergat cu toţii spre avion. Dave şi cu mine ne-am grăbit cu verificările de dinaintea zborului, eu am adunat detaliile misiunii: Unul dintre punctele de control cele mai apropiate de Bastion intrase sub focuri de armament uşor. Trebuia să ajungem acolo, cât mai repede posibil, şi să fiind de unde venea fierul. Am luat off, am măturat peste zid, am trecut pe verticală, am urcat la fiecare sută de metri. Câteva clipe mai târziu am înclinat vizorul de noapte pe zona ţintă. *Acolo!*

Opt puncte fierbinţi, la opt kilometri distanţă. Pete termice -îndepărtându-se de locul unde fusese contactul.

Dave a spus: *Ăştia trebuie să fie ei!*

Da, nu sunt forţe prietene aici în patrulare! Mai ales nu la ora asta.

Să ne asigurăm. Confirmă că nu există patrule în afara zidului.

Am sunat la J-TAC. Confirmat: fără patrule.

Am văzut deasupra celor opt puncte fierbinţi. S-au împărţit rapid în două grupuri de câte patru. Distanţate uniform, au mers încet de-a lungul unei piste. Asta era tehnica noastră de patrulare - ne imitau?

Acum se urcau pe motorete, unele cu două, altele cu una. I-am spus Controlului că avem contact vizual cu toate cele opt ţinte, am cerut autorizaţie, permisiunea de a trage. Permisul era obligatoriu înainte de angajare, întotdeauna, cu excepţia cazului în care era vorba de autoapărare sau de pericol iminent.

Sub scaunul meu se afla un tun de 30 de mm, plus două Hellfires pe aripă, rachete ghidate de 50 de kg care puteau fi firmate cu focoase differente, dintre care una era excelentă pentru distrugerea ţintelor de mare valoare. În afară de Hellfires aveam câteva rachete aer-sol neghidate, care pe Apache-ul nostru particular erau flechette. Pentru a trage cu flechette trebuia să înclini elicopterul în jos la un unghi precis; numai atunci flechette flechette ieşea ca un nor de săgeţi. Asta a fost flechette, de fapt, o rafală letală de optzeci de săgeţi de tungsten de 10 cm. Mi-am amintit că în Garmsir am auzit despre forţele noastre care trebuiau să culeagă bucăţi de talibani din copaci după o lovitură directă de flechette.

Dave şi cu mine eram pregătiţi să fierăm acea flechetă. Dar permisiunea încă nu venise.

Am aşteptat. Şi am aşteptat. Şi i-am privit pe talibani accelerând în diferite direcţii.

I-am spus lui Dave: "*Dacă aflu mai târziu că unul dintre aceşti tipi a rănit sau a ucis pe unul dintre oamenii noştri după ce i-am lăsat să plece...*".

Am rămas cu două motociclete, le-am urmat pe un drum cu vânt.

Acum s-au despărţit.

Am ales una şi am urmat-o. În cele din urmă, Control a revenit la noi.

Persoanele pe care le urmăreşti... care este statutul lor?

Am scuturat din cap şi m-am gândit: "*Majoritatea au dispărut, pentru că ai fost atât de lent*.

Am spus: S-au *despărţit şi am rămas cu o singură motocicletă*. *Cer permisiunea de a lua foc*.

Dave a spus să folosim Hellfire. Totuşi, am avut emoţii în a-l folosi; în schimb, am tras cu tunul de 30 mm.

Greşeală. Am lovit motocicleta. Un om la pământ, probabil mort, dar unul a sărit off şi a fugit într-o clădire.

Ne-am învârtit în cerc, am chemat trupele terestre.

Ai avut dreptate, i-am spus lui Dave. *Ar fi trebuit să folosesc Hellfire*. *Nu-ţi face griji*, a spus el. A *fost prima ta dată*.

La mult timp după ce m-am întors la bază, am făcut un fel de scanare mentală. Mai fusesem în luptă înainte, mai ucisesem înainte, dar acesta era cel mai direct contact cu inamicul - vreodată. Alte angajamente mi s-au părut mai impersonale. Acesta a fost ochi pe ţintă, fier pe trăgaci, fiecare foc.

M-am întrebat cum mă simt. Traumatizat?

Nu.

Trist ? Nu.

Surprins?

Nu. Pregătită din toate punctele de vedere. Îmi fac treaba. Pentru ce ne-am antrenat.

M-am întrebat dacă nu cumva am fost insensibilă, poate desensibilizată. M-am întrebat dacă lipsa mea de reacţie era legată de o ambivalenţă de lungă durată faţă de moarte.

Nu cred.

A fost vorba doar de matematică simplă. Erau oameni răi care le făceau lucruri rele oamenilor noştri. Făcând lucruri rele lumii. Dacă tipul ăsta pe care tocmai îl scosesem de pe câmpul de luptă nu omorâse deja soldaţi britanici, o va face în curând. A-l lua însemna să salvez vieţi britanice, să cruţ familii britanice. Luându-l însemna mai puţini tineri şi tinere înfăşuraţi ca nişte mumii şi trimişi acasă pe paturi de spital, ca băieţii din avionul meu cu patru ani mai devreme, sau ca bărbaţii şi femeile rănite pe care îi vizitasem la Selly Oak şi în alte spitale, sau ca echipa curajoasă cu care mărşăluisem la Polul Nord.

Şi astfel, principalul meu gând în acea zi, singurul meu gând, a fost că mi-aş fi dorit ca Control să ne fi răspuns mai repede, să ne fi dat permisiunea de a fi incendiat mai repede, astfel încât să-i avem pe ceilalţi şapte.

Şi totuşi, şi totuşi, şi totuşi. Mult mai târziu, vorbind despre asta cu un amic, a întrebat: *A contat în sentimentul tău faptul că aceşti ucigaşi erau pe motociclete? Vehiculul ales de paparazzi din întreaga lume?* Aş putea spune cu sinceritate că, în timp ce urmăream o haită de motociclete, nicio particulă din mine nu s-a gândit la haita de motociclete care a urmărit un Mercedes într-un tunel din Paris?

Sau haitele de motociclete care m-au urmărit de o mie de ori?

Nu am putut spune.

54.

O UNUL DIN DRONELE NOASTRE a urmărit cum talibanii îşi instruiau luptătorii.

În ciuda presupunerilor populare, talibanii aveau un echipament bun. Nu ca al nostru, dar bun, effectiv - atunci când era folosit corect. Aşa că deseori trebuiau să-şi aducă soldaţii la zi. Existau tutoriale frecvente în deşert, instructori care demonstrau cele mai noi echipamente din Rusia şi Iran. Asta părea să fie această lecţie captată de drone. O lecţie de tragere.

A sunat telefonul roşu. Au căzut cănile de coffee şi comenzile PlayStation. Am alergat spre Apaches, flew spre nord cu o viteză bună, la douăzeci şi cinci de picioare offate la sol.

Întunericul începea să cadă. Am primit ordin de la controlori să ne menţinem off, la aproximativ opt kilometri.

În amurgul tot mai adânc, abia dacă puteam vedea zona ţintă. Doar umbrele care se mişcau.

Biciclete sprijinite de un
perete. Aşteptaţi, ni s-a
spus.

Ne-am tot învârtit în cerc.

Aşteptaţi.

Respiraţii superficiale.

Acum a venit la semnal: La împuşcături lecţie este s-a terminat.

Giddyup. Hai, hai, hai, hai.

Instructorul, ţinta de mare valoare, se afla pe o motocicletă, cu unul dintre elevii săi în spate. Am ţipat spre ei, i-am văzut mergând cu 40 km/h, unul dintre ei purtând o mitralieră PKM cu ţeavă fierbinte. Mi-am ţinut degetul mare deasupra cursorului, am privit ecranul, am aşteptat. *Acolo!* Am apăsat pe un trăgaci pentru a fizda laserul de indicare şi pe altul pentru a fizda racheta.

Thumbstick-ul pe care l-am fixat era remarcabil de asemănător cu thumbstick-ul pentru jocul PlayStation pe care tocmai îl jucasem.

Racheta a lovit chiar lângă spiţele motocicletei. Manual. Exact unde am fost învăţat să ţintesc. Prea sus,

s-ar putea să i-o trimiţi peste cap. Prea jos, nu ai scoate decât pământ şi nisip.

Hotel Delta. Lovitură directă.

Am continuat cu 30 mm.

În locul unde fusese motocicleta era acum un nor de fum şi flame.

Foarte bine, a spus Dave.

Ne-am întors în tabără, am criticat filmul.

Ucidere perfectă.

Am mai jucat ceva PlayStation. Ne-
am culcat devreme.

55.

IA POATE FI DIFICIL SĂ FII PRECIS cu Hellfires. Apaşii zboară cu o viteză atât de mare încât este greu să ţinteşti cu precizie. Greu pentru unii, oricum. Eu mi-am dezvoltat o precizie de vârf, ca şi cum aş fi aruncat săgeţi într-un bar.

Şi ţintele mele se mişcau repede. Cea mai rapidă motocicletă pe care am împuşcat-o avea o viteză de aproximativ 50 km/h. Şoferul, un comandant taliban care a tras toată ziua asupra forţelor noastre, era aplecat peste ghidon şi se uita înapoi în timp ce noi îl urmăream. Mergea intenţionat cu viteză între sate, folosindu-se de civili ca acoperire. Bătrâni, copii, pentru el erau simple obiecte de recuzită.

Ferestrele noastre de oportunitate erau acele intervale de un minut când el era între sate.

Îmi amintesc că Dave a strigat: *Mai ai 200 de metri până când nu mai e nimic de făcut*.

Adică, două sute metri până la acest comandantul taliban se ascundea în spatele unui alt copil.

L-am auzit din nou pe Dave: *Copacii vin în stânga, peretele în dreapta.*

Am înţeles.

Dave ne-a mutat în poziţia de la ora cinci, a coborât la şase sute de picioare. *Acum...*

Am făcut poza. Hellfire a izbit motocicleta, trimiţând-o flicând-o într-o mică şuviţă de copaci. Dave ne-a fleit peste copaci şi, printre coloanele de fum, am văzut o minge de fier. Şi motocicleta. Dar niciun cadavru.

Eram gata să urmăresc cu 30 mm, să mitraliez zona, dar nu am văzut nimic de mitraliat.

Ne-am tot învârtit în cerc. Începusem să devin nervos. *A scăpat, amice?*

Iată-l!

Cincizeci de metri în dreapta motocicletei: corpul la pământ.

Confirmat.

Am plecat.

56.

TUN ŞIR DE TREI ORI am fost chemaţi de trei ori în acelaşi loc pustiu: de buncăre cu vedere spre o autostradă aglomerată. Aveam informaţii că luptătorii talibani se adunau în mod obişnuit acolo. Ei veneau în trei maşini, jaloane, care transportau RPG-uri şi mitraliere, au ocupat poziţii şi au aşteptat ca camioanele să să vină pe drum.

Controlorii îi văzuseră aruncând în aer cel puţin un convoi.

Uneori erau câte o jumătate de duzină de oameni, alteori chiar şi treizeci. Talibani, clar ca lumina zilei.

Dar de trei ori am fost acolo pentru a ne angaja şi de trei ori nu am reuşit să obţinem permisiunea de a face fiecare. Nu am ştiut niciodată de ce.

De data aceasta eram hotărâţi ca lucrurile să fie diferite.

Am ajuns acolo repede, am văzut un camion venind pe drum, am văzut oamenii trăgând la ţintă. Urmau să se întâmple lucruri rele. Camionul ăla e condamnat, am spus, dacă nu facem ceva.

Am cerut permisiunea de a ne angaja. Permisiunea a fost refuzată.

Am întrebat din nou. *Controlul la sol, cer permisiunea de a ataca o ţintă ostilă!*

Aşteptaţi...

Boom. Un flash uriaş şi o explozie pe şosea. Am strigat pentru permisiune.

Aşteptaţi... aşteptând autorizaţia comandantului de la sol.

Am intrat înăuntru ţipând, am văzut camionul făcut bucăţi, am văzut oamenii sărind în camioanele lor şi pe motociclete. Am urmărit două motociclete. Am implorat să ne dea voie să fiecare. Acum ceream un diffect diferit de permisiune: nu permisiunea de a opri un act, ci permisiunea de a ne adresa unui act la care tocmai am asistat.

Acest tip de permisiune a fost numit 429 Alpha.

Avem 4-2-9 Alpha pentru a ne angaja?

Aşteptaţi...

Am continuat să urmărim cele două motociclete prin mai multe sate, în timp ce ne plângeam de birocraţia războiului, de reticenţa superiorilor de a ne lăsa să facem ceea ce fusesem instruiţi să facem. Poate că, în nemulţumirile noastre, nu eram cu nimic diferenţi de soldaţii din orice război. Am vrut să fierăm: nu înţelegeam problemele mai mari, geopolitica subiacentă. Imaginea de ansamblu. Unii comandanţi spuneau adesea, în public şi în privat, că se temeau că fiecare taliban ucis va crea

încă trei, aşa că au fost foarte precauţi. Uneori simţeam *că* comandanţii aveau dreptate: cream mai mulţi talibani. Dar trebuia să existe un răspuns mai bun decât să stăm în preajmă în timp ce nevinovaţi erau măcelăriţi.

Cinci minute au devenit zece, apoi douăzeci. Nu am obţinut niciodată permisiunea.

57.

FIECARE CRIMĂ A FOST FILMATĂ.

Apaşii au văzut totul. Camera din nasul său a înregistrat totul. Deci, după fiecare misiune, se făcea o revizuire atentă a înregistrărilor video.

Întorcându-ne la Bastion, intram în camera de înregistrare a armelor, introduceam înregistrarea video într-un aparat care proiecta crima pe televizoarele cu plasmă montate pe perete. Comandantul nostru de escadrilă îşi apăsă faţa pe ecrane, examinând, murmurând - strâmbând din nas. Nu căuta doar erori, acest tip, ci era înfometat de ele. Voia să ne prindă într-o greşeală.

Îi spuneam nume îngrozitoare când nu era prin preajmă. Am fost aproape de a-i spune acele nume în faţă. *Uite, de partea cui eşti?*

Dar asta era ceea ce îşi dorea. Încerca să ne provoace, să ne facă să spunem ceea ce nu se poate spune.

De ce?

Gelozie, am decis.

Îl rodea pe dinăuntru faptul că nu apăsase niciodată pe trăgaci în luptă. Nu a atacat niciodată inamicul.

Aşa că ne-a atacat.

În ciuda celor mai bune efforturi ale sale, nu a găsit niciodată nimic neregulamentar în niciuna dintre crimele noastre. Am luat parte la şase misiuni care s-au încheiat cu luarea de vieţi omeneşti, şi toate au fost considerate justificate de un om care voia să ne răstignească. Eu le-am considerat la fel.

Ceea ce a făcut ca atitudinea comandantului de escadrilă să fie atât de execrabilă a fost următorul lucru: Exploata o teamă reală şi legitimă. O teamă pe care o împărtăşeam cu toţii. Afganistanul a fost un război al greşelilor, un război cu pagube colaterale enorme - mii de nevinovaţi ucişi şi mutilaţi, iar acest lucru ne-a bântuit întotdeauna. Aşa că obiectivul meu din ziua în care am ajuns a fost să nu mă duc niciodată la culcare îndoindu-mă că am făcut ceea ce trebuia, că ţintele mele au fost corecte, că am fixat talibani şi numai talibani, fără civili în apropiere. Am vrut să mă întorc în Marea Britanie cu toate membrele, dar mai mult, am vrut să mă întorc acasă cu conştiinţa intactă. Ceea ce însemna să fiu conştient de ceea ce făceam şi de ce o făceam, în orice moment.

Cei mai mulţi soldaţi nu vă pot spune cu exactitate cât de multe morţi sunt în registrul lor. În condiţii de luptă, există adesea o mare cantitate de fiecare fără discernământ. Dar, în epoca apach-urilor şi a laptopurilor, tot ceea ce am făcut în timpul celor două misiuni de luptă a fost înregistrat, cu marcaj de timp. Întotdeauna puteam spune cu precizie câţi combatanţi inamici am ucis. Şi am simţit că este vital să nu mă feresc niciodată de acest număr. Printre multele lucruri pe care le-am învăţat în armată, responsabilitatea era aproape în capul listei.

Deci, numărul meu: Douăzeci şi cinci. Nu era un număr care să-mi dea vreo satisfacţie. Dar nici nu era un număr care să mă facă să mă simt ruşinată. Firește, aş fi preferat să nu am acel număr în CV-ul meu militar, în mintea mea, dar, în aceeaşi măsură, aş fi preferat să trăiesc într-o lume în care nu existau talibani, o lume fără război. Chiar şi pentru

un practicant ocazional al gândirii magice ca mine, totuşi, unele realităţi pur şi simplu nu pot fi schimbate.

În timp ce mă aflam în căldura şi ceaţa luptei, nu mă gândeam la acei douăzeci şi cinci ca la nişte oameni. Nu poţi ucide oameni dacă te gândeşti la ei ca la nişte oameni. Nu poţi face rău cu adevărat oamenilor dacă te gândeşti la ei ca la nişte oameni. Erau piese de şah scoase de pe tablă, Boli luate înainte de a putea ucide Bunuri. Fusesem antrenat să îi "alternez", antrenat bine. La un anumit nivel, am recunoscut că această detaşare învăţată era problematică. Dar am văzut-o, de asemenea, ca pe o parte inevitabilă a activităţii de soldat.

O altă realitate care nu putea fi schimbată.

Nu vreau să spun că eram un fel de automat. Nu am uitat niciodată că am fost în acea cameră de televiziune de la Eton, cea cu uşi albastre, privind turnurile gemene topindu-se în timp ce oamenii săreau de pe acoperişuri şi de la ferestrele înalte. Nu am uitat niciodată părinţii, soţiile şi copiii pe care i-am întâlnit în New York, strângând în braţe fotografiile mamelor şi taţilor care fuseseră zdrobiţi, vaporizaţi sau arşi de vii. 11 septembrie a fost un eveniment josnic, de neşters, iar toţi cei responsabili, împreună cu simpatizanţii şi facilitatorii lor, aliaţii şi succesorii lor, nu erau doar duşmanii noştri, ci duşmanii umanităţii. Lupta împotriva lor a însemnat răzbunarea uneia dintre cele mai odioase crime din istoria lumii şi împiedicarea repetării ei.

Pe măsură ce turneul meu se apropia de final, în jurul Crăciunului 2012, aveam întrebări şi reţineri cu privire la război, dar niciuna dintre acestea nu era de ordin moral. Încă mai credeam în Misiune, iar singurele împuşcături la care mă gândeam de două ori erau cele pe care nu le făcusem. De exemplu, în noaptea în care am fost chemaţi să ajutăm nişte Gurkhas. Aceştia erau blocaţi de un cuib de figuri talibani, iar când am ajuns acolo era o întrerupere a comunicaţiilor, aşa că pur şi simplu nu am putut să-i ajutăm. Este

mă bântuie şi acum: auzindu-mi fraţii Gurkha strigând la radio, amintindu-mi de fiecare Gurkha pe care l-am cunoscut şi l-am iubit, fiind împiedicat să fac ceva.

În timp ce îmi fixam bagajele şi îmi luam rămas bun, am fost sinceră cu mine însămi: Am recunoscut o mulţime de regrete. Dar erau de genul celor sănătoase. Regretam lucrurile pe care *nu le* făcusem, britanicii şi yankeii pe care nu reuşisem să-i ajut.

Am regretat că treaba nu a fost finită.

Mai presus de toate, am regretat că era timpul să plec.

58.

I STUFFED BERGEN FULL de prăfuit haine, plus două suveniruri: a covor cumpărat în a bazar, a 30 mm de 30 mm carcasa de pe Apache.

Prima săptămână din 2013.

Înainte de a mă urca în avion cu colegii mei, am intrat într-un cort şi m-am aşezat pe singurul scaun liber.

Interviul de ieşire obligatoriu.

Reporterul ales m-a întrebat ce am făcut în Afganistan. I-am spus.

M-a întrebat dacă am fierit pe duşman.

Ce? Da.

Şi-a dat capul pe spate. Surprins.

Ce credea că facem aici? Vindem abonamente la reviste?

M-a întrebat dacă am ucis pe cineva.

Da...

Din nou, surprins.

Am încercat să explic: *E un război, amice, ştii?*

Conversaţia a ajuns la presă. I-am spus reporterului că presa britanică mi se pare de rahat, în special în ceea ce priveşte fratele şi cumnata mea, care tocmai anunţaseră că sunt însărcinaţi şi care, ulterior, au fost asediaţi.

Merită să-şi nască copilul în linişte, am spus eu.

Am recunoscut că tatăl meu m-a implorat să nu mă mai gândesc la presă, să nu mai citesc ziarele. Am recunoscut că mă simţeam vinovat de fiecare dată când o făceam, pentru că mă făcea complice. *Toată lumea este vinovată pentru că cumpără ziarele. Dar să sperăm că nimeni nu crede cu adevărat ceea ce se află în ele.*

Dar bineînţeles că au făcut-o. Oamenii au crezut, iar asta a fost întreaga problemă. Britanicii, printre cei mai alfabetizaţi oameni de pe planetă, erau şi cei mai creduli. Chiar dacă nu credeau fiecare cuvânt, exista întotdeauna acel reziduu de uimire. *Hmm, unde e fum trebuie să fie şi fire...* Chiar dacă un neadevăr era infirmat, demascat dincolo de orice îndoială, acel reziduu de credinţă iniţială rămânea.

Mai ales dacă minciuna a fost negativă. Dintre toate prejudecăţile umane, "prejudecata negativităţii" este cea mai indelebilă. Este întipărită în creierul nostru. Privilegiaţi negativul, daţi prioritate negativului - aşa au supravieţuit strămoşii noştri. Pe asta se bazează nenorocitele de ziare, am vrut să spun.

Dar nu a făcut-o. Nu a fost genul acela de discuţie. Nu a fost deloc o discuţie. Reporterul era dornic să treacă mai departe, să întrebe despre Vegas.

Harry cel obraznic, nu? Ura Harry.

Am simţit un amestec de emoţii complicate în legătură cu despărţirea de Afganistan, dar abia aşteptam să-mi iau rămas bun de la acest băiat.

Mai întâi, am plecat cu escadrila mea în Cipru, pentru ceea ce armata numea "decompresie". Nu mai avusesem nicio decompresiune obligatorie după ultima mea misiune, aşa că am fost încântat, deşi

nu la fel de mult ca gărzile mele de corp. *În sfârşit! Putem bea o bere rece!*

Fiecare a primit exact două cutii de conserve. Nu mai mult. Mie nu-mi plăcea berea, aşa că i-am dat-o pe a mea unui soldat care părea să aibă mai multă nevoie de ea decât mine. A reacţionat ca şi cum i-aş fi dat un Rolex.

Am fost apoi duşi la un spectacol de comedie. Prezenţa a fost cvasi-obligatorie. Oricine îl organizase avusese intenţii bune: puţină lejeritate după un tur al iadului. Şi, ca să fim corecţi, unii dintre noi au râs. Dar cei mai mulţi nu au râs. Ne chinuiam şi nu ştiam că ne chinuiam. Aveam amintiri de procesat, răni psihice de vindecat, întrebări existenţiale de rezolvat. (Ni se spusese că un padre era disponibil dacă aveam nevoie să vorbim, dar îmi amintesc că nimeni nu s-a apropiat de el). Aşa că am stat la spectacolul de comedie în acelaşi mod în care stătusem în cortul VHR. Într-o stare de animaţie suspendată. Aşteptând.

Mi-a părut rău pentru acei comedianţi. Un concert greu.

Înainte de a pleca din Cipru, cineva mi-a spus că sunt în toate ziarele.

Oh, da?

Interviul.

La naiba. Am uitat complet.

Se pare că am provocat o mare agitaţie recunoscând că am ucis oameni. Într-un război.

Am fost criticat în sus şi în jos pentru că sunt... un ucigaş? Şi pentru că am fost foarte veselă în legătură cu asta.

Am menţionat, în treacăt, că comenzile Apache amintesc de cele ale jocurilor video. Şi astfel:

Harry compară uciderea cu un joc video!

Am aruncat ziarul. Unde era acel padre?

59.

I-am trimis un SMS lui CRESS, spunându-i că sunt acasă.

Mi-a răspuns prin SMS, spunând că este uşurată, ceea ce m-a uşurat şi pe mine.

Nu ştiam la ce să mă aştept.

Am vrut să o văd. Şi totuşi, nu ne-am făcut un plan. Nu în acel fiecare schimb de replici. Era o oarecare distanţă acolo, o oarecare stiffă.

Pari diferit, Harry. Ei bine,

nu mă simt different.

Nu am vrut să creadă că sunt diferit.

O săptămână mai târziu, nişte prieteni au dat o cină. Bine ai venit acasă, Spike! La prietenul meu, Arthur. Cress a apărut cu verişoara mea Eugenie, zisă şi Euge. I-am îmbrăţişat pe amândoi, am văzut şocul de pe feţele lor.

Au spus că arătam ca o persoană complet diferită.

Mai grasă? Mai mare? Mai în vârstă?

Da, da, toate astea. Dar şi altceva pe care nu l-au putut numi.

Orice ar fi fost, lui Cressida i se părea înfricoşător sau off-puţin.

Am convenit, prin urmare, că aceasta nu era o reuniune. Nu putea fi. Nu poţi avea o reuniune cu cineva pe care nu-l cunoşti. Dacă voiam să ne mai vedem - şi eu cu siguranţă voiam - trebuia să o luăm de la capăt.

Bună, eu sunt Cress.

Bună, eu sunt Haz. Mă bucur să te cunosc.

60.

Îm-am trezit în fiecare zi, m-am dus la bază, mi-am făcut treaba, fără să mă bucur de nimic. Mi s-a părut inutil.

Şi plictisitor. M-am plictisit până la lacrimi.

Mai mult, pentru prima dată în ultimii ani, nu aveam un scop.

Un obiectiv.

Ce urmează? Mă întrebam în fiecare seară.

Mi-am implorat comandanţii să mă trimită înapoi.

Înapoi
unde?
Pentru
război.

Oh, au spus ei, *ha-ha, nu.*

În martie 2013, s-a aflat că Palatul a vrut să mă trimită într-un alt turneu regal. Primul meu fiecare după cel din Caraibe. De data aceasta: America.

M-am bucurat pentru pauza de monotonie. Pe de altă parte, eram îngrijorat şi de întoarcerea la locul crimei. Mi-am imaginat zile şi zile de întrebări despre Vegas.

Nu, m-au asigurat curtenii palatului. Imposibil. Timpul şi războiul au eclipsat Vegasul. Acesta era un turneu de bunăvoinţă, pentru a promova reabilitarea soldaţilor britanici şi americani răniţi. *Nimeni nu va menţiona Vegasul, domnule*. Treceţi la mai 2013, eu vizitând devastarea provocată de uraganul Sandy, alături de guvernatorul New Jersey, Chris Christie. Guvernatorul mi-a dăruit un fleece albastru, pe care presa l-a interpretat... *ca fiind modul său de a mă ţine îmbrăcat*. De fapt, Christie a spus şi asta. Un reporter l-a întrebat ce părere are despre timpul petrecut de mine în Las Vegas, iar Christie a jurat că, dacă îmi petrec toată ziua cu el, "nimeni nu se va dezbrăca". Replica a stârnit hohote de râs, pentru că Christie este renumit pentru că este voinic.

Înainte de Jersey am fost la Washington, D.C., m-am întâlnit cu preşedintele Barack Obama şi cu prima doamnă Michelle Obama, am vizitat Cimitirul Naţional Arlington,

am depus o coroană de flori la Mormântul Soldatului Necunoscut. Depusem zeci de coroane de flori

înainte, dar ritualul era diferit în America. Nu puneai singur coroana pe mormânt; un soldat cu mănuşi albe o punea împreună cu tine, iar apoi puneai mâna singură, pentru o singură bătaie, pe coroană. Acest pas în plus, acest parteneriat cu un alt soldat în viaţă, m-a emoţionat. Ţinându-mi mâna pe coroană pentru acea secundă în plus, m-am trezit puţin clătinat, mintea mea flooding cu imagini ale tuturor bărbaţilor şi femeilor cu care am servit. M-am gândit la morţi, răniţi, suferinţă, din provincia Helmand, de la uraganul Sandy la tunelul Alma, şi m-am întrebat cum de ceilalţi oameni şi-au continuat viaţa, în timp ce eu simţeam atâta îndoială şi confuzie

-şi încă ceva. Ce? m-am

întrebat. Tristeţe?

Amorţeală?

Nu am putut să-i dau un nume. Şi, fără să pot să-i dau un nume, am simţit un fel de vertij.

Ce se întâmpla cu mine?

Întregul turneu american a durat doar fiecare cinci zile - un adevărat vârtej. Atât de multe privelişti, şi chipuri, şi momente remarcabile. Dar în timpul zborului spre casă mă gândeam la o singură parte.

Un stop-off în Colorado. Ceva numit Warrior Games. Un fel de olimpiadă pentru soldaţii răniţi, la care participă două sute de bărbaţi şi femei, fiecare dintre ei inspirându-mă.

I-am urmărit îndeaproape, i-am văzut distrându-se de minune, i-am văzut concurând la maxim şi i-am întrebat... cum?

Sport, au spus ei. Cea mai directă cale spre vindecare.

Majoritatea erau atleţi înnăscuţi şi mi-au spus că aceste jocuri le-au oferit o şansă rară de a-şi redescoperi şi exprima talentele fizice, în ciuda rănilor. În calitate de

rezultatul a făcut ca rănile lor, atât mentale cât şi fizice, să dispară. Poate doar pentru o clipă, sau o zi, dar era suficient. Mai mult decât suficient. Odată ce ai făcut o rană să dispară pentru o perioadă de timp, aceasta nu mai este sub control - tu eşti.

Da, m-am gândit. Am înţeles.

Şi astfel, în zborul de întoarcere în Marea Britanie, am continuat să mă gândesc la acele jocuri, întrebându-mă dacă am putea face ceva similar în Marea Britanie. O versiune a acelor Jocuri ale Războinicilor, dar poate cu mai mulţi soldaţi, mai multă vizibilitate, mai multe beneficii pentru participanţi. Am mâzgălit câteva notiţe pe o foaie de hârtie şi, până când avionul meu a aterizat, aveam ideea esenţială schiţată.

O Paralimpiadă pentru soldaţii din întreaga lume! În Parcul Olimpic din Londra! Acolo unde tocmai avuseseră loc Jocurile Olimpice de la Londra!

Cu sprijinul şi cooperarea deplină a Palatului.

Poate?

Mare întrebare. Dar am simţit că am acumulat ceva capital politic. În ciuda Vegasului, în ciuda a cel puţin un articol care mă prezenta ca un fel de criminal de război, în ciuda întregii mele istorii în care am fost cel mai obraznic, britanicii păreau să aibă o părere în general pozitivă despre Spare. Exista sentimentul că mă aflam pe cont propriu. În plus, majoritatea britanicilor aveau o părere pozitivă despre comunitatea militară în general, în ciuda impopularităţii războiului. Cu siguranţă că ar fi fost de acord cu un effort pentru a-i ajuta pe soldaţi şi familiile lor.

Primul pas ar fi fost să mă adresez Consiliului Fundaţiei Regale, care supraveghea proiectele mele caritabile şi pe cele ale lui Willy şi Kate. Era fundaţia *noastră,* aşa mi-am spus: Nicio problemă.

De asemenea, calendarul a fost de partea mea. Era la începutul verii 2013. Willy şi Kate, la câteva săptămâni de la naşterea primului lor

copil, vor fi scoase din funcţiune pentru o vreme. Prin urmare, fundaţia nu avea niciun proiect în pregătire. Cele aproximativ şapte milioane de lire sterline ale sale stăteau acolo, fără să facă nimic. Iar dacă aceste Jocuri Internaţionale ale Războinicilor ar fi funcţionat, ar fi îmbunătăţit profilul fundaţiei, ceea ce ar fi energizat donatorii şi ar fi umplut conturile fundaţiei de mai multe ori. Ar fi cu atât mai mult de împărţit când Willy şi Kate s-ar întoarce cu normă întreagă. Aşa că mă simţeam extrem de confident în zilele care au precedat lansarea mea.

Dar când a venit ziua în sine, nu prea. Mi-am dat seama cât de mult mi-am dorit acest lucru, pentru soldaţi şi familiile lor şi, dacă sunt sinceră: pentru mine. Şi acest atac brusc de nervi m-a împiedicat să fiu la înălţimea mea. Cu toate acestea, am reuşit să trec peste asta, iar consiliul a spus da.

Încântat, am luat legătura cu Willy, aşteptându-mă să fie şi el încântat.

Era extrem de iritat. Şi-ar fi dorit să fi discutat toate astea cu el mai întâi.

Am presupus, am spus, că şi alte persoane au făcut acest lucru.

S-a plâns că aş fi consumat toate fondurile Fundaţiei Regale.

E absurd, am bolborosit eu. Mi s-a spus că ar fi nevoie doar de o subvenţie de jumătate de milion de lire sterline pentru a începe jocurile, o fracţiune din banii fundaţiei. În plus, urma să vină de la Endeavour Fund, o ramură a fundaţiei pe care o creasem special pentru recuperarea veteranilor. Restul urma să vină de la donatori şi sponsori.

Ce se întâmpla aici? M-am întrebat.

Apoi mi-am dat seama: Doamne,

rivalitate între fraţi.

Mi-am pus o mână peste ochi. Oare nu trecusem încă peste asta? Toată chestia cu moştenitorul versus rezerva? Nu era un pic cam târziu în

ziua pentru acea dinamică obosită a copilăriei?

Dar chiar dacă nu era aşa, chiar dacă Willy insista să fie competitiv, să transforme frăţia noastră într-un fel de olimpiadă privată, nu cumva îşi construise un avans insurmontabil? El era căsătorit, cu un copil pe drum, în timp ce eu mâncam mâncare la pachet, singur, deasupra chiuvetei.

Chiuveta lui tata! Încă locuiam cu tata! Jocul s-a terminat, omule. Ai câştigat.

61.

IMAGIE AŞTEPTATĂ. Am crezut că această sarcină provocatoare şi înnobilantă de a crea nişte Jocuri Internaţionale ale Războinicilor mă va propulsa în următoarea etapă a vieţii mele postbelice. Dar nu a fost aşa. În schimb, pe zi ce trecea, mă simţeam tot mai leneş. Mai mult fără speranţă. Mai mult pierdut.

Până la sfârşitul verii lui 2013 aveam probleme, alternând între crize de letargie debilitantă şi atacuri de panică terifiante.

Viaţa mea oficială se rezuma la a fi în public, la a sta în faţa oamenilor, la a ţine discursuri şi discuţii, la a da interviuri, iar acum mă vedeam aproape incapabil să îndeplinesc aceste funcţii de bază. Cu câteva ore înainte de un discurs sau de o apariţie în public eram îmbibat de sudoare. Apoi, în timpul evenimentului propriu-zis, aş fi fost incapabil să gândesc, mintea îmi zbârnâia de frică şi de fantezii de fugă.

De fiecare dată am reuşit doar să mă abţin de la nevoia de a mă îmbolnăvi. Dar puteam să mă gândesc la o zi în care nu voi mai putea, în care chiar aş fi sprintat off o scenă sau aş fi izbucnit dintr-o cameră. Într-adevăr, acea zi părea să se

apropie cu repeziciune, şi puteam

deja imaginează-ţi titlurile de ziare, care întotdeauna fac anxietatea de trei ori mai mare.

Panica începea deseori cu îmbrăcarea unui costum firesc dimineaţa. Ciudat - acesta era declanşatorul meu: Costumul. În timp ce îmi încheiam cămaşa, simţeam cum îmi creşte tensiunea arterială. În timp ce îmi făceam nod la cravată, simţeam cum mi se închide gâtul. În momentul în care mi-am tras sacoul şi mi-am legat pantofii eleganţi, transpiraţia îmi curgea pe obraji şi pe spate.

Întotdeauna am fost sensibilă la căldură. Ca şi tata. El şi cu mine glumeam pe tema asta. Spuneam că nu suntem făcuţi pentru această lume. Nenorociţii de oameni de zăpadă. Sala de mese de la Sandringham, de exemplu, era versiunea noastră a *Infernului* lui Dante. O mare parte din Sandringham era blândă, dar sala de mese era subtropicală. Eu şi tata aşteptam mereu ca bunica să se uite în altă parte, apoi unul dintre noi sărea în sus, sprinteneam spre o fereastră, o spărgea cu un centimetru. *Ah, aerul rece binecuvântat*. Dar corgis ne trădau întotdeauna. Aerul rece îi făcea să scâncească, iar bunica spunea: *E vreun curent de aer?* Şi apoi un lacheu închidea imediat fereastra. (Pocnetul acela puternic, inevitabil pentru că ferestrele erau atât de vechi, se simţea întotdeauna ca şi cum uşa unei celule de închisoare ar fi fost trântită). Dar acum, de fiecare dată când eram pe punctul de a face orice fel de apariţie publică, indiferent de locul de desfăşurare, mă simţeam ca în sala de mese de la Sandringham. În timpul unui discurs, m-am supraîncălzit atât de tare încât am fost sigur că toată lumea observa şi discuta despre asta. În timpul unei recepţii, am căutat cu frenezie pe oricine altcineva care ar fi putut să se confrunte cu aceeaşi insolaţie. Aveam nevoie de o asigurare că nu eram doar eu.

Dar a fost.

Aşa cum se întâmplă atât de des cu frica, a mea a făcut metastaze. În curând, nu mai era vorba doar de apariţii publice, ci de toate locurile publice. Toate mulţimile. Am

ajuns să mă tem pur şi simplu să fiu în preajma altor fiinţe umane.

Mai mult decât orice altceva mă temeam de camerele de luat vederi. Nu-mi plăcuseră niciodată camerele, desigur, dar acum nu le puteam suporta. Declicul revelator al unui obturator care se deschide şi se închide... mă putea pune pe gânduri pentru o zi întreagă.

Nu am avut de ales: am început să stau acasă. Zi după zi, noapte după noapte, stăteam şi mâncam mâncare la pachet, mă uitam la
24. Sau *prieteni*. Cred că am urmărit fiecare episod din
Prieteni în 2013.

Am decis că sunt un Chandler.

Prietenii mei *actuali* comentau în treacăt că nu păream eu însumi. Ca şi cum aş fi avut un "flu". Uneori mă gândeam: Poate că *nu* sunt eu însămi. Poate că asta se întâmplă aici. Poate că e un fel de metamorfoză. Apare un nou eu, iar eu va trebui să fiu această nouă persoană, această persoană speriată, pentru tot restul zilelor mele.

Sau poate că aşa am fost întotdeauna şi abia acum devenea evident? Psihicul meu, ca şi apa, îşi găsise nivelul.

Am răscolit Google în căutare de explicaţii. Mi-am introdus simptomele în diverse motoare de căutare medicală. Am tot încercat să mă autodiagnostichez, să pun un nume pe ceea ce era în neregulă cu mine... când răspunsul era chiar sub nasul meu. Cunoscusem atât de mulţi soldaţi, atât de mulţi bărbaţi şi femei tineri care suffeau de stres post-traumatic, şi îi auzisem descriind cât de greu era să iasă din casă, cât de inconfortabil era să fie în preajma altor oameni, cât de chinuitor era să intre într-un spaţiu public - mai ales dacă era gălăgios. Îi auzisem vorbind despre faptul că îşi sincronizau cu atenţie vizita la un magazin sau la un supermarket, asigurându-se că ajung cu câteva minute înainte de ora închiderii, pentru a evita aglomeraţia şi zgomotul. Empatizasem cu ei, profund, şi totuşi nu făcusem niciodată legătura. Nu mi-a trecut niciodată prin cap că şi eu suffeam de stres post-traumatic. În ciuda întregii mele munci

cu soldaţii răniţi, toate eforturile mele pentru ei, toate luptele mele pentru a crea jocuri care să le evidenţieze condiţia, nu mi-am dat seama niciodată că sunt un soldat rănit.

Iar războiul meu nu a început în Afganistan. A început în august 1997.

62.

IL-A TELEFONAT pe prietenul meu Thomas într-o seară. Thomas, fratele iubitului meu amic Henners. Thomas, atât de amuzant şi spirituală. Thomas, cu râsul său contagios.

Thomas, o amintire vie a unor zile mai bune.

Eram la Clarence House, aşezat pe uşa din sala de televiziune. Probabil că mă uitam la *Friends*.

Hei, Boose, ce pui la cale?

A râs. Nimeni altcineva nu-i mai spunea Boose.

Harr-eese! Bună ziua!

Am zâmbit. Nimeni altcineva nu-mi spunea Harr-eese.

A spus că tocmai pleca de la o cină de afaceri. S-a bucurat să aibă cu cine să stea de vorbă în timp ce se îndrepta spre casă.

Vocea lui, atât de asemănătoare cu cea a fratelui său, a fost un confort instantaneu. M-a făcut fericită, chiar dacă Thomas nu era fericit. Şi el se lupta, spunea el. Trecea printr-un divorţ, alte provocări.

Conversaţia s-a îndreptat inexorabil către provocarea iniţială, izvorul tuturor provocărilor, Henners. Lui Thomas îi lipsea atât de mult fratele său. Şi mie, am spus. Omule, şi mie.

Mi-a mulţumit pentru că am luat cuvântul la un eveniment de strângere de fonduri pentru organizaţia caritabilă a lui Henners.

Nu mi-ar lipsi. Pentru asta sunt prietenii.

M-am gândit la acest eveniment. Şi la atacul de panică dinaintea evenimentului. Apoi am rememorat, la întâmplare. Thomas şi Henners,
Willy şi cu mine, sâmbăta dimineaţa, stând cu mama, uitându-ne la televizor şi făcând concursuri de râgâit.

Era ca un adolescent! Aşa era, amice.

Mă duc cu mami să-l văd pe Andrew Lloyd Webber.

Eu şi Henners ne uităm la camerele de securitate de la Ludgrove.

Amândoi am început să râdem.

Mi-a amintit că eu şi Henners eram atât de apropiaţi, încât oamenii ne spuneau Jack şi Russell. Poate pentru că Willy şi cu mine aveam Jack Russell? Oh, mă întrebam unde ar putea fi Henners. Oare era cu mami? Era cu morţii din Afganistan? Era şi Gan-Gan acolo? Am fost smulsă din acest şir de gânduri de sunetul ţipătului lui Thomas.

Boose, amice, eşti bine?

Voci nervoase, o scuffle, o luptă. Am pus telefonul pe speaker, am tras pe coridor, am urcat scările, am dat buzna în camera poliţiei. Am strigat că amicul meu are probleme. Ne-am aplecat peste telefon, ascultând, dar linia era deja moartă.

Era evident: Thomas fusese jefuit. Din fericire, s-a întâmplat să menţioneze numele restaurantului unde luase cina. Era în Battersea. În plus, ştiam unde locuia. Am verificat o hartă: nu exista decât un singur traseu logic între cele două puncte. Mai multe gărzi de corp şi cu mine am alergat acolo şi l-am găsit pe Thomas pe marginea drumului. Lângă Albert Bridge. Bătut, zdruncinat. L-am dus la cel mai apropiat

la secţia de poliţie, unde a semnat o declaraţie. Apoi l-am condus acasă.

Pe drum, îmi tot mulţumea că l-am salvat.

L-am îmbrăţişat strâns. *Pentru ce sunt prietenii.*

63.

I A FOST DATĂ O BAZĂ DE LUCRU LA AEROPORTUL Wattisham, pe care am urât-o. Nu mi-am dorit niciodată un birou. Nu suportam să stau la un birou. Tatăl meu îşi iubea biroul, părea fixat pe el, îndrăgostit de el, înconjurat de cărţile şi de sacii de corespondenţă. Asta nu a fost niciodată Eu.

Am primit şi o nouă sarcină. Refine cunoştinţele mele despre apaşi. Poate pe calea de a deveni instructor. *Era* o slujbă *care* mi s-a părut amuzantă. Să-i învăţ pe alţii să zboare.

Dar nu a fost aşa. Pur şi simplu nu simţeam că e chemarea mea.

Încă o dată am abordat ideea de a mă întoarce la război. Încă o dată, răspunsul a fost un nu hotărât. Chiar dacă armata ar fi fost dispusă să mă trimită, Afganistanul era pe sfârşite.

Totuşi, Libia se încălzea. *Ce ziceţi de asta?*

Nu, armata a spus - în toate modurile în care a ştiut, oficial şi neoficial, mi-a respins cererea.

Toată lumea s-a săturat de Harry într-o zonă de război.

La sfârşitul unei zile obişnuite de lucru, plecam din Wattisham şi mă întorceam la Palatul Kensington. Nu mai stăteam cu tata şi Camilla: mi se repartizase propriul meu loc, un flat pe "lower ground floor" al KP, cu alte cuvinte, la jumătatea metroului.

flat avea trei ferestre înalte, dar acestea admiteau puţină lumină, astfel încât diferenţele dintre zori, amurg şi amiază erau, în cel mai bun caz, nominale. Uneori, problema era pusă în discuţie de domnul R, care locuia chiar la etaj. Îi plăcea să îşi parcheze masivul Discovery cenuşiu şi masiv împotriva ferestrelor, blocând complet lumina.

I-am scris un bilet în care îl întrebam politicos dacă nu cumva ar putea să-şi tragă maşina mai în faţă cu câţiva centimetri. Mi-a fierat înapoi un răspuns în care îmi spunea să sug ouă. Apoi s-a dus la bunica şi a rugat-o să-mi spună acelaşi lucru.

Nu mi-a vorbit niciodată despre asta, dar faptul că domnul R. s-a simţit suficient de sigur, suficient de sprijinit, pentru a mă denunţa monarhului a arătat adevăratul meu loc în ierarhie. El era unul dintre ecourile bunicii.

Ar trebui să mă lupt, mi-am spus. Ar trebui să-l înfrunt pe om faţă în faţă. Dar mi-am imaginat că nu. De fapt, flatul se potrivea cu starea mea de spirit. Întunericul de la prânz se potrivea cu starea mea de spirit.

De asemenea, a fost pentru prima dată când am locuit pe cont propriu, în altă parte decât la tata, aşa că, per total, nu m-am plâns de nimic.

Într-o zi am invitat un amic la mine. Mi-a spus că locul îi amintea de un bursuc. Sau poate că eu i-am spus asta. Oricum ar fi, era adevărat şi nu m-a deranjat.

Stăteam de vorbă, eu şi amicul meu, beam ceva, când deodată un cearşaf a căzut în faţa ferestrelor mele. Apoi, cearşaful a început să se agite. Prietenul meu s-a ridicat, s-a dus la fereastră şi a spus: *Spike... ce naiba...? De* pe cearşaf cădea o cascadă de ceea ce părea a fi confetti maro?

Nu.

Sclipici?

Nu.

Amicul meu a spus: *Spike, ăsta e păr?*

Aşa a fost. Doamna R. îi dădea o tunsoare unuia dintre fiii ei, scuturând foaia în care strânsese decupajele. Adevărata problemă, însă, era că cele trei ferestre ale mele erau deschise şi era o zi cu briză. Rafale de păr fine suflau în flat. Eu şi colegul meu am tuşit, am râs, am cules şuviţe offi-am luat cu limba.

Ceea ce nu a intrat în flat a aterizat ca o ploaie de vară în grădina comună, care tocmai atunci era înflorită cu mentă şi rozmarin.

Zile întregi am compus în minte un bilet dur pentru doamna R. Nu l-am trimis niciodată. Ştiam că sunt nedrept: ea nu ştia că mă păruie. Mai mult, nu ştia care era adevărata sursă a antipatiei mele faţă de ea. Ea era vinovată de o infracţiune rutieră şi mai gravă decât soţul ei. În fiecare zi, doamna R. îşi parca maşina pe vechiul loc al mamei.

Încă o văd alunecând în acel spaţiu, chiar acolo unde era BMW-ul verde al mamei mele. Am greşit şi ştiam că am greşit, dar, într-un fel, am condamnat-o pe doamna R. pentru asta.

64.

IA FOST UN UNCHI. Willy şi Kate îşi întâmpinaseră primul copil, George, şi era frumos. Abia aşteptam să îl învăţ să-l învăţ despre rugby şi Rorke's Drift, şi cricketul de coridor - şi poate îi va da câteva sfaturi despre cum să supravieţuieşti vieţii în fishbowl.

Cu toate acestea, reporterii au folosit această ocazie fericită ca pe o oportunitate de a mă întreba... dacă sunt nefericită.

Ce?

Copilul m-a mutat cu o verigă mai jos în lanţul de succesiune, făcându-mă al patrulea de la tron în loc de al treilea. Aşa că reporterii au spus: "Ghinion, nu?".

Cred că glumeşti.

Trebuie să existe unele îndoieli.

Nici că se putea să fie mai fericit.

O jumătate de adevăr.

Eram încântat pentru Willy şi Kate, şi eram indifferent la locul meu în ordinea succesiunii.

Dar nimic de-a face cu niciunul dintre cele două lucruri, nu eram nici pe departe fericit.

65.

ANGOLA. Am călătorit în acea ţară devastată de război, o vizită officită, şi am mers specificându-se în mai multe locuri unde viaţa de zi cu zi fusese otrăvită de minele terestre, inclusiv într-un oraş despre care se credea că este cel mai minat loc din toată ţara.

Africa.

August 2013.

Am purtat acelaşi echipament de protecţie pe care îl purtase şi mama mea atunci când a vizitat Angola în călătoria sa istorică. Am lucrat chiar cu aceeaşi organizaţie caritabilă care o invitase: Halo Trust. Am fost profund frustrat să aflu de la directorii şi lucrătorii de teren ai organizaţiei caritabile că munca pe care ea o pusese în evidenţă, de fapt întreaga cruciadă globală pe care mama mea ajutase să o lanseze, era acum blocată. Lipsa de resurse, lipsa de hotărâre.

Aceasta fusese cauza cea mai înflăcărată a mamei la sfârşit. (Fusese în Bosnia cu trei săptămâni înainte de a

pleca

la Paris în august 1997). Mulţi şi-ar putea aminti încă de ea intrând singură într-un câmp de mine viu, detonând o mină prin telecomandă, anunţând cu curaj: "Una a fost doborâtă, mai sunt 17 milioane." Viziunea ei privind o lume fără mine terestre părea la îndemână pe atunci. Acum, lumea mergea înapoi.

Faptul că i-am susţinut cauza, detonând eu însumi o mină, m-a făcut să mă simt mai aproape de ea şi mi-a dat putere şi speranţă. Pentru un scurt moment. Dar, în general, am simţit că păşeam în fiecare zi printr-un teren minat psihologic, emoţional. Nu ştiam niciodată când ar putea fi următoarea explozie de panică.

La întoarcerea în Marea Britanie, am făcut o nouă incursiune în cercetare. Eram disperată să fid o cauză, un tratament. Am vorbit chiar şi cu Pa, l-am luat în confidinţă. *Pa, mă lupt cu adevărat cu atacuri de panică şi anxietate.* M-a trimis la un doctor, ceea ce a fost amabil din partea lui, dar doctorul era un medic generalist fără cunoştinţe sau idei noi. A vrut să-mi dea pastile.

Nu am vrut să iau pastile.

Nu înainte de a epuiza alte remedii, inclusiv cele homeopate. În cercetările mele am dat peste mulţi oameni care recomandau magneziul, despre care se spunea că are un effect calmant. Adevărat, aşa era. Dar, în cantităţi mari, avea şi efecte secundare neplăcute - slăbeşte intestinele -, ceea ce am aflat pe pielea mea la nunta unui amic.

La cină, într-o seară, la Highgrove, eu şi tata am vorbit pe îndelete despre ceea ce am sufferit. I-am dat amănunte, i-am spus poveste după poveste. Spre sfârşitul mesei, s-a uitat la farfurie şi a spus încet: *Presupun că e vina mea. Ar fi trebuit să-ţi aduc ajutorul de care aveai nevoie cu ani în urmă.*

L-am asigurat că nu a fost vina lui. Dar am apreciat scuzele.

Pe măsură ce se apropia toamna, anxietatea mea a fost accentuată, cred, de iminenta mea aniversare, ultima din cei douăzeci de ani ai mei. M-am gândit la rămăşiţele tinereţii mele. Am fost asaltat de toate îndoielile şi temerile tradiţionale, mi-am pus toate întrebările de bază pe care şi le pun oamenii când îmbătrânesc. Cine sunt eu? Unde mă duc? Normal, mi-am spus, cu excepţia faptului că presa se făcea ecoul anormal al întrebărilor mele de sine.

Prinţul Harry... de ce nu se căsătoreşte?

Au scos la iveală toate relaţiile pe care le avusesem vreodată, toate fetele cu care fusesem văzut vreodată, au pus totul într-un blender, au angajat "experţi", adică şarlatani, pentru a încerca să le dea un sens. Cărţile despre mine s-au scufundat în viaţa mea amoroasă, s-au concentrat asupra fiecărui eşec romantic şi a fiecărei ratări la limită. Îmi amintesc una care detalia relaţia mea cu Cameron Diaz. Harry pur şi simplu nu se putea vedea cu ea, relata autorul. Într-adevăr, nici eu nu puteam, din moment ce nu ne-am întâlnit niciodată. Nu am fost niciodată la mai puţin de fiecare cincizeci de metri de doamna Diaz, o dovadă în plus că, dacă îţi place să citeşti numai prostii, atunci biografiile regale sunt exact ceea ce-ţi trebuie.

În spatele tuturor acestor zbenguieli despre mine se afla ceva mai substanţial decât "poveştile". Se referea la întregul fundament al monarhiei, care se *baza* pe căsătorie. Marile controverse legate de regi şi regine, cu secole în urmă, se axau în general pe cine se căsătorea şi cu cine nu, precum şi pe copiii care rezultau din aceste uniuni. Nu erai un membru cu drepturi depline al Familiei Regale, ba chiar o adevărată fiinţă umană, până când nu te căsătoreai. Nu este o coincidenţă faptul că bunica, şef de stat în şaisprezece ţări, începea fiecare discurs: "Soţul meu şi cu mine..." Când Willy şi Kate s-au căsătorit, au devenit Ducele şi Ducesa de Cambridge, dar, mai important, au devenit o Casă şi, ca

atare, au fost

îndreptăţit la mai multe staffii, mai multe maşini, o casă mai mare, office mai mare, resurse suplimentare, antet de scrisoare gravat. Nu-mi păsa de astfel de avantaje, dar îmi păsa de respect. Ca burlac confirmat, eram un outsider, o nonpersoană în cadrul propriei mele familii. Dacă voiam ca acest lucru să se schimbe, trebuia să mă căsătoresc. Atât de simplu.

Toate acestea au făcut ca cea de-a douăzeci şi nouă aniversare a mea să fie o piatră de hotar complexă şi, în unele zile, o migrenă complexă.

Mă cutremuram când mă gândeam cum m-aş putea simţi la următoarea aniversare: treizeci de ani. Cu adevărat depăşit. Ca să nu mai vorbim de moştenirea pe care o va declanşa. La împlinirea vârstei de treizeci de ani aş fi primit o sumă mare lăsată de mama. M-am certat pentru că eram mohorât în privinţa asta: majoritatea oamenilor ar ucide ca să moştenească bani. Pentru mine, însă, era o altă amintire a absenţei ei, un alt semn al golului pe care îl lăsase, pe care lirele şi euro nu l-ar fi putut fi umplut niciodată.

Cel mai bun lucru, am decis, era să scap de zilele de naştere, să scap de tot. Am hotărât să marchez aniversarea sosirii mele pe Pământ călătorind până la capătul lui. Fusesem deja la Polul Nord. Acum urma să merg până la Sud.

O altă drumeţie în compania Walking With The Wounded.

Oamenii m-au avertizat că la Polul Sud este chiar mai frig decât la Polul Nord. Eu am râs. Cum ar putea fi posibil aşa ceva? Îmi îngheţasem deja penisul, amice - nu era asta chiar definirea celui mai rău scenariu?

De asemenea, de data aceasta aş fi ştiut cum să iau măsurile de precauţie adecvate - lenjerie intimă mai strâmtă, mai multă căptuşeală, etc. Mai mult, un prieten foarte apropiat a angajat o croitoreasă să-mi facă o pernă de sculă pe măsură. Pătrată, de susţinere, a fost cusută din bucăţi din cea mai moale fleată şi...

Destul de spus.

66.

Între pregătirile pentru asaltul de la Polul Nord am stat de vorbă cu noul meu secretar particular, Ed Lane Fox, pe care pe care o numeam cu toţii Elf.

Noiembrie 2013.

Fost căpitan în cavaleria de casă, Elf era îngrijit, inteligent, elegant. Adesea le amintea oamenilor de Willy, dar asta se datora mai mult liniei părului decât personalităţii sale. Îmi amintea mai puţin de fratele meu mai mare decât de un câine de curse. Ca un ogar, nu se oprea niciodată. Ar fi urmărit iepurele până la sfârşitul timpului. Cu alte cuvinte, era dedicat în totalitate Cauzei, oricare ar fi fost aceasta la un moment dat.

Totuşi, cel mai mare dar al său ar fi putut fi talentul său de a vedea lucrurile în profunzime, de a evalua şi simplifica situaţiile şi problemele, ceea ce l-a făcut omul perfect pentru a ajuta la punerea în aplicare a acestei idei ambiţioase a unor Jocuri Internaţionale ale Războinicilor.

Acum că o parte din bani erau în mână, a sfătuit Elf, următorul pas era să găsească pe cineva cu abilităţi organizatorice ieşite din comun, cu conexiuni sociale şi politice, care să se ocupe de o treabă de asemenea anvergură. El ştia exact omul potrivit.

Sir Keith Mills.

Bineînţeles, am spus. Sir Keith organizase Jocurile Olimpice din 2012, de la Londra, care au fost un adevărat succes.

Într-adevăr, cine altcineva ar putea fi?

Să-l invităm pe Sir Keith la Palatul Kensington pentru o ceaşcă de ceai.

67.

Iar putea să construiască o replică la scară a acelui salon. Două ferestre mari, o canapea mică şi roşie, un candelabru care străluceşte blând pe un tablou în ulei cu un cal. Mai fusesem acolo pentru întâlniri. Dar când am intrat în acea zi, am simţit că acesta va fi cadrul uneia dintre cele mai cruciale întâlniri din viaţa mea şi fiecare detaliu al scenei m-a impresionat.

Am încercat să-mi păstrez calmul în timp ce i-am indicat lui Sir Keith un scaun şi l-am întrebat cum şi-a luat ceaiul.

După câteva minute de discuţii, mi-am făcut discursul.

Sir Keith a ascultat respectuos, cu ochi de răpitor, dar când am finit a bombănit şi a oftat.

Totul suna foarte bine, spunea el, dar era semi-pensionar. Încerca să reducă proiectele, ştiţi. Voia să îşi eficientizeze viaţa, să se concentreze pe pasiunile sale, cum ar fi navigaţia. Cupa Americii, şi aşa mai departe.

De fapt, era programat să înceapă o vacanţă chiar a doua zi.

Cum să vorbeşti cu un om care este la doar câteva ore de la începerea unei vacanţe să îşi suflece mânecile şi să se apuce de un proiect imposibil?

Nu se poate, m-am gândit.

Dar scopul acestor jocuri era: Să nu renunţi niciodată.

Aşa că am continuat. M-am dus la el, şi la el, şi i-am povestit despre soldaţii pe care îi întâlnisem, despre poveştile lor, dar şi un pic din povestea mea. Una dintre primele şi cele mai complete relatări pe care le-am făcut vreodată cuiva despre perioada în care am fost în război.

Încet-încet am putut vedea că pasiunea mea, entuziasmul meu, făceau urme în apărarea lui Sir Keith.

Cu fruntea încruntată, a spus: *Ei bine... Pe cine ai adus până acum în acest proiect?*

M-am uitat la Elf. Elf s-a uitat la mine.

Asta e frumuseţea, Sir Keith. Vezi tu... tu eşti primul.

A chicotit. *Isteţ.*

Nu, nu, serios. Poţi să aduni trupa din nou, dacă vrei. Angajează pe cine vrei.

În pofida vânzării evidente şi evidente, ceea ce spuneam avea o mare parte de adevăr. Nu reuşisem încă să păcălim pe nimeni altcineva să ni se alăture, aşa că el avea carte albă. Putea să organizeze un staff cum dorea, să aducă fiecare persoană care îl ajutase să scoată o olimpiadă atât de reuffită.

El a dat din cap. *Când te gândeşti să faci asta? În septembrie.*

Ce?

Septembrie

.

Adică peste zece luni? Da.

Nu se

poate.

Trebuie să

fie.

Am vrut ca jocurile să coincidă cu comemorarea centenarului Primului Război Mondial. Am simţit că această legătură era vitală.

El a suspinat, a promis că se va gândi la asta. Ştiam ce înseamnă asta.

68.

Câteva săptămâni mai târziu, am ajuns în Antarctica, am aterizat la un centru de cercetare şi am fost trimis în Antarctica. staţie de cercetare numită Novolazarevskaya, a

minusculă

sat de colibe şi Portakabins. Cele câteva suflete rezistente care locuiau acolo au fost gazde fabuloase. M-au găzduit, m-au hrănit - supele lor erau uimitoare. Nu mă puteam sătura.

Poate pentru că erau treizeci şi cinci de grade sub zero?

Mai vrei nişte tăiţei de pui fierbinţi,

Harry? Da, te rog.

Eu şi echipa am petrecut o săptămână sau două încărcând carbohidraţii, pregătindu-ne. Şi, bineînţeles, am băut vodcă. În cele din urmă, într-o dimineaţă mohorâtă... am plecat. Ne-am urcat într-un avion, am zburat până la platoul de gheaţă, ne-am oprit să realimentăm. Avionul a aterizat pe un fiecare fiecare solid, flat alb, ca-ntr-un vis. Nu se vedea nimic în nici o direcţie, în afară de o mână de butoaie uriaşe de combustibil. Am rulat până la ele şi am coborât, în timp ce piloţii făceau fiecare plin. Liniştea era sfântă - nici o pasăre, nici o maşină, nici un copac -, dar era doar o parte a unui neant mai mare, atotcuprinzător. Niciun miros, niciun vânt, niciun colţ ascuţit sau trăsătură distinctă care să distragă atenţia de la priveliştea nesfârşită şi nespus de frumoasă. Am mers off pentru a fi singur pentru câteva momente. Nu mai fusesem niciodată într-un loc pe jumătate atât de liniştit. Copleşită de bucurie, am făcut un headstand. Luni şi luni întregi de anxietate au trecut... pentru câteva minute.

Ne-am urcat din nou în avion, flew la punctul de plecare al drumeţiei. În timp ce am început să mergem, în sfârşit, mi-am amintit: Oh, da, am degetul rupt.

De fapt, chiar recent. Un weekend pentru băieţi în Norfolk. Am băut, am fumat şi am petrecut până în zori, iar apoi, în timp ce încercam să reasamblăm una dintre camerele pe care le rearanjasem, am scăpat pe picior un scaun greu cu roţi de alamă.

Rănire prostească. Dar debilitantă. Abia puteam să merg. Nu contează, eram hotărât să nu dezamăgesc echipa.

Cumva, am ţinut pasul cu colegii mei de drumeţie, nouă ore în fiecare zi, trăgând o sanie care cântărea aproximativ

două sute de kilograme. Tuturor le era greu să prindă tracţiune pe

zăpadă, dar pentru mine provocarea deosebită a fost reprezentată de porţiunile alunecoase şi ondulate, sculptate de vânt. Sastrugi, acesta era cuvântul norvegian pentru aceste petice. Să treci prin sastrugi cu un deget rupt? Poate că asta ar putea fi o probă la Jocurile Internaţionale ale Războinicilor, m-am gândit. Dar de fiecare dată când mă simţeam tentat să mă plâng - despre degetul meu, despre oboseală, despre orice - nu trebuia decât să arunc o privire la colegii mei de drumeţie. Eram chiar în spatele unui soldat scoţian pe nume Duncan, care nu avea picioare. În spatele meu, un soldat american pe nume Ivan era orb. Aşa că nu se va auzi nici măcar o văicăreală din partea mea, mi-am jurat.

De asemenea, un ghid polar experimentat m-a sfătuit, înainte de a pleca din Marea Britanie, să folosesc acest drumeţ pentru "curăţarea hard disk-ului". Aceasta a fost expresia lui. *Foloseşte* mişcarea repetitivă, spunea el, foloseşte frigul pătrunzător, *foloseşte* acel nimic, acel gol unic al peisajului, pentru a-ţi restrânge atenţia până când mintea ta intră în transă. Va deveni o meditaţie.

I-am urmat sfatul la literă. Mi-am spus să rămân prezent. Să *fiu* zăpada, să *fiu* frigul, să *fiu* fiecare pas, şi a funcţionat. Am căzut în cea mai frumoasă transă şi chiar şi atunci când gândurile mele erau întunecate am putut să le privesc fix, să le privesc cum se evaporă. Uneori se întâmpla să îmi privesc gândurile cum se conectează cu alte gânduri şi, dintr-o dată, întregul lanţ de gânduri căpăta un oarecare sens. De exemplu, mă gândeam la toate plimbările provocatoare anterioare din viaţa mea - Polul Nord, exerciţiile din armată, urmarea coffinţii mamei până la mormânt - şi, deşi amintirile erau dureroase, ele ofereau şi continuitate, structură, un fel de coloană vertebrală narativă pe care nu o bănuiam. Viaţa a fost o lungă plimbare. Avea sens. Era minunată. Totul era interdependent şi interconectat...

Apoi au venit ameţelile.

Polul Sud se află, în mod contradictoriu, la o înălţime de aproximativ trei mii de metri deasupra nivelului mării, astfel că răul de altitudine reprezintă un pericol real. Un excursionist fusese deja răpus offeul drumeţiei noastre; acum am înţeles de ce. Senzaţia a început încet şi am periat-o off. Apoi m-a izbit flat. Învârteli de cap, urmate de o migrenă zdrobitoare, presiunea crescând în ambii lobi ai creierului meu. Nu am vrut să mă opresc, dar nu depindea de mine. Corpul meu a spus: Mulţumesc, aici ne offectăm. Genunchii s-au dus. Partea superioară a trunchiului a urmat.

M-am lovit de zăpadă ca de un morman de pietre.

Medicii au ridicat un cort, m-au aşezat pe pat şi mi-au făcut un fel de injecţie anti-migrenă. În fese, cred. Steroizi, i-am auzit spunând. Când mi-am revenit, mă simţeam semi-înviat. Am ajuns din urmă cu grupul, am căutat o cale de a intra din nou în transă.

Să fie frig, să *fie* zăpadă...

Pe măsură ce ne apropiam de pol, eram cu toţii sincronizaţi, cu toţii entuziasmaţi. Îl puteam vedea acolo, *chiar acolo*, prin genele noastre de gheaţă. Am început să alergăm spre el.

Opreşte-te!

Ghizii ne-au spus că este timpul să ridicăm tabăra.

Tabără? Ce naiba...? Dar linia de sosire e chiar acolo.

Nu ai voie să campezi la Polul Nord! Aşa că va trebui să campăm cu toţii aici în noaptea asta, apoi să plecăm spre Polul de dimineaţă.

Am campat la umbra Polului, niciunul dintre noi nu a putut dormi, eram prea emoţionaţi. Şi astfel am avut parte de o petrecere. S-a băut, s-au făcut jocuri de noroc. Partea de jos a lumii a răsunat de râsetele noastre.

În cele din urmă, la fiecare lumină, pe 13 decembrie 2013, am luat off, am luat cu asalt Polul. Pe sau aproape de locul exact se afla un cerc imens de flaguri reprezentând cei doisprezece semnatari ai tratatului din Antarctica. Am stat

în faţa flagurilor, epuizaţi,

uşurat, dezorientat. *De ce este o Union Jack pe coffin?* Apoi ne-am îmbrăţişat. Unele relatări din presă spun că unul dintre soldaţi şi-a luat offetul de la picior şi l-am folosit pe post de butelie pentru a bea şampanie, ceea ce sună corect, dar nu-mi amintesc. Am băut băutură din mai multe picioare protetice în viaţa mea şi nu pot să jur că a fost una dintre acele momente.

Dincolo de flaguri se afla o clădire uriaşă, una dintre cele mai urâte pe care le văzusem vreodată. O cutie fără ferestre, construită de americani ca centru de cercetare. Arhitectul care a proiectat această monstruozitate, m-am gândit, trebuie să fi fost fie filtrat de ură faţă de semenii săi, faţă de planetă, faţă de Polonezi. Mi s-a frânt inima să văd un lucru atât de inestetic dominând un pământ atât de curat de altfel. Cu toate acestea, împreună cu toţi ceilalţi, m-am grăbit să intru în clădirea urâtă pentru a mă încălzi, a face pipi, a bea nişte cacao.

Era o cafenea imensă şi eram cu toţii flămânzi. Ne pare rău, ni s-a spus, cafeneaua este închisă. *Vreţi un pahar cu apă?*

Apă? Oh. BINE.

Fiecare dintre noi a primit câte
un pahar. Apoi un suvenir. O
eprubetă.
Cu un dop micuţ de plută în partea de sus.
Pe o parte era o etichetă imprimată: CEL MAI CURAT AER DIN LUME.

69.

I A TRECUT DIRECT de la Polul Sud la Sandringham.

Crăciunul în familie.

Hotelul Granny era plin în acel an, invadat de familie, aşa că mi s-a dat o mini cameră pe un coridor îngust din spate, printre

officele de la Palatul Staff. Nu mai stătusem niciodată acolo. Rareori mai pusesem măcar piciorul acolo. (Nu este atât de neobişnuit; toate reşedinţele bunicii sunt vaste - ar fi nevoie de o viaţă întreagă pentru a vedea fiecare colţişor). Mi-a plăcut ideea de a vedea şi de a explora un teritoriu necunoscut - eram un explorator polar grizonat, la urma urmei!-, dar m-am simţit, de asemenea, un pic neapreciat. Un pic neiubit. Relegat în interiorul ţării.

Mi-am spus să fac tot ce pot, să folosesc acest timp pentru a proteja seninătatea pe care o obţinusem la pol. Hard disk-ul meu a fost curăţat.

Din păcate, familia mea a fost infectată în acel moment cu un malware foarte înfricoşător.

În mare parte, a fost vorba despre Circulara Curţii, acea evidenţă anuală a "angajamentelor oficiale" ale fiecărui membru al Familiei Regale în anul calendaristic precedent. Un document sinistru. La sfârşitul anului, când toate cifrele erau numărate, se făceau comparaţii în presă.

Ah, asta e mai aglomerată decât
cealaltă. Ah, ăsta e un rahat leneş.

Circulara Curţii era un document vechi, dar în ultima vreme se transformase într-o echipă de fiecare circulară. Nu crease sentimentele de competitivitate care existau în familia mea, dar le amplifica, le înarma. Deşi niciunul dintre noi nu vorbea niciodată direct despre Circulara Curţii, sau nu o menţiona pe nume, asta nu făcea decât să creeze mai multă tensiune la suprafaţă, care se acumula invizibil pe măsură ce se apropia ultima zi a anului calendaristic. Anumiţi membri ai familiei deveniseră *obsedaţi,* străduindu-se febril să aibă cel mai mare număr de angajamente officiale înregistrate în Circular în fiecare an, indiferent de situaţie, şi reuşiseră în mare parte prin includerea unor lucruri care nu erau, la drept vorbind, angajamente, înregistrând interacţiuni publice care erau simple brizbrizuri, genul de lucruri pe care Willy şi cu mine nici nu am visa să le includem.

În esenţă, acesta a fost motivul pentru care circulara Curţii a fost o glumă. Totul a fost auto-raportat, totul a fost subiectiv. Nouă vizite private cu veteranii, ajutându-i cu sănătatea lor mintală? Zero puncte. Zborul cu elicopterul pentru a tăia o panglică la o fermă de cai? Câştigător!

Dar principalul motiv pentru care Circulara Curţii a fost o glumă, o înşelătorie, a fost că niciunul dintre noi nu a decis în vid cât de multă muncă trebuie să facă. Bunicuţa sau tata decideau, prin prisma sprijinului (banii) pe care îl alocau muncii noastre. Banii determinau totul. În cazul meu şi al lui Willy, tata era singurul decident. Doar el era cel care ne controla fondurile; noi puteam face doar ceea ce puteam face cu resursele şi bugetul pe care le primeam de la el. A fi certat în public pentru cât de mult ne-a permis Pa să facem - asta mi s-a părut extrem de nedrept. Manipulat.

Poate că stresul din jurul tuturor acestor stuffuri provenea din stresul general legat de monarhia însăşi. Familia simţea trepidaţiile schimbărilor globale, auzea strigătele criticilor care spuneau că monarhia era depăşită, costisitoare. Familia a tolerat, chiar s-a *aplecat asupra* prostiilor din Circulara Curţii din acelaşi motiv pentru care a acceptat ravagiile şi deprecierile presei - frica. Frica de public. Frica de viitor. Frica de ziua în care naţiunea va spune: OK, închideţi-o. Aşa că, în ajunul Crăciunului din 2013, eram de fapt destul de mulţumit pe coridorul meu din spate, în microcamera mea, uitându-mă la fotografii de la Polul Sud pe iPad-ul meu.

Mă holbez la mica mea eprubetă.

CEL MAI CURAT AER DIN LUME.

Am luat offul de plută şi am dat-o pe gât dintr-o dată. Ah.

70.

I A fost mutat din adăpostul de bursuci, în Nottingham Cottage, cunoscut şi ca Nott Cott. Willy şi Kate locuiseră acolo, dar nu mai aveau nevoie de ea. După ce s-au mutat în vechea locuinţă a prinţesei Margaret, chiar peste drum, mi-au dat cheile.

M-am simţit bine că am ieşit din aşezarea bursucilor. Dar şi mai bine era să fiu chiar vizavi de Willy şi Kate. Abia aşteptam să trec pe la ei tot timpul.

Uite! E unchiul Harry!

Ello! M-am gândit să trec pe aici.

Ţinând în mână o sticlă de vin şi un braţ plin de cadouri pentru copii. Să cadă pe podea şi să se lupte cu micul George.

Vrei să rămâi la cină, Harold? Cu

plăcere!

Dar nu a fost aşa.

Se aflau la o jumătate de teren de fotbal distanţă, chiar dincolo de o curte de piatră, atât de aproape încât o vedeam pe bona lor trecând tot timpul cu căruciorul şi le puteam auzi renovările elaborate. Am presupus că mă vor chema din clipă în clipă. În orice zi.

Dar zi după zi nu s-a întâmplat.

Am înţeles, m-am gândit. Sunt ocupaţi! Construiesc o familie!

Sau poate... nu vor o a treia roată la căruţă?

Poate că dacă mă voi căsători, lucrurile vor fi

diferite?

Amândoi menţionaseră, cu vârf şi îndesat, în repetate rânduri, cât de mult le plăcea Cressida.

71.

MARCH 2014. Un CONCERT la Wembley Arena. Urcând pe scenă am suffit atacul de panică tipic. Am făcut drumul meu spre centru, mi-am strâns fiecare fiecare, am scuipat discursul. În faţa mea se aflau paisprezece mii de feţe tinere, adunate pentru Ziua Noi. Poate că aş fi fost mai puţin emoţionat dacă m-aş fi concentrat mai mult asupra lor, dar aveam o Zi a *mea* ca lumea, gândindu-mă la ultima dată când am ţinut un discurs sub acest acoperiş.

A zecea aniversare a morţii lui Mummy.

Şi eu am fost nervos atunci. Dar nu ca acum.

M-am grăbit. Ştergându-mi luciul de pe faţă şi m-am clătinat până la locul meu pentru a mă alătura lui Cress.

M-a văzut şi a pălit. *Eşti bine? Da, da*.

Dar ea ştia.

Ne-am uitat la ceilalţi vorbitori. Adică, ea s-a uitat, iar eu am încercat să-mi trag sufletul.

În dimineaţa următoare, fotografia noastră a apărut în toate ziarele şi a fost publicată pe internet. Cineva le-a dat un pont corespondenţilor regali despre locul în care stăteam şi, în sfârşit, am fost descoperiţi. După aproape doi ani de întâlniri secrete, s-a dovedit că suntem un cuplu.

Ciudat, am spus noi, că ar trebui să fie o ştire atât de importantă. Mai fusesem fotografiaţi înainte, la schi în Verbier. Dar aceste fotografii au aterizat different, poate pentru că era fiecare dată când mi s-a alăturat la un angajament regal.

Ca urmare, am devenit mai puţin clandestini, iar asta a fost un avantaj. Câteva zile mai târziu am mers la Twickenham, am urmărit meciul Angliei cu Ţara Galilor, am fost fotografiaţi şi nici măcar nu ne-am obosit să vorbim despre asta. La scurt timp după aceea, am plecat într-o vacanţă la schi cu

prieteni, în Kazahstan, a fost fotografiat din nou şi nici măcar nu ştia. Eram prea distraşi. Schiul era atât de sacru pentru noi, atât de simbolic, mai ales după precedenta noastră vacanţă la schi, în Elveţia, când ea mă deschisese miraculos.

S-a întâmplat într-o seară târziu, după o zi lungă pe pârtii şi un moment de distracţie la après-ski. Ne-am întors la cabana verişoarei mele, unde eram cazaţi, iar Cress se spăla pe faţă, se spăla pe dinţi, în timp ce eu stăteam pe marginea băii. Vorbeam despre nimic special, din câte îmi amintesc, dar deodată m-a întrebat despre mama mea.

Unic. O prietenă care întreabă de mama mea. Dar a fost şi felul în care a întrebat. Tonul ei a fost exact amestecul potrivit de curiozitate şi compasiune. Felul în care a reacţionat la răspunsul meu a fost la fel de potrivit. Surprinsă, îngrijorată, fără să mă judece.

Poate că au fost şi alţi factori în joc. Alchimia dintre oboseala fizică şi ospitalitatea elveţiană. Aerul curat şi alcoolul. Poate că a fost zăpada care cădea uşor în faţa ferestrelor sau punctul culminant a şaptesprezece ani de durere reprimată. Poate că a fost maturitatea. Oricare ar fi fost motivul sau combinaţia de motive, i-am răspuns, direct, şi apoi am început să plâng.

Îmi amintesc că m-am gândit: Oh, plâng.

Şi spunându-i: *E prima dată când...*

Cressida s-a aplecat spre mine: *Ce vrei să spui... prima dată?*

Este prima dată când am reuşit să plâng pentru mama mea de la înmormântare.

Ştergându-mi ochii, i-am mulţumit. Ea a fost prima persoană care m-a ajutat să trec peste acea barieră, care m-a ajutat să dau drumul la lacrimi. A fost cathartic, a accelerat legătura noastră şi a adăugat un element rar întâlnit în relaţiile anterioare: o imensă recunoştinţă. I

îi eram îndatorat lui Cress, iar acesta a fost motivul pentru care, când ne-am întors acasă din Kazahstan, m-am simţit atât de nefericit, pentru că la un moment dat, în timpul acelei excursii la schi, mi-am dat seama că nu ne potriveam.

Pur şi simplu am ştiut. Cred că şi Cress a ştiut la fel. Exista o affecţie masivă, o loialitate profundă şi permanentă - dar nu o dragoste veşnică. Întotdeauna a fost clară în privinţa faptului că nu dorea să îşi asume stresul de a fi regală, iar eu nu am fost niciodată sigur că vreau să îi cer să facă acest lucru, iar acest fapt de neclintit, deşi se ascundea în fundal de ceva vreme, a devenit de netăgăduit pe acele pante kazahe.

Dintr-o dată a fost clar. *Asta nu poate funcţiona.*

Ce ciudat, m-am gândit. De fiecare dată când mergem la schi... o revelaţie.

A doua zi după ce ne-am întors acasă din Kazahstan, am sunat un prieten, care era şi el apropiat de Cress. I-am spus despre sentimentele mele şi i-am cerut un sfat. Fără ezitare, amicul mi-a spus că, dacă trebuie făcut, trebuie făcut repede. Aşa că am mers direct la Cress.

Stătea la o prietenă. Dormitorul ei se afla la parter, cu ferestrele care dădeau spre stradă. Auzeam maşinile şi oamenii trecând în timp ce mă aşezam gingaş pe pat şi îi spuneam ce gândeam.

Ea a dat din cap. Nimic din toate acestea nu părea să o surprindă. Aceste lucruri îi trecuseră şi ei prin minte.

Am învăţat atât de multe de la tine, Cress.

Ea a dat din cap. S-a uitat la floor, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

La naiba, m-am gândit.

Ea m-a ajutat să plâng. Şi acum o las în lacrimi.

72.

M Prietenul tău, GUY, se căsătorea.

Nu prea aveam chef de o nuntă. Dar a fost Guy. Un tip de treabă. Prieten de mult timp cu Willy şi cu mine. Îl iubeam. Şi îi eram dator. A fost târât prin noroi de presă, de mai multe ori, în numele meu.

Nunta a avut loc în America, în sudul profund.

Sosirea mea acolo a declanşat un torent de discuţii despre... ce altceva?

Vegas.

M-am gândit: După atâta timp? Chiar aşa? Este fundul meu gol atât de memorabil?

Aşa să fie, mi-am spus. Lasă-i pe ei să vorbească despre Vegas, eu o să mă concentrez pe ziua cea mare a lui Guy.

În drum spre petrecerea de burlaci a lui Guy, un grup dintre noi s-a oprit în Miami. Am mâncat o masă fabuloasă, am vizitat câteva cluburi şi am dansat până mult după miezul nopţii. Am făcut un toast pentru Guy. A doua zi am plecat cu toţii spre Tennessee. Îmi amintesc că, în ciuda programului aglomerat al nunţii, am fixat timp pentru a vizita Graceland, fosta casă a lui Elvis Presley. (De fapt, el a cumpărat-o iniţial pentru mama sa).

Toată lumea spunea: Ei bine, bine, deci aici a locuit regele.

Cine?

Regele. Elvis Presley. Oh.

Regele. Da.

Oamenii au numit casa un castel, un conac, un palat, dar mie îmi amintea de un adăpost de bursuci. Întunecată, claustrofobă. M-am plimbat spunând: "Regele a locuit aici, zici? Da?

Stăteam într-o cameră micuţă, cu mobilă zgomotoasă şi mochetă şi mă gândeam: "Designerul de interior al regelui trebuie să fi fost drogat.

În onoarea lui Elvis, fiecare membru al petrecerii de nuntă a purtat pantofi albaştri de piele de căprioară. La recepţie, pantofii aceia au fost loviţi cu piciorul, iar tinerii britanici dansau beţi şi cântau vesel, fără intonaţie sau ritm. A fost revoltător, ridicol, iar Guy părea mai fericit decât îl văzusem vreodată.

Întotdeauna a fost distribuit ca partenerul nostru, dar nu şi acum. El şi mireasa lui erau vedetele acestui spectacol, în centrul atenţiei, iar bătrânul meu amic savura pe bună dreptate acest lucru. Mă făcea atât de fericită să-l văd atât de fericit, deşi din când în când, în timp ce cuplurile se împerecheau off, când îndrăgostiţii se strecurau în colţuri sau se legănau pe melodii de Beyoncé şi Adele, mă rătăceam până la bar şi mă gândeam: "Când va fi rândul meu?". Singura persoană care şi-ar putea dori cel mai mult, să fie căsătorită, să aibă o familie, şi nu se va întâmpla niciodată. Mai mult decât puţin supărată, mă gândeam: "Nu e corect din partea universului.

73.

BUT THE UNIVERSE abia se încălzea. La scurt timp după ce m-am întors în Marea Britanie, principalul răufăcător din telefon...

scandalului de hacking, Rehabber Kooks, a fost achitat la proces.

Iunie 2014.

Dovezile au fost puternice, a spus toată lumea.

Nu suficient de puternic, a spus juriul. Ei au crezut ceea ce Rehabber Kooks a mărturisit în boxa martorilor, chiar dacă ea a forţat credulitatea. Nu, ea a abuzat de credulitate.

Ea a

a tratat credulitatea aşa cum tratase cândva o adolescentă roşcată din familia regală.

La fel şi soţul ei. Acesta a fost filmat în timp ce arunca în coşul de gunoi din garaj, cu doar câteva ore înainte ca poliţia să le percheziţioneze locuinţa, pungi de gunoi negre pline de calculatoare, stick-uri de memorie şi alte obiecte personale, inclusiv colecţia sa de filme porno. Dar el a jurat că totul a fost o coincidenţă stupidă, aşa că... nu a fost vorba de falsificarea probelor, spune sistemul judiciar. Continuaţi. Aşa cum erai. Niciodată nu am crezut ceea ce am citit, dar acum chiar nu-mi venea să cred ceea ce citeam. O lăsau pe femeia asta să plece? Şi nu a existat nici o furie din partea publicului larg? Oare oamenii nu şi-au dat seama că era vorba de mai mult decât de intimitate, mai mult decât de siguranţa publică - mai mult decât de familia regală? Într-adevăr, cazul de piratare a telefoanelor a fost deschis pentru prima dată din cauza bietei Milly Dowler, o adolescentă care fusese răpită şi ucisă. Slugile lui Rehabber Kooks au pătruns în telefonul lui Milly după ce aceasta fusese declarată dispărută - i-au violat părinţii ei în cel mai cumplit moment al durerii lor şi le-au dat o falsă speranţă *că fetiţa lor ar putea fi în viaţă, deoarece mesajele ei au fost ascultate*. Părinţii nu ştiau că era ascultată de echipa Rehabber. Dacă aceşti jurnalişti erau suficient de ticăloşi pentru a-i urmări pe soţii Dowler în cel mai întunecat moment al lor şi pentru a scăpa basma curată, mai era cineva în siguranţă?

Oare oamenilor nu le păsa?

Nu au făcut-o. Nu le-a păsat.

Încrederea mea în întregul sistem a fost grav afectată atunci când acea femeie a scăpat nepedepsită. Aveam nevoie de o resetare, de o reîmprospătare a credinţei. Aşa că m-am dus acolo unde mă duceam mereu.

Okavango.

Să petrec câteva zile de odihnă cu Teej şi Mike. M-a ajutat.

Dar când m-am întors în Marea Britanie, m-am baricadat în Nott Cott.

74.

INU a ieşit prea mult în oraş. Poate câte o cină din când în când. Poate o petrecere ciudată în casă.

Câteodată intram şi ieşeam dintr-un club.

Dar nu a meritat. Când ieşeam în oraş, era mereu aceeaşi scenă. Paparude aici, paparude acolo, paparude peste tot. Ziua cârtiţei.

Plăcerea îndoielnică a unei ieşiri în oraş nu merita niciodată durerea.

Dar apoi mă gândeam: Cum o să întâlnesc pe cineva dacă nu ies în oraş?

Aşa că aş încerca din

nou. Şi: Groundhog

Day.

Într-o seară, la ieşirea dintr-un club, am văzut doi bărbaţi care veneau în fugă după un colţ. Se îndreptau direct spre mine, iar unul dintre ei avea o mână pe şold.

Cineva a strigat: *Arma!*

M-am gândit: "Ei bine, toată lumea, am avut un parcurs bun.

Billy the Rock a sărit înainte, cu mâna pe pistol, şi aproape că i-a împuşcat pe cei doi bărbaţi.

Dar erau doar Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber. Nu aveau arme, şi nu ştiu de ce se întindea unul dintre ei la şold. Dar Billy l-a ţinut în braţe şi i-a strigat în faţă: *De câte ori trebuie să-ţi spunem? O să omori pe cineva.*

Nu le-a păsat. Nu le-a păsat.

75.

TURNUL LONDREI. Cu Willy şi Kate. August 2014. Motivul vizitei noastre a fost o instalaţie de artă.

De-a lungul şanţului uscat erau împrăştiate zeci de mii de maci din ceramică de un roşu aprins. În cele din urmă, planul era ca 888.246 dintre aceşti maci să fie împrăştiaţi acolo, câte unul pentru fiecare soldat din Commonwealth care a murit în Marele Război. În toată Europa era marcată cea de-a 100-a aniversare de la începutul războiului.

În afară de frumuseţea sa extraordinară, instalaţia de artă a fost un mod diferit de a vizualiza măcelul războiului - de fapt, de a vizualiza moartea însăşi. M-am simţit lovit. Toate acele vieţi. Toate acele familii.

Nu a ajutat nici faptul că această vizită la Turn a fost, de asemenea, cu trei săptămâni înainte de aniversarea morţii mamei, nici faptul că am legat-o întotdeauna de Marele Război, pentru că ziua ei de naştere, 1 iulie, începutul bătăliei de pe Somme, a fost cea mai sângeroasă zi a războiului, cea mai sângeroasă zi din istoria armatei britanice.

Pe câmpurile din Flandra, florile de mac suflă...

Toate aceste lucruri convergeau în inima şi în mintea mea în faţa Turnului, când cineva a făcut un pas în faţă, mi-a întins un mac şi mi-a spus să îl aşez. (Artiştii din spatele instalaţiei au dorit ca fiecare mac să fie aşezat de o persoană în viaţă; mii de voluntari au contribuit până acum). Willy şi Kate au primit, de asemenea, maci şi li s-a spus să îi aşeze în orice loc ales de ei.

După ce am finalizat, toţi trei am stat deoparte, pierduţi în gândurile noastre personale.

Cred că tocmai atunci a apărut jandarmul de la Turn, ne-a salutat, ne-a povestit despre mac, despre cum a avut

a ajuns să fie simbolul britanic al războiului. A fost singurul lucru care a înflorit pe acele câmpuri de luptă îmbibate de sânge, a spus jandarmul, care nu era nimeni altul decât... generalul Dannatt.

Omul care m-a trimis înapoi la război.

Cu adevărat, totul convergea.

Ne-a întrebat dacă am dori să facem un tur rapid

al Turnului. Desigur, am spus.

Am urcat şi am coborât scările abrupte ale Turnului, am tras cu ochiul în colţurile întunecate ale acestuia şi în curând ne-am aflat în faţa unei vitrine de sticlă groasă.

Înăuntru se aflau bijuterii strălucitoare, inclusiv...

Coroana. Sfinte Sisoe. Coroana.

Cel care fusese pus pe capul bunicii la încoronarea din 1953.

Pentru o clipă am crezut că era tot aceeaşi coroană care stătea pe coffintea lui Gan-Gan în timp ce mergea pe străzi. Arăta la fel, dar cineva a subliniat câteva diferenţe cheie.

Ah, da. Deci aceasta era coroana bunicii, şi numai a ei, şi acum îmi aminteam că mi-a spus cât de incredibil de grea fusese prima dată când i-o puseseră pe cap.

Părea greu. De asemenea, părea magic. Cu cât ne holbam mai mult, cu atât devenea mai strălucitoare - era posibil aşa ceva? Iar strălucirea era aparent internă. Bijuteriile îşi făceau partea lor, dar coroana părea să posede o sursă de energie interioară, ceva dincolo de suma părţilor sale, de banda sa de bijuterii, de fleurs-de-lis de aur, de arcele sale încrucişate şi de crucea strălucitoare. Şi, bineînţeles, baza sa de hermină. Nu te puteai abţine să nu simţi că o fantomă, întâlnită noaptea târziu în interiorul Turnului, ar putea avea o strălucire similară. Mi-am mişcat ochii încet, apreciativ, de jos în sus. Coroana era o minune, o operă de artă transcendentă şi evocatoare, nu

spre deosebire de maci, dar tot ce am putut gândi în acel moment a fost cât de tragic este faptul că a rămas închis în acest turn.

Încă un prizonier.

Mi se pare o risipă, le-am spus lui Willy şi Kate, la care, îmi amintesc, nu au spus nimic.

Poate ei au fost la banda de hermină, amintindu-mi de remarcile mele de la nuntă.

Poate că nu.

76.

Câteva săptămâni mai târziu, după mai bine de un an de discuţii şi planuri, de gânduri şi îngrijorări, şapte mii de fani au împachetat în la Regina Elizabeth Olimpică Park pentru ceremonia de deschidere. Jocurile Invictus au luat naştere.

Se hotărâse că International Warrior Games era un joc de cuvinte, o gură de aer. Un puşcaş marin regal inteligent a venit atunci cu o alternativă mult mai bună.

De îndată ce a sugerat acest lucru, am spus cu toţii: Bineînţeles că da! După poemul lui William Ernest Henley!

Fiecare britanic ştia acest poem. Mulţi ştiau primul vers pe de rost.

Din noaptea care mă acoperă...

Şi ce şcolar sau şcolăriţă nu s-a întâlnit măcar o dată cu acele sonore replici finale?

Eu sunt stăpânul destinului
meu, eu sunt căpitanul
sufletului meu.

Cu câteva minute înainte de discursul meu de la ceremonia de deschidere, stăteam în culise, ţinând în mâini nişte notiţe care tremurau vizibil. În faţa mea, podiumul arăta ca o spânzurătoare. Mi-am citit la nesfârşit bileţelele, în timp ce nouă Săgeţi Roşii făceau un flipast, aruncând fum colorat în roşu, alb şi albastru. Apoi, Idris Elba a citit "Invictus", poate aşa cum nimeni nu a făcut-o vreodată, iar apoi Michelle Obama, prin satelit, a rostit câteva cuvinte elocvente despre semnificaţia jocurilor. În cele din urmă, ea m-a prezentat.

O plimbare lungă. Printr-un labirint cu covor roşu. Obrajii mei păreau şi ei acoperiţi cu covor roşu. Zâmbetul meu era îngheţat, răspunsul firesc- sau-flight în plin effect. M-am certat în sinea mea pentru că eram aşa. Aceste jocuri sărbătoreau bărbaţi şi femei care îşi pierduseră membrele, îşi împinseseră corpurile la limită şi chiar dincolo de ea, iar eu mă speriam din cauza unui mic discurs.

Dar nu a fost vina mea. În acest moment, anxietatea îmi controla corpul şi viaţa. Iar acest discurs, despre care credeam că înseamnă atât de mult pentru atât de mulţi, nu putea decât să-mi agraveze starea.

În plus, producătorul mi-a spus când am intrat pe scenă că suntem în întârziere. *Minunat, încă ceva la care să mă gândesc. Mulţumesc.*

Când am ajuns la pupitru, pe care îl poziţionasem personal şi cu grijă, m-am certat cu mine însumi, pentru că acesta oferea o vedere perfectă asupra tuturor concurenţilor. Toate acele feţe încrezătoare, sănătoase şi pline de aşteptări - care contau pe mine. M-am forţat să mă uit în altă parte, să nu mă uit la nimic. Grăbindu-mă, hiperconştientă de ceas, am behăit: *Pentru unii dintre cei care participă, aceasta va fi o treaptă spre sportul de elită. Dar pentru alţii va marca sfârşitul unui capitol din recuperarea lor şi începutul unuia nou.*

M-am dus şi mi-am găsit un loc în faţă, lângă tata, care mi-a pus o mână pe umăr. *Foarte bine, dragul meu băiat*. A fost amabil. Ştia că m-am grăbit cu discursul. Pentru prima dată m-am bucurat să nu aud adevărul crud de la el.

Doar după cifre, Invictus a fost un succes. Două milioane de oameni au urmărit evenimentul la televizor, mii de oameni au umplut arenele pentru fiecare eveniment. Printre cele mai importante momente, pentru mine, a fost finalul de rugby în scaun cu rotile, Marea Britanie versus America, mii de fani încurajând Marea Britanie să câştige în Copper Box.

Oriunde mergeam în acea săptămână, oamenii veneau la mine, îmi strângeau mâna, îmi spuneau poveştile lor. Copii, părinţi, bunici, întotdeauna cu lacrimi în ochi, mi-au spus că aceste jocuri au readus ceva ce se temuseră că s-a pierdut pentru totdeauna: adevăratul spirit al unui fiu, al unei fiice, al unui frate, al unei surori, al unei mame, al unui tată. O femeie m-a bătut pe umăr şi mi-a spus că i-am înviat zâmbetul soţului ei.

Oh, zâmbetul acela, a spus ea. *Nu-l mai văzusem de când s-a accidentat*.

Ştiam că Invictus va face ceva bun în lume, am *ştiut* întotdeauna, dar am fost prins cu garda jos de acest val de apreciere şi recunoştinţă. Şi de bucurie.

Apoi au venit e-mailurile. Mii, fiecare mai emoţionant decât celălalt.

Am avut un spate rupt timp de fiecare cinci ani, dar după ce i-am urmărit pe aceşti bărbaţi şi femei curajoşi, astăzi m-am ridicat de pe canapea şi sunt gata să o iau de la capăt.

Am suffit de depresie de când m-am întors din Afganistan, dar această demonstraţie de curaj şi rezistenţă umană m-a făcut să văd...

La ceremonia de închidere, la câteva momente după ce i-am prezentat pe Dave Grohl şi pe Foo Fighters, un bărbat şi o femeie s-au apropiat, cu fiica lor mică între ei. Fiica purta un hanorac roz cu glugă şi urechi portocalii.

apărători. Ea s-a uitat la mine: *Mulţumesc că l-ai făcut pe tăticul meu... tătic din nou.*

Câştigase o medalie de aur.

Doar o singură problemă, a spus ea. Nu a putut să-i vadă pe Foo Fighters.

Ah, bine, nu putem avea asta!

Am ridicat-o pe umerii mei şi împreună, toţi patru, am privit, am dansat, am cântat şi am sărbătorit faptul că suntem în viaţă.

A fost ziua mea de naştere, când am împlinit 30 de ani.

77.

Imediat după meciuri, am anunţat Palatul că voi pleca... pe armată. Elf şi I am lucrat la pe pe anunţul public; a fost greu să găsim formularea potrivită, să explicăm să o explicăm la pe publicului, poate pentru că I am fost am avut probleme în a mi-o explica singură. Privind retrospectiv, văd că a fost o decizie greu de explicat pentru că nu a fost o decizie la toate. A fost doar timpul.

Dar timp pentru ce, mai exact, în afară de a părăsi armata? De acum înainte voi fi ceva ce nu am fost niciodată: un regal cu normă întreagă.

Cum aş putea să fac asta?

Şi oare asta voiam să fiu?

Într-o viaţă plină de crize existenţiale, asta a fost o nenorocire. Cine eşti tu când nu mai poţi fi ceea ce ai fost întotdeauna, ceea ce te-ai antrenat să fii?

Apoi, într-o zi, am crezut că am întrezărit răspunsul.

Era o zi de marţi, lângă Turnul Londrei. Stăteam în mijlocul străzii şi, deodată, iată-l...

a venit, coborând pe drum - tânărul Ben, soldatul cu care mă întorsesem din Afganistan în 2008, soldatul pe care îl vizitasem şi pe care îl încurajasem când escaladase un zid cu noua lui proteză de picior. La şase ani după aceea, aşa cum a promis, alerga la un maraton. Nu la maratonul de la Londra, care ar fi fost un miracol în sine. Alerga la *propriul maraton*, pe un traseu pe care el însuşi îl proiectase, în conturul unui mac aşezat peste oraşul Londra.

A parcurs un traseu de treizeci şi una de mile, pentru a strânge bani şi pentru a sensibiliza publicul şi pentru a creşte ritmul cardiac.

Sunt în stare de şoc, a spus el la fiecare mă găseşte acolo.

Eşti în stare de şoc? Am spus. *Acum suntem doi.*

Văzându-l acolo, fiind încă soldat, deşi nu mai era soldat - acesta a fost răspunsul la ghicitoarea cu care mă luptasem atât de mult timp.

Întrebare: Cum poţi să încetezi să mai fii soldat, când soldat este tot ce ai fost sau ai vrut să fii vreodată?

Răspuns: Nu trebuie.

Chiar şi atunci când nu mai eşti soldat, nu trebuie să încetezi să fii soldat. Niciodată.

78.

AN AFGANISTAN WAR SERVICE la Catedrala St. Paul's, apoi o recepţie la Guildhall găzduită de City of London Corporation, iar apoi lansarea cărţii Walking With The Wounded's Walk Of Britain, şi apoi a vizită la la echipa de rugby a Angliei, apoi urmărindu-i cum se antrenează pentru un meci. meci împotriva Franţa, şi apoi după ei până la Twickenham şi încurajându-i, iar apoi un memorial.

pentru olimpicului Richard Meade, cel mai de succes ecvestru din istoria Marii Britanii, apoi o călătorie cu Pa în Turcia pentru a participa la ceremoniile de aniversare a o sută de ani de la Gallipoli, apoi o întâlnire cu descendenţii celor care au luptat în acea bătălie epică şi apoi înapoi la Londra pentru a înmâna medalii alergătorilor de la Maratonul de la Londra.

Acesta a fost începutul anului 2015. Doar cele mai importante.

Ziarele erau inundate de poveşti despre Willy ca fiind leneş, iar presa începuse să-l numească "Wills cel timid la muncă", ceea ce era obscen, extrem de nedrept, pentru că era ocupat să aibă copii şi să îşi crească o familie. (Kate era din nou însărcinată.) De asemenea, era încă îndatorat lui tata, care controla sforile pungii. Făcea atât cât voia tata să facă, iar uneori nu era mult, pentru că tata şi Camilla nu voiau ca Willy şi Kate să aibă parte de multă publicitate. Tata şi Camilla nu voiau ca Willy şi Kate să atragă atenţia de la ei sau de la cauzele lor. Îl mustraseră în mod deschis pe Willy de multe ori în legătură cu asta.

Un exemplu concret: Officerul de presă al lui Pa a certat echipa lui Willy când Kate a fost programată să viziteze un club de tenis în aceeaşi zi în care Pa avea un angajament. Spunându-i-se că era prea târziu pentru a anula vizita, officerul de presă al lui Pa a avertizat: *Asigură-te că ducesa nu ţine în mână o rachetă de tenis în niciuna dintre fotografii!*

O astfel de fotografie câştigătoare şi atrăgătoare i-ar şterge fără îndoială pe Pa şi Camilla de pe primele pagini. Şi asta, în cele din urmă, nu putea fi tolerat.

Willy mi-a spus că atât el, cât şi Kate s-au simţit prinşi în capcană şi persecutaţi pe nedrept de presă şi de Pa şi Camilla, aşa că am simţit o oarecare nevoie de a purta steagul pentru noi trei în 2015. Dar, în mod egoist, nu am vrut nici ca presa să vină pentru

Eu. Să fiu numit leneş? M-am cutremurat. Nu voiam să văd niciodată acel cuvânt ataşat de numele meu. Presa mă numise proastă în cea mai mare parte a vieţii mele, şi obraznică, şi rasistă, dar dacă îndrăzneau să mă numească leneşă... nu puteam garanta că nu m-aş fi dus pe Fleet Street şi n-aş fi început să scot oameni din spatele birourilor.

Am înţeles abia câteva luni mai târziu că existau şi mai multe motive pentru care presa îl vâna pe Willy. În primul rând, el i-a agitat pe toţi prin faptul că a încetat să le mai facă jocul, refuzându-le accesul neîngrădit la familia sa. Refuzase de mai multe ori să o scoată pe Kate la plimbare ca pe un cal de curse preţuit, iar asta a fost considerat un pas prea departe.

Apoi a avut îndrăzneala de a ţine un discurs vag anti-Brexit, ceea ce i-a iritat foarte tare. Brexitul era pâinea şi untul lor. Cum a îndrăznit să sugereze că era o porcărie.

79.

I AM FOST ÎN AUSTRALIA PENTRU O RUNDĂ DE EXERCIŢII MILITARE şi, în timp ce eram acolo, am aflat că Willy şi Kate au primit al doilea copil. Charlotte. Eram din nou unchi, şi foarte fericit în legătură cu asta.

Dar, în mod previzibil, în timpul unui interviu din acea zi sau din ziua următoare, un jurnalist m-a întrebat despre asta ca şi cum aş fi primit un diagnostic de boală terminală.

Nu, amice. Sunt încântat.

Dar tu eşti mai departe în linia de succesiune.

Nu aş putea fi mai fericit pentru Willy şi Kate.

Jurnalistul a insistat: Al cincilea la rând... Nu mai este nici măcar rezervă de rezervă.

M-am gândit: În primul rând, e un lucru bun să fii mai departe de centrul unui vulcan. În al doilea rând, ce fel de monstru s-ar gândi la sine şi la locul său în linia de succesiune într-un astfel de moment, în loc să întâmpine o nouă viaţă pe lume?

Auzisem odată un curtean spunând că atunci când erai al fiecelea sau al şaselea la rând erai "la doar un accident de avion distanţă". Nu-mi puteam imagina să trăiesc aşa.

Jurnalistul a insistat. Naşterea nu m-a făcut să-mi pun la îndoială alegerile?

Alegeri?

Nu e timpul să te aşezi la casa

ta? Ei bine, uh...

Oamenii încep să te compare cu Bridget Jones.

M-am gândit: Chiar aşa? Bridget Jones, da?

Jurnalistul a aşteptat.

Se va întâmpla, l-am asigurat, sau am asigurat-o, nu-mi mai amintesc faţa, ci doar linia absurdă a întrebării. *Când, stimate domn, aveţi de gând să vă căsătoriţi?* Se va întâmpla când se va întâmpla, am spus, aşa cum ai asigura o mătuşă cicălitoare.

Ziaristul fără chip se holba cu o... milă abjectă.

Va fi, totuşi?

80.

POAMENI ADESEA SPECULAŢI CĂ I a fost mă agăţam de de de burlacul meu viaţa de burlac pentru că a fost atât de plină de farmec. Mulţi seri în care mă gândeam: Dacă m-ar putea vedea acum.

Apoi mă întorceam să îmi împăturesc lenjeria intimă şi să mă uit la "The One with Monica and Chandler's Wedding".

În afară de rufele mele (adesea puse la uscat pe calorifere), îmi făceam singură treburile, găteam singură, îmi făceam singură cumpărăturile. Exista un supermarket lângă Palat şi m ă d u c e a m acolo, ocazional, cel puţin o dată pe săptămână.

Bineînţeles că aş planifica fiecare călătorie la fel de atent ca o patrulă în jurul Musa Qala. Aş sosi la momente diffective, la întâmplare, pentru a arunca offetele presei. Aş purta o deghizare: şapcă de baseball joasă, haină largă. Aş alerga pe culoare cu viteză de război, luând filetele de somon care îmi plăceau, marca de iaurt care îmi plăcea. (Memorizasem o hartă a magazinului.) Plus câteva mere Granny Smith şi banane. Şi, bineînţeles, câteva chipsuri.

Apoi am alergat până la casierie.

La fel cum îmi perfecţionasem verificările preflectoriale în Apaş, acum îmi perfecţionam timpul de cumpărături la zece minute. Dar, într-o seară, am ajuns la magazin şi am început să alerg în sus şi în jos pe coridoare şi totul... se *mişcase*.

M-am repezit la un angajat: *Ce s-a întâmplat?*

Poftim?

Unde este totul? Unde

este...?

De ce s-a mutat totul? Sincer?

Da, sincer.

Pentru a ţine oamenii aici mai mult timp. Pentru ca ei să cumpere mai multe lucruri.

Am fost uimit. Poţi să faci asta? Prin lege?

Puţin panicată, am reluat alergarea în sus şi în jos pe coridoare, fiind cât de bine puteam să-mi umplu căruciorul, cu ochii pe ceas, apoi m-am repezit la casă. Asta era întotdeauna partea cea mai dificilă, pentru că nu exista o perfecţionare a casieriei: totul depindea de ceilalţi. Mai mult, casieria se afla chiar lângă rafturile de ştiri, care conţineau toate tabloidele şi revistele britanice, precum şi jumătate din primele pagini şi

coperţile revistelor erau fotografii ale familiei mele. Sau a mamei mele. Sau cu mine.

De mai multe ori am văzut clienţi citind despre mine, i-am auzit discutând despre mine. În 2015, i-am auzit discutând frecvent dacă mă voi căsători vreodată sau nu. Dacă eram sau nu fericită. Dacă aş putea fi sau nu homosexual. Eram mereu tentat să le bat pe umăr... *Ello*.

Într-o seară, deghizat, urmărind nişte oameni care discutau despre mine şi despre alegerile mele de viaţă, am devenit conştient de vocile ridicate din faţa cozii. Un cuplu căsătorit mai în vârstă, care abuza de casieră. A fost neplăcut la fiecare început, apoi intolerabil.

Am făcut un pas înainte, mi-am arătat faţa, mi-am curăţat gâtul: *Mă scuzaţi. Nu ştiu ce se întâmplă aici, dar nu cred că ar trebui să vorbeşti cu ea în felul acesta*.

Casiera era în pragul lacrimilor. Cuplul care o abuza s-a întors şi m-a recunoscut. Totuşi, nu au fost deloc surprinşi. Pur şi simplu offedit că au fost traşi la răspundere pentru abuzul lor.

După ce au plecat, când a venit rândul meu să plătesc, casiera a încercat să-mi mulţumească în timp ce îmi punea avocado în pungă. Nu am vrut să aud de asta. I-am spus să reziste, mi-am luat lucrurile şi am fugit, ca Viespea Verde.

Cumpărăturile de haine erau mult mai puţin complicate.

De regulă, nu mă gândeam la îmbrăcăminte. Nu credeam în mod fundamental în modă şi nu înţelegeam de ce ar fi făcut-o cineva. Am fost adesea ironizată pe reţelele de socializare pentru ţinutele mele nepotrivite, pentru pantofii mei şobolani. Scriitorii făceau flag o fotografie cu mine şi se întrebau de ce pantalonii mei erau atât de lungi, iar cămăşile atât de mototolite. (Nu visau că le uscasem pe calorifer).

Nu prea princiar, ar spune
ei. Ai dreptate, cred.

Tatăl meu a încercat. Mi-a dăruit o pereche absolut superbă de pantofi negri. Opere de artă. Cântăreau cât o minge de bowling. I-am purtat până când tălpile au făcut găuri, iar când am fost batjocorit pentru că purtam pantofi deocheaţi, i-am dus în cele din urmă la reparat.

În fiecare an primeam de la Pa o alocaţie vestimentară oficială, dar aceasta era strict pentru ţinutele de ceremonie. Costume şi cravate, ţinute de ceremonie. Pentru hainele casual de zi cu zi mă duceam la T.K. Maxx, magazinul de reduceri. Îmi plăceau în mod deosebit reducerile lor de o dată pe an, când erau pline de articole de la Gap sau J.Crew, articole care tocmai se ieşiseră din sezon sau care erau uşor deteriorate. Dacă te sincronizai exact cum trebuie, ajungeai acolo în prima zi de reduceri, puteai să pui mâna pe aceleaşi haine pentru care alţii plăteau preţuri de top pe strada principală! Cu două sute de lire puteai să arăţi ca o placă de modă.

Şi aici aveam un sistem. Ajungeam la magazin cu fiecare cincisprezece minute înainte de ora închiderii. Ia o găleată roşie. Grăbeşte-te să ajungi la etajul de sus. Începeţi să lucraţi sistematic în sus pe un raft şi în jos pe altul.

Dacă găseam ceva promiţător, îl ţineam la piept sau la picioare, în faţa unei oglinzi. Nu am zăbovit niciodată asupra culorii sau stilului şi cu siguranţă nu m-am apropiat niciodată de o cabină de schimb. Dacă arăta bine, confortabil, intram în găleată. Dacă aveam îndoieli, îl întrebam pe Billy the Rock. Era încântat să lucreze la negru ca stilistul meu.

La ora închiderii ieşeam cu două sacoşe uriaşe de cumpărături, cu un sentiment de triumf. Acum, ziarele nu mă mai n u m e a u leneş. Cel puţin pentru o vreme.

Mult mai bine, nu va trebui să mă mai gândesc la haine timp de şase luni.

81.

O În afară de cumpărăturile ocazionale, am încetat să mai ies în 2015.

S-a oprit complet.

Gata cu cinele ocazionale cu colegii. Gata cu petrecerile în casă. Fără cluburi. Fără nimic.

În fiecare seară mă duceam direct acasă de la serviciu, mâncam deasupra chiuvetei, apoi mă puneam la punct cu hârtiile, cu *Friends* pe fundal.

Bucătarul lui tata îmi umplea uneori frigiderul cu plăcinte de pui, plăcinte de cabană. Eram recunoscătoare că nu mai trebuia să mă aventurez atât de des la supermarket... deşi plăcintele îmi aduceau uneori aminte de Gurkhas şi de tocăniţa lor de capră, mai ales pentru că erau atât de puţin picante. Mi-a fost dor de Gurkhas, mi-a fost dor de armată. Mi-a fost dor de război.

După cină, fumam un joint, încercând să mă asigur că fumul nu ajunge în grădina vecinului meu, Ducele de Kent.

Apoi mă întorceam mai devreme.

Viaţa solitară. O viaţă ciudată. Mă simţeam singur, dar singurătatea era mai bună decât panica. Abia începusem să descopăr câteva remedii sănătoase la panica mea, dar până când mă simţeam mai sigură pe ele, până când mă simţeam pe un teren mai solid, mă sprijineam pe acest remediu cu siguranţă nesănătos.

Evitarea.

Eram agorafobică.

Ceea ce era aproape imposibil, având în vedere rolul meu public.

După un discurs, care nu a putut fi evitat sau anulat şi în timpul căruia aproape am leşinat, Willy a venit la mine în culise. Râzând.

Harold! Uită-te la tine! Eşti ud.

Nu puteam să înţeleg reacţia lui. El, dintre toţi oamenii. El fusese prezent la primul meu atac de panică. Cu Kate. Mergeam la un meci de polo în Gloucestershire, în Range Rover-ul lor. Eu eram în spate, iar Willy s-a uitat la mine prin oglinda retrovizoare. M-a văzut transpirat, cu faţa roşie. *Eşti bine, Harold?* Nu, nu eram. A fost o călătorie de câteva ore şi la fiecare câţiva kilometri îmi venea să îi cer să oprească ca să pot sări afară şi să încerc să îmi trag sufletul.

Ştia că se întâmplă ceva, ceva rău. Mi-a spus în acea zi sau la scurt timp după aceea că am nevoie de ajutor. Şi acum mă tachina? Nu-mi puteam imagina cum putea fi atât de insensibil.

Dar şi eu am fost de vină. Amândoi ar fi trebuit să ştim mai bine, ar fi trebuit să recunoaştem că stările mele emoţionale şi mentale se prăbuşeau pentru ceea ce erau, pentru că tocmai începusem să discutăm despre lansarea unei campanii publice de conştientizare a sănătăţii mintale.

82.

IA FOST ÎN EAST LONDRA, la Mildmay Mission Hospital, pentru a comemora acestuia 150 de ani aniversare şi renovările recente. Mama mea a făcut o dată o vizită celebră în acest loc. Ea a ţinut mâna unui bărbat care era seropozitiv şi, astfel, a schimbat lumea. Ea a demonstrat că HIV nu este lepră, că nu este un blestem. Ea a dovedit că boala nu îi descalifică pe oameni din punct de vedere al iubirii sau al demnităţii. Ea a reamintit lumii că respectul şi compasiunea nu sunt daruri, ci sunt cel puţin ne datorăm unul altuia.

Am aflat că faimoasa ei vizită a fost, de fapt, una dintre multele vizite. Un lucrător de la Mildmay m-a tras deoparte şi mi-a spus că mămica intra şi ieşea din spital tot timpul. Fără fanfară, fără fotografii. Pur şi simplu trecea pe acolo, făcea câţiva oameni să se simtă mai bine, apoi fugea acasă.

O altă femeie mi-a spus că a fost pacientă în timpul uneia dintre aceste vizite. Născută seropozitivă, această femeie îşi amintea că stătea în poala mamei. Avea doar doi ani la acea vreme, dar îşi amintea.

Am îmbrăţişat-o. Pe mama ta.

Am făcut-o. Faţa mea s-a umplut de lacrimi. Am simţit o asemenea invidie. *Ai simţit?*

Am făcut-o, am făcut-o, şi a fost atât de frumos. A făcut o îmbrăţişare grozavă!

Da, îmi amintesc.

Dar nu am făcut-o.

Oricât am încercat, abia dacă îmi aminteam ceva.

83.

A VIZITAT BOTSWANA, a petrecut câteva zile cu Teej şi Mike. Am simţit a poftă de pentru ei, a fizică nevoie de o nevoie fizică de a de a merge la pe de a mă plimba cu Mike, de a sta încă o dată cu capul în capul lui Teej. poală, vorbind şi simţindu-se în siguranţă.

Mă simt acasă.

Chiar la sfârşitul anului 2015.

I-am luat în confidenţă, le-am povestit despre luptele mele cu anxietatea. Eram lângă campfire, unde astfel de lucruri erau întotdeauna cel mai bine discutate. Le-am spus că de curând am descoperit câteva lucruri care cam funcţionau.

Deci... exista o speranţă.

De exemplu, terapia. Am dat curs sugestiei lui Willy şi, deşi nu găsisem un terapeut care să-mi placă, simpla discuţie cu câţiva mi-a deschis mintea la posibilităţi.

De asemenea, un terapeut a spus cu offilitate că suffeam în mod clar de stres post-traumatic, iar asta mi-a sunat cunoscut. M-a făcut să mă mişc, am crezut, în direcţia corectă.

Un alt lucru care părea să funcţioneze era meditaţia. Mi-a liniştit mintea agitată, mi-a adus un anumit grad de calm. Nu eram o persoană care să se roage, natura era încă Dumnezeul meu, dar în cele mai rele momente închideam ochii şi mă linişteam. Uneori ceream şi ajutor, deşi nu eram niciodată sigură cui îl ceream.

Din când în când simţeam prezenţa unui răspuns.

Psihedelicele mi-au făcut bine şi mie. Am experimentat cu ele de-a lungul anilor, pentru distracţie, dar acum începusem să le folosesc în scop terapeutic, medical. Ele nu-mi permiteau pur şi simplu să evadez din realitate pentru o vreme, ci mă lăsau să *redefinesc* realitatea. Sub influenţa acestor substanţe am putut să renunţ la preconceptele rigide, să văd că exista o altă lume dincolo de simţurile mele puternic filtrate, o lume la fel de reală şi de două ori mai frumoasă - o lume fără ceaţă roşie, fără motiv pentru ceaţă roşie. Exista doar adevărul.

După ce psihedelicele au dispărut, amintirea mea despre acea lume va rămâne: *Asta nu e tot ce există*. Toţi marii clarvăzători şi filozofi spun că viaţa noastră de zi cu zi este o iluzie. Întotdeauna am simţit adevărul în asta. Dar cât de liniştitor a fost, după ce am ronţăit o ciupercă sau am ingerat ayahuasca, să o experimentez cu ochii mei.

Singurul remediu care s-a dovedit cel mai effectiv, însă, a fost munca. Să-i ajuţi pe alţii, să faci un bine în lume, să priveşti mai degrabă spre exterior decât spre interior. Aceasta era calea. Africa

şi Invictus, acestea au fost de mult timp cauzele cele mai apropiate de inima mea. Dar acum am vrut să mă scufund mai adânc. De-a lungul ultimului an sau cam aşa ceva, am vorbit cu piloţi de elicopter, medici veterinari, rangeri, şi toţi mi-au spus că a început un război, un război pentru salvarea planetei. Război, spuneţi?

Înscrie-mă.

O mică problemă: Willy. A spus că Africa era chestia *lui*. Şi avea dreptul să spună asta, sau aşa credea, pentru că el era Moştenitorul. Avea întotdeauna puterea de a se opune la chestiunea *mea, şi* avea toate intenţiile de a exercita, chiar de a exercita, chiar flexa, această putere de veto.

Am avut nişte discuţii serioase pe tema asta, le-am spus lui Teej şi Mike. Într-o zi, aproape că am ajuns la certuri în faţa colegilor noştri din copilărie, fiii lui Emilie şi Hugh. Unul dintre fii a întrebat: *De ce nu puteţi lucra amândoi în Africa?*

Willy a avut un fit, flew la acest fiu pentru că a îndrăznit să facă o asemenea sugestie. *Pentru că rinocerii, elefanţii, sunt ai mei!*

Totul era atât de evident. Îi păsa mai puţin să-şi finalizeze scopul sau pasiunea decât să câştige competiţia de o viaţă cu mine.

După alte câteva discuţii mai aprinse, a reieşit că Willy, atunci când plecasem la Polul Nord, fusese, din păcate, resentimentar. Se simţea jignit că nu fusese *el* cel invitat. În acelaşi timp, a mai spus că se dăduse la o parte, cu galanterie, că îmi permisese să merg, ba chiar că permisese toată munca mea cu soldaţii răniţi. *V-am lăsat veteranii, de ce nu mă lăsaţi şi pe mine să am elefanţi africani şi rinoceri?*

M-am plâns lui Teej şi lui Mike că în sfârşit îmi văzusem calea, că în sfârşit dădusem peste lucrul care ar fi putut fi umplut golul din inima mea lăsat de soldat, de fapt un lucru şi mai durabil - şi Willy îmi stătea în cale.

Au fost îngroziţi. Continuaţi să fiţi luptaţi, au spus ei. *Este loc pentru amândoi în Africa. Este nevoie de voi doi.*

Aşa că, cu încurajarea lor, am pornit într-o călătorie de patru luni pentru a afla adevărul despre războiul fildeşului. Botswana. Namibia. Tanzania. Africa de Sud. Am mers în Parcul Naţional Kruger, o întindere vastă de pământ uscat şi arid, de mărimea Israelului. În războiul împotriva braconierilor, Kruger a fost linia întâi absolută. Populaţia de rinoceri, atât negri cât şi albi, era în scădere, din cauza armatelor de braconieri care erau stimulaţi de sindicatele criminale chineze şi vietnameze. Un corn de rinocer aducea sume uriaşe, aşa că pentru fiecare braconier arestat, fiecare fiecare altul era gata să îi ia locul.

Rinocerii negri erau mai rari şi, prin urmare, mai valoroşi. Erau, de asemenea, mai periculoşi. Ca navigatori, trăiau în tufişuri groase, iar vâslitul după ei putea fi fatal. Ei nu ştiau că eşti acolo pentru a-i ajuta. Am fost atacat de câteva ori şi am fost norocos că am scăpat fără să fiu înjunghiat. (Sfat: Cunoaşteţi întotdeauna locaţia celei mai apropiate crengi de copac, pentru că s-ar putea să fie nevoie să săriţi pe ea). Aveam prieteni care nu fuseseră atât de norocoşi.

Rinocerii albi erau mai docili şi mai numeroşi, dar poate că nu vor fi pentru mult timp, din cauza acestei docilitati. Ca păşunatori, trăiau, de asemenea, în păşuni deschise. Mai uşor de văzut, mai uşor de împuşcat.

Am participat la nenumărate patrule anti-braconaj. De-a lungul mai multor zile în Kruger, am ajuns întotdeauna prea târziu. Cred că am văzut 40 de carcase de rinoceri ciuruite de gloanţe.

Am aflat că braconierii din alte părţi ale Africii de Sud nu au împuşcat întotdeauna rinocerii. Gloanţele erau scumpe, iar focurile de armă le dezvăluiau poziţia. Aşa că, în cazul rinocerilor, îi dădeau cu tranchilizant, apoi luau cornul în timp ce rinocerul era...

adormit. Rinocerul se trezea fără faţă, apoi se împiedica în tufişuri pentru a muri.

Am asistat la o operaţie lungă, la un rinocer pe nume Hope, reparându-i faţa, peticind membranele expuse în interiorul găurii care odată îi susţinea cornul. Eu şi întreaga echipă chirurgicală am rămas traumatizaţi. Ne-am întrebat cu toţii dacă acesta a fost lucrul potrivit pentru biata fată. Suferea atât de mult.

Dar nu am putut să o lăsăm să plece.

84.

În elicopterul de asupra Kruger, într-o dimineaţă, am zburat în cercuri lungi, căutând semnele revelatoare. Dintr-o dată, am
a reperat cel mai revelator semn dintre toate.

Acolo, am
spus.

Vulturii.

Am coborât rapid.

Nori de vulturi şi-au luat zborul în momentul în care am atins pământul.

Am sărit afară, am văzut urme de paşi frenetici în praf, tuburi de cartuşe care străluceau în soare. Sânge peste tot. Am urmat poteca în tufişuri şi am găsit un rinocer alb uriaş, cu o gaură imensă în care cornul îi fusese tăiat. Avea răni pe tot spatele. Cincisprezece cratere, după numărătoarea mea.

Bebeluşul ei de şase luni zăcea lângă ea, mort.

Am pus cap la cap ce s-a întâmplat. Braconierii au împuşcat mama. Ea şi puiul ei au fugit. Braconierii i-au urmărit până în acest loc. Mama era încă în stare să-şi apere sau să-şi protejeze puiul, aşa că braconierii au tăiat-o.

coloana vertebrală cu topoare, imobilizând-o. În timp ce era încă în viaţă, sângerând, i-au luat cornul.

Nu puteam să vorbesc. Soarele bătea dintr-un cer albastru şi fierbinte. Garda mea de corp l-a întrebat pe pădurar:

Care a fost ucis primul,
copilul sau mama?

Greu de spus.

Am întrebat: *Credeţi că braconierii sunt în apropiere? Îi putem fi găsi?*

Imposibil.

Chiar dacă se aflau în zonă - ac, carul cu fân.

85.

În Namibia, crossing nordică deşertului nordic în căutare de rinoceri de deşert, am întâlnit un doctor amabil care urmărea leii de deşert. Aceştia erau foarte persecutaţi în acea parte a Namibiei, deoarece invadau adesea terenurile agricole. Doctorul era săgeta unii, la studieze lor sănătateşi mişcările lor. Ne-a luat numărul de telefon şi ne-a spus că ne va suna dacă am găsit unul.

În acea noapte ne-am făcut tabăra lângă un pârâu uscat. Toţi ceilalţi erau în corturi, în camioane, dar eu mi-am desfăşurat salteaua lângă fiecare fiecare şi m-am acoperit cu o pătură subţire.

Toţi cei din echipa mea au crezut că glumesc. *Zona asta e plină de lei, şefu'.*

Le-am spus că voi fi fine. Am *făcut-o de un milion de ori.*

În jurul miezului nopţii, radioul a vibrat. Doctorul. Era la patru kilometri distanţă şi tocmai împuşcase doi lei.

Ne-am urcat în Land Cruiser şi am alergat pe pistă. Soldaţii namibieni care ne-au fost repartizaţi de guvern

a insistat să vină şi el. La fel ca şi poliţia locală din zonă. În ciuda întunericului beznei, l-am găsit uşor pe doctor. Stătea lângă doi lei uriaşi. Amândoi stăteau culcaţi pe burtă, cu capetele sprijinite greoi pe labele lor uriaşe. Şi-a îndreptat lanterna. Am putut vedea piepturile leilor ridicându-se şi coborând. Respiraţia liniştită.

Am îngenuncheat lângă femelă, i-am atins pielea, i-am privit ochii de chihlimbar pe jumătate închişi. Nu pot explica şi nici nu mă pot apăra... dar am simţit că o cunosc.

În timp ce stăteam în picioare, unul dintre soldaţii namibieni a trecut pe lângă mine, ghemuit lângă celălalt leu. Un mascul mare. Soldatul a ridicat AK-47-ul şi i-a cerut unuia dintre prietenii săi să facă o fotografie. Ca şi cum ar fi ucis un leu.

Eram pe punctul de a spune ceva, dar Billy the Rock mi-a luat-o înainte. I-a spus soldatului namibian să se îndepărteze naibii de lei.

Încrâncenat, soldatul s-a retras.

M-am întors acum să îi spun ceva doctorului. A fost o ciocnire. M-am întors din nou, ca să văd de unde venise, ce soldat îşi filmase camera telefonului, şi i-am auzit pe bărbaţi oftând.

M-am uitat înapoi: Leoaica era în faţa mea.
A înviat.

S-a împiedicat înainte.

Este în regulă, a spus doctorul.

E în regulă. A căzut din nou,

chiar la picioarele mele. Noapte

bună, scumpă prinţesă.

M-am uitat în stânga, în dreapta. Nu era nimeni în apropierea mea. Soldaţii se întorseseră cu toţii la camioanele lor. Cel cu AK-47 a ridicat geamul. Chiar şi Billy the Rock făcuse jumătate de pas înapoi.

Doctorul a spus: "*Îmi pare rău*

pentru asta. Nu vă faceţi griji.

Ne-am întors în tabără. Toată lumea s-a urcat în corturile lor, în camioanele lor, cu excepţia mea.

M-am întors la salteaua mea lângă fiecare.

Glumeşti, au spus cu toţii. *Cum rămâne cu leii? Tocmai am văzut dovada că sunt lei aici, şefu'.*

*P*ff. *Ai încredere în mine. Leoaica aia nu va face rău nimănui.*

De fapt, probabil că ne veghează.

86.

BACK TO AMERICA. Cu doi prieteni buni. Ianuarie 2016.

Prietenul meu Thomas se întâlnea cu o femeie care locuia în Los Angeles, aşa că prima noastră oprire a fost la ea acasă. A dat o petrecere de bun venit, a invitat un mic grup de prieteni. Toată lumea era pe aceeaşi lungime de undă în ceea ce priveşte alcoolul - cu alte cuvinte, se angajaseră să consume cantităţi mari într-un timp scurt.

Unde nu am căzut de acord a fost asupra tipului. Ca un britanic tipic, am cerut un gin tonic.

Pe naiba, au spus americanii, râzând. *Eşti în State acum, amice, bea ceva adevărat. Bea o tequila.*

Eram familiarizat cu tequila. Dar mai ales tequila de club. Tequila de noapte. Ceea ce mi se oferea acum era tequila adevărată, tequila de lux, şi eram instruit în toate modurile de a o bea. Paharele curgeau spre mine, conţinând tequila în toate formele ei. Frumos. Cu gheaţă. Margarita. Un strop de sifon şi lămâie.

Am băut tot, fiecare picătură, şi am început să mă simt al naibii de bine.

M-am gândit: Îmi plac americanii ăştia. Îmi plac foarte mult.

Ciudat moment pentru a fi pro-american. Cea mai mare parte a lumii nu era. Cu siguranţă nu şi Marea Britanie. Mulţi britanici dispreţuiau războiul american din Afganistan şi se simţeau resemnaţi de faptul că au fost târâţi în el. La unii dintre ei, sentimentul antiamerican era foarte puternic. Mi-am amintit de copilăria mea, când oamenii mă avertizau tot timpul în legătură cu americanii. Prea gălăgioşi, prea bogaţi, prea fericiţi. Prea confidenţi, prea direcţi, prea cinstiţi.

Nu, întotdeauna m-am gândit. Yankeii nu băteau câmpii, nu umpleau aerul cu sforăituri politicoase şi limpeziri de gât înainte de a trece la subiect. Orice le trecea prin minte, scuipau, ca un strănut, şi, deşi asta putea fi problematic uneori, de obicei mi se părea preferabil alternativei:

Nimeni nu spunea ce simţea cu
adevărat. Nimeni nu a vrut să audă
cum te-ai simţit.

Am experimentat asta la vârsta de 12 ani. Acum, la treizeci şi unu de ani, am trăit-o şi mai mult.

Am trecut prin acea zi pe un nor roz de fum de tequila. Nu... nu, nu e corect. Am *pilotat* norul roz, iar după ce am aterizat - o aterizare ca la carte, apropo - m-am trezit fără mahmureală. Miracol.

A doua zi, sau a doua zi după, ne-am mutat din anumite motive. Am trecut de la casa prietenei lui Thomas la casa lui Courteney Cox. Era o prietenă a prietenei lui Thomas şi avea mai mult loc. De asemenea, călătorea, cu o slujbă, şi nu s-a supărat dacă am dormit la ea acasă.

Nu mă plâng. Ca un fanatic al serialului *Friends,* ideea de a dormi la Monica a fost foarte atrăgătoare. Şi amuzantă. Dar apoi... a apărut Courteney. Am fost foarte confuză. Îi fusese anulată slujba? Nu cred că era treaba mea să întreb. Mai mult: *Asta înseamnă că trebuie să plecăm?*

Ea a zâmbit. *Bineînţeles că nu, Harry. E loc din belşug.*

E minunat. Dar tot eram confuz pentru că... ea era Monica. Iar eu eram un Chandler. Mă întrebam dacă voi avea vreodată curajul să-i spun. Exista destulă tequila în California ca să mă facă atât de curajos?

La scurt timp după ce a ajuns acasă, Courteney a invitat mai multe persoane la ea. A început o altă petrecere. Printre noii veniţi se afla un tip care îi părea cunoscut.

Actor, a spus colegul meu.

Da, ştiu că este actor. Cum îl cheamă?

Prietenul meu nu-şi putea aminti.

M-am dus şi am vorbit cu actorul. Era un tip prietenos şi mi-a plăcut imediat. Tot nu reuşeam să-i recunosc faţa sau să-i pronunţ numele, dar vocea lui era şi mai supărător de familiară.

I-am şoptit amicului meu: *De unde îl cunosc pe tipul ăsta?*

Amicul meu a râs. *Batman.*

Cum?

Batman.

Eram la a treia sau a patra tequila, aşa că aveam probleme în a înţelege şi a procesa această remarcabilă informaţie nouă.

La naiba, da! Filmul Batman LEGO. M-am întors spre actor şi l-am întrebat: *Zit adevărat?*

Este... ce este
adevărat?
Tu eşti El?
Sunt eu...?
Batman.

A zâmbit. *Da.*

Ce lucru să poţi spune! Am
implorat: *Fă-o.*
Ce să fac?
Vocea.

A închis ochii. A vrut să spună nu, dar nu voia să fie nepoliticos. Sau recunoştea că nu mă voi opri. M-a fixat cu ochii lui albaştri ca gheaţa, şi-a limpezit gâtul şi, într-o manea perfectă, cu pietriş, a spus în Batmanese: *Bună, Harry*.

Oh, mi-a plăcut foarte mult. *Din nou!*

A făcut-o din nou. Mi-a plăcut şi mai

mult. Am împărţit un mare râs.

Apoi, poate ca să scape de noi, ne-a condus pe mine şi pe colegul meu la frigider, de unde a scos o băutură răcoritoare. În timp ce uşa era deschisă, am zărit o cutie imensă de ciocolată cu ciuperci Black Diamond.

Cineva din spatele meu a spus că sunt pentru toată lumea. *Serviţi-vă, băieţi*.

Eu şi amicul meu am luat câteva, le-am înghiţit şi le-am stropit cu tequila.

L-am aşteptat pe Batman să se răsfeţe şi el. Dar nu a făcut-o. Nu e genul lui, sau ceva de genul ăsta. Cum îţi place asta? am spus noi. Tipul ăsta tocmai ne-a trimis singuri în afurisita de Batcavernă!

Ne-am dus afară, ne-am aşezat lângă un firiptecă şi am aşteptat.

Îmi amintesc că, după un timp, m-am ridicat în picioare şi m-am întors în casă pentru a merge la toaletă.

Era greu să te orientezi în casă, cu mobilierul său modern şi unghiular şi suprafeţele de sticlă curate. De asemenea, nu erau multe lumini aprinse. Dar, în timp, am reuşit să fiz o toaletă.

Frumoasă cameră, m-am gândit,

închizând uşa. M-am uitat în jur.

Săpunuri de mână frumoase. Prosoape albe şi curate. Grinzi de lemn expuse.

Iluminat de ambianţă.

Lasă-i pe yankei.

Lângă toaletă se afla un coş de gunoi rotund şi argintiu, din acela cu pedală pentru a deschide capacul. M-am uitat fix la coşul de gunoi. Acesta m-a privit înapoi.

Ce?

Apoi a devenit... un cap.

Am călcat pe pedală şi capul a deschis gura. Un zâmbet imens şi deschis.

Am râs, m-am întors şi m-am uşurat.

Acum şi toaleta a devenit un cap. Vasul era gura lui deschisă, iar balamalele scaunului erau ochii săi pătrunzători argintii.

Acesta a spus: *Aaah.*

Am finalizat, fluz, i-am închis gura.

M-am întors spre coşul de gunoi argintiu, am călcat pe pedală şi i-am dat un pachet de ţigări gol din buzunar.

Deschideţi larg.

Aaah. Mulţumesc, amice.

Cu plăcere, amice.

Am ieşit din baie, chicotind, şi am mers direct la colegul meu.

Ce este atât de amuzant?

I-am spus că trebuie să intre în acea toaletă chiar acum şi să aibă parte de experienţa vieţii lui.

Ce experienţă?

Nu se poate descrie. Trebuie să vedeţi cu ochii voştri. Întâlnirea cu Batman păleşte prin comparaţie.

Purta o jachetă mare de puffer cu guler de blană, exact ca cea pe care o purtasem la Polul Nord şi Polul Sud. Fără s-o offeacă, a intrat în toaletă.

M-am dus să-mi mai fac o tequila.

Câteva minute mai târziu, amicul meu a apărut lângă mine. Faţa lui era albă ca un cearşaf.

Ce s-a întâmplat?

Nu vreau să vorbesc
despre asta. Spune-mi.

Jacheta mea de puffer... a devenit un
dragon. Un dragon? În toaletă?
Şi a încercat să mă
mănânce. Oh,
Doamne.
M-ai trimis în bârlogul unui
dragon. La naiba. Îmi pare rău,
amice.
Călătoria mea încântătoare fusese
iadul lui. Ce nefericire. Cât de
interesant.
L-am condus afară cu blândeţe şi i-am spus că totul va fi bine.

87.

A doua zi am mers la o altă petrecere acasă. În interiorul ţării, deşi aerul încă mirosea a ocean.

Mai multă tequila, mai multe nume
aruncate la mine. Şi mai multe ciuperci.

Am început cu toţii să jucăm un fel de joc, un fel de şarade - cred? Cineva mi-a dat un joint. Minunat. Am tras un fum, m-am uitat la albastrul cremos al cerului californian clădit. Cineva m-a bătut pe umăr şi mi-a spus că vrea să o cunosc pe Christina Aguilera. Oh, bună, Christina. Arăta destul de bărbăteşte. Nu, se pare că am auzit greşit, nu era Christina Aguilera, ci tipul care a scris împreună cu ea unul dintre cântece.

"Genie in a Bottle".

Ştiam eu versurile? Mi-a spus el versurile?

Sunt un geniu într-o sticlă
Trebuie să mă freci cum trebuie

Oricum, a făcut o grămadă de bani din acele versuri, iar acum trăia în stil mare.

Bravo ţie, amice.

L-am părăsit, am pornit offată prin curte, iar amintirea se risipeşte pentru o vreme. Mi se pare că îmi amintesc încă o petrecere în casă... în acea zi? A doua zi?

În cele din urmă, cumva, am ajuns înapoi la Monica. Adică, la Courteney. Era noapte. Am coborât nişte scări până la plaja ei şi am stat cu degetele de la picioare în ocean, privind valurile dantelate care înaintau, se retrăgeau, înaintau, pentru ceea ce mi s-a părut o veşnicie. M-am uitat de la apă la cer, înainte şi înapoi.

Apoi m-am uitat direct la lună. Ea
îmi vorbea.
Cum ar fi coşul de gunoi şi
toaleta. Ce spunea?
Că anul care urmează va fi bun.
Bun cum? Ceva
mare. Serios?
Mare.
Nu mai mult de
acelaşi lucru? Nu,
ceva special. Serios,
Moon?
Promisiune.
Te rog să nu mă minţi.

Eram aproape de vârsta pe care o avusese tata când se căsătorise, iar el fusese considerat un bărbat care înflorea tragic de târziu. La treizeci şi doi de ani fusese ridiculizat pentru incapacitatea sau lipsa de dorinţă de a-şi figură o parteneră.

Aveam în faţă 32 de ani. *Ceva*
trebuie să se schimbe. Te rog? Se
va schimba.

Am deschis gura spre cer, spre lună. Spre viitor.
Aaaah.

partea 3 Căpitanul sufletului meu

1.

Ia stat în jurul lui Nott Cott, răsfoind Instagram-ul. În feed-ul meu am văzut un videoclip: Prietena mea Violet. Şi o femeie tânără.

Se jucau cu o nouă aplicaţie care punea filtre prosteşti pe fotografiile tale. Violet şi femeia aveau urechi de câine, nasuri de câine, limbi lungi şi roşii de câine atârnând.

În ciuda suprapunerii desenului animat canin, m-am aşezat mai drept. Această femeie cu Violet... Doamne.

Am urmărit videoclipul de mai multe ori, apoi m-am forţat să pun telefonul jos.

Apoi am luat-o din nou, am urmărit din nou videoclipul.

Călătorisem în toată lumea, de sus până jos, la propriu. Am călătorit pe toate continentele. Am întâlnit sute de mii de oameni, m-am intersectat cu o parte ridicol de mare a celor şapte miliarde de locuitori ai planetei. Timp de treizeci şi doi de ani am privit cum treceau pe lângă mine o mulţime de feţe şi doar câteva m-au făcut să mă uit de două ori. Această femeie a oprit banda rulantă. Această femeie a distrus banda rulantă în bucăţi.

Nu mai văzusem niciodată pe cineva atât de frumos.

De ce frumuseţea ar trebui să se simtă ca un pumn în gât? Are oare vreo legătură cu dorinţa noastră înnăscută de ordine? Nu asta spun oamenii de ştiinţă? Şi artiştii? Că frumuseţea este simetrie şi, prin urmare, reprezintă o uşurare din haos? Cu siguranţă, viaţa mea până în acel moment fusese haotică. Nu pot nega că tânjeam după ordine, nu pot nega că am căutat un pic de frumuseţe. Tocmai mă întorsesem dintr-o excursie cu tata, Willy şi Kate în Franţa, unde am marcat aniversarea de la

Bătălia de pe Somme, a onorat morţii britanici şi am citit un poem obsedant, "Înainte de acţiune". A fost publicat de un soldat cu două zile înainte de a muri în luptă. Se încheia astfel: *Ajută-mă să mor, Doamne*.

Citind-o, mi-am dat seama că nu voiam să mor. Am vrut să trăiesc.

O revelaţie destul de uluitoare pentru mine chiar atunci.

Dar frumuseţea acestei femei, şi răspunsul meu la ea, nu se baza doar pe simetrie. Era o energie în jurul ei, o bucurie sălbatică şi un spirit ludic. Era ceva în felul în care zâmbea, în felul în care interacţiona cu Violet, în felul în care privea în aparatul foto. Confident. Liberă. Ea credea că viaţa este o mare aventură, puteam vedea asta. Ce privilegiu ar fi fost, m-am gândit, să mă alătur ei în această călătorie.

Am reţinut toate astea de pe faţa ei. Faţa ei luminoasă, angelică. Niciodată nu avusesem o părere firmă despre această întrebare arzătoare: Există o singură persoană pe acest pământ pentru fiecare dintre noi? Dar în acel moment am simţit că s-ar putea să existe un singur *chip* pentru mine.

Asta.

I-am trimis un mesaj lui Violet. *Cine... este... această... femeie?*

Ea a răspuns imediat. *Da, m-au mai întrebat şase tipi.*

Minunat, m-am gândit.

Cine este ea, Violet?

Actriţă. Joacă într-un serial de televiziune numit Suits.

Era o dramă despre avocaţi; femeia juca rolul unei tinere parajuriste.

American?

Da.

Ce face în Londra? A venit

pentru tenis.

Ce face la Ralph Lauren?

Violet a lucrat pentru Ralph Lauren.

Ea face un fitting. Pot să vă fac legătura, dacă doriţi.

Um, da. Vă rog?

Violet m-a întrebat dacă ar fi în regulă să-i dau tinerei, americanca, adresa mea de Instagram.

Bineînţeles că da.

Era vineri, 1 iulie. Trebuia să plec din Londra în dimineaţa următoare, îndreptându-mă spre casa lui Sir Keith Mills. Urma să particip la o cursă de navigaţie pe iahtul lui Sir Keith, în jurul Insulei Wight. În momentul în care îmi stuffam ultimele lucruri în geanta de noapte, mi-am aruncat o privire la telefon.

Un mesaj pe Instagram.

Din partea femeii.

The American.

Bună!

A spus că a primit informaţiile mele de la Violet. Mi-a complimentat pagina mea de Instagram. Fotografii frumoase.

Vă mulţumesc.

Erau mai ales fotografii din Africa. Ştiam că fusese acolo, pentru că îi studiasem şi eu pagina de Instagram; văzusem fotografii cu ea petrecând timp cu gorilele în Rwanda.

Ea a spus că a lucrat şi acolo în domeniul ajutorului umanitar. Cu copii. Ne-am împărtăşit gânduri despre Africa, fotografie, călătorii.

În cele din urmă, am făcut schimb de numere de telefon şi am trecut la conversaţia prin SMS, până târziu în noapte. Dimineaţa, m-am mutat de la Nott Cott la maşină, fără nicio pauză în mesajele de text. Am trimis mesaje cu ea pe tot parcursul lungului drum până la locuinţa lui Sir Keith, am continuat prin holul lui Sir Keith

-Ce mai faceţi, Sir Keith?" şi am urcat scările şi am intrat în camera lui de oaspeţi, unde am încuiat uşa şi am rămas ascunsă, scriind mesaje. Am stat pe pat, scriind mesaje ca un adolescent, până când a venit timpul să iau cina cu Sir Keith şi familia sa. Apoi,

după desert, m-am întors repede în camera de oaspeţi şi am reluat să scriu mesaje.

Nu puteam să scriu destul de repede. Aveam crampe la degete. Erau atât de multe de spus, aveam atât de multe în comun, deşi veneam din lumi atât de differente. Ea era americană, eu eram britanică. Ea era bine educată, eu categoric nu eram. Ea era liberă ca o pasăre, eu eram într-o cuşcă aurită. Şi totuşi, niciuna dintre aceste differenţe nu mi s-a părut descalificantă sau măcar importantă. Dimpotrivă, se simţeau organice, energizante. Contradicţiile au creat un sentiment de: Hei... te cunosc.

Dar şi: Trebuie să te cunosc. Hei,

te cunosc dintotdeauna.

Dar şi: Te-am căutat dintotdeauna. Hei,

mulţumesc lui Dumnezeu că ai ajuns.

Dar şi: Ce ţi-a luat atât de mult timp?

Camera de oaspeţi a lui Sir Keith dădea spre un estuar. De multe ori, în mijlocul textului, mă duceam la fereastră şi priveam afară. Priveliştea mă făcea să mă gândesc la Okavango. Mă făcea să mă gândesc, de asemenea, la destin şi la serendipitate. Acea convergenţă a râului şi a mării, a pământului şi a cerului, a întărit un vag sentiment că lucrurile mari se adună.

M-am gândit cât de straniu, cât de suprarealist, cât de bizar, că această conversaţie maraton ar fi trebuit să înceapă la 1 iulie 2016.

Mama mea împlineşte fiecare cincizeci şi cinci de ani.

Târziu în noapte, în timp ce aşteptam următorul ei mesaj, am tastat numele americanului în Google. Sute de fotografii, fiecare mai orbitoare. Mă întrebam dacă şi ea mă căuta pe Google. Speram că nu.

Înainte de a stinge lumina, am întrebat-o cât timp avea de gând să stea în Londra. La naiba - pleca în curând. Trebuia să se întoarcă în Canada pentru a relua filmularea emisiunii sale.

Am întrebat-o dacă pot să o văd înainte de a pleca.

Mă uitam la telefon, aşteptând răspunsul, uitându-mă la elipsele fluturate la nesfârşit.

...

Apoi: *Sigur că da!*

E minunat. Acum: Unde să
ne întâlnim? Am sugerat
locul meu.

La tine acasă? La o primă întâlnire! Nu
prea cred. Nu, n-am vrut să spun asta.

Nu-şi dădea seama că a fi regal însemna să fii radioactiv, că nu puteam să mă întâlnesc pur şi simplu la un magazin coffee sau la un pub. Reticent să îi dau o explicaţie completă, am încercat să îi explic oblic despre riscul de a fi văzut. Nu am făcut o treabă bună.

Ea a sugerat o alternativă. Soho House de pe strada Dean nr. 76. Acesta era sediul ei ori de câte ori venea la Londra. Ne-a rezervat o masă într-o cameră liniştită.

Nimeni altcineva nu ar fi fost prin preajmă.

Masa va fi pe numele ei. Meghan
Markle.

2.

După SMS-uri jumătate din noapte, în pe orele de noapte, Am gemut când a sunat alarma în zori. E timpul să mă urc
Barca lui Sir Keith. Dar m-am simţit şi recunoscător. O cursă de navigaţie era singurul mod în care puteam să las telefonul jos.

Şi aveam nevoie să o las jos, doar pentru o clipă, ca să-mi recapăt minţile.

Pentru a mă ritma.

Barca lui Sir Keith se numea *Invictus*. Un omagiu adus jocurilor, Dumnezeu să-l iubească. În acea zi avea un echipaj de unsprezece persoane, inclusiv unul sau doi atleţi care chiar concuraseră la jocuri. Cursa de fiecare cinci ore ne-a dus în jurul acelor şi în bătaia vântului. Vântul era atât de fierbinte, încât multe alte bărci au renunţat la cursă.

Mai navigasem înainte, de multe ori - îmi amintesc o vacanţă de aur, cu Henners, încercând să ne răsturnăm micuţa noastră barcă Laser pentru a ne amuza - dar niciodată aşa, în largul mării, în condiţii atât de furtunoase. Valurile erau impunătoare. Nu mă temusem niciodată de moarte până atunci, iar acum m-am trezit gândindu-mă: "Te rog, nu mă lăsa să mă înec înainte de marea mea întâlnire. Apoi, o altă teamă a pus stăpânire pe mine. Teama că nu există toaletă la bord. Am ţinut-o în mine cât de mult am putut, până când nu am mai avut de ales. Mi-am balansat corpul peste bord, în marea învolburată... şi tot nu am putut să fac pipi, în principal din cauza traculuiscenic. Toată echipa se uita.

În cele din urmă, m-am întors la postul meu, m-am agăţat cu sfială de frânghii şi am făcut pipi în pantaloni.

Wow, m-am gândit, dacă doamna Markle m-ar putea vedea acum.

Ambarcaţiunea noastră a câştigat clasa noastră şi a ieşit pe locul doi la general. Ura, am spus, abia dacă m-am oprit să sărbătoresc cu Sir Keith şi echipajul. Singura mea grijă era să sar în acea apă, să-mi spăl pipi off pantalonii, apoi să alerg înapoi la Londra, unde urma să înceapă cursa cea mai mare, cursa supremă.

3.

TRAFICUL A FOST ÎNGROZITOR. Era duminică seara, oamenii se întorceau în Londra după weekend-urile petrecute la ţară. În plus, trebuia să trec prin Piccadilly Circus, un coşmar în cele mai bune momente. Blocaje, construcţii, accidente, blocaje, am dat peste orice obstacol imaginabil. Din nou şi din nou, eu şi gărzile mele de corp ne opream complet în drum şi stăteam pur şi simplu. Cinci minute. Zece.

Gemând, transpirând, strigând mental la masa de maşini nemişcate. *Vino! Haideţi!*

În cele din urmă nu a putut fi evitată. Am trimis un mesaj: *Am întârziat puţin, scuze.*

Ea era deja acolo.

Mi-am cerut scuze: *Oribil traffic.*

Răspunsul ei: *OK.*

Mi-am spus: S-ar putea să plece.

Le-am spus gărzilor mele de corp: *O să plece.*

Ca noi am înaintat pe spre restaurant I am trimis un mesaj la din nou:

Se mişcă, dar încă lent.

Nu poţi să pleci pur şi simplu?

Cum să explici? Nu, n-aş putea. Nu am fost în stare să alerg pe străzile Londrei. Ar fi fost ca o lamă care aleargă pe străzi. Ar fi făcut o scenă, ar fi provocat coşmaruri în ceea ce priveşte securitatea; nu contează presa pe care ar fi putut-o atrage. Dacă aş fi fost văzut făcând paşi mari spre Soho House, ar fi fost sfârşitul oricărei intimităţi de care ne-am fi putut briefly bucura.

De asemenea, am avut trei gărzi de corp cu mine. Nu puteam să le cer brusc să ia parte la un eveniment de atletism.

Cu toate acestea, SMS-ul nu era o modalitate de a transmite acest lucru. Aşa că pur şi simplu... nu am răspuns. Ceea ce cu siguranţă a iritat-o.

În sfârşit, am ajuns. Cu obrajii roşii, puffând, transpirat, cu o jumătate de oră întârziere, am intrat în fugă în

restaurant, în sala liniştită şi

a găsit-o într-o mică zonă de şedere, pe o canapea joasă de catifea, în faţa unei mese joase de coffee.

Şi-a ridicat privirea, a zâmbit.

Mi-am cerut scuze. Profuziv. Nu-mi puteam imagina că mulţi oameni întârziaseră pentru această femeie.

M-am aşezat pe canapea şi mi-am cerut

scuze din nou. A spus că mă iartă.

Avea o bere, un fel de IPA. Eu am cerut un Peroni. Nu voiam bere, dar părea mai uşor.

Tăcere. Am asimilat totul.

Purta un pulover negru, blugi, tocuri. Nu ştiam nimic despre haine, dar ştiam că era şic. Dar, din nou, ştiam că ea poate face orice să pară şic. Chiar şi o geantă de bivuac. Principalul lucru pe care l-am observat a fost prăpastia dintre internet şi realitate. Văzusem atât de multe fotografii cu ea de la şedinţe foto de modă şi de pe platourile de televiziune, toate glam şi lucioase, dar aici era ea, în flesh, fără volane, fără filtre... şi chiar mai frumoasă. Frumoasă de infarct. Încercam să procesez acest lucru, mă străduiam să înţeleg ce se întâmpla cu sistemul meu circulator şi nervos şi, ca urmare, creierul meu nu mai putea să gestioneze alte date. Conversaţia, amabilităţile, engleza reginei, toate au devenit o provocare.

Ea a fixat golul. A vorbit despre Londra. A fost aici tot timpul, spunea ea. Uneori îşi lăsa bagajele la Soho House pentru săptămâni întregi. Ei îl depozitau fără să pună întrebări. Oamenii de acolo erau ca o familie.

M-am gândit: Eşti în Londra tot timpul? Cum de nu te-am văzut niciodată? Nu conta că nouă milioane de oameni locuiau în Londra sau că eu ieşeam rar din casă, simţeam că dacă ea era aici, ar fi trebuit să ştiu. Ar fi trebuit să fiu informat!

Ce vă aduce aici atât de des?

Prieteni. Afaceri.

Oh? Afaceri?

Actoria a fost meseria ei principală, spunea ea, lucrul pentru care era cunoscută, dar a avut mai multe cariere. Scriitor de stil de viaţă, scriitor de călătorii, purtător de cuvânt al unei corporaţii, antreprenor, activist, model. Fusese peste tot în lume, a locuit în diverse ţări, a lucrat pentru ambasada SUA din Argentina
CV-ul ei era ameţitor.

Totul face parte din plan, a spus ea.

Plan?

Ajută oamenii, fă un bine, fii liber.

Chelneriţa a reapărut. Ne-a spus cum o cheamă. Mischa. Accent est-european, zâmbet timid, multe tatuaje. Am întrebat despre ele; Mischa a fost mai mult decât fericită să ne explice. Ne-a oferit un buffer necesar, o bătaie de frână, un moment de respiro, şi cred că ştia că fiecare rol îl fiecare şi l-a îmbrăţişat. Am iubit-o pentru asta.

Mischa ne-a părăsit, iar conversaţia a început să fie cu adevărat flow. Stânjenirea iniţială dispăruse, căldura de la mesajele noastre a revenit. Fiecare dintre noi avusesem fiecare dintre noi fiecare prima întâlnire în care nu era nimic de vorbit, iar acum simţeam amândoi acel fior special atunci când sunt prea multe de vorbit, când nu este suficient timp pentru a spune tot ceea ce trebuie spus.

Dar apropo de timp... al nostru a expirat. Şi-a adunat lucrurile.

Îmi pare rău, trebuie să plec. Să pleci? Aşa de repede?

Am planuri pentru cină.

Dacă nu aş fi întârziat, am fi avut mai mult timp. M-am blestemat şi m-am ridicat în picioare.

O scurtă îmbrăţişare de rămas bun.

I-am spus că mă voi ocupa de factură şi ea a spus că în acest caz va plăti ea nota de plată pentru a-i mulţumi lui Violet.

Peonii, a spus ea.
Am râs. *BINE. La revedere.*

La revedere.

Puf, a dispărut.

Comparativ cu ea, Cenuşăreasa era cea mai bună regina de despărţiri lungi.

4.

I'Am făcut planuri să mă întâlnesc cu partenerul meu după aceea. L-am sunat, i-am spus că sunt pe drum, iar o jumătate de oră mai târziu am fost...

a dat buzna în casa lui de pe King's Road.

S-a uitat la faţa mea şi mi-a spus: *Ce s-a întâmplat?*

Nu am vrut să-i spun. Mă tot gândeam: "Nu-i spune. Nu-i spuneţi. Nu-i spuneţi.

I-am spus.

Am povestit întreaga întâlnire, apoi am pledat: La *naiba, amice, ce-o să mă fac?*

A ieşit tequila. A ieşit iarba. Am băut şi am fumat şi ne-am uitat la... *Inside Out.*

Un animat film... despre emoţii. Perfect. I a fost complet pe dos.

Apoi am rămas liniştit şi amorţit. *Iarbă bună, tipule.*

Mi-a sunat telefonul. *La naiba.* L-am ţinut în faţa prietenului meu. *Era ea. Cine?*

HER.

Ea nu doar suna. Ea a fost FaceTiming.

Alo?

Bună

ziua.

Ce pui la cale? Uh, sunt

cu prietenul meu.

Ce se vede pe fundal?

Oh, er…

Te uiţi la desene animate?

Nu. Adică, da. Cam aşa ceva. Este… Inside Out?

M-am mutat într-un colţ liniştit al flatului. Ea se întorsese la hotelul ei. Se spălase pe faţă. I-am spus: *Doamne, ce-mi plac pistruii tăi.*

A respirat rapid. De fiecare dată când era fotografiată, spunea ea, îi ştergeau pistruii cu aerul.

Asta e o nebunie. Sunt frumoase.

A spus că îi pare rău că a trebuit să fugă. Nu voia să creadă că nu i-a făcut plăcere să mă cunoască.

Am întrebat-o când o voi putea revedea. *Marţi?*

Eu plec marţi.

Oh. Mâine?

Pauză.

BINE.

4 iulie.

Am stabilit o altă dată. Înapoi la Soho House.

5.

SA petrecut întreaga zi la Wimbledon, încurajând-o pe prietena ei, Serena Williams, din loja Serenei. Ea i-a trimis un mesaj

m-a sunat după ultimul set, în timp ce se grăbea să se întoarcă la hotel, apoi mi-a trimis din nou un mesaj în timp ce se schimba, apoi mi-a trimis un mesaj în timp ce se grăbea spre Soho House.

De data aceasta eram deja acolo, aşteptând. Zâmbind. Mândră de mine.

A intrat înăuntru, purtând o rochie de soare albastră cu dungi albe. Era strălucitoare.

M-am ridicat şi am spus: *Am adus daruri.* O cutie roz. Am ţinut-o în faţă. Ea a scuturat-o. *Ce este asta?*

Nu, nu, nu-l scutura! Amândoi am râs.

A deschis cutia. Prăjiturele. Prăjiturele roşii, albe şi albastre, mai exact. În cinstea Zilei Independenţei. Am spus ceva despre faptul că britanicii au o viziune foarte diferentă a Zilei Independenţei faţă de yankei, dar, oh, bine.

Ea a spus că arătau uimitor.

A apărut chelneriţa noastră de la prima întâlnire. Mischa. Părea cu adevărat fericită să ne vadă, să descopere că a existat o a doua întâlnire. Îşi dădea seama ce se întâmpla, a înţeles că era martor ocular, că va face parte pentru totdeauna din mitologia noastră personală. După ce ne-a adus un rând de băuturi, a plecat şi nu s-a mai întors pentru mult timp.

Când a făcut-o, eram în mijlocul unui sărut. Nu primul nostru.

Meghan, care mă ţinea de gulerul cămăşii, mă trăgea spre ea, ţinându-mă aproape. Când a văzut-o pe Mischa, mi-a dat drumul imediat şi am râs cu toţii.

Scuzaţi-ne.

Nici o problemă. Încă un rând?

Din nou conversaţia flucea, scârţâia. Burgeri veneau şi plecau, nemâncaţi. Am simţit un sentiment copleşitor de Uvertură, Preludiu, Tobe de ceainic, Actul I. Şi totuşi, şi un sentiment de sfârşit. O etapă a vieţii mele - prima jumătate - se apropia de sfârşit.

Pe măsură ce noaptea se apropia de sfârşit, am avut o discuţie foarte sinceră. Nu a existat nicio cale de a ocoli problema.

Şi-a dus o mână la obraz şi a spus: *Ce vom face?*

Trebuie să încercăm să facem asta cum trebuie.

Ce înseamnă asta? Eu locuiesc în Canada. Mă întorc mâine!

Ne vom întâlni. O vizită lungă. Vara

asta. Vara mea e deja planificată.

Şi a mea.

Cu siguranţă că în toată vara am putea fi găsi un mic moment de timp.

Ea a clătinat din cap. Făcea tot "*Mănâncă, roagă-te, iubeşte*".

Ce să mănânc

acum?

Cartea?

Ah. Scuze. Nu prea mă pricep la cărţi.

M-am simţit intimidat. Ea era atât de opusă mie. Ea citea. Era cultă.

Nu este important, a spus ea râzând. Ideea era că urma să plece cu trei prietene în Spania, apoi cu două prietene în Italia şi apoi...

S-a uitat la calendar. Eu m-am uitat la al meu.

Ea şi-a ridicat ochii, a zâmbit.

Ce este? Spune-mi.

De fapt, există o mică fereastră...

Recent, a explicat ea, o colegă de platou a sfătuit-o să nu fie atât de structurată în ceea ce priveşte vara în care a mâncat, s-a rugat şi a iubit. Păstraţi o săptămână liberă, a spus această colegă de distribuţie, lăsaţi loc pentru magie, aşa că a spus nu la tot felul de lucruri, rezervându-şi o săptămână, refuzând chiar şi o excursie de vis cu bicicleta prin câmpurile de lavandă din sudul Franţei...

M-am uitat în calendar şi mi-am spus: *Am şi eu o săptămână liberă.*

Şi dacă sunt în aceeaşi

săptămână? Şi dacă?

Este posibil?

Cât de nebunesc ar fi asta?

A fost în aceeaşi săptămână.

Am sugerat să o petrecem în Botswana. I-am făcut cea mai bună prezentare a Botswanei. Locul de naştere al întregii omeniri. Cea mai puţin populată naţiune de pe pământ. Adevărata grădină a Edenului, cu 40 la sută din terenuri dăruite naturii.

În plus, cel mai mare număr de elefanţi dintre toate naţiunile de pe glob.

Mai presus de toate, era locul în care mă regăsisem, în care mă regăseam mereu, în care mă simţeam mereu aproape de... magie? Dacă era interesată de magie, trebuia să vină cu mine, să o experimenteze împreună cu mine. Să campeze sub stele, în mijlocul pustietăţii, care este de fapt "Everywhere".

Ea se holba.

Îmi dau seama că e o nebunie, am spus. *Dar toate acestea sunt evident nebuneşti.*

6.

WNU PUTEAU ZBURA ÎMPREUNĂ. În primul rând, eu urma să fiu deja în Africa. Trebuia să fiu în Malawi, unde a lucrat în domeniul conservării cu African Parks.

Dar nu i-am spus şi celălalt motiv: Nu puteam risca să fim văzuţi împreună, ca presa să afle despre noi. Nu încă.

Aşadar, şi-a terminat chestia cu *Mănâncă, roagă-te, iubeşte*, apoi a zburat de la Londra la Johannesburg, apoi la Maun, unde îl rugasem pe Teej să se întâlnească cu ea. (Am vrut să o fac eu însumi, desigur, dar nu am putut fără să creez o scenă.) După o odisee de unsprezece ore, inclusiv o escală de trei ore în Johannesburg,

şi o călătorie fierbinte cu maşina până acasă, Meghan avea tot dreptul să fie morocănoasă. Dar nu era. Cu ochii strălucitori, nerăbdătoare, era pregătită pentru orice.

Şi arată ca... perfecţiunea. Purta pantaloni scurţi de blugi tăiaţi-off, cizme de drumeţie bine-cunoscute, o pălărie Panama mototolită pe care o văzusem pe pagina ei de Instagram.

Când am deschis poarta casei lui Teej şi Mike, i-am întins un sandviş cu salată de pui, învelit în clingfilm. M-am *gândit că poate ţi-e foame*. Brusc, mi-am dorit să am flowers, un cadou, ceva în afară de acest sandviş mizerabil. Ne-am îmbrăţişat, şi a fost ciudat, nu doar din cauza sandvişului, ci şi a suspansului inevitabil. Vorbisem şi făcusem FaceTimed de nenumărate ori de la primele noastre întâlniri, dar asta era ceva nou şi diffect. Şi un pic ciudat.

Amândoi ne gândeam la aceleaşi lucruri. *Se va traduce? Pe un alt continent?*

Şi dacă nu?

Am întrebat despre dreptul de flight. A râs de echipajul Air Botswana. Erau mari fani ai serialului *Suits*, aşa că au rugat-o să pozeze pentru o fotografie.

Ura, am spus, gândindu-mă: Rahat. Dacă un membru al echipajului ar fi postat acea fotografie, pisica ar fi fost scoasă din sac.

Ne-am urcat cu toţii într-un camion cu trei banchete, Mike conducând, gărzile mele de corp în urma lui, şi am pornit off. Direct în soare. După o oră de drumuri asfaltate, aveam în faţă patru ore de drumuri de pământ. Pentru a face timpul să treacă mai repede, am indicat fiecare floare, plantă, pasăre. *Ăsta e un francolin. Ăsta e un corn. E ca Zazu din* "Regele Leu". *Ăsta e un roller cu pieptul liliachiu, şi se pare că îşi face parada de împerechere.*

După o perioadă respectuoasă de timp, am ţinut-o de mână. În continuare, când drumul a devenit mai flat, m-am aventurat să o sărut. Exact aşa

cum ne aminteam amândoi.

Gărzile mele de corp, aflate la fiecare cincizeci de metri în spatele nostru, se făceau că nu văd.

Ca noi am ajuns mai departe în pe tufişuri, ca noi ne apropiam de Okavango, fauna a început să se schimbe.

Acolo! Priviţi!

Oh, Doamne. Asta e... giraffes! Şi acolo, uite!

O familie de facoceri.

Am văzut o turmă de elefanţi în creştere. Taţi, mame, pui. *Bună, băieţi.* Am pornit pe un drum firesc şi păsările o luau razna, ceea ce mi-a provocat un fior ciudat pe şira spinării. *Leii în zonă.*

Nici vorbă, a spus ea.

Ceva mi-a spus să mă uit înapoi. Cu siguranţă, o coadă care scânceşte. I-am strigat lui Mike să se oprească. El a frânat, a băgat camionul în marşarier. Acolo, chiar în faţa noastră, un tip mare. Tată. Şi acolo, patru tineri, lenevind sub un tufiş umbros. Cu mamele lor.

Le-am admirat pentru o vreme, apoi am plecat mai departe.

Cu puţin timp înainte de lăsarea întunericului, am ajuns la o mică tabără satelit pe care Teej şi Mike o pregătiseră. Ne-am cărat bagajele până la un cort cu clopot, lângă un cârnaţ uriaş. Ne aflam la marginea unei păduri mari, privind în jos, pe o pantă uşoară, spre râu, iar dincolo: o câmpie de floodplain plină de viaţă.

Meghan - căreia îi spuneam acum Meg, sau uneori doar M - a rămas uimită. Culorile vii. Aerul pur, proaspăt. Călătorise, dar nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Aceasta era lumea dinaintea creării lumii.

Şi-a deschis mica ei valiză - trebuia să ia ceva. Uite că vine, m-am gândit. Oglinda, uscătorul de păr, trusa de machiaj, plapuma fluffy, duzina de perechi de pantofi. Făceam stereotipuri ruşinoase: Actriţă americană egal divă. Spre şocul şi încântarea mea, nu era nimic în

acea valiză decât strictul necesar. Pantaloni scurţi, blugi rupţi şi gustări. Şi un covoraş de yoga.

Ne-am aşezat pe scaune de pânză, am privit apusul soarelui şi răsăritul lunii. Am pregătit nişte cocktailuri din tufişuri. Whisky cu un strop de apă de râu. Teej i-a offat lui Meg un pahar de vin şi i-a arătat cum să taie capătul unei sticle de apă din plastic şi să o transforme în ghiocel. Am spus poveşti, am râs mult, apoi Teej şi Mike ne-au pregătit o cină minunată.

Am mâncat în jurul fiecărui foc, uitându-ne la stele.

La ora de culcare, am condus-o pe Meg prin întuneric până la cort.

Unde e lanterna? a întrebat Meg.

Te referi la torţă?

Amândoi am râs.

Cortul era foarte mic şi foarte spartan. Dacă se aşteptase la o excursie de glamping, acum era complet dezbrăcată de această fantezie. Ne-am întins înăuntru, pe spate, simţind momentul, făcând socoteala cu momentul.

Existau paturi separate, rezultat al multor griji şi al multor conversaţii cu Teej. Nu a vrut să fie prezumţios.

Le-am împins împreună, ne-am întins umăr lângă umăr. Ne-am uitat la acoperiş, ascultând, vorbind, privind umbrele lunii fluind pe nailon.

Apoi, un sunet puternic de ronţăit.

Meg a sărit în sus. *Ce-i asta?*

Elefant, am spus.

Doar unul, din câte am văzut. Chiar afară. Mânca liniştit din arbuştii din jurul nostru.

Nu ne va face rău.

Nu ne va face rău?

La scurt timp după aceea, cortul s-a

cutremurat din cauza unui vuiet puternic.

Leii.

Vom fi bine? Da. Nu-ţi face griji.

S-a întins, şi-a pus capul pe pieptul meu.

Ai încredere în mine*,* i-am spus. *Te voi ţine în siguranţă.*

7.

S-a trezit chiar înainte de răsărit, a desfăcut în linişte fermoarul cortului şi a ieşit în vârful picioarelor. Liniştea unei dimineţi din Botswana. Am privit un cocoş de pigmeu de gâşte pitice fly în amonte, urmărit impala şi lechwe care îşi beau băutura de dimineaţă la marginea apei.

Cântecul păsărilor era incredibil.

La răsăritul soarelui, am mulţumit pentru această zi, apoi am coborât în tabăra principală pentru o bucată de pâine prăjită. Când m-am întors, am găsit-o pe Meg întinsă pe un covoraş de yoga lângă râu.

Poziţia războinicului. Câine în jos. Poziţia copilului.

Când a finit, am anunţat: *Micul dejun este servit.*

Am mâncat sub un salcâm, iar ea a întrebat entuziasmată care era planul.

Am surprize.

Începând cu un drum de dimineaţă. Ne-am urcat în vechiul camion fără uşi al lui Mike şi am pornit spre tufişuri. Soarele pe obraji, vântul în păr, am trecut prin râuri, am sărit peste dealuri, am scos lei din iarba adâncă. Vă *mulţumim că aţi făcut atâta gălăgie aseară, băieţi!* Am dat peste un grup mare de giraffe care păştea în vârful copacilor, cu genele lor ca nişte greble. Au dat din cap bună dimineaţa.

Nu toată lumea a fost atât de prietenoasă. Plimbându-ne pe lângă o imensă gaură de apă, am văzut un nor de praf chiar în faţă. A

ne-a înfruntat un mistreţ morocănos. S-a retras atunci când am rămas pe loc.

Hipopotamii au sforăit şi ei beligerant. Am făcut cu mâna, ne-am retras, am sărit înapoi în camion.

Am întrerupt o haită de câini sălbatici care încercau să filcolească un buffalo mort de la două leoaice. Nu mergea bine. I-am lăsat să se descurce.

Iarba era aurie, legănată de vânt. *Sezonul secetos, i-am* spus lui Meg. Aerul era cald, curat, era o bucurie să respiri. Am pregătit un prânz de picnic şi l-am adăpat cu câteva cidre de Savannah. După aceea am mers să înotăm într-un estuar offat pe râu, păstrând distanţa faţă de crocodili. *Stai departe de apa întunecată*.

I-am spus că aceasta era cea mai curată, cea mai pură apă din lume, pentru că era filtrată de tot acel papirus. Chiar mai dulce decât apa din baia antică de la Balmoral, deşi... mai bine să nu mă gândesc la Balmoral.

Mai erau doar câteva săptămâni până la aniversare.

La lăsarea întunericului, ne-am întins pe capota camionului, privind cerul. Când au ieşit liliecii, ne-am dus să-i căutăm pe Teej şi Mike. Am dat drumul la muzică, am râs, am vorbit şi am cântat şi am luat din nou cina în jurul fiecărui foc. Meg ne-a povestit puţin despre viaţa ei, despre cum a crescut în Los Angeles, despre luptele ei pentru a deveni actriţă, făcând schimbări rapide între audiţii în SUV-ul ei dărăpănat la care uşile nu funcţionau întotdeauna. Era nevoită să intre prin portbagaj. A vorbit despre portofoliul ei în creştere ca antreprenor, despre site-ul ei de lifestyle, care avea zeci de mii de cititori. În timpul liber, făcea muncă filantropică - era deosebit de fierbinte în ceea ce priveşte problemele femeilor.

Eram fascinată, atârnând de fiecare cuvânt, în timp ce pe fundal se auzea o bătaie slabă de tobe: *E perfectă, e perfectă, e perfectă, e perfectă*.

Chels şi Cress menţionau adesea existenţa mea de Jekyll şi Hyde. Spike fericit în Botswana, prinţul Harry încorsetat la Londra. Niciodată nu reuşisem să le sintetizez pe amândouă şi asta îi deranja pe ei, mă deranja pe mine, dar cu această femeie, m-am gândit, aş putea să o fac. Aş putea fi Spike cel fericit tot timpul.

Doar că nu mi-a spus Spike. Până acum Meg începuse să-mi spună Haz.

Fiecare moment din acea săptămână a fost o revelaţie şi o binecuvântare. Şi totuşi, fiecare moment ne-a adus mai aproape de clipa sfâşietoare în care va trebui să ne luăm rămas bun. Nu aveam cum să ocolim acest moment: Meg trebuia să se întoarcă. Trebuia să fluviu în capitală, Gaborone, pentru a mă întâlni cu preşedintele Botswanei, pentru a discuta probleme de conservare, după care urma să mă îmbarc într-o călătorie în trei etape pentru băieţi, planificată de luni de zile.

Aş anula, i-am spus lui Meg, dar prietenii mei nu m-ar ierta niciodată.

Ne-am luat la revedere; Meg a început să plângă.

Când te voi revedea? În
curând.
Nu destul de
curând. Nu. Nici
pe departe.

Teej a pus un braţ în jurul ei şi i-a promis că va avea grijă de ea până la floarea ei, la câteva ore distanţă.

Apoi un ultim sărut. Şi un val.

Mike şi cu mine am sărit în maşina lui albă de croazieră şi ne-am îndreptat spre aeroportul din Maun, unde ne-am urcat în micul său avion cu elice şi, deşi mi s-a frânt inima, am zburat.

8.

Teram unsprezece. Marko, bineînţeles. Adi, bineînţeles. Doi Mikes. Brent. Ofertanţii. David. Jakie. Skippy. Viv. Toată gaşca. M-am întâlnit cu ei în Maun. Am încărcat trei bărci cu fundul argintiu şi am pornit la drum. Zile întregi de plutit, de plutit în derivă, de pescuit, de dans. Seara am devenit destul de gălăgioşi şi foarte obraznici. Dimineaţa am gătit şuncă şi ouă la foc deschis, am înotat la rece. Am băut cocktailuri din tufişuri şi bere africană şi am ingerat anumite substanţe controlate.

Când vremea a devenit foarte caldă, am decis să scoatem Jet Ski-ul. Am avut prezenţa de spirit, în prealabil, să îmi scot iPhone-ul din buzunar şi să îl pun în consola Jet Ski. M-am felicitat că am fost atât de prudent. Apoi Adi a sărit în spatele Jet Ski-ului, urmat de un Jakie foarte anarhic.

Cam atât despre prudenţă.

I-am spus lui Jakie să plece. *Trei e prea mult*. El nu m-a auzit.

Ce puteam să

fac? Am plecat.

Ne-am plimbat, râzând, încercând să evităm hipopotamii. Am trecut în viteză pe lângă un banc de nisip pe care un crocodil de trei metri dormea la soare. În momentul în care am curbat jet ski-ul spre stânga, am văzut crocodilul deschizând ochii şi strecurându-se în apă.

Câteva clipe mai târziu, pălăria lui Adi flew offew.

Întoarceţi-vă, întoarceţi-vă, a spus el.

Am făcut o întoarcere, ceea ce nu a fost uşor cu trei persoane la bord. Ne-am adus lângă pălărie, iar Adi s-a aplecat să o ia. Apoi Jakie s-a aplecat să mă ajute. Am căzut cu toţii în râu.

Am simţit cum ochelarii de soare îmi alunecă de pe faţă, i-am văzut cum se prăbuşesc în apă. M-am scufundat după ei. În momentul în care am ieşit la suprafaţă, mi-am amintit de crocodil.

I-am văzut pe Adi şi Jakie gândindu-se la acelaşi lucru. Apoi m-am uitat la Jet Ski. Plutea pe o parte. La naiba.

iPhone-ul meu!

Cu toate fotografiile mele! Şi numerele

de telefon! MEG!

Jet Ski-ul s-a oprit pe banc de nisip. Am nimerit-o bine şi mi-am luat telefonul de pe consolă. Eram ud. Distrus. Toate pozele pe care le făcusem eu şi Meg!

Plus toate textele noastre!

Ştiam că această excursie a băieţilor va fi sălbatică, aşa că i-am trimis câteva fotografii lui Meg şi altor colegi înainte de a pleca, ca o măsură de precauţie. Totuşi, restul erau cu siguranţă pierdute.

Mai mult, cum aveam de gând să iau legătura cu ea?

Adi a spus să nu ne facem griji, că vom pune telefonul în orez, o modalitate sigură de a-l usca.

Câteva ore mai târziu, în momentul în care ne-am întors în tabără, exact asta am făcut. Am scufundat telefonul într-o găleată mare de orez alb nefiert.

M-am uitat în jos, foarte îndoit. *Cât timp va dura asta?*

O zi sau două.

Nu e bine. Am nevoie de o soluţie acum.

Mike şi cu mine am pus la cale un plan. Eu puteam să-i scriu o scrisoare lui Meg, pe care el să o ia cu el acasă, la Maun. Teej ar putea apoi să fotografieze scrisoarea şi să-i trimită un SMS lui Meg (avea numărul lui Meg pe telefon): i-l dădusem când s-a dus prima dată să o ia pe Meg de la aeroport). Acum trebuia doar să scriu acea scrisoare.

Prima provocare a fost să găsim un stilou în mijlocul acelei adunături de muppets.

Are cineva un stilou? Un

ce?

Un stilou.

Am un EpiPen!

Nu! Un stilou. Un pix! Regatul meu pentru un pix! Oh. Un pix. Uau.

Cumva am găsit una. Următoarea provocare a fost să găsesc un loc pentru a compune.

M-am dus off sub un copac.

M-am gândit. Am privit în spaţiu. Am scris:

Bună, frumoaso. OK, m-ai prins - nu mă pot opri să nu mă gândesc la tine, mi-e dor de tine, MULT. Telefonul a căzut în râu. Faţă tristă... În afară de asta, mă simt minunat. Mi-aş dori să fii aici.

Mike a plecat, cu scrisoarea în mână.

Câteva zile mai târziu, încheind partea de călătorie cu barca a băieţilor, ne-am întors la Maun. Ne-am întâlnit cu Teej, care a spus imediat: *Relaxează-te, am primit deja un răspuns.*

Deci nu fusese un vis. Meg era reală. Totul era real.

Printre altele, Meg a spus în răspunsul său că era nerăbdătoare să vorbească cu mine.

Bucuroasă, am plecat off pe a doua parte a excursiei băieţilor, în pădurea Moremi. De data aceasta mi-am adus un telefon prin satelit. În timp ce toată lumea finise cina, am găsit un luminiş şi m-am urcat în cel mai înalt copac, gândindu-mă că recepţia ar putea fi mai bună.

Am sunat-o pe Meg. Ea a răspuns.

Înainte de a putea vorbi, ea a răbufnit: *N-ar trebui să spun asta, dar mi-e dor de tine!*

N-ar trebui să spun şi asta, dar şi mie mi-e dor de tine!

Şi apoi am râs şi ne-am ascultat respiraţia unul altuia.

9.

I A simţit o PRESIUNE ENORMĂ, a doua zi, când s-a aşezat să scrie următoarea scrisoare. Un caz paralizant de blocaj al scriitorului.

Pur şi simplu nu am reuşit să găsesc cuvintele pentru a-mi exprima entuziasmul, mulţumirea, dorinţa. Speranţele mele.

Următorul lucru cel mai bun, am figurat, în lipsa lirismului, ar fi să fac scrisoarea frumoasă din punct de vedere fizic.

Din păcate, nu mă aflam într-o locaţie propice pentru arte şi meserii. Călătoria băieţilor trecea acum în faza a treia - un drum de opt ore cu maşina în fundul pustietăţii.

Ce trebuie făcut?

La o pauză am sărit din camion şi am fugit în tufişuri.

Spike, unde te duci?

Nu am răspuns.

Ce-i cu el?

Rătăcirea nu era recomandabilă în aceste locuri. Ne aflam în ţinutul leilor. Dar eram hotărât să găsesc... ceva.

M-am împiedicat, m-am clătinat, n-am văzut decât iarbă maro nesfârşită. *Ne aflăm în afurisitul de Outback?*

Adi mă învăţase cum să caut flori în deşert. Când venea vorba de tufe de spini, spunea mereu să verificăm ramurile cele mai înalte. Aşa că am făcut-o. Şi sigur: Bingo! M-am căţărat pe spini, am cules florile, le-am pus într-o pungă mică pe umăr.

Mai târziu, am intrat într-o pădure de mopani, unde am văzut doi crini impala de un roz strălucitor.

Le-am ales şi eu.

Destul de repede am asamblat un mic buchet.

Am ajuns acum într-o parte a pădurii pârjolite de fiecare fiecare fiecare recent. În cadrul peisajului carbonizat am zărit un interesant

bucată de scoarţă de pe un lemn de plumb. Am apucat-o şi am pus-o în geantă.

Ne-am întors în tabără la apus. Am scris cea de-a doua scrisoare, am ars marginile hârtiei, am înconjurat-o cu florii mei şi am pus-o în interiorul scoarţei arse, apoi am făcut o fotografie cu telefonul lui Adi. I-am trimis-o lui Meg şi am numărat secundele până când am primit un răspuns, pe care l-a semnat "Fata ta".

Cu ajutorul improvizaţiei şi al unei mari determinări, am reuşit cumva, pe toată durata călătoriei băieţilor, să rămân în contact permanent. Când m-am întors final în Marea Britanie, am simţit un imens sentiment de împlinire. Nu lăsasem ca telefoanele îmbibate, colegii beţi, lipsa semnalului la mobil sau o duzină de alte obstacole să îmi strice începutul acestei frumoase...

Cum să o numim?

Stând în Nott Cott, cu sacii în jurul meu, m-am uitat la perete şi m-am întrebat. Ce este asta? Care este cuvântul?

Este...

"The

One"?

Am găsit-o? În

sfârşit?

Întotdeauna îmi spusesem că există reguli firme în materie de relaţii, cel puţin când vine vorba de regalitate, iar principala era că trebuie neapărat să te întâlneşti cu o femeie timp de trei ani înainte de a face pasul cel mare. Cum altfel puteai să ştii despre ea? Cum altfel ar putea *ea să* ştie despre tine - şi despre viaţa ta regală? Cum altfel aţi putea fi amândoi siguri că asta era ceea ce vă doreaţi, că era un lucru pe care îl puteaţi îndura împreună?

Nu a fost pentru toată lumea.

Dar Meg părea să fie excepţia strălucitoare la această regulă. Toate regulile. Am cunoscut-o imediat, iar ea m-a cunoscut pe mine. Adevăratul eu. Poate părea nechibzuit, m-am gândit, poate părea ilogic, dar...

este adevărat: Pentru prima dată, de fapt, am simţit că trăiesc în adevăr.

10.

A FRENZY DE SMS-URI ŞI FaceTiming. Deşi noi am fost amii de mile de noi, noi eram niciodată despărţiţi de fapt. Mă trezeam cu un mesaj. Răspundeam instantaneu. Apoi: text, text, text, text. Apoi, după prânz: FaceTime. Apoi, pe parcursul după-amiezii: SMS, text, text. Apoi, târziu la noaptea, un alt maraton FaceTime.

Şi totuşi nu a fost suficient. Eram disperaţi să ne vedem din nou. Ne-am învârtit în jurul ultimelor zile ale lunii august, la aproximativ zece zile distanţă, pentru următoarea noastră întâlnire.

Am convenit că ar fi mai bine să vină la Londra.

În ziua cea mare, imediat după sosire, a sunat-o în timp ce intra în camera ei de la Soho House.

Sunt aici. Vino să mă
vezi! Nu pot, sunt în
maşină... Ce faci?
Ceva pentru mama mea.
Pentru mama ta? Unde?
Althorp.
Ce este Althorp?
Unde locuieşte unchiul meu Charles.

I-am spus că îi voi explica mai târziu. Încă nu am vorbit despre... toate astea.

Eram destul de sigur că nu mă căutase pe Google, pentru că mereu punea întrebări. Părea să nu ştie aproape nimic - atât de reconfortant. Asta arăta că nu era

impresionat de regalitate, ceea ce am crezut că este primul pas pentru a supravieţui acesteia. Mai mult, din moment ce nu făcuse o scufundare adâncă în literatura de specialitate, în arhiva publică, capul ei nu era filtrat cu dezinformări.

După ce Willy şi cu mine am depus flori la mormântul mamei, ne-am întors împreună la Londra. Am sunat-o pe Meg şi i-am spus că sunt pe drum. Am încercat să-mi păstrez vocea nonşalantă, nu voiam să mă dau de gol în faţa lui Willy.

Există o cale secretă de intrare în hotel, a spus ea. *Apoi un lift de marfă*.

Prietena ei, Vanessa, care lucra la Soho House, venea în întâmpinarea mea şi mă conducea înăuntru.

Totul a decurs conform planului. După ce m-am întâlnit cu prietenul şi am navigat într-un fel de labirint prin măruntaiele Soho House, am finalat la uşa lui Meg.

Am bătut la uşă şi mi-am suspendat respiraţia în timp ce aşteptam. Uşa s-a deschis.

Zâmbetul ăla.

Părul ei îi acoperea parţial ochii. Braţele ei se întindeau spre mine. M-a tras înăuntru şi i-a mulţumit prietenei ei dintr-o mişcare fluidală, apoi a trântit uşa repede, înainte ca cineva să o vadă.

Vreau să spun că am atârnat un semn "Nu deranjaţi" pe uşă. Dar nu cred că am avut timp.

11.

IN DIMINEAŢA AVEAM NEVOIE DE HRANĂ. Am sunat la camera serviciu. Când au bătut la uşă, m-am uitat frenetic în jur căutând un loc unde să mă ascund.

Camera nu avea nimic. Nici un dulap sau dulapuri, nici un dulap.

Aşa că m-am întins flat pe pat şi mi-am tras plapuma peste cap. Meg mi-a şoptit să mă duc în baie, dar eu am preferat ascunzătoarea mea.

Din păcate, micul nostru dejun nu a fost livrat de orice chelner anonim. A fost adus de un asistent manager al hotelului care o iubea pe Meg şi pe care ea o iubea, aşa că a vrut să stea de vorbă. Nu a observat că erau două mic dejunuri pe tavă. Nu a observat nodul în formă de prinţ de sub plapumă. A vorbit şi a vorbit şi a pus-o la curent cu toate noutăţile, în timp ce eu, în peştera mea de plapumă, am început să rămân fără aer.

Slavă Domnului pentru toată practica pe care a făcut-o în portbagajul maşinii de poliţie a lui Billy.

Când bărbatul a plecat final, m-am aşezat în picioare, gâfâind. Apoi am gâfâit amândoi, atât de tare râdeam.

Ne-am hotărât să luăm cina în acea seară la mine acasă, să invităm nişte prieteni. Am gătit. Distractiv, am spus, dar asta ar însemna să facem cumpărături de mâncare firme. În frigiderul meu nu mai aveam nimic în afară de struguri şi plăcinte de cabană.

Am *putea merge la Waitrose, am* spus.

Bineînţeles că nu puteam să mergem *împreună* la Waitrose: asta ar fi provocat o revoltă. Aşa că am întocmit un plan pentru a face cumpărături *simultan*, în paralel şi deghizaţi, fără să ne recunoaştem vizibil unul pe celălalt.

Meg a ajuns acolo cu câteva minute înaintea mea. Purta un tricou flannel, un palton voluminos şi o căciulă, dar tot am fost surprins că nimeni nu o recunoştea. O mulţime de britanici se uitau la *Suits*, cu siguranţă, şi totuşi nimeni nu se holba. Eu aş fi zărit-o într-o mulţime de mii de oameni.

De asemenea, nimeni nu s-a uitat de două ori la căruciorul ei, care era plin cu valizele ei şi cu două genţi mari de la Soho House.

care conţinea rochii de casă pe care le cumpărase pentru noi la plecare.

La fel de anonimă, am luat un coş, m-am plimbat cu dezinvoltură pe culoare. Lângă fructe şi legume am simţit-o trecând pe lângă mine. De fapt, a fost mai mult o plimbare decât o plimbare. Foarte îndrăzneaţă. Ne-am alunecat privirile unul spre celălalt, doar o clipă, apoi ne-am îndepărtat rapid.

Meg decupase o reţetă de sarmale prăjite din *Food & Wine* şi cu aceasta am făcut o listă pe care am împărţit-o în două. Ea a fost însărcinată să finalizeze o foaie de copt, în timp ce eu am avut sarcina de a finaliza hârtia pergament.

I-am trimis un mesaj: *Ce naiba e hârtia pergament?*

Ea m-a convins să mă duc la ţintă.

Deasupra capului tău.

M-am învârtit. Era la câţiva metri distanţă, privind din spatele unui vitrină.

Amândoi am râs.

M-am uitat înapoi la raft.

Asta?

Nu, cel de lângă el.

Am chicotit.

După ce am terminat lista, am plătit la casierie, apoi i-am trimis un mesaj lui Meg despre locul de întâlnire. *În josul rampei de parcare, sub magazin, un transport de persoane cu geamurile înnegrite. Câteva* clipe mai târziu, cu cumpărăturile în portbagaj şi cu Billy the Rock la volan, am ieşit în trombă din parcare, îndreptându-ne spre Nott Cott. Am privit oraşul trecând, toate casele şi oamenii, şi m-am gândit: "*Abia aştept să o cunoaşteţi cu toţii*".

12.

I WAS EXCITAT SĂ să urez bun venit la Meg la meu acasă, dar dar şi jenată: Nott Cott nu era un palat. Nott Cott era un palat adiacent - asta era tot ce se putea spune despre el. Am privit-o în timp ce mergea pe aleea din faţă, prin gardul alb. Spre uşurarea mea, nu a dat niciun semn de consternare, nu a dat niciun semn de deziluzie.

Până când a ajuns înăuntru. Apoi a spus ceva despre o frăţie.

Am aruncat o privire în jur. Ea nu era departe.

Union Jack în colţ. (Cea pe care am fluturat-o la Polul Nord.) Vechiul rifle pe suportul televizorului. (Un cadou din Oman, după o vizită official.) Consola Xbox.

Doar un loc în care să-mi ţin stufful, am explicat, mutând de colo-colo nişte hârtii şi haine. *Nu stau prea mult pe aici.*

De asemenea, a fost construită pentru oameni mai mici, oameni ai unei epoci trecute. Astfel, camerele erau minuscule, iar tavanele erau joase ca în casele de păpuşi. I-am făcut un tur rapid, care a durat treizeci de secunde. *Atenţie la cap!*

Nu observasem până atunci cât de ponosită era mobila. O canapea maro, un fotoliu mai maro. Meg a făcut o pauză în faţa fotoliului cu fasole.

Ştiu. Da, ştiu.

Invitaţii noştri la cină au fost verişoara mea Euge, prietenul ei, Jack, şi prietenul meu Charlie. Somonul a ieşit perfect şi toată lumea a felicitat-o pe Meg pentru talentul ei culinar. De asemenea, au devorat poveştile ei. Au vrut să audă totul despre *Suits*. Şi despre călătoriile ei. Am fost recunoscătoare pentru interesul lor, pentru căldura lor.

Vinul a fost la fel de bun ca şi compania, şi a fost din belşug, iar după cină ne-am mutat în sufragerie, am pus

cu muzică şi pălării prosteşti şi au dansat. Am o amintire neclară şi un filmuleţ de pe telefon, în care eu şi Charlie ne rostogolim pe podea în timp ce Meg stătea în apropiere şi râdea.

Apoi am trecut la tequila.

Îmi amintesc că Euge a îmbrăţişat-o pe Meg, ca şi cum ar fi fost surori. Îmi amintesc că Charlie mi-a ridicat degetul mare. Îmi amintesc că m-am gândit: "Dacă întâlnirea cu restul familiei mele decurge aşa, suntem liberi. Dar apoi am observat că Meg nu se simţea bine. Se plângea de dureri de stomac şi părea teribil de palidă.

M-am gândit: Uh-oh, uşor.

Ea s-a dus singură offată în pat. După un pahar de vorbă, i-am condus pe oaspeţii noştri afară şi am făcut puţină ordine. M-am băgat în pat pe la miezul nopţii şi am adormit, dar m-am trezit la două dimineaţa să o aud în baie, fiind bolnavă, cu adevărat bolnavă, nu bolnavă ca la beţie, aşa cum mi-am imaginat. Se întâmpla altceva.

Intoxicaţii alimentare.

Ea a dezvăluit că a mâncat calamar la prânz la un restaurant.

Calamar britanic! Misterul a fost rezolvat.

De la flori a spus încet: *Spune-mi te rog că nu trebuie să-mi ţii părul la spate în timp ce vomit*.

Da, sunt.

I-am frecat spatele şi, în cele din urmă, am pus-o în pat. Slăbită, aproape în lacrimi, mi-a spus că îşi imaginase un sfârşit foarte diffect al Datei Patru.

Opreşte-te, am spus. Aveţi grijă unul de celălalt? Asta e ideea.

Asta e iubire, m-am gândit, deşi am reuşit să ţin cuvintele în mine.

13.

ÎNAINTE ca MEG să se întoarcă în Canada, am mers la Frogmore Gardens pentru o plimbare.

A fost în drum spre aeroport.

Un loc preferat al meu, am spus. Îi vorbea şi ei. Îi plăceau în mod special lebedele, mai ales una care era foarte morocănoasă. (I-am pus numele Steve.) Majoritatea lebedelor sunt morocănoase, am spus. Maiestuoase, dar acrituri. Întotdeauna m-am întrebat de ce, din moment ce fiecare lebădă britanică era proprietatea Majestăţii Sale, iar orice abuz asupra lor, prin aceasta, era un offens criminal.

Am discutat despre Euge şi Jack, pe care îi iubea. Am vorbit despre munca lui Meg. Am vorbit despre a mea. Dar mai ales am vorbit despre această relaţie, un subiect atât de imens încât părea inepuizabil. Am continuat discuţia în timp ce ne-am urcat din nou în maşină şi ne-am îndreptat spre aeroport, şi am continuat să vorbim în parcare, unde am lăsat-o pe furiş. Am căzut de acord că, dacă voiam să ne dăm o şansă, o şansă reală, aveam nevoie de un plan serios. Ceea ce însemna, printre altele, să facem un jurământ să nu lăsăm să treacă mai mult de două săptămâni fără să ne vedem.

Amândoi am avut relaţii la distanţă, care au fost întotdeauna dificile, iar o parte din motiv a fost întotdeauna lipsa unei planificări serioase. Effort. Trebuia să fiţi lupţi cu distanţa, să învingi acea distanţă. Adică, să călătoreşti. Multe şi multe călătorii.

Din păcate, mişcările mele au atras mai multă atenţie, mai multă presă. Guvernele trebuiau să fie alertate atunci când treceam graniţele internaţionale, poliţia locală trebuia să fie notificată. Toate gărzile mele de corp trebuiau să fie shufflate. Prin urmare, povara urma să cadă pe Meg. În primele zile, ar fi trebuit să fie ea.

petrecând timp în avioane, ea traversând oceanul - în timp ce lucra cu normă întreagă la *Suits*. În multe zile, maşina venea după ea la 4:15 dimineaţa pentru a o duce pe platou.

Nu era corect ca ea să poarte povara, dar era dispusă, a spus ea. Nu avea de ales, a spus ea. Alternativa era să nu mă mai vadă, iar asta, spunea ea, nu era fezabil. Sau suportabilă.

Pentru a suta oară de la 1 iulie încoace, inima mea s-a deschis.

Apoi ne-am spus la revedere din nou.

Ne vedem peste două săptămâni. Două săptămâni. Doamne.

Da.

14.

DUPĂ ACEASTĂ ZI, Willy şi Kate m-au invitat la cină.

Ştiau că se întâmpla ceva cu mine şi voiau să afle ce anume.

Nu eram sigură că sunt pregătită să le spun. Nu eram sigură că voiam ca altcineva să ştie încă. Dar apoi, în timp ce stăteam în jurul camerei lor cu televizorul, cu ambii copii în pat, momentul a părut potrivit.

Am menţionat întâmplător că există... o nouă femeie în viaţa mea.

S-au năpustit înainte. *Cine este ea?*

O să vă spun, dar vă rog, vă rog, vă rog, vă rog, vă rog, am nevoie ca amândoi să păstraţi secretul.

Da, Harold, da, da, da... cine este? Este o actriţă.

Oh?

Este americană.

Oh.

Într-un serial numit Suits.

Au rămas cu gura căscată. S-au întors unul spre celălalt. Apoi Willy s-a întors spre mine şi mi-a spus:

La naiba!

Ce?

Nu se poate.

Scuze?

Imposibil!

Am fost baffled, până când Willy şi Kate au explicat că sunt spectatori obişnuiţi - nu, religioşi - ai serialului *Suits*.

Grozav, m-am gândit, râzând. Mi-am făcut griji pentru ceea ce nu trebuia. În tot acest timp m-am gândit că Willy şi Kate nu o vor primi pe Meg în familie, dar acum trebuia să mă îngrijorez că o vor hărţui pentru un autograf.

M-au asaltat cu întrebări. Le-am povestit puţin despre cum ne-am cunoscut, le-am povestit despre Botswana, le-am povestit despre Waitrose, le-am spus că am fost îndrăgostită, dar în general, ceea ce le-am spus a fost puternic redactat. Pur şi simplu nu am vrut să dezvălui prea multe.

Le-am mai spus că abia aşteptam să o cunoască, că abia aşteptam să petrecem mult timp împreună şi le-am mărturisit, pentru a mia oară, că acesta era de mult timp visul meu - să mă alătur lor cu un partener egal. Să devenim un cvartet. Îi spusesem asta lui Willy de atâtea ori, iar el îmi răspundea mereu: *S-ar putea să nu se întâmple, Harold! Şi trebuie să fii de acord cu asta*. Ei bine, acum simţeam *că* se va întâmpla, şi i-am spus-o. Dar el tot mi-a spus să o iau mai încet.

E o actriţă americană până la urmă, Harold. Se poate întâmpla orice.

Am dat din cap, puţin rănită. Apoi l-am îmbrăţişat pe el şi

pe Kate şi am plecat.

15.

MEG S-A ÎNTORS LA Londra o săptămână mai târziu.

Octombrie 2016.

Am luat prânzul cu Marko şi familia lui, iar eu i-am prezentat câţiva alţi prieteni apropiaţi. Toate bune. Toată lumea a iubit-o.

Îndrăzneţ, am simţit că venise timpul ca ea să îmi cunoască familia.

Ea a fost de acord.

Prima oprire, Royal Lodge. Pentru a o cunoaşte pe Fergie, pentru că Meg îi cunoştea deja pe Euge, fiica lui Fergie, şi pe Jack, aşa că acesta părea un pas logic. Dar când ne apropiam de Royal Lodge am primit o veste pe telefon.

Bunica era acolo. A

apărut.

În drum de la biserică înapoi la castel. Meg a

spus: *Amuzant! Iubesc bunicile.*

Am întrebat-o dacă ştie să facă o reverenţă. Mi-a spus că aşa crede. Dar nici nu şi-a dat seama dacă vorbeam serios.

Eşti pe cale să o întâlneşti pe

regină. Ştiu, dar e vorba de

bunica ta.

Dar ea este regina.

Am intrat pe alee, am traversat pietrişul şi am parcat lângă gardul mare şi verde.

Fergie a ieşit afară, oarecum aflută, şi a spus: *Ştii cum se face o reverenţă?*

Meg a clătinat din cap.

Fergie a demonstrat o dată. Meg a imitat-o.

Acolo nu a fost timp pentru a

mai mult avansată mai avansat. Nu am putut să o facem pe bunica să aştepte.

În timp ce ne îndreptam spre uşă, Fergie şi cu mine ne-am aplecat amândouă spre Meg, şoptindu-ne în şoaptă nişte reamintiri rapide. *Când o întâlneşti pentru prima dată pe regină este Majestatea Voastră. După aceea este doar doamnă. Rimează cu şuncă.*

Doar, orice ai face, nu vorbi peste ea, am spus amândoi, vorbind unul peste altul.

Am intrat în salonul mare din faţă şi ea era acolo. Bunica. Monarhul. Regina Elisabeta a II-a. Stătea în mijlocul camerei. S-a întors uşor. Meg s-a îndreptat direct spre ea şi a făcut o reverenţă adâncă, flăcută.

Maiestate. Mă bucur să vă cunosc.

Euge şi Jack erau lângă bunica şi aproape că păreau să se prefacă că nu o cunosc pe Meg. Erau foarte liniştiţi, foarte cuminţi. Fiecare i-a dat lui Meg un sărut rapid pe obraz, dar era pur regal. Pur britanic.

Era un tip care stătea de cealaltă parte a bunicii şi m-am gândit: Bogey la ora 12. Meg s-a uitat la mine pentru un indiciu cu privire la identitatea lui, dar nu am putut să mă abţin - nu-l mai văzusem niciodată. Euge mi-a şoptit la ureche că era un prieten al mamei ei. Ah, OK. M-am uitat la el cu atenţie: *Genial. Felicitări pentru că ai fost prezent la unul dintre cele mai importante momente din viaţa mea.*

Bunica era îmbrăcată pentru biserică: o rochie viu colorată şi o pălărie asortată. Nu-mi amintesc culoarea, aş vrea să pot, dar era strălucitoare. Frumoasă. O vedeam pe Meg regretându-şi blugii şi puloverul negru.

Regretam, de asemenea, pantalonii mei ponosiţi. Nu am plănuit, am vrut să-i spun bunicii, dar ea era ocupată să întrebe despre vizita lui Meg.

Minunat, am spus. *Minunat.*

Am întrebat despre slujba de la biserică.

Minunat.

Totul a fost foarte plăcut. Bunica chiar a întrebat-o pe Meg ce părere are despre Donald Trump. (Asta se întâmpla chiar înainte de alegerile din noiembrie 2016, aşa că toată lumea părea să se gândească şi să vorbească despre candidatul republican). Meg credea că politica este un joc fără ieşire, aşa că a schimbat subiectul la Canada.

Bunica a strâmbat din ochi. *Credeam că eşti americancă.*

Sunt, dar locuiesc în Canada de şapte ani pentru muncă.

Bunica părea mulţumită. Comunitatea. Bine, fine.

După douăzeci de minute, bunica a anunţat că trebuie să plece. Unchiul meu Andrew, aşezat lângă ea, ţinându-i geanta, a început să o însoţească afară. Euge a mers şi ea cu ea. Înainte de a ajunge la uşă, Granny s-a uitat înapoi pentru a-şi lua rămas bun de la Jack şi de la prietena lui Fergie.

S-a uitat în ochii lui Meg, i-a făcut cu mâna şi i-a zâmbit cald. *La revedere.*

La revedere. Încântat de cunoştinţă, doamnă, în timp ce se înclină din nou într-o reverenţă.

Toată lumea a intrat în cameră după ce ea a plecat cu maşina. Întreaga atmosferă s-a schimbat. Euge şi Jack erau cei de altădată, iar cineva a sugerat să bem ceva.

Da, vă rog.

Toată lumea a felicitat-o pe Meg pentru reverenţa ei. Atât de bună! Atât de profundă!

După un moment, Meg m-a întrebat ceva despre asistenta reginei.

Am întrebat despre cine vorbeşte.

Omul care ţine poşeta. Acel bărbat care a condus-o la uşă.

Nu era asistenta ei. Cine a

fost?

Acesta era al doilea fiu al ei. Andrew.

Cu siguranţă nu ne căutase pe Google.

16.

NEXT A FOST WILLY. Ştiam că mă va omorî dacă mai las să treacă un minut. Aşa că Meg şi cu mine am trecut pe la el într-o după-amiază, cu puţin timp înainte ca el şi cu mine să plecăm într-o excursie de filmare. Mergând până la apartamentul 1A, sub arcul uriaş, prin pe prin curte, I m-am simţit mai mult nervos decât I aveam înainte de întâlnirea cu bunica.

M-am întrebat de ce.

Nu mi-a venit în minte niciun răspuns.

Am urcat treptele de piatră cenuşie, am sunat la clopot. Nu am primit niciun răspuns.

După o aşteptare, uşa s-a deschis şi acolo era fratele meu mai mare, un pic îmbrăcat elegant. Pantaloni frumoşi, cămaşă frumoasă, cu gulerul deschis. I-am făcut cunoştinţă cu Meg, care s-a aplecat spre el şi l-a îmbrăţişat, ceea ce l-a speriat complet.

S-a dat înapoi.

Willy nu a îmbrăţişat mulţi necunoscuţi. În timp ce Meg îmbrăţişa majoritatea străinilor. Momentul a fost o ciocnire clasică de culturi, ca flashlight-torchină, care mi s-a părut atât amuzant, cât şi fermecător. Mai târziu, însă, privind în urmă, m-am întrebat dacă nu cumva a fost mai mult decât atât. Poate că Willy se aştepta ca Meg să facă o plecăciune? Ar fi fost protocolul atunci când întâlneşti un membru al Familiei Regale pentru fiecare dată, dar ea nu ştia, iar eu nu i-am spus. Când am întâlnit-o pe bunica mea, i-am spus clar - aceasta este regina. Dar când l-am întâlnit pe fratele meu, a fost doar Willy, care iubea *Suits*.

Oricum, Willy a trecut peste asta. A schimbat câteva cuvinte calde cu Meg, chiar în faţa uşii, pe florul în carouri al holului lor. Am fost apoi întrerupţi de spaniolul său, Lupo, care a lătrat ca şi cum am fi fost hoţi. Willy l-a făcut pe Lupo să tacă.

Unde e Kate?

Afară cu copiii.

Ah, păcat. Data viitoare.

Apoi a venit timpul să ne luăm rămas bun. Willy trebuia să termine de împachetat şi noi trebuia să plecăm. Meg m-a sărutat şi ne-a spus amândurora să ne distrăm în weekendul de filmare, iar off s-a dus să-şi petreacă prima noapte singură la Nott Cott.

În zilele următoare nu m-am putut opri să vorbesc despre ea. Acum că ea şi bunica se cunoscuseră, acum că ea şi Willy se cunoscuseră, acum că nu mai era un secret în familie, aveam atâtea de spus. Fratele meu mă asculta, atent, zâmbind mereu subţirel. Plictisitor să auzi pe cineva îndrăgostit vorbind la nesfârşit, ştiu, dar nu mă puteam abţine.

Spre lauda lui, nu m-a tachinat, nu mi-a spus să tac. Dimpotrivă, a spus ceea ce eu speram să spună, chiar aveam nevoie să spună.

Mă bucur pentru tine, Harold.

17.

W Câteva ore mai târziu, MEG şi cu mine am intrat pe poartă, în grădinile luxuriante de la Clarence House, ceea ce a făcut-o pe Meg să se simtă mai bine.

gâfâială.

Ar trebui să le vedeţi la primăvară. Pa le-a proiectat singur.

Am adăugat: *În cinstea lui Gan-Gan, ştiţi. Ea a locuit aici înaintea lui.*

I-am spus lui Meg despre Gan-Gan. De asemenea, i-am spus că am locuit aici, la Clarence House, de când aveam 19 ani şi până pe la 28 de ani. După ce m-am mutat, Camilla a transformat dormitorul meu în dressingul ei. Am încercat să nu-mi pese. Dar, mai ales prima dată când am văzut-o, mi-a păsat.

Ne-am oprit în faţa uşii de la intrare. Ora cinci, fix.
Nu ar fi bine să întârzii.

Meg arăta frumos şi i-am spus-o. Purta o rochie alb-negru, cu fustă plină, cu model cu flowers, iar când am pus mâna pe spatele ei am simţit cât de delicat era materialul. Avea părul lăsat în jos, pentru că eu i-am sugerat să îl poarte aşa. Lui *Pa îi place când femeile îşi poartă părul despletit*. Şi bunicii la fel. Deseori făcea comentarii despre "frumoasa coamă a lui Kate".

Meg purta puţin machiaj, lucru pe care i-l sugerasem şi eu. Tata nu era de acord cu femeile care purtau mult machiaj.

Uşa s-a deschis şi am fost întâmpinaţi de majordomul Gurkha al lui tata. Şi de Leslie, administratorul său de mult timp, care lucrase şi el pentru Gan-Gan. Ne-au condus pe coridorul lung, pe lângă tablourile mari şi oglinzile cu margini aurite, de-a lungul covorului purpuriu cu patină purpurie, pe lângă dulapul mare de sticlă filtrat cu porţelan strălucitor şi moşteniri rafinate, până la scara scârţâitoare, care urca trei trepte înainte de a alerga la dreapta, urca alte douăsprezece trepte, apoi alerga din nou la dreapta. Acolo, în sfârşit, pe palierul de deasupra noastră, stătea Pa.

Lângă el se afla Camilla.

Meg şi cu mine repetasem acest moment de mai multe ori. *Pentru tata, o plecăciune. Spune, Alteţă Regală, sau Domnule. Poate un sărut pe fiecare obraz dacă se apleacă, altfel o strângere de mână. Pentru*

Camilla, fără reverenţe. Nu este necesar. Doar un sărut rapid sau o strângere de mână.

Fără reverenţe? Eşti sigură?

Nu mi s-a părut potrivit.

Am intrat cu toţii într-un salon mare. Pe drum, Pa a întrebat-o pe Meg dacă era adevărat, aşa cum i se spusese, că era vedeta unei telenovele americane! Ea a zâmbit. Am zâmbit şi eu. Am vrut cu disperare să spun: *Telenovelă? Nu, asta e familia* noastră*, Pa*.

Meg a spus că joacă într-o dramă pe cablu care se difuzează seara. Despre avocaţi. Se numea *Suits*.

Minunat, spuse Pa. *Cât de splendid.*

Am ajuns la o masă rotundă aşezată cu o pânză albă. Lângă ea stătea un cărucior cu ceai: prăjitură cu miere, flapjacks, sandvişuri, crumpets calde, biscuiţi cu nişte cremă de ungere, busuioc mărunţit - preferatul lui tata. Toate aşezate chirurgical. Pa stătea cu spatele la o fereastră deschisă, cât mai departe de fierul care pocnea. Camilla stătea vizavi de el, cu spatele la fire. Meg şi cu mine stăteam între ei, una vizavi de cealaltă.

Eu am înghiţit o crumpetă cu Marmite; Meg a mâncat două sandvişuri de ceai cu somon afumat. Eram înfometaţi. Am fost atât de nervoşi toată ziua încât nu mâncasem.

Tata i-a oferit nişte prăjituri. I-au plăcut la nebunie.

Camilla a întrebat-o pe Meg cum îşi lua ceaiul, negru sau deschis, iar Meg şi-a cerut scuze că nu ştie. *Credeam că ceaiul e ceai.* Acest lucru a declanşat o discuţie aprinsă despre ceai, vin şi alte băuturi, despre britanicisme versus americanisme, iar apoi am ajuns la subiectul mai larg al lucrurilor care ne plac tuturor, care a dus direct la câini. Meg a vorbit despre cei doi "pui de blană" ai ei, Bogart şi Guy, care au fost salvaţi. Guy a avut o poveste deosebit de tristă. Meg l-a găsit la un adăpost din Kentucky, după ce cineva l-a abandonat în adâncul

pădure, fără apă sau mâncare. Beagle, a explicat ea, erau eutanasiaţi în Kentucky mai mult decât în orice alt stat, iar când l-a văzut pe Guy pe site-ul adăpostului s-a îndrăgostit.

Am privit cum se întunecă faţa Camillei. Era patroana Battersea Dogs & Cats Home, aşa că acest gen de poveşti o loveau întotdeauna puternic. Şi pe tata. Nu putea suporta să se gândească la vreun animal care suffera. Îşi amintea, fără îndoială, de momentul în care iubitul său câine, Pooh, s-a pierdut în mlaştina de cocoşi de pădure din Scoţia - probabil într-o gaură de iepure - pentru a nu mai fi văzut niciodată.

Conversaţia a fost uşoară, toţi patru vorbind deodată, dar apoi Pa şi Meg au căzut într-o discuţie liniştită, iar eu m-am întors spre Camilla, care părea mai dornică să tragă cu urechea decât să vorbească cu fiul ei vitreg, dar, din păcate, era blocată cu mine.

În curând, am schimbat cu toţii. Ce ciudat, m-am gândit, că respectăm instinctiv acelaşi protocol ca la o cină de stat cu bunica.

În cele din urmă, conversaţia s-a extins din nou pentru a include pe toată lumea. Am vorbit despre actorie şi despre artă în general. Cât de greu poate fi să-ţi croieşti drum într-o astfel de meserie, a spus Pa. Avea o mulţime de întrebări despre cariera lui Meg şi părea impresionat de felul în care aceasta răspundea. Confidenţa ei, inteligenţa ei, am crezut că l-au luat prins pe nepregătite.

Şi apoi timpul nostru a expirat. Tata şi Camilla aveau o altă logodnă. Viaţa regală. Foarte reglementată, programată excesiv, şi aşa mai departe.

Mi-am notat să îi explic mai târziu toate acestea lui Meg.

Ne-am ridicat cu toţii în picioare. Meg s-a aplecat spre tata. Eu am tresărit; la fel ca Willy, tata nu era genul care să îmbrăţişeze. Din fericire, ea i-a oferit o îmbrăţişare standard britanică obraz la obraz, care părea să îi placă.

Am condus-o pe Meg afară din Clarence House, în acele grădini luxuriante şi parfumate, cu un sentiment de exaltare.

Ei bine, asta e, m-am gândit. Bine aţi venit în familie.

18.

IA ZBURAT LA TORONTO. Sfârşitul lunii octombrie 2016. Meg a fost încântată să-mi arate viaţa ei, *câinii* ei - căsuţa ei, pe care o adora. Iar eu eram nerăbdător să văd totul, să cunosc fiecare detaliu... despre ea.(Deşi eu furişat în Canada o dată înainte, dar aceasta ar fi fost prima mea vizită adevărată.) Ne-am plimbat pe câinii în mare, deschise ravene deschise şi parcuri. Am explorat colţişoarele puţin populate ale cartierului ei. Toronto nu era Londra, dar nu era nici Botswana. Aşa că.., fiţi întotdeauna precauţi, noi am spus. Menţineţi site-ul bule. Continuă să te deghizezi.

Apropo de deghizări. I-am invitat pe Euge şi Jack să ni se alăture de Halloween. Şi pe cel mai bun prieten al lui Meg, Markus. Soho House din Toronto a dat o mare petrecere şi tema era "Apocalipsa". Îmbrăcaţi-vă corespunzător.

I-am mormăit lui Meg că nu am avut prea mult noroc cu petrecerile tematice, dar că o să mai încerc o dată. Pentru a mă ajuta cu costumul meu, am apelat la un prieten, actorul Tom Hardy, înainte de a pleca de acasă. Îl sunasem să-l întreb dacă pot împrumuta costumul lui din *Mad Max*.

Toată treaba?

Da, te rog, amice! Întregul kit.

Îmi dăduse totul înainte de a pleca din Marea Britanie, iar acum îl încercam în mica baie a lui Meg. Când am ieşit, ea a râs în hohote.

A fost amuzant. Şi un pic înfricoşător. Dar cel mai important lucru a fost: Eram de nerecunoscut.

Meg, între timp, purta pantaloni scurţi negri rupţi, un top camuflat, ciorapi fishnet. Dacă asta e Apocalipsa, m-am gândit, să vină sfârşitul lumii.

Petrecerea a fost zgomotoasă, întunecată, beată - ideală. Mai mulţi oameni se uitau de două ori în timp ce Meg trecea prin camere, dar nimeni nu s-a uitat de două ori la întâlnirea ei distopică. Mi-aş fi dorit să pot purta această deghizare în fiecare zi. Mi-aş fi dorit să o pot refolosi a doua zi şi să o vizitez pe platoul de filmare al serialului *Suits*.

Dar, din nou, poate că nu. Făcusem greşeala de a căuta pe Google şi de a viziona online câteva dintre scenele ei de dragoste. Am văzut-o pe ea şi pe un coleg de platou cum se maimuţăreau într-un fel de office sau sală de conferinţe... Ar fi fost nevoie de terapie cu şocuri electrice ca să-mi scot acele imagini din cap. Nu aveam nevoie să văd astfel de lucruri în direct. Totuşi, chestiunea era discutabilă: a doua zi era duminică, aşa că ea nu lucra.

Şi apoi totul a devenit irelevant, totul s-a schimbat pentru totdeauna, pentru că a doua zi a fost ziua în care s-a aflat despre relaţia noastră.

Ei bine, ne-am spus, uitându-ne nerăbdători la telefoanele noastre, se va întâmpla în cele din urmă.

De fapt, am fost avertizaţi că este posibil să se întâmple în acea zi. Fusesem avertizaţi, înainte de a ne îndrepta offi spre Apocalipsa de Halloween, că s-ar putea să vină o altă apocalipsă. Încă o dovadă că universul avea un simţ al umorului rău.

Meg, eşti pregătită pentru ceea ce se
îndreaptă spre noi? Cam aşa ceva. Tu eşti?

Da.

Stăteam pe canapeaua ei, cu câteva momente înainte de a pleca la aeroport.

Ţi-e frică?

Da. Nu. Poate.

Vom fi vânaţi. Nu există două moduri de a face asta. O să o tratez ca şi cum am fi în tufişuri.

Mi-a amintit de ceea ce am spus în Botswana, când leii răcneau.

Ai încredere în mine. O să te ţin în siguranţă.

M-a crezut atunci, a spus ea. Mă credea şi acum.

Până să aterizez pe Heathrow, povestea se... fizise?

Totul era neconfirmat şi nu existau fotografii, aşa că nu exista nimic care să alimenteze acest lucru.

Un moment de răgaz? Poate, m-am gândit, totul va fi bine.

Nu. Calmul dinaintea furtunii de rahat.

19.

ÎN PRIMELE ORE şi zile ale lunii noiembrie 2016 a existat un nou minim la fiecare câteva minute. Am fost şocat şi certat pe mine însămi pentru că că am fost şocată. Şi pentru că a fi nepregătit. Eram pregătit pentru nebunia obişnuită, pentru nebunia standard. calomnii, dar I nu am anticipatacest nivel de minciună fără reţineri.

Mai presus de toate, nu am fost pregătit pentru rasism. Atât rasismul de tip "fluierat de câine", cât şi rasismul evident, vulgar, în faţă.

Daily Mail a preluat conducerea. Titlul său: *Fata lui Harry este (aproape) direct din Compton*. Subtitlu: *Casa mamei sale, plină de bande, a fost dezvăluită - deci va veni el să ia un ceai?*

Un alt tabloid a sărit în luptă cu această declaraţie: *Harry se va căsători cu un membru al familiei regale de gangsteri?*

Faţa mea a îngheţat. Sângele meu s-a oprit. Eram furios, dar mai mult: ruşinat. Ţara mea mamă? Făcea asta? Pentru ea? Cu noi? Chiar aşa?

Ca şi cum titlul nu era suficient de ruşinos, *Mail* a continuat spunând că în Compton au avut loc 47 de crime numai în ultima săptămână. Patruzeci şi şapte, imaginaţi-vă asta. Nu contează că Meg nu locuise niciodată în Compton, nici măcar în apropiere. Locuise la o jumătate de oră distanţă, la fel de departe de Compton cum era Palatul Buckingham de Castelul Windsor. Dar uită asta: Chiar dacă ar *fi* locuit în Compton, cu ani în urmă sau în prezent, şi ce dacă? Cui îi păsa câte crime se comiteau în Compton, sau oriunde altundeva, atâta timp cât Meg nu era cea care le comitea?

O zi sau două mai târziu, *Mail* a intervenit din nou, de data aceasta cu un eseu scris de sora fostului primar al Londrei, Boris Johnson, care prezicea că Meg va... face ceva... genetic... familiei regale. "Dacă va exista o problemă din presupusa ei uniune cu Prinţul Harry, familia Windsor îşi va îngroşa sângele albastru apos şi subţire şi pielea palidă Spencer şi părul roşcat cu un ADN bogat şi exotic".

Sora Johnson a mai opinat că mama lui Meg, Doria, era din "partea greşită a căii ferate", iar ca dovadă clară a citat dreadlocks-ul lui Doria. Acest filth era aruncat în aer către trei milioane de britanici, despre Doria, adorabila Doria, născută în Cleveland, Ohio, absolventă a liceului Fairfax, într-o zonă din clasa de mijloc prin excelenţă din Los Angeles.

The Telegraph a intrat în luptă cu un articol ceva mai puţin dezgustător, dar la fel de nebunesc, în care scriitorul a analizat din toate unghiurile întrebarea arzătoare dacă pot sau nu să mă căsătoresc legal cu o (oftatură) divorţată.

Doamne, ei erau deja în trecutul ei şi se uitau la prima ei căsătorie.

Nu contează că tatăl meu, un divorţat, era în prezent căsătorit cu o divorţată, sau că mătuşa mea, prinţesa Anne, era o divorţată recăsătorită - lista a continuat. Divorţul în 2016 a fost considerat de presa britanică drept o literă stacojie.

Apoi, *The Sun a* răscolit reţelele de socializare ale lui Meg, a descoperit o fotografie veche cu o prietenă şi un jucător profesionist de hochei şi a creat o poveste elaborată despre Meg şi jucătorul de hochei care aveau o aventură toridă. Am întrebat-o pe Meg despre asta.

Nu, se cupla cu prietena mea. Eu i-am prezentat.

Aşa că i-am cerut avocatului Palatului să contacteze acest ziar şi să le spună că povestea este categoric falsă şi defăimătoare şi să o retragă imediat.

Răspunsul ziarului a fost o ridicare din umeri şi un finger mijlociu ridicat.

Sunteţi nesăbuit, le-a spus avocatul redactorilor ziarului.

Yawn, au spus editorii.

Ştiam deja că ziarele au pus detectivi particulari pe urmele lui Meg şi ale tuturor celor din cercul ei, din viaţa ei, chiar şi ale multora care nu făceau parte din viaţa ei, aşa că ştiam că erau experţi în trecutul ei şi în iubiţii ei. Erau Meg-ologi; ştiau mai multe despre Meg decât oricine altcineva din lume în afară de Meg şi, prin urmare, ştiau că fiecare cuvânt pe care îl scriseseră despre ea şi jucătorul de hochei era un gunoi fierbinte. Dar au continuat să răspundă la avertismentele repetate ale avocatului Palatului cu aceleaşi non-răspunsuri, care echivalau cu o batjocură batjocoritoare: Noi. Nu. Ne pasă.

M-am înghesuit cu avocatul, încercând să găsesc o modalitate de a o proteja pe Meg de acest atac şi de toate celelalte. Mi-am petrecut cea mai mare parte a fiecărei zile, din momentul în care am deschis ochii până mult după miezul nopţii, încercând să o fac să înceteze.

Daţi-i în judecată, i-am tot spus avocatului, iar şi iar. El mi-a explicat în repetate rânduri că ceea ce doreau ziarele era să le dea în judecată. Le era foame să mă dea în judecată, pentru că dacă îi dădeam în judecată, asta ar fi confirmat relaţia şi atunci ar fi putut să meargă cu adevărat în oraş.

M-am simţit sălbatic de furie. Şi vinovăţie. O infectasem pe Meg, şi pe mama ei, cu contagiunea mea, altfel spus, viaţa mea. Îi promisesem că o voi ţine în siguranţă, şi deja o aruncasem în mijlocul acestui pericol.

Când nu eram cu avocatul, eram cu Jason, responsabilul de comunicare al Palatului Kensington. Era foarte deştept, dar un pic prea rece în legătură cu această criză în desfăşurare pentru gustul meu. M-a îndemnat să nu fac nimic. Nu *vei face decât să hrăneşti bestia. Tăcerea este cea mai bună opţiune*.

Dar tăcerea nu era o opţiune. Dintre toate opţiunile, tăcerea era cea mai puţin dezirabilă, cea mai puţin apărabilă. Nu puteam lăsa presa să continue să-i facă asta lui Meg.

Chiar şi după ce l-am convins că trebuie să facem ceva, să spunem ceva, orice, Palatul a spus nu. Curtenii ne-au blocat din greu. Nu se poate face nimic, au spus ei. Şi, prin urmare, nu se *va* face nimic.

Am acceptat acest lucru ca final. Până când am citit un eseu în *Huffington Post*. Eseistul spunea că reacţia blândă a britanicilor la această explozie de rasism era de aşteptat, din moment ce ei sunt moştenitorii colonialiştilor rasişti. Dar ceea ce a fost cu adevărat "de neiertat", a adăugat ea, a fost tăcerea mea.

A mea.

I-am arătat eseul lui Jason şi i-am spus că avem nevoie de o corecţie de curs. imediat. Nu mai mult dezbatere, nu mai mult

discuţii. Aveam nevoie de o declaraţie acolo.

Într-o zi am avut un proiect. Puternic, precis, furios, sincer. Nu credeam că va fi sfârşitul, ci poate începutul sfârşitului.

Am citit-o pentru ultima oară şi l-am rugat pe Jason să o lase să se termine.

20.

Cu câteva ore înainte ca această declaraţie să fie dată publicităţii, Jess a fost pe drumul spre casă. Meg a condus la aeroportul Toronto Pearson International Airport din Toronto, cu papagalii urmărind-o, şi şi-a făcut drum cu grijă prin mulţimea de călători, simţindu-se agitată, expusă.

Pe lounge era plin, aşa că un Air Canada i s-a făcut milă de ea şi a ascuns-o într-o cameră laterală. I-a adus chiar şi o farfurie cu mâncare.

În momentul în care a aterizat la Heathrow, declaraţia mea era peste tot. Şi nu schimba nimic. Asaltul a continuat.

De fapt, declaraţia mea a generat un nou atac - din partea familiei mele. Tata şi Willy erau furioşi. Mi-au dat o bătaie de cap. Declaraţia mea îi făcea să arate rău, au spus amândoi.

De ce naiba?

Pentru că *ei* nu au dat niciodată o declaraţie pentru prietenele sau soţiile *lor* atunci când erau hărţuite.

Aşadar, această vizită nu a fost ca cele anterioare. A fost complet opusă. În loc să ne plimbăm prin grădinile Frogmore, să stăm în bucătăria mea şi să vorbim cu visare despre viitor sau pur şi simplu să ne cunoaştem, am fost stresaţi, ne-am întâlnit cu avocaţi, căutând modalităţi de a combate această nebunie.

De regulă, Meg nu se uita la internet. Voia să se protejeze, să ţină otrava aia departe de creierul ei. Inteligentă. Dar nu era sustenabil dacă aveam de gând să ducem o bătălie pentru reputaţia şi siguranţa ei fizică. Trebuia să ştiu exact ce era adevărat, ce era fals, iar asta însemna să o întreb la fiecare câteva ore despre altceva care apăruse pe internet.

Este adevărat? Este adevărat? Există un sâmbure de adevăr în asta?

Adesea începea să plângă. *De ce ar spune asta, Haz? Nu înţeleg. Nu pot să inventeze stufful?*

Da, pot. Şi da, o fac.

Cu toate acestea, în ciuda stresului crescând, a presiunii teribile, am reuşit să ne protejăm legătura esenţială, fără să ne certăm unul cu celălalt în acele câteva zile. Când am ajuns la orele finale ale vizitei ei, eram solide, fericite, iar Meg m-a anunţat că vrea să-mi pregătească un prânz special de despărţire.

Nu aveam nimic în frigider, ca de obicei. Dar era un Whole Foods în josul străzii. I-am dat indicaţii, cea mai sigură rută, treci de gărzile de la Palat, fă la dreapta, spre Kensington Palace Gardens, coboară pe Kensington High Street, este o barieră a poliţiei, fă la dreapta şi vei vedea Whole Foods. *Este imens, nu ai cum să nu-l vezi.*

Aveam un angajament, dar voi fi acasă în curând.

Şapcă de baseball, jachetă, cap în jos, poartă laterală. Vei fi bine, îţi promit.

Două ore mai târziu, când am ajuns acasă, am găsit-o inconsolabilă. Plângând. Tremura.

Ce este? Ce s-a întâmplat?

Abia dacă reuşea să scoată povestea.

Se îmbrăcase exact aşa cum o sfătuisem şi alerga fericită, anonimă, în sus şi în jos pe culoarele supermarketului. Dar cum

a urcat pe scările rulante şi s-a apropiat un bărbat. *Scuzaţi-mă, ştiţi unde este ieşirea?*

Oh, da, cred că e chiar aici, în stânga.

Hei! Eşti în programul ăla, Costume*, nu-i aşa? Soţia mea te iubeşte.*

Oh. Ce drăguţ! Mulţumesc. Cum te cheamă? Jeff.

Mă bucur să te cunosc, Jeff. Te rog spune-i că îi mulţumesc că m-a urmărit.

O voi face. Pot să fac o poză… ştii tu, pentru mama mea?

Credeam că ai spus că e soţia ta.

Oh. Da. Heh.

Îmi pare rău, azi sunt la cumpărături.

Faţa lui s-a schimbat. *Ei bine, chiar dacă nu pot face o poză CU tine… asta nu mă împiedică să fac poze CU tine!*

Şi-a scos telefonul şi a urmat-o până la tejghea, făcând poze în timp ce ea se uita la curcan. La naiba cu curcanul, s-a gândit ea, grăbindu-se spre casele de marcat. El a urmat-o şi acolo.

A intrat la coadă. În faţa ei se aflau rânduri şi rânduri de reviste şi ziare, iar pe toate acestea, sub cele mai şocante şi dezgustătoare titluri… era ea. Ceilalţi clienţi au observat şi ei. S-au uitat la reviste, s-au uitat la ea, iar acum şi-au scos şi ei telefoanele, ca nişte zombi.

Meg a surprins două casieriţe împărţind un zâmbet oribil. După ce şi-a plătit cumpărăturile, a ieşit afară, direct într-un grup de patru bărbaţi cu iPhone-urile îndreptate spre ea. Şi-a ţinut capul plecat şi a luat-o la fugă pe Kensington High Street. Era aproape de casă când o trăsură trasă de cai a ieşit din Kensington Palace Gardens. Un fel de paradă: poarta Palatului era blocată. A fost forţată să se întoarcă pe drumul principal, unde cei patru bărbaţi au luat-o pe

mirosul din nou şi a urmărit-o până la poarta principală, strigându-i numele.

Când a final a intrat în Nott Cott, şi-a sunat cele mai bune prietene, fiecare dintre ele a întrebat: *Merită asta, Meg? Merită cineva asta?*

Am îmbrăţişat-o şi i-am spus că-mi pare rău. Atât de rău.

Ne-am ţinut unul în braţe, până când, încet-încet, am simţit cele mai delicioase mirosuri.

M-am uitat în jur. *Stai aşa. Vrei să spui că... după toate astea... tot ai făcut prânzul?*

Am vrut să te hrănesc înainte de a pleca.

21.

TREI SĂPTĂMÂNI MAI TÂRZIU am făcut un test HIV la o clinică din Barbados.

Cu Rihanna.

Viaţa regală.

Cu această ocazie se sărbătorea Ziua Mondială de luptă împotriva SIDA, iar eu am rugat-o pe Rihanna, în ultimul moment, să mi se alăture, pentru a ajuta la creşterea gradului de conştientizare în Caraibe. Spre şocul meu, ea a acceptat.

Noiembrie 2016.

O zi importantă, o cauză vitală, dar nu eram cu capul în joc. Eram îngrijorat pentru Meg. Nu se putea duce acasă pentru că casa ei era înconjurată de papagali. Nu se putea duce la casa mamei ei, în Los Angeles, pentru că şi acolo era înconjurată de papagali. Singură, în derivă, era în pauză de la filmare şi era vremea Zilei Recunoştinţei. Aşa că am luat legătura cu nişte prieteni care aveau o casă goală în Los

Angeles, iar ei i l-au oferit cu generozitate. Problema era rezolvată, pentru moment. Totuşi, mă simţeam îngrijorată şi intens ostilă faţă de presă, iar acum eram înconjurată de... presă.

Aceiaşi reporteri regali...

Privindu-i pe toţi, m-am gândit: *Complicitate*.

Apoi, acul a intrat în fingerul meu. Am privit cum ţâşnea sângele şi mi-am amintit de toţi oamenii, prieteni şi străini, colegi de armată, jurnalişti, romancieri, colegi de şcoală, care ne-au numit vreodată pe mine şi familia mea "sânge albastru". Acea veche prescurtare pentru aristocraţie, pentru regalitate, mă întrebam de unde venise. Cineva a spus că sângele nostru era albastru pentru că era mai rece decât al celorlalţi, dar asta nu putea fi adevărat, nu-i aşa? Familia mea a spus întotdeauna că era albastru pentru că eram speciali, dar nici asta nu putea fi adevărat. Privind asistenta cum îmi canaliza sângele într-o eprubetă, m-am gândit: "Roşu, ca al tuturor celorlalţi.

M-am întors către Rihanna şi am stat de vorbă în timp ce aşteptam rezultatul. Negativ.

Acum voiam doar să fug, să găsesc un loc cu Wi-Fi, să văd ce face Meg. Dar nu a fost posibil. Aveam o listă plină de întâlniri şi vizite - un regale program regal care nu a nu lăsa prea mult loc de manevră. Şi apoi a trebuit să mă grăbesc să mă întorc la nava ruginită a Marinei Comerciale care mă ducea în jurul Caraibelor. By . când I am ajuns la la nava,târziu că noapte, semnalul Wi-Fi de la bord abia dacă a fost un puls. Am reuşit să-i trimit mesaje lui Meg doar dacă stăteam pe banca din cabina mea, cu telefonul lipit de hublou. Am fost conectaţi doar suficient de mult timp pentru ca eu să aflu că era în siguranţă acasă la prietenul meu. Ba mai mult, mama şi tatăl ei reuşiseră să se strecoare înăuntru şi să petreacă Ziua Recunoştinţei cu ea. Totuşi, tatăl ei adusese un braţ plin de tabloide, care...

despre care, în mod inexplicabil, a vrut să vorbească. Nu a mers bine şi a sfârşit prin a pleca mai devreme.

În timp ce îmi spunea povestea, s-a întrerupt Wi-Fi-ul.

Nava comercială a pornit spre următoarea destinaţie.

Am pus telefonul jos şi m-am uitat pe hublou la marea întunecată.

22.

MEG, care se întorcea acasă de pe platou, a observat că fiecare maşină o urmărea.

Apoi au început să o urmărească.

Fiecare maşină era condusă de un bărbat cu un aspect dubios. Wolfish.

Era iarnă, în Canada, aşa că drumurile erau îngheţate. În plus, la felul în care se învârteau maşinile în jurul ei, tăindu-i calea, trecând pe roşu, depăşind-o, încercând în acelaşi timp să o fotografieze, era sigură că va avea un accident.

Şi-a spus să nu intre în panică, să nu conducă neregulamentar, să nu le dea ceea ce voiau. Apoi m-a sunat.

Eram în Londra, în propria mea maşină, cu bodyguardul meu la volan, iar vocea ei înlăcrimată m-a adus înapoi în copilărie. Înapoi la Balmoral. *Nu a reuşit, dragă băiete.* Am implorat-o pe Meg să-şi păstreze calmul, să fie cu ochii pe drum. Pregătirea mea de controlor aerian a preluat controlul. Am vorbit cu ea până la cea mai apropiată secţie de poliţie. În timp ce cobora din maşină, am putut auzi, pe fundal, papagalii care o urmăreau până la uşă.

Haide, Meghan, dă-ne un zâmbet! Click, click, click, click.

Ea a povestit poliţiei ce se întâmpla şi i-a implorat să o ajute. Aceştia au avut compasiune, sau au spus că au avut, dar ea era o figură publică, aşa că au insistat că nu era nimic de făcut. S-a întors la maşină, papagalii o înghesuiau din nou, iar eu am condus-o la casa ei, pe uşa din faţă, unde s-a prăbuşit.

Şi eu am făcut-o, un pic. Mă simţeam neajutorată, iar acesta, mi-am dat seama, era călcâiul meu de Ahile. Puteam să mă descurc cu majoritatea lucrurilor, atâta timp cât trebuia să iau măsuri. Dar când nu aveam nimic de făcut... voiam să mor.

Nu a existat niciun răgaz real pentru Meg odată ce a intrat în casă. Ca în fiecare seară precedentă, papagali şi aşa-zişi jurnalişti îi băteau la uşă, sunau la sonerie, în mod constant. Câinii ei îşi pierdeau minţile. Nu înţelegeau ce se întâmpla, de ce nu răspundea la uşă, de ce casa era asaltată. În timp ce ei urlau şi se plimbau în cerc, ea s-a încolăcit într-un colţ al bucătăriei, pe podea. După miezul nopţii, când lucrurile s-au mai liniştit, a îndrăznit să tragă cu ochiul prin jaluzele şi a văzut bărbaţi dormind în maşini afară, cu motoarele pornite.

Vecinii i-au spus lui Meg că şi ei au fost hărţuiţi. Bărbaţii merseseră în sus şi în jos pe stradă, punând întrebări, oferind sume de bani pentru orice mărunţiş despre Meg - sau o minciună frumoasă şi suculentă. Un vecin a relatat că i s-a offat o avere pentru a monta, pe acoperişul lor, camere de filmare cu transmisiuni în direct îndreptate spre ferestrele lui Meg. Un alt vecin a acceptat de fapt offerul, a agăţat o cameră pe acoperişul său şi a îndreptat-o direct spre curtea lui Meg. Din nou a contactat poliţia, care din nou nu a făcut nimic. Legile din Ontario nu interzic acest lucru, i s-a spus. Dacă vecinul nu încălca *fizic proprietatea,* putea să agaţe telescopul Hubble de casa lui şi să îl îndrepte spre curtea ei, fără probleme.

Între timp, în Los Angeles, mama ei era urmărită în fiecare zi, de la şi până la casă, de la şi până la spălătorie, de la şi până la serviciu. De asemenea, era calomniată. Un articol o numea "gunoi de rulote". Altul o numea "drogată". De fapt, ea lucra în domeniul îngrijirii paliative. Călătorea prin tot Los Angeles pentru a ajuta oamenii aflaţi la sfârşitul vieţii.

Paps a escaladat zidurile şi gardurile multor pacienţi pe care i-a vizitat. Cu alte cuvinte, în fiecare zi exista încă o persoană, ca şi Mummy, al cărei ultim sunet pe pământ... va fi un clic.

23.

REUNITED. O noapte liniştită la Nott Cott, pregătind cina împreună.

Decembrie 2016.

Meg şi cu mine descoperisem că aveam aceeaşi mâncare preferată: friptura de pui.

Nu ştiam cum să o gătesc, aşa că în acea seară m-a învăţat.

Îmi amintesc căldura din bucătărie, mirosurile minunate. Bucăţile de lămâie de pe planşetă, usturoiul şi rozmarinul, sosul care bolboroseşte într-o cratiţă.

Îmi amintesc că am frecat sare pe pielea păsării, apoi am deschis o sticlă de vin.

Meg a pus muzică. Îmi extindea orizonturile, mă învăţa despre muzica folk şi soul, despre James Taylor şi Nina Simone.

Este un nou început. Este o nouă zi.

Poate că mi s-a urcat vinul la cap. Poate că săptămânile în care m-am luptat cu presa m-au epuizat. Dintr-un motiv oarecare, când conversaţia a luat o turnură neaşteptată, am devenit sensibilă.

Apoi supărat. Disproporţionat, neglijent de furios.

Meg a spus ceva ce am înţeles greşit. A fost în parte o diferenţă culturală, în parte o barieră lingvistică, dar am fost şi eu pur şi simplu prea sensibilă în acea seară. M-am gândit: De ce se ia de mine?

M-am răstit la ea, i-am vorbit cu duritate - cu cruzime. Când cuvintele mi-au ieşit din gură, am simţit cum totul în cameră se opreşte. Sosul a încetat să mai bolborosească, moleculele de aer au încetat să mai orbiteze. Chiar şi Nina Simone a părut să se oprească. Meg a ieşit din încăpere, dispărând pentru un fiecare fiecare minut.

M-am dus şi am găsit-o la etaj. Stătea în dormitor. Era calmă, dar a spus pe un ton liniştit şi echilibrat că nu ar fi suportat niciodată să i se vorbească aşa.

Am dat din cap.

A vrut să ştie de unde provine.

Nu ştiu.

Unde ai auzit vreodată un bărbat vorbind aşa cu o femeie? Aţi auzit adulţi vorbind în acest fel când aţi crescut?

Mi-am curăţat gâtul şi am privit în altă parte. *Da.*

Nu avea de gând să tolereze un astfel de partener. Sau co-părinte. Genul ăsta de viaţă. Nu avea de gând să crească copii într-o atmosferă de furie sau lipsă de respect. A spus totul, foarte clar. Amândoi ştiam că furia mea nu fusese *cauzată* de nimic legat de conversaţia noastră. Venea de undeva din adâncul sufletului, de undeva care trebuia excavat, şi era evident că aveam nevoie de ajutor pentru asta.

Am încercat terapia, i-am spus. Willy mi-a spus să plec. Nu am găsit niciodată persoana potrivită. Nu a funcţionat.

Nu, a spus ea încet. Încearcă din nou.

24.

WAM PĂRĂSIT PALATUL KENSINGTON într-o maşină întunecată, o maşină complet differentă şi nemarcată, ascunzându-ne amândoi în înapoi. Am ieşit pe poarta din spate, în jurul orei 18:30. Gărzile mele de corp au spus că nu suntem urmăriţi, aşa că atunci când am rămas blocaţi în traffic pe Regent Street, am sărit. Mergeam la teatru şi nu am vrut să atragem atenţia ajungând după ce începuse spectacolul. Eram atât de preocupaţi să nu întârziem, să ne uităm la ceas, încât nu i-am văzut pe "ei" urmărindu-ne - încălcând în mod flagrant legile privind urmărirea.

Ne-au împuşcat aproape de teatru. Dintr-un vehicul în mişcare, prin fereastra unei staţii de autobuz.

Trăgătorii, desigur, erau Tweedle Dumb şi Tweedle Dumber.

Nu ne plăcea să fim fotografiaţi, mai ales de cei doi. Dar reuşisem să-i ocolim timp de fiecare cinci luni. Bună treabă, ne-am spus.

Următoarea dată când am fost fotografiată a fost câteva săptămâni mai târziu, la ieşirea de la cină cu Doria, care se întorsese cu Meg. Papagalii ne-au prins, dar au ratat-o pe Doria, din fericire. Ea s-a întors să se ducă la hotelul ei, noi ne-am întors cu gărzile mele de corp să mergem la maşina noastră. Papagalii nu au văzut-o niciodată.

Am fost destul de emoţionată în legătură cu acea cină. Întotdeauna este stresant să te întâlneşti cu mama unei prietene, dar mai ales atunci când îi faci viaţa fiicei ei un iad. *The*

Sun a publicat recent un titlu pe prima pagină: *Fata lui Harry pe Pornhub*. Articolul arăta imagini cu Meg, din *Suits*, pe care nişte perverşi le postaseră pe un site porno. *The Sun* nu spunea, bineînţeles, că imaginile fuseseră folosite ilegal, că Meg nu ştia nimic despre ele, că Meg avusese la fel de mult de-a face cu pornografia ca şi bunica. Era doar un truc, o modalitate de a atrage cititorii să cumpere ziarul sau să dea click pe articol. Odată ce cititorul descoperea că nu era nimic acolo, era prea târziu! Banii din publicitate erau în punga *The Sun*.

Ne-am luptat, am depus o plângere oficială, dar din fericire subiectul nu a mai apărut în acea seară la cină. Aveam lucruri mai fericite de discutat. Meg tocmai făcuse o excursie în India cu World Vision, lucrând la gestionarea sănătăţii menstruale şi la accesul la educaţie pentru fetele tinere, după care o luase pe Doria la un refugiu de yoga în Goa - o celebrare întârziată a celei de-a şaizeci-a aniversări a lui Doria. O sărbătoream pe Doria, sărbătoream faptul că eram împreună şi făceam toate acestea în locul nostru preferat, Soho House de pe strada Dean nr. 76. Referitor la subiectul India: am râs de sfatul pe care i l-am dat lui Meg înainte de a pleca: Să *nu* faci o fotografie în faţa Taj Mahalului. Ea m-a întrebat de ce, iar eu i-am spus: *Mama mea*.

I-am explicat că mama mea a pozat pentru o fotografie acolo, care devenise un simbol, şi nu voiam ca cineva să creadă că Meg încearcă să o imite pe mama mea. Meg nu auzise niciodată de această fotografie şi i s-a părut totul baffling, iar eu am iubit-o pentru că a fost baffled.

Acea cină cu Doria a fost minunată, dar acum o privesc ca pe sfârşitul începutului. A doua zi, au apărut fotografiile cu papagalii şi a apărut un nou flood de poveşti, un nou val de-a lungul numeroaselor canale ale reţelelor sociale. Rasismul, misoginismul, prostia criminală - toate au crescut.

Neştiind încotro să mă îndrept, l-am sunat pe tata.

Nu o citi, dragă băiete.

Nu e atât de simplu, am spus supărat. S-ar putea să o pierd pe femeia asta. Fie ar putea decide că nu merit deranjul, fie presa ar putea otrăvi atât de mult publicul încât vreun idiot să facă ceva rău, să-i facă rău în vreun fel.

Se întâmpla deja cu încetinitorul. Ameninţări cu moartea. Locul ei de muncă închis pentru că cineva, reacţionând la ceea ce citise, făcuse o ameninţare credibilă. Este izolată, am spus, şi speriată, nu a mai ridicat jaluzelele în casa ei de luni de zile - şi tu îmi spui să nu o citesc?

A spus că exagerez. Din *păcate, aşa stau lucrurile este.*

I a apelat la lui interes propriu. Făcând nimic a fost a un aspect teribil pentru monarhie. *Oamenii de acolo au sentimente puternice faţă de ceea ce i se întâmplă, Pa. Ei o iau personal, trebuie să înţelegi asta.*

El a rămas impasibil.

25.

TADRESA era la O jumătate de oră de Nott Cott. Doar o plimbare rapidă cu maşina peste Tamisa, pe lângă parc... dar se simţea ca şi cum... una dintre călătoriile mele polare.

Inima bătând cu putere, am respirat adânc şi am bătut la uşă.

Femeia a deschis-o şi mi-a urat bun venit. M-a condus pe un coridor scurt până la officea ei.

Prima uşă pe stânga.

Camera mică. Ferestre cu jaluzele veneţiene. Chiar pe o stradă aglomerată. Se auzeau maşinile, pantofii pocnind pe

pavaj. Oamenii vorbesc, râd.

Era cu fiecare cincisprezece ani mai în vârstă decât mine, dar tânără. Îmi amintea de Tiggy. A fost şocant, într-adevăr. O vibraţie atât de asemănătoare.

Mi-a indicat o canapea verde închis şi a luat un scaun în cealaltă parte a camerei. Era o zi de toamnă, dar eu transpiram abundent. Mi-am cerut scuze. *Mă supraîncălzeam uşor*. De *asemenea, sunt puţin nervos*.

Nu mai spuneţi nimic.

A sărit în sus şi a fugit afară. Câteva momente mai târziu s-a întors cu un evantai mic, pe care l-a îndreptat spre mine.

Ah, minunat. Mulţumesc.

A aşteptat să încep. Dar eu nu ştiam de unde să încep. Aşa că am început cu mama mea. I-am spus că mi-e teamă să nu o pierd.

Mi-a aruncat o privire lungă şi iscoditoare.

Ştia, desigur, că deja îmi pierdusem mama. Ce suprarealist, să întâlneşti un terapeut care ştie deja o parte din povestea vieţii tale, care probabil şi-a petrecut vacanţele pe plajă citind cărţi întregi despre tine.

Da, mi-am pierdut deja mama, desigur, dar mă tem că, vorbind despre ea, acum, aici, cu un străin perfect, şi poate alungând o parte din durerea acelei pierderi, o voi pierde din nou. Voi pierde acel sentiment, acea prezenţă a ei - sau ceea ce am simţit întotdeauna ca fiind prezenţa ei.

Terapeutul a întredeschis ochii. Am încercat din nou.

Vezi tu... durerea... dacă asta e... asta e tot ce mi-a mai rămas de la ea. Şi durerea este, de asemenea, ceea ce mă conduce. În unele zile, durerea este singurul lucru care mă ţine împreună. Şi, de asemenea, presupun că, fără durere, ea ar putea crede... că am uitat de ea.

Asta a sunat stupid. Dar, ei bine, asta era.

Majoritatea amintirilor despre mama mea, am explicat, cu o tristeţe bruscă şi copleşitoare, dispăruseră. De cealaltă parte a Zidului. I-am povestit despre Zid. I-am spus că am vorbit cu Willy despre lipsa mea de amintiri despre mama noastră. M-a sfătuit să mă uit prin albume foto, ceea ce am şi făcut imediat. Nu am găsit nimic.

Aşadar, mama mea nu era nici imagini, nici impresii, ci mai ales o gaură în inima mea, şi dacă aş fi vindecat-o, aş fi reparat-o, ce s-ar fi întâmplat?

L-am întrebat dacă nu i se pare o nebunie.

Nu.

Am rămas

tăcuţi. Mult

timp.

M-a întrebat de ce am nevoie. *Ce cauţi aici?*

Uite, am spus. *Ceea ce am nevoie... este să scap de această greutate din piept. Am nevoie... am nevoie... am nevoie...*

Da?

Să plâng. Te rog. Ajută-mă să plâng.

26.

La şedinţa următoare am întrebat dacă pot să mă întind.

Ea a zâmbit. *Mă întrebam când o să mă întrebi.*

M-am întins pe canapeaua verde şi mi-am băgat o pernă sub gât.

Am vorbit despre suffetul fizic şi emoţional. Panica, anxietatea. Transpiraţiile.

De cât timp se întâmplă asta?

De doi sau trei ani. Înainte era mult mai rău.

I-am spus despre discuţia cu Cress. În timpul vacanţei de schi. Partea de sus ieşind din sticlă, emoţiile fiind peste tot. Plânsesem un pic atunci... dar nu era suficient. Aveam nevoie să plâng mai mult. Şi nu am putut.

Am ajuns să vorbesc despre furia profundă, declanşatorul aparent al căutării ei în primul rând. Am descris scena cu Meg, în bucătărie.

Am clătinat din cap.

M-am plâns despre familia mea. Tata şi Willy. Camilla. Mă opream frecvent, la mijlocul frazei, când auzeam zgomotul trecătorilor de la fereastră. Dacă ar fi ştiut vreodată. Prinţul Harry era acolo, vorbind despre familia lui. Despre problemele lui. Oh, ziarele ar avea o zi de fiecare zi.

Ceea ce ne-a condus la subiectul presei. Un teren mai ferm. L-am lăsat să plece. Conaţionalii mei şi compatrioatele mele, am spus, arătând un asemenea dispreţ, o asemenea lipsă de respect josnică, faţă de femeia pe care o iubeam. Sigur, presa fusese crudă cu mine de-a lungul anilor, dar asta era different. Eu mă născusem în ea. Şi uneori o cerusem, mi-o provocasem singură.

Dar această femeie nu a făcut nimic pentru a merita o asemenea cruzime.

Şi ori de câte ori mă plângeam de asta, în privat sau în public, oamenii îşi dădeau ochii peste cap. Spuneau că mă plâng, spuneau că mă prefăceam că vreau intimitate, spuneau că şi Meg se prefăcea. *Oh, e urmărită, nu-i aşa? Wah-wah, lasă-ne în pace! O să fie fine, e actriţă, e obişnuită cu papagalii, de fapt, îi vrea.*

Dar nimeni nu a vrut asta. Nimeni nu se putea obişnui vreodată cu asta. Toţi acei care se strâmbau din ochi nu au rezistat zece minute. Meg avea atacuri de panică pentru fiecare dată în viaţa ei. Primise recent un mesaj de la un străin perfect care îi ştia adresa din Toronto şi care promitea să-i tragă un glonţ în cap.

Terapeutul a spus că păream furios. La naiba, da, eram furios!

Ea a spus că, indiferent cât de valabile erau plângerile mele, păream şi eu blocat. De acord, Meg şi cu mine trăiam un calvar, dar Harry cel care se răstise la Meg cu atâta furie nu era acest Harry, Harry cel rezonabil, întins pe această canapea şi expunându-şi cazul. Acela era Harry de doisprezece ani, Harry cel traumatizat.

Ceea prin ce treci acum aminteşte de 1997, Harry, dar mă tem că o parte din tine este prinsă în 1997.

Nu mi-a plăcut cum sună. M-am simţit un pic insultat. *Mă numea copil? Mi se pare cam nepoliticos.*

Spuneţi că vreţi adevărul, că preţuiţi adevărul mai presus de orice - ei bine, iată adevărul.

Sesiunea a depăşit timpul alocat. A durat aproape două ore. Când timpul s-a terminat, am stabilit să ne întâlnim din nou în curând. Am întrebat-o dacă ar fi în regulă dacă aş putea să o îmbrăţişez.

Da, bineînţeles.

Am îmbrăţişat-o uşor, i-am mulţumit.

Afară, pe stradă, capul îmi înota. În fiecare direcţie era o colecţie uimitoare de restaurante şi magazine, şi aş fi dat orice să mă plimb în sus şi în jos, să mă uit în vitrine, să-mi dau timp să procesez tot ce am spus şi învăţat.

Dar, bineînţeles, imposibil.

Nu am vrut să fac o scenă.

27.

TERAPEUTUL, din întâmplare, o cunoscuse pe Tiggy. O coincidenţă uluitoare. Cel mai mic din din toate posibilă lumi. Deci într-o altă şedinţă am vorbit despre Tiggy, despre cum a fost o mamă surogat pentru mine şi Willy, despre cum Willy şi cu mine ne-am întors adesea femei în surogate mame surogat. Cum des de câte ori s-au aruncat cu entuziasm în acest rol.

Mamele surogat m-au făcut să mă simt mai bine, am recunoscut, şi mai rău, pentru că mă simţeam vinovată. *Ce-o să creadă mama?*

Am vorbit despre vinovăţie.

Am menţionat experienţa mamei cu terapia, aşa cum am înţeles-o eu. Nu a ajutat-o. Poate că a înrăutăţit lucrurile, de fapt. Atât de mulţi oameni au profitat de ea, au exploatat-o, inclusiv terapeuţii.

Am vorbit despre modul în care mama se comporta ca părinte, despre cum putea uneori să fie prea mult mamă, apoi să dispară pentru perioade îndelungate. Părea o discuţie importantă, dar şi neloială.

Mai multă vinovăţie.

Am vorbit despre viaţa în bula britanică, în bula regală. O bulă în interiorul unei bule - imposibil de descris cuiva care nu a trăit-o. Oamenii pur şi simplu nu şi-au dat seama: au auzit cuvântul "regal" sau "prinţ" şi şi-au pierdut orice raţiune. *Ah, un prinţ - nu ai probleme.*

Ei au presupus... nu, au fost învăţaţi... că totul era un basm. Noi nu eram oameni.

O scriitoare pe care mulţi britanici o admirau, o autoare de romane istorice groase care adunau premii literare, scrisese un eseu despre familia mea, în care spunea că suntem pur şi simplu... panda.

Actuala noastră familie regală nu are dificultăţile de reproducere pe care le au panda, dar atât panda, cât şi persoanele regale sunt scumpe de conservat şi neadaptate la nici un fel de

mediu modern. Dar nu sunt ele interesante? Nu sunt plăcute de privit?

Nu voi uita niciodată eseistul foarte respectat care a scris în cea mai respectată publicaţie literară din Marea Britanie că "moartea timpurie a mamei mele ne-a scutit pe toţi de multă plictiseală". (S-a referit în acelaşi eseu la "încercarea Dianei cu pasajul subteran.") Dar această fisură de panda mi s-a părut întotdeauna atât de acut perceptivă, cât şi de o barbarie unică. Trăiam într-adevăr într-o grădină zoologică, dar, în aceeaşi măsură, ştiam, ca soldat, că transformarea oamenilor în animale, în non-oameni, este fiecare prim pas în maltratarea lor, în distrugerea lor. Dacă până şi un intelectual celebru putea să ne respingă drept animale, ce speranţă pentru omul sau femeia de pe stradă?

I-am oferit terapeutului o privire de ansamblu asupra modului în care această dezumanizare a avut loc în prima jumătate a vieţii mele. Dar acum, odată cu dezumanizarea lui Meg, era mult mai multă ură, mai mult vitriol - plus rasism. I-am spus ce văzusem, auzisem, fusesem martoră, în ultimele luni. La un moment dat m-am aşezat pe canapea, mi-am strâmbat gâtul ca să văd dacă mă asculta. Avea gura căscată. Locuitoare dintotdeauna în Marea Britanie, credea că ştie.

Ea nu ştia.

La sfârşitul şedinţei, i-am cerut părerea profesională:

Ceea ce simt eu este... normal?

Ea a râs. Ce e normal, oricum?

Dar a recunoscut că un lucru era foarte clar: mă aflam în circumstanţe extrem de neobişnuite.

Crezi că am o personalitate dependentă?

Mai exact, ceea ce am vrut să ştiu a fost: dacă aş fi avut o personalitate dependentă, unde aş fi fost acum?

Greu de spus. Ipotetic, ştii tu.

M-a întrebat dacă am folosit droguri.

Da.

I-am spus câteva poveşti nebuneşti.

Ei bine, sunt destul de surprins că nu eşti dependent de droguri.

Totuşi, dacă exista un lucru de care păream să fiu în mod incontestabil dependent, acela era presa. Să o citesc, să mă înfurii pe ea, spunea ea, acestea erau compulsii evidente.

Am râs. *Adevărat. Dar sunt aşa de rahat.*

Ea a râs. *Aşa e.*

28.

ÎNTOTDEAUNA GÂNDUL CRESSIDA avea făcut a miracol, deschizându-mă şi m-a deschis, eliberând reprimată emoţiile reprimate. Dar ea... doar a început la miracol, şi acum terapeut a dus-o la bun sfârşit.

Toată viaţa mea le-am spus oamenilor că nu-mi amintesc trecutul, că nu-mi amintesc de mama mea, dar niciodată nu am dat nimănui imaginea completă. Memoria mea era moartă. Acum, după luni de terapie, memoria mea a început să se agite, să lovească, să se agite.

A prins viaţă.

În unele zile deschideam ochii şi o găseam pe mami... în faţa mea.

O mie de imagini au revenit, unele atât de luminoase şi de vii încât păreau holograme.

Mi-am amintit dimineţile din apartamentul mamei de la Palatul Kensington, bona care ne trezea pe Willy şi pe mine şi ne ajuta să coborâm în dormitorul mamei. Mi-am amintit că avea un pat cu apă, iar Willy şi cu mine săream în sus şi în jos pe saltea, ţipând, râzând, cu părul drept. Mi-am amintit de micul dejunurile luate împreună, mama şi mama.

iubitor de grapefruit şi litchi, rar bea coffee sau ceai. Mi-am amintit că, după micul dejun, ne îmbarcăm cu ea în ziua de lucru, stând alături de ea în timpul primelor ei fiecare telefon, audiind întâlnirile de afaceri.

Mi-am amintit că Willy şi cu mine ne-am alăturat ei pentru o discuţie cu Christy Turlington, Claudia Schiffer şi Cindy Crawford. Foarte confuz. Mai ales pentru doi băieţi timizi, aflaţi la vârsta pubertăţii sau aproape de ea.

Mi-am amintit orele de culcare în Palatul Kensington, spunându-i noapte bună la piciorul scărilor, sărutându-i gâtul moale, inhalându-i parfumul, apoi stând în pat, în întuneric, simţindu-mă atât de departe, atât de singur, şi dorind să-i mai aud vocea încă o dată. Mi-am amintit că dormitorul meu era cel mai îndepărtat de al ei, iar în întuneric, în liniştea teribilă, fiind incapabil să mă relaxez, incapabil să mă lase să plec.

Terapeutul m-a îndemnat să merg mai departe. *Am reuşit să trecem peste*, a spus ea. *Să nu ne oprim*. I-am adus la office o sticlă cu parfumul preferat al mamei. (Am luat legătura cu sora lui Mummy, am întrebat-o de nume.) First, de Van Cleef & Arpels. La începutul şedinţei noastre, am ridicat capacul, am tras un sniff adânc.

Ca o pastilă de LSD.

Am citit undeva că mirosul este cel mai vechi simţ al nostru, iar acest lucru se potrivea cu ceea ce am trăit în acel moment, imagini care se ridicau din ceea ce simţeam că este cea mai primară parte a creierului meu.

Mi-am amintit de o zi la Ludgrove, când mami îmi băga bomboane în şosete. Afară dulciurile erau interzise, aşa că mămica fluia regulile şcolii, chicotind în timp ce făcea asta, ceea ce m-a făcut să o iubesc şi mai mult. Îmi amintesc că râdeam amândouă în timp ce îngropam dulciurile adânc în ciorap, iar eu chiuiam: *Oh, mami, eşti atât de obraznică!* Mi-am amintit marca acelor dulciuri. Opal Fruits!

Pătrate tari de culori strălucitoare... nu foarte diferite de aceste amintiri resuscitate.

Nu e de mirare că am fost atât de entuziasmat de Grub Days. Şi Opal Fruits.

Îmi amintesc că mergeam la lecţiile de tenis cu maşina, cu mama la volan, cu Willy şi cu mine în spate. Fără avertisment, a călcat pe acceleraţie şi am pornit în trombă, pe străzi înguste, trecând pe roşu, dând colţuri. Willy şi cu mine eram legaţi de scaune, aşa că nu ne puteam uita pe geamul din spate, dar aveam o idee despre ce ne urmărea. Fotografii pe motociclete şi mopede. *Vor să ne omoare, mami? O să murim?* Mami, cu ochelari de soare mari, se uită în oglinzi. După fiecare fiecare cincisprezece minute şi câteva ciocniri la limită, Mummy a frânat brusc, a tras pe dreapta, a sărit şi s-a îndreptat spre papagali: *Lăsaţi-ne în pace! Pentru numele lui Dumnezeu, sunt cu copiii mei, nu puteţi să ne lăsaţi în pace?* Tremurând, cu obrajii roz, s-a urcat din nou în maşină, a trântit portiera, a ridicat geamurile, şi-a sprijinit capul pe volan şi a plâns în timp ce papagalii continuau să facă clic şi clic. Îmi amintesc lacrimile care îi cădeau de pe ochelarii ei mari de soare şi îmi amintesc că Willy părea îngheţat, ca o statuie, şi îmi amintesc că papagalii doar fiecare şi fiecare şi fiecare şi fiecare şi îmi amintesc că simţeam atâta ură faţă de ei şi atâta dragoste profundă şi eternă pentru toţi cei din acea maşină.

Mi-am amintit că eram în vacanţă, pe Insula Necker, toate trei

de noi stând într-o colibă din cliffside, şi iată că a venit o barcă cu o gaşcă de fotografi, care ne căutau. Ne jucasem cu baloane de apă în acea zi şi aveam o grămadă de baloane care zăceau pe acolo. Mami a montat repede o catapultă şi a împărţit baloanele între noi. Când am numărat până la trei, am început să le facem să plouă în capetele fotografilor. Sunetul râsului ei din acea zi, pierdut în memoria

care m-a făcut să mă gândesc atâţia ani, se întorsese... se întorsese. Tare şi clar ca trafficul din faţa ferestrelor terapeutului.

Am plâns de bucurie la auzul ei.

29.

THE SUN A FOST O CORECTURĂ pentru povestea lor porno. Într-o căsuţă mică, pe pagina a doua, unde nimeni nu ar fi văzut-o.

Ce importanţă avea? Răul fusese făcut.

În plus, a costat-o pe Meg zeci de mii de dolari în cheltuieli de judecată. L-am sunat din nou pe tata.

Nu o citi, dragă...

L-am tăiat. Nu aveam de gând să mai aud prostiile alea. De asemenea, nu mai eram băiat.

Am încercat un nou argument. I-am reamintit lui Pa că aceştia erau aceiaşi ticăloşi de doi bani care l-au prezentat ca pe un clovn toată viaţa lui, ridiculizându-l pentru că a tras un semnal de alarmă cu privire la schimbările climatice. Aceştia erau chinuitorii *lui*, bătăuşii *lui,* iar acum îl chinuiau şi îl hărţuiau pe fiul său şi pe prietena fiului său - nu-i inspira asta indignarea? *De ce trebuie să te implor, tată? De ce nu este aceasta o prioritate pentru tine? De ce nu te chinuieşte şi nu te ţine treaz noaptea faptul că presa o tratează astfel pe Meg? O adori, chiar tu mi-ai spus asta. Aţi avut o legătură cu dragostea voastră comună pentru muzică, crezi că este amuzantă şi spirituală şi impecabil de manierată, mi-ai spus-o. De ce, tată? De ce?*

Nu am putut obţine un răspuns direct. Conversaţia s-a învârtit în cerc şi când am închis m-am simţit abandonată.

Meg, între timp, a ajuns la Camilla, care a încercat să o consilieze spunându-i că asta era ceea ce presa făcea întotdeauna cu noii veniţi, că totul va trece la timpul potrivit, că Camilla fusese odată personajul negativ.

Care este implicaţia? Că acum era rândul lui Meg? Ca şi cum ar fi fost mere la mere.

De asemenea, Camilla i-a sugerat lui Meg să devin guvernator general al Bermudelor, ceea ce ar rezolva toate problemele noastre, îndepărtându-ne din centrul fierbinte al maelstromului. Corect, corect, m-am gândit, iar un bonus suplimentar al acestui plan ar fi acela de a ne scoate din peisaj.

În disperare de cauză, m-am dus la Willy. Am profitat de primul moment de linişte pe care îl aveam cu el de ani de zile: La sfârşitul lui august 2017, la Althorp. A douăzecea aniversare de la moartea lui Mummy.

Am vâslit cu barca mică până la insulă. (Podul fusese îndepărtat, pentru a-i oferi mamei mele intimitate, pentru a ţine la distanţă intruşii). Fiecare dintre noi avea un buchet de flori, pe care le-am pus pe mormânt. Am stat acolo o vreme, cu gândurile noastre, apoi am vorbit despre viaţă. I-am făcut un scurt rezumat al situaţiei cu care eu şi Meg ne-am confruntat.

Nu-ţi face griji, Harold. Nimeni nu crede rahatul ăsta.

Nu este adevărat. Ba da. Le este transmisă zi de zi, zi de zi, şi ajung să o creadă fără să fie conştienţi.

Nu a avut un răspuns satisfăcător la această întrebare, aşa că am rămas tăcuţi.

Apoi el a spus ceva extraordinar. El a spus că a crezut că mami e aici. Adică... printre noi.

Da, şi eu, Willy.

Cred că a fost în viaţa mea, Harold. M-a ghidat. A aranjat lucrurile pentru mine. Cred că m-a ajutat să-mi întemeiez o familie. Şi simt că te ajută şi pe tine acum.

Am dat din cap. Sunt *total de acord. Mă simt ca şi cum m-a ajutat să o găsesc pe Meg*.

Willy a luat a pas înapoi. El s-a uitat la îngrijorat. Părea să meargă cam departe.

Ei bine, Harold, nu sunt sigur de asta. N-aş spune asta!

30.

MEG A VENIT LA LONDRA. septembrie 2017. Am fost în Nott Cott. În bucătărie. Pregătind cina.

Întreaga cabană era plină de... dragoste. Umplută până peste măsură de multfluzie. Părea chiar să se revarsă pe uşa deschisă, în grădina de afară, un petic de pământ mărăcinos pe care nimeni nu-l voia, de foarte mult timp, dar pe care Meg şi cu mine îl recuperasem încet-încet. Am greblat şi am cosit, am plantat şi am udat, şi în multe seri am stat acolo pe o pătură, ascultând concerte de muzică clasică care veneau dinspre parc. I-am povestit lui Meg despre grădina aflată de cealaltă parte a zidului nostru: Grădina lui mami. Unde Willy şi cu mine ne jucam când eram copii. Acum era sigilată offată de noi pentru totdeauna.

Aşa cum fuseseră odată amintirile mele.

A cui este grădina acum? a întrebat ea.

Acesta aparţine prinţesei Michael de Kent. Şi pisicilor ei siameze. Mama dispreţuia aceste pisici.

În timp ce simţeam mirosul grădinii şi mă gândeam la această nouă viaţă, preţuiam această nouă viaţă, Meg stătea în cealaltă parte a bucătăriei, scoţând Wagamama din cutii de carton în boluri. Fără să mă gândesc, am scăpat din gură: *Nu ştiu, eu doar...*

Eram cu spatele la ea. Am înghețat, la mijlocul frazei, ezitând să continui, ezitând să mă întorc.

Nu știi ce, Haz? Eu doar…

Da?

Te iubesc.

Am ascultat un răspuns. Nu a fost niciunul.

Acum o puteam auzi, sau simți, cum se îndrepta spre mine. M-am întors și am văzut-o, chiar în fața mea.

Și eu te iubesc, Haz.

Cuvintele au fost pe vârful limbii mele aproape de la început, așa că, într-un sens, nu mi s-au părut deosebit de revelatoare sau chiar necesare. Bineînțeles că o iubeam. Meg știa asta, Meg o putea vedea, toată lumea o putea vedea. O iubeam din toată inima mea așa cum nu mai iubisem pe nimeni până atunci. Și totuși, spunând asta, totul devenea real. Spunând-o am pus lucrurile în mișcare, automat. Spunând-o a fost un pas.

Asta însemna că mai aveam câțiva pași foarte mari de făcut. Cum ar fi… să ne mutăm împreună?

Am întrebat-o dacă ar fi de acord să se mute în Marea Britanie, să se mute cu mine în Nott Cott.

Am vorbit despre tot ceea ce ar însemna asta, despre cum ar funcționa și la ce ar renunța ea. Am vorbit despre logistica încheierii vieții ei în Toronto. Când, cum și mai ales… pentru ce? Mai exact?

Nu pot să-mi las emisiunea și să renunț la slujbă ca să încerc. Mutarea în Marea Britanie ar însemna un angajament pentru totdeauna?

Da, am spus. Așa ar fi.

În acest caz, a spus ea cu un zâmbet, da.

Ne-am sărutat, ne-am îmbrățișat, ne-am așezat la masă. Am suspinat. Pe drum, m-am gândit.

Dar mai târziu, după ce a adormit, m-am analizat. O reținere de la terapie, poate. Mi-am dat seama că, amestecat în

cu toate emoţiile mele, am simţit o mare uşurare. Îmi răspunsese, cuvintele reale, *te iubesc,* şi nu fusese inevitabil, nu fusese o formalitate. O parte din mine, nu puteam să neg, se pregătise pentru cel mai rău caz. *Haz, îmi pare rău, dar nu ştiu dacă pot să fac asta... O* parte din mine se temea că o să fugă. Să se întoarcă la Toronto, să-şi schimbe numărul de telefon. Să asculte sfatul prietenelor ei.

Merită cineva asta?

O parte din mine credea că ar fi fost deşteaptă să facă asta.

31.

BO PUTERE ŞANSON Jocurile Invictus 2017 urmau să aibă loc la Toronto. În curtea din spate a lui Meg. Ocazie perfectă, la

Palatul a decis, pentru prima noastră ieşire publică official.

Meg era puţin nervoasă. Şi eu la fel. Dar nu am avut de ales. Trebuie făcut, ne-am spus. Ne-am ascuns de lume destul de mult timp. De asemenea, acesta ar fi cel mai controlat şi previzibil mediu la care am putea spera vreodată.

Mai presus de toate, odată ce am avut o întâlnire publică, s-ar putea reduce recompensa pe capul nostru printre papagali, care în acel moment era de aproximativ o sută de mii de lire sterline.

Am încercat să facem ca totul să fie cât mai normal posibil. Am urmărit tenisul în scaun cu rotile din primul rând, ne-am concentrat asupra jocului şi a cauzei bune, am ignorat vuietul camerelor de luat vederi. Am reuşit să ne distrăm, să facem câteva glume cu câţiva kiwi care stăteau lângă noi, iar fotografiile care au apărut a doua zi au fost frumoase, deşi mai multe persoane din presa britanică au criticat-o pe Meg pentru că purta blugi rupţi. Nimeni nu a menţionat că tot ceea ce purta, până la

flats şi cămaşă cu nasturi, fusese aprobată în prealabil de Palat.

Şi când spun "nimeni", mă refer la nimeni de la Palat.

O singură declaraţie, în acea săptămână, în apărarea lui Meg... ar fi putut face o lume de diferenţă.

32.

I Le-am spus lui ELF şi JASON că vreau să-i cer în căsătorie.

Felicitări, au spus ambii bărbaţi.

Dar apoi Elf a spus că va trebui să facă nişte săpături rapide, fiind să afle protocoalele. Existau reguli stricte care reglementau astfel de lucruri.

Reguli? Serios?

S-a întors câteva zile mai târziu şi mi-a spus că înainte de a face ceva trebuie să cer permisiunea bunicii.

L-am întrebat dacă era o regulă reală sau dacă puteam să o ocolim.

Oh, nu, este foarte real.

Nu avea sens. Un om matur care îi cere bunicii permisiunea de a se căsători? Nu-mi amintesc ca Willy să fi cerut-o înainte de a o cere în căsătorie pe Kate. Sau vărul meu Peter, înainte de a-şi cere soţia, Autumn. Dar dacă mă gândesc bine, îmi amintesc că tata a cerut permisiunea când a vrut să se căsătorească cu Camilla. Absurditatea ca un bărbat de fiecare şase ani să ceară permisiunea mamei sale îmi scăpase pe atunci.

Elf a spus că nu are rost să examineze de ce şi cum, aceasta era regula inalterabilă. Primii şase în linia de succesiune la tron trebuiau să ceară permisiunea. Legea privind căsătoriile regale

din 1772, sau Legea privind succesiunea la Coroană din 2013 - el nu se mai oprea, iar mie abia îmi venea să cred ce aud. Ideea era că dragostea a trecut în mod decisiv în plan secundar faţă de lege. Într-adevăr, legea a învins dragostea de mai multe ori. O rudă destul de recentă fusese... puternic descurajată... să se căsătorească cu iubirea vieţii sale.

Cine?

Mătuşa ta, Margaret.

Serios?

Da. A vrut să se mărite cu un divorţat şi... ei

bine... Divorţată?

Elf a dat din cap.

Oh, rahat, m-am gândit. S-ar putea să nu fie un slam dunk.

Dar tata şi Camilla erau divorţaţi, am spus, şi aveau permisiunea. Asta nu însemna că regula nu se mai aplica?

Ăştia sunt ei, spuse Elf. Ăştia sunteţi voi.

Ca să nu mai vorbim de furia provocată de un anumit rege care voia să se căsătorească cu o americancă divorţată, despre care Elf mi-a amintit că s-a încheiat cu abdicarea şi exilul regelui. *Ducele de Windsor? Ai auzit vreodată de el?*

Şi astfel, cu inima plină de teamă şi gura plină de praf, m-am întors la calendar. Cu ajutorul spiriduşului, am încercuit un weekend la sfârşitul lui octombrie. O excursie de fotografiere în familie la Sandringham. Excursiile de fotografiere o puneau întotdeauna pe bunica într-o dispoziţie bună.

Poate că ar fi mai deschisă la gânduri de dragoste?

33.

CZI ZBUCIUMATĂ ŞI VISCOLITĂ. Am sărit în venerabilul şi bătrânul Land Rover, pe vechi Army ambulanţă a Armatei care

Bunicul o refăcuse. Tata era la volan, Willy era în spate. M-am urcat pe scaunul pasagerului şi m-am întrebat dacă ar trebui să le spun amândurora ce intenţionam să fac.

Am decis să nu o fac. Am presupus că tata ştia deja, iar Willy mă avertizase deja să nu o fac.

E prea repede, îmi spusese. Prea repede.

De fapt, el a fost destul de descurajator în privinţa întâlnirii mele cu Meg. Într-o zi, stând împreună în grădina lui, a prezis o serie de dificultăţi la care mă puteam aştepta dacă mă cuplez cu o "actriţă americană", o expresie pe care el reuşea mereu să o facă să sune ca "infractor condamnat".

Eşti sigur de ea, Harold? Sunt,

Willy.

Dar ştii cât de difficult va fi?

Ce vrei să fac? Să nu o mai iubeşti?

Noi trei purtam şepci de flat, geci verzi, plus patru, de parcă am fi jucat pentru aceeaşi echipă sportivă. (Într-un fel, presupun că aşa era.) Tata, conducându-ne în fiecare fiecare câmp, a întrebat de Meg. Nu cu mare interes, ci doar întâmplător. Totuşi, nu întreba întotdeauna, aşa că am fost mulţumită.

E bună, mulţumesc.

Vrea să continue să lucreze? Să mai

spună o dată?

Vrea să continue să joace?

Oh. Adică, nu ştiu, n-aş crede asta. Mă aştept ca ea să vrea să fie cu mine, să-şi facă treaba, ştii, ceea ce ar exclude Suits*... din moment ce se filmează în... Toronto.*

Hmm. Înţeleg. Ei bine, dragă băiete, ştii că nu sunt suficienţi bani pentru toţi.

M-am holbat. Despre ce vorbea?

El a explicat. Sau a încercat să o facă. *Nu pot plăti pentru altcineva. Deja trebuie să plătesc pentru fratele tău şi pentru Catherine.*

M-am înţepat. Ceva legat de folosirea numelui Catherine. Mi-am amintit de momentul în care el şi Camilla au vrut ca Kate să schimbe ortografia numelui ei, pentru că existau deja două cifere regale cu un C şi o coroană deasupra: Charles şi Camilla. Ar fi fost prea confuz să mai avem încă unul. Fă-l *Katherine* cu *K,* au sugerat ei.

Mă întrebam acum ce s-a întâmplat cu această sugestie.

M-am întors spre Willy şi i-am aruncat o privire care spunea: *Asculţi asta?*

Faţa lui era goală.

Tata nu ne-a sprijinit financiar pe Willy şi pe mine, şi pe familiile noastre, din orice fel de mărinimie. Asta era treaba lui. Asta era toată treaba. Eram de acord să îl servim pe monarh, să mergem oriunde eram trimişi, să facem tot ce ni se spunea, să renunţăm la autonomie, să ne ţinem mâinile şi picioarele în interiorul cuştii aurite în permanenţă, iar în schimb, cei care ne ţineau în cuşcă erau de acord să ne hrănească şi să ne îmbrace. Oare tata, cu toate milioanele lui de pe urma Ducatului de Cornwall, extrem de profitabil, încerca să spună că captivitatea noastră începea să-l coste un pic prea mult?

În afară de asta - cât ar putea costa să o găzduiască şi să o hrănească pe Meg? Am vrut să spun: "Nu mănâncă prea mult, să ştii!". Şi o s-o rog să-şi facă singură hainele, dacă vrei.

Mi-a fost brusc clar că nu era vorba de bani. Poate că tata se temea de costul tot mai mare al întreţinerii noastre, dar ceea ce nu putea suporta cu adevărat era ca cineva nou să domine monarhia, să acapareze lumina reflectoarelor, cineva strălucitor şi nou să vină şi să-l eclipseze. Şi Camilla. Trecuse prin asta înainte şi nu avea niciun interes să treacă din nou prin asta.

Nu aş putea face faţă la nimic din toate astea acum. Nu aveam timp pentru gelozii mărunte şi intrigi de palat. Încă încercam să mă gândesc ce anume să-i spun bunicii, iar momentul venise.

Land Rover-ul s-a oprit. Ne-am îngrămădit afară şi ne-am aliniat de-a lungul gardului pus de tata. Am aşteptat ca păsările să apară. Vântul bătea, iar mintea mea era împrăştiată peste tot, dar pe măsură ce a început fiecare unitate am constatat că trăgeam bine. Am intrat în zonă. Poate că a fost o uşurare să mă gândesc la altceva. Poate că am preferat să mă concentrez asupra următoarei fotografii, mai degrabă decât asupra Big Shot-ului pe care aveam de gând să-l fac. Am continuat să învârt ţeava, să apăs pe trăgaci, nimerind fiecare ţintă.

Am luat o pauză pentru prânz. Am încercat, în repetate rânduri, dar nu am reuşit să o prind pe bunica singură. Toată lumea o înconjura, vorbindu-i la ureche. Aşa că m-am înfruptat din masă, aşteptându-mi timpul.

Un prânz clasic de împuşcături regale. Picioare reci care se încălzesc lângă fire, cartofi prăjiţi, carne suffetoasă, supe cremoase, staffi care supraveghează fiecare detaliu. Apoi budinci perfecte. Apoi puţin ceai, o băutură sau două. Apoi înapoi la păsări.

În timpul finalelor două drumuri ale zilei, am aruncat constant priviri pe furiş în direcţia bunicii, pentru a vedea cum se simte. Părea să fie bine. Şi foarte încuiată.

Chiar nu avea habar de ceea ce urma să se întâmple?

După finalul drive, partidul s-a împrăştiat. Toată lumea a finalat să-şi ridice păsările şi s-a întors la Land Rovers. Am văzut-o pe bunica sărind în Range Rover-ul ei mai mic şi mergând în mijlocul câmpului de mirişte. A început să caute păsări moarte, în timp ce câinii ei vânau.

Nu era niciun paznic în jurul ei, aşa că asta părea să fie şansa mea.

Am mers până în mijlocul fiecărui câmp de stufăriş, am căzut alături de ea, am început să o ajut. În timp ce scrutam terenul în căutarea păsărilor moarte, am încercat să o angajez într-o discuţie uşoară, pentru a o destinde şi pentru a-mi destinde corzile vocale. Vântul

era mai puternică, iar obrajii bunicii păreau reci, în ciuda eşarfei înfăşurate strâns în jurul capului.

Nu mă ajută: subconştientul meu. Se auzea. Seriozitatea deplină a tuturor acestor lucruri începea în sfârşit să se scufunde. Dacă bunica spunea nu... va trebui să-mi iau rămas bun de la Meg? Nu-mi puteam imagina să fiu fără ea... dar nici nu-mi puteam imagina să fiu neascultător în mod deschis faţă de bunica. Regina mea, comandantul meu suprem. Dacă ea îşi refuza permisiunea, mi s-ar fi frânt inima şi, desigur, aş fi căutat o altă ocazie să o cer din nou, dar şansele ar fi fost împotriva mea. Bunica nu era cunoscută pentru faptul că se răzgândea. Aşa că acest moment era fie începutul vieţii mele, fie sfârşitul. Totul se va rezuma la cuvintele pe care le voi alege, la modul în care le voi rosti şi la felul în care le va auzi bunica.

Dacă toate astea nu erau suficiente pentru a mă face să nu mai pot vorbi, văzusem o mulţime de rapoarte de presă, provenite de la "Palat", care arătau că unii din familia mea nu prea erau, să spunem, *de acord* cu Meg. Nu le plăcea francheţea ei. Nu se simţeau în largul lor cu puternica ei etică a muncii. Nici măcar nu se bucurau de întrebările ei ocazionale. Ceea ce era o curiozitate sănătoasă şi naturală, ei considerau că este impertinenţă.

Au existat, de asemenea, şoapte despre o vagă şi omniprezentă nelinişte cu privire la rasa ei. În anumite colţuri se exprimase "îngrijorarea" dacă Marea Britanie era sau nu "pregătită". Orice ar fi însemnat asta. Ajunsese oare vreuna din acele prostii la urechile bunicii? Dacă da, era această cerere de permisiune doar un exerciţiu fără speranţă?

Eram oare condamnată să fiu următoarea Margaret?

Oh. Un pix. Uau.

M-am gândit la numeroasele momente cruciale din viaţa mea în care a fost nevoie de permisiune. Ceream permisiunea de la Control să firesc asupra inamicului. Solicitarea permisiunii de la Fundaţia Regală pentru a crea

Jocurile Invictus. I

gândul piloţilor care îmi cer permisiunea de a traversa spaţiul meu aerian. Viaţa mea părea deodată ca o serie nesfârşită de cereri de permisiune, toate acestea fiind un preludiu la aceasta.

Bunica a început să se întoarcă la Range Rover-ul ei. M-am luat repede după ea, câinii învârtindu-se în jurul picioarelor mele. Privindu-i, mintea mea a început să se întreacă. Mama obişnuia să spună că a fi în preajma bunicii şi a corgis era ca şi cum ai sta pe un covor în mişcare, iar eu îi cunoşteam pe majoritatea dintre ei, vii şi morţi, ca şi cum ar fi fost verii mei, Dookie, Emma, Susan, Linnet, Pickles, Chipper, se spunea că toţi descindeau din corgi care au aparţinut reginei Victoria, cu cât lucrurile se schimbă mai mult cu atât rămân la fel, dar aceştia nu erau corgi, erau câini de vânătoare, şi aveau un scop different, iar eu aveam un scop different, şi mi-am dat seama că trebuia să mă apuc de el, fără o secundă în plus de ezitare, aşa că, în timp ce bunica a coborât hayonul, în timp ce câinii au sărit în sus, în timp ce mă gândeam să-i mângâi, dar apoi mi-am amintit că aveam câte o pasăre moartă în fiecare mână, cu gâtul lor moale cuibărit între fingeri, cu ochii lor sticloşi daţi pe spate (vă înţeleg, păsări), cu trupurile lor încă calde prin mănuşile mele, m-am întors în schimb spre bunica şi am văzut-o cum s-a întors spre mine şi s-a încruntat (oare a recunoscut că îmi era frică? Atât de cererea de permisiune, cât şi de Majestatea Sa? Oare îşi dădea seama că, oricât de mult aş fi iubit-o, eram adesea nervos în prezenţa ei?) şi am văzut-o aşteptând să vorbesc - şi nu aştepta cu răbdare.

Faţa ei radia: *Afară cu ea.*

Am tuşit. *Bunico, ştii că o iubesc foarte mult pe Meg şi m-am hotărât că aş vrea să o cer în căsătorie şi mi s-a spus că trebuie să-ţi cer permisiunea înainte de a o cere în căsătorie.*

Trebuie?

Um. Ei bine, da, asta îmi spune stafful tău, şi stafful meu la fel. Că trebuie să vă cer permisiunea.

Am rămas complet nemişcat, la fel de nemişcat ca păsările din mâinile mele. Mă uitam fix la faţa ei, dar era ilizibilă. În cele din urmă mi-a răspuns: *Ei bine, atunci, presupun că trebuie să spun da.*

Am întredeschis ochii. Simţi că *trebuie* să spui da? Asta înseamnă că spui da? Dar că vrei să spui nu?

Nu am înţeles. Era sarcastică? Ironic? În mod deliberat criptic? Îşi permitea un mic joc de cuvinte? Niciodată n-am ştiut-o pe bunica să facă vreun joc de cuvinte, iar acesta ar fi fost un moment extrem de bizar (ca să nu mai spun că ar fi fost extrem de nepotrivit) pentru ea să înceapă, dar poate că a văzut şansa de a se juca off nefericita mea utilizare a cuvântului "au" şi nu a putut rezista?

Sau poate că sub jocul de cuvinte se ascundea vreun înţeles, vreun mesaj pe care nu-l înţelegeam?

Stăteam acolo cu ochii întredeschişi, zâmbind, întrebându-mă iar şi iar: Ce-mi spune regina Angliei în acest moment?

În sfârşit, mi-am dat seama: Spune da, păpuşă! Îţi dă voie. Cui îi pasă cum o spune, doar să ştii când să accepţi un da ca răspuns.

Aşa că m-am bâlbâit: *Da. Bine, bunico! Bine. Fabulos. Mulţumesc! Mulţumesc foarte mult.*

Am vrut să o
îmbrăţişez. Mi-a
fost dor să o
îmbrăţişez. Nu am
îmbrăţişat-o.

Am condus-o în Range Rover, apoi m-am întors la tata şi Willy.

34.

Ia luat un inel din cutia de bijuterii a lui Meg şi l-a dat unui designer, pentru ca acesta să ştie ce mărime are.

Deoarece el era şi păstrătorul brăţărilor, cerceilor şi colierelor mamei, l-am rugat să culeagă diamantele de pe o brăţară deosebit de frumoasă a mamei şi să le folosească pentru a crea un inel.

Am lămurit toate astea în prealabil cu Willy. L-am întrebat pe fratele meu dacă pot avea brăţara şi i-am spus pentru ce era. Nu-mi amintesc să fi ezitat nici măcar o secundă să mi-o dea. Părea să o *placă pe* Meg, în ciuda îngrijorărilor sale deseori menţionate. Şi Kate părea să o placă. I-am invitat la cină în timpul uneia dintre vizitele lui Meg, iar Meg a gătit şi totul a fost bun. Willy era răcit: strănuta şi tuşea, iar Meg a fugit sus să îi aducă nişte leacuri homeopatice. Ulei de oregano, turmeric. Părea fermecat, emoţionat, deşi Kate l-a anunţat la masă că nu ar fi luat niciodată astfel de remedii neconvenţionale.

Am vorbit despre Wimbledon în acea seară, şi despre *Suits*, şi...

Willy şi Kate nu au fost suficient de curajoşi să recunoască faptul că sunt super-fani. Ceea ce a fost drăguţ.

Singura notă discordantă posibilă la care mă puteam gândi era diferenţa marcantă în modul în care cele două femei se îmbrăcau, pe care ambele păreau să o observe.

Meg: blugi rupţi, desculţă.

Kate: îmbrăcată la patru
ace.

Nu-i mare lucru, m-am gândit.

Pe lângă diamantele din brăţară, i-am cerut designerului să adauge un al treilea diamant - un diamant fără sânge din Botswana.

A întrebat dacă se grăbeşte cineva.

Ei bine... acum că ai adus vorba...

35.

MEG şi-a împachetat casa, a renunţat la rolul ei din *Suits*. După şapte sezoane. A difficult moment pentru ea, pentru că a iubit acel serial, a iubit personajul pe care îl juca, şi-a iubit distribuţia şi echipa - a iubit Canada. Pe de altă parte, viaţa de acolo devenise nesustenabilă. Mai ales pe platou. Scenariştii emisiunii erau frustraţi, pentru că erau adesea sfătuiţi de echipa de comunicare a Palatului să schimbe replicile de dialogul, ce ar face personajul ei, cum ar acţiona.

De asemenea, ea şi-a închis site-ul web şi a abandonat toate reţelele de socializare, din nou la cererea echipei de comunicare a Palatului. Îşi luase la revedere de la prietenii ei, de la maşina ei, de la unul dintre câinii ei - Bogart. Acesta fusese atât de traumatizat de asediul casei ei, de sunetul constant al soneriei, încât comportamentul lui se schimbase atunci când Meg era în preajmă. Devenise un câine de pază agresiv. Vecinii lui Meg au fost de acord cu bunăvoinţă să îl adopte.

Dar Guy a venit. Nu şi prietenul meu, celălalt câine al lui Meg, micul ei beagle, care era şi mai bătut în ultima vreme. Îi lipsea Bogart, desigur, dar mai mult, era grav rănit. Cu câteva zile înainte ca Meg să plece din Canada, Guy fugise de îngrijitorul său. (Meg era la serviciu.) Fusese găsit la kilometri distanţă de casa lui Meg, incapabil să meargă. Picioarele îi erau acum în ghips.

Deseori trebuia să îl ţin în picioare pentru a putea face pipi.

Nu m-a deranjat câtuşi de puţin. Iubeam câinele acela. Nu mă puteam opri să-l sărut, să-l mângâi. Da, sentimentele mele intense pentru Meg se răsfrângeau asupra oricui sau a tot ceea ce iubea, dar, de asemenea, eu...

îmi doream de mult timp un câine şi nu am putut avea unul pentru că am fost un nomad. Într-o seară, nu la mult timp după sosirea lui Meg în Marea Britanie, eram acasă, pregăteam cina, ne jucam cu Guy, iar bucătăria din Nott Cott era la fel de plină de iubire ca orice cameră în care am fost vreodată.

Am deschis o sticlă de şampanie - un cadou vechi, vechi, pe care îl păstrasem pentru o ocazie specială.

Meg a zâmbit. *Care este ocazia?*

Nici o ocazie.

L-am luat pe Guy în braţe, l-am dus afară, în grădina împrejmuită, l-am aşezat pe o pătură pe care o întinsesem pe iarbă. Apoi am fugit înapoi înăuntru şi am rugat-o pe Meg să-şi ia şampania flute şi să vină cu mine.

Ce s-a întâmplat?

Nimic.

Am condus-o afară, în grădină. O noapte rece. Eram amândoi înfăşuraţi în paltoane mari, iar al ei avea o glugă căptuşită cu blană falsă care îi încadra faţa ca un camee. Am aşezat lumânări electrice în jurul păturii. Voiam să arate ca în Botswana, în tufişuri, acolo unde mă gândisem fiecare dată să o cer în căsătorie.

Acum am îngenuncheat pe pătură, cu Guy lângă mine. Amândoi am privit-o pe Meg cu atenţie.

Cu ochii deja plini de lacrimi, am scos inelul din buzunar şi am spus ce aveam de spus. Tremuram, inima îmi bătea în mod audibil, iar vocea îmi era nesigură, dar ea a înţeles ideea.

Să-ţi petreci viaţa cu mine? Să mă faci cel mai fericit tip de pe această planetă?

Da.

Da?

Da!

Am râs. Ea a râs. Ce altă reacţie putea fi? În această lume încurcată, în această viaţă plină de durere, am făcut

ea. Reuşisem să ne finalizăm unul pe celălalt.

Apoi am început să plângem *şi* să râdem şi să-l mângâiem pe Guy, care părea îngheţat.

Am pornit spre casă.

Aşteaptă. Nu vrei să vezi inelul, dragostea mea?

Nici măcar nu se gândise la asta.

Ne-am grăbit să intrăm înăuntru şi ne-am finalizat sărbătoarea în căldura bucătăriei.

Era 4 noiembrie.

Am reuşit să păstrăm secretul timp de aproximativ două săptămâni.

36.

O În mod obişnuit, m-aş fi dus mai întâi la tatăl lui Meg şi i-aş fi cerut binecuvântarea. Dar Thomas Markle era o persoană complicată.

om.

El şi mama lui Meg s-au despărţit când aceasta avea doi ani, iar după aceea şi-a împărţit timpul între ei. De luni până vineri cu mama, iar în weekenduri cu tata. Apoi, pentru o parte din liceu, s-a mutat cu tatăl ei cu normă întreagă. Erau atât de apropiaţi.

După facultate, a călătorit prin lume, dar a rămas mereu în contact permanent cu tata. Chiar şi la treizeci de ani, încă îi spunea "tati". Îl iubea, îşi făcea griji pentru el - sănătatea lui, obiceiurile lui - şi adesea se baza pe el. De-a lungul perioadei în care a lucrat la *Suits,* l-a consultat în fiecare săptămână în legătură cu luminile. (El fusese regizor de lumini la Hollywood, câştigase două premii Emmy.) În ultimii ani, însă, nu mai lucrase cu regularitate, iar el a cam

a dispărut. Închiriase o casă mică într-un oraş mexican de frontieră şi nu o ducea prea bine.

Din toate punctele de vedere, Meg simţea că tatăl ei nu ar fi fost niciodată capabil să reziste presiunilor psihologice care vin odată cu urmărirea de către presă, iar asta i se întâmpla acum. Era de mult timp un sezon deschis pentru toată lumea din cercul lui Meg, fiecare prieten actual şi fost prieten, fiecare văr, inclusiv cei pe care nu-i cunoscuse niciodată, fiecare fost angajator sau fost coleg de serviciu, dar după ce am cerut-o în căsătorie a fost o frenezie în jurul... tatălui. El era considerat a fi cea mai bună partidă. Când *Daily Mirror* a publicat locaţia lui, papagalii au descins la casa lui, tachinându-l, încercând să-l tenteze sau să-l atragă afară. Nicio vânătoare de vulpi, nicio momeală pentru urşi nu a fost mai depravată. Bărbaţi şi femei ciudate au atârnat offerturi de bani, cadouri, prietenie. Când nimic din toate acestea nu a funcţionat, au închiriat casa de alături şi l-au împuşcat zi şi noapte prin ferestrele sale. Presa a relatat că, drept urmare, tatăl lui Meg a bătut în cuie placaj peste ferestrele sale.

Dar acest lucru nu era adevărat. Avea adesea placaj bătut în cuie peste ferestre, chiar şi când locuia în Los Angeles, cu mult înainte ca Meg să înceapă să se întâlnească cu mine.

Un om complicat.

Apoi începuseră să-l urmărească în oraş, să-l urmărească la comisioanele sale, mergând în spatele lui în timp ce urca şi cobora pe culoarele magazinelor locale. Au publicat fotografii cu el cu titlul: L-AU PRINS!

Meg îi telefona adesea tatălui ei, îndemnându-l să rămână calm. *Nu vorbi cu ei, tati. Ignoră-i, vor dispărea în cele din urmă, atâta timp cât nu reacţionezi. Asta spune Palatul să faci.*

37.

IA FOST DIFICIL pentru amândoi, în timp ce ne confruntam cu toate astea, să ne concentrăm pe milioanele de detalii ale planificării unui eveniment regal.
nuntă.

În mod ciudat, şi Palatul a avut probleme de concentrare.

Am vrut să ne căsătorim repede. De ce să dăm timp ziarelor şi papagalilor să facă ce e mai rău? Dar Palatul nu reuşea să aleagă o dată. Sau un loc de întâlnire.

În aşteptarea unui decret venit de sus, din nebuloasele regiuni superioare ale aparatului regal de decizie, am plecat off pe un tradiţional "tur de logodnă". Anglia, Irlanda, Scoţia, Ţara Galilor - am călătorit în sus şi în jos şi în toată Marea Britanie, prezentând-o pe Meg publicului.

Mulţimile au fost înnebunite după ea. *Meg, Diana te-ar fi iubit!* Am auzit femei strigând asta din nou şi din nou. O îndepărtare totală de tonul şi tenorul tabloidelor şi, de asemenea, un memento: presa britanică nu era realitatea.

La întoarcerea noastră din acea călătorie, l-am sunat pe Willy, l-am întrebat ce părere are despre locul unde ne-am putea căsători.

I-am spus că ne gândeam la Westminster Abbey.

Nu e bine. Am făcut-o
acolo. Da, da. La St.
Paul's?
Prea mare. În plus, tata şi mama au făcut-o
acolo. Şi mama şi tata au făcut-o acolo. Da.
Bună observaţie.

A sugerat Tetbury.

I a pufnit. *Tetbury? La capela de lângă Highgrove?*
Serios, Willy? Câte locuri sunt în locul ăla?
Nu este că ceea ce tu spus tu o mic, o nuntă liniştită?

De fapt, am vrut să fugim împreună. Desculţi în Botswana,

poate cu un prieten care să oficieze, acesta era visul nostru. Dar noi

se aşteptau să împărtăşească acest moment cu alte persoane. Nu a depins de noi.

38.

Întoarcerea la Palat. Vreun progres cu privire la o întâlnire? Un loc de întâlnire?

Nu, a fost răspunsul.

Ce ziceţi de martie?

Din păcate, luna martie a fost rezervată. Dar iunie?

Îmi pare rău. Ziua jartierei.

În cele din urmă au venit la noi cu o dată: mai 2018.

Şi ei au acceptat noastre cererea pentru pe locaţie: Sf. George's Chapel.

După ce ne-am stabilit, am făcut prima noastră ieşire în public cu Willy şi Kate.

Forumul Fundaţiei Regale. Februarie 2018.

Toţi patru am stat pe o scenă în timp ce o femeie ne punea întrebări de softball în faţa unui public destul de numeros. Fundaţia se apropia de zece ani de existenţă, iar noi am vorbit despre trecutul ei, privind în acelaşi timp spre viitor, cu noi patru la cârmă. Publicul era entuziast, noi patru ne distram, întreaga atmosferă era extrem de pozitivă.

Ulterior, un jurnalist ne-a numit Fab Four. Iată-ne, am crezut cu speranţă.

Câteva zile mai târziu, controversă. Ceva legat de faptul că Meg şi-a arătat sprijinul pentru #metoo, iar Kate nu şi-a arătat sprijinul - prin ieşirile lor? Cred că asta a fost esenţa, deşi cine poate spune? Nu a fost ceva real. Dar cred că a pus-o pe Kate pe jar, punând în acelaşi timp

a anunţat-o pe ea şi pe toţi ceilalţi că de acum înainte va fi *comparată* cu Meg şi va fi obligată să concureze cu ea.

Toate acestea au venit în urma unui moment stânjenitor în culise. Meg a cerut să împrumute luciul de buze al lui Kate. Un lucru american. Meg a uitat-o pe a ei, îngrijorată că are nevoie de ea, şi s-a adresat lui Kate pentru ajutor. Kate, luată prin surprindere, s-a dus în geanta ei şi a scos cu reticenţă un tub mic. Meg a stors puţin pe fierul ei şi l-a aplicat pe buze. Kate a făcut o grimasă. O mică ciocnire de stiluri, poate? Ceva despre care ar fi trebuit să putem râde la scurt timp după aceea. Dar a lăsat un mic semn. Şi apoi presa a simţit că se întâmplă ceva şi a încercat să o transforme în ceva mai mare.

Iată-ne aici, m-am gândit cu tristeţe.

39.

GRANNY A APROBAT FORMAL căsătoria în martie 2018.

Prin decret regal.

Între timp, Meg şi cu mine aveam deja o familie în creştere. Am adus acasă un nou căţeluş - un frate pentru micuţul Guy. Avea nevoie de unul, sărmanul de el. Aşa că atunci când un prieten din Norfolk mi-a spus că labradorul său negru avea o pui şi mi-a offat o femelă superbă cu ochi de chihlimbar, nu am putut spune nu.

Meg şi cu mine am numit-o Pula. Cuvântul Setswana pentru ploaie. Şi noroc.

În multe dimineţi mă trezeam înconjurată de fiinţe pe care le iubeam, care mă iubeau şi care depindeau de mine, iar eu credeam că pur şi simplu nu aveam dreptul la atâta noroc. Lăsând la o parte provocările de la locul de muncă, aceasta era fericirea. Viaţa era bună.

Şi urmând, aparent, un traseu predestinat. Decretul cu privire la nuntă a coincis în mod neaşteptat cu difuzarea sezonului de adio al lui Meg din *Suits*, în care personajul ei, Rachel, se pregătea, de asemenea, să se căsătorească. Arta şi viaţa, imitându-se reciproc.

Decent din partea lui *Suits*, m-am gândit, să se căsătorească cu Meg off show, în loc să o împingă în puţul liftului. Erau destui oameni în viaţa reală care încercau să facă asta.

Cu toate acestea, în acea primăvară, presa a fost mai liniştită. Mai dornică să dea ştiri despre detaliile nunţii decât să inventeze noi calomnii. În fiecare zi apărea câte o altă "exclusivitate mondială" despre flori, muzică, mâncare, tort. Niciun detaliu nu era prea mic, nici măcar Portaloosul. S-a raportat că vom furniza cele mai luxoase Portaloos de pe pământ - bazine de porţelan, scaune placate cu aur - după ce am fost inspiraţi de cele de la nunta Pippei Middleton. În realitate, nu am observat nimic different în legătură cu modul sau locul în care oamenii au făcut pipi sau caca la nunta Pippei şi nu am avut nimic de-a face cu alegerea Portaloos pentru nunta noastră. Dar am sperat sincer că toată lumea îşi va putea face treaba în confort şi linişte.

Mai presus de toate, am sperat că corespondenţii regali vor continua să scrie despre caca în loc să încerce să o agite.

Aşa că, atunci când Palatul ne-a încurajat să furnizăm mai multe detalii despre nuntă corespondenţilor, cunoscuţi sub numele de Rota Regală, ne-am supus. În acelaşi timp, am spus Palatului că în ziua cea mare, cea mai fericită zi din viaţa noastră, nu voiam să văd niciun corespondent regal în interiorul acelei capele, decât dacă Murdoch însuşi îşi cerea scuze pentru pirateria telefonică.

Palatul s-a scffat. Ar fi un război total, au avertizat curtenii, pentru a interzice Rota Regală de la nuntă.

Atunci să mergem la război.

Mă săturasem de Rota Regală, atât de indivizi, cât şi de sistem, care era mai învechit decât calul şi

cărucior. Acesta fusese conceput cu vreo patruzeci de ani mai devreme, pentru a le oferi reporterilor britanici din presa scrisă şi audiovizuală prima şansă de a se ocupa de familia regală, şi mirosea urât de tot. Descuraja concurenţa loială, genera clientelism, încuraja o mică gaşcă de funcţionari să se simtă îndreptăţită.

După săptămâni întregi de dispute, s-a ajuns la un acord: Rota Regală nu va avea voie în capelă, dar se va putea aduna afară.

O mică victorie, pe care am sărbătorit-o enorm.

40.

PA VORBIT să ne ajute să alegem muzica pentru ceremonie, aşa că ne-a invitat într-o seară la Clarence House, la cină.

şi... un concert.

Şi-a scos aparatul de radio şi am început să luăm mostre de muzică, muzică minunată, tot felul de muzică. Ne-a aprobat în totalitate dorinţa de a avea o orchestră în loc de un organist şi a cântat un sortiment de orchestre pentru a ne pune în atmosferă.

După un timp, am trecut la muzică clasică, iar el a vorbit despre dragostea sa pentru Beethoven.

Meg a vorbit despre sentimentele ei profunde pentru Chopin.

Întotdeauna l-a iubit pe Chopin, spunea ea, dar în Canada a devenit dependentă de el, pentru că Chopin era singurul lucru care îi putea linişti pe Guy şi Bogart.

Le cânta Chopin zi şi noapte. Pa a

zâmbit cu simpatie.

Când se termina o piesă, îşi reîncărca rapid aparatul radio şi începea să fredoneze sau să bată din picior pentru următoarea. Era aerisit,

spiritual, fermecător, şi am continuat să dau din cap de uimire. Ştiam că tata iubea muzica, dar nu ştiam că o iubeşte atât de mult.

Meg a evocat atât de multe în el, calităţi pe care le văzusem rar. În prezenţa ei, Pa devenea copilăros. Am văzut asta, am văzut cum legătura dintre ei devenea tot mai puternică, iar eu m-am simţit întărită în propria mea legătură cu el. Atât de mulţi oameni o tratau cu smerenie, încât mi s-a filtrat inima când l-am văzut pe tata tratând-o ca pe prinţesa care urma să devină - poate se *născuse* să devină.

41.

După tot strâvântul de a-i cere bunicii permisiunea de a mă căsători cu Meg, am crezut că nu voi avea niciodată curajul să
să îi cer altceva.

Şi totuşi, acum am îndrăznit să mai fac o cerere: *Bunico, te rog, pot, pentru nunta mea, să-mi păstrez barba?*

Nici aceasta nu este o cerere mică. Unii considerau că o barbă este o încălcare clară a protocolului şi a normelor de lungă durată, mai ales că mă căsătoream în uniforma mea militară. Barba era interzisă în armata britanică.

Dar nu mai eram în armată şi voiam cu disperare să mă agăţ de ceva care devenise un control effectiv al anxietăţii mele.

Ilogic, dar adevărat. Îmi lăsasem barbă în timpul călătoriei mele la Polul Sud şi am păstrat-o după ce m-am întors acasă, iar aceasta m-a ajutat, alături de terapie, meditaţie şi alte câteva lucruri, să-mi potolesc nervii. Nu puteam să-mi explic, deşi am finalizat articole care descriau fenomenul. Poate că era vorba de barba freudiană ca pătură de siguranţă. Poate că

a fost barbă jungiană ca mască. În orice caz, m-a făcut să fiu mai calmă, iar eu voiam să mă simt cât mai calmă în ziua nunţii mele.

De asemenea, viitoarea mea soţie nu mă văzuse niciodată fără el. Îi plăcea barba mea, îi plăcea să o apuce şi să mă tragă înăuntru pentru un sărut. Nu voiam ca ea să vină la altar şi să vadă un străin total.

I-am explicat toate astea bunicii, iar ea a spus că a înţeles. În plus, propriului ei soţ îi plăcea să se dea cu un pic de scruff din când în când. Da, a spus ea, poţi să-ţi păstrezi barba. Dar apoi i-am explicat asta fratelui meu şi el... s-a enervat?

Nu este un lucru care se face, a spus el. Armata, regulile şi aşa mai departe.

I-am dat o scurtă lecţie de istorie. I-am amintit de numeroşii membri ai familiei regale care au fost bărboşi şi în uniformă. Regele Edward
VII. Regele George V. Prinţul Albert. Mai recent, Prinţul Michael de Kent.

Din fericire, l-am trimis la Google Images.

Nu este acelaşi lucru, a spus el.

Când i-am spus că părerea lui nu prea contează, pentru că deja m-am dus la bunica şi am primit undă verde, a devenit furios. A ridicat tonul.

Te-ai dus să o întrebi!

Da.

Şi ce a spus bunica? A spus
să-şi păstreze barba.

Ai pus-o într-o poziţie incomodă, Harold! Nu a avut de ales decât să spună da.

Nu ai de ales? Ea este regina! Dacă nu a vrut ca eu să am barbă, cred că poate vorbi în numele ei.

Dar Willy a crezut întotdeauna că bunica avea o slăbiciune pentru mine, că mă răsfăţa, în timp ce pe el îl ţinea la un standard imposibil de ridicat. Pentru că... moştenitor, rezervă, etc. Îl enerva.

Discuţia a durat mai bine de o săptămână, în persoană, la telefon. El nu voia să renunţe la ea.

La un moment dat, mi-a ordonat, în calitate de Moştenitor care vorbeşte cu Spare, să mă bărbieresc.

Vorbeşti serios?

Îţi spun eu, rade-te.

Pentru numele lui Dumnezeu, Willy, de ce contează asta atât de mult pentru tine?

Pentru că nu aveam voie să-mi *păstrez barba.*

Ah, acolo era. După ce se întorsese dintr-o misiune în cadrul Forţelor Speciale, Willy purta o barbă mare, iar cineva i-a spus să fie băiat bun, să fugă şi să o radă. Nu-i plăcea ideea ca eu să mă bucur de un beneficiu care îi fusese refuzat.

De asemenea, am bănuit că i-a adus amintiri neplăcute când i s-a spus că nu se poate căsători în uniforma aleasă de el.

Apoi mi-a confirmat bănuiala. A spus-o pe faţă: într-una dintre dezbaterile noastre pe barbă, s-a plâns cu amărăciune că mi s-a permis să mă căsătoresc în redingota mea de cavalerie, pe care ar fi vrut să o poarte la nunta *sa*.

A fost ridicol şi i-am spus-o. Dar el a continuat să se enerveze din ce în ce mai tare.

În cele din urmă i-am spus flat şi definit că fratele lui bărbos se va căsători în curând şi că putea să se alăture sau nu. Alegerea depindea de el.

42.

IA APĂRUT la petrecerea mea de burlaci, gata de petrecere. Să râd, să mă distrez, să scap de tot acest stres. Şi totuşi...

mă temeam că dacă mă limpezesc prea tare, mă îmbăt prea tare şi leşin, Willy şi amicii lui mă vor ţine la pământ şi mă vor rade.

De fapt, Willy mi-a spus, explicit, cu toată seriozitatea, *că acesta era planul său*.

Deci, în timp ce mă distram, îl aveam tot timpul în vizor pe fratele meu mai mare.

Cerbul a fost la casa unui prieten în zona rurală din Hampshire. Nu pe coasta de sud, în Canada sau în Africa, toate acestea fiind raportate ca fiind locaţia sa.

În afară de fratele meu mai mare, au fost prezenţi fiecisprezece colegi.

Gazda şi-a amenajat terenul de tenis acoperit cu diverse jucării pentru băieţi:

Mănuşi de box uriaşe.

Arcuri şi săgeţi, à la *Lord of the Rings*.

Un taur mecanic.

Ne-am vopsit feţele şi ne-am bătut ca nişte idioţi. Ne-am distrat de minune.

După o oră sau două eram obosit şi m-am simţit uşurat când cineva a strigat că prânzul era gata.

Am avut un picnic mare într-un hambar mare şi aerisit, apoi ne-am îndreptat spre un poligon de tragere improvizat.

Să înarmezi până în dinţi pe beţivii ăia - o idee periculoasă. Dar, cumva, nimeni nu a fost rănit.

Când toată lumea s-a plictisit de fiecare rifle, m-au îmbrăcat ca un pui uriaş cu pene galbene şi m-au trimis în josul câmpului de tragere pentru a trage cu firebinţe în mine. În regulă, am *offat să* o fac. *Cine se apropie cel mai mult câştigă!* M-am flăcut să mă întorc la acele weekenduri de mult timp în Norfolk, ferindu-mă de firebinţi cu băieţii lui Hugh şi Emilie.

Mă întrebam dacă şi Willy a făcut-o.

Cum de ne-am îndepărtat atât de mult de apropierea de atunci?

Sau am făcut-o?

Poate că, m-am gândit, *încă mai* putem să o recuperăm. Acum că mă voi căsători.

43.

TAICI AU FOST DISCUȚII SPRIJINITE pe coridoarele din spate ale Palatului dacă Meg ar putea sau nu - sau ar trebui să -să poarte un voal. Nu este posibil, au spus unii.

Pentru o femeie divorţată, se credea că nu se poate purta voal.

Dar, în mod neaşteptat, puterea a dat dovadă de o oarecare flexibilitate pe această temă.

Apoi a venit problema tipei. Mătuşile mele m-au întrebat dacă Meg ar vrea să o poarte pe cea a mamei mele. Amândouă am fost emoţionate. Meg a petrecut apoi ore întregi cu designerul rochiei, pentru ca voalul să se potrivească cu tiara, dându-i o margine similară cu o formă festonată.

Cu puţin timp înainte de nuntă, însă, bunica a luat legătura cu el. Ea ne-a oferit acces la colecţia *ei* de diademe. Ne-a invitat chiar şi la Palatul Buckingham pentru a le încerca. *Veniţi la noi*, îmi amintesc că ne-a spus.

O dimineaţă extraordinară. Am intrat în dressingul privat al bunicii, chiar lângă dormitorul ei, un spaţiu în care nu mai fusesem niciodată. Alături de Granny se afla un expert în bijuterii, un eminent istoric care cunoştea descendenţa fiecărei pietre din colecţia regală. De asemenea, era prezentă şi garderoba şi confidanta bunicii, Angela. Cinci diademe erau aşezate pe o masă, iar Granny i-a indicat lui Meg să le probeze pe fiecare în faţa unei oglinzi de lungime întreagă. Eu stăteam în spate, privind.

Unul era format numai din smaralde. Unul era format din acvamarine. Fiecare dintre ele era mai orbitor de uimitoare decât cealaltă. Fiecare mi-a tăiat respiraţia.

Nu am fost singurul. i-a spus bunica lui Meg cu multă tandreţe:

Tiarele ţi se potrivesc.

Meg s-a topit. *Mulţumesc, doamnă.*

Unul dintre cele fiecare cinci, însă, a ieşit în evidenţă. Toată lumea a fost de acord. Era frumos, părea făcut pentru Meg. Bunicuţa a spus că va fi pus direct într-un loc sigur şi abia aştepta să-l vadă pe capul lui Meg în ziua cea mare.

Asigură-te, a adăugat ea, *că exersezi punerea lui. Cu coafeza ta. Este complicat şi nu vreţi să o faceţi pentru prima dată în ziua nunţii.*

Am părăsit Palatul cu un sentiment de uimire, iubire şi recunoştinţă.

O săptămână mai târziu, am contactat-o pe Angela şi am rugat-o să ne trimită tiara aleasă pentru a putea exersa cum să o punem. Făcusem cercetări şi vorbisem cu Kate despre propria ei experienţă şi aflasem că avertismentul bunicii a fost corect. Plasarea diademei a fost un proces complicat şi elaborat. Trebuia să fie mai întâi cusută pe voal, apoi coafeza lui Meg trebuia să o fixeze pe o mică împletitură din părul ei. Complicat, consumator de timp - aveam nevoie de cel puţin o repetiţie generală.

Din anumite motive, însă, Angela nu a răspuns la niciunul dintre mesajele noastre.

Am continuat să încercăm.

Nu am primit niciun răspuns.

Când am finalat să ajungem la ea, a spus că tiara va avea nevoie de un ordonator şi de o escortă a poliţiei pentru a părăsi Palatul.

A sunat... cam mult. Dar bine, am spus eu, dacă acesta

este protocolul, hai să fie găsit un infirmier şi un poliţist şi să începem. Timpul se scurgea.

În mod inexplicabil, ea a răspuns: Nu *se poate face*.

De ce nu se poate?

Programul ei era prea încărcat.

Făcea obstrucţie, evident, dar din ce motiv? Nici măcar nu am putut să ne hazardăm să ghicim. M-am gândit să mă duc la bunica, dar asta ar fi însemnat, probabil, să declanşez o confruntare totală, iar eu nu eram foarte sigur de partea cui ar fi fost bunica.

De asemenea, pentru mine, Angela era o scandalagioaică şi nu aveam nevoie de ea ca duşman.

Mai presus de toate, *ea era încă în posesia acelei diademe.*

Ea avea toate cărţile în mână.

44.

THOUGH PRESA a stat mai mult off Meg, rămânând concentrată mai ales pe apropiata nuntă, pe răul a fost deja făcută. După optsprezece luni în care au făcut-o praf, au enervat toţi trolii, care acum se târau din pivniţele şi vizuinile lor. De când recunoscusem că suntem un cuplu, fuseserăm fluviţi cu insulte rasiste şi ameninţări cu moartea pe reţelele de socializare. (*Ne vedem mai târziu, trădător de rasă!)* Dar acum nivelul official de ameninţare, folosit de securitatea Palatului pentru a aloca personal şi arme, atinsese cote ameţitoare. În conversaţiile de dinaintea nunţii cu poliţia am aflat că am devenit ţinta preţioasă a teroriştilor şi extremiştilor. Îmi amintesc că generalul Dannatt mi-a spus că eram un magnet de gloanţe, că oricine ar fi stat lângă mine nu ar fi fost în siguranţă. Ei bine, eram din nou un magnet de gloanţe, dar lângă mine se afla persoana pe care o iubeam cel mai mult în lume.

Au existat unele informaţii conform cărora Palatul a decis să o instruiască pe Meg în lupta de gherilă şi în tactici de supravieţuire, în cazul unei tentative de răpire. O carte de succes descrie ziua în care Forţele Speciale au venit la noi acasă, au luat-o pe Meg, au supus-o la câteva zile intense de exerciţii, împingând-o pe scaunele din spate şi în cizmele maşinilor, plecând în viteză spre case sigure - toate acestea fiind complet absurde. Meg nu a avut parte de niciun minut de antrenament. Dimpotrivă, Palatul a flotat ideea de a nu-i oferi niciun fel de securitate, pentru că eu eram acum al şaselea în linia de succesiune la tron. Cât mi-aş fi dorit ca rapoartele despre Forţele Speciale să fie măcar parţial adevărate! Cât de mult îmi doream să le telefonez colegilor mei din Forţele Speciale, să vină să o antreneze pe Meg şi să mă reantreneze. Sau, şi mai bine, să intervină, să ne protejeze. De altfel, cât de mult mi-aş fi dorit să trimit Forţele Speciale să se ducă şi să ia tiara aia.

Angela încă nu o livrase.

Coafeza lui Meg venise din Franţa pentru repetiţie, iar tiara încă nu era acolo. Aşa că s-a întors.

Din nou, am sunat-o pe Angela. Din nou, nimic.

În cele din urmă, Angela a apărut din senin la Palatul Kensington. Am întâlnit-o în Sala de audienţe.

Mi-a pus în faţă o eliberare, pe care am semnat-o, apoi mi-a înmânat tiara.

I-am mulţumit, deşi am adăugat că ne-ar fi făcut viaţa mult mai uşoară dacă am fi avut-o mai devreme.

Ochii ei erau fierbinţi. A început să se ia de mine.

Angela, chiar vrei să faci asta acum? Serios? Acum?

M-a fixat cu o privire care m-a făcut să tremur. Am putut citi pe faţa ei un avertisment clar.

Asta nu s-a terminat.

45.

MEG A TRECUT LUNI întregi încercând să-şi liniştească tatăl. Nu a fost întotdeauna ceva nou care el ar citeşte despre el însuşi, ceva depreciativ pe care a luat la inima. Mândria lui era în mod constant rănit. Fiecare zi acolo era o altă fotografie umilitoare în ziare. Thomas Markle cumpăra a nou toaletă. Thomas Markle cumpărare a şase pachete de bere. Thomas Markle cu burta atârnând peste centură.

Am înţeles. Meg i-a spus că ştim cum se simte. Presa, papagalii, au fost îngrozitori. Imposibil să ignori în totalitate ceea ce se scrie, a recunoscut ea. Dar vă rog să încercaţi să le ignoraţi *în persoană*. Ignoră-i pe toţi cei care se apropie, tati. Fii în gardă împotriva oricui care pretinde că este cel mai bun prieten al tău. Părea să asculte. A început să pară că se afla într-un loc mai bun, din punct de vedere mental.

Apoi, în sâmbăta dinaintea nunţii, Jason ne-a sunat.

Avem o problemă.

Ce?

The Mail on Sunday *va publica un articol în care se va spune că tatăl lui Meg a lucrat cu paparudele şi, pentru bani, a înscenat nişte fotografii sincere.*

L-am sunat imediat pe tatăl lui Meg şi i-am spus ce urma să se întâmple. L-am întrebat dacă este adevărat. Să fi înscenat o grămadă de fotografii sincere pentru bani?

Nu.

Meg a spus: *S-ar putea să reuşim să ucidem povestea asta, tati, dar dacă se dovedeşte că minţi, nu vom mai putea ucide niciodată o poveste falsă despre noi sau despre copiii noştri. Deci e ceva serios. Trebuie să ne spui adevărul.*

A jurat că nu a înscenat nicio fotografie, că nu a participat

la nicio şaradă de acest gen, că nu ştia

papanata în cauză.

mi-a şoptit Meg: *Îl cred*.

În acest caz, i-am spus să părăsească Mexicul chiar acum: Un nou nivel de hărţuire este pe cale să se abată asupra ta, aşa că vino în Marea Britanie. Acum. Vom aranja pentru un apartament unde să te poţi ascunde în siguranţă până când îţi va reveni.

Air New Zealand, clasa întâi, rezervat şi plătit de Meg.

Am trimite imediat o maşină cu pază privată pentru a-l lua.

A spus că are lucruri de făcut.

Acum faţa lui Meg s-a schimbat. Ceva se întâmplase. S-a întors din nou spre mine şi a suspinat: - *Minte*.

Povestea a apărut în dimineaţa următoare şi a fost mai gravă decât ne temeam. A apărut o înregistrare video în care tatăl lui Meg se întâlnea cu tatăl său la un internet cafe. Erau o serie de imagini puse în scenă în mod farsescul, inclusiv una în care acesta citea o carte despre Marea Britanie ca şi cum ar fi studiat pentru nuntă. Fotografiile, despre care se spune că valorează o sută de mii de lire sterline, păreau să dovedească fără niciun dubiu că tatăl lui Meg a minţit cu adevărat. Luase parte la această înscenare, poate pentru a face nişte bani, sau poate că aveau o influenţă asupra lui. Noi nu ştiam.

Titlurile sunt următoarele: *Tatăl lui Meg Markle, un escroc! A înscenat fotografii sincere pentru bani!*

Cu o săptămână înainte de nuntă, aceasta a devenit povestea.

Deşi fotografiile fuseseră făcute cu câteva săptămâni înainte, ele fuseseră ţinute în rezervă până în cel mai devastator moment posibil.

La scurt timp după ce a apărut povestea, Thomas Markle ne-a trimis un mesaj:

Mi-e atât de ruşine. L-am

sunat. Şi i-am
trimis mesaje. Şi l-
am sunat din nou.

Nu suntem supăraţi, vă rugăm să răspundeţi.

El nu a răspuns.

Apoi am aflat, împreună cu restul lumii, că se pare că a avut un atac de cord şi că nu va veni la nuntă.

46.

A doua zi, Meg a primit un mesaj de la Kate.

Se pare că a fost o problemă cu rochiile domnişoarelor de onoare. Aveau nevoie de modificări. Rochiile erau de couture franţuzească, cusute manual doar pe baza măsurătorilor. Aşa că nu a fost un mare şoc că ar putea avea nevoie de modificări.

Meg nu i-a răspuns imediat lui Kate. Da, avea nenumărate mesaje legate de nuntă, dar mai ales se ocupa de haosul din jurul tatălui ei. Aşa că a doua zi dimineaţă i-a trimis un mesaj lui Kate că croitorul nostru era pregătit. La palat. Numele lui era Ajay.

Asta nu a fost sufficient.

Au stabilit o oră pentru a vorbi în acea după-amiază

Rochia lui Charlotte este prea mare, prea lungă, prea largă. A plâns când a probat-o acasă, a spus Kate.

Corect, şi ţi-am spus că croitorul aşteaptă de la opt dimineaţa. Poftim. La KP. Poţi să o duci pe Charlotte să o modifice, aşa cum fac celelalte mame?

Nu, toate rochiile trebuie să fie refăcute.

Propriul ei designer de rochii de mireasă a fost de acord, a adăugat Kate.

Meg a întrebat dacă Kate era conştientă de ceea ce se întâmpla acum. Cu tatăl ei.

Kate a spus că era conştientă, dar rochiile. *Iar nunta este peste patru zile!*

Da, Kate, ştiu...

Iar Kate avea alte probleme cu modul în care Meg îşi plănuia nunta. Ceva legat de o petrecere pentru paji?

Băieţii de la pagina? Jumătate din copiii de la nuntă sunt din America de Nord. Nici măcar nu au sosit încă.

A mers înainte şi înapoi.

Nu ştiu ce altceva să spun. Dacă rochia nu se potriveşte, atunci te rog să o duci pe Charlotte la Ajay. A aşteptat toată ziua.

Bine.

La scurt timp după aceea am ajuns acasă şi am găsit-o pe Meg pe podea. Plângând.

Am fost îngrozită să o văd atât de supărată, dar nu am considerat că era o catastrofă. Emoţiile erau la cote înalte, desigur, după stresul din ultima săptămână, din ultima lună, din ultima zi. Era intolerabil - dar temporar. Kate nu a vrut să facă rău, i-am spus.

Într-adevăr, în dimineaţa următoare, Kate a venit cu flori şi o felicitare în care îşi cerea scuze. Cea mai bună prietenă a lui Meg, Lindsay, era în bucătărie când a apărut.

O simplă neînţelegere, mi-am spus.

47.

ON VEDEREA nunţii am stat la Coworth Park Hotel. O cabană privată. Mai mulţi prieteni au stat cu mine şi a avut băuturi. Unul a comentat că I părea a puţin distrasă.

Da, bine. S-au întâmplat multe.

Nu am vrut să spun prea multe. Treaba cu tatăl lui Meg, Kate şi rochia, grija constantă că cineva din mulţime ar putea face vreo nebunie - mai bine să nu vorbesc despre asta.

Cineva a întrebat de fratele meu. Unde e Willy?

Am dat un alt non-răspuns. Un alt subiect dureros.

Era programat să ni se alăture în seara asta. Dar, ca şi tatăl lui Meg, a anulat în ultimul moment.

Mi-a spus, chiar înainte de a lua ceaiul cu bunica: Nu pot s-o fac, Harold. Kate şi copiii.

Îi reamintisem că aceasta era tradiţia noastră, că luasem cina înainte de nunta lui, că am mers împreună şi am vizitat mulţimile.

A ţinut-o tot aşa. *Nu pot s-o fac.*

Am împins. *De ce te porţi aşa, Willy? Am fost cu tine toată noaptea înainte să te căsătoreşti cu Kate. De ce faci asta?*

M-am întrebat ce se întâmplă cu adevărat. Se simţea prost că nu era cavalerul meu de onoare? Era supărat că l-am invitat pe vechiul meu prieten Charlie? (Palatul a lansat povestea că Willy a fost cavalerul de onoare, aşa cum au făcut cu mine când el şi Kate s-au căsătorit). Ar putea fi asta o parte a problemei?

Sau a fost o mahmureală de la Beardgate?

Sau se simţea vinovat pentru afacerea dintre Kate şi Meg?

Nu dădea niciun indiciu. Spunea doar că nu.

În timp ce mă întreba de ce contează atât de mult.

De ce saluţi mulţimea, Harold?

Pentru că aşa mi-a spus officea de presă. Aşa cum am făcut şi la nunta ta.

Nu trebuie să le asculţi. De când naiba?

M-am simţit rău din cauza asta. Întotdeauna am crezut, în ciuda problemelor noastre, că legătura noastră de bază era puternică. Am crezut că frăţia va fi întotdeauna mai presus de rochia de domnişoară de onoare sau de barbă. Să presupunem că nu.

Apoi, imediat după ce a plecat de la bunica, în jurul orei şase seara, Willy i-a trimis un mesaj. Se răzgândise. A venit.

Poate a intervenit bunica?

Nu contează. I-am mulţumit cu bucurie, din toată inima.

Câteva clipe mai târziu, ne-am întâlnit afară şi ne-am urcat într-o maşină, care ne-a condus până la King Edward Gate. Am coborât, ne-am plimbat în sus şi în jos prin mulţime, mulţumind oamenilor că au venit.

Oamenii ne-au urat de bine, ne-au trimis sărutări. Ne-am salutat cu mâna, ne-am urcat înapoi în maşină.

În timp ce mergeam cu maşina, l-am rugat să vină să ia cina cu mine. Am menţionat că poate rămâne peste noapte, aşa cum făcusem înainte de nunta lui.

A spus că va veni la cină, dar nu va putea rămâne.

Haide, te rog, Willy. Îmi pare rău, Harold. Nu pot.

Copii.

48.

I-am aşezat la altar, mi-am netezit partea din faţă a uniformei mele de cavalerie, am privit-o pe Meg cum se îndrepta spre mine. M-am străduit din greu să aleg muzica potrivită pentru procesiunea ei, iar în cele din urmă am ajuns la *Eternal Source of Lumină divină.*

Acum, când vocea solistului a răsunat deasupra capetelor noastre, am crezut că am ales bine.

Într-adevăr, pe măsură ce Meg se apropia din ce în ce mai mult, am mulţumit pentru toate alegerile mele.

E uimitor că puteam auzi muzica peste bătăile inimii mele când Meg s-a apropiat şi m-a luat de mână. Prezentul s-a dizolvat, trecutul s-a întors în grabă. Primele noastre fiecare mesaje timide pe Instagram. Prima noastră fiecare întâlnire la Soho House. Prima noastră fiecare călătorie în Botswana. Primele noastre fiecare schimburi emoţionate după ce telefonul meu a căzut în râu. Prima noastră fiecare friptură de pui. Primele noastre fiecare zboruri dus-întors peste Atlantic. Prima dată când i-am spus: Te iubesc. Auzind-o spunându-i înapoi. Tipul cu atele. Steve, lebăda morocănoasă. Lupta brutală pentru a o ţine departe de presă. Şi acum eram aici, la linia de sosire. Linia de start.

În ultimele câteva luni, nu multe lucruri au mers conform planului. Dar mi-am reamintit că nimic din toate *acestea* nu a fost planificat. Acesta a fost planul. Acesta. Dragoste.

I-am aruncat o privire lui tata, care o însoţea pe Meg pe ultima parte a culoarului. Nu era tatăl ei, dar era la fel de special, iar ea era emoţionată. Nu a compensat comportamentul tatălui ei, modul în care presa se folosise de el, dar a ajutat foarte mult.

Mătuşa Jane s-a ridicat în picioare şi a dat o lectură în cinstea mamei.

Cântecul lui Solomon.

Meg şi cu mine am ales-o.

Ridică-te, dragostea mea, frumoasa mea, şi vino...
Pune-mă ca pecete pe inima ta, ca pecete pe braţul tău;
Căci dragostea e puternică ca moartea, pasiunea
fierbinte ca mormântul...

Puternic ca moartea. Feroce ca mormântul. Da, m-am gândit. Da, m-am gândit. L-am văzut pe arhiepiscop întinzând inelele, cu mâinile tremurând.

Eu uitasem, dar el, în mod clar, nu: douăsprezece camere de luat vederi îndreptate spre noi, două miliarde de oameni care se uitau la televizor, fotografi în turnul de sus, o mulţime uriaşă afară care urla şi aplauda.

Am făcut schimb de inele, cel al lui Meg fiind făcut din aceeaşi bucată de aur galez pe care o avea şi Kate.

Bunica îmi spusese că acesta era aproape ultimul. Ultimul din aur. Aşa mă simţeam şi eu în legătură cu Meg.

Arhiepiscopul a ajuns la partea oficială, a rostit cele câteva cuvinte care ne-au făcut Ducele şi Ducesa de Sussex, titluri acordate de bunica, şi ne-a însoţit până când moartea ne-a despărţit, deşi făcuse deja ceva similar cu câteva zile înainte, în grădina noastră, o ceremonie mică, doar noi doi, Guy şi Pula singurii martori. Unofficial, fără obligaţii, decât în sufletele noastre. Eram recunoscători pentru fiecare persoană prezentă la St. George şi în jurul ei, şi pentru că ne privea la televizor, dar dragostea noastră începuse în privat, iar a fi în public fusese mai ales durere, aşa că am vrut ca şi prima consacrare a iubirii noastre, primele jurăminte, să fie tot în privat. Oricât de magică ar fi fost ceremonia oficială, amândoi ajunsesem să ne simţim uşor speriaţi de... mulţime.

Subliniind acest sentiment: Primul lucru pe care l-am văzut când ne-am întors pe culoar şi am ieşit din biserică, în afară de un şir de feţe zâmbitoare, au fost lunetiştii. Pe acoperişuri, în mijlocul banderolajelor, în spatele cascadelor de serpentine. Poliţia mi-a spus că era ceva neobişnuit, dar necesar.

Din cauza numărului fără precedent de ameninţări pe care le ridicau.

49.

O LUNA DE MIEL a fost un secret bine păzit. Am plecat din Londra într-o maşină deghizată în camion de mutări, cu geamurile acoperite cu de carton, şi am mers pe la Marea Mediterană pentru zece zile. Glorios să fii departe, pe mare, la soare. Dar am fost şi bolnavi. Pregătirea pentru nunta ne-a epuizat.

Ne-am întors chiar la timp pentru officialul sărbătorit în iunie de ziua de naştere a bunicii. Trooping the Color: una dintre fiecare dintre primele noastre apariţii publice ca proaspăt căsătoriţi. Toată lumea prezentă era într-o dispoziţie bună, optimistă. Dar apoi: Kate a întrebat-o pe Meg ce părere are despre primul ei Trooping the Color.

Şi Meg a glumit: Colorat.

Şi o tăcere de căscat ameninţa să ne înghită pe toţi.

Câteva zile mai târziu, Meg a plecat offată în fiecare călătorie regală cu bunica. Era emoţionată, dar s-au înţeles de minune. De asemenea, au legat o legătură din cauza dragostei lor pentru câini.

S-a întors din călătorie strălucitoare. Mi-a spus că am creat o *legătură între noi. Regina şi cu mine chiar ne-am apropiat! Am vorbit despre cât de mult îmi doream să fiu mamă şi mi-a spus că cel mai bun mod de a induce travaliul este o plimbare cu maşina plină de hopuri! I-am spus că îmi voi aminti asta când va veni timpul.*

Lucrurile se vor schimba acum, am spus amândoi.

Cu toate acestea, ziarele au declarat că această călătorie a fost un dezastru total. O prezentau pe Meg ca fiind insistentă, îngâmfată, ignorantă a protocolului regal, pentru că făcuse greşeala de neconceput de a se urca în maşină înaintea bunicii.

De fapt, făcuse exact ceea ce îi spusese bunica să facă. Bunica a spus să urce, ea a urcat.

Nu contează. Zile întregi au existat poveşti despre încălcarea lui Meg, despre lipsa ei generală de clasă - despre îndrăzneala ei de a nu purta o pălărie în prezenţa bunicii. Palatul îi dăduse instrucţiuni specifice lui Meg să nu poarte pălărie. De asemenea, bunica purta verde pentru a onora victimele de la Grenfell Tower, şi nimeni nu i-a spus lui Meg să poarte verde - aşa că s-a spus că nu dădea nici un fig de victime.

Am spus: *Palatul va da un telefon. Vor corecta înregistrarea.*

Nu au făcut-o.

50.

WILLY ŞI KATE NE-AU INVITAT la un ceai. Pentru a lămuri lucrurile.

Iunie 2018.

Am mers pe jos într-o după-amiază târzie. Am văzut cum Meg a făcut ochii mari când am intrat pe uşa de la intrare, am trecut pe lângă salonul din faţă, am coborât pe hol şi am intrat în biroul lor.

Wow, a spus Meg de mai multe ori.

Tapetul, mulurile, rafturile din lemn de nuc cu volume în culori asortate, operele de artă nepreţuite. Minunat. Ca un muzeu. Şi le-am spus amândoi asta. I-am complimentat din belşug pentru renovarea lor, deşi ne-am gândit cu sfială şi la lămpile noastre de la IKEA, la canapeaua noastră la preţ redus, cumpărată recent la reducere, cu cardul de credit al lui Meg, de pe sofa.com.

În birou, Meg şi cu mine ne-am aşezat pe un fotoliu de dragoste la un capăt al camerei, iar Kate, vizavi de noi, pe un apărător îmbrăcat în piele, în faţa fiecărui şemineu. Willy se afla în stânga ei, într-un fotoliu. Era o tavă cu ceai şi biscuiţi. Timp de zece minute am făcut

conversaţie clasică. *Ce mai fac copiii? Cum a fost luna de miere?*

Meg a recunoscut apoi tensiunea dintre noi patru şi a îndrăznit să spună că s-ar putea să se întoarcă la acele zile de început, când ea s-a alăturat pentru prima dată familiei - o neînţelegere care aproape că trecuse neobservată. Kate credea că Meg îşi dorea contactele ei în domeniul modei. Dar Meg avea pe ale ei. Poate că porniseră pe picior greşit? Şi apoi, a adăugat Meg, totul a fost magnificat de nuntă şi de acele rochii infernale ale domnişoarelor de onoare.

Dar s-a dovedit că mai erau şi alte lucruri... de care nu eram conştienţi.

Willy şi Kate se pare că erau supăraţi că nu le dădusem cadouri de Paşte.

Cadouri de Paşte? A fost asta o chestie? Willy şi cu mine nu făcusem niciodată schimb de cadouri de Paşte. Tata întotdeauna făcea mare caz de Paşte, desigur, dar aşa era tata.

Totuşi, dacă Willy şi Kate erau supăraţi, ne-am cerut scuze.

În ceea ce ne priveşte, am spus că nu am fost prea încântaţi când Willy şi Kate au schimbat cărţile de masă şi locurile la nunta noastră. Noi am urmat tradiţia americană, aşezând cuplurile unul lângă altul, dar lui Willy şi Kate nu le-a plăcut această tradiţie, aşa că masa lor a fost singura la care soţii erau despărţiţi.

Au insistat că nu au fost ei, ci altcineva.

Şi au spus că am făcut acelaşi lucru la nunta Pippei.

Nu am făcut-o. Oricât de mult am fi vrut. Fuseserăm despărţiţi de un aranjament uriaş flower între noi şi, deşi ne doream cu disperare să stăm împreună, nu făcusem nimic în acest sens.

Simţeam că nu ne ajută cu nimic această exprimare a nemulţumirilor. Nu ajungeam nicăieri.

Kate a privit în grădină, strângând atât de tare marginile pielii încât figurii îi erau albi, şi a spus că i se datorează scuze.

a întrebat Meg: *Pentru ce?*

Mi-ai rănit sentimentele,
Meghan. Când? Te rog,
spune-mi.

Ţi-am spus că nu-mi amintesc ceva şi tu ai spus că e din cauza hormonilor mei.

Ce vrei să spui?

Kate a menţionat o convorbire telefonică în care au discutat despre momentul repetiţiilor de nuntă.

Meg a spus: *Oh, da! Îmi amintesc: nu-ţi puteai aminti ceva, iar eu am spus că nu e mare lucru, e creierul copilului. Pentru că tocmai avusesem un copil. E vorba de hormoni.*

Kate a făcut ochii mari: *Da. Ai vorbit despre hormonii mei. Nu suntem suficient de apropiaţi pentru ca tu să vorbeşti despre hormonii mei!*

Meg a făcut şi ea ochii mari. Părea cu adevărat confuză. *Îmi pare rău că am vorbit despre hormonii tăi. Aşa vorbesc eu cu prietenele mele.*

Willy a arătat spre Meg. *Este nepoliticos, Meghan. Nu aşa se face aici, în Marea Britanie.*

Te rog frumos să-ţi iei fingerul din faţa mea.

Chiar se întâmpla asta? Chiar se ajunsese la asta?
Să ţipaţi unul la altul despre cărţi de masă şi hormoni?

Meg a spus că nu ar fi făcut niciodată intenţionat ceva care să o rănească pe Kate, iar dacă ar fi făcut-o vreodată, a rugat-o pe Kate să o anunţe, ca să nu se mai întâmple.

Ne-am îmbrăţişat cu toţii. Cam aşa ceva.

Şi apoi am spus că ar fi bine să plecăm.

51.

O STAFF-ul UR a simţit fricţiunea, a citit presa şi, astfel, au existat frecvente certuri în jurul officului. Se luau părţi. Echipa Cambridge versus echipa Sussex. Rivalitate, gelozie, competiţie agende concurente - toate acestea otrăvit pe atmosfera.

Nu a ajutat nici faptul că toată lumea lucra non-stop. Existau atât de multe solicitări din partea presei, un flux constant de erori care trebuiau corectate, iar noi nu aveam nici pe departe suficienţi oameni sau resurse. În cel mai bun caz, am reuşit să rezolvăm 10 la sută din ceea ce era acolo. Nervii erau întinşi, oamenii se certau. Într-un astfel de climat, nu existau critici constructive. Orice feedback era văzut ca un affront, o insultă.

De mai multe ori, un membru al personalului s-a prăbuşit pe birou şi a plâns.

Pentru toate acestea, pentru fiecare bucăţică din ele, Willy a dat vina pe o singură persoană. Pe Meg. Mi-a spus-o de mai multe ori, şi s-a supărat când i-am spus că a depăşit măsura. Nu făcea decât să repete povestea presei, să spună poveşti false pe care le citise sau i se spusese. Marea ironie, i-am spus eu, era că adevăraţii răufăcători erau oamenii pe care îi importase în office, oameni din guvern, care nu păreau impermeabili la acest tip de conflict - ci dependenţi de el. Aveau un talent pentru a înjunghia pe la spate, un talent pentru intrigi, şi în mod constant puneau cele două grupuri de staffi unul împotriva celuilalt.

Între timp, în tot acest timp, Meg a reuşit să rămână calmă. În ciuda a ceea ce spuneau anumite persoane despre ea, nu am auzit-o niciodată spunând vreun cuvânt rău despre cineva sau către cineva. Dimpotrivă, am privit-o

să-şi dubleze efortul de a ajunge, de a răspândi bunătatea. Ea a trimis bileţele de mulţumire scrise de mână, a verificat staffii care erau bolnavi, a trimis coşuri cu mâncare sau flori sau bunătăţi tuturor celor care se zbăteau, erau deprimaţi, offi bolnavi. Officea era deseori întunecată şi rece, aşa că a încălzit-o cu lămpi noi şi radiatoare, toate cumpărate cu cardul ei de credit personal. A adus pizza şi biscuiţi, a găzduit petreceri de ceai şi petreceri cu îngheţată. Împărţea toate bunurile gratuite pe care le primea, haine, parfumuri şi machiaj, cu toate femeile din office.

Am rămas uimită de capacitatea sau de determinarea ei de a vedea întotdeauna partea bună a oamenilor. Mărimea inimii ei a fost cu adevărat evidenţiată într-o zi. Am aflat că domnul R, fostul meu vecin de la etaj când eram în aşezarea bursucilor, a suffit o tragedie. Fiul său adult murise.

Meg nu-l cunoştea pe domnul R. Şi nici pe fiul său. Dar ştia că familia fusese vecinii mei şi că îi văzuse adesea plimbându-şi câinii. Aşa că a simţit o durere imensă pentru ei şi i-a scris tatălui o scrisoare, exprimându-şi condoleanţele, spunându-i că vrea să-l îmbrăţişeze, dar nu ştia dacă ar fi potrivit. Cu scrisoarea a inclus şi o gardenie, pe care să o planteze în memoria fiului.

O săptămână mai târziu, domnul R. a apărut la uşa noastră din Nott Cott. I-a înmânat lui Meg un bilet de mulţumire şi a îmbrăţişat-o strâns.

Mă simţeam atât de mândru de ea, atât de regretat de duşmănia mea cu dl.

R.

Mai mult, am regretat că familia mea s-a certat cu familia mea.

soţie.

52.

WE NU A VRUT să aştepte. Amândoi voiam să ne întemeiem o familie imediat. Lucram ore nebuneşti, slujbele noastre au fost solicitante, momentul nu a fost ideal, dar nici nu a fost prea rău. Aceasta a fost întotdeauna prioritatea noastră principală.

Ne făceam griji cu privire la stresul din viaţa de zi cu zi, că ne-ar putea împiedica să rămânem însărcinate. Paguba începuse să fie vizibilă pe Meg; slăbise foarte mult în ultimul an, în ciuda tuturor plăcintelor de cioban. Mănânc mai mult ca niciodată, a raportat ea - şi totuşi greutatea ei continua să scadă.

Prietenii i-au recomandat un medic ayurvedic care îi ajutase să conceapă. Din câte am înţeles, medicina ayurvedică clasifica oamenii în categorii. Nu-mi amintesc în ce categorie a clasificat-o acest medic pe Meg, dar ne-a confirmat bănuiala că pierderea în greutate a lui Meg ar putea fi o barieră în calea conceperii.

Ia fiecare kilogram, a promis doctorul, şi vei rămâne însărcinată.

Aşa că Meg a mâncat, a mâncat, a mâncat şi în curând a pus pe ea cele cinci kilograme recomandate, iar noi ne-am uitat cu speranţă la calendar.

Spre sfârşitul verii 2018 am mers în Scoţia, la Castelul Mey, pentru a petrece câteva zile cu tata. Legătura dintre Meg şi Pa, întotdeauna puternică, a devenit şi mai puternică în acel weekend. Într-o seară, la un cocktail înainte de cină, cu Fred Astaire cântând pe fundal, a reieşit că Meg are aceeaşi dată de naştere cu persoana preferată a lui Pa: Gan-Gan.

4 august.

Uimitor, spuse Pa cu un zâmbet.

La amintirea lui Gan-Gan şi a legăturii dintre ea şi mireasa mea, el a devenit brusc vioi, spunând poveşti pe care nu le auzisem niciodată, în esenţă interpretând,

arătând off pentru Meg.

O poveste în special ne-a încântat pe amândoi, ne-a captivat imaginaţia. Era despre selkies.

Ce, tată?

Sirene scoţiene, a spus el. Acestea au luat forma unor foci şi au navigat de-a lungul ţărmului din faţa castelului, la o aruncătură de băţ de locul unde stăteam noi. Aşa că, atunci *când vedeţi o focă*, a sfătuit el, *nu se ştie niciodată... Cântaţi-i. De multe ori cântă şi ele.*

Oh, haide. Spui poveşti, tată! Nu, e absolut adevărat!

Mi-am închipuit - a promis Pa - că selkies ar putea, de asemenea, să îndeplinească o dorinţă?

Am vorbit puţin în timpul acelei cine despre stresul la care am fost supuşi. Dacă am putea convinge ziarele să se retragă, am spus... pentru o vreme.

Tata a dat din cap. Dar a simţit că e foarte important să ne reamintească...

Da, da, tată. Noi ştim. Nu o citiţi.

A doua zi, la ceai, vibraţiile bune au continuat. Râdeam cu toţii, vorbind despre una şi alta, când majordomul lui tata a dat buzna în cameră, trăgând după el un telefon fix.

Înălţimea Voastră Regală, Majestatea Sa.

Tata s-a aşezat cu faţa în sus. *Oh, da.* A pus mâna pe telefon.

Îmi pare rău, domnule, dar o cheamă pe ducesă. Oh.

Cu toţii am părut uimiţi. Meg a întins tentativ mâna spre telefon.

Se pare că bunica a sunat pentru a vorbi despre tatăl lui Meg. Răspundea la o scrisoare pe care Meg i-o scrisese, cerându-i sfaturi şi ajutor. Meg spunea că nu ştia cum să facă presa să nu-l mai intervieveze, ispitindu-l să spună lucruri oribile. Bunica i-a sugerat acum lui Meg să uite de presă, să se ducă să-şi vadă tatăl, să încerce să-l facă să intre în simţiri.

Meg i-a explicat că el locuia într-un oraş mexican de graniţă şi că nu ştia cum ar putea trece prin aeroport, prin presa din jurul casei lui, apoi prin acea parte a oraşului şi înapoi, în linişte, în siguranţă.

Bunica a recunoscut numeroasele probleme ale acestui plan.

În acest caz, poate îi scrieţi o scrisoare?

Tata a fost de acord. Splendidă idee.

53.

MEG ŞI EU AM IEŞIT pe plaja din faţa castelului. Era o zi rece, dar soarele era strălucitor.

Stăteam pe stânci şi priveam marea. Printre toate insulele mătăsoase de alge marine am văzut... ceva.

Un cap.

O pereche de ochi plini de suflet.

Uite! Sigiliu!

Capul se mişca în sus şi în jos. Ochii ne priveau foarte clar.

Priveşte! Încă unul!

Aşa cum mi-a spus tata, am alergat la malul apei şi le-am cântat. Le-am cântat o serenadă.

Arooo.

Nici un răspuns.

Meg mi s-a alăturat şi le-a cântat, iar acum, bineînţeles, ei au cântat la rândul lor.

Chiar este magică, m-am gândit. Chiar şi focile ştiu asta.

Dintr-o dată, peste tot în apă, capetele se ridicau, cântând pentru ea.

Arooo.

O operă cu focă.

O superstiţie prostească, poate, dar nu mi-a păsat. Am considerat-o un semn bun. Mi-am luat hainele, am sărit în apă şi am înotat până la ei.

Mai târziu, bucătarul australian al lui Pa a fost oripilat. Ne-a spus că aceasta fusese o idee extrem de proastă, mai nepotrivită decât scufundarea nepăsătoare în cea mai întunecată apă din Okavango. Această parte a coastei scoţiene era plină de balene ucigaşe, a spus bucătarul, iar a le cânta focilor era ca şi cum le-ai chema la moartea lor însângerată.

Am clătinat din cap.

A fost un basm atât de frumos, m-am gândit.

Cum de s-a întunecat atât de repede?

54.

MEG A ÎNTÂRZIAT.

Am cumpărat două teste de sarcină acasă, unul de rezervă, şi le-a dus pe amândouă în baia de la Nott Cott.

Stăteam întinsă pe patul nostru şi, în timp ce aşteptam să iasă... am adormit.

Când m-am trezit, ea era lângă mine.

Ce s-a întâmplat? Este...?

Ea a spus că nu s-a uitat. Mă aşteptase.

Baghetele se aflau pe noptieră. Nu ţineam acolo decât câteva lucruri, printre care şi cutia albastră cu părul mamei mele. Corect, m-am gândit, bine. Să vedem ce poate face mama cu această situaţie.

Am întins mâna spre baghete, am privit prin ferestrele lor mici.

Albastru.
Albastru strălucitor, foarte
strălucitor. Ambele. Albastru
însemna... copil.
Oh wow.
Ei bine...
Ei bine, atunci.
Ne-am îmbrăţişat, ne-am sărutat.
Am pus baghetele la loc pe noptieră. M-
am gândit: Mulţumesc, selkies.
M-am gândit: Mulţumesc, mami.

55.

EUGE WAS GETTING căsătorit, cu Jack, şi noi am fost delirant de fericiţi pentru ea, şi pentru noi înşine, selfishly, deoarece Jack era unul dintre oamenii noştri preferaţi. Meg şi cu mine trebuia să ne îndreptăm off pe primul nostru tur official în străinătate ca un cuplu căsătorit, dar am amânat plecarea cu câteva zile, ca să putem fi la nuntă.

De asemenea, diversele întâlniri legate de nuntă ne vor da ocazia de a-i lua deoparte pe membrii familiei, unul câte unul, şi de a le spune vestea cea bună.

La Windsor, chiar înainte de o recepţie pentru mire şi mireasă, l-am încolţit pe Pa în biroul său. Stătea în spatele biroului său mare, care affordona priveliştea sa preferată, direct spre Long Walk. Fiecare fereastră era deschisă, pentru a răcori încăperea, iar o briză îi flugea hârtiile, care erau toate stivuite în turnuri mici şi ghemuite, fiecare încoronat cu câte un prespapier. A fost încântat să afle că era

va fi bunic pentru a patra oară; zâmbetul lui larg m-a încălzit.

După recepţia de la St. George's Hall, Meg şi cu mine l-am tras deoparte pe Willy. Ne aflam într-o cameră mare, cu armuri pe pereţi. O cameră ciudată, un moment ciudat. I-am şoptit vestea, iar Willy a zâmbit şi a spus că trebuie să-i spunem lui Kate. Ea era în cealaltă parte a camerei, vorbind cu Pippa. Am spus că am putea face asta mai târziu, dar el a insistat. Aşa că ne-am dus şi i-am spus lui Kate, care a zâmbit şi ea şi ne-a felicitat din toată inima.

Amândoi au reacţionat exact aşa cum am sperat - aşa cum mi-am dorit.

56.

DE O SĂPTĂMÂNĂ MAI TÂRZIU Sarcina a fost anunţată public. Ziarele au relatat că Meg se lupta cu oboseala şi cu stările de ameţeală şi că nu putea să ţină în jos nicio mâncare, mai ales dimineaţa, toate acestea fiind false. Era obosită, dar în rest a dinamică. Într-adevăr, ea se simţea norocoasă nu de a nu se afla la să fie sufferită severă dimineaţa greaţă de dimineaţă, de la noi am fost care se îmbarcă într-un turneu extrem de solicitant.

Oriunde am mers, a venit o mulţime de oameni, iar ea nu i-a dezamăgit. În toată Australia, Tonga, Fiji, Noua Zeelandă, ea a uimit. După un discurs deosebit de entuziast, a fost ovaţionată în picioare.

A fost atât de strălucitoare, încât la jumătatea turului m-am simţit obligat... să o avertizez.

Te descurci prea bine, dragostea mea. Prea bine, la naiba. Faci să pară prea uşor. Aşa a început totul... cu mama mea.

Poate că am părut nebun, paranoic. Dar toată lumea ştia că situaţia lui Mummy a mers din rău în mai rău atunci când a arătat lumii, a arătat familiei, că era mai bună în turnee, mai bună în a se conecta cu oamenii, mai bună în a fi "regală", decât avea dreptul să fie.

Acesta a fost momentul în care lucrurile au luat cu adevărat o întorsătură.

Ne-am întors acasă cu întâmpinări pline de bucurie şi titluri exultante. Meg, viitoarea mamă, reprezentanta fără cusur a Coroanei, a fost aclamată.

Nu s-a scris niciun cuvânt negativ.

S-a schimbat, am spus noi. S-a schimbat în sfârşit.

Dar apoi s-a schimbat din nou. Oh, cum s-a schimbat.

Poveştile se rostogoleau ca nişte valuri pe o plajă. Mai întâi, un articol prostesc al unui biograf al lui Pa, care spunea că am făcut o criză de nervi înainte de nuntă. Apoi, o lucrare de fiecare despre Meg care îşi făcea stafful mizerabil, îi conducea prea tare, comitea păcatul impardonabil de a trimite e-mailuri oamenilor dis-de-dimineaţă. (Se întâmpla să fie trează la acea oră, încercând să ţină legătura cu prietenii de noapte din America - nu se aştepta la un răspuns instantaneu). De asemenea, s-a spus că ea a determinat-o pe asistenta noastră să demisioneze; de fapt, acea asistentă a fost invitată să demisioneze de către departamentul de resurse umane al Palatului, după ce le-am arătat dovezi că ea şi-a negociat poziţia cu Meg pentru a obţine gratuităţi. Dar pentru că nu puteam vorbi public despre motivele plecării asistentului, zvonurile au filtrat golul. În multe privinţe, acesta a fost adevăratul început al tuturor problemelor. La scurt timp după aceea, naraţiunea "Ducesa Difficultă" a început să apară în toate ziarele.

Apoi a apărut o nuvelă într-unul dintre tabloide despre tiara. Articolul spunea că Meg ceruse o anumită tiară care aparţinuse mamei, iar când regina a refuzat, am aruncat un fit: *Ce vrea Meghan, Meghan primeşte!*

Câteva zile mai târziu a venit lovitura de graţie: de la un corespondent regal, o fantezie ştiinţifico-fantastică descriind "froideur crescândă" (Doamne fereşte) între Kate şi Meg, susţinând că, potrivit a "două surse", Meg a redus-o pe Kate la lacrimi în legătură cu rochiile domnişoarelor de onoare.

Acest corespondent regal îmi făcuse mereu rău. Întotdeauna, întotdeauna, întotdeauna greşea. Dar asta mi s-a părut mai mult decât greşit.

Am citit povestea cu neîncredere. Meg nu a făcut-o. Încă nu citea nimic. Totuşi, a auzit despre ea, deoarece era singurul lucru despre care se discuta în Marea Britanie în următoarele douăzeci şi patru de ore, şi cât voi trăi nu voi uita niciodată tonul vocii ei când m-a privit în ochi şi mi-a spus: *Haz, am făcut-o să plângă? Am făcut-o să plângă?*

57.

WE a aranjat un al doilea summit cu Willy şi Kate.

De data asta pe teritoriul nostru.

10 decembrie 2018. Seara devreme.

Ne-am adunat cu toţii în mica noastră anexă din faţă şi, de data aceasta, nu am mai avut parte de discuţii mărunte: Kate a început imediat, recunoscând că poveştile din ziare despre Meg care o făcea să plângă erau complet false. *Ştiu, Meghan, că eu am fost cea care te-a făcut să plângi.*

Am suspinat. Excelent început, m-am gândit.

Meg a apreciat scuzele, dar a vrut să ştie de ce ziarele au spus asta şi ce se face pentru a le corecta? Cu alte cuvinte: *De ce nu mă apără officea ta? De ce nu au sunat la acest*

execrabila femeie care a scris acest articol şi a cerut o retractare?

Kate, fl urată, nu a răspuns, iar Willy a intervenit cu nişte evaziuni care păreau foarte încurajatoare, dar eu ştiam deja adevărul. Nimeni de la Palat nu putea să telefoneze corespondentului, pentru că asta ar fi invitat inevitabila replică: Ei bine, dacă povestea este greşită, care este adevărata poveste? Ce s-a întâmplat între cele două ducese? Iar această uşă nu trebuie să fie deschisă niciodată, pentru că ar fi stânjenit-o pe viitoarea regină.

Monarhia, întotdeauna, cu orice preţ, trebuia să fie protejată.

Am trecut de la ce să facem în legătură cu povestea la de unde a venit. Cine ar fi putut să planteze aşa ceva? Cine ar fi putut să o divulge presei în primul rând? Cine?

Ne-am tot învârtit în jurul lui. Lista de suspecţi a devenit din ce în ce mai mică.

În cele din urmă, *final*, Willy s-a aplecat pe spate şi a recunoscut că, ahem, în timp ce noi eram în turneu în Australia, el şi Kate luaseră cina cu tata şi Camilla... şi, din păcate, a spus el cu sfială, *s-ar putea* să-i fi scăpat că între cele două cupluri ar fi existat o dispută...

Mi-am pus o mână pe faţă. Meg a îngheţat. S-a aşternut o tăcere grea.

Deci acum ştiam.

I-am spus lui Willy: *Tu... dintre toţi oamenii... ar fi trebuit să ştii...*

El a dat din cap. El ştia.

Mai multă tăcere.

Era timpul ca ei să plece.

IT A CONTINUAT LA NESFÂRŞIT. O poveste după alta. Uneori mă gândeam la domnul Marston care îşi suna neîncetat clopotul nebunesc.

Cine poate uita vreodată valul de articole de primă pagină care o făceau pe Meg responsabilă de una singură pentru Sfârşitul Timpurilor? Mai exact, ea fusese "prinsă" mâncând pâine prăjită cu avocado, iar multe articole explicau cu însufleţire că recoltarea de avocado grăbea distrugerea pădurilor tropicale, destabiliza ţările în curs de dezvoltare şi ajuta la finanţarea terorismului de stat. Bineînţeles că aceeaşi presă se entuziasmase recent de dragostea lui Kate pentru avocado. (*Oh, cum îi fac pielea lui Kate să strălucească!*) În mod special, în această perioadă a început să se schimbe super-naraţiunea încorporată în fiecare poveste. Nu mai era vorba despre două femei care se luptau, două ducese în dezacord sau chiar două gospodării. Acum era vorba despre o singură persoană care era o vrăjitoare şi care îi făcea pe toţi să fugă de ea, iar acea persoană era soţia mea. Iar în construirea acestei super-naraţiuni, presa era în mod clar ajutată de cineva sau mai multe persoane din interiorul Palatului.

Cineva care avea ceva cu Meg.

Într-o zi a fost: Yuck-Meg i se vedea breteaua sutienului. (Meghan fără clasă.)

A doua zi: Yikes - poartă rochia aia? (Trashy Meghan.)

A doua zi: Doamne fereşte, unghiile ei sunt vopsite în negru! (Goth Meghan.)

A doua zi: Doamne, încă nu ştie cum să facă o reverenţă cum trebuie. (American Meghan.)

A doua zi: La naiba, iar şi-a închis portiera maşinii! (Uppity Meghan.)

59.

WA ÎNCHIRIERIT O CASĂ în Oxfordshire. Doar un loc unde să se refugieze din când în când din vâltoarea, dar şi de la Nott Cott, care era fermecătoare, dar prea mică. Şi cădea în jurul capetelor noastre.

A ajuns atât de rău încât într-o zi a trebuit să o sun pe bunica. I-am spus că aveam nevoie de un nou loc unde să locuim. I-am explicat că Willy şi Kate nu doar că nu mai aveau nevoie de Nott Cott, ci îl părăsiseră, din cauza tuturor reparaţiilor necesare şi a lipsei de spaţiu, iar noi eram acum în aceeaşi situaţie. Cu doi câini agitaţi... şi un copil pe drum...

I-am spus că discutasem cu Palatul despre situaţia noastră locativă şi că ni se oferiseră mai multe proprietăţi, dar fiecare era prea mare, credeam noi. Prea somptuoase. Şi prea scumpe pentru a fi renovate.

Bunica s-a gândit şi am discutat din nou câteva zile mai târziu. Frogmore, a spus ea.

Frogmore, bunico?

Da. Frogmore.

Frogmore House?

O ştiam bine. Acolo ne făcusem fotografiile de logodnă.

Nu, nu, nu... Frogmore Cottage. Lângă Frogmore House.

Într-un fel ascunsă, a spus ea. Ascunsă. Iniţial a fost casa reginei Charlotte şi a fiicelor sale, apoi a unuia dintre ajutoarele reginei Victoria, iar mai târziu a fost tăiată în unităţi mai mici. Dar putea fi reasamblată. Un loc minunat, spunea bunica. În plus, istoric. Face parte din proprietatea Coroanei. Foarte drăguţ.

I-am spus că Meg şi cu mine adoram grădinile de la Frogmore, ne plimbam des pe acolo, şi dacă era aproape de ele, ei bine, ce putea fi mai bine?

Ea a avertizat: *Este un şantier de construcţii. Un pic de coajă. Dar mergeţi şi aruncaţi o privire şi spuneţi-mi dacă funcţionează.*

Ne-am dus în acea zi, iar bunica avea dreptate. Casa ne-a vorbit amândurora. Fermecătoare, plină de potenţial. Era aproape de cimitirul regal, dar ce dacă? Nu ne-a deranjat nici pe mine, nici pe Meg. Nu i-am deranja pe cei morţi dacă ei ar promite să nu ne deranjeze pe noi.

Am sunat-o pe bunica şi i-am spus că Frogmore Cottage ar fi un vis devenit realitate. I-am mulţumit din belşug. Cu permisiunea ei, am început să stăm de vorbă cu constructorii, să planificăm renovările minime, pentru a face locul locuibil - conducte, încălzire, apă.

În timp ce se făceau lucrările, ne-am gândit că am putea să ne mutăm în Oxfordshire cu normă întreagă. Ne-a plăcut foarte mult acolo. Aerul proaspăt, terenurile verzi - în plus, fără papagali. Cel mai bun lucru ar fi că am putea apela la talentele majordomului de lungă durată al tatălui meu, Kevin. El cunoştea casa din Oxfordshire şi ar fi ştiut cum să o transforme rapid într-o casă. Mai mult, mă cunoştea, m-a ţinut în braţe când eram copil şi s-a împrietenit cu mama mea când aceasta rătăcea prin castelul Windsor în căutarea unei feţe înţelegătoare. Mi-a spus că mama a fost singura persoană din familie care a îndrăznit vreodată să se aventureze "sub scări", pentru a sta de vorbă cu staff. De fapt, de multe ori se strecura jos şi stătea cu Kevin în bucătărie, la o băutură sau o gustare, uitându-se la televizor. Îi revenise lui Kevin, în ziua înmormântării mamei, să ne întâmpine pe mine şi pe Willy la întoarcerea noastră la Highgrove. Stătea pe treptele din faţă, îşi amintea, aşteptând maşina noastră, repetând ce avea să spună. Dar când am oprit şi a deschis uşa maşinii, i-am spus: *Cum rezişti, Kevin?*

Atât de politicos, spuse el.

Atât de reprimat, m-am gândit.

Meg îl adora pe Kevin, şi viceversa, aşa că m-am gândit că

acesta ar putea fi începutul a ceva bun. O schimbare de care aveam mare nevoie

peisaj, un aliat de care avem mare nevoie în colţul nostru. Apoi, într-o zi, mi-am privit telefonul: un mesaj de la echipa noastră care mă alerta cu privire la nişte articole uriaşe din The *Sun* şi *Daily Mail, care* prezentau fotografii detaliate de deasupra Oxfordshire.

Un elicopter plutea deasupra proprietăţii, un papagal atârna pe uşă, ţintind cu teleobiectivele spre fiecare fereastră, inclusiv spre dormitorul nostru.

Astfel s-a încheiat visul din Oxfordshire.

60.

I A mers acasă de la office şi a găsit-o pe Meg stând pe scări. Plângea. De necontrolat.

Iubirea mea, ce s-a întâmplat?

Am crezut cu siguranţă că am pierdut copilul.

M-am dus la ea în genunchi. Ea s-a înecat spunând că nu mai vrea să facă asta.

Ce să fac?

În direct.

Nu i-am înţeles sensul la fiecare. Nu am înţeles, poate că nu am vrut să înţeleg. Mintea mea pur şi simplu nu voia să proceseze cuvintele.

Totul este atât de dureros, spunea ea.

Ce este?

Să fii urât în felul ăsta, pentru ce?

Ce *făcuse*? a întrebat ea. Chiar voia să ştie. Ce păcat săvârşise ca să merite un astfel de tratament?

Ea voia doar să facă să înceteze durerea, a spus ea. Nu doar pentru ea, ci pentru toată lumea. Pentru mine, pentru mama ei. Dar *nu a putut s-o* facă să înceteze, aşa că a decis să dispară.

Să dispară?

Fără ea, spunea ea, toată presa ar dispărea şi atunci nu ar mai trebui să trăiesc aşa. Copilul nostru nenăscut nu va trebui să trăiască aşa.

Este atât de clar, spunea ea, *este* atât de *clar. Nu mai respira. Nu mai fi. Asta există pentru că eu exist.*

Am rugat-o să nu mai vorbească aşa. I-am promis că vom trece peste asta, că vom găsi o cale. Între timp, îi vom găsi ajutorul de care avea nevoie.

Am rugat-o să fie puternică, să reziste.

În mod incredibil, în timp ce o linişteam şi o îmbrăţişam, nu puteam să nu mă gândesc ca un *rege*. Aveam un angajament Sentebale în acea seară, la Royal Albert Hall, şi îmi tot spuneam: "Nu putem întârzia. *Nu putem* întârzia. Ne vor jupui de vii! Şi vor da vina pe ea.

Încet - prea încet - mi-am dat seama că întârzierea era cea mai mică dintre problemele noastre.

I-am spus că ar trebui să renunţe la logodnă, bineînţeles. Trebuia să plec, să fac o apariţie rapidă, dar mă întorceam repede acasă.

Nu, a insistat ea, nu avea încredere în ea însăşi să stea singură acasă nici măcar o oră cu sentimente atât de sumbre.

Aşa că ne-am pus cel mai bun trusou, iar ea s-a dat cu ruj închis la culoare, ca să atragă atenţia de la ochii ei injectaţi de sânge, şi am ieşit pe uşă.

Maşina a oprit în faţa Royal Albert Hall şi, în timp ce păşeam în luminile albastre ale escortei de poliţie şi în luminile albe ale reflectoarelor presei, Meg mi-a întins mâna. A apucat-o strâns. Când am intrat înăuntru, a strâns-o şi mai tare. Am fost încurajat de

strânsoarea acelei strângeri. Se agaţă de ea, m-am gândit. Mai bine decât să renunţe.

Dar când ne-am aşezat în loja regală şi luminile s-au stins, a renunţat la emoţii. Nu şi-a mai putut stăpâni lacrimile. A plâns în tăcere.

Muzica a început să sune, ne-am întors cu faţa spre front. Ne-am petrecut întreaga durată a spectacolului (Cirque du Soleil) strângându-ne de mână, eu promiţându-i în şoaptă: *"Ai încredere în mine. Te voi ţine în siguranţă.*

61.

I M-am trezit cu un mesaj de la Jason.

Veşti proaste.

Ce este acum?

Mail on Sunday a publicat scrisoarea privată pe care Meg i-a scris-o tatălui ei. Scrisoarea pe care bunica şi tata o îndemnaseră să o scrie.

Februarie 2019.

Eram în pat, Meg era întinsă lângă mine, încă dormind. Am aşteptat un pic, apoi i-am dat vestea cu blândeţe.

Tatăl tău a trimis scrisoarea ta la poştă. *Nu.*

Meg, nu ştiu ce să spun, le-a dat scrisoarea ta.

Acel moment, pentru mine, a fost decisiv. Despre domnul Markle, dar şi despre presă. Au fost atât de multe momente, dar acela pentru mine a fost The One. Nu am mai vrut să aud discuţii despre protocoale, tradiţie, strategie. Destul, am crezut.

Destul.

Ziarul ştia că era ilegal să publice acea scrisoare, ştiau foarte bine, dar au făcut-o oricum. De ce? Pentru că ştiau, de asemenea, că Meg era lipsită de apărare. Ştiau că nu avea sprijinul *ferm* al familiei mele, şi de unde altundeva ar fi putut şti asta, decât de la persoane apropiate familiei? Sau din interiorul familiei? Ziarele ştiau că singura cale de atac pe care Meg o avea era să o dea în judecată, iar ea nu putea face asta pentru că exista un singur avocat care lucra cu familia, iar acel avocat se afla sub controlul Palatului, iar Palatul nu l-ar fi autorizat niciodată să acţioneze în numele lui Meg.

Nu era nimic în acea scrisoare de care să se ruşineze. O fiică implorându-şi tatăl să se comporte decent? Meg a susţinut fiecare cuvânt. Întotdeauna a ştiut că ar putea fi interceptată, că unul dintre vecinii tatălui ei, sau unul dintre papagalii care îi pândeau casa, ar putea să-i fure corespondenţa. Orice era posibil. Dar nu se oprise niciodată să se gândească la faptul că tatăl ei chiar o va offer, sau că un ziar chiar o va lua - şi o va tipări.

Şi editează-l. Într-adevăr, acesta ar fi putut fi cel mai supărător lucru, modul în care editorii au tăiat şi lipit cuvintele lui Meg pentru a le face să pară mai puţin iubitoare.

A vedea ceva atât de profund personal pe primele pagini ale ziarelor, înghiţit de britanici pe pâinea prăjită şi marmelada de dimineaţă, a fost destul de invaziv. Dar durerea a fost amplificată de zece ori de interviurile simultane cu presupuşi experţi în scrisul de mână, care au analizat scrisoarea lui Meg şi au dedus din felul în care şi-a încrucişat T-urile sau şi-a curbat R-urile că era o persoană teribilă.

Înclinaţie spre dreapta? Prea emoţional.

Foarte stilizat? Interpretă desăvârşită.

Linie de bază inegală? Nu-şi controlează impulsurile.

Privirea de pe faţa lui Meg când i-am spus despre aceste calomnii... Ştiam cum să mă descurc cu durerea, şi nu puteam să mă înşel - aceasta era durere pură. Îşi plângea pierderea tatălui ei, dar şi pierderea propriei inocenţe. Mi-a reamintit în şoaptă, ca şi cum cineva ar fi putut să asculte, că făcuse un curs de caligrafie în liceu şi, ca urmare, a avut întotdeauna o caligrafie excelentă. Oamenii o complimentau. Îşi folosise această abilitate chiar şi la universitate pentru a câştiga bani de prisos. Nopţile, în weekend-uri, inscripţiona invitaţii la nunţi şi aniversări, pentru a-şi plăti chiria. Acum oamenii încercau să spună că asta era un fel de fereastră în sufletul ei? Şi că fereastra era murdară?

A o chinui pe Meghan Markle a devenit un sport naţional care ne face de ruşine, titrează un titlu din *The Guardian*.

Atât de adevărat. Dar nimeni nu a fost făcut de ruşine, asta a fost problema. Nimeni nu simţea nici cea mai mică mustrare de conştiinţă. Oare ar fi simţit vreunul dacă ar fi provocat un divorţ? Sau ar fi fost nevoie de o altă moarte?

Ce se întâmplase cu toată ruşinea pe care o simţiseră la sfârşitul anilor '90?

Meg a vrut să o dea în judecată. Şi eu. Mai degrabă, amândoi am simţit că nu avem de ales. Ne-am spus că, dacă nu am da în judecată pentru *asta*, ce fel de semnal am trimite? Către presă? Către lume? Aşa că ne-am consultat din nou cu avocatul Palatului.

Ni s-a dat ocol.

Am ajuns la tata şi la Willy. Amândoi dăduseră în judecată presa în trecut pentru invazii şi minciuni. Pa a dat în judecată pentru aşa-numitele Scrisori ale Păianjenului Negru, memoriile sale către oficialii guvernamentali. Willy l-a dat în judecată pentru fotografiile topless ale lui Kate.

Dar amândoi s-au opus cu vehemenţă ideii ca Meg şi cu mine să luăm vreo măsură legală.

De ce? am întrebat.

Au fredonat şi au cântat. Singurul răspuns pe care l-am putut obţine de la ei a fost că pur şi simplu nu era recomandabil. Că se face, etc.

I-am spus lui Meg: "*Ai zice că dăm în judecată un prieten drag de-al lor.*

62.

WILLY A CERUT o întâlnire. Voia să vorbească despre tot, despre întreaga catastrofă.

Doar el şi cu mine, a spus el.

Din întâmplare, Meg era plecată din oraş, în vizită la nişte prietene, aşa că momentul a fost perfect. L-am invitat la mine.

O oră mai târziu a intrat în Nott Cott, unde nu mai fusese de când Meg se mutase fiecare dată. Arăta ca o ţeavă fierbinte.

Era seara devreme. I-am offert o băutură şi l-am întrebat despre familia lui.

Toată lumea e bine.

Nu m-a întrebat de a mea. Pur şi simplu a intrat cu totul. Jetoane în centrul mesei.

Meg e difficultă, a spus el.

Serios?

E nepoliticoasă. E abrazivă. A înstrăinat jumătate din personal.

Nu era prima dată când repeta ca un papagal povestea presei. Ducesa Difficult, toate prostiile alea. Zvonuri, minciuni din partea echipei sale, prostii din tabloide, şi i-am spus-o din nou. I-am spus că mă aşteptam la mai mult de la fratele meu mai mare. Am fost şocată să văd că asta chiar l-a enervat off. Venise el aici aşteptându-se la ceva diffect? Credea că aş fi fost de acord că mireasa mea era un monstru?

I-am spus să facă un pas înapoi, să respire adânc, să se întrebe cu adevărat: Meg nu era cumnata lui? Această instituţie nu ar fi fost toxică pentru orice nou venit? În cel mai rău caz, dacă cumnata lui avea probleme de adaptare la o nouă office, la o nouă familie, la o nouă ţară, la o nouă cultură, nu ar putea el să se gândească să o lase mai moale? Nu *ar putea să fie alături de ea? Să o ajuţi?*

Nu era interesat de o dezbatere. Venise să impună legea. Voia să fiu de acord că Meg a greşit şi apoi să fac ceva în privinţa asta.

Cum ar fi? Să o certi? Să o concediez? Să divorţez de ea? Nu ştiam. Dar nici Willy nu ştia, nu era raţional. De fiecare dată când încercam să-l încetinesc, să-i atrag atenţia asupra lipsei de logică a ceea ce spunea, el vorbea mai tare. În curând vorbeam unul peste altul, amândoi ţipam.

Dintre toate emoţiile differente şi tumultoase care îl străbăteau pe fratele meu în acea după-amiază, una mi-a sărit cu adevărat în ochi. Părea *supărat*. Părea supărat că nu mă supuneam cu blândeţe, că eram atât de impertinent încât îl negam, sau îl sfidam, îi respingeam cunoştinţele, care veneau de la ajutoarele sale de încredere. Exista un scenariu aici, iar eu aveam îndrăzneala să nu-l urmez. El era în plin mod Moştenitor şi nu putea înţelege de ce nu jucam cu supunere rolul de rezervă.

Eu stăteam pe canapea, iar el stătea deasupra mea. Îmi amintesc că am spus: "*Trebuie să mă asculţi, Willy*.

Nu ar fi făcut-o. Pur şi simplu nu a vrut
să asculte. Ca să fiu sincer, şi el a simţit
acelaşi lucru în ceea ce mă priveşte.

M-a înjurat. Tot felul de nume. A spus că refuzam să-mi asum responsabilitatea pentru ceea ce se întâmpla. A spus că nu-mi păsa de officiul meu şi de oamenii care lucrau pentru mine.

Willy, dă-mi un exemplu de...

Mi-a tăiat-o, a spus că încearcă să mă ajute.

Vorbeşti serios? Să mă ajuţi? Scuze... aşa se numeşte asta? Să mă ajuţi?

Din anumite motive, asta l-a pus pe gânduri. A făcut un pas spre mine, înjurând.

Până în acel moment mă simţisem inconfortabil, dar acum mă simţeam puţin speriat. M-am ridicat, am trecut pe lângă el şi m-am dus în bucătărie, la chiuvetă. Era chiar pe urmele mele, mă certa, striga.

Mi-am turnat un pahar cu apă pentru mine şi unul şi pentru el. I-am dat şi lui. Nu cred că a luat nici măcar o înghiţitură.

Willy, nu pot vorbi cu tine când eşti aşa.

A lăsat apa jos, mi-a mai spus un nume, apoi a venit spre mine. Totul s-a întâmplat atât de repede. Atât de repede. M-a apucat de guler, smulgându-mi colierul, şi m-a trântit la podea. Am aterizat pe castronul câinilor, care s-a spart sub spatele meu, bucăţile tăindu-mă. Am rămas acolo o clipă, ameţită, apoi m-am ridicat în picioare şi i-am spus să iasă afară.

Haide, loveşte-mă! Te vei simţi mai bine dacă
mă loveşti! Ce să fac?

Haide, mereu obişnuiam să ne luptăm. Te vei simţi mai bine dacă mă loveşti.

Nu, doar că te vei simţi mai bine dacă te lovesc. Te rog... pleacă.

A părăsit bucătăria, dar nu a plecat din Nott Cott. Era în salon, mi-am dat seama. Eu am rămas în bucătărie. Au trecut două minute, două minute lungi. S-a întors cu o privire plină de regrete şi şi-a cerut scuze.

S-a îndreptat spre uşa din faţă. De data aceasta l-am urmat. Înainte de a pleca, s-a întors şi m-a chemat înapoi: *Nu trebuie să-i spui lui Meg despre asta.*

Vrei să spui că m-ai atacat? Nu
te-am atacat, Harold.

Bine. Nu-i voi spune.

Bine, mulţumesc.

A plecat.

M-am uitat la telefon. O promisiune este o promisiune, mi-am spus, aşa că nu am putut să-mi sun soţia, oricât de mult mi-aş fi dorit.

Dar aveam nevoie să vorbesc cu cineva. Aşa că l-am sunat pe terapeutul meu. Slavă Domnului că a răspuns.

Mi-am cerut scuze pentru deranj, i-am spus că nu ştiam pe cine altcineva să sun. I-am spus că m-am certat cu Willy, că m-a trântit la podea. M-am uitat în jos şi i-am spus că aveam cămaşa ruptă, iar colierul era rupt.

Am avut un milion de fiecare fiecare în viaţa noastră, i-am spus. Când eram băieţi, nu făcusem *altceva decât să ne luptăm*. Dar asta părea diferit.

Terapeutul mi-a spus să respir adânc. Mi-a cerut să descriu scena de mai multe ori. De fiecare dată când am făcut-o, părea mai mult ca un coşmar.

Şi m-a făcut să fiu mai calm.

I-am spus: *Sunt mândru de mine.*

Mândru, Harry? De ce anume?

Nu l-am lovit înapoi.

M-am ţinut de cuvânt, nu i-am spus lui Meg.

Dar nu mult după ce s-a întors din călătorie, m-a văzut ieşind de la duş şi a tresărit.

Haz, ce sunt zgârieturile şi vânătăile alea de pe spatele tău?

Nu puteam să o mint.

Nu era atât de surprinsă şi nu era deloc supărată. Era teribil de tristă.

SDUPĂ ACEASTĂ ZI a fost anunţat că cele două case regale, Cambridge şi Sussex, nu vor mai împărţi o office. Nu vom mai lucra împreună în
orice calitate. The Fab Four...finis.

Reacţia a fost cam cum mă aşteptam. Publicul a gemut, jurnaliştii au bombănit. Reacţia cea mai descurajantă a venit din partea familiei mele. Tăcere. Nu au comentat niciodată în public, nu mi-au spus nimic în privat. Nu am auzit niciodată de tata, nu am auzit niciodată de bunica. M-a făcut să mă gândesc, să mă gândesc cu adevărat, la tăcerea care a înconjurat tot ceea ce mi s-a întâmplat mie şi lui Meg. Întotdeauna mi-am spus că, doar pentru că toţi cei din familia mea nu au condamnat în mod explicit atacurile presei, nu însemna că le *aprobau*. Dar acum am întrebat: Este adevărat? De unde să ştiu eu? Dacă ei nu spun niciodată nimic, de ce presupun atât de des că ştiu ce simt?

Şi că sunt fără echivoc de partea noastră?

Tot ceea ce am învăţat, tot ceea ce am crescut crezând despre familie şi despre monarhie, despre corectitudinea ei esenţială, despre rolul ei de a uni mai degrabă decât de a dezbina, era subminat, pus sub semnul întrebării. Era totul fals? Era totul doar un spectacol? Pentru că dacă nu ne puteam susţine unii pe alţii, nu ne puteam aduna în jurul celui mai nou membru, primul nostru membru biracial, atunci ce eram cu adevărat? Era o adevărată monarhie constituţională? Era o familie adevărată?

Nu este "a ne apăra unii pe alţii" prima regulă a fiecărei familii?

64.

MEG ŞI EU ne-am mutat officea în Palatul Buckingham. De asemenea, ne-am mutat într-o casă nouă.

Frogmore era pregătit.

Ne-a plăcut acel loc. Din primul minut. Ne-am simţit ca şi cum am fi fost destinaţi să trăim acolo. Abia aşteptam să ne trezim dimineaţa, să facem o plimbare lungă prin grădini, să ne întâlnim cu lebedele. Mai ales pe morocănosul Steve.

Am întâlnit grădinarii reginei, am aflat numele lor şi numele tuturor florilor. Ei au fost încântaţi de cât de mult le-am apreciat şi lăudat măiestria.

În mijlocul tuturor acestor schimbări, ne-am întâlnit cu noul nostru şef de comunicaţii, Sara. Împreună cu ea am pus la cale o nouă strategie, a cărei piesă centrală era să nu avem nicio legătură cu Rota Regală, şi am sperat că vom fi capabili în curând să o luăm de la capăt.

Spre sfârşitul lunii aprilie 2019, cu câteva zile înainte ca Meg să nască, Willy a sunat.

Am răspuns la telefon în noua noastră grădină.

Ceva se întâmplase între el, tata şi Camilla. Nu am reuşit să înţeleg toată povestea, vorbea prea repede şi era mult prea supărat. De fapt, era foarte nervos. Am dedus că oamenii lui Pa şi Camilla au pus la cale o poveste sau mai multe poveşti despre el şi Kate şi despre copii, iar el nu avea de gând să mai suporte. Dacă le dădea un centimetru lui Pa şi Camilla, spunea el, ei se duceau la un kilometru.

Mi-au făcut asta pentru ultima oară.

Am înţeles. Au făcut acelaşi lucru şi cu mine şi cu Meg.

Dar nu erau ei, din punct de vedere tehnic, ci membrul cel mai entuziast al echipei de comunicare a lui Pa, un adevărat credincios care a conceput şi a lansat o nouă campanie pentru a obţine o presă bună pentru Pa şi Camilla în detrimentul presei proaste pentru noi. De ceva timp, această persoană colporta poveşti neflatante, poveşti false, despre Moştenitor şi Spare, la toate ziarele. I

bănuiam că această persoană fusese singura sursă pentru poveştile despre o excursie de vânătoare pe care o făcusem în Germania în 2017, poveşti care mă făceau să par un baron gras din secolul al XVII-lea care tânjea după sânge şi trofee, când în realitate lucram cu fermierii germani pentru a elimina mistreţii şi a le salva recoltele. Am crezut că povestea fusese offată ca un schimb direct, în schimbul unui acces mai mare la Pa, dar şi ca o recompensă pentru suprimarea poveştilor despre fiul Camilei, care se plimbase prin Londra, generând zvonuri de prost gust. Eram nemulţumită de faptul că eram folosită în felul acesta şi eram furioasă că i se făcea asta lui Meg, dar trebuia să recunosc că i se întâmpla mult mai des în ultima vreme lui Willy. Iar el era justificat de incandescent.

Îl confruntase deja o dată pe Pa în legătură cu această femeie, faţă în faţă. Eu am mers cu el pentru sprijin moral. Scena a avut loc la Clarence House, în biroul lui tata. Îmi amintesc că ferestrele erau larg deschise, cu perdelele albe care se deschideau şi se închideau, aşa că trebuie să fi fost o noapte caldă. Willy i-a spus lui tata: *Cum poţi lăsa un străin să le facă asta fiilor tăi?*

Pa s-a supărat instantaneu. A început să strige că Willy era paranoic. Amândoi eram. Doar pentru că *noi* aveam parte de o presă proastă, iar el de una bună, asta nu însemna că stafful lui era în spatele ei.

Dar aveam dovezi. Reporteri, în redacţii reale, care ne asigurau că această femeie ne trăda.

Tata a refuzat să asculte. Răspunsul lui a fost grosolan, patetic.

Bunica are persoana ei, eu de ce nu o pot avea pe a mea?

Prin persoana bunicii se referea la Angela. Printre multele servicii pe care le făcea pentru bunica, se spunea că era pricepută la a planta poveşti.

Ce comparaţie aiurea, a spus Willy. De ce şi-ar dori cineva întreg la minte, cu atât mai puţin un om matur, să aibă propria Angela?

Dar tata a continuat să o spună. Bunica avea persoana ei, bunica avea persoana ei. Era timpul ca şi el să aibă o persoană.

Mă bucur că Willy simţea că mai poate veni la mine în legătură cu tata şi Camilla, chiar şi după toate prin câte am trecut în ultima vreme. Văzând o oportunitate de a aborda tensiunile noastre recente, a m încercat să fac legătura între ceea ce îi făcuseră Pa şi Camilla şi ceea ce presa îi făcuse lui Meg.

Willy a răbufnit: *Am probleme differente cu voi doi!*

Într-o clipită şi-a transferat toată furia asupra mea. Nu-mi amintesc exact cuvintele lui, pentru că eram mai mult decât obosită de toată fiecare dintre noi, ca să nu mai vorbim de recenta mutare în Frogmore şi în noi office - şi eram concentrată asupra iminentei naşteri a fiecărui prim copil. Dar îmi amintesc fiecare detaliu fizic al scenei. Dăfforii afară, iarba nouă care răsărea, un avion cu reacţie care offa decolând de pe Heathrow, îndreptându-se spre vest, neobişnuit de jos, motoarele lui făcându-mi să vibreze pieptul. Îmi amintesc că mă gândeam cât de remarcabil că încă îl mai puteam auzi pe Willy deasupra acelui avion. Nu-mi puteam imagina cum de îi mai rămăsese atâta furie după confruntarea din Nott Cott.

A continuat şi a continuat şi am pierdut firul. Nu am putut înţelege şi am încetat să mai încerc. Am tăcut, aşteptând ca el să se liniştească.

Apoi m-am uitat înapoi. Meg venea dinspre casă, direct spre mine. Am luat repede telefonul de pe difuzor, dar ea deja auzise. Iar Willy era atât de tare, încât chiar şi cu difuzorul offat, ea încă mai putea auzi.

Lacrimile din ochii ei străluceau în soarele de primăvară. Am început să spun ceva, dar ea s-a oprit, a clătinat din cap.

Ţinându-şi stomacul în braţe, s-a întors şi s-a îndreptat spre casă.

65.

DORIA A RĂMAS cu noi, aşteptând să vină copilul. Nici ea şi nici Meg nu s-au îndepărtat prea mult. Niciunul dintre noi nu a făcut-o.

Stăteam cu toţii şi aşteptam, ne plimbam din când în când, ne uitam la vaci.

Când Meg a trecut o săptămână de la data naşterii, echipa de comunicare şi Palatul au început să facă presiuni asupra mea. Când vine copilul? Presa nu poate aştepta la nesfârşit, să ştii.

Oh. Presa devine frustrată? Doamne fereşte!

Medicul lui Meg a încercat mai multe metode homeopate pentru a pune lucrurile în mişcare, dar micul nostru vizitator era hotărât să rămână pe loc. (Nu-mi amintesc dacă am încercat vreodată sugestia bunicii de a face o plimbare cu maşina accidentată.) În cele din urmă am spus: "Să mergem să ne asigurăm că nu e nimic în neregulă. Şi să fim pregătiţi în cazul în care doctorul spune că e timpul.

Ne-am urcat într-o maşină de transport de persoane şi ne-am strecurat afară din Frogmore fără să alertăm niciunul dintre jurnaliştii staţionaţi la porţi. Era ultimul tip de vehicul în care bănuiau că ne vom afla. La scurt timp după aceea am ajuns la spitalul Portland şi am fost duşi într-un lift secret, apoi într-o cameră privată. Doctorul nostru a intrat, a discutat cu noi şi a spus că a venit timpul pentru a provoca naşterea.

Meg era atât de calmă. Şi eu eram calm. Dar am văzut două moduri de a-mi *spori* calmul. Unu: Puiul de la Nando's. (Adus de gărzile noastre de corp.) Doi: O canistră de gaz ilariant lângă patul lui Meg. Am luat câteva lovituri lente şi penetrante. Meg, care ţopăia pe o minge uriaşă de culoare mov, o modalitate dovedită de a da un imbold naturii, a râs şi şi-a dat ochii peste cap.

Am mai primit câteva lovituri şi acum săream şi eu.

Când contracţiile au început să se accelereze şi să se

adâncească, o asistentă a venit şi a încercat să îi dea lui Meg nişte gaz de râs.

Nu mai rămăsese niciunul. Asistenta s-a uitat la rezervor, s-a uitat la mine, iar eu am văzut că gândul se contura încet: "Doamne, soţul a mâncat tot.

Îmi pare rău, am spus cu blândeţe.

Meg a râs, asistenta a fost nevoită să râdă şi a schimbat repede recipientul.

Meg s-a urcat în baie, eu am dat drumul la muzică liniştitoare. Deva Premal: a remixat mantre sanscrite în imnuri pline de suflet (Premal susţinea că a auzit prima ei fiecare mantră în pântecele mamei, cântată de tatăl ei, iar când acesta era pe moarte i-a cântat aceeaşi mantră). Stuff puternic.

În geanta de noapte aveam aceleaşi lumânări electrice pe care le aranjasem în grădină în noaptea în care am cerut-o în căsătorie. Acum le-am aşezat în jurul camerei de spital. De asemenea, am aşezat pe o măsuţă o fotografie înrămată a mamei mele. Ideea lui Meg.

Timpul a trecut. Ora s-a topit în oră. Dilatare minimă.

Meg făcea multă respiraţie profundă pentru durere. Apoi, respiraţia profundă a încetat să mai funcţioneze. Avea dureri atât de mari încât a avut nevoie de o epidurală.

Anestezistul s-a grăbit să intre. S-a dat drumul la muzică, s-au aprins luminile.

Uau. Schimbare de atmosferă.

I-a făcut o injecţie la baza coloanei vertebrale.

Cu toate acestea, durerea nu s-a oprit. Se pare că medicamentele nu ajungeau acolo unde trebuiau să ajungă.

S-a întors, a făcut-o din nou.

Acum lucrurile s-au liniştit şi s-au accelerat.

Medicul ei s-a întors două ore mai târziu, şi-a pus ambele mâini într-o pereche de mănuşi de cauciuc. *Asta este, toată lumea*. M-am aşezat la capul patului, ţinând-o de mână pe Meg, încurajând-o. *Împinge, dragostea mea. Respiră.* Doctorul i-a dat lui Meg o mică oglindă de mână. Am încercat să nu mă uit, dar a trebuit s-o fac. Am aruncat o privire, am văzut o reflecţie a capului bebeluşului ieşind la

iveală.

Blocat. Încurcate. *Oh, nu, te rog, nu*. Doctoriţa şi-a ridicat privirea, cu gura ei aşezată într-un mod special. Lucrurile deveneau serioase.

I-am spus lui Meg: *Iubirea mea, am nevoie să împingi*.

Nu i-am spus de ce. Nu i-am spus despre cordonul ombilical, nu i-am spus despre probabilitatea unei operaţii de cezariană de urgenţă. I-am spus doar: *"Dă-mi tot ce ai*.

Şi a făcut-o.

I-am văzut faţa micuţă, gâtul şi pieptul şi braţele minuscule, care se mişcau, se contorsionau. Viaţa, viaţa - uimitor! M-am gândit: "Uau, totul începe cu adevărat cu o luptă pentru libertate".

O asistentă a băgat copilul într-un prosop şi l-a aşezat pe pieptul lui Meg şi amândouă am plâns să-l vedem, să-l cunoaştem. Un băieţel sănătos, şi era *aici*.

Medicul nostru ayurvedic ne sfătuise că, în primul minut de viaţă, un copil absoarbe tot ce i se spune. *Aşa că şopteşte-i copilului, spune-i dorinţa ta pentru el, dragostea ta. Spune-i*.

Am spus.

Nu-mi amintesc să fi sunat pe cineva, să fi trimis mesaje. Îmi amintesc că am privit asistentele cum îi făceau analize fiului meu de o oră şi apoi am plecat de acolo. Am intrat în lift, în parcarea subterană, în maşina de transport persoane şi am plecat. La două ore de la naşterea fiului nostru eram din nou la Frogmore. Soarele răsărise şi eram în spatele uşilor închise înainte ca anunţul official să fie făcut public...

Spunând că Meg a intrat în travaliu?

Am avut o discuţie cu Sara despre asta. Ştii că nu mai este în travaliu, am spus.

Ea a explicat că presa trebuie să primească povestea dramatică şi plină de suspans pe care o cere.

Dar nu e adevărat, am spus.

Ah, adevărul nu a contat. Să-i ţină pe oameni în faţa emisiunii, asta era important.

După câteva ore stăteam în faţa grajdurilor de la Windsor, spunând lumii: E un băiat. Câteva zile mai târziu am anunţat lumii numele. Archie.

Ziarele au fost indignate. Spuneau că i-am păcălit.

Într-adevăr, am avut.

Au simţit că, făcând asta, am fost... parteneri răi?

Uimitor. Încă ne mai considerau parteneri? Chiar se aşteptau la o consideraţie specială, la un tratament preferenţial - având în vedere modul în care ne-au tratat în ultimii trei ani?

Şi apoi au arătat lumii ce fel de "parteneri" erau cu adevărat. Un prezentator de radio BBC a postat o fotografie pe reţelele sale de socializare - un bărbat şi o femeie ţinându-se de mână cu un cimpanzeu.

În legendă se poate citi: *Bebeluşul regal părăseşte spitalul.*

66.

I A IEŞIT O CĂUTARE LUNGĂ CU BUNICA, chiar înainte de a pleca la Balmoral. I-am făcut o recapitulare, cu toate noutăţile. Ea ştia o
puţin, dar am fixat lacune importante.

Ea părea şocată.

Îngrozitor, a spus
ea.

Ea a promis că o va trimite pe Bee să vorbească cu noi.

Îmi petrecusem viaţa având de-a face cu curteni, cu zeci de curteni, dar acum aveam de-a face mai ales cu doar trei, toţi bărbaţi albi de vârstă mijlocie care reuşiseră să consolideze puterea prin intermediul unui

serie de manevre machiavelice îndrăzneţe. Aveau nume normale, nume extrem de britanice, dar care se sortează mai uşor în categorii zoologice. Albina. Musca. Şi Viespea.

Albinuţa avea faţa ovală, era pufoasă şi avea tendinţa de a aluneca cu multă seninătate şi echilibru, ca şi cum ar fi fost o binefacere pentru toate fiinţele vii. Era atât de echilibrat încât oamenii nu se temeau de el. Mare greşeală. Uneori, ultima lor greşeală.

Musca şi-a petrecut o mare parte din carieră alături de rahat şi chiar atras de el. Offalul guvernului şi al mass-mediei, măruntaiele viermănoase, îl iubea, se îngrăşase cu el, îşi freca mâinile de bucurie pe el, deşi se prefăcea că nu este aşa. Se străduia să dea offului un aer de dezinvoltură, de a fi mai presus de luptă, rece efficient şi mereu de ajutor.

Viespea era slabă, fermecătoare, arogantă, o minge de energie jazzy. Se pricepea de minune să se prefacă politicos, chiar servil. Afirmai un fapt, ceva aparent *incontestabil* - eu *cred că soarele răsare dimineaţa* - şi el bâiguia că poate ai putea lua în considerare pentru o clipă posibilitatea că ai fost informat greşit: *Ei bine, heh-heh, nu ştiu ce să zic, Alteţă Regală, vedeţi, totul depinde de ce înţelegeţi prin* dimineţi*, domnule*.

Pentru că părea atât de buruienos, atât de egoist, ai fi putut fi tentat să respingi, să insişti asupra punctului tău de vedere, şi atunci te-ar fi pus pe lista lui. La scurt timp după aceea, fără avertisment, te înjunghia atât de tare cu înţepătura lui supradimensionată, încât ţipai confuz. De *unde naiba a apărut asta?*

Nu-mi plăceau aceşti oameni, iar ei nu aveau niciun folos pentru mine. Mă considerau, în cel mai bun caz, irelevantă, în cel mai rău caz, proastă. Mai presus de toate, ştiau cum îi vedeam eu: ca pe nişte uzurpatori. În adâncul sufletului meu, mă temeam că fiecare bărbat se simţea singurul monarh adevărat, că fiecare profita de o regină

în vârstă de 90 de ani, bucurându-se de poziţia sa influentă, în timp ce doar pare că serveşte.

Ajunsesem la această concluzie prin experienţa dură şi rece. De exemplu, Meg şi cu mine ne consultasem cu Viespea în legătură cu presa, iar el fusese de acord că situaţia era abominabilă şi că trebuia oprită înainte ca cineva să fie rănit. *Da! Nu vei primi nici un argument de la noi în privinţa asta!* A sugerat ca Palatul să convoace o reuniune a tuturor editorilor importanţi, să le prezentăm cazul nostru.

În sfârşit, i-am spus lui Meg, cineva a înţeles. Nu am mai auzit niciodată de el.

Aşa că am fost sceptic când bunica offered să ne trimită Albina. Dar mi-am spus să am o minte deschisă. Poate că de data aceasta va fi diffect, pentru că de data aceasta bunica îl trimitea personal.

Câteva zile mai târziu, Meg şi cu mine i-am urat bun venit lui Bee în Frogmore, l-am făcut să se simtă confortabil în noul nostru salon, i-am oferit un pahar de rosé şi i-am făcut o prezentare detaliată. A luat notiţe meticuloase, punându-şi frecvent o mână la gură şi clătinând din cap. Văzuse titlurile de pe prima pagină, a spus el, dar nu apreciase întregul impact pe care acest lucru l-ar putea avea asupra unui cuplu tânăr.

Acest potop de ură şi minciuni a fost fără precedent în istoria Marii Britanii, a spus el. *Disproporţionat faţă de tot ce am văzut vreodată.*

Mulţumesc, am spus. Vă mulţumesc că aţi văzut-o.

A promis că va discuta problema cu toate părţile implicate şi că va reveni în curând cu un plan de acţiune, cu un set de soluţii concrete.

Nu am mai auzit niciodată de el.

67.

MEG ŞI EU am vorbit la telefon cu Elton John şi cu soţul său, David, şi ne-am mărturisit: Avem nevoie de ajutor.

Ne cam pierdem aici, băieţi. Veniţi la noi, spuse Elton.

Prin aceasta se referea la casa lor din Franţa. Vara anului 2019.

Aşa că am făcut-o. Timp de câteva zile am stat pe terasa lor şi ne-am bucurat de soarele lor. Am petrecut momente lungi de vindecare privind marea azurie şi ne-am simţit decadenţi, nu doar din cauza decorului luxos. Libertatea de orice fel, în orice măsură, ajunsese să se simtă ca un lux scandalos. Să ieşi din fiecare fiecare fiecare pentru măcar o după-amiază se simţea ca o zi de eliberare din închisoare.

Într-o după-amiază am făcut o plimbare cu David cu scuterul, în jurul golfului local, pe drumul de coastă. Eu conduceam, Meg era în spate, iar ea şi-a aruncat braţele şi a strigat de bucurie în timp ce treceam prin orăşele mici, simţeam mirosul cinei oamenilor de la ferestrele deschise, făceam cu mâna copiilor care se jucau în grădini. Cu toţii ne-au făcut cu mâna şi ne-au zâmbit. Nu ne cunoşteau.

Cea mai bună parte a vizitei a fost să-i vedem pe Elton şi David şi pe cei doi băieţi ai lor îndrăgostindu-se de Archie. Deseori îl surprindeam pe Elton studiind faţa lui Archie şi ştiam la ce se gândeşte: Mami. Ştiam pentru că mi se întâmpla atât de des şi mie. De multe ori vedeam o expresie pe faţa lui Archie şi mă aducea cu picioarele pe pământ. Aproape că i-am spus asta lui Elton, cât de mult mi-aş fi dorit ca mama mea să-şi poată ţine nepotul în braţe, cât de des se întâmpla ca, în timp ce-l îmbrăţişam pe Archie, să o simt - sau să vreau să o simt. Fiecare îmbrăţişare era ticsită de nostalgie; fiecare strângere în braţe era atinsă de durere.

Există ceva care să te pună faţă în faţă cu trecutul ca şi maternitatea?

În ultima seară, cu toţii am simţit acea stare de rău familiară de sfârşit de vacanţă: *De ce nu poate fi aşa pentru totdeauna?* Ne plimbam de pe terasă la piscină şi înapoi, Elton servea cocktailuri, eu şi David discutam despre ştiri. Şi despre starea jalnică a presei. Şi ce însemna pentru starea Marii Britanii.

Ne-am apucat de cărţi. David a menţionat memoriile lui Elton, la care lucra de ani de zile. Era finalat, Elton era foarte mândru de el, iar data publicării se apropia.

Bravo, Elton!

Elton a menţionat că va fi publicat în serial.

Chiar aşa?

Da. Daily Mail.

Mi-a văzut faţa. S-a uitat repede în altă parte.

Elton, cum naiba...? Vreau ca

oamenii să o citească!

Dar, Elton...? Chiar cei care ţi-au făcut viaţa mizerabilă?

Exact. Cine ar fi mai potrivit să facă un extras? Unde mai bine decât în ziarul care mi-a fost atât de otrăvitor toată viaţa mea?

Cine e mai bun? Eu doar... nu înţeleg.

Era o noapte călduroasă, aşa că deja transpirasem. Dar acum îmi picurau mărgele pe frunte. I-am amintit minciunile specifice pe care *Mail* le tipărise celebru despre el. La naiba - îi dăduse în judecată, cu puţin peste un deceniu mai devreme, după ce au pretins că le interzisese oamenilor de la un eveniment caritabil să vorbească cu el.

În cele din urmă i-au scris un cec de o sută de mii de lire sterline.

I-am reamintit că într-un interviu a spus răspicat: "Pot să spună că sunt un bătrân gras. Pot spune că sunt un ticălos fără talent. Mă pot numi poponar. Dar nu trebuie să mintă despre mine."

Nu a avut un răspuns. Dar

nu am insistat.

L-am iubit. Îl voi iubi mereu.

Şi, de asemenea, nu am vrut să stric sărbătoarea.

68.

IM-AM SIMŢIT GLORIOS să văd cum o ţară întreagă se îndrăgosteşte de soţia mea.

Africa de Sud, adică.

Septembrie 2019.

Încă un turneu în străinătate, reprezentând-o pe regină, şi încă un triumf. De la Cape Town la Johannesburg, oamenii nu se mai săturau de Meg.

Ne-am simţit amândoi un pic mai confidenţi, prin urmare, un pic mai curajoşi, cu câteva zile înainte de întoarcerea noastră acasă, când ne-am pus armura de luptă şi am anunţat că dăm în judecată trei dintre cele patru tabloide britanice (inclusiv cel care a tipărit scrisoarea lui Meg către tatăl ei) pentru comportamentul lor ruşinos şi pentru practica lor de lungă durată de a sparge telefoanele oamenilor.

A fost parţial meritul lui Elton şi David. La sfârşitul vizitei noastre recente, ne-au prezentat un avocat, o cunoştinţă de-a lor, un tip minunat care ştia mai multe despre scandalul de colportare a telefoanelor decât oricine altcineva pe care l-am întâlnit vreodată. Mi-a împărtăşit expertiza sa, plus o mulţime de informaţii din instanţă.

dovezi, iar când i-am spus că mi-aş fi dorit să pot face ceva cu ele, când m-am plâns că am fost blocaţi la fiecare pas de Palat, a propus o soluţie uluitor de elegantă.

De ce să nu-ţi angajezi propriul avocat?

M-am bâlbâit: *Vrei să spui... vrei să spui că am putea doar...?*

Ce idee! Nu mi-a trecut niciodată prin cap.

Am fost atât de condiţionat să fac ce mi se spune.

69.

I A sunat-o pe bunica să o anunţe dinainte. Şi pe tata. Şi i-am trimis un mesaj lui Willy.

I-am spus, de asemenea, lui Bee, anunţându-l din timp despre proces, anunţându-l că aveam o declaraţie pregătită, rugându-l să redirecţioneze spre officele noastre toate solicitările de presă pe care le va declanşa în mod inevitabil. Ne-a urat succes! A fost amuzant, prin urmare, când am auzit că el şi Viespea pretindeau că nu au fost avertizaţi în prealabil.

Când am anunţat acţiunea în justiţie, am expus cazul meu în faţa lumii: *Soţia mea a devenit una dintre cele mai recente victime ale unui tabloid britanic. de presă care se plăteşte campanii împotriva indivizi fără să se gândească la consecinţe - o campanie nemiloasă care are a escaladat pe pe trecut anul trecut, pe sarcina ei şi în timp ce îl creştea pe fiul nostru nou-născut... Nici nu pot să încep să descriu cât de dureros a fost... Deşi această acţiune poate că nu este cea mai sigură, este cea corectă. Pentru că cele mai profunde teamă este istorie să se repete să se repete...eu pierdut meu*

mamă şi acum o văd pe soţia mea căzând victimă a aceloraşi forţe puternice.

Procesul nu a fost mediatizat la fel de mult ca, să zicem, îndrăzneala lui Meg de a închide uşa propriei maşini. De fapt, abia dacă a fost mediatizat. Cu toate acestea, prietenii au luat notă. Mulţi au trimis mesaje: *De ce acum?*

Simplu. În câteva zile, legile privind confidenţialitatea din Marea Britanie urmau să se schimbe în favoarea tabloidelor. Am vrut ca cazul nostru să fie ascultat înainte ca o bâtă strâmbă să fie introdusă în joc.

Prietenii au întrebat şi ei: *De ce să dai în judecată când eşti atât de bine cotat în presă? Turneul din Africa de Sud a fost un triumf, acoperirea a fost extrem de pozitivă.*

Asta e ideea, am explicat. *Nu este vorba de a dori sau de a avea nevoie de presă bună. Este vorba despre a nu-i lăsa pe oameni să scape cu abuzuri. Şi cu minciuni. Mai ales genul de minciuni care pot distruge nevinovaţi.*

Poate că am părut un pic cam îndreptăţit. Poate că am părut ca şi cum aş fi fost pe cai mari. Dar, la scurt timp după ce am anunţat procesul nostru, m-am simţit energizat de o poveste îngrozitoare din *Express*.

Cum fluzele lui Meghan Markle ar fi putut pune în pericol viaţa prinţesei Charlotte.

Acest ultim "scandal" se referea la coroanele de flori purtate de domnişoarele noastre de onoare, cu mai bine de un an înainte. În coroane erau incluşi câţiva crini din vale, care pot fi otrăvitori pentru copii. Cu condiţia ca copiii să *mănânce* crinii.

Chiar şi atunci, reacţia ar fi de disconfort, îngrijorătoare pentru părinţi, dar numai în cele mai rare cazuri un astfel de lucru ar fi fatal.

Nu contează că un official florist a alcătuit aceste coroane. Nu contează că nu Meg a fost cea care a luat această "decizie periculoasă". Niciodată nu contează că precedentele regale

miresele, inclusiv Kate şi mama mea, au folosit şi ele crini din vale.

Nu contează toate astea. Povestea lui Meghan Criminala a fost prea bună.

O fotografie însoţitoare o arăta pe biata mea nepoţică purtând coroana, cu faţa contorsionată într-un paroxism de agonie sau un strănut. Alături de această fotografie era o poză cu Meg, care părea sublim de nepreocupată de moartea iminentă a acestui copil angelic.

70.

I WAS SUMMONIZATLA Buckingham Palace. A prânz cu bunica şi tata. Invitaţia a fost cuprinsă într-un e-mail laconic de la Bee, iar tonul nu a fost: Te deranjează care să apară pe aici?

A fost mai mult: Mişcă-ţi fundul aici.

Mi-am pus un costum, am sărit în maşină.

Albina şi Viespea au fost primele feţe pe care le-am văzut când am intrat în cameră. O ambuscadă. Am crezut că va fi u n prânz în familie. Se pare că nu.

Singur, fără stafful meu, fără Meg, am fost confruntat direct cu privire la acţiunea mea în justiţie. Tatăl meu a spus că a fost un prejudiciu masiv pentru reputaţia familiei.

Cum aşa?

Aceasta face ca relaţia noastră cu mass-media să fie complicată. Complicată. Există un cuvânt.

Tot ceea ce faci affectă întreaga familie.

Se poate spune acelaşi lucru despre toate acţiunile şi deciziile dumneavoastră. Ele ne affectă şi pe noi. Cum ar fi, de exemplu, să câştigi

şi să mănânce aceiaşi editori şi jurnalişti care ne-au atacat pe mine şi pe soţia mea...

Albina sau Viespea a sărit să-mi amintească: *Trebuie să ai o relaţie cu presa... Domnule, am mai vorbit despre asta!*

O relaţie da. Dar nu o relaţie sordidă.

Am încercat o nouă abordare. *Toată lumea din această familie a dat în judecată presa, inclusiv bunica. De ce e asta diferit?*

Greieri ciripind. Linişte.

A mai fost o discuţie şi apoi am spus:

Nu aveam altă opţiune. Şi nu ar fi trebuit să o facem dacă ne-aţi fi protejat cu toţii. Şi aţi fi protejat monarhia în acest proces. Vă faceţi un deserviciu vouă înşivă dacă nu-mi protejaţi soţia.

M-am uitat în jurul mesei. Feţe împietrite. Să fi fost vorba de neînţelegere? Disonanţă cognitivă? O misiune pe termen lung în joc? Sau... chiar nu ştiau? Erau oare atât de adânc înfipţi într-o bulă în interiorul unei bule încât nu apreciau pe deplin cât de rău stau lucrurile?

De exemplu, revista *Tatler a* citat un bătrân din Etonian care spunea că m-am căsătorit cu Meg pentru că "străinele" ca ea sunt "mai uşoare" decât fetele "cu un trecut bun".

Sau *Daily Mail*, care spunea că Meg era "în ascensiune", deoarece a trecut de la "sclavi la regalitate" în doar 150 de ani.

Sau postările de pe reţelele de socializare despre ea ca fiind o "fată de iaht" şi o "escortă", sau numind-o "căutătoare de aur", "curvă", "târfă", "căţea", "curvă" şi cuvântul N - în mod repetat. Unele dintre aceste postări se aflau în secţiunea de comentarii de pe paginile conturilor de socializare ale celor trei Palaces - şi încă nu fuseseră şterse.

Sau tweet-ul care spunea: "Dragă Ducesă, nu spun că te urăsc, dar sper ca următoarea menstruaţie să se întâmple într-un

rezervor de rechini."

Sau dezvăluirea unor texte rasiste de la Jo Marney, iubita liderului UKIP, Henry Bolton, inclusiv unul în care se spune că figura mea "negru-americană" ar "păta" familia regală, pregătind terenul pentru "un rege negru", iar altul în care se afirmă că doamna Marney nu ar fi făcut niciodată sex cu "un negru".

"Suntem în Marea Britanie, nu în Africa."

Sau *Mail-ul* care se plângea că Meg nu-şi putea ţine mâinile departe de burtica ei, că o freca şi o freca ca şi cum ar fi fost un succubus.

Lucrurile au scăpat atât de mult de sub control, încât şaptezeci şi două de femei din Parlament, din ambele partide principale, au condamnat "nuanţele coloniale" ale tuturor relatărilor din ziare despre ducesa de Sussex.

Niciunul dintre aceste lucruri nu a meritat vreun comentariu, public sau privat, din partea familiei mele.

Ştiam cum au raţionalizat totul, spunând că nu era cu nimic different de ceea ce a primit Camilla. Sau de Kate. Dar a *fost* different. Un studiu a analizat îndeaproape patru sute de tweet-uri josnice despre Meg. Angajând o echipă de specialişti în date şi analişti informatici, studiul a constatat că această avalanşă de ură era extrem de atipică, la ani lumină de orice lucru îndreptat către Camilla sau Kate. Un tweet care o numea pe Meg "regina insulei maimuţelor" nu avea niciun precedent istoric sau echivalent.

Şi nu a fost vorba de sentimente rănite sau de orgolii rănite. Ura avea efecte fizice. A existat o tonă de ştiinţă care arăta cât de nesănătos este să fii urât şi batjocorit în public. Între timp, effectele societale mai largi erau şi mai înspăimântătoare. Anumite tipuri de oameni sunt mai susceptibile la o astfel de ură şi incitaţi de ea. De aici şi pachetul de suspecţi albi

pulbere care fusese trimisă la officea noastră, cu un bilet rasist dezgustător ataşat.

M-am uitat la bunica, am privit în jur, le-am reamintit că Meg şi cu mine făcusem faţă unei situaţii cu totul şi cu totul deosebite şi că făcusem totul de una singură. Stafful nostru dedicat era prea mic, prea tânăr, extrem de subfinanţat.

Albina şi Viespea au bombănit şi au spus că ar fi trebuit să facem cunoscut faptul că nu avem resurse suficiente.

Să se ştie? Am spus că i-am implorat în repetate rânduri, pe toţi, iar unul dintre principalii noştri consilieri a trimis şi el rugăminţi de mai multe ori.

Bunicuţa s-a uitat direct la Albinuţa şi Viespea: *E adevărat?*

Albina a privit-o drept în ochi şi, în timp ce Viespea dădea din cap viguros în semn de consimţământ, a spus: *Majestate, nu am primit niciodată niciuna dintre aceste cereri de sprijin*.

71.

MEG ŞI EU AM PARTICIPAT la WellChild Awards, un eveniment anual care premiază copiii care suferă de boli grave.

boli. Octombrie 2019.

Am participat de mai multe ori de-a lungul anilor, fiind un patron regal al organizaţiei din 2007, şi a fost întotdeauna dezgustător. Copiii erau atât de curajoşi, părinţii lor atât de mândri - şi torturaţi. În acea seară au fost acordate diverse premii pentru inspiraţie, tărie de caracter, iar eu am prezentat unul unui preşcolar deosebit de rezistent.

Am urcat pe scenă, mi-am început scurtele mele remarci şi am zărit faţa lui Meg. M-am gândit la momentul de acum un an, când ea

şi am participat la acest eveniment la doar câteva săptămâni după ce am făcut acel test de sarcină acasă. Am fost filtraţi de speranţă şi de îngrijorare, ca toţi părinţii care aşteaptă un copil, iar acum aveam acasă un băieţel sănătos. Dar aceşti părinţi şi copii nu fuseseră la fel de norocoşi. Recunoştinţa şi compasiunea au converjat în inima mea şi m-am înecat. Neputând să scot cuvintele, am ţinut strâns pupitrul şi m-am aplecat în faţă. Prezentatorul, care fusese un prieten al mamei mele, s-a apropiat şi mi-a frecat umărul. M-a ajutat, la fel ca şi ropotele de aplauze, care mi-au dat u n moment pentru a-mi reporni corzile vocale. La scurt timp după aceea, am primit un mesaj de la Willy. Era în Pakistan, în turneu. Mi-a spus că, în mod clar, mă chinuiam şi că era îngrijorat pentru mine.

I-am mulţumit pentru grijă şi l-am asigurat că sunt firesc. Devenisem emoţionat în faţa unei săli pline de copii bolnavi şi a părinţilor lor, imediat după ce devenisem eu însumi tată - nimic anormal în asta.

A spus că nu mă simt bine. A spus din nou că am nevoie de ajutor.

I-am reamintit că fac terapie. De fapt, îmi spusese recent că vrea să mă însoţească la o şedinţă pentru că bănuia că mi se "spală creierul".

Atunci vino, am spus. *Va fi bine pentru tine. Bun pentru noi.*

Nu a venit niciodată.

Strategia lui era evidentă: nu mă simţeam bine, ceea ce însemna că nu eram înţelept. Ca şi cum tot comportamentul meu trebuia să fie pus sub semnul întrebării.

M-am străduit din răsputeri să păstrez mesaje civilizate pentru el. Cu toate acestea, schimbul de replici s-a transformat într-o ceartă, care s-a întins pe parcursul a şaptezeci şi două de ore. Ne-am tot dus şi întors, toată ziua, până târziu în noapte - nu mai avusesem niciodată o astfel de fiecare fiecare text. Supăraţi, dar şi la kilometri distanţă, ca şi cum am fi vorbit limbi differente. Din când în când îmi dădeam seama că cea mai mare teamă a mea se adeverea:

după luni de terapie, după ce am muncit din greu să devin mai conştient, mai

independent, eram un străin pentru fratele meu mai mare. El nu mai putea să se raporteze la mine - să mă tolereze.

Sau poate că era doar stresul ultimilor ani, al ultimelor decenii, care se revărsa final.

Am salvat textele. Încă le mai am. Le citesc uneori, cu tristeţe, cu confuzie, gândindu-mă: Cum am ajuns acolo?

În textele sale finale, Willy a scris că mă iubeşte. Că ţinea foarte mult la mine. Că va face tot ce este necesar pentru a mă ajuta.

Mi-a spus să nu mă simt niciodată altfel.

72.

MEG ŞI EU AM DISCUTAT despre o escapadă, dar de data aceasta nu vorbeam despre o zi la Wimbledon sau despre un
weekend cu Elton.

Vorbeam despre evadare.

Un prieten cunoştea pe cineva care avea o casă pe care o puteam împrumuta pe insula Vancouver. Liniştită, verde - aparent izolată. Prietenul a spus că se poate ajunge doar cu feribotul sau cu avionul.

Noiembrie 2019.

Am sosit cu Archie, Guy, Pula şi bona noastră, la adăpostul întunericului, într-o noapte furtunoasă, şi ne-am petrecut următoarele câteva zile încercând să ne relaxăm. Nu a fost greu. De dimineaţa până seara nu a trebuit să ne gândim la faptul că am fost prinşi în ambuscadă. Casa se afla chiar la marginea unei păduri de un verde strălucitor, cu grădini mari unde Archie şi câinii se puteau juca, şi era aproape înconjurată de marea curată şi rece. Puteam să fac o baie revigorantă dimineaţa. Cel mai bun lucru este că nu

nimeni nu ştia că suntem acolo. Am făcut drumeţii, am mers cu caiacul, ne-am jucat
-în pace.

După câteva zile am avut nevoie de provizii. Ne-am aventurat timid, am condus pe şosea până în cel mai apropiat sat, am mers pe trotuar ca nişte oameni dintr-un film de groază. De unde va veni atacul? În ce direcţie?

Dar nu s-a întâmplat aşa ceva. Oamenii nu s-au speriat. Nu s-au holbat. Nu au pus mâna pe iPhone-urile lor. Toată lumea ştia, sau simţea, că trecem prin ceva. Ne-au dat spaţiu, reuşind în acelaşi timp să ne facă să ne simţim bineveniţi, cu un zâmbet amabil, cu un salut. Ne-au făcut să ne simţim ca parte a unei comunităţi. Ne-au făcut să ne simţim normali.

Timp de şase săptămâni.

Apoi, *Daily Mail a* publicat adresa noastră.

În câteva ore au sosit bărcile. O invazie pe mare. Fiecare barcă era plină de teleobiective, dispuse ca nişte tunuri de-a lungul punţilor, şi fiecare obiectiv era îndreptat spre ferestrele noastre. Pe băiatul nostru.

S-a terminat cu joaca în grădini.

L-am apucat pe Archie şi l-am tras în casă.

Au tras prin geamurile bucătăriei în timpul alimentărilor sale. Am tras jaluzelele.

Data următoare când am mers în oraş, erau patruzeci de papagali pe traseu. Patruzeci. Am numărat. Unii ne-au urmărit. La micul nostru magazin generalist preferat, în vitrină atârna acum un panou plângăcios: Fără media.

Ne-am grăbit să ne întoarcem în casă, am tras jaluzelele şi mai tare, ne-am întors la un fel de crepuscul permanent.

Meg a spus că a offat că offi ajunsese la un cerc complet. Întoarsă în Canada, îi era frică să ridice jaluzelele.

Dar jaluzelele nu au fost suficiente. Camerele de supraveghere amplasate de-a lungul gardului din spate al proprietăţii au surprins în curând un bărbat scheletic care se plimba, se uita cu atenţie, căutând o cale de intrare. Şi

făcea fotografii

peste gard. Purta o vestă de puffer filtrat, pantaloni murdari strânşi în jurul pantofilor zdrenţuroşi şi arăta de parcă nimic nu era sub el. Nimic. Numele lui era Steve Dennett. Era un papagal independent care ne spionase înainte, în slujba celor de la *Splash!*

Era o pacoste. Dar poate că următorul tip va fi mai mult decât o pacoste.

Nu putem rămâne aici,

am spus. Şi, totuşi...?

Oricât de scurt ar fi fost, acel gust de libertate ne-a pus pe gânduri. Ce-ar fi dacă viaţa ar putea fi aşa... tot timpul? Dacă am putea petrece cel puţin o parte din fiecare an undeva departe, lucrând în continuare pentru regină, dar departe de ochii presei?

Gratuit. Liber de presa britanică, liber de drame, liber de minciuni. Dar, de asemenea, liber de presupusul "interes public" care a fost folosit pentru a justifica acoperirea frenetică a noastră.

Întrebarea era... unde?

Am vorbit despre Noua Zeelandă. Am vorbit despre Africa de Sud. Poate jumătate de an în Cape Town? Ar putea funcţiona. Departe de dramă, dar mai aproape de munca mea de conservare - şi de alte optsprezece ţări din Commonwealth.

Am mai discutat ideea cu bunica o dată. Ea chiar a semnat off pe ea. Şi am discutat-o cu tata, la Clarence House, în prezenţa Viespii. Mi-a spus să o pun în scris, ceea ce am făcut imediat. În câteva zile a apărut în toate ziarele şi a provocat o mare putoare. Aşa că acum, la sfârşitul lui decembrie 2019, când vorbeam cu Pa la telefon, spunându-i că suntem mai serioşi ca niciodată în legătură cu petrecerea unei părţi a anului departe de Marea Britanie, nu am fost de acord când mi-a spus că trebuie să o pun în scris.

Da, am mai făcut asta o dată, tată. Şi planul nostru a fost imediat dezvăluit şi distrus.

Nu te pot ajuta dacă nu o pui în scris, dragul meu băiat. Aceste lucruri trebuie să treacă prin guvern.

Pentru numele lui...

Aşadar, în primele zile ale lunii ianuarie 2020, i-am trimis o scrisoare filigranată în care i-am expus pe larg ideea, cu puncte, cu multe detalii. De-a lungul schimburilor care au urmat, toate marcate cu menţiunea PRIVAT ŞI CONFIDENȚIAL, am insistat asupra temei esenţiale: eram pregătiţi să facem orice sacrificiu necesar pentru a figurăm o oarecare linişte şi siguranţă, inclusiv să renunţăm la titlurile noastre de Sussex.

Am sunat pentru a-i afla părerea.

Nu a vrut să vină la telefon.

În curând am primit un e-mail lung de la el, în care îmi spunea că va trebui să stăm de vorbă şi să discutăm totul personal. Ar fi vrut să ne întoarcem cât mai curând posibil.

Ai noroc, tată! Ne întoarcem în Marea Britanie în următoarele câteva zile, pentru a o vedea pe bunica. Deci... când ne putem întâlni?

Nu înainte de sfârşitul lunii ianuarie.

Ce? Mai e mai mult de o lună până atunci.

Sunt în Scoţia. Nu pot ajunge acolo până atunci.

Chiar sper şi am încredere că vom putea avea discuţii ulterioare fără ca acest lucru să ajungă în domeniul public şi să devină un circ, am scris.

El a răspuns cu ceea ce părea o ameninţare ameninţătoare: *Vei nesocoti ordinele monarhului şi ale mele dacă vei persista în acest curs de acţiune înainte de a avea şansa de a ne aşeza la masă.*

73.

I RANG GRANNY pe 3 ianuarie.

Ne întoarcem în Marea Britanie, am spus. Ne-ar plăcea să vedem

tu.

I-am spus în mod explicit că speram să discutăm cu ea despre planul nostru de a crea un aranjament de lucru different.

Nu a fost mulţumită. Şi nici nu era şocată. Ştia cât de nefericiţi eram, văzuse această zi la orizont.

Am simţit că o discuţie bună cu bunica mea ar pune capăt acestui calvar.

Am spus: *Bunico, eşti liberă?*

Da, bineînţeles! Sunt liberă toată săptămâna. Agenda este liberă.

Asta e minunat. Meg şi cu mine putem veni la un ceai şi apoi să ne întoarcem la Londra. Avem un angajament la Canada House a doua zi.

Vei fi epuizat din cauza călătoriei. Vrei să rămâi aici?

Prin "aici" se referea la Sandringham. Da, aşa ar fi mai uşor, şi i-am spus asta.

Ar fi minunat, vă mulţumesc.

Plănuieşti să-l vezi şi pe tatăl tău?

L-am întrebat, dar mi-a spus că este imposibil. Este în Scoţia şi nu poate pleca până la sfârşitul lunii.

A scos un mic sunet. Un suspin sau un mârâit cunoscător. A trebuit să râd.

Ea a spus: *Am un singur lucru de spus în legătură cu asta. Da?*

Tatăl tău face întotdeauna ceea ce vrea să facă.

Câteva zile mai târziu, pe 5 ianuarie, în timp ce Meg şi cu mine ne îmbarcăm în Vancouver, am primit un bilet frenetic de la stafful nostru, care primise un bilet frenetic de la Bee. Bunica nu ar fi

să mă poată vedea. *Iniţial, Majestatea Sa a crezut că acest lucru va fi posibil, dar nu va fi... Ducele de Sussex nu poate veni mâine în Norfolk. Majestatea Sa va putea aranja o altă întâlnire în această lună. Nu se vor face anunţuri despre nimic până când nu va avea loc această întâlnire.*

I-am spus lui Meg: "Mă împiedică să-mi văd propria bunică.

Când am aterizat, m-am gândit oricum să merg direct la Sandringham. La naiba cu Bee. Cine era el să încerce să mă blocheze? Mi-am imaginat că maşina noastră va fi oprită la poartă de poliţia palatului. Mi-am imaginat cum treceam de pază, cu poarta pocnind peste capotă. O fantezie distractivă şi un mod amuzant de a petrece călătoria de la aeroport, dar nu. Trebuia să aştept momentul potrivit.

Când am ajuns la Frogmore, am sunat-o din nou pe bunica. Mi-am imaginat telefonul sunând pe biroul ei. Chiar îl puteam auzi în mintea mea, *brrrang*, ca şi telefonul roşu din cortul VHR.

Trupe în contact! Apoi

i-am auzit vocea. *Alo?*

Bună, bunico, sunt Harry. Scuze, cred că nu te-am înţeles bine ieri când ai spus că nu ai nimic de făcut azi.

A apărut ceva de care nu eram conştient.

Vocea ei era ciudată.

Pot să trec mâine, bunico? Da. Ei bine...

Sunt ocupată toată săptămâna.

Cel puţin, a adăugat ea, aşa i-a spus Bee...

E în cameră cu tine, bunico?

Nici un răspuns.

74.

W Am primit un mesaj de la Sara că *The Sun* era pe cale să publice un articol care spunea că Ducele şi Ducesa de Sussex se îndepărtează de îndatoririle lor regale pentru a petrece mai mult timp în Canada. A trist puţin tristă om, pe ziarului ziarului editor, se spune că a fost reporterul principal al poveştii.

De ce el? De ce, dintre toţi oamenii, tipul din showbiz?

Pentru că în ultima vreme se transformase într-un fel de cvasi-corespondent regal, în mare parte datorită relaţiei sale secrete cu un prieten deosebit de apropiat al secretarului de comunicaţii al lui Willy - care îi dădea bârfe triviale (şi mai ales false).

Era sigur că avea să greşească totul, aşa cum greşise şi în cazul ultimei sale mari "exclusivităţi", Tiaragate. Era la fel de sigur că îşi va înghesui povestea în ziar cât mai repede posibil, pentru că probabil lucra de comun acord cu Palatul, ai cărui curteni erau hotărâţi să ne-o ia înainte şi să gireze povestea. Noi nu voiam asta. Nu vroiam ca altcineva să ne dea ştirile, să ne *răstălmăcească* ştirile.

Va trebui să ne grăbim să dăm o declaraţie.

Am sunat-o din nou pe bunica, i-am spus despre *The Sun*, i-am spus că s-ar putea să ne grăbim să dăm o declaraţie. Ea a înţeles. Ne-a permis, atâta timp cât nu "se adaugă la speculaţii".

Nu i-am spus exact ce va spune declaraţia noastră. Ea nu a întrebat. Dar nici eu nu ştiam încă pe deplin. Totuşi, i-am dat esenţialul şi i-am menţionat câteva dintre detaliile de bază pe care le subliniasem în memoriul pe care Pa îl ceruse şi pe care ea îl văzuse.

Formularea trebuie să fie precisă. Şi trebuia să fie blândă şi calmă. Nu am vrut să atribuim nicio vină, nu am vrut să alimentăm fiorii. Nu trebuia să adăugăm la speculaţii.

Formidabilă provocare de scris.

În curând ne-am dat seama că nu era posibil; nu aveam timp să ne facem declaraţia acolo fiecare dată.

Am deschis o sticlă de vin. Continuă, omuleţ trist, continuă.

A făcut-o. *The Sun a* postat povestea sa târziu în acea noapte şi din nou pe prima pagină dimineaţa.

Titlul: SUNTEM ORF!

Aşa cum era de aşteptat, povestea a descris plecarea noastră ca pe o *ieşire veselă*, lipsită de griji şi hedonistă, mai degrabă decât ca pe o retragere atentă şi o încercare de autoconservare. De asemenea, a inclus detaliul revelator că am offered să renunţăm la titlurile noastre din Sussex. Exista un singur document pe pământ în care era menţionat acest detaliu - scrisoarea mea privată şi confidenţială către tatăl meu.

La care au avut acces un număr şocant de mic de persoane. Nu am menţionat acest lucru nici măcar celor mai apropiaţi prieteni ai noştri.

Pe 7 ianuarie am mai lucrat la proiect, am făcut o scurtă apariţie publică, ne-am întâlnit cu stafful nostru. În cele din urmă, ştiind că mai multe detalii urmau să fie divulgate, pe 8 ianuarie ne-am ascuns în adâncul Palatului Buckingham, într-una dintre principalele camere de stat, împreună cu cei mai înalţi doi membri ai staffului nostru.

Întotdeauna mi-a plăcut acea cameră de stat. Pereţii ei palizi, candelabrul de cristal strălucitor. Dar acum mi s-a părut deosebit de frumoasă şi m-am gândit: A fost întotdeauna aşa? Întotdeauna a arătat atât de... *regală*?

Într-un colţ al camerei de stat se afla un birou mare din lemn. L-am folosit ca spaţiu de lucru. Stăteam pe rând acolo, tastând pe un laptop. Am încercat differente fraze. Am vrut să spunem că ne asumăm un rol redus, că facem un pas

înapoi, dar nu în jos. E greu să găseşti formularea exactă, tonul potrivit. Serios, dar respectuos.

Din când în când, câte unul dintre noi se întindea într-un fotoliu din apropiere sau îşi odihnea ochii uitându-se pe cele două ferestre imense care dădeau spre grădini. Când aveam nevoie de o pauză mai lungă, porneam offi într-o drumeţie pe covorul oceanic. În partea îndepărtată a camerei, în colţul din stânga, o uşă mică ducea spre Apartamentul belgian, unde eu şi Meg ne petrecusem odată noaptea. În colţul apropiat se aflau două uşi înalte din lemn, de genul celor la care se gândesc oamenii când aud cuvântul "palat". Acestea duceau spre o cameră în care participasem la nenumărate cocktailuri. M-am gândit la acele întâlniri, la toate momentele frumoase pe care le petrecusem în acest loc.

Mi-am amintit: Camera de alături era cea în care familia se aduna întotdeauna pentru a bea ceva înainte de masa de Crăciun.

Am ieşit pe hol. Acolo era un brad de Crăciun înalt şi frumos, încă luminat puternic. Am stat în faţa lui, amintindu-mi de el. Am scos două ornamente, nişte corgi mici şi moi, şi le-am adus înapoi la stafferi. Câte unul de fiecare. Suvenir al acestei misiuni ciudate, am spus eu.

Au fost emoţionaţi. Dar şi un pic vinovaţi.

I-am asigurat: *Nimeni nu le va simţi lipsa.*

Cuvinte care păreau cu două tăişuri.

Spre sfârşitul zilei, pe măsură ce ne târâm mai aproape de un proiect final, stafferii au început să se simtă neliniştiţi. Îşi făceau griji cu voce tare dacă implicarea lor va fi descoperită. Dacă da, ce ar însemna asta pentru locurile lor de muncă? Dar mai ales erau entuziasmaţi. Simţeau că sunt de partea binelui; amândoi citiseră fiecare cuvânt de abuz în presă şi pe reţelele de socializare, în urmă cu luni şi luni de zile.

La ora şase după-amiaza era gata. Ne-am adunat în jurul laptopului şi am citit proiectul pentru ultima oară. Un

staffer a trimis un mesaj secretarelor private ale lui Granny, Pa şi Willy, le-a spus ce

venea. Tipul lui Willy a răspuns imediat: *Asta o să devină nuclear*.

Ştiam, bineînţeles, că mulţi britanici vor fi şocaţi şi întristaţi, ceea ce mi-a făcut stomacul să se agite. Dar, în timp util, odată ce vor cunoaşte adevărul, m-am simţit confident că vor înţelege.

Unul dintre stafferi a spus: *Noi facem asta?*

Amândoi am spus, atât eu cât şi Meg:

Da. Nu există altă soluţie.

Am trimis declaraţia persoanei noastre din social media. Într-un minut era acolo, în direct, pe pagina noastră de Instagram, singura platformă pe care o aveam la dispoziţie. Ne-am îmbrăţişat cu toţii, ne-am şters ochii şi ne-am strâns repede lucrurile.

Meg şi cu mine am ieşit din Palace şi ne-am urcat în maşină. În timp ce ne îndreptam cu viteză spre Frogmore, ştirile erau deja la radio. Pe toate canalele. Am ales unul. Magic FM. Preferatul lui Meg. L-am ascultat pe prezentator cum făcea spume foarte britanice. Ne-am ţinut de mână şi am împărţit un zâmbet cu bodyguarzii noştri de pe scaunul din faţă. Apoi am privit cu toţii în tăcere pe geam.

75.

Câteva zile mai târziu a avut loc o întâlnire la Sandringham. Nu-mi amintesc cine a numit-o Summit-ul Sandringham.

Cineva din presă, bănuiesc.

Pe drum am primit un mesaj de la Marko despre un articol din *The Times*.

Willy declara că el şi cu mine eram acum "entităţi separate".

"Mi-am pus braţul în jurul fratelui meu toată viaţa noastră şi nu mai pot face asta", a spus el.

Meg se întorsese în Canada pentru a fi cu Archie, aşa că am fost singur pentru acest summit. Am ajuns acolo devreme, sperând să am o discuţie rapidă cu bunica. Stătea pe o bancă în faţa fiecărui şemineu, iar eu m-am aşezat lângă ea. Am văzut că Viespea a reacţionat alarmată. S-a dus să bâzâie off şi câteva clipe mai târziu s-a întors cu Pa, care s-a aşezat lângă mine. Imediat după el a venit Willy, care s-a uitat la mine de parcă ar fi plănuit să mă ucidă. *Bună ziua, Harold*. S-a aşezat vizavi de mine. Entităţi separate, într-adevăr.

După ce au sosit toţi participanţii, ne-am mutat la o masă de conferinţă lungă, cu bunica în frunte. În faţa fiecărui scaun se aflau un blocnotes şi un creion regal.

Albina şi Viespea a făcut un scurt rezumat al situaţiei în care ne aflăm. Subiectul presei a apărut destul de repede. Am făcut referire la comportamentul lor crud şi criminal, dar am spus că au avut o tonă de ajutor. Această familie permisese ziarelor să se uite în altă parte sau să le curteze în mod activ, iar unii dintre staffi lucraseră direct cu presa, briefigându-i, plantând poveşti, ocazional recompensându-i şi fentarea lor. Presa era o mare parte din motivul pentru care ajunsesem la această criză - modelul lor de afaceri cerea să fim în conflict constant - dar nu erau singurii vinovaţi.

M-am uitat la Willy. Acesta era momentul lui să intervină, să se facă ecoul a ceea ce spuneam, să vorbească despre experienţele lui nebuneşti cu tata şi Camilla. În schimb, s-a plâns de un articol din ziarele de dimineaţă care sugera că el era motivul pentru care plecam.

Acum sunt acuzat că te-am îndepărtat pe tine şi pe Meg din familie!

Am vrut să spun: Nu avem nimic de-a face cu această poveste... dar imaginaţi-vă cum v-aţi simţi dacă noi am *fi* divulgat-o. Atunci vei şti cum ne-am simţit eu şi Meg în ultimii trei ani.

Secretarele private au început să se adreseze bunicii cu privire la cele cinci opţiuni.

Majestate, aţi văzut cele cinci opţiuni.

Da, a spus ea.

Cu toţii am avut. Ne fuseseră trimise prin e-mail, fiecare dintre cele cinci moduri differente de a proceda. Opţiunea 1 era continuarea status quo-ului: Meg şi cu mine nu plecăm, toată lumea încearcă să revină la normal. Opţiunea 5 era despărţirea completă, fără rol regal, fără să lucrăm pentru bunica şi pierderea totală a securităţii.

Opţiunea 3 era undeva la mijloc. Un compromis.
Cel mai aproape de ceea ce ne-am propus iniţial.

Le-am spus tuturor celor adunaţi că, mai presus de toate, eram disperat să păstrez securitatea. Asta era ceea ce mă îngrijora cel mai mult, siguranţa fizică a familiei mele. Voiam să împiedic o repetare a istoriei, o altă moarte prematură precum cea care zguduise această familie până în măduva oaselor cu douăzeci şi trei de ani mai devreme şi din care încă încercam să ne revenim.

M-am consultat cu mai mulţi veterani ai Palatului, oameni care cunoşteau mecanismele interne ale monarhiei şi istoria acesteia şi toţi au spus că opţiunea 3 era cea mai bună pentru toate părţile. Meg şi cu mine am locui în altă parte o parte a anului, continuându-ne munca, păstrând securitatea, revenind în Marea Britanie pentru acţiuni de caritate, ceremonii, evenimente. O soluţie sensibilă, au spus aceşti veterani ai Palatului. Şi eminamente realizabilă.

Dar familia, bineînţeles, m-a împins să aleg opţiunea 1.
În afară de aceasta, aceştia ar accepta doar opţiunea 5.

Am discutat cele cinci opţiuni timp de aproape o oră. În cele din urmă, Albina s-a ridicat şi a mers în jurul mesei, împărţind un proiect de declaraţie pe care Palatul urma să o

facă publică în curând. Anunţând implementarea Opţiunii 5.

Aşteaptă. *Sunt confuz. Aţi redactat deja o declaraţie? Înainte de orice discuţie? Anunţând opţiunea 5? Cu alte cuvinte, fixul era înăuntru, în tot acest timp? Acest summit a fost doar pentru spectacol?*

Nici un răspuns.

Am întrebat dacă au existat proiecte de alte declaraţii. Anunţarea celorlalte opţiuni.

Oh, da, desigur, m-a asigurat Bee. Pot

să le văd?

Din păcate, imprimanta sa a intrat în pană, a spus el. Ce şanse! Chiar în momentul în care era pe cale să tipărească celelalte ciorne!

Am început să râd. *E un fel de glumă?*

Toată lumea se uita în altă parte sau în jos la pantofii lor.

M-am întors spre bunica: *Te deranjează dacă iau o clipă, să iau puţin aer?*

Bineînţeles că da!

Am ieşit din cameră. Am intrat într-o sală mare şi m-am întâlnit cu Lady Susan, care lucra de ani de zile pentru bunica, şi cu domnul R, fostul meu vecin de la etaj, în aşezarea bursucărească. Au văzut că eram supărată şi m-au întrebat dacă pot face ceva pentru mine. Am zâmbit şi am spus "Nu, mulţumesc", apoi m-am întors în cameră.

În acest moment au avut loc discuţii cu privire la opţiunea 3. Sau a fost vorba de opţiunea 2? Totul începea să-mi dea dureri de cap. Mă extenuau. Nu-mi păsa al naibii de ce opţiune am adoptat, atâta timp cât securitatea rămânea în vigoare. Am pledat pentru continuarea aceleiaşi protecţii poliţieneşti înarmate pe care o aveam şi de care aveam nevoie încă de la naştere. Nu mi se permisese niciodată să merg nicăieri fără trei gărzi de corp înarmate, chiar şi atunci când se presupunea că eram cel mai popular membru al familiei, iar acum eram ţinta, împreună cu soţia mea

şi fiu, de o ură fără precedent - iar principala propunere în discuţie cerea abandonarea totală?

Nebunie.

Am contribuit la acoperirea costurilor de securitate din propriul buzunar. Nu eram sigur cum voi face asta, dar voi fi găsit o cale.

Am făcut un ultim pas: *Uite. Vă rog. Lui Meg şi mie nu ne pasă de avantaje, ci de muncă, de serviciu şi de a rămâne în viaţă.*

Acest lucru părea simplu şi convingător. Toate capetele din jurul mesei s-au ridicat şi au coborât.

La finalul reuniunii, a existat un acord general de bază. Numeroasele detalii fine şi granulare ale acestui aranjament hibrid vor fi rezolvate pe parcursul unei perioade de tranziţie de douăsprezece luni, în timpul căreia vom continua să avem securitate.

Bunica s-a ridicat. Cu toţii am crescut. A ieşit afară.

Pentru mine mai era o treabă nefinalizată. M-am dus offi să fid officea Albinei. Din fericire, m-am întâlnit cu cel mai prietenos pflăcător al Reginei, care mă plăcuse întotdeauna. I-am cerut indicaţii; mi-a spus că mă va duce el însuşi. M-a condus prin bucătărie, pe nişte scări din spate, pe un coridor îngust.

Chiar pe acolo, a spus el, arătând cu degetul.

Câţiva paşi mai încolo am dat peste o imprimantă uriaşă, care scotea documente. Asistentul lui Bee a apărut la vedere.

Bună!

I a arătat la la imprimantă şi a spus: *Acest pare să să funcţioneze fine?*

Da, Înălţimea Voastră

Regală! Nu e rupt?

Chestia aia? Este indestructibil, domnule!

Am întrebat despre imprimanta de la Bee's office. *Şi aceea funcţionează?*

Oh, da, domnule! Aveţi nevoie să imprimaţi ceva?

Nu, mulţumesc.

Am mers mai departe pe coridor, pe o uşă. Deodată, totul mi s-a părut familiar. Apoi mi-am amintit. Acesta era coridorul pe care dormisem în acel Crăciun, după ce mă întorsesem de la Polul Sud. Şi acum a apărut şi Albina. Mergi înainte. M-a văzut şi a părut extrem de ruşinat... pentru o albină. Îşi dădea seama ce aveam de gând. A auzit imprimanta cum se zbârnâie. Ştia că a fost prins. *Oh, domnule, vă rog, domnule, nu vă faceţi griji pentru asta, chiar nu e important.*

Nu-i aşa?

M-am îndepărtat de el şi am coborât scările. Cineva mi-a sugerat ca înainte de a pleca să ies afară cu Willy. Să ne răcorim capetele.

În regulă.

Am urcat şi am coborât pe gardurile de tisă. Ziua era geroasă. Eu purtam doar o jachetă uşoară, iar Willy un pulover, aşa că amândoi tremuram.

Am fost din nou impresionat de frumuseţea lucrurilor. Ca şi în camera de stat, m-am simţit de parcă nu mai văzusem niciodată un palat. Grădinile astea, m-am gândit, sunt un paradis. De ce nu ne putem bucura de ele?

Eram pregătit pentru o prelegere. Dar nu a venit. Willy a fost supus. A vrut să asculte. Pentru fiecare dată după mult timp, fratele meu m-a ascultat şi i-am fost atât de recunoscătoare.

I-am spus despre un fost membru al echipei care a sabotat-o pe Meg. Care complotează împotriva ei. I-am spus despre un membru actual al statului, al cărui prieten apropiat primea plăţi pentru a divulga presei informaţii private despre Meg şi despre mine. Sursele mele în acest caz erau ireproşabile, inclusiv mai mulţi jurnalişti şi avocaţi. În plus, am făcut o vizită la New Scotland Yard.

Willy s-a încruntat. El şi Kate aveau propriile lor suspiciuni.

Se va uita în ea.

Am fost de acord să continuăm să vorbim.

76.

I A SĂRIT ÎN maşină şi a fost imediat a spus că Palatul a emis o dezminţire fermă, care a anulat povestea de intimidare din acea dimineaţă. Dezminţirea a fost semnată de niciunul altul decât decât... eu. Şi Willy. numele ataşat de alţii fără chip la nişte cuvinte pe care nici măcar nu le văzusem... darămite aprobată? Am fost uimit.

M-am întors la Frogmore. De acolo, de la distanţă, în zilele următoare, am participat la redactarea unei declaraţii finale, care a fost publicată la 18 ianuarie 2020.

Palatul a anunţat că Ducele şi Ducesa de Sussex au fost de acord să "facă un pas înapoi", că nu o vom mai reprezenta "oficial" pe Regină, că titlurile noastre de Alteţă Regală vor fi "suspendate" în acest an de tranziţie şi că ne-am angajat să rambursăm subvenţia suverană pentru renovarea casei Frogmore Cottage.

Un firm "no comment" cu privire la situaţia securităţii noastre.

M-am întors la Vancouver. Reuniune delicioasă cu Meg, Archie şi câinii. Şi totuşi, timp de câteva zile, nu m-am simţit pe deplin înapoi. O parte din mine era încă în Marea Britanie. Încă la Sandringham. Mi-am petrecut ore întregi lipită de telefon şi de internet, monitorizând consecinţele. Furia îndreptată împotriva noastră de către ziare şi troli era alarmantă.

"Să nu greşiţi, este o insultă", a strigat *Daily Mail*, care a convocat un "juriu Fleet Street" pentru a ne examina

"crime". Printre ei s-a aflat şi fostul secretar de presă al reginei, care a concluzionat, împreună cu colegii săi juraţi, că de acum înainte "nu trebuie să ne aşteptăm la nicio milă".

Am clătinat din cap. Fără milă. Limbajul războiului?

În mod clar, era mai mult decât o simplă furie. Aceşti bărbaţi şi femei mă vedeau ca pe o ameninţare existenţială. Dacă plecarea noastră reprezenta o ameninţare pentru monarhie, aşa cum spuneau unii, atunci reprezenta o ameninţare pentru toţi cei care se ocupă de monarhie pentru a-şi câştiga existenţa.

Prin urmare, trebuia să fim distruşi.

Una dintre acestea, care scrisese o carte despre mine şi care, prin urmare, depindea în mod dovedit de mine pentru a-şi plăti chiria, a intrat în direct la televizor pentru a explica în mod confident că Meg şi cu mine plecasem din Marea Britanie fără să-i spunem măcar un "la revedere" bunicii. Nu am discutat cu nimeni, a spus ea, nici măcar cu tata. A anunţat aceste neadevăruri cu o siguranţă atât de neclintită, încât chiar şi eu am fost tentat să o cred şi, astfel, versiunea ei despre evenimente a devenit rapid "adevărul" în multe cercuri. *Harry a luat-o prin surprindere pe regină!* Aceasta a fost naraţiunea care s-a impus. Simţeam cum se prelingea în cărţile de istorie şi îmi puteam imagina băieţii şi fetele de la Ludgrove, peste zeci de ani, cărora li se băgau pe gât acele prostii.

Am stat treaz până târziu, meditând la toate acestea, trecând în revistă evoluţia evenimentelor şi întrebându-mă: Ce se întâmplă cu aceşti oameni? Ce-i face să fie aşa?

Este vorba doar de bani?

Nu este întotdeauna aşa? Toată viaţa mea am auzit oameni spunând că monarhia era scumpă, anacronică, iar Meg şi cu mine eram acum servite ca dovadă. Nunta noastră a fost citată ca probă A. A costat milioane, iar după aceea ne-am ridicat şi am plecat. Ingraţi.

Dar familia a plătit pentru nunta propriu-zisă, iar o mare

parte din costul rămas a fost pentru securitate, mare parte a

care a fost necesară din cauza presei care a stârnit rasismul şi resentimentele de clasă. Iar experţii în securitate ne-au spus ei înşişi că lunetiştii şi câinii lunetişti nu erau doar pentru noi: trebuiau să împiedice ca un trăgător să îndrepte mulţimea de pe Aleea Lungă sau ca un terorist sinucigaş să arunce în aer traseul paradei.

Poate că banii se află în centrul fiecărei controverse despre monarhie. Marea Britanie a avut mult timp probleme în a se decide. Mulţi susţin Coroana, dar mulţi se simt, de asemenea, neliniştiţi de costuri. Această anxietate este sporită de faptul că acest cost este necunoscut. Depinde de cine face calculele. Coroana îi costă pe contribuabili? Da. Plăteşte, de asemenea, o avere în coffetele guvernamentale? De asemenea, da. Coroana generează venituri din turism de care beneficiază toţi? Bineînţeles că da. Se sprijină, de asemenea, pe terenuri obţinute şi asigurate atunci când sistemul era nedrept şi bogăţia era generată de muncitori exploataţi şi de huliganisme, anexiuni şi oameni înrobiţi?

Poate cineva să nege acest lucru?

Conform ultimului studiu pe care l-am văzut, monarhia îl costă pe contribuabilul mediu preţul unei halbe de bere în fiecare an. Având în vedere numeroasele sale lucrări bune, pare o investiţie destul de bună. Dar nimeni nu vrea să audă un prinţ argumentând în favoarea existenţei monarhiei, la fel cum nu vrea să audă un prinţ argumentând împotriva ei. Las analizele cost-benefit pentru alţii.

Emoţiile mele sunt complicate pe acest subiect, firește, dar poziţia mea de fond nu este. O voi susţine pentru totdeauna pe regina mea, pe comandantul meu suprem, pe bunica mea. Chiar şi după ce nu va mai fi. Problema mea nu a fost niciodată cu monarhia, nici cu conceptul de monarhie. A fost cu presa şi cu relaţia bolnavă care a evoluat între ea şi Palat. Îmi iubesc Ţara Mamă, îmi iubesc familia şi o voi iubi întotdeauna. Mi-aş fi dorit doar ca, în cel de-al doilea cel mai întunecat moment al vieţii mele, amândoi să fi fost acolo pentru mine.

Şi cred că într-o zi vor privi înapoi şi îşi vor dori să fi făcut şi ei la fel.

77.

ÎNTREBAREA A FOST: Unde să locuiesc?

Ne-am gândit la Canada. În general, a fost bună cu noi. Ajunsesem deja să ne simţim ca acasă. Ne puteam imagina că ne vom petrece restul vieţii acolo. Dacă am putea găsi un loc despre care presa să nu ştie, ne-am spus, Canada ar putea fi răspunsul.

Meg a luat legătura cu un prieten din Vancouver, care ne-a pus în legătură cu un agent imobiliar şi am început să ne uităm la case. Făceam primii paşi, încercând să fim pozitivi. Nu prea contează unde locuim, spuneam noi, atâta timp cât Palatul îşi îndeplineşte obligaţia - şi ceea ce simţeam că este promisiunea sa implicită - de a ne ţine în siguranţă.

m-a întrebat Meg într-o seară: Nu *crezi că ne vor retrage vreodată securitatea, nu-i aşa?*

Niciodată. Nu în acest climat de ură. Şi nici după ce i s-a întâmplat mamei mele.

De asemenea, nu în urma unchiului meu Andrew. Acesta a fost implicat într-un scandal ruşinos, acuzat de agresiune sexuală asupra unei tinere femei, şi nimeni nu i-a sugerat măcar să îşi piardă securitatea. Oricare ar fi fost nemulţumirile pe care oamenii le aveau împotriva noastră, crimele sexuale nu erau pe listă.

Februarie 2020.

L-am luat pe Archie din somnul lui şi l-am dus pe gazon. Era soare, era frig, iar noi am privit apa, am atins frunzele uscate, am strâns pietre şi crengi. L-am sărutat

obrajii lui mici şi dolofani, l-am gâdilat, apoi m-am uitat la telefon şi am văzut un mesaj de la şeful echipei noastre de securitate, Lloyde.

Avea nevoie să mă vadă.

L-am purtat pe Archie prin grădină şi i l-am dat lui Meg, apoi am mers pe iarba îmbibată de apă până la cabana unde stăteau Lloyde şi celelalte gărzi de corp. Ne-am aşezat pe o bancă, amândoi purtând jachete de puffer. Valurile se rostogoleau uşor în fundal, Lloyde mi-a spus că securitatea noastră era trasă. Lui şi întregii echipe li se ordonase să evacueze.

Cu siguranţă că nu pot.

Aş tinde să fiu de acord. Dar sunt.

Cam atât despre anul de tranziţie.

Nivelul de ameninţare pentru noi, a spus Lloyde, era totuşi mai ridicat decât pentru aproape orice alt membru al familiei regale, egal cu cel atribuit reginei. Şi totuşi, cuvântul fusese dat şi nu trebuia să existe discuţii.

Deci, iată-ne aici, am spus. Coşmarul suprem. Cel mai rău dintre toate scenariile cele mai rele. Orice actor rău din lume ar putea acum să ne găsească, şi aş fi doar eu cu un pistol să îi opresc.

Aşteaptă. Fără pistol. Sunt în Canada.

L-am sunat pe tata. Nu a vrut să-mi răspundă la telefon.

Chiar atunci am primit un mesaj de la Willy. *Poţi să vorbeşti?*

E minunat. Eram sigur că fratele meu mai mare, după recenta noastră plimbare în grădinile Sandringham, va fi înţelegător. Că va face un pas înainte.

El a spus că a fost o decizie a guvernului. Nu este nimic de făcut.

78.

LOYDE ÎŞI PLÂNGEA superiorii de acasă, încercând să-i convingă măcar să amâne data la care el şi echipa sa s-au retras. Mi-a arătat e-mailurile. A scris: *Noi nu pot... să le las aici!*

Persoana de la celălalt capăt a scris: *Decizia a fost luată. Începând cu 31 martie sunt singuri.*

M-am străduit să găsesc o nouă securitate. Am vorbit cu consultanţi, am adunat estimări. Am umplut un caiet cu cercetări. Palatul m-a îndrumat către o firmă, care mi-a oferit un preţ. Şase milioane pe an.

Am închis încet.

În mijlocul acestui întuneric a venit vestea oribilă că vechea mea prietenă Caroline Flack s-a sinucis. Se pare că nu a mai putut suporta. Abuzul neîncetat din partea presei, an de an, o fie frânt în final. M-am simţit atât de îngrozitor pentru familia ei. Mi-am amintit cum o suffeau cu toţii pentru păcatul ei de moarte de a ieşi cu mine.

Fusese atât de uşoară şi de amuzantă în noaptea în care ne-am cunoscut. Definiţia definiţiei fără griji.

Ar fi fost imposibil atunci să ne imaginăm acest rezultat.

Mi-am spus că este un memento important. Nu am fost prea dramatic, nu am avertizat asupra unor lucruri care nu se vor întâmpla niciodată. Ceea ce Meg şi cu mine aveam de-a face era într-adevăr o chestiune de viaţă şi de moarte.

Iar timpul se scurgea.

În martie 2020, Organizaţia Mondială a Sănătăţii a declarat o pandemie globală, iar Canada a început să discute posibilitatea de a-şi închide graniţele.

Dar Meg nu avea nicio îndoială. Cu *siguranţă vor închide acele graniţe, aşa că trebuie să ne gândim unde să mergem... şi să ajungem acolo.*

79.

WE FOST AVÂND a chat cu Tyler Perry, pe actor, scenarist şi regizor. Acesta îi trimisese un bilet lui Meg înainte de nuntă, din senin, spunându-i că nu era singură, că a văzut ce se întâmplă. Acum, pe FaceTiming cu el, Meg şi cu mine încercam să ne facem curaj, dar noi... erau amândoi un dezastru.

Tyler a văzut. L-a întrebat ce se întâmplă.

Noi a dat el puncte culminante, pe pierderea de pe securităţii, închiderea graniţelor. Nicăieri unde să se întoarcă.

Uau. OK, asta e mult. Dar... respiră. Respiră.

Aceasta a fost problema. Nu puteam să respirăm.

Uite... ia casa mea. Ce?

Casa mea din Los Angeles. E închisă, e sigură... vei fi în siguranţă acolo. Te voi ţine în siguranţă.

Era în călătorie, a explicat el, lucra la un proiect, aşa că casa era goală, aşteptându-ne.

A fost prea mult. Prea generos.

Dar am acceptat. Cu entuziasm.

L-am întrebat de ce face asta.

Mama mea. A

ta...?

Mama mea a iubit-o pe mama ta.

Am fost luat complet prin surprindere. El a spus: *După ce mama ta a vizitat Harlem, asta a fost tot. În cartea lui Maxine Perry, nu putea să greşească.*

El a continuat să spună că mama sa murise cu zece ani în urmă şi că era încă îndurerat.

Am vrut să-i spun că va fi mai uşor. Dar nu i-am spus.

80.

TCASA ERA UN XANADU. Tavane înalte, artă nepreţuită, o piscină frumoasă. Palatină, dar mai presus de toate, ultra-sigur. Şi mai bine, a venit cu pază, plătită de Tyler.

Ne-am petrecut ultimele zile din martie 2020 explorând, despachetând. Încercând să ne orientăm. Holuri, dulapuri, dormitoare, părea că nu se termină spaţiile de descoperit şi nişele în care Archie să se ascundă.

Meg i-a făcut cunoştinţă cu totul. Uită-te la statuia asta! Uită-te la fântâna asta! Uită-te la aceste colibri din grădină!

În holul din faţă se afla un tablou care i s-a părut deosebit de interesant. Începea fiecare zi cu ochii închişi la el. O scenă din Roma antică. Ne-am întrebat unul pe altul de ce.

Nici un indiciu.

În decurs de o săptămână, casa lui Tyler s-a simţit ca acasă. Archie a făcut primii paşi în grădină câteva luni mai târziu, în plină perioadă de izolare a pandemiei globale. L-am aplaudat, l-am îmbrăţişat, l-am aclamat. M-am gândit, pentru o clipă, cât de frumos ar fi fost să împărtăşesc vestea cu bunicul sau cu unchiul Willy.

Nu la mult timp după acei finiţi paşi, Archie a mărşăluit până la tabloul său preferat din holul din faţă. S-a holbat la el, a scos un glas de recunoaştere.

Meg s-a aplecat să se uite mai de aproape.

A observat, pentru prima dată, o plăcuţă cu un nume pe cadru. Zeiţa vânătorii. *Diana*.

Când i-am spus lui Tyler, a spus că nu a ştiut. Uitase că tabloul era acolo.

El a spus: *Îmi dă fiori. Şi pe noi.*

81.

Noaptea, când toată lumea dormea, mă plimbam prin casă, verificând uşile şi ferestrele. Apoi mă aşezam pe balcon sau la marginea grădinii şi se rulează o ţigară.

Casa dădea spre o vale, peste un deal plin de broaşte. Le ascultam cântecul lor nocturn, simţeam mirosul aerului parfumat de floare. Broaştele, mirosurile, copacii, cerul mare şi înstelat, toate acestea mă aduceau înapoi în Botswana.

Dar poate că nu e vorba doar de floră şi faună, m-am gândit. Poate că este mai mult sentimentul de siguranţă. De viaţă.

Am reuşit să facem o mulţime de lucruri. Şi am avut mult de lucru. Am lansat o fundaţie, m-am reîntâlnit cu contactele mele din domeniul conservării mondiale. Lucrurile erau sub control... şi apoi presa a aflat cumva că eram la Tyler's. Ne-a luat exact şase săptămâni, la fel ca în Canada. Dintr-o dată au apărut drone deasupra capului, paparazzi peste drum. Filmaţii peste vale.

Au tăiat gardul.

Am reparat gardul.

Am încetat să ne mai aventurăm afară. Grădina era la vedere pentru papagali.

Apoi au urmat elicopterele.

Din nefericire, urma să fim nevoiţi să ne întoarcem. Trebuia să ne găsim un loc nou, cât mai curând, iar asta ar fi însemnat să ne plătim singuri securitatea. M-am întors la caietele mele şi am început să contactez din nou firme de securitate. Meg şi cu mine ne-am aşezat să stabilim exact cât de multă securitate puteam affa, şi cât de multă casă. Exact atunci, în timp ce ne revizuiam bugetul, a sosit vestea: Tata mă concedia.

Am recunoscut absurditatea, un bărbat de treizeci şi ceva de ani fiind tăiat financiar off de tatăl său. Dar tata nu era doar tatăl meu, ci era şeful meu, bancherul meu, controlorul meu, cel care a ţinut corzile pungii de-a lungul întregii mele vieţi de adult. A mă tăia off, prin urmare, a însemnat să mă firmă, fără indemnizaţie de concediere, şi să mă arunce în gol după o viaţă întreagă de serviciu. Mai mult, după o viaţă întreagă care m-a făcut să fiu altfel neangajabil.

M-am simţit îngrăşat pentru măcel. Supt ca un viţel de viţel. Nu am cerut niciodată să fiu dependent financiar de tata. Fusesem forţată să intru în această stare suprarealistă, acest *Truman Show* nesfârşit în care *aproape că* nu aveam bani la mine, nu aveam o maşină, nu aveam la mine cheia de la casă, nu comandasem niciodată nimic online, nu primisem nici măcar o singură cutie de la Amazon, nu călătoream *aproape* niciodată cu metroul. (O singură dată, la Eton, într-o excursie la teatru.) Burete, mă numeau ziarele. Dar există o mare diferenţă între a fi un burete şi a fi *interzis* să înveţi independenţa. După zeci de ani de infantilizare riguroasă şi sistematică, eram acum brusc abandonat şi batjocorit pentru că eram imatur? Pentru că nu stau pe propriile picioare?

Întrebarea despre cum să plătim pentru o casă şi pentru securitate ne-a ţinut treji noaptea pe Meg şi pe mine. Ne-am spus că am putea oricând să cheltuim o parte din moştenirea mea de la mama, dar asta părea a fi ultima soluţie. Consideram că acei bani îi aparţineau lui Archie. Şi fratelui său.

Atunci am aflat că Meg era însărcinată.

82.

WAM GĂSIT UN LOC. La un preţ foarte mic. Chiar pe coastă, în afara Santa Barbara. O mulţime de spaţiu, mare grădini, un cadru de căţărare - chiar şi un iaz cu crapi koi.

Careii erau stresaţi, a avertizat agentul imobiliar. La fel suntem şi noi. Ne vom înţelege bine cu toţii.

Nu, a explicat agentul, koi-ul are nevoie de o îngrijire foarte specială. Va trebui să angajezi un specialist în koi.

Uh-huh. Şi unde se găseşte un tip koi?

Agentul nu era sigur.

Am râs. Probleme din prima lume.

Am făcut un tur. Locul era de vis. L-am rugat şi pe Tyler să se uite la el, iar el a spus: "Cumpără-l. Aşa că am adunat un avans, am făcut un credit ipotecar, iar în iulie 2020 ne-am mutat.

Mutarea în sine a durat doar câteva ore. Tot ceea ce deţineam a fixat în treisprezece valize. În acea fiecare seară am băut liniştiţi în semn de sărbătoare, am fript un pui şi ne-am culcat devreme.

Totul a fost bine, am spus noi.

Şi totuşi, Meg era încă foarte stresată.

A existat o problemă urgentă cu procesul ei legal împotriva tabloidelor. The *Mail* era la fel ca de obicei. Prima lor încercare de a oferi o apărare fusese vădit ridicolă, aşa că acum încercau o nouă apărare, care era şi mai ridicolă. Susţineau că tipăriseră scrisoarea lui Meg către tatăl ei din cauza unui articol din revista *People*, care cita o mână de prieteni ai lui Meg - în mod anonim. Tabloidele susţineau că Meg orchestrase aceste citate, că îşi folosise prietenii ca purtători de cuvânt *de facto şi că,* prin urmare, *Mail* avea tot dreptul să publice scrisoarea ei către tatăl ei.

Mai mult, acum doreau ca numele prietenilor lui Meg, care până atunci erau anonimi, să fie citite în dosarul official al instanţei, pentru a-i distruge. Meg era hotărâtă să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a împiedica acest lucru. Rămăsese trează până târziu, noapte de noapte, încercând să afle cum să-i salveze pe aceşti oameni, iar acum, în fiecare dimineaţă în noua casă, a raportat dureri abdominale.

Şi sângerare.

Apoi s-a prăbuşit pe podea.

Ne-am grăbit să ajungem la spitalul local. Când doctorul a intrat în cameră, nu am auzit nimic din ce a spus, ci doar i-am urmărit faţa, limbajul corpului. Ştiam deja. Amândoi ştiam. A fost atât de mult sânge.

Totuşi, auzul cuvintelor a fost o lovitură.

Meg m-a apucat, eu am ţinut-o în braţe, amândouă am plâns.

În viaţa mea m-am simţit *total* neajutorată doar de patru ori.

În spatele maşinii, în timp ce eu, mami şi Willy şi cu mine eram urmăriţi de paparazzi.

În Apache, deasupra Afganistanului, fără a putea obţine autorizaţia de a-mi face datoria.

La Nott Cott, când soţia mea însărcinată plănuia să-şi ia viaţa.

Şi acum.

Am plecat din spital cu copilul nostru nenăscut. Un pachet micuţ. Ne-am dus într-un loc, un loc secret pe care numai noi îl ştiam.

Sub un banyan întins, în timp ce Meg plângea, am săpat o groapă cu mâinile mele şi am aşezat pacheţelul în pământ.

83.

FCINCI LUNI MAI TÂRZIU. Crăciun 2020.

L-am dus pe Archie să caute un pom de Crăciun. Un lot pop-up în Santa Barbara.

Am cumpărat unul dintre cei mai mari molizi pe care îi aveau.

L-am adus acasă, l-am instalat în sufragerie. Magnifică. Am stat deoparte, admirând, numărându-ne binecuvântările. Noua casă. Băiat sănătos. În plus, semnasem mai multe parteneriate corporative, care ne-ar fi oferit şansa de a ne relua activitatea, de a pune în evidenţă cauzele la care ţineam, de a spune poveştile pe care le consideram vitale. Şi să ne plătim securitatea.

Era Ajunul Crăciunului. Am vorbit pe FaceTimed cu mai mulţi prieteni, inclusiv cu câţiva din Marea Britanie. L-am privit pe Archie alergând în jurul bradului.

Şi am deschis cadourile. Păstrând tradiţia familiei Windsor.

Unul dintre cadouri a fost un mic ornament de Crăciun cu... Regina!

Am răcnit. *Ce naiba...?*

Meg a văzut-o într-un magazin local şi s-a gândit că s-ar putea să-mi placă.

Am ţinut-o la lumină. Era exact chipul bunicii. L-am atârnat pe o creangă la nivelul ochilor. M-am bucurat să o văd acolo. Ne-a făcut pe Meg şi pe mine să zâmbim. Dar apoi Archie, jucându-se în jurul copacului, a zdruncinat suportul, a scuturat copacul şi bunica a căzut.

Am auzit un zgomot şi m-am întors. Bucăţi zăceau peste tot pe podea.

Archie a fugit şi a luat o sticlă de spray. Dintr-un motiv oarecare a crezut că pulverizarea apei pe bucăţile sparte le va fixa.

Meg a spus: Nu*, Archie, nu, nu-l stropi pe Gan-Gan!* Am luat o lopată de praf şi am măturat bucăţile, gândindu-mă în acelaşi timp: E ciudat.

84.

PALATUL A ANUNȚAT că a fost efectuată o analiză a noastră roluri, şi de . acord încheiat în Sandringham.

De acum înainte, am fost deposedaţi de tot, cu excepţia câtorva patronaje.

Februarie 2021.

Mi-au luat totul, am crezut, chiar şi asociaţiile mele militare. Nu voi mai fi căpitan general al Royal Marines, un titlu transmis de bunicul meu. Nu mi-ar mai fi permis să port uniforma militară de ceremonie.

Mi-am spus că nu-mi vor putea lua niciodată uniforma adevărată sau statutul meu militar adevărat. Dar totuşi...

În plus, continuă comunicatul, nu vom mai face niciun fel de serviciu pentru regină.

Au făcut să pară că a existat o înţelegere între noi. Nu a fost nimic de genul ăsta.

Noi am ripostat în propria noastră declaraţie, publicată în aceeaşi zi, spunând că nu vom înceta niciodată să trăim o viaţă de serviciu.

Această nouă palmă de la Palat a fost ca benzina pe bonfire. Fusesem atacaţi mediatic non-stop de la plecare, dar această rupere offcială a legăturilor a declanşat un nou val, care s-a simţit different. Am fost vilificaţi în fiecare zi, la fiecare oră, pe reţelele de socializare, şi ne-am trezit subiecţi ai unor poveşti calomnioase, complet fizice în ziare, poveşti atribuite întotdeauna unor "asistenţi regali" sau "persoane din interiorul regelui" sau "surse de la palat", poveşti alimentate în mod clar cu linguriţa de către stafful palatului - şi probabil sancţionate de familia mea.

Nu am citit nimic din ea, rareori am auzit de ea. Acum evitam internetul aşa cum evitam cândva centrul oraşului Garmsir. Îmi ţineam telefonul pe silenţios. Nici măcar pe vibraţii. Uneori, un prieten bine intenţionat îmi trimitea un mesaj: *Doamne, îmi pare rău pentru aşa ceva*. Trebuia să le cerem acestor prieteni, tuturor prietenilor, să nu ne mai informeze despre ce au citit.

Sincer să fiu, nu am fost total surprins când Palatul a tăiat legăturile. Am avut o avanpremieră cu câteva luni înainte. Chiar înainte de Ziua Memoriei, am întrebat la Palat dacă cineva ar putea depune o coroană de flori pentru mine la Cenotaf, deoarece, desigur, nu puteam fi acolo.

Cerere respinsă.

În acest caz, am spus, ar putea fi depusă o coroană de flori în alt loc din Marea Britanie în numele meu?

Cerere respinsă.

În acest caz, am spus, poate că ar putea fi depusă o coroană de flori undeva în Commonwealth, oriunde, în numele meu?

Cerere respinsă.

Nicăieri în lume nu ar fi permis vreunui împuternicit să depună vreun fel de coroană de flori la vreun mormânt militar în numele prinţului Harry, mi s-a spus.

Am pledat că aceasta ar fi fost prima dată când aş fi lăsat să treacă o Zi a comemorării fără să aduc un omagiu celor căzuţi, dintre care unii erau prieteni dragi.

Cerere respinsă.

În cele din urmă, l-am sunat pe unul dintre foştii mei instructori de la Sandhurst şi l-am rugat să depună coroana de flori pentru mine. Mi-a sugerat Memorialul Irakului şi Afganistanului, din Londra, care tocmai fusese inaugurat cu câţiva ani mai devreme.

De către bunica.

Da. E perfect. Mulţumesc.

A spus că ar fi o onoare pentru el.

Apoi a adăugat: *Şi apropo, căpitane Wales. La naiba cu asta. E foarte greşit.*

85.

EU NU ŞTIA CU SIGURANŢĂ cum să o numească sau ce anume făcea ea. Tot ce ştiam era că pretindea că are "puteri".

Am recunoscut şansele mari de a fi o minciună. Dar femeia a venit cu recomandări puternice de la prieteni de încredere, aşa că m-am întrebat: Care e problema?

Apoi, în momentul în care ne-am aşezat împreună, am simţit o energie în jurul ei.

Oh, m-am gândit. Uau. E ceva aici.

Şi ea a simţit o energie în jurul meu, a spus ea. *Mama ta este cu tine.*

Ştiu. Aşa am simţit şi eu în ultima vreme.

Ea a spus: *Nu. E cu tine. Chiar acum.*

Am simţit cum mi se încălzeşte gâtul. Ochii mi s-au umezit.

Mama ta ştie că eşti în căutare de claritate. Mama ta îţi simte confuzia. Ştie că ai atâtea întrebări.

Da.

Răspunsurile vor veni în timp. Într-o zi, în viitor. Aveţi răbdare.

Răbdare? Cuvântul mi-a rămas în gât.

Între timp, spunea femeia, mama mea era foarte mândră de mine. Şi mă susţinea pe deplin. Ştia că nu a fost uşor.

Ce nu a fost?

Mama ta spune: Trăieşti viaţa pe care ea nu a putut-o trăi. Trăieşti viaţa pe care ea şi-a dorit-o pentru tine.

Am înghiţit în sec. Am vrut să cred. Am vrut ca fiecare cuvânt pe care îl spunea femeia asta să fie adevărat. Dar aveam nevoie de dovezi. Un semn. De orice.

Mama ta spune că... ornamentul?

Ornament?

Ea a fost

acolo. Unde?

mama spune... ceva despre a ornament de Crăciun? A unei mame? Sau a unei bunici? A căzut? S-a rupt?

Archie a încercat să o fixeze.

Mama ta spune că s-a amuzat un pic de asta.

86.

GRĂDINI FROGMORE.

La câteva ore după
înmormântarea bunicului.

Mergeam cu Willy şi cu tata de vreo jumătate de oră, dar mă simţeam ca într-unul dintre acele marşuri de o zi prin care m-a trecut armata când eram un soldat nou. Eram frânt.

Ajunsesem într-un impas. Şi am ajuns la ruina gotică. După un traseu ocolitor, am ajuns înapoi de unde am început.

Tata şi Willy pretindeau în continuare că nu ştiu de ce am părăsit Marea Britanie, că nu ştiu nimic, iar eu mă pregăteam să plec.

Apoi, unul dintre ei a adus în discuţie presa. M-au întrebat despre procesul meu de hacking.

Încă nu întrebaseră despre Meg, dar erau dornici să afle cum merge procesul meu, pentru că asta îi privea direct.

Încă în curs de desfăşurare.

Misiune sinucigaşă, a mormăit tata.

Poate. Dar merită.

Voi dovedi în curând că presa este mai mult decât mincinoasă, am spus. Că sunt infractori. Aveam de gând să îi văd pe unii dintre ei aruncaţi în închisoare. Acesta era motivul pentru care mă atacau cu atâta ferocitate: ştiau că aveam dovezi solide.

Nu era vorba despre mine, ci despre o chestiune de interes public.

Clătind din cap, Pa a admis că jurnaliştii erau cei *gunoiul pământului*. Fraza lui. *Dar...*

Am pufnit în nas. Întotdeauna era un "*dar" la* el când venea vorba de presă, pentru că ura ura lor, dar cât de mult iubea dragostea lor. S-ar putea argumenta că aici se află germenii întregii probleme, de fapt, a tuturor problemelor, care datează de zeci de ani. Privat de iubire în copilărie, agresat de colegii de şcoală, a fost atras periculos, compulsiv de elixirul pe care aceştia i-l offeau.

L-a citat pe bunicul ca pe un exemplu excelent de ce presa nu este un motiv de supărare. Bietul bunic a avut

a fost abuzat de ziare în cea mai mare parte a vieţii sale, dar acum priveşte. A fost o comoară naţională! Ziarele nu puteau spune destule lucruri bune despre el.

Deci, asta e tot? Aşteptăm până murim şi totul se va rezolva?

Dacă ai putea să înduri, dragul meu, pentru o vreme, într-un mod amuzant, te-ar respecta pentru asta.

Am râs.

Tot ce vreau să spun este să nu o iei personal.

Vorbind de a lua lucrurile personal, le-am spus *că* aş putea învăţa să îndur presa şi chiar să le iert abuzurile, *s-ar putea*, dar complicitatea propriei mele familii - asta va dura mai mult timp pentru a trece peste. Officele lui Paff, officele lui Willy, permiţând aceste fiinţe, dacă nu chiar colaborând de-a dreptul?

Se pare că Meg era o bătăuşă - aceasta a fost ultima campanie vicioasă pe care au ajutat-o să o orchestreze. A fost atât de şocant, atât de flagrant, încât, chiar şi după ce eu şi Meg le-am demolat minciuna cu un raport de douăzeci şi cinci de pagini, plin de dovezi, adresat Resurselor Umane, aveam să am probleme în a ridica pur şi simplu din umeri.

Tata a făcut un pas înapoi. Willy a clătinat din cap. Au început să vorbească unul peste altul. Am mai fost pe drumul ăsta de o sută de ori, au spus ei. Ai halucinaţii, Harry.

Dar ei au fost cei care au avut iluzii.

Chiar dacă, de dragul discuţiei, acceptam că tata şi Willy şi stafful lor nu făcuseră niciodată vreun lucru deschis împotriva mea sau a soţiei mele - tăcerea lor era un fapt de netăgăduit. Şi acea tăcere era condamnabilă. Şi continua. Şi sfâşietoare.

A spus tata: *Trebuie să înţelegi, dragă băiete, că instituţia nu poate spune presei ce să facă!*

Din nou, am ţipat de râs. Era ca şi cum tata ar fi spus că nu poate să-i spună valetului său ce să facă.

Willy a spus că sunt un fiecare pentru a vorbi despre cooperarea cu presa. Ce zici de discuţia mea cu Oprah?

Cu o lună înainte, Meg şi cu mine am acordat un interviu lui Oprah Winfrey. (Cu câteva zile înainte de a fi difuzat, acele poveşti despre Meg-este-un-bătăuş au început să apară în ziare - ce coincidenţă!). De la plecarea din Marea Britanie, atacurile la adresa noastră au crescut exponenţial. Trebuia să încercăm să facem ceva pentru a le opri. Tăcerea nu funcţiona. Nu făcea decât să înrăutăţească lucrurile. Am simţit că nu avem de ales.

Mai mulţi colegi apropiaţi şi figurii iubiţi din viaţa mea, inclusiv unul dintre fiii lui Hugh şi Emilie, Emilie însăşi şi chiar Tiggy, mă mustraseră pentru *Oprah*. Cum ai putut dezvălui astfel de lucruri? Despre familia ta? Le-am spus că nu reuşeam să văd în ce fel a vorbi cu Oprah era different de ceea ce familia mea şi staffii lor, făcuseră timp de decenii - briefiind presa pe furiş, fabricând poveşti. Şi cum rămâne cu cărţile nesfârşite la care colaboraseră, începând cu cripto-autobiografia lui tata din 1994 cu Jonathan Dimbleby? Sau colaborările Camillei cu editorul Geordie Greig? Singura diferenţă era că Meg şi cu mine eram sincere în această privinţă. Am ales un intervievator care era ireproşabil şi nu ne-am ascuns nici măcar o dată în spatele unor fraze precum "sursele Palatului", ci am lăsat oamenii să vadă cuvintele care ne ieşeau din gură.

M-am uitat la ruina gotică. Ce rost are? M-am gândit. Tata şi Willy nu mă auzeau şi nici eu nu-i auzeam pe ei. Niciodată nu avuseseră o explicaţie satisfăcătoare pentru acţiunile şi inacţiunile lor şi nici n-o vor avea, pentru că nu exista nicio explicaţie. Am început să spun la revedere, noroc, ai grijă de tine, dar Willy era foarte furios, strigând că, dacă lucrurile erau atât de rele pe cât le imaginam eu, atunci era vina mea că nu am cerut niciodată ajutor.

Nu ai venit niciodată la noi! Nu ai venit niciodată la mine!

Încă din copilărie, aceasta fusese poziţia lui Willy în toate privinţele. Trebuie să vin la el. În mod clar, direct, formal. -Îndoiţi genunchiul. În rest, niciun ajutor din partea Moştenitorului. M-am întrebat de ce ar trebui să cer ajutorul fratelui meu când eu şi soţia mea eram în pericol.

Dacă am fi fost atacaţi de un urs şi el ne-ar fi văzut, ar fi aşteptat să cerem ajutor?

Am menţionat Acordul de la Sandringham. Îi cerusem ajutorul în legătură cu asta, când acordul a fost încălcat, distrus, când am fost deposedaţi de tot, iar el nu a mişcat un finger.

A fost bunica! Du-te la bunica!

Am făcut un gest cu mâna, dezgustată, dar el s-a năpustit, m-a apucat de cămaşă. *Ascultă-mă, Harold.*

M-am îndepărtat, am refuzat să-i întâlnesc privirea. M-a forţat să mă uit în ochii lui.

Ascultă-mă, Harold, ascultă! Te iubesc, Harold! Vreau ca tu să fii fericit.

Cuvintele mi-au ieşit din gură: *Şi eu te iubesc... dar încăpăţânarea ta... este extraordinară!*

Şi a ta nu este?

M-am îndepărtat din nou.

El a apucat de mine din nou, răsucindu-mă mă la menţine contactul vizual.

Harold, trebuie să mă asculţi! Vreau doar să fii fericit, Harold. Îţi jur pe viaţa mamei.

S-a oprit. Eu m-am oprit. Tata s-a

oprit. Se dusese acolo.

A folosit codul secret, parola universală. Încă de când eram copii, aceste trei cuvinte trebuiau folosite doar în momente de criză extremă. *Pe viaţa lui mami.* Timp de aproape douăzeci şi cinci de ani rezervasem acel jurământ sfâşietor de suflet pentru

momente în care unul dintre noi avea nevoie să fie auzit, să fie crezut, rapid. Pentru momentele în care nimic altceva nu era de ajuns.

M-a blocat, aşa cum era menit să fie. Nu pentru că o folosise, ci pentru că nu a funcţionat. Pur şi simplu nu l-am crezut, nu am avut încredere deplină în el. Şi viceversa. Şi el a văzut asta. A văzut că ne aflam într-un loc atât de rănit şi de îndoielnic încât nici măcar acele cuvinte sacre nu ne puteau elibera.

Cât de pierduţi suntem, m-am gândit. Cât de departe ne-am rătăcit. Cât de mult rău s-a făcut iubirii noastre, legăturii noastre, şi de ce? Toate acestea pentru că o gloată îngrozitoare de tocilari, de tocilari, de criminali de mâna a doua şi de sadici cu diagnostic clinic de pe Fleet Street simt nevoia să se distreze şi să-şi umfle profiturile - şi să-şi rezolve problemele personale - chinuind o familie foarte mare, foarte veche şi foarte disfuncţională.

Willy nu era încă pregătit să accepte înfrângerea. *M-am simţit foarte rău după tot ce s-a întâmplat şi... şi... îţi jur pe viaţa mamei că vreau doar să fii fericit.*

Vocea mi s-a frânt când i-am spus încet: *Chiar nu cred că o faci.*

Mintea mea s-a umplut brusc de amintiri din relaţia noastră. Dar una în special era cristalină. Willy şi cu mine, cu ani în urmă, în Spania. O vale frumoasă, aerul sclipind de acea lumină mediteraneană neobişnuit de limpede, noi doi îngenuncheaţi în spatele unui perete de pânză verde în timp ce răsunau fiecare corn de vânătoare. Coborându-ne căciulile de flat în timp ce primele potârnichi au izbucnit spre noi, bang *bang,* câteva căzând, dând armele noastre încărcătoarelor, care ne-au dat altele noi, *bang bang*, mai multe căderi, dându-ne armele înapoi, cămăşile noastre întunecându-se de sudoare, pământul fiind plin de păsări care aveau să hrănească satele din apropiere timp de săptămâni întregi, *bang*, o ultimă împuşcătură, niciunul dintre noi neputând să rateze, apoi stând în sfârşit în

picioare, uzi,

flămânzi, fericiţi, pentru că eram tineri şi împreună şi acesta era locul nostru, singurul nostru spaţiu adevărat, departe de Ei şi aproape de natură. A fost un moment atât de transcendent încât ne-am întors şi am făcut un lucru atât de rar întâlnit - ne-am îmbrăţişat. Ne-am îmbrăţişat cu adevărat.

Dar acum vedeam că până şi cele mai frumoase momente ale noastre, şi cele mai frumoase amintiri ale mele, implicau cumva moartea. Vieţile noastre erau construite pe moarte, cele mai strălucitoare zile ale noastre erau umbrite de ea. Privind în urmă, nu vedeam pete de timp, ci dansuri cu moartea. Am văzut cum ne-am *îmbibat* în ea. Am botezat şi am încoronat, am absolvit şi ne-am căsătorit, ne-am stins şi am trecut peste oasele celor dragi. Castelul Windsor însuşi era un mormânt, cu pereţii filtraţi de strămoşi. Turnul Londrei a fost ţinut împreună cu sângele animalelor, folosit de constructorii originali cu o mie de ani în urmă pentru a tempera mortarul dintre cărămizi. Străinii ne numeau cult, dar poate că eram un cult al *morţii,* şi nu era asta un pic mai depravat? Chiar şi după ce l-am pus pe bunicul să se odihnească, nu ne făcusem fiecare lucru? De ce ne aflam aici, pândind la marginea acelei "ţări nedescoperite, din al cărei popas nu se întoarce niciun călător"?

Deşi poate că aceasta este o descriere mai potrivită a Americii.

Willy vorbea în continuare, tata vorbea peste el, iar eu nu mai auzeam nimic din ce spuneau. Eram deja plecat, deja în drum spre California, o voce în capul meu îmi spunea: *Destul cu moartea, destul.*

Când se va elibera cineva din această familie şi în direct?

IA FOST UŞOR MAI UŞOR de data aceasta. Poate pentru că ne aflam la un ocean distanţă de vechiul haos şi stres.

Când a venit ziua cea mare, eram amândoi mai siguri, mai calmi - mai fermi. Ce fericire, ne-am spus, să nu ne mai facem griji în legătură cu calendarul, cu protocoalele, cu jurnaliştii de la poarta de intrare.

Am condus calm, sănătos până la spital, unde bodyguarzii noştri ne-au hrănit din nou. De data asta au adus burgeri şi cartofi prăjiţi de la In-N-Out. Şi fajitas de la un restaurant mexican local pentru Meg. Am mâncat şi am mâncat şi apoi am făcut dansul Baby Mama în jurul camerei de spital.

Numai bucurie şi iubire în acea cameră.

Totuşi, după multe ore, Meg l-a întrebat pe doctor:

Când? În curând. Suntem aproape.

De data aceasta nu m-am atins de gazul de râs. (Pentru că nu era niciunul.) Am fost complet prezent. Am fost alături de Meg la fiecare împingere.

Când doctorul a spus că este o chestiune de minute, i-am spus lui Meg că vreau ca al meu să fie primul chip pe care îl va vedea fetiţa noastră.

Ştiam că vom avea o fiică. Meg a dat

din cap, mi-a strâns mâna.

M-am dus şi am stat lângă doctor. Ne-am ghemuit amândoi. Ca şi cum am fi vrut să ne rugăm.

A strigat doctorul: *Capul este încoronat.*

Încununare, m-am gândit. Incredibil.

Pielea era albastră. Mi-am făcut griji că bebeluşul nu primea suficient aer. Se îneacă? M-am uitat la Meg. *Mai împinge încă o dată, dragostea mea! Suntem atât de aproape.*

Aici, aici, aici, aici, a spus doctorul, ghidându-mi mâinile, *chiar aici.*

Un ţipăt, apoi o clipă de linişte lichidă şi pură. Nu a fost, aşa cum se întâmplă uneori, că trecutul şi viitorul au devenit brusc una. A fost că trecutul nu mai conta, iar trecutul

viitorul nu exista. Exista doar acest prezent intens, iar apoi doctorul s-a întors spre mine şi a strigat: *Acum!*

Mi-am strecurat mâinile pe sub spatele şi gâtul micuţ. Uşor, dar firm, aşa cum văzusem în filme, am tras-o pe preţioasa noastră fiică din acea lume în aceasta şi am legănat-o doar o clipă, încercând să-i zâmbesc, să o văd, dar, sincer, nu vedeam nimic. Am vrut să-i spun: Bună. Am vrut să spun: De unde ai venit? Am vrut să spun: E mai bine acolo? E linişte? Ţi-e frică?

Nu fiţi, nu fiţi, totul va fi bine.

Te voi ţine în siguranţă.

Am predat-o lui Meg. Piele lângă piele, a spus asistenta.

Mai târziu, după ce am adus-o acasă, după ce ne-am acomodat cu toate noile ritmuri ale unei familii de patru persoane, Meg şi cu mine eram piele lângă piele şi ea a spus: "*Niciodată nu am fost mai îndrăgostită de tine decât în acel moment.*

Serios?

Chiar

aşa.

Şi-a notat câteva gânduri într-un fel de jurnal. Pe care le-a împărtăşit.

Le-am citit ca pe un poem de dragoste.

Le-am citit ca pe un testament, ca pe o reînnoire a jurămintelor noastre.

I citeşte le ca a citare, a amintire, o proclamaţie.

Le-am citit ca pe un decret.

Ea a spus: *Asta a fost totul.*

Ea a spus: *Acesta este un bărbat.*

Dragostea mea. Ea a spus: *Asta nu e o piesă de schimb.*

Epilog

I A AJUTAT-O PE MEG SĂ URCE ÎN BARCĂ. S-a clătinat, dar am făcut un pas rapid spre mijloc şi am redresat-o la timp.

În timp ce ea şi-a găsit un loc la pupa, eu am luat vâslele. Nu au funcţionat.

Ne-am blocat.

Noroiul gros al bălţilor ne prinsese în mrejele sale.

Unchiul Charles a coborât la marginea apei şi ne-a împins puţin. I-am făcut cu mâna lui şi celor două mătuşi ale mele. *La revedere. Ne vedem mai târziu.*

Alunecând peste iaz, am privit în jur la câmpurile ondulate şi la copacii seculari din Althorp, la miile de acri verzi unde mama mea crescuse şi unde, deşi lucrurile nu erau perfecte, cunoscuse o oarecare linişte.

Câteva minute mai târziu am ajuns pe insulă şi am păşit cu grijă pe ţărm. Am condus-o pe Meg pe cărare, am ocolit un gard şi am trecut prin labirint. Era acolo, impunătoare: piatra ovală de culoare alb-cenuşie.

Nicio vizită în acest loc nu a fost uşoară, dar aceasta... A douăzeci şi cincea aniversare.

Şi prima dată pentru Meg.

În sfârşit, o aduceam acasă pe fata visurilor mele pentru a o cunoaşte pe mama.

Am ezitat, îmbrăţişându-ne, apoi am plecat fiecare. Am aşezat flori pe mormânt. Meg mi-a acordat un moment, iar eu am vorbit

cu mama mea în mintea mea, i-am spus că îmi lipseşte, i-am cerut îndrumare şi claritate.

Simţind că Meg ar putea dori şi ea un moment, am ocolit gardul viu şi am scanat iazul. Când m-am întors, Meg era îngenuncheată, cu ochii închişi, cu palmele lipite de piatră.

Am întrebat-o, în timp ce ne întorceam la barcă, pentru ce se rugase.

Claritate, a spus ea. Şi îndrumare.

-

Următoarele câteva zile au fost dedicate unei călătorii de lucru fulminante. Manchester, Dusseldorf, apoi înapoi la Londra pentru premiile WellChild. Dar în acea zi - 8 septembrie 2022 - a sosit un telefon în jurul prânzului.

Număr necunoscut.

Alo?

A fost tata. Starea de sănătate a bunicii se înrăutăţise.

A fost la Balmoral, desigur. Acele zile frumoase şi melancolice de sfârşit de vară. A închis - avea multe alte apeluri de dat - şi i-am trimis imediat un mesaj lui Willy să îl întreb dacă el şi Kate se mai flăceau. Dacă da, când? Şi cum?

Nici un răspuns. Meg şi cu mine ne-am uitat la alte opţiuni.

Presa a început să sune; nu mai puteam amâna o decizie. Am spus echipei noastre să confirmeze: Vom lipsi de la Premiile WellChild şi ne vom grăbi spre Scoţia.

Apoi a venit un alt telefon de la Pa.

A spus că sunt binevenită la Balmoral, dar nu o vrea pe... ea. A început să-şi expună motivele, care erau absurde şi lipsite de respect, iar eu nu am acceptat. *Să nu mai vorbeşti niciodată despre soţia mea în felul ăsta.*

S-a bâlbâit, scuzându-se, spunând că pur şi simplu nu voia să fie mulţi oameni în jur. Nu veneau alte soţii, Kate

nu venea, a spus el, deci Meg nu trebuia să vină.

Atunci asta e tot ce trebuia să spui.

Era deja după-amiaza; nu mai erau zboruri comerciale în acea zi spre Aberdeen. Şi tot nu primisem niciun răspuns de la Willy. Prin urmare, singura mea opţiune era un zbor charter de la Luton.

Am fost la bord două ore mai târziu.

Mi-am petrecut o mare parte din noapte uitându-mă la nori, retrăind ultima dată când vorbisem cu bunica. Cu patru zile mai devreme, o discuţie lungă la telefon. Abordasem multe subiecte. Sănătatea ei, bineînţeles. Tulburările de la Numărul 10. Jocurile Braemar - îi părea rău că nu se simţea suficient de bine pentru a participa. Am vorbit, de asemenea, despre seceta biblică. Gazonul de la Frogmore, unde stăteam eu şi Meg, era într-o stare groaznică. *Arată ca vârful capului meu, bunico! Cheală şi brună pe alocuri.*

Ea a râs.

I-am spus să aibă grijă de ea, că abia aştept să o văd în curând.

În timp ce avionul îşi începea coborârea, mi s-a aprins telefonul. Un mesaj de la Meg. *Sună-mă imediat ce primeşti asta.*

Am verificat pe site-ul

BBC. Bunica dispăruse.

Tata era rege.

Mi-am pus cravata neagră, am ieşit din avion într-o ceaţă groasă, am mers cu o maşină împrumutată până la Balmoral. Când am trecut de porţile din faţă era mai umed şi mai întuneric beznă, ceea ce a făcut ca flafoarele albe de la zecile de aparate de fotografiat să fie cu atât mai orbitoare.

Împotrivindu-mă frigului, m-am grăbit să intru în hol. Mătuşa Anne era acolo să mă întâmpine.

Am îmbrăţişat-o. *Unde sunt tata şi Willy? Şi Camilla?*

A plecat la Birkhall, a spus ea.

M-a întrebat dacă vreau să o văd pe bunica.

Da... am.

M-a condus la etaj, în dormitorul bunicii. M-am întărit şi am intrat. Camera era slab luminată, necunoscută - nu mai fusesem în ea decât o singură dată în viaţa mea. Am înaintat nesigur şi am văzut-o pe ea. Am rămas încremenit, încremenit, uitându-mă. Am privit şi am privit. Era difficil, dar am continuat, gândindu-mă la cât de mult am regretat că nu mi-am văzut mama la sfârşit. Ani de zile am deplâns acea lipsă de dovezi, amânându-mi durerea din lipsă de dovezi. Acum mă gândeam: Dovada. Ai grijă ce-ţi doreşti.

I-am şoptit că speram să fie fericită, că speram să fie cu bunicul. I-am spus că sunt impresionat de faptul că şi-a îndeplinit îndatoririle până la capăt. Jubileul, primirea unui nou prim-ministru. La aniversarea a nouăzeci de ani, tatăl meu îi adusese un omagiu emoţionant, citându-l pe Shakespeare despre Elisabeta I:

...nici o zi fără o faptă care să o încununeze.

Mereu adevărat.

Am ieşit din cameră, m-am întors pe coridor, pe covorul de tartan, am trecut pe lângă statuia reginei Victoria. *Majestate*. Am sunat-o pe Meg, i-am spus că am reuşit, că sunt bine, apoi am intrat în salon şi am luat cina cu majoritatea membrilor familiei mele, deşi încă fără tata, Willy sau Camilla.

Spre sfârşitul mesei, m-am pregătit pentru cimpoi. Dar, din respect pentru bunica, nu a fost nimic. O tăcere stranie.

Ora devenind târzie, toată lumea s-a dus offi în camerele lor, mai puţin eu. M-am plimbat, urcând şi coborând scările, pe holuri, ajungând la grădiniţă. Bazinele de modă veche, cada, totul era la fel ca în urmă cu douăzeci şi cinci de ani. Mi-am petrecut cea mai mare parte a nopţii călătorind în timp în

gânduri în timp ce încercam să fac pregătirile de călătorie reale pe telefon.

Cea mai rapidă cale de întoarcere ar fi fost o călătorie cu tata sau Willy... În afară de asta, era British Airways, cu plecare din Balmoral în zori. Am cumpărat un loc şi am fost printre primii care s-au îmbarcat.

La scurt timp după ce m-am aşezat în primul rând, am simţit o prezenţă în dreapta mea. Cele mai profunde condoleanţe, a spus un coleg pasager înainte de a se îndrepta spre culoar.

Vă mulţumesc.

Câteva momente mai târziu, o altă prezenţă. Condoleanţe, Harry.

Mulţumesc... foarte mult.

Cei mai mulţi pasageri s-au oprit pentru a le adresa o vorbă bună, iar eu am simţit o profundă înrudire cu toţi.

Ţara noastră, m-am gândit. Regina noastră.

-

Meg m-a întâmpinat la uşa de la Frogmore cu o îmbrăţişare lungă, de care aveam nevoie cu disperare. Ne-am aşezat cu un pahar de apă şi un calendar. Călătoria noastră rapidă avea să devină acum o odisee. Încă zece zile, cel puţin. Zile difficte, pe deasupra. Mai mult, va trebui să stăm departe de copii mai mult decât plănuisem, mai mult decât am fost vreodată.

Când înmormântarea finală a avut loc, Willy şi cu mine, abia dacă am schimbat o vorbă, ne-am ocupat locurile noastre familiare, am pornit offi în călătoria noastră familiară, în spatele unui alt coffin îmbrăcat în Drapelul Regal, aşezat în vârful unei alte trăsuri de tun trasă de cai. Acelaşi traseu, aceleaşi privelişti - deşi de data aceasta, spre

deosebire de funeraliile anterioare, eram umăr la umăr. De asemenea, se auzea muzică.

Când am ajuns la capela St. George, în zgomotul a zeci de cimpoaie, m-am gândit la toate marile ocazii pe care le-am trăit sub acel acoperiş. Despărţirea bunicului, nunta mea. Chiar şi momentele obişnuite, simplele duminici de Paşte, mi s-au părut deosebit de emoţionante, cu întreaga familie vie şi unită. Dintr-o dată m-am şters la ochi.

De ce acum? M-am întrebat. De ce acum?

În după-amiaza următoare, Meg şi cu mine am plecat în America.

-

Zile şi zile întregi nu ne-am putut opri din îmbrăţişat copiii, nu i-am putut scăpa din ochi - deşi nu mă puteam opri nici să mi-i imaginez cu bunica. Vizita finală. Archie făcând plecăciuni adânci şi cavalereşti, surioara lui Lilibet îmbrăţişând tibiile monarhului. Cei mai dulci copii, a spus bunica, părând nedumerită. Se aştepta ca ei să fie un pic mai... americani, cred? Adică, în mintea ei, mai răzvrătiţi.

Acum, în timp ce mă bucuram nespus de mult că sunt din nou acasă, făcând din nou drop-offs, citind din nou *Giraffes Can't Dance*, nu mă puteam opri... din amintire. Zi şi noapte, imaginile fleceau prin mintea mea.

Stând în faţa ei în timpul paradei mele de trecere în nefiinţă, cu umerii aruncaţi pe spate, surprinzându-i jumătate de zâmbet. Stând lângă ea la balcon, spunând ceva care a prins-o off garda jos şi a făcut-o, în ciuda solemnităţii ocaziei, să râdă cu voce tare. Aplecându-mă la urechea ei, de atâtea ori, mirosindu-i parfumul în timp ce îi şopteam o glumă. Sărutând-o pe ambii obraji la un eveniment public, de curând, punându-i uşor o mână pe umăr, simţind cât de fragilă devenea. Făcând un videoclip caraghios pentru fiecare dintre Jocurile Invictus, descoperind că era o comediantă înnăscută. Oameni

din întreaga lume au urlat şi au spus că nu au bănuit niciodată că are un simţ al umorului atât de rău - dar a avut, întotdeauna a avut! Ăsta era unul dintre micile noastre secrete. De fapt, în fiecare fotografie cu noi, ori de câte ori schimbăm o privire, când avem un contact vizual solid, este clar: aveam secrete.

O relaţie specială, asta se spunea despre noi, iar acum nu mă puteam opri să nu mă gândesc la caracterul special care nu va mai fi. La vizitele care nu vor mai avea loc.

Ah, bine, mi-am spus, asta e treaba, nu-i aşa? Asta e viaţa.

Totuşi, ca la atâtea despărţiri, mi-aş fi dorit să mai fie... încă o despărţire.

La scurt timp după întoarcerea noastră, o pasăre colibri a intrat în casă. Mi-a fost foarte greu să o conduc afară şi mi-a venit gândul că poate ar trebui să începem să închidem uşile, în ciuda acelor brize paradisiace ale oceanului.

Apoi, un coleg a spus: Ar putea fi un semn, ştii?

Unele culturi văd păsările colibri ca pe nişte spirite, a spus el. Vizitatori, ca să spunem aşa. Aztecii îi considerau războinici reîncarnaţi. Exploratorii spanioli îi numeau "păsările învierii".

Nu mai spuneţi?

Am citit ceva şi am aflat că păsările colibri nu sunt doar vizitatoare, ci şi călătoare. Cele mai uşoare păsări de pe planetă şi cele mai rapide, călătoresc pe distanţe mari - de la căminele de iarnă din Mexic până la locurile de cuibărit din Alaska. Ori de câte ori vedeţi o pasăre colibri, ceea ce vedeţi de fapt este un mic şi strălucitor Odiseu.

Aşa că, în mod natural, când a sosit această pasăre colibri, care a z b u r a t î n jurul bucătăriei noastre şi a trecut prin spaţiul aerian sacru pe care îl numim Lili Land, unde am aşezat ţarcurile de joacă ale copilului cu toate jucăriile şi animalele lui Stuffed, m-am gândit

cu speranţă, cu lăcomie, cu nebunie: Este casa noastră un ocol sau o destinaţie?

Pentru o jumătate de secundă am fost tentat să las colibri în pace. Să o las să rămână.

Dar nu.

Cu grijă am folosit plasa de fiscat a lui Archie pentru a-l culege de pe tavan şi a-l duce afară.

Picioarele îi păreau ca nişte gene, iar aripile ca nişte petale de floare.

Cu palmele în cupă am aşezat uşor colibriul pe un perete, la soare.

La revedere, prietene. Dar a rămas acolo.

Nemişcat.

Nu, m-am gândit. Nu, nu asta. Haide, haide.

Eşti liber.

Zboară.

Şi apoi, împotriva tuturor şanselor şi a tuturor aşteptărilor, acea creatură minunată şi magică s-a înveselit şi a făcut exact asta.

PENTRU MEG ȘI ARCHIE ȘI LILI... ȘI, DESIGUR, PENTRU MAMA MEA.

Recunoștințe

Numai lungimea acestei liste mă face să mă simt profund umilit.

În ceea ce priveşte publicarea, le mulţumesc tuturor celor de la Penguin Random House, din SUA şi Marea Britanie, începând, desigur, cu înţeleapta şi toleranta Gina Centrello, plus editorul super-geniu (şi un tip de top) Ben Greenberg. Mulţumesc lui Markus Dohle şi Madeline McIntosh pentru înţelegere, deoarece liniile temporale s-au schimbat, nu o dată, ci de două ori. Mulţumiri lui Bill Scott-Kerr, Tom Weldon, Andy Ward, David Drake, Madison Jacobs, Larry Finlay, Theresa Zoro, Bill Takes, Lisa Feuer, Katrina Whone, Benjamin Dreyer, Sally Franklin, Catriona Hillerton, Linnea Knollmueller, Mark Birkey, Kelly Chian, Derek Bracken, Kate Samano, Simon Sullivan, Chris Brand, Jenny Pouech, Susan Corcoran, Maria Braeckel, Leigh Marchant, Windy Dorresteyn, Leslie Prives, Aparna Rishi, Ty Nowicki, Matthew Martin, Anke Steinecke, Sinead Martin, Vanessa Milton, Martin Soames, Kaeli Subberwal, Denise Cronin, Sarah Lehman, Jaci Updike, Cynthia Lasky, Allyson Pearl, Skip Dye, Stephen Shodin, Sue Malone-Barber, Sue Driskill, Michael DeFazio, Annette Danek, Valerie VanDelft, Stacey Witcraft, Nihar Malaviya, Kirk Bleemer, Matthew Schwartz, Lisa Gonzalez, Susan Seeman, Eric Tessen, Gina Wachtel, Daniel Christensen, Jess Wells, Thea James, Holly Smith, Patsy Irwin, Nicola Bevin, Robert Waddington, Thomas Chicken,

Chris Turner, Stuart Anderson, Ian Sheppard, Vicky Palmer şi Laura Ricchetti.

În ceea ce priveşte partea audio, le mulţumim lui Kelly Gildea, Dan Zitt, Scott Sherratt, Noah Bruskin, Alan Parsons, Ok Hee Kolwitz, Tim Bader, Amanda D'Acierno, Lance Fitzgerald, Donna Passannante, Katie Punia, Ellen Folan şi Nicole McArdle.

Mulţumiri speciale Ramonei Rosales pentru sensibilitate, umor şi măiestrie, lui Hazel Orme pentru corectura atentă, lui Hilary McClellen pentru superba verificare a faptelor, Tricia Wygal pentru citirea cu ochi de vultur, precum şi lui Elizabeth Carbonell, Tory Klose, Janet Renard şi Megha Jain. Vă mulţumim pentru effort uriaş al echipei.

Pentru prietenii mei din Marea Britanie, care au fost alături de mine, care poate că nu au văzut totul în mod clar pe măsură ce se întâmpla, dar care m-au văzut, m-au cunoscut şi au fost alături de mine în mijlocul ceţii.
-Mulţumesc pentru tot. Şi vă mulţumesc pentru râsete. Următoarea rundă e din partea mea.

Cu drag şi mulţumiri prietenilor şi colegilor care m-au ajutat să-mi împrospătez memoria sau mi-au redat detalii importante pierdute în ceaţa tinereţii, inclusiv Tania Jenkins şi Mike Holding, Mark Dyer, Thomas, Charlie, Bill şi Kevin. Întregii mele familii militare, pentru că m-aţi provocat, m-aţi îndemnat, m-aţi încurajat şi pentru că m-aţi susţinut întotdeauna. Întotdeauna o voi avea pe a voastră. O recunoştinţă specială se îndreaptă către Glenn Haughton şi Spencer Wright, cei doi sergenţi de culoare de la Sandhurst. Mulţumiri şi îmbrăţişări lui Jennifer Rudolph Walsh pentru energia ei mereu pozitivă şi sfaturile ei sufleteşti, precum şi lui Oprah Winfrey, Tyler Perry, Chris Martin, Nacho Figueras şi Delphi Blaquier şi James Corden pentru prietenia şi sprijinul lor neclintit.

Mulţumesc tuturor profesioniştilor, experţilor medicali şi antrenorilor pentru că m-au ţinut puternic fizic şi psihic de-a lungul timpului.

ani. Dr. Lesley Parkinson, Dr. Ben Carraway şi Kevin Lidlow, dar şi Ross Barr, Jessie Blum, Dr. Kevin English, Winston Squire, Esther Lee, John Amaral şi Peter Charles. De asemenea, Kasey, Eric Goodman şi cei doi Petes. Mulţumiri speciale terapeutului meu din Marea Britanie pentru că m-a ajutat să desluşesc ani de traume nerezolvate.

Mulţumesc din toată inima echipei A de acasă, plus întregii echipe minunate de la Archewell pentru sprijinul nesfârşit. Lui Rick, Andrew, celor doi Tims, Matt, Jenny şi echipei, David, cele mai profunde mulţumiri pentru înţelepciunea şi îndrumarea voastră. Sunteţi întotdeauna acolo - oricând şi oricum.

Mulţumesc colaboratorului şi prietenului meu, confesor şi uneori partener de luptă, J. R. Moehringer, care mi-a vorbit atât de des şi cu o convingere atât de profundă despre frumuseţea (şi obligaţia sacră) a memorialisticii, precum şi tuturor profesorilor şi studenţilor de la Academia de Memorii Moehringer-Welch, inclusiv Shannon Welch, Gracie Moehringer, Augie Moehringer, John Stillman, Kit Rachlis, Amy Albert. Mulţumiri speciale lui Shannon pentru nenumăratele lecturi şi pentru notele sale strălucitoare şi incisive.

Mulţumiri deosebite fraţilor şi surorilor mamei mele pentru dragostea, sprijinul, timpul şi perspectiva lor.

Mai presus de toate, cele mai profunde şi adorabile mulţumiri lui Archie şi Lili, pentru că l-au lăsat pe tata să plece off să citească, să gândească şi să reflecteze, soacrei mele (a.k.a. bunica) şi incredibilei mele soţii, pentru prea multe milioane de daruri şi sacrificii, mari şi mici, pentru a le enumera vreodată. Iubirea vieţii mele, mulţumesc, mulţumesc, mulţumesc, mulţumesc. Această carte ar fi fost imposibilă (din punct de vedere logistic, fizic, emoţional, spiritual) fără tine. Majoritatea lucrurilor ar fi fost imposibile fără tine.

Şi pentru tine, cititorule: Îţi mulţumesc că vrei să-mi cunoşti povestea prin cuvintele mele. Sunt atât de

recunoscătoare că am putut să o împărtășesc până acum.

H.R.H. THE PRINCE